

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihiciziscej w Budyschinje a je tam ja schwórtlětnu pschedykatu 40 np. dostac.

Nowe lěto.

Chěrsluchowe knihi czo. 242, 2—7: O Božo lubosny —.

Se wschelatimi pscheczemi stupamy do noweho lěta. Prashalo so by, hač by k našemu sbožu služilo, hdyž bychu so wschitke dopjelnite. Kottiz so mjes wami starshi, dopomnja so někotrych jednotliwych nowolětnych pscheczow, něhdy jim jara waznych, kotrež so džakowano Bohu njesku do skutka stajile. Duž polož Bóh, žórko wscheho sboža, prawu jadrinosć do našich pscheczow. Wón dawa, schtož je nam wopravdže wužitne, a sapowjedzi, schtož nam njesluži k žohnowanju. Jeho dobročiwosć bě hač dotal w šandženych lětach kóžde ranje nad nami nowa a jeho kězbowanje je našch wodnych šdzeržalo. Wón woštań našche wukhowanje tež w nowym lěće, haj stajnje a pschezo! Dowěrmý so jemu: wón budže sbóžnje wodzic!

Jadriwy khěrsluch našich serbskich Spěwarškich „O Božo lubosny, ty žórko wscheho dara“ wopshija pschecza, kotrychž so nihtó njetrjeba hańbowac psched Božimi a čłowstkimi woczemi a kotrež kóždeho powołanja a kóždeje staroby semiske sbožo pospochi twarja a tež šaložerške žohnowanje maju ša kóždeho kschesczijana wěcznu sbóžnosć. Kajke so to pschecza? Našch khěrsluch poskiczi nam šydom pscheczow, kotrež ša sbožowne nowe lěto temu šnjesej wschědnje we šwojich šdychowanjach přjódknjesmy:

1. wo žohnowanu ruku, 2. wo pobožny rôt, 3. wo troschtnu wutrobu, 4. wo čicheho ducha, 5. wo šwěrnú duschu, 6. wo čěpne stare lěta, 7. wo sbóžnu šmjerc.

1. Schto mēnicze, je wam nusne wjazy šamoženja abo dohodow abo lóžšche džěto abo wyschšche powołanje? Šich wjele ša tym šteji. To pak njebudž wasche žedženje. Wjele wjazy wuproschče šebi wot Boha nowu lubosć a móž k džělu, kotrež je přenja a najwaznišcha pschicžina čłowškeho sboža. Šo šwjatym pišnje ničšo lěpšche njeje na šemi, hač šo žiwiež wot šwojeju rukow džěla. Schtož šo se šwojim džělom živi a ma došč na tym, schtož ma, tón ma pěkne, měrne žiwjenje. Duž budž našcha nowolětna modlitwa: „Mój Božo, daj šwěru čžinicž mi, schtož šo mi čžinicž šlušcha“, daj mi pilnu a štrowu ruku, kotraž šwoje džělo, kaž šo pschšlušcha, wobštara, „schtož mojoh' hamta je a žada twoja duscha“ a na Šwoje žohnowanje čžaka. „Daj, hdyž tón čžak tu je, šo štoro čžinju wscho.“ Šilna a šwěrna ruka šebi nusne čžini w prawym čžaku a njewotpoczjuje, hdyžkuli džělacž dyrbi; ale njedžěla, hdyž wotpoczowacž dyrbjala a njedžělu njedžěla ani njewotšwjeczuje. „A hdyž jo čžinił šym, šo by šo radžilo.“ Modlerški džělacžer ruzny štyknje, džěla a spěwa. Wón ma žohnowanu ruku a je žohnowaný. Modl šo a dži po Šwojej šchčezžny, čžin šwěru, schtož ty čžinicž našch, dha budže sbože w twojej khěžžny.

2. Čžehož wutroba polna je, to dže pschēs rôt. „Njeh pschezo řěczu tak, šo móžu wobštacž wschudže, njeh še rta njewuńdže šle šłowo mjes tych ludži.“ Šobožny rôt je šuamjo pobožneje wutroby. A tola tak hušto wukhadža š jeneho rta khwalenje a poklecze. To šo tak štacž nje-dyrbi. Šesufš praji, šo dyrbjala ludžo na šudnym dnju

Shonjenje.

Snamjenity lékař ras i jendželstím předarjom Kavanaghom bromadu pschindže, kiž rěč bórny na praschenja nabožiny pschinježe. „Sa njewopschijam“, lékař rjekny, „so móže tať wjelestronžy sdže- lany muž, kajkiž Wy seže, hiščeže do tajkich starých bajkow wěrič.“

„„Anjes doktoro““, předať snapschecziwi, „pschedstajče žebi ras, Wy činiščeže shonjenje, so nělajti lékařski břěd wěstu thorošč bjes wuwšacža hoji; stajče pad, so buščeže Wy žam i tymle břědom žmjerčzi wutorhnyeny, a so pola sto patientow, kotrychž macže lěkowacž, bjes wuwšacža tónžamny dobry wuspěch wob- ledžbujecže: njebyschčeže Wy dowěrjenje k temule lékařstwu měli?““

„Sso žamo rošym!“ lékař wotmolwi.

„„Tak je tež i tschesczižanstwom““, duchowny pokračěšče; „moja wěra wotpoczuje na shonjenju; njech drusy wo bajkach rěčža, ja wěm, sčtož žym žam na žebi a pola tyžaz druhich nashoniť. Moja wutroba bě něhdy počna njepofoja a njeměra; ja njewjedžach, k čemu žym na žwěcže; ja njemějach žaneho wotmolwjenja na najwažnišče praschenja. Duž je žo Bóh nade mnu žmiliť a mje k wěrje dowjedť; wot teho čžaža žym drugi čłowjek a mam nětko měr a troscht a wscho, sčtož potrjebam. A sčtož žym ja nashoniť, to žu wot mnohich lěstotkow žem wjele tyžaz čłowjekow shonili.““

Lěkať mjelčěšče, žane žłowo sazpicža wjazny psches jeho hubje njepschindže.

F.

Njebojasuje do přědka! —

Mark. 5, 36.

Nowe lěto pschichod potajny ma w klijne,
Drohu wotwrja do njesnateho kraja;
Seho nastup podrožnižy žemžy snaja,
Kiž pak wukhoda. — Čžaž krotki bórny šhinje;

Buč žo putnikowy i hory dele žwinje. —
Kotkiž dowěru na Boha kručže staja,
Žažny wuhlad do pschichoda čžemnoh' maja;
S Boha sbožownje žo spěšny běh jim minje. —

Njeboj žo; wěr jeno! — Anjes jim praji miły,
Kotryž žwěrnny pobožnym wschať sawostanje;
Widžecž wsčědnje dawa dowěrliwym džiwy.

Bjes bojosče do přědka džě postupuja;
Dobrota je jeho nowa kóžde ranje,
Wukhowani pschi nim najlěpje žo čžuja.

U.

Bliske njebjo.

Žako bu kanžler Thomas Moore na pschitajnju jendželstkeho krala Hendriča VIII. do jastwa čžižnjeny, dokeľž běšče žo wobarať, kralowe njewobmjewowane nadknejstwo w žyřkwińskich naležnosčach pschipošnacž, pschindže jeho žona, knjeni Gilža, so by jeho w jastwje wopytala. Žacžrunje běšče wona žwojemu mandželstemu žwěrnje poddana, wona tola spyta, kaž něhdy Hiobowa žona, jeho i poročami k temu pschinječž, so by žo žwojeho smyšljenja wsdať.

„Sa žo jara džiwam“, wona džěšče, „so čžesč ty, kiž ty hač dotal pschězo ja mudreho muža pláčěšče, nětko tudy w tymle stuchlym, njeschwarnym jastwje rólu blašna hracž a žo i towařstwom wulkich myschi spokojeć dawach, mjes tym so mohť tola žwoju žwobodu wonkach wužiwacž. A temu mašch w Chelsea najrejšči dom, wobžedžič drohotnu knihownju a wobrasownju, tež wschitko sčtož žebi hewať pschějšch, a mohť se žwojey žonu a i derjewocžej- njenyymi a mudrymi džěčžimi wjepeť a dobreje myšle byčž!“

„„Sa čže proschu, moja luba Gilža““, snapschecziwi na to kralowy kanžler, „„praj mi jeno jene! Njeje tónle dom njebju runje tať bliski, kaž mój žamžny?““ Něščo čžaža na to wón wutrobicže na schaffot džěšče, i dobrým wuwšacžom a i wěrjazym pohladom do bliskeho njebja, w nadžiji, bórny pschi Khrystužu byčž. F.

Stawisna Khrystužoweho čžerpjenja.

7.*

Khrystužoweje dusche čžerpjenje w Gethsemane.

Mat. 26, 36—46; Mark. 14, 32—42; Luk. 22, 39—46; Jan. 18, 1. 2.

Žako bě rěčak tole** Žesuf, wuńdže
S wučžobnikami wón psches rěku Kidron. —
A Gethsemane běšče dwór, hžžžž dōkōdže
S pōžłami Mišchter.

2. Sahroda tam bě, a to město Judajch
Wjedžišče žam tež, kotryž poda jeho;
Pschetož hucžišcho žo tam šhromadžěšče
S pōžłami Žesuf.

3. A hžžž pschindže tam, džěšče k nim: Sso žydněže
Tudy, hačž sčedschi žwoju tam žym k Bohu
Sčžiniť modlitwu! — So waš spytowanje
Njejima, prosčče! —

4. Pětra a žynow Žebedejoweju,
S Žakubom Žana, wsč wón i druhich k žebi,
Pocža rudžicž žo a byčž tschepjetawy
Sthšknivy jara.

5. A k nim džěšče wón: Moja duscha žrudna
Se hačž do žmjerčče; tudy sawostajo
So mnu wachujče! — To bě pohonjenje
Sa jeho pōžłow. —

6. A žo torhnywschi nětko wot nich trochu
Woteńdže, něhžže kaž žo do daloka
Čžičnje i kamjenjom, a žo poklatnywschi
Žadže na semju.

7. Modlesče žo wón, so by sčtunda tale
Nimo njeho sčła, hžž by móžno bylo;
Džěšče: Wotče mój! je-li móžno, woteńdž
Wote mnje šhelich!

8. Abba! je móžno tebi wschitko, — pschěsběhř
Šhelicha mje toh'! Ale niž kaž ja čžu,
Ale kaž čžesč ty; tola wola stať žo
Ženicžžž twoja! —

9. A wučžobnikam tu žwojim postupiwšchi
Nataka spizž jich a džěšče k Pětrej:
Spišch ty, Sčžimanje?! — njesamōžesč sčtundu
Wachowacž so mnu?!
(Pschichodnje dale.)

Mlōž modlitwy.

S dženiķa jeneho lěkarja podať F.

Maš popođnju, jako ja thornch, kotrychž běch runje wopyto-
wať, rezepty pižach a lékařstwa pschihotowacž dawach, šažlyšchach

* S nowa — Sapphiste hrono (hačž do tōnža 1. džěta).

** Sčtož čžo 6 a 6b powjeda.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosk,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizisčezěrnj w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. njedźela po tsjoch kralach.

1. Mójj. 28, 10—17.

My stajimy nětko w epifaniskim čašku. Epifanias rěka sjewjenje. W tutym čašku zyrkwineho lěta chze so nam tón Anješ sjewić w swojey bójskej krašnosći a majestosći, so bychmy so w naschey wěrje do njeho jako do Božeho Syna pokynili. Tehodla powjeda so nam w sczenju džěńskisčej njedzele, kač je Isus jako 12 lět stary hólz přeni křóč w swojim semskim žiwjenju pónał, so je Bóh w njebjach jeho Wótz. „Njewěstaj wój, so ja byč mam w tym, ščož mojeho Wótza je?“

Tež w naschim tekščej sjewi so krašnosć teho Anjese a džiwne waschnje. Jakub čěka se starschiskeho doma do Mesopotamiskeje. Duž widzi wón wo šnje rěbjeł, kiž wot semje hacž do njebjes dokaha, na kotrymž Boži jandželjo horje a dele kaza. Wón šlyšchi krašne šlubjenje. Bóh šlubi jemu, so chze jemu ščit a kryw byč w zusbje a jeho šako domoj domjesč. Móže so Boža krašnosć jašnišcho sjewić? Jakub běšče tola wulki hrěšnik, kiž běšče so pschěhrěščil pschecziwo šwojemu naney a bratrej a šwojatemu Bohu. A tola sjewi so jemu Bóh! O kač wulki a krašny, hnadny a šmilny je nasch Bóh!

Ščož je Jakub wo šnje widzil, to šhonimy my kšesčizjenjej woprwdže.

1. Tež my šmy w zusbje.
2. Tež nam je Bóh štajnje blisko.
3. Tež nam je Bóh krašne šlubjenje dał.

1. Jakub běšče šwojeho šchědziweho nana woběhał, šwojeho bratra Esaua šjebał a jemu žohnowanje přěnscheho naroda kradnył. Jeho macž Rebeta běšče jemu pschi tym woběhała, ale wón šam mějesche tola najwjetšchi hrěch. Jeho šjebanje jemu žaneho žohnowanja njepšchinješe: šmjercž hroš jemu wot ruki bratra. Wón dyrbi křwatnje škradžu čětnyč. Tak namakamy jeho w naschim tekščej. Běšchi puczuje wón, křudy, žyle šam, čěmnemu njewěstemu pschichodej napschecziwo, k pschiwusnym, kotrychž wón njewěstaj, kotřiz běchu pohanj. Daloti a wobčezny je jeho pucž, horzo pali šlónzo na njeho, štrachoty wobdawaju jeho. Šrudne myšle hnuja jeho wutrobu. Wón je šebi wěščej prajil: ja šym šam wina na mojim hubjenštwje. Šak derje mějach so domach pola nana a macžerje! A nětko! Ščo budže so mnu? Wohladam ja hdy lubuju štarscheyu šako? Pschi tajkich myšlach křowa so šlónzo. Móž jeho pschěhwata, nihdže njeje žana hospoda, w kotrejž by wón pschěnozomacž mohł. Duž lehnje so na twjerdu semju a položi kamjeń pod šwoju głowu a wušnje na měščej.

Jakub w zusbje — njeje to wobras nascheho žiwjenja? Tež my šmy podružizny a zusbizny tu na semj. Šapocžatk tuteho noweho lěta je wschak naš tak mójnje šako na to dopomnik. My nimamy tu žane wobštajne měšto, ale to pschichodne pytamy. My šmy tu w zusbje. To mohlo hinał byč. Jako Bóh přěnjeju čłowjekow štwori a jeju do paradisa šadži, běščaj domach, wobšhadžomasčaj š Bohom kač džěczy se šwojim nanom. Ale ach, hrěch je jeju a

naš wschitkich wot Boha dźělil a nětko je naša duscha tak njeměrna a njesbožowna. So šmy Bože kasnje pschepstupil, so nješmy Božemu słowu poslušali, to čyščy naše šwědomnje. A niž jenož to. S hrěchom je nusa a hubjenstwo, srudoba a njesbože, starosc a bolosc, chorosc a šmjerc do šwěta pschischla. Kaž wjele tutych srudnych plodom hrěcha dyrbi kóždy čłowjek w šwojim žiwjenju woptać! Šdže je nětko, kotrehož wutroba njeby ženje wot staroscow wobčežena byla, kotrehož woczy njebyštej ženje hórke šyly plakalej, kiž njeby nicžo šačował wot boloscow a choroscow! A to najžalošniše! My dyrbimy šebi prajić, so šmy šami na šwojim hubjenstwie wina, so šmy šebi se šwojimi myšlemi, słowami a skutkami msdu hrěcha, šmjerc, šašlužili. A šhto budže š nami po šmjercy? To je to praschenje, kotrež nam žaneho mēra a wotpocinka njewostaji. Šako jela jachli po šymnej wodže, tak šdychuje naša duscha k Bohu. My šmy bójšeho rodu. Našcha duscha je njeměrna, doniž njewotpoczuje w Bohu. Ale pschindžemy po šmjercy k Bohu, do domišny dusche horkach w šwětle, abo wostanjemy wěčnje wot Boha dźěleni, wěčnje w zusbje, to je we wěčnym šatamanstwie?

2. Šakub spi. Duž dawa Bóh jemu dźiwne widjenje widzić. Šemu šo dźije, so rěbjel šteji na šemi, kotryž se šwojim kónzom došaha do njebeš. Wón widži Božich jandželjow na nim horje a dele šašyč. A horkach šteji tón Šnješ. Šakub widži jeho pscheczelniwe wobliczo a šyšchi jeho hnadne šłowa: „ja šym š tobu a čzu čze šwarnowac, hđžež ty pocžehnjesh.“ Šajki šłódky troscht je tutón šon ša jeho srudnu wutrobu! Nětk wě wón: ja nješym ženje šam, tón Bóh mojich Wótzow je štajnje mi bliško.

Šchož je Šakub jenož wo šnje widzil, to je šo ša naš šchesczjanow wopravdže dopjelnilo. My mamy rěbjel, kiž naš š Bohom šjednocza. Bóh šam je jón twarił w šwjatej Božej nozy, šako wón šwojeho jenicžeho narodženeho šyna do šwěta pošla. Šesuf Šhryštuš je naš rěbjel do njebeš. Wón je š njebeš na našu šemju pschischol, so by naš hrěšny dolh šaplaczil, so by naše hrěchi šaniczil, so by naš š Bohom wujednal. Wón je šam prajil: „Ša šym tón puc, ta wěrnosc a to žiwjenje, ništo njepšchindže k Wótzej, šhiba psches mje.“ Šches Šesufa možemy potajim k Bohu do njebeš pschinc, hđž jenož do jeho wěrimy, šo na jeho špuszczamy a ša nim šlědžimy. Šajki troscht ša naš! Nětk njetrjebamy wjazy wot Boha dźěleni byč, ně, to najhlubše žadanje našeje dusche može šo špokojić. Šesuf je pschischol, hrěšnikow šbóžnych čzinič.

A tež nam placzi: „Ša šym š tobu a čzu čze šwarnowac, hđžež pocžehnjesh.“ Šesuf je k wuczobnikam prajil: „Ša šym pola waš wschitke dny hač do škónczenja šwěta.“ Wón je nam bliško, hđžežtuli my šmy. A wón je něhdy šam w zusbje tuteje šemje pschepšwał, je hubjenstwo tuteho šwěta šenał, je najžalošniše bolosc, najhórczu šmjerc čzerpil. Wón wě, kaš je nam wokoło wutroby, wón wě, šhto potrebamy, wón šnaje našu šlabosc. Wón može nam tehodla wschitko dac, šchož je nam nušne. Wón pomha nam wojowac pschecziwo hrěcham a šym žadoszczam, wón nješe š nami šchiz, kotryž Bóh nam napołoża, wón troschtuje naš we wschey srudobje. A hđž junu ta pošledna, najčezjšcha hodžina pschindže, w kotrež mamy wschitko wopuszczic, Šesuf je pola naš

a pschewodža naš psches čžemny dol šmjercze do njebeškeho raja. Šuby šchesczjano, praj, nješy ty šbožowny tež w zusbje tuteho žiwjenja? Šenje nješy wopuszczeny, Šesuf je štajnje pschi tebi. A je wón pschi tebi, šhto može tebi šchodzić, šhto može pschecziwo tebi byč!

3. Bóh šłubi Šakubej: „Ša čzu tebe šako pschiwjesc do teho kraja.“ Nješwěrnó, to je krašne šlubjenje ša Šakuba. Wješeku nadžiju je Bóh š tutymi šłowami do jeho wutroby šchčepil. Nětk može šo Šakub na to špuszczec: ja pschindu šako domoj. Bóh mje njewopuszcz, hač je wschitko čzinił, šchož je k njemu rěčal.

„Ša čzu tebe šako pschiwjesc do teho kraja“, tež tuto šlubjenje placzi nam šchesczjanam. Šyle podobne šlubjenje je Šesuf k šwojim wuczobnikam rěčal: „Šdžež ja šym, tam dyrbi tež mój šlužobnik byč.“ „Ša čzu waš k šebi wsac, so byščež tež wy byli, hđžež ja šym.“ Šaj, Bóh čze naš pschiwjesc do kraja wěčnje šbóžnosče. Š temu je wón nam hnadne šředki dal: modlitwu, bibliju a šakramentaj; k temu dawa wón nam šwoje šłowo pschipowjedac, k temu pošla wón na naš starosc a njesbože, šchiz a srudobu, kotrež nješy nicžo druhe hač šhula, do kotrež Bóh naš wšnje, so by naš woczahnył ša njebeša.

Šakub wozuczi se šwojeho španja. Šłowa šhrobłosc, wješeka nadžija hnuje jeho wutrobu a wón wyša: „Wopravdže, tón Šnješ je na tym mēšče a ja njewjedžich. Šaš šwjate je to mēšto! Tu nicžo druhe njeje hač Boži dom a tu šu njebeške wrota.“

Šaš čzemy tež my wyšac. Šyla šemja je Boži dom, Šesuf je ju čzinił ša njebeške wrota. Ale nětk štarajmy šo ša to, so budže naša wutroba dom, w kotrymž Bóh bydli. Šaj, pošwjećmy ju temu Šnješej, kaš je Šakub jemu tón šamjen pošwjećil, na kotrymž bē wón ležal. Šamjen. M. w B.

Šwětko a žiwjenje je šhubjenemu čłowštwu š Šnješowym pschichodom do čžeka šeshadžalo.

Šes. 60, 1.

Š nam šhadjenje je š wyškosče pohladalo,
Duž štamajo se španja duschu roššwětlujmy
A š nozy k šbóžnom' ranju pošupujmy;
Šam nowe šwětko š wěčnosče je ššhadžalo! —

Šlaj! žiwjenje se Šbóžnikom šo čłowštwu dako
Še šhubjenemu. Woczi k šwětku pošbēhujmy
A radošnje špew džakny Bohu šanoschujmy,
Šdž wyškanje je jandžel Božich šaklinežalo!

Šmanuel, Bóh š nami! — nětko š nowa rēta;
Čžer k paradisej Božemu je wotewrjena,
Ššmjerc šama pschewinjena psched žiwjenjom čžeka.

Še šwětko nam a žiwjenje šo pošlicžilo,
Šdž čžmowa šemja Božu nōz bu roššwětlena,
A šradowanje šbóžne nam je wozucžilo.

U.

Šon jeneho wušmēwa.

Š jenej hórštej wješy bu kwaš šwjećeny. Šako bē wēro-
wanje a šwjatocžnosč w žrtwi nimo a kwašny čžah š žrtwe
džēše, šo nawoženja — hrubny, šjesbóžny čłowjek — wonka psched
žrtwinymi durjemi na pjeńku wobwjertny a, k žrtwi wobrocženy.

Sa krótki čas móžach wo šynu knjenje Dobrowskeje i wěsto-
sežu rjez, so sa njeho žaneho stracha wjazy njeje; choroscź so nje-
wróćzi a jeho mozy wschědnje pschibowachu. Wón dosta jako
čerstwy napohlad, a my hajachmy najlěpschu nadžiju na jeho do-
spolne wotkhorjenje. Tak bórny hač bu thory tał daloko wustro-
wjeny, so móžesche wotměnjenje snjesč, čžinjeschtej macź a šotra
na moju radu pschiboty, so byschtej i nim móřski powětr wužiwalej.
Wjeczor do wotpucžowanja buch t nimaj na čžaj pscheproschenty.

My šedžachmy w tej stwje, kotruž ja wot teho čžafša šem
pschezo modleńsku stwu mjenowach, a špominachmy wěšo na šań-
džene dny wróćzo.

„Schtó budže tola hdy jako nad mozu modlitwy dwělowacź,
knjeni Dobrowska?“ ja šapoczach.

„Ja njeběch hiščeže ženje wjedžala“, wona šnapšchecžiwu,
„šchtó to reka, šo i Bohom bėdžicź, hač hakle w tej šadwělowanja-
pěknej hodžinje, jako Waš se šwojim wobohim džěščom šameho
wostajich. Tola to je něšchtó nještwučene, mužow Wašeho po-
wołanja wjele wo modlitwje rěčecź šlyšchecź.“

„Modlitwa, wulžywažena knjeni, je wyschšcha dnyli wschitka
nascha wědomoscź a hłubšcha dnyli najhłubšche wumjeřstwo. Wona
šamože wjele pola Boha, wot kotrehož nasche žiwjenje wotwišuje,
w kotrymž šmy my žiwu, hibamy šo a šmy.“

„Wo tym ja wot nětka pschezo pschewědčžena wostanu“, rjekny
džakowna macź, pschi čžimž šo jej šylšy po lizomaj ronjachu.

My pschewchmy wješely wjeczor. Dychnosč a staroscž
minjenych dnjow dawachu čžiche šbože pschitomnosčženo čžim
hłubje šačžuwacź, a my šhladowachmy i polnym dowěrjenjom na
Boha do pschichoda. Přjedy hač šo dželachmy, šebi hromadže
modlitwu wucžitachmy a porucžowachmy šo Bohu wschjeje hnady
a wscheho trošhta. Šako knjeni Dobrowskej w božemje prajach, mi
wona mały pakčžil do ruki thny; bėšche to čžitanška posnamka
se šlědowazej, rjenje wuschiwanej šchtucžku:

Ščel t Bohu šwoje šdychnjencžka,

Šdnyž w thšchym horju šy:

Wón wosmje tebi Šhryšta dla

Wschu staroscž i wutrobny.

„To je jeno malicžkosč“, wona rjekny. — Ša pak ju hač
do šwojeje šmjercže wotkhoram.

Štawisna Šhryštukoweho čžerpjenja.

7.

(Šotracžowanje.)

10. Wachowacź šo mnu wy dže njemőžecže
Šenicžku šchtundu?! — Šo waš špytowanje
Šere pschewšako njeby, wachowajo
W modlenju štejče!

11. Šotowy duch je, ale čžělo škabe! —
Modlešche i druha šo tam wotkhadžejo
Šefuš: Wótcže mőj! wola štań šo twoja,
Njeje-li móžno,

12. Tónle šo šhelich, šhiba šo jón piyu,
Wote mnje by šchol! — A jich pschistupiwšchi
Špižy namaka šašo; polne španja
Wocži jich bėchu;

13. Njemjedža, šchtó jom' bychu wotmolwili. —
Wostajiwšchi Šnjes pak jich wobohich šparynych
Šašo wotědže a ras tšecži dželšche
Ššame te šłowa,

14. Prajizy: Wótcže! jeli čžesč, dha šhelich
Tónle se mnje wšmi; tola moja wola
Njech šo nještanje, ale twoja šama
Dopjelń šo wola! —

15. Šandžel tu i njebjek, jeho pošhlnjazy,
Šemu šo šjewi. — A se šmjercžu jako
Wón šo bėdžesche, šo wón nuternišcho
Modlešche t Wótczej.

16. A bė jeho pót jako krawanne krepny,
Šadaze t šemi. — A wón poštanwšchi
Pšchindže i modlitwy t šwojim wucžobnikam,
Šotšiz pak špachu,

17. W šrudobje šwojej jako pschemőženi;
A wón dželšche t nim: Šchtó dha špicže? Štróšbi
Budžeče t modlenju, šo waš špytowanje
Šadpadło njeby! —

18. Špicže duž šhwilu! a šo wofšewjeječe! —
Doscž pak je! — Šchtunda je šo pschibližka;
Šlajče čžłowjeka daty Ššyn do rukow
Šrěšchnikow budže! —

19. Štańče, pójmy! hlaj! wón šo pschibližuje,
Šiz mje pscheradži! — Šak je dopjelnjene
Ššłowo wěšchčženja, šo do šmjercže daty
Šbőžnik bu čžłowštwu. —
(Pšchichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Město Šamjenž a Biskopizy wo wucžerški šeminar wojuje-
tej. Wyschnosč je šejmej namjet podała, po kotrymž ma šo
w Biskopizach šeminar šaložicž. Wjetščina šejmškich šapőšlanžow
2. šomory pak je pišmo šejmej pschepodała, w kotrymž šo ša to
wupraji, šo šo šeminar do Šamjenžza položi. Dolež je wjetščina
ša Šamjenž, škóncžuje tež wyschnosč do teho šwoli, šo šo do
Šamjenžza nowy šeminar položi. Druhe je praschjenje, hač je
hiščeže nusne, nowe šeminary w Šakškej šaložicž, hdyž je wucžerški
šlaw pschepjelnjeny, tał šo dnybja čžakacž, přjedy hač štatne městno
doštanu. W Šruskej wschaf je nusa hiščeže jara wulka. Š Woje-
rowskeje pschihotowacnje (präparandy) tele jutry přeni wucžomžy
pruhowanje na šeminar čžinja, hdyž šu šo 3 lěta na pschihoto-
wacni wuwucžowali. Šač šo jutry šašo pschihotowacniška rjadow-
nja we Wožerezach poštaji, wo tym hiščeže wěšteje powjeseče
nimamy. Šaž šhěšje ju doštanjemy, to lubym Ššerbam a wošebje
šerbškim štaršchim, šotšiz maja wobdarjenych šynow, šjewimy.

— Štaršchi, šotšiz čžzedža šwojich šynow na Budyški gymnašij
dacž, njech šu na to dopomnjeni, šo maja šwojich šynow wot
pschichodneje pőndžele hač do šřjedy, škőždy džeń wot 11—12 hodž.
pschipołdnju, pola knjesa rektora pschipowjedžicž. Š došom maja
šwojich šynow pschędštajicž.

Dalšche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyroty a mižionštwu w rańšchim kraju:

Š Poršchisšej wošady psches knjesa šararja Šrygarja:
Š. w Š. 5 hr. — np.
W mjenje wobohich šyrotow wutrobny džak.
Šólč, redaktor.

Šorjedženje: W 1. čžišle čžitaj na 4. štr. w 12. rjadžy: wjedžich
(město: widžich).

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedžela po tsjoch kralach.

1. Móšf. 50, 15—21.

Dwoje wutnjemy š tuteho teksta; to jene, kať tón, kiž je pod Bohom, hinať njemóže, hacž šo šwojim bratram jich škóscž wodawu; to druhe pak, šo Bóh pschi wschej cžlowškej hrěšchnosći a škóscži, pschi wschěm hubjenštwje na šwěcže tola š knjesom je a woštanje. Woboje wobšankamy do tuteho rozpominanja:

Bóh je našch wodžet.

My kědžbujemy na to:

1. Šchto tutej wěrije napschecžimo šteji.
2. Šchto naš pschezo šašo š tutej wěrije wodži.
3. Šchto naš w tutej wěrije wěštych cžimi.

1. Jakubowi šynojo radu škladuju, kať bychu šwojemu derje šašluženemu kšostanju wuschli. Šich nan mějesche Josef, kotrehož bě jemu Rachel a to w jeho starých dnjach porodžila, lubšcho dnžli jich wschittich. Šemu bě wošebje rjanu šufnju ščinił. To jemu šawidžachu. Josef bě šo na to wo šnje ša jich knjesa widžil; duž jeho hidžachu. Šeho nan bě jeho na polo pošlak, šo by hładał, šchto cžinja. Woni šo nad tym hñewaju; haj, we šwojim hñewje chzedža jeho škónzowacž: „Hłaj, tón šonacžł tudy dže, pošmy a šabijmy jeho a cžišimy jeho do jamy!“ Šědy šo šubenej, temu najštaršchemu, kiž mějesche wscho šamolwjenje njescž, poradži, šo by jich wot mordarštwu wotdžeržal; woni šo špokoja, jako běchu Josefa na druhe waschnje wotbyli a

jeho do wotrocžitwa pschedali; nana pak wobekhachu. Šajka to škóscž! Josef pak pschindže do Egiptowškeje, hđžež bu škónčnje šwojeje mudreje rady dla ša knjesa poštanjny. Šara wjele žita bě w dobrých lětach na žitne šubje našypak; duž pschindže drohota. Tež jeho bratsja pschindu, šo bychu žyrodu nakupili. Josef da šo jim pošnacž, šakub cžehnje se wschěmi šwojimi džěcžimi tam, hđžež po šaronowej pschikašni w najlěpschim kraju, w šosenje, bydla. Šak džiwnje je Bóh wscho wodžil! „Wy šeže šlě šo mnu myšlili, ale Bóh je šo mnu derje myšlił, šo by cžinił to, šchtož wy džěnša widžicže, a pschi žiwjenju šdžeržal wulki lud!“ — Bóh je to cžinił; je drje tež do škóscže tych bratrow šwolil? Šo šo tola nam wěricž njecha.

„Šak móže Bóh to pschidacž?“ Šak drje šo tež my praschamy, hđyž wulke nješbože naš potrechi; a jenož potom, hđyž lubošny wobras šožeho šaštaranja nam psched woczowaj šteji, dha tež prajimy: „Šo je tón džeň, kotryž tón šnješ cžinił je.“ Šle šeluš šam, kiž naš napomina, šo bychmy pošladali na ptacžki pod njebjěšami, kiž nješhja, nježnju ani njekhowaju do bróžnjow, a tón njebjěški šwóscž je wschaf šezimi, tón je tež na to pošakal, šo je Bóh š wodžerjom, hđyž nam šo tak njesda: „Šež niž jedny njepadnje na šemju bješ wascheho šótza!“ Šo tajkim wone tola padaju na šemju, wošebje nětł, hđyž šu w frutej šymje šmjerške, abo hđyž je šemja š bėlej plachtu wodžeta, tak šo nicžo š jedži nimaju, hđyž šmilne wutroby jim žaneje žyrobny njedadža; móž jich šchidłow je šlemjena, a morme leža na šemi!

so bě wšcha jeju lubość podarmo a so ƚo jeju pscheczelnimość ƚe ƚobami a njedźakom sarunowasche.

Wot teho czaŝa bě ƚuŝod Durink nadpadnje měrniwy a pscheczelnivy. Kruža bě nad tym jara swjeŝeleny. Wšchako bě móžno, so saŝakly cźlowjel skónčnje ƚwoje njeprawa pónawšchi na lěpsche myšle pschińdže. S tym paŝ ƚo, kaŝ bórny nashoni, bohužel taŝ njemějesche. Žunu, hdyž Kruža psched wrotami ƚwojeho dwora stejesche, ƚo ƚuŝod pomału a wobhladnivy ƚ njemu bližesche. Jeho psctrowiwschi a ƚhwilu wo njewaŝnych wězach rěcawšchi, takle sapoča: „Schož chyznych wam prajicž, ƚuŝodo, ƚym wón dano sapisbanje wo pjecz tyŝaz tolerjach namakaŝ, kotrež je ƚebi wasch nan wot mojeho poččij. Dopomnicze ƚo najšferje se ƚwojich mlodostnych lět na tutu wěz. Běsche to tehdy, hdyž wasch nan rjane polo a ƚ temu ƚluschazy lěŝ wot Delenkeŝ wuja kupi. Ssym ƚebi hač dotal pschezo myšlil, so ƚu tele pjenjesy hižom dawno wróčene. S tym paŝ ƚo tola taŝ mēc njemóže, hewaŝ mój njebočicžki nan list taŝ derje ƚhowaŝ njeby. Wšchcže tola ras pohladnyč dnyrbjeli, hač macze wo wróčenju kapitala wopiŝmo. Seli so žaneho njenamakačze, by drje nětko czaŝ byŝ, te pjecz tyŝaz toleŝ a saŝtatu daŝ saplacžicž.

Kruža ƚo njemalo stróži, tele ƚlowa saŝlyšchawšchi. Njemóžesche ƚo dopomnicž, so je hdy mjenowane wopiŝmo mješ ƚwojimi papjerami namakaŝ. Tola wón ƚo rucze šhrabawšchi taŝ šymnje hač móžno wotmolwi: Seli so macze doŝne sapisbanje, ƚuŝodže, budže drje ta wěz w rjedže. Derje wšchaf wěm, so je ƚebi mój nan něhdy wot wascheho nana pjenjesy poččij. Wěm teŝ, so je je bórny wróčo placžil. Wopiŝmo wo tym budže a dnyrbi ƚo namakač, dofelž bě mój nan w tutym nastupanju jara ƚwědomity. Šnydom sa nim pohladnu, a nadžijam ƚo, so jo namakam a jo wam pokasam.“

Suŝodaj ƚebi božemje prajeschtaj, a Kruža pomału domoj džešche. (Pšichodnje dale.)

Stawisna Khrystukoweho cžerpjenja.

(Potracžowanje.)

8.

Žimanje.

Mat. 26, 47—56; Mart. 14, 43—52; Lut. 22, 46—53; Jan. 18, 3—12.

Slaj! hdyž rěčesche tole hišcže Jesuŝ,
Pšchińdže nětk Sudasch, jedyn póŝlow jeho,
Kotryž ƚ ƚebi wšaf běsche cžrijódu wulku
Wšchelafich ludži:

2. Wšchšchich mješnikow ƚu to ƚluzobnizy,
Pšimawucženi teŝ, a starschi luda,
Kotřiž ƚ lampami ƚo a se ƚwězami
Blizachu ƚ njemu.
3. S brónju, ƚ mjeczemi ƚo a se žerdžemi
Wuhotowali cžile ludžo běchu,
A psched nimi ƚem džešche Sudasch tamny,
S dwanačze jedyn.
4. A zejch pscheradnik běsche daŝ jim leŝny
Pracijy: Kohož budu koschicž, tón je,
Teho pschimajcže a joh' wjedžcže wěscže!
— Ach bě to hrošno! —
5. A hdyž Sudasch tam nětko dóńdže, hnydom
A Jesuŝej stupi wón a džešche: Pómhaj
Wóh cži, Rabbi mój! ƚ dobom wokoŝhejo
Wescžiwje jeho.

6. Pšhecželo mój! — paŝ džešche Jesuŝ ƚ njemu: —
Na cžo ƚy pschischol? Podaŝch ƚ wokoŝchenjom
Nětko, Sudascho, ty do mozy ƚóŝtnych
Cžowškeho Sžyna?! —

7. Žako paŝ Jesuŝ, šchož ƚo stanje jemu,
Wjedžishe wšchitko, džešche wustupiwšchi:
Koho pytačze? — ƚ nim wón do ƚriedžiny
S praschenjom ƚhutnym.

8. Jesuŝa —, cžile jemu wotmolwicu, —
Nazarenskeho! — Na cžož Jesuŝ džešche:
Sa ƚym! — Sudasch paŝ, kotryž poda jeho,
Tež pschi nich běsche.

9. Žako wón paŝ ƚ nim džešche: Sa ƚym! — woni
Dwochuzny nasad dele ƚ semi hnydom
Wšchitzny padnychu. — Duž wón sastróžennyh
Praschesche saŝo:

10. Koho pytačze? — Woni wotmolwicu:
Jesuŝa, kotryž Nazarenski rěka! —
Jesuŝ wotmolwi: So ja ƚym wopradowže,
— To ƚym wam prajil.

11. Pytačze-li mje, dha njech pokoj maju
Cžile tu moji! — so by dopjelnjene
Byŝo to ƚlowo, kotrež Jesuŝ prjedy
Ssam běsche prajil:

12. „Žaneho njeŝym wot tych šhubil, kotrychž
Ty mi ƚam ƚy daŝ!“ — Woni pschistupiwšchi
Kuzny ƚložichu ƚwoje tu na njeho
Žimajo jeho.
(Pšichodnje dale.)

Wšhelake ƚ bliska a ƚ daloka.

— Sańdženu pónđzelu a wutoru mējachu ƚo pschijimanške pruhowanja na evang. seminarje w Budyšchinje. 54 mlodženzow je ƚo pschijecž mohŝo, dofelž ƚo lětka w Budyšchinje dwě šchestej rjadowni saŝožitej. Nadžijomnje je mješ pschijatnymi teŝ licžba šerbškich mlodženzow.

— Na přědkownym džeŝe Tuchorja w Budyšchinje, hdyž ƚo wjazy njekhowa a hdyž budža w bližšim czaŝu rowny šrunacž, ƚu teŝ woŝebje rjane pomniki ƚ woŝebnymi wopomnjecžahódnymi napiŝmami, kotrež ƚo teŝ šdžerža po žadanju ministerštwy, hdyž teŝ ƚo druhe pohrjebnišcže šbėhnye. Do tych napiŝmow ƚluschy teŝ napiŝmo dwórškeho radžicžela Nycze, kotrehož žiwjenje je na powawach bohate bylo: „Šandrij Nycža narodži ƚo 17. novembra 1731 na Židowje pola Budyšchina, wón běsche profesor na uniwercicže w Moskwoje, džešche ƚ ruskim knjesom do Wina a do Schwajzarškeje, wošta něšcho czaŝa na akademiji w Genfu, wopyta w Šendželškej uniwercicže w Oxford a Kambridge, poda ƚo psches Šollandštu do Lübecka, wjesesche ƚo po morju do Kronstata, džešche saŝo do Moskwy, woženi ƚo tam ƚ komteŝu Marju se Soltikow, wróčji ƚo wot tam do ƚwojeho narodneho kraja, kupi ƚebi rycžeršubŝo Mengelsdorf, kotrež tehdom do Žitawškeho wotrjeŝa ƚluschesche a běsche do Rychbacha w Hornjej Łužicy saŝarowane. Tam bydlešche wot lěta 1780 a wumrje tam po bohathch nashonjenjach žiwjenja w lěcže 1795. Wón bu na ƚwoje žadanje do Budyšchina na Tuchor ƚhowany a je teŝ tam ƚwoje napiŝmo na pomnik postajil.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišcžeńni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njeđžela po tšjoch kralach.

Mat. 5, 6.

Hdyž chyzšce našch Anjes a Šbóžnik šam być, dha džěšce wón do czišchiny horow a wot tam wróći šo šašo ě cžłowjekam móžnišchi a bohatschi na dobrych myšlach a na trošchtowazyh šłowach. A wscho tajke duchowne bohatstwo a žohnowanje wón potom, jako bě šašo mjes cžłowjekami, wudželowasche. Tak bě tón Anjes šašo se šwójimi wucžobnikami na horu šchol, drusy pschitkhadžachu a bóršy bě wulka cžrjódka ludži šhromadžena, kiž šebi žadachu, Jesuša widžecž a šlyšcēcž. Psched nimi tón Anjes tež njemjelcžesche. Wutrobny jeho pošlucharjow běchu jow horlach nutrišche hacž delkach, hdžez dyrbjachu wojowacž se starosčžemi žiwjenja. Duž šmėđžesche tež tón Anjes wocžakacž, šo budža jeho šłowo pschijecž, hdyž wón jim tež wo druhich wězach přėdowasche hacž wo tych, kiž wschėdne žiwjenje nastupaja. A wón wotewri šwój rőt a pschpowjedasche te krašne šłowa, kotrež šu nam šdžeržane po šcženju šwjateho Mateja 5—7. Dženša nětko rospominajmy šebi te šłowa:

„Šbóžni šu cži, kiž šu hlódnj a lacžni po prawdosčži, pschetož woni budža našycženi.“

Kóždy hnydom pytnje, šo tón Anjes Jesuš tudy na žyłe hinasche waschnje rėcži, hacž to cžłowjekajo hewaf cžinjachu. Praschejmy šo jeno, koho dha šwět hewaf šbóžneho mjenuje? Teho tola, kiž je dozpil, šchtož přjedy njeho hišcže ničtő njebė dokonjał; teho, kiž je we wójnje wulke dobyčža cžinił a ma nětko psched ludžimi wulku

šhwalbu a cžescž; teho, kiž ma wscheho došcž, pienjes a šwonkneho šamoženja a šebi žiwjenje porješšicž móže na wscho móžne waschnje; teho, kiž je bohaty a štrowny, tak šo móže tež do daloka jecž a šejnacž žuse kraje a ludy; teho, kiž trjeba šebi jeno něšcto požadacž a jeho požadanje šo jemu dopjelnja — teho mjenuje šwět šbóžneho. Pschi tym šwět tak roššudža: Šbóžny dyrbi tola kóždy być, kiž je někajke šbože šebi dobył, kiž šmė někajke šbože wuziwacž, kiž je namakał, šchtož bėšche jeho wutroba šebi najšbole žadala. Temu napschecžiwu pak mjenuje Šhryštuš šbóžneho teho, kiž je hišcže we wschėm žadanju žiwny. Šamni, kiž šu dozpili, šchtož jich wutroba šebi požada, budža bóršy našycženi a budža šo bóršy psches měru našycženi cžucž. Šchtož pak ma wotthknjeny kónž šwojeho žadanja hišcže psched šobu, tón dyrbi hišcže šcžerpliwje cžakacž, tón dyrbi hišcže hlódnj być a tradacž, ale wón šmė tola tež hišcže šo bėđžicž a šo nadžecž a žadacž. Duž šbóžny tón, kiž hišcže jene žadanje ma, šbóžny tež tón, kiž je hlódnj a lacžny po prawdosčži. Dyrbi wón tež hišcže te cžwile pschecžerpicž, kotrymž je hlódnj a lacžny pschezo podcžiknjeny, tak budže wón pak wofschewjeny, hdyž je wón došchol ě temu žórlu, hdžez jeho dušcha šo pošylnicž a wofschewicž móže, a hdyž budže wón šedžecž ša tym blidom, hdžez wón žiwnosčž, móž a šbože namaka ša šwojeho ducha!

Radobny duch je pschezo pošny žadanja! Wón wojuje a honi ša tym, šo njeby jeno mudry, ale šo by dobry cžłowjek był a je hlódnj a lacžny po tej prawdosčži, kotraž psched Bohom placži. Wón chže wschitko prawje cžinicž a

psched cłowjefami a psched Bohom swoje pschibłuschnosće dopjelnicz. A druhdy so tež stanje, so cłowjefo jeho cżynjenje a žiwjenje sa prawe pónajja, ale móže dha to tež cżynicž swjaty a prawy Bóh? Wschitzy so tola wotstupili a njeje žadny, kiž by dobre cžinił, tež niž jedyn, a tola wostawa w cłowstkej wutrobje horze žadanje po Božim, sčtož je dobre a prawe, cžiste a swjate. Duž pschihadža nětko Khrystuś a praji nam, twoje žadanje dyrbi społojene bycz: Sbožni so cži, kiž so hlódní a lacžni po prawdosći, pschetož woni budža našyczeni! Bóh tón bohaty a šmilny chze jich našycicž. Tajke žadanje po prawdosći mějesche tamny pokutny žlonit. Wón wě, so je hrěschnił psched Bohom a so tónž wošmje, je-li so Boža hnada jeho nje-džerži. Duž wobroczi so wón na Božu hnadu a wona so po nim horje bjerje, a žlonit, kiž bē hrěschnił pschischol, dže sa praweh dele do swojeho domu. Kaž rucze po tajkim hrěschnił w pokucze a wěrje Božu hnadu pyta a wošmje, so jemu ta šama tež Jesom Khrysta dla dostanje. Sčtož njepravemu cłowjefej pobrachuje, to jemu Boža lubosć dawa, tu prawdosć, kotruž je Khrystuś nam warbował se swojej šmjerczu na křižu. A hdyž cłowjef tajku hnadu a prawdosć we wěrje wošmje, cžuje wón so našyceny, społojeny, wobšoženy. Jene cžucze jemu wutrobu hnuje, to jene cžucze: Ja šam se swojej mozu ničžo nješym a ničžo njesamóžu, ale ja mam Božu hnadu a Božu lubosć a Boža lubosć je wschitko. A duž je nětko ta krej a prawdosć Khrystuśa moja drašta pschistojna; i tej psched Bohom ja wobstacž chžu, hdyž do njebjia nuts počahnu. Šamjen.

Próšwa.

Dwój Duch, o Šnježe, wodž
Mje pschezo w prawej cžerje,
Wšcho dobre do mnje plodž,
Mje domjedž k žiwkej wěrje;
Mjech wón mje roškwěczi
A mjedže k Šesufkej,
Bucz k duchow šbóžnosći
Dže žadny drugi njej.

Sčtož Tebi hrošnosć je,
Mjech w Ducha mozy hidžu,
So plody prawdosće
Kosć we žiwjenju widžu;
Niž jeno pošluchač,
Ně, cžinjer šłowa bycz,
To duchowny je twar,
Kiž dyrbi k šbožu tycž.

Duž, Šnježe, pošhlit mje,
Tež cžinicž, sčtož ja šlyšchu,
A spožcz, so we wěrje
Šso i twašnej draštu psychu;
Dwój Duch njech hnadnje da
Mi prawe pónacze,
Dha šměju psches Khrysta
Tam trónu šbóžnosće!

K. A. Fiedler.

Ja šym, njebojcz so!

Sana 6, 20.

Sčto so my wschitko njebojimy! Štajna bojoscž je našche tudyhycze. Bojoscž, so jo šhubimy, hórči nam cžafne šbože, a bojoscž psched šmjerczu žyke žiwjenje. Sčto dyrbi naš wot tuteje bojoscže wumóž? Cłowjefo a jich filosofija? Wumjelstwo, wědomoscž, dželo abo šašlužba? Wšlioni so i tym spytale, ale wschitzy šhonichu: to njebošaha; tuto šcherjenisko je njesažohnujomne, jeno wjetsche, šatraschnische tu wono steji, a bojoscž nam wutrobu roštocžuje.

Šyrie eleison! Šhryšcže, šmil so! Ty šam móžesch po žolmach šhodžicž a wichoram rošafowacz. Šjekit tež k nam: „Njebojcz so!“ Wotjo je tak wulke, wichor tak šylny, našcha šódžicžka tak mała a wutrobje tak štyštno! Šhryšcže, šmil so! Štuš do našcheje šódže, dha so wichor lehnje, a my junu pschi pobryohach wěcžnosće šastanjemy, i tobu radoštnje wustupiwšchi do šbóžneje domowiny!

F.

Polnosć šboža je šam Šesuf.

San. 10, 11.

Žiwjenje a dosć chze Šesuf daricž wscheho;
Š njebjek do šwěta je Šbóžnik pschischol k temu,
Šo by wumóženje dobył cłowstwu wschemu. —
Duž budž našche wukhowanje mišosć jeho.

Š hubjenstwa a se žaloscže šwěta šleho
Ššwěrnny k pokoju naš mjedže njebjektemu,
Šdyž so i žylej duchu doměrimy jemu;
Polnosć trošhta pošlicza so šrudnym i njeho.

Dobry paštyč — to je mjeno najšrafnišche,
Kotrež pschi pschezo jeho próžowanie;
Špróžnych wosšewjecž chze jeho lubosć Boža

A jim šbóžny lubje ššicžecž dostatk šboža,
— Paštyčske to sa njeho je špodobanje,
Wozzy joh' šmy wopravdže najšbóžnišche. —

U.

W Božej šlužbje.

Něhdže bēšche so ras towarštwu dželacžerjom šeschlo a pschipošluchasche rěcznikaj, wo wliwje rěczazemu, kotryž šódny wot naš njewólnje na swojeho bližicheho wuškutkuje. We šwojim šahorjenju rěcznik ššoncžnje rjekny: „Šódny cłowjef móže na druhého škutkowacz, šamo tole džěcžo tudy.“

Pschi tym wón na mału holczku pošasa, kotraž na šlinje šwojeho brodateho nana šedžesche.

„To je ras wěrnno!“ tón wuwoła.

Šako bēšche rěcznik ššoncžil, špomnjeny dželacžer k njemu pschistupiwšchi rjekny: „Mjedžiwajcz, so Waš pschetorzech; ale ja dyrbjach něšcho prajicž. Bēch prjedny wopilž, tola nočnych šam do korcžmy šhodžicž a bjerjecz po šwucženym waschnju šwoje wbohe, po macžeri wofšyrocžene džěcžo šobu. Šedyn mjecžor, jako so korcžmje bližach, wono tu haru w nej šašlyšchawšchi džesche:

„Njeńdž wšchał nuts, nano!“

„Džerž hubu!“

„Budž prošeny, nano, njeńdž nuts!“

„Šměrom se šwojim njerosomom!“

Duž šapny mi šyliša na lizo. Ša njesamóžach ani krocžele dale hicž, lubny šnježe! Šso wobrocžiwšchi džěch domoj; haj, Bóh

praji: „Džicze, lubi krajenjo, džicze! Šym khudy muž a nimam žanych pjenjes. Mój skót, moje jenicze a poslednje wobšedženstwo, mi tola njebudžecze chycz wšacz. Budžecze šmilni napscheczo khudej šwójbje, kotraž hižom tał došč pod nješbožom čerpi!“

„Šlupe žwantorjenje! Šnajemy hižom tajke blady“ — jedyn f wojakow wolašče. — Šcho to naš stara, hač šy bohaty abo khudy. Wocziň kchinje a faščeže! Won je šwětlymi tolerjemi, abo twój khribjet budže mój tešak woptacz.“ Hižom džiwí jědny šwoju brón čehnjěšče. Kruži jenož hiščeže tał wjele čaša wošta, šo do domu twochny a durje rucze šesamka. Tola to žadosčiwu čyrjódzu jenož khwilu wotdžerža a ju čim bóle rošnjembri. Š mjecžemi durje rošrubawšchi a je f nohomaj rošbiwšchi šo wojazy do domu walichu, šo bychu šo šhowaných pjenjes smozowali. Žalosčjenje woheje žony a wrěščjenje džěczi na wojakow žaneho šaczisčęza nješčini. Kruža chycze jim wobaracz, tał wjele hač mžesče. Š semi jeho podtorhnywšchi na nim f nohami teptachu. Mjecze šo nad jeho hłowu blyškotachu, jedyn wojak jeho f mjecžowym khribjetom f wotmachom do hłowny prašny, psches čzož wbohi na khwilu myšle šubi. Žona wóšje šakšikny, padže psched wojakami na kolena a ruzy lamajo wo šmilnosč prošesče: „Wšmicze wšcho, šchož wobšedžimy“, wona žalosčesče, „jeno wostajče mojemu mužej žiwjenje!“

(Pšichodnje ščncjenje.)

Štawišna Khrystušoweho čerpijenja.

8.

(Wotracžowanje.)

13. Žako widžichu to čzi, kotsiž běchu
Wokolo njeho, šcho byčz tole šechze,
Džachu: Dyrbimy, Šnježe, do nich nětko
Š mjecžom my rubacz! —
14. A hlaj! jedyn f nich, kotsiž f Šnješom běchu,
Šchiman Šětr, f mjecžom běšče wobronjeny,
A mjecž šczahnywšchi šwoju ruku pschestrje
Pšchecžiwu čyrjódže.
15. A džě wšchšcheho rubnu mješnikowoh'
Wotrocžka, šo jom' prawe wucho wotčza,
Malchuš rěkašče tónle wotrocžk, kotryž
Trječeny běšče.
16. Šesuf džesche pał: Šeno posastańče! —
A wón dótknywšchi šo joh' wucha jeho
Šnydom šahoji. A nětk f Šětrej džesche:
Mjecža šo wostaj!
17. Džk do nóžujow jón! Pšchetož šchtóž mjecž wosmie,
Tón psches mjecž kónz wšacz dyrbi. — Šak? tón šhelich
Pščz ja njedyrbjal, kotryž mój je mily
Wóčez mi škicž!?
18. Abo mēniš ty, šo ja njemohł prošycž
Šwojeho Wótza, šo by pšžlal wjazy
Džkli dwanacze legionow jandžel,
Š šlužbje mi špěšchnych?
19. Ale šak pišmo šo by dopjelniło?
Štacz šo tał dyrbi! — Ša pał šyla wšawšchi
Š wšchšchim hejtmanom, a čzi šlužobnižy židow
Šwjajachu Šnješa.

20. W šamej tej šchtundže džesche wotmolwjejo
Š wšchšchim mješnikam wón a f hejtmanami
Šempla f šarsšchim tam a jich žylej čyrjódže,
Šiž šo bē šesčla:

21. Wušchli jimacz šče mje, šak był bych mordat,
Š mjecžemi na mnje wy a še žerdžemi;
Wšchak šym wšchędnje ja pola waš we templu
Šydał a wucžil.
22. Šufi nješče tam na mnje šakožiwšchi
Šimali wy mje; ale to je šchtunda
Wšacha; čžemnosče to je mōž najhōršcha,
Šotraž je pšchšchla;
23. Ale wšchitko to je šo štało, šo by
Šišmo profetow było dopjelnjene. —
Šehny čžeknychu jeho wopuschčiwšchi
Wšchitzny joh' pššli.
24. Młodženž tež jedyn, nahim na žiwocze
Wšodžety f rubom, ša nim mužnje džesče. —
A čzi młodženžy, kotsiž pšdla běchu,
Pšchijachu jeho.
25. Wušchčiwšchi pał wón šwoje wobleczenie
Wojajny čžekny na to wot nich nahi.
— Šak šo dopjelni, šo bu wopuschčeny
Wot wšchitkich Šesuf. —
(Pšichodnje dale.)

Wšchelake f bliska a f daloka.

Š Barta. Šandženu wutoru 21. wulkeho róžka šwjecžesche našch čžesčedostojny lubowany f. šarac Matek šwój 25 lětny šastojniški jubilej. Pšched 25 lětami běšče jako kaplan a šerbški duchowny w Šamjeńzu duchownu šwjecžišnu dostał. Š lěta je tam w žohnowanju štknował; na to bu ša šararja do Wudyšchinka powołany a w lěče 1890 šo do Barta pšchěnydli. Na jubilejnym dnju dopoldnja w 11 hodž. žyrkwine pšchedštejicžerstwo a š. wučerjo f. jubilaraj šwoje šbožopšchecža wuprajichu a šwoju lubošč f njemu psches pšchepodacze rjaných darow šjewichu. Šsobuštawy hłowneje šerbšteje pščadšsteje konferenžy běchu šo we wjetškej licžbje f wutrobnemu šbožopšchecžu šeschli a rjana šwjatocžnosč w šarškim domje bē šwědčjenje wo tym, šak wššoko šebi jubilara jako šastojniškeho bratra waža a čžesčza. Wōh špožč f. jubilaraj hiščeže dołhe lěta žohnowane štknowanje!

— Šandženu njedželu šwjecžeschtaj šžžkat Šurij Rował we Wššokoj a jeho mandželška Šarja rodž. Šlimandez w žadnej čžerstwoščzi a čžkosczi šwój šloty kwapš. Wšnaj běšchtaj wobdataj wot rjaneho wēnza šwojich džěczi a džěcžidžěczi. Šopolodnju w 2 hodž. běšče šwjatocžnosč w Wōžim domje. Šnješ šarac Šblčž wuloži, šak je Wōh lubuju mandželšteju šchitował a žohnował a pšchjesče jimaj čžichi wječor žiwjenja. W mjenje pššidenty wšchšnosče w Šiegnizu pšchepoda jimaj pšchšwolenty hnadny pjenježny dar wot 50 hr. a w mjenje wōžady špěwarške.

— W nožy wot njedžele f pōndželi je šo wulki džěl šabricki Šdolfoweje hēty wotpalil. Še wšchčch ščnzow běchu wohnjowe wobory pšchijēle a ma šo jich pščzowanju džakowacz, šo hiščeže wjetšche nješbože nastalo nješje. Šara šrudne je, šo budže šo nětko w šymje džěl džělacžerjow f džěla pušchčicž dyrbjecž.

— Šwjelazje je lěšba pšchi pšchijimanskim pšchowanju na Wudyški šeminar, šo šu šo čzi Š Šerbjo, kotsiž běchu šo šamolwili, tež pšchijeli.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždnu šobotu w Smolerjez knihciziszczerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njedźela po tsjoch kralach.

Mat. 5, 7.

Esu cžłowjetojo, kotrychž wutroba šo w nusy a w njesbožu štwjerdzuje, a šako drusy, kotrychž wutroba halle w njesbožu šo smjehcžuje a šo napjelnuje š dobrocžiwosczu a se šmilnosczu. Šdnyž šo my šami prašchamy, hdy je našcha wutroba počala džěl bracz na zusej nusy, dha namakamy, šo bě to tón cžas, hdžež běchmy šami nusu a šrudobu žiwjenja šhonili. Mjes tym, šo běchmy šami w nusy a dyrbjachmy wschelati šchiž njescž, móžachmy šebi myšlicž, šak je tym wokoło wutroby, kiž šu domapytani š horjom a njesbožom; my jich nusu šobu cžujachmy a pomhachmy jim se šmilnej wutrobu. Š wěštosczu njesšmy šo pař hišcže ženje šali, šo šmy tajšim domapytanym šmilnoscz a luboscz wopokasali. Mny wschať šo džiwacz njetrjebamy, šo pschi tym tež njedžak šhonimy šako msdu ša našchu dobrocžiwoscz, abo šnano tež njepschecželstwo šwěta, a tola šo psches to njesšmemy mylicž dacž, tež dale šo š lubosczu a šmilnosczu po cžerpjaznych horje bracz. Šože šlónčžo tola tež dale šwěczi, hdyž tež mróčzele je druhdy pschikrywaja. Šdnyž jeho wohrěwaze pruhi tež jeno na pěš a pušczinu šwěcža, hdžež ženje žane šelene štwjelzo njebudže roscž, wono šwoju cžopłotu tola tež na pušczinu šcžele. Abó hdyž jeho horzota jeno na lóš trjehi, hdžež teho runja ženje žane šelo njebudže roscž, dha jón tola š najmjejšcha roššwětluje. Še šwojej krašnosczu a rjanosczu, šotraž nihdy njepschestanje, je nam šak Šože šlónčžo šnamjo

ša Šožu luboscz, šotraž tež nihdy njewupadnje. Abó je dha Šóh šwoje cžinjenje a šadžerjenje cžłowjetam napšchecžiwó hdy pscheměnił, hacž runje woni jehó hnadu a šmilnoscz šak husto wuziwaja š liwkej a š tupej wutrobu a jemu jehó luboscz šaplacža š hanjenjom a š njepschecželstwowom? Mjeje dha wón pschezo hnadny a šmilny a wot wulkeje dobroty? Duž pohladajmy jeno na našeho Šoha a Šbóžnika Šesom Šhrysta a špomněmy na jehó luboscz a šmilnoscz, hdyž chzemy juntrócž wustawacz, bližšchim pomocni a šmilni bycz.

Šwopokazmy pař luboscz a šmilnoscz woprawdže š cžistej lubosczu a š cžistej šmilnosczu niz cžescže a ludži dla, tež niz dla našeho šamšneho wuzitka. Šacž šchto šebje widži, šebje škwali, šo šebi džakuje, mjes tym šo šy hubjenym a cžerpjaznym pomocny a šlužobny, na tym njeje ničšo ležane, jeno šo pomhacž a dobrotu cžiniš š cžistej šmilnosczu, a to je došahaze. Šajki budžesč mohł rjez študžeń, šotrejež woda šo bjes pschestacža šorje žórli a šemju w šwojej blisťosczu macža a plóšnu cžini. Šdnyž tež žane cžłowške woło ju njewidži a žadny cžłowški rót šo jej njedžakuje, Šože wóčžo tola nad nej wotpoczjuje, a šerje móžesč špokojom hycž, šo jeno Šóh šwojemu dobrotu a šmilnoscz cžinjenju pschihladuje. Špomněmy jeno na to, šchtož tón šnjes praji wo tych, kiž dobrotu cžinja, šo bychu wot ludži byli widženi a cžescženi: woni maja šwoju msdu přecž. Cžinmy šo dobre, š cžemuž naš wutroba wabi, runje šako bychmy šo Šohu šamemu cžinili, a wěčny jeno: šchtož cžłowjetojo njewidža a njesšonja, to wón widži, a

ščtož so dobrego čini jenemu mjes jeho najmjeńšimi stvorjenjemi, to Bóh sam sebi pschizpiva a na so počahuje. Wón pať tež njesapomni, ščtož je so jemu činiło a je džakowny a čze saplaczicž. W tutej myšli rjetnje Khrystuš našč Knjes:

„Sbóžni so čzi šmilni, pschetož woni šmilnosčž dostanu!“

Hamjeń.

Ščtož so khwali, tón khwal so teho Knjesa.

2. Kor. 10, 17.

Šłóš: Wojui pravje, hdyž ta hnada —

Khwalcže, khwalcže seji, ščtož čzeczže,
Božu šmilnosčž khwalu ja;
So puczju wny rumnym džeczže,
Lepje dóńdu i Knjesom ja.

Khwalcže mudrosčže so šwojej',
Kiž je i hětow kedara;
Sa so džeržu kručže i mojej,
Kiž mi i Khrysta wufhadža.

Šsynnosčž khwalcže seji kaž čzeczže;
So čžele šym šłaby ja,
W ruzny pať mam wótre mjeczže
Wot šwojeho Sbóžnika.

Khwalcže tež seji bohateho,
Kiž jě, pije i wješelom;
Khwalu so tež, so mam wšcheho
Doscž, hdyž džeržu i Šesušom.

Khwalcže so tež nahladnosčže
Psched šwětom a psched ludom, —
Kad so khwalu njesnatosčže,
Šsym-li snaty psched Bohom.

Khwalcže tny, kiž twarja rjenje
Šsebi tudy pschebnytki;
Njeńšči dom — o wofšewjenje! —
Mi tam Šesuš natwari.

Khwalcže wščať seji drašty rjane,
Wafchu pnyhu džerawu;
Mole njeskaža mi žane
Moju draštu pschichodnu.

Khwalcže wobšbožerja luda,
Wem, so reťam sawjednik;
Mi je Bože šłowo wuda,
Kiž je dať mi Wumóžnik.

Khwalcže so tež čžafnoh' šboža! —
Wem so khwalicž tšchnosčžow,
We kotnyhž so dušche škoža
W nadžiji na Boha jow.

Njedaj, Božo, so so khwalu,
Khibi jeno we ščyžu,
Šewaf so ja hordny šdalu
Pucža, kiž dže i žiwjenju.

Surij Bróšf.

Wo Knjesowej pomogy.

Něhdy njeběšče khuda Womčezkež šwójba hižom sa žyly dolhi džerń nicžo i jědži mēla a tež džerń prjedy jeno i nudy šwój hlódb špokojicž mohla. Šako čžyču Womčezkežy polni tšchnosčže do kóža hičž, hiščeže posdže jedyn pscheczěl i nim pschindže, kotnyž njeběšče doma žaneho mēra mēl, dokelž bē w jeho wutrobje pschezo reťalo, so by šchol a khudemu Womčezkež dar donješl. Wón to čžinjěšče. Šola dokelž nochžyšče runy pucz tu podpjeru šwójbye dacž, so čžyła wona šwój džak jeno temu Knjesej pschinjěščž, bēšče wón pječžhrimnowsku papjeru do jeneje knihi položil, kotruž pschi wotěńdženju Womčezkež da. Šón šapoložl bórny namafa; nudy bē wotpomhane, a pokna khwalby a džaka napscheczžo njebještemu Wótzej sa jeho pomog so ta šwójba i mēru poda. Wofšebje bu maczerina wēra i tutej wofšpjetnej pomogy Božej jara pošylnjena. Pschetož krotko prjedy, hacž tón pscheczěl pschindže, bēšče so wona, jako mēšacžl jašnje do jstwicžki šwěczěšče, i Wótzej wšcheje hnady wólała, so čžyly wón, kiž we šwětle krašnosčže bydli, tola jich starosčži a tšchnosčži wotpomhacž a nóz njewěry a nudy wot nich wšacž.

Druhi krotčž mējachu čzi lubi ludžo jeno hiščeže dwaj pjenjež-ťaj we šwojim šamoženju. Njedžela bē, a starškej bēščťaj sebi pschedewšaloj, i Božemu blidu hičž. Šolny wěry Womčezk i šwojej žony dželšče: „Šlo, macži, mój džemoj do domu teho Knjesa a čžemoj šwojej dwaj pjenježťaj jako naju šcherjepatku jemu woprowacž; wón budže naju hoščžowacž pschi šwojim blidže, naju paštyr a kral, a budže tež dale pomhacž. Wšchitku šwoju starosčž čžemoj na njeho čžišnyčž!“ Šak wonaj tam džěščťaj, a tón Knjes, kotremuž bēšče jeju džeczžaza dowěrna myšl špodobna, wofšchewi jeju dušchi i bohathy žohnowanjom a njebješkim trosčtom a mērom. Šak pošylnjenaj, wonaj Boži dom wopusččžiščťaj. Šědy bēšče Womčezk i njeho wustupil, dha pschindže snaty i njemu a da jemu hrimnu, kotruž bēšče Womčezkež sa jene džělo hiščeže winojty. Wot jeneho drugeho, do kotrehož domu wón šobu džěšče, dosta pokrutu šhlěba, a jedyn tšecži pscheczěl šlubi jemu sa jutišchi džerń kórz bėrnow. Šak dha bēšče to sa tu khudu, ale twjerdže na Bože šlubjenja twarjazu šwójbu džerń radosčže a džaka. — Šorucž temu Knjesej šwoje pucže a mēj nadžiju i njemu; wón budže wšchitko derje čžinicž. Šsalm 37, 5. Šdy by ty wěrika, ty by tu krašnosčž Božu dnyčžjaka wofšladacž. Šana 11, 40. F.

W čžezkim čžafu.

Šdyž špěwat Ššaf w 77. psalmje škorži: „Ša wopomnju w nozy šwoje špěwanje a rečžu se šwojej wutrobu; mój duch wobhoni so (ščt. 7)“, dha je to jašny a wěry wobras tajšče wutrobny, wot kotrež je so Bóh wróčžo-ščžahnyl. Šjes spanja, šjes rady, šjes rečže, šjes trosčta: to šu šakladne čžahi jeho čžerpjenjom-polneje wobštejnosčže. Šewaf špěwat Ššaf tež w nozy štražowafšče, haj wón tudy i wotpohladanjom na to špomina — ale šajki rosdžěl mjes něhdy a nětko! Něhdy jeho špěwanje wo Božej hnadže a wěrnosčži psches čžichu nóz w radosťnyh šnyťach šaklincžowafšče; w tnyhle hubjenyčh nóznyčh štražach pať so jeho woczji wotewrjenej džeržitej, jeho hubje štej němej (ščt. 5).

Šež tebi móže w tajťich hodžinach wšchitko, ščtož bēšče čzi hewaf trosčťne a drohotne, psched woczji štipicž, ale wono šwoju šlužbu njecžini, wono so wobrašy — wšcho so čzi čžorni psched twojimaj woczomaj, tež hory Božej hnady a šwěry šu so čzi do mhy šawalile, a duž dnyčš so ty wobhonyčž a sa tym myšlicž: Budže dha tón Knjes wěčnje šastorcžicž a žaneje hnady wjazy njewopofacž (ščt. 8)? Šaj, prawiza Ššajwššchšcheho móže wšchitko wobrocžicž (ščt. 11). Božo, twój pucz je šwaty (ščt. 14)! F.

Na wobě woczi widžazy.

Wschitz cyłowjekojo hu wot pschirodzenja na wobě woczi hlepí rodzeni, t. r. měšo w duchownym nastupanju. Wschěm ma šo halle w dwojim poczahu šwěza natytnycz. Hewak cyłowjek čaš žiwjenja w pohaniskej čemnosći bludži a skónčnje do wěčneho štaženja šapadnje. Duž tebi, luby čitarjo, Šwjaty Duch, kotryž je w křesćijanskej zyrski džělawy, tu prawu službu čini. Wón ma dvě jašnej plomjeni: šaton a ewangelij. Še šatonjom wón tebi tvoje čzi hewak nješnate hrěchi, š ewangelijom pak tebi hewak potajnu hnadu Božu pokajuje.

Šsaak Newton, jedyn š najwjetschich a najwuczenischich pschirodospytnikow, kotryž běše se šwojimi dalokowidami nješneměrjomne njebieske pschestrjensstwa pschepytował a š tym mnohe wótrompělně wunamałanja činił, na šwojim šmijertnym ložu prajesče, šo je wón dvě wulkej wězy we šwojim žiwjenju nawuknył: najprjedy, šo je wón wulki hrěšnik, a potom, šo je Šesuf Křystuf hišče wjele wjetschi Šbóznič. Šon běše potajkim psches Božu hnadu na wobě woczi k widženju pschischol!

Šchtóž čže šbóžnje wumrjecz, dyrbi wumrjecz jako hrěšnik a tola bješ hrěcha, t. r. jako pokutny a tola wobhnadženy hrěšnik.
F.

Štawisna Křystufoweho čžerpjenja.

9.

Křystuf psched Š annašom a Šajšašom.

Mat. 26, 57—63; Marč. 14, 53—65; Lut. 22, 54. 63—71;
Jan. 18, 12—14. 19—24.

Kotšiz Šnješa pak běchu pojimali,
Š Šannašej prjódzy jeho dowjedžechu,
Kotryž pschichodny běše Šajšašow
Šan a tež měšnik.

2. Šětka Šajšaš pak běše wyschski měšnik;
Šadžil tónšamy běše židam, šo by
Derje bylo to, hdy by jedyn cyłowjek
Ša lud šo moril.

3. Wyschski měšnik tam Šnješa naprašesče
Šět wo pšblow šo jeho, kaž wo wučžbu. —
Šesuf wotmolwi jemu: Ša psched šwětom
Šjawnje šym řečal;

4. Š šchuli, kaž w templu ja šym wučžil pschezo,
Šdžez šo šhadžuja jenak wschitz židži,
Niczo nješšym ja šradžu řečal! Šchtoha
Šje wo to prašesč?

5. Šraškej šamyč tyč, kiž šu pošlučarjo,
Ššto šym k nim řečal; šami, hlaj! či wjedža,
Ššto ja řečal šym. — Šako wón pak tole
Šrajesče pěknye,

6. Šlistu Šesufej jedyn služobnikow
Wotkoži hrubje jeho pošwarjejo:
Šměš ty měšnikkej takže najwyschšchemu
Wotmolwjecz šhrobly? —

7. Šesuf džesče pak: Še-li šle šym řečal,
Šwopokaž, šo šle to je; šym-li hinač
Šrawje řečal pak, čžehodla mje bijesč,
Čžlowjecze wobohi?! —

8. Šannaš pškla pak jeho šwjašaneho
Ša to Šajšašej. — Čži pak mužšzy, kotšiz

Šnješa džeržachu, jeho wušměšizy
Šijachu hrubje.

9. Škóstni pschitrywschi jeho do woblicža
Šijachu jeho a šo wobhonjachu
Šlupje žortujo: Ššto je, hudač pěknye,
Škotryž čže dyrj?! —

10. Šichelke druhe tež woni wušypachu
Ša njoh' hanjenje. — Š hdyž džeri bē, šarschi
Šuda šendžechu šo a š měšnikami
Šwuczeni w pišmje.

11. Ša to psched radu jeho dowjedžechu. —
Šyhschi měšnizy pak a šarschi w radže
Šalschne šwědczenje wschitz wušlědžachu;
Čžedža joh' moricz.

12. Šjesamóža pak jemu ničšo dowjesč;
Šunjež hacž šalschnych wjele šwědkow běše,
Šotšiz šwědcžachu, tola na njoh' pschijnješč
Šjemóža ničšo.

(Šschichodnje dale.)

Šhubjene wopišmo.

(Ššónczenje.)

Šróstwy a šylly štrachowaneje žony njeběchu podarmo. Šžiwí wozazy buchu psches jejne žalosčzenje huczi. Šwoni muža ležo wostajichu, šo dale nještarajo wo njeho, ale jeno ša pienjesami pytajo. Šamkujene šhamory a ščinje buchu rošražene. Šichě šaschče buchu šwutorchane. Šwulki dubowy šhamor, w kotrymž běchu po jich mēnjenju pienjesy ššhowane, do křuchow rošrubachu, šo by šo žaneje šhowanki jich woczomaj nješminylo. Šašo wschač namakachu, šchtož jich žadosčžiwosč špoštoji. Šawtujo a šantorjo ššóncžnje dom wopuschčichu, kotryž běchu ša něotre wóšomiki do města šapusčzenja pschewobročžili, a šo do dwora wróčžichu. Šu křuwu š hródze wsachu a ju, do njeye š mjecžemi bijo, prjecz čžerjachu, tak jara hacž tež žona prošesče, šo bychu jej pošlednje nušne wobšedžensčstwo wostajili.

Šdyž Škřystina do šapusčzeneje stwy šastupi, šo wona hrosneho nješporjada naštróža, kotryž běchu rubježni wozazy ša šobu wostajili. Šchaty a drašta běchu jim wsate. Šněotre tolerje pienjes, šotrež běchu po kupjenju šžžki wysche wostale, běchu teho runja precž. Šjany wulki šhamor w křuchach na šemi ležesče. Šošlesčža běchu š šepakami rošdrēte, tak šo šjerja wó šštwje wóšolo šetachu. Šola žona na wscho to nješedžbowasče. Šwona k šwojemu mužej šhwatasče, kotryž hišče w čžěžkej womorje na šemi ležesče. Škucze do kuchinje po ššalo bēžesče a š nim lubemu mužej čžolo a woblicžo mješesče. Š šajke wješele! Ša něotre mješšchiny pošhlyšcheny čžžžy dychajo š womory wotuczji.

„Šohu budž džal!“ žona wscha šbožowna šawola, „Šohu budž džal, tak šš nam ty š najmjenscha wukšowany!“

„Ššu prjecz, či bješbóžni rubježnizy?“ šo muž se ššabym ššobom prašesče. „Šch, čžeho dla je nam Šoh to čžinił? Šjebē hižom doseč na jenym nješbožu, šotrež je naš pošschlo? Šnětko dyrbjachu naš hišče wšrubicz, nětko šmy šubjeni ššudži prošcherjo.“

„Šochžemy mórčezč a šadwěšowacz“, Škřystina wotmolwi. „Še to Šoža wola była, šo je to tak pschischlo. Šon šamy Šoh, kotryž je tole nješbože na naš poššal, nam šašo š njeho wšpomha. Ššlowna wēž je, šo šš žiwy a šstowy wostal. Šrašču ššudobu čžžemy se ščžerpnosčžu šnjješč. Š šawěšče dowēra k Šohu a

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šsmolerjez knihicziščeženi w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

5. njeđzela po tšjoch kralach.

Jos. 24, 15—16.

Hdyž je nan wot straschneje khorosće nadpadnjeny a čuje, so so jeho žiwjenje ke kónzei bliži, dha šhromadži wón drje tych šwójich wokolo šwojeho šmjertneho łoza a šjewi jim šwoju poslednu wolu a napomina jich s našonjenja šwojeho žiwjenja. Tak je tež něhdy Josua, Móššafowý našlědnik, kiž je Šsraelske džěczi do šlubjeneho kraja pschijedł, činił. Nadawł jeho žiwjenja běšche dokonjany: Šsrael bydlešche w tym kraju, kotryž běšche Bóh Abrahamej a jeho šymjenju šlubil. Wón čujesche, so je tón čaš bliski, w kotrymž budže Bóh jeho wot tuteje šemje wotwolacž. Duž šhromadži wón wschitke Šsraelske splahi do Sichema a powola Šsraelskich staršich, wyschšich, šudnikow a přjódštajenych pod dub, hđžež běšche něhdy Jakub zušnych pschibohow šabrjebał a šwój dom k šlužbje Boha teho Anjela pošwjećil (1. Mós. 35, 1—4) a praji temu ludu posledne božemje. Šchtož běšche wón w šwojim dolhim žiwjenju našonil, to wón temu ludu na wutrobu položil. Wón dopomni Šsraelske džěczi na wulke dobroty, kotrež běšche Bóh jim wopokajowal wot čaša wótza Abrahama šem, na džiwne wodjenje, psches kotrež běšche Bóh wótzow wumohł s Egipťowskeho wotročkownstwa a jim tutón plódný rjany kraj Šsanaan k wobšedženstwu dał. A potom napomina wón jich: „Dha boježe so nětko teho Anjela a šlužče jemu šwěrnje a woprawdže a wostaježe pschibohow, kotrymž šu waschi wótzojo šlužili s tamneje štrony rěki a

w Egipťowskej a šlužče temu Anjesej.“ Ale wón njecha a njemóže jich k temu nusowacž. Šsami dyrbja so roššudzić, komuž chzedža šlužicž. Wón jim zyle pschewostaja, tak chzedža so roššudzić. „Deli so so wam njespodoba, šlužicž temu Anjesej, dha wubječeže šebi džěnša, komuž chzedže šlužicž. Chzedže temu Bohu, kotremuž šu waschi wótzojo šlužili s tamneje štrony rěki, abo tym Amorejškim pschiboham, w kotrychž kraju wy bydleče, šlužicž?“ Wón šam je wěšty a njekhabłazy, wón wotpołoža psched Bohom a zplým ludom to wusnacže a to šlubjenje: „Ša pať a mój dom chzemý temu Anjesej šlužicž.“

A roššudženju napomina Bóh tež tebe džěnša, luby ššhesčijano! „Wubječeže šebi džěnša, komuž chzedže šlužicž,“ tak pschijwola Bóh kóždemu, kiž tute šłowa čita. Ty móžeš pschiboham šlužicž abo Bohu temu Anjesej. Ale roššudzić so dyrbiš. A temu je Bóh tebi žiwjenje dał, k temu je wón tebe rošwuzowacž dał w šchuli a w pacđerškej wuczbje, k temu dawa wón tebi šwoje šłowo předomacž, k temu ščele wón na tebe šbože a njesbože, wješele a šrudobu, so by ty so roššudžil ša Boha abo pschecziwo njemu. Niczo njehidži Bóh tak jara kaž liwkošć. W Šjem. šwj. Jana 3, 15—16 šteji pišane: „D hdy by šymny abo čoply byl! Dofelž pať liwki šy a ani šymny ani čoply, budu ja čže wupluncž s mojeho rta.“ Duž wubjeť šebi džěnša, komuž chzedšch šlužicž. Šunje našchim ššerbskim wošadam placzi tuto napominanje. Šwontownje kčžeje pola naš ššhesčijanške žiwjenje. Šyrkwoje šu njeđzela s ššescherjemi napjelnjene, wschitke džěczi budža ššesčene,

twoja czeleď, sa kotruž dhrbisch tež junu rachnowanje dacž. Twoja ģwjata pschibluschnosć je, so tať wjele, kaž je na tebi, na to hladasch, so wschitzy twoji domjazy pobožne khesesczjaniske žiwjenje wjedu k czełci Boha teho Knjesa.

Duž wubjeť ģebi dženģa, komuž chzesch ģluźicž. Ale prjedy hacž ģo rosģubdžisch, wotmolw mi hiščeže na to praschenje: Esy ty hdy ģlyščať, so je někomu w ģmjertnej hodžinje žel bylo, so je temu Knjesej ģluźiť? ģamjen.

M. w B.

Ja a mój dom chzemy temu Knjesej ģluźicž.

(Spitta.)

Jofua 24, 15.

Ja a mój dom ģmty hotowi
 Wschě žive dny, o Knježe, cži
 Něťk s cžělom, s duschu ģluźicž.
 Nasch bycz Knjes w naschim domje ģam,
 Epožcz k temu žohnowanje nam,
 So mohli swólnje ģluźicž.
 Cžiť s naš woģadu ty maľu
 Cžistu, prawu
 Tudy ģebi;
 Něch ģo lubi jeno tebi.

Nječ je, psches ģłowo dželawy,
 Tež stajnje twój Duch pomozny
 We wschitkich duschow w domje!
 Tw'e ģłowo ģwěcz kaž ģlónčžo nam,
 So njeby zenje ģwěťko nam
 Tu pobrachnyło w domje.
 Daj twój khlěb nam s njebyeģ dele,
 Sdyž ģo wjele
 Wědžicž mamy;
 Wěsch wschať, so ģo tebi damy.

Něr wulij twój na tutón dom,
 Na wschěch, kiž ģu tu s bydlenjom,
 We wěrje wschať naš swjasaj;
 Daj stajnje nam we lubosći
 Bycz k sezerpliwosći hotowi,
 Pschez' ponižnosć nam kasaj.
 Lubosć siewij kóžda duscha,
 Kaž ģo ģluschy;
 Tu ģej hladasch
 A wot ģwojich pschezó žadasch.

Nječ dom nasch je tu složeny
 Na twoju lubosć jenicžy
 A twoju ģwjatu radu.
 Tež daj nam w nóznej cžěmnosći
 Na twoju pomoz hladaczi,
 Na twoju ģwěrnú hnadu.
 W horju sbóžni sawostamy,
 Pschepodamy
 Duschu tebi,
 Sczeťpnosć wuproģymy ģebi.

Dasch cžazne sbože do doma,
 Dha wostať wonfacy hordosć wscha;
 A njej bohatswo naš ičezuje;
 Sdyž wutroba njej' ponižna,
 Sdyž s lóschami ģo pjelni wscha,
 Dha lěpsche pobrachuje:

ģnady polnosć měrna, rjana,
 Požadana,
 Kotruž tudy
 Něm'ža dacž mi ģwěta ludy.

A napoģledku najwjazy
 Sa ģwój dom wo to proģymy:
 So twój duch knjejswo směje.
 Tón wschitko derje wutwjedže
 A dobry rosģasowať je,
 Wschěch s lubosću tu šrěje.
 Daj nam joh', hacž pucžujemy,
 Wucžehnjemy,
 A tebi džemy,
 Twoju khwalbu sanjeģemy.

Jurij Brósk.

Móz biblije.

Tedyn młody cžłowjeť běšče ģo do brějdowanja dať a džitwje, njerodne žiwjenje wjedžishe. Wón wjeczor husto jara posdže wu-
 wostawasche a na napominanje ģwojeho khesesczjaniskeho nana nje-
 džitwasche. ģižom bijesche jednacže, bijesche dwanacže, a pschezo
 hiščeže domach podarmo na jeho wróczbu cžakachu. Stónčnje s nim
 k najhórschemu dóndže. Nan ģwojemu ģynei wotrěča, so ma jeho
 dom wopuschczicž, abo porjadne žiwjenje wjesč. Esyn ģwoje stare
 pucže khdžesche, wot starscheju precž cžehnische a ģo wjekelesche,
 so běšče wot wobczěžnych wobhrodow wuģwobodženy. Wórsy na
 to ģo wón druhim lohkomyģlnym młodženzam pschitowaršchi, wu-
 ģměšesche kaž woni nábožinu a puschczi wschitke wucžby starscheju
 do powětra. Ale modlitwy starscheju jeho pschewodžachu a buchú
 spodžiwnje wuģlyschane. Sato ģo wón jenu nóz dolho bjes spanja
 we ložu walesche, jeho ta myģl njepuschczi: Kať, jeli-so biblija tola
 wěrnosć wopschija? Sato bu džen, wón sa bibliju pschimasche,
 cžitasche a wobhonjesche ģo wschědnje w njej. A hlej, biblija ģo
 jeho wutroby jimasche, wón w njej ģłowo žiwjenja namala, bu
 pať tež wo hrěschnosći ģwojeho dotalnego žiwjenja pschewědcženy.
 Wón spóšna ģwoju njeđakownosć napschecziwo ģwojimaj starschi-
 maj a ģwój hrěch pschecziwo Bohu, haj, namala pucž k Sbožnikej,
 tať so bu wot tejele hodžiny ģem jeho žiwjenje temu runje sna-
 pschecžne, kotrež běšče prjedy wjedť. F.

Móz hrěcha a jeho msda.

Wěrna podawisna se sańdženeho cžaka.

Běšče tlecžu njedželu po Szwjatej Trojizy, cžěmny džen junija
 w tšizeczich lětach sańdženeho lětstotetka. Zarat Kamjeniz bē w zyrkwi
 Szwjateho Pětra w ģamburgu wutrobu-hnujaze předomanje wo
 „shubjenej wozny“ a wo „shubjenym kroschu“ džeržal. S zyrkwe
 domoj duzy ģo Kamjenizej sđasche, so sa nim něčťo stupa; stónčnje
 ģo wobhladnywschi widži njedaloťo ģebje njesnateho cžłowjeka,
 kotrehož ģamny napohlad jeho do hrosy staji.

Wón bē něhdže 35 lět stary a ģrěnjeje wulkosće; jeho wo-
 blicžo s wótrymy twjerdyimi cžahami běšče s cžerwjenej brodu sa-
 rosćene, jeho wloģy na hłowje, kotraž bē s niskim schěroto-kromatym
 klobukom pokryta, běchu teje ģameje barby. Drašta zuseho ģo tej
 runasche, kajkuž ju kóžnizy nošcha. Kamjeniz hnydom saģo dale
 khwatasche, ģo hańbujó, so bē ģo cžłowjeka, nje wjedžo kajfeje pschi-
 cžiny dla, nabojať.

Pědma bē do ģwojeje stwy stupiť a ģo měšchniķu ģufnju
 wuģleť, dha ģo wo durje klapasche. Na jeho „nuts!“ njesnaty
 saťupi. Wón pschi durjacy stejo wosta a ģwój klobuk w ruľomaj
 wjerežo ani ģłowa njepraji. Zarat s jenej ruku na ģwój lěhanski

Czísło 7.
16. februara.

Womhaj Bóh!

Lětnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dźěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njedźelske kopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščeźeni w Budyschinje a je tam ja šchwěrtlětnu pschedplatu 40 np. dostacź.

Njedźela Septuagesima.

1. Sam. 18, 1—4.

Dwaj młodzenzaj, kralowj syn Jonathan a mlodny pastyrski Dawit sczinitaj mjes šobu šlub; wutroba jeneho šo s wutrobu drugeho šjednoci. Šacž runjež je to wutrobu-hnujazy podawł a ja naškej woci lubosny wobras, dha tola njebychmy ja šwoju wěru s teho wjele nawuknyč mohli. Šdnž pak na to kězbuujemy, s kajeje pschicizny je tuto pscheczelstwo nastalo a kaje žohnowanje je s njeho wuschło, mjenujzy kał je Dawit s tym na kralowski stol pschischoł, dha s teho ja naš tón pucz pošnawamy, po kotrymž šo dźeči wschomózneho, wěčneho krala njejekom a semje sczinimy, kiž maju na krašnosci tuteho njebieskeho krala džel bracz a kónu wěčneho žiwjenja herbowacž. Duž šebi rospominajmy:

Šhto Dawita na kralowski stol dowjedže?

1. Šeho bohabojošcž a
2. pscheczelstwo kraloweho šyna.

1. Šako bě w oktobru w lěče 1813 bitwa pola Lipska dobyta a franzowski khezor Napoleon I. šbity, pod kotrehož hobrskaj mozu bě žyła Šuropa šchepotala, dha njewurjeknite džakowne wješele wozuczi, šo bu wulki štrach a njestónčne nješbože nětk šbožownje wotwobrocžene. Štunje tajka wje-šeloscž bě tehdy tam w Šraelu, jako bě we wójnje s naj-hórschim a najmóznichim njepscheczelom, s Šhilistiskimi, hobrski muž s mjenom Goliath pod Dawitowej ruku padnył. Kał bě Saul a žyly Šrael přjedy šo bojal, to s teho

widžimy, šo bě kral šlubil, teho, kiž teho Šhilistiskeho šbije, s wulkim bohastwom wobdaricž a jemu šwoju džowku dacž a jeho nana dom w Šraelu wot wscheho dawka šwobodny sczinicž. — Dawit njebě wojowal se šwětnymi brónjemi, ale w doměrcenju na Božu pomoc. Ššwoje šwětnje brónje chyzsche Saul jeho woblez, kotrehož bě Šnješowy Duch hižo wopušcžil; tał šebi to cžlowka mudrosčž žadašche. A Šhilistiski hanješche teho mladzenza, kiž bě po jeho šdacžu bjes pschikryčza a šchita, a šwarješche jeho a jeho Boha; je šwojej hobrskaj mozu chyzsche jeho bórsny pschewinyčž! Dawit pak k njemu džešche: „Ty ke mni pschindžesch s mjeczom a s lebiju a se šchitom! ja pak pschindu k tebi w mjenje Šnješa Šebaotha, Boha šraeliskeho wójška, kotrehož šy ty hanil. Dženka tebe tón Šnješ do mojeje ruki poda, šo bych cže pobil, šo wschitkón šwět šhoni, šo ma Šrael Boha; a šo budže žyła šhromadžišna wjedžicž, kał Bóh tón Šnješ pomha.“ — Šschecziwo wschemu cžlowštemu woczakowanju bě tón dobył, kiž bě šwój škutł w Šnješowym mjenje šapocžal. A Dawit bu psched Saula pschiwjedženy a mješche w kralowski domje wostacž. —

Šemu, kiž wěri, šu wschitke wězy móžne. Šněkotrymi šlotymi jenož, ale w Božim mjenje a w doměrcenju na Božu pomoc, je August Šermann Franka šwój wustaw w Šali šaložil, a tutón hobrski škutł je šo radžil.

Nješy hišcže w šwojim šamšnym žiwjenju šhonił, šo bě to, šchož šo tebi njemóžne byčž šesda, šo škónčne derje radžilo? — A dale: Ššto je twój najhórschi nje-pscheczel? Niž wschał tón abo tamny twójich bližšich a

kušobom, kiž su čiji nekajku škivodu činili, ale hoberka hrěšna mōz, kotraž tež nad tobu knježi. Wustup a wojuj tež pschecziwo njej w Knjesowym mjenje, dha so čiji radži ju pschewinyč; twōj njebjeski kral pač čiji twoju šwěru saplaczi! —

2. Psihi kralowskim dworje bu Davit Jonathanowy, kraloweho šyna, pscheczel; a Jonathan lubowasche jeho kaž šwoju wutrobu. Šhto je tutu lubosć wubudžilo? Džakowne wješele, so bu israelski lud psches smuzitu khroblosć a bohabojošč tuteho pastyrěskeho šyna wot šwojeho nje-pscheczela wušwobodženy. Šnano bě Jonathan spōsnał, so bě Knjesowy Duch jeho uana wopuschczik a s tym Knjesowa pomoz jeho lud; nēt pač bě widžecz, so Bōh se šwojim ludom je a wostanje. Duž Jonathan Davita lubowasche jako šwoju duschu a da sa snamjo a sawdawf tuteho pscheczestwa jemu šwoju šuknju a šwoju krašnu brōn. — Rač nutrne a šwěrne tuto pscheczestwo bēsche, je so posdžišcho dopokasalo. Gusto je Jonathan šwojemu pscheczelej jeho žiwjenje wukhował, a hnujazy je Davitowy šrudny šerlusch, s kotrymž Jonathanowu šmjercz žaruje: „Mōj bratsje Jonathanje, mi je žel tebe! Ja šym mēt wulke wješele a spodobanje nad tobu; twoja lubosć je mi wošebnišcha byla, dyžli žonow lubosć.“ —

Ma podobne waschnje kaž tam drje tež dženska šwěrne pscheczestwo nastawa. Tu su nekotři w horzej bitwje we wobliczu šmjercze hromadže pschecziwo nje-pscheczelej wojowali a posledni kusť khlěba a poslednju kapku wody mjes šobu džělili; haj, jedyn je druhemu žiwjenje wukhował; ženje na to sabycz njemōža, wutroba je so s wutrobu sjednocžila. Tam je so lōdž podnōwila; wschitzy, kiž su w šamšnym šmjertnym štrasche byli, hacž runje su so prjedy lēdy widželi a snali, su pscheczeli psches žyle dalsche žiwjenje. Drusy šašo su so w šamšnym šbožu šetkali.

Alle niz jenož s tajseje šwonkowneje pschicžiny so wutroba s wutrobje namaka. Jonathan bě pōsnał, so bě Bōh tōn Knjes Davitowy dobry pastyr. Wonaj bēšchtaj w šwojej bohabojoščzi, w šwojej wěrje psches jene. Tak tež dženska: Duscha s duschu sjednocžena mēr w Bosy pytatej. A my mamy jeneho, kiž nam tutōn mēr podawa; my mamy tež kraloweho šyna, kiž so s nami sjednocža a naš lubuje jako šwoju wutrobu; kiž je sa snamjo a sawdawf tuteje lubosće so šwoju krašnu njebjesku šuknju wušlekl, so by jeho prawdosć našcha pschistojna drašta byla: Rač wjele waš na šhrysta šchczenyh je, čiji šče so šhrysta woblekli. Šesuf je našch dobry pscheczal, kiž je šamo šwoje žiwjenje do šmjercze dał, so by našche žiwjenje psched šmjerczu wukhował. Wōn je pola naš wschitke dny hacž do škōncženja šwěta. Wōn je nam šwjatu brōn podał, s kotrejž mōžemy we wschēm wojowanju se šymy mozami wobstacž. A hdyž našch wutrobje nanajštyštnišcho budže, w šmjertnej nusy, dha ani šmjercz šwjast lubosće mjes nim a nami džělicz njesamōže, dha naš s šebi do šwojeho kralowskeho doma domjedže.

Bōh chžyl nam wješele wěru dacž, so wschitke šwoje džělo w jeho šwjatym mjenje šapocžinamy, so by so derje radžilo; wōn chžyl pač tež našchu wutrobu napjelnicž s lubosću s Šesufej, so bychmy psches jeho pscheczestwo jako Bože džēczi trōnu wěczneho žiwjenja herbowali!

Šamjen.

V. w H.

Duchowne wojowanje.

1. Tim. 6, 12.

O stawaj, duscha, brōnje wsmi
Sa šwjate wojowanje;
Mēr žadyn njeje na šemi,
Tu wōjna njesastanje;
We šchescžijanstwje čašnosć wscha
Se jeno šama bēdžerija.

Čžert s lešču tebe wobdawa,
Šwēt s lōštom, krašnosćemi;
Čže čžeka žadosć nadbēha,
Mēr wutrobny čži lemi;
Duž bēdž so, wojuj smuzicže,
So nje-pscheczal so pschewinje.

Štacz pod šhorhowju šhrystuša,
To nēhdny pschisšahasche
Ty jemu pola woltarja,
Šdžež wōn čže žohnowasche;
Duž šłowo džerč, dži do bitwy,
Budž šwěrnny bēdžer šnjesowy.

Šchtōž nje-pscheczela pschewinje,
Tōn s hnadu trōnowany
Tam budže w šbōžnym Šalemje
Šches šhrysta šrawne rany,
Šdžež maja šōnz wschē bēdženja
A wēja palmy dobyčža.

Duž w mozy Duchu šwjateho
Njech mužnje wojujemy,
So, hdyž našch čžaš tu minje so,
My šbōžnje domoj džemy,
Šdžež wita naš kraj dobyčža,
Mēr wěczne šwony šawonja!

K. A. Fiedler.

Wobroczenje wopilžow.

W jenej šhromadžišnje duchownych pschidže rēcž tež na wobroczenje wopilžow. Mnōsh s nich wobšwēdcžachu, so su jich našonjenja w tym nastupanju wulzy šrudne, so jeno mało dozpicchu abo s žyla žanyh wušpēchow šwojich prózowanjow njemējachu. „Nō“, rjekny jedyn, kiž bě hacž do škōncženja mjelczal, „to wschal mōže čžežlo byčž, wopilžow wot jich pucža s wrōczbje pschinesčž, ale njemōžne to njeje, pschetož Bože šłowo jašnje wobšwēdcža, so je so to štalo.“ To wuprajenje šwjateho pišma, kotrejž mējesche wōn w myšlach a kotrehož so po šdacžu ničtō dopomnik njebē, bēsche šlēdomaze:

Ani paduščy, ani lašomni, ani wopilžy, ani hamibnizy, ani rubježnizy Bože kralestwo njedostanu. A tajzy su nekotři mjes wami byli; ale wy šče wotmhczi, wy šče wošwēcženi, wy šče prawi ščžinjeni psches mjeno Knjesa Šesufa a psches Duchu našcheho Boha (1. Kor. 6, 10. 11).

„Tele šłowa“, džěsche špomnjenty duchowny, „jašnje pokasuja, so bēchu mjes wobrocženyh hrěšnikami wschelatich rjadownjow tež bywšchi wopilžy. Bēsche-li to tehdy tak, čžehodla njednyrbjalo to dženska wjazy tak byčž; pschetož tōnšamy Knjes je bohaty na šmilnosćzi sa wschēch, kotřiž so s njemu wołaju.“

F.

S khrónikom ſerbskeho luda.

Ta ſtóržba je ſnata, ſo ſu w ſaſtarcu němſzy ſemjenjo ſerbskich poddanow drěli a ſchřěli. Wěrnſo paſ njeje, ſo ſu wſchitzy ſ nich tajkeje ſuroby byli. Někotre knjejtwa ſu wſchaf tež napſhecziwo Eſerbam dobrotne byle. Do tajkich knježich ſluſcheja czi, kotřiž ſu něhdy Mužakow měli, „von Callenberg“ ſ njenom. Wo teje hrabiniſtej ſwójbje ſo dženſa hiſcheje ſ džatom a ſhwalbu powjedacž ſluſchi. — W tych ſrudobnych czaſach, hdyž běſche ſerbski ſobuſchecziſtan ſ wjetſcha pſched němſkimi knježimi ſazpity ſtepcž, mějachu ſemjenjo ſ Callenberg napſhecziwo Eſerbam pſchihilnu duſchu. S wjazorych ſwědczenjow wo tym wuſběhny jene.

W lěcze 1766 bě woheń Mužakow ſpalil a pſchi tym ſerbsku zyrkej Eſwjateho Ğandrija ſobu. A to běſche w jara hubjenym czaſu. Pſches wójnu, kiž běſche 7 lět trala, a bórſy po njej pſches wulke ſtažaze wodny jako tež mokre njeptóadne lěta ſe žalofnej drohotu bě Mužakowſka ſtrona do bėdneje ſhudoby jata. Eſebi nowy Boži dom twaricž, njebė tej wohej ſerbskej woſadže mǒžno. Dha ſo hrabja Ğermann ſ Callenberg nad tym zyrkwinskim hubjenſtwom ſmili. Najbóle pſches jehſo ſtarofcže, prózy a dary ſa jehſo Eſerbow ta nowa zyrkej „Eſwjateho Ğandrija“ naſta. W lěcze 1781 položi wón ſa tu nowu ſerbsku ſwjatnizu ſakladny kamjeń. A pſchi teje ſkladnoſczi wón tej woſadže w ſerbskej rěczi tutele pſchipiſmo poda:

„Erudni, ale mi tola jara lubi bratſja! Tón džen, kiž waſchu zyrkej wupuſczi, tón džen bójſkeho hněwa, bě tón najſtraſchniſchi mojeho žiwjenja — tón ſbóžniſchi paſ tónſamny, na kotrymž mi Bóh pſchida, ſakladny kamjeń waſcheho Božeho doma položicž. Moja duſcha rudžeſche ſo wjele lět ſ tej ſrudnej myſlu, ſo mohł ja ſnadž priedy tuteho dnja ſ tajkeje nadžije wutorhnjeny bycž. Sa ſym paſ jón doczakał, tutón džen žohnowanja. Šhwalene budž mjeno teho Anjeſa! A njemǒžu-li ja tež tón wjerch Božeje ſwjatnizy bacž ſadžicž, kotruž dženſa w jehſo mjenje ſakožam, dha ja tola ſpokojniſchi ſ ſwojim wótzam pónđu, dofelž ja waſchu nadžiju, wy moje džeczi a moji pſcheczeljo, ſaſo ſbudženu widžu.

D hdy bych ja mohł kǒžde waſche žadanje dopjelnicž, dha žana ſylſa njeby po waſchich lizach dele bėžala, a žana ſtarofcž ſo njeby ſ waſchim hėtam pſchibližala. Bože žohnowanje chyzke waſ a waſche džeczi trjechicž! a wón chyzł ſakožicž a wobtwjerdžicž ſwój dom, kotryž je dženſa ſapocžal mjeſ nami twaricž. Woſebje paſ chyzł wón waſche wutrobny ſ ſwojim templam ſcžinicž a waſ ſ bohabojoſcžu napjelnicž, kotraž by waſ jehſo žohnowanja doſtojnnych cžinila!“

Stawisna Ğhryſtuſoweho czerpjenja.

9.

(Poſtracžowanje.)

21. Wſchitzy džachu tu: Eſy dha ty Eſyn Boži?! — Wón paſ džeſche ſ nim: Wy jo wobwěcžicze; Pſchetož tón ja ſym! — na cžož wſchſchi měſchnik Roſtorže ſuſnju,
22. Prajizy ſ dohom: Wón je Boha hanil! Eſhto my ſwědczenja dale potrebamny?! — Hlajcže! ſluſcheli ſcže wy ſe rta jehſo Hanjenje Bože!
23. Eſhto džě ſda ſo wam? — Woni džachu wſchitzy Satamawſchi paſ jehſo wotmolwjejo: Eſmjercže winojty je wón, dofelž Boha Eſjawnje je hanil! —
24. Někotſi nětko na njoh' njemdri pluwacž Rocžachu, krynſchi jehſo miſej woczi,

Seho ſ pjaſcžemi hrubje bicž a prajicž:
Hudaj nam, Ğhryſcheže!

25. Eſtóha tudy je, kotryž tebje dhyri? — A do woblicža jehſo ſ njeſmilnoſcžu Ğróſbnej bijachu, ſo bė žalofcž hladacž, Wotrocžy hrubi. —

10.

Ğětrowe ſaprěcže.

Mat. 26, 58. 69—75; Mart. 14, 54. 66—72; Lut. 22, 54—62; Jan. 18, 15—18. 25—27.

1. Hlaj! paſ Eſhiman Ğětr něſhto ſ dala džěſche Tam ja Ğeſuſom, — a tež druhi poſoł Eſ nim, — hacž do dwora wſchſchoh' měſchnikowoh' Redžbujo na wſcho.
2. Eſnajeſche tamnoh' wſchſchi měſchnik derje; Eſ Ğeſuſom ſobu džě wón ſandže ſnaty Tež tam do dwora wſchſchoh' měſchnikowoh', Dofelž bė ſnaty.
3. Wontach Ğěter paſ běſche pſched durjemi Poſtejał ſhwilu, doniž towarſch tamny Kěcžal ſ wrótnizu bė a Ğětra potom Eſobu nuts domjedł. —
4. Wotrocžy ſtejo paſ a ſlužobnizy Wuhle czi delkach bėchu roſžehlili Woſrjedž dwora ſej; pſchetož ſyma běſche. — Eſedžo ſo hrěja.
5. Poſydnymſchi Ğětr ſo paſ ſ nim ſo ſ nimi Ğrějeſche w ſwětke, ſo by wobkedžbowal, Kał ſo ſmėje wſcho, — doniž njewuhlada Wrótniza jehſo.
6. Džowka jena to wſchſchoměſchnikowych Eſlužobnych běſche; jako Ğětra ſedžo Běſche pſchi ſwětlym wona wuhlada, Pohlada na njoh',
7. Proſcže hladajo džeſche ſ dohom ſ njemu: Njejſty ſam poſoł ty tež muža tamnoh'? — Ty tež ſ Ğeſuſom Nazarenſkim běſche, Tam ſ Galilejſkej!
8. Haj, tež tónle ſ nim běſche! — Tola ſaprje Seho pſched nimi wſchěmi wobkucžazy: Žónſta, njejſym to! jehſo njeſnaju ja! Njerwěm, ſhto prajicž! — (Pſchichodnje dale.)

Alóž hrěcha a jehſo mſda.

Wěrna podawisna ſe ſandženeho czaſa.

(Poſtracžowanje.)

„„Ke franjenju““, wobkucži Ežornal, „„tał dalofo hacž mǒžu ſo na ſwoje mlode lěta dopomnicž, ſym franyl. Ğižom jako džecžo mějach ſwoje wěſte ſhowantſi, hđžež wſcho noſchach, ſchtož ſo moji-maj wocžomaj ſpodobalſche. Druhdy mje pſchi tym lapnychu a mje cžežko ſhoſtachu; tola ja ſo paduchſtwa woſtajicž njemǒžach; ſamo hdyž bėch kucže ſlubil, ſo nočžu pakofcžicž —, dha tola

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wubawa ƙo kóždu ƙobotu w Smolerjez knihiczišcžećni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njeđžela Seragesima.

2. Sam. 12, 1—7.

Davit běšče bohata hnadu ƙwojeho Boha nashonik. Tola pak wón spytowanju wutrobu wotewri. We wójnje pschecziwo Ammonitiskim běšče domach wostał a da ƙebi derje bycz. Spytowanje nad nim doby. Wón sa-
wjedže Uriašowu žonu a da dobrego smužiteho Uriaša wot nje-pscheczelow w bitwoje moricz, wójwodže list na-
pišawšchi, so dyrbi jeho na strasčne město w bitwoje po-
stajicž. To běšče wulki a cžežki hrěch. Lěto běšče ƙo mjes tym minyło. Duž póšła Bóh Nathana k Davitej. W pschirunanju tón jemu jeho cžežke šhrěschenje powjeda. Davit je sašlepjenny doscž, so jemu nješrosymy a ƙebje ƙameho sašudži: „Tón muž, kiž to cžinił je, je džěcžo ƙmjercže.“ Duž jemu Nathan napschecziwo stupi a praji: „Ty ƙy tón muž!“ To je ƙłowo sa naš, kiž ƙmy my wschitzy hrěschnyzy, a cžemy tež my ƙebi prajicž dacž:

„Ty ƙy tón muž!“

1. jako ƙłowo wubudženja: „Ty to ƙy“.
2. jako ƙłowo pokuty: „Ja ƙym tón muž“.
3. jako ƙłowo próstwy: „Ty ƙy tón muž, ƙnježe Jesu, pomhaj!“

1. Cžežki běšče to pucž sa Nathana. Davita džerži hišcže to ste. Duž budže pokutny předať jemu póšlanj. Wón powjeda jemu to pschirunanje wo bohathym a ƙhudym mužy. Davit nješosna, so ƙu to te ƙyče, w kotrychž dyrbi ƙo ƙam popadnyč. Wón ƙo ƙam sašudži. Profeta

posběhny porst a pokaja na njeho ƙameho: „Ty ƙy tón muž!“ To ƙu 4 ƙłowcžka, ale wono hluboko trjehi. Tele ƙłowo kóždeho trjehi. To pschirunanje dyrbi nam schpihel bycz. My rad druhich ƙudzymy. Hdyž pak ƙly-
schimy wo hrěchach druhich, dyrbjeli w nich ƙwoje hrěchi pntacž. Tón stary had je dženska hišcže tak lešny. Ƙať lohko móže ƙo stacž, so my jutje cžinimy, sčtož my dženska sašpimamy. Dženka sačžerisch nječiziste hibanje a jutje ƙo tebi wjazy tak hrosne bycz njesda. „Hdyž je lošcht podjał, porodži hrěch, hrěch pak, hdyž je dokonjany, porodži ƙmjercž.“ Duž ƙlyschmy kóždy džeń to wubudžaze ƙłowo: „Ty ƙy tón muž“, so bychmy ƙo k pokucže wobrocžili a

2. s Davitom wusnali: „Ja ƙym tón muž“. Davitowa ƙamoprawdoscž je spadnyła, jeho hordosč je šlemjena. Wón je ƙo dohladał na tu hrjadu we ƙwojim wócžku. Wón nječini kaž Felix, kiž k Pawolej rjeknje: „Woteńdž nětko, hdyž směju spodobny cžaš, dam tebe sašo sawolacž.“ Davit wusna: „Ja ƙym šhrěschil pschecziwo temu ƙnješej!“ W tutym pokutnym rošlacžu je wón 51. pokutny psalm spēwał, s kotrehož wschitzy snajemy tu sčtucžku: „Stwoť we mni, Božo, cžistu wutrobu a daj mi noweho wěštego ducha!“ Psches žyly psalm klineži: „Moje hrěchi, moja šłosč!“ Sčtož Ambrosius ƙěžorej Theodijej pschiwola, jako ƙrej 7000 ƙurowje morjennyh ƙšchescžijanow Thešsalonicha na ƙwědomnju nješsche: „Ssy-li Davitowy hrěch cžinił, dha cžin tež Davitowu pokutu!“ to plačzi nam wsčěm hrěschnym cžłowječam. Davit nam njeđyrbi pschi-
klad bycz, kať podležimy, ale kať my ƙo ƙami pschewinjemy

a w poniżności pokuty czynimy. A tola, kať mnoŝy ƚo t temu ŝpawnemu wuŝnaczu roŝkudzić njemóža: „Ja ƚym tón muŝ“. To rěczy ƚadoŝczywo pŝchecziwo ƚadoŝczam, njeprawy pŝchecziwo njeprawdoŝczy, wopilz pŝchecziwo wopilŝtwu a pŝchi tym ƚwój hrěch njepóŝnaje. Duŝ roŝkudź ƚo, luby ŝchecziwo, kať Davit a wuŝnaj: „Ja ƚym tón muŝ“, ŝo by po huadze ŝdychował a ju namakał.

3. Naŝcha wutroba ŝhladuje t Jeŝuŝej i ƚlubiny pokuty: „Ty ƚy tón muŝ, Anjeŝe Jeŝu, pomhaji!“ Davit njeproŝy Nathana wo pomoz, ale wón ƚo na Boha wobroczi, kať wón w 51. pŝalmje ŝpěwa: „Božo, budź mi huadny, njeŝacziŝni mje!“ My w nowym ƚlubje hiŝcze wjele lěpje wěmy, hđze mamy ƚo wobroczić. My proŝmy: „Anjeŝe Jeŝu, ty ƚy tón muŝ, tiŝ pomhacź móže!“ My ƚwjatemu póŝtnemu czaŝej napschecziwo dźemy, hđžeŝ ŝaŝo wopominny, kať je naŝch Anjeŝ a Ebóŝnik czernejotu trónu njeŝl naŝche dla. Wón praji: ŝchtóž ke mni pŝchińdže, teho ja won njewuŝtorcam. Hđyž Nathan Davitej rjełnje: „Tak je tón Anjeŝ twój hrěch prjecź wŝał, ty njebudzeŝch wumrjecź“, tať chzemy teŝ my wŝchitzy jaťo hrěŝchnizy na ƚwoju wutrobu dycić a prajicź: „Ja drje ƚym cźlowjeť ƚmjercze pŝchec mój hrěch, ale ty, Anjeŝe Jeŝu, ƚy ŝerŝta ƚiwjenja, tiŝ je mje ŝhubjeneho a ŝatamaneho cźlowjeka wumohł, warbował a dobył wot wŝchitkich hrěchow, wot ƚmjercze a wot cźertowŝeje moŝy!“ Ğamjeń.

Wróć ƚo ŝaŝo!

(Spitta.)

Serem. 3, 12—14.

Wróć ƚo ŝaŝo, wróć ƚo ŝaŝo,
 Riŝ ƚo Bohu ŝhubil ƚy;
 ŝ czeŝu ƚwojej padni ŝaŝo
 Pŝched Bohom do pokuty!
 Raiŝiŝ ƚy, ƚměŝch ŝtupicź t njemu,
 Ğnadu lubi huabjenemu.
 Ğlej, Anjeŝ dže czi napschecziwo,
 Woda w ƚłowje měr czi ƚwój,
 ŝ wodacźom cze czińi cziłoh’;
 Wróć ƚo ŝaŝo, pój wŝchať, pój!

ŝe ƚwětneho roŝpróŝchenja
 Ğtuŝ do cziłej’ komorki,
 W kotrejŝ i ducha wobnowjenja
 Nowe ŝboŝe teŝeje czi;
 Hđžeŝ ƚo bórŝy wětry ŝoŝa,
 Kotrejŝ w duŝchi ŝhroble hroŝa;
 Hđžeŝ ty Ducha pominanje
 ŝ ŝchepjetanjom ŝaŝtyŝiŝch,
 ŝ nowa ƚwjate pŝchizabanje
 Wod ŝchiz Ğhryŝta poloŝiŝch.

Wróć ƚo ŝaŝo i ƚluda ƚwojoh’,
 Wóh czi i miki wutrobu
 Wodacze da hrěcha twojoh’,
 Baŝam teŝ ŝa ƚoŝeŝ wŝchu.
 Wohladaj na ŝchizowanoh’,
 ŝ ŝchiz ŝiwa wuŝmėwanoh’,
 Tebi ruku poŝliczuje;
 Wróć ƚo ŝaŝo, njeboj ƚo,
 ŝo cze Ebóŝnik ŝatamuje,
 Riŝ je ŝa naŝ krawił ƚo.

Wróć ƚo ŝaŝo, moŝy nowe
 Ğzerpaj i jeho luboŝcze;
 Ğnadne ƚłowa Ebóŝnikowe
 ŝpoŝcza tebi wodacze.
 Ğapŝchimń jeho ruku ŝpawnu,
 Ğroŝcht ma wón teŝ ŝa ŝłeŝ krawnu,
 Móže wŝchitke rany hojicź,
 Wot wuŝada wucziŝczi,
 Móže wŝchitkón njeměr ŝtojicź,
 Duŝ ƚo njekombź, t njemu dži!

Wróć ƚo dha ŝe ƚwojoh’ jaŝtwa
 Do bydlenja luboŝcze;
 ŝ ŝhudoby dži do bohactwa,
 Wopuŝcź wuŝchne njeŝpawne!
 Wóŝtaj iŝe a lubuj wěrnoŝcź,
 Wopuŝcź nóŝ a lubuj ƚwěrnoŝcź!
 Morny, pŝtaj ƚiwu radoŝcź,
 ŝe ƚwěta dži do njebja!
 Wóh chze ŝtajicź twoju ƚadoŝcź, —
 Wróć ƚo t njemu, wutroba!

Surij Wóŝt.

Dobre wuŝnacze.

W ŝchottlandŝej je wuŝchne, ŝo ƚo ƚóŝdy, tiŝ chze t Boŝemu bliđu hič, najprjedy wot duchowneho wo jeho pokucze a wěrje wuwopraŝčuje. Naŝ pŝchińdže jednora wjeŝna holeczka, kotrejŝ duchowny wjazore praŝchenja pŝchedpołóŝi; ale to bėŝche podarmo, wona na ŝane njewotmolwi. Wón mējeŝche teho dla ŝa nuŝne, ju wotpoŝacź, dokełŝ ƚo jejne mjelczenje pať ŝe ŝaŝaktoŝcze, pať i ŝyle njepŝchihotowaneje duŝche wuŝhadžecź ŝdaŝche. Pŝchi won- hičzu mloda ŝchecziwanca jaŝne ƚylŝy ronjeŝche. Duchowny to pŝtynwŝchi ju wróćo ŝawoła a ju i najpŝcheczelniŝchim ƚłobom proŝeŝche, ŝo chŝyła jemu tola prajicź, czeho dla njeje na jeho praŝchenja wotmolwjała a czeho dla nochze wo ƚwojim Ebóŝniku kotrehoŝ tola po ŝdaczu lubuje, ŝaneho ƚwědczenja wotpołóŝicź.

„Ach“, wona pod wjele ŝchczuťanjom ŝnapschecziwi, „wo nim rěcžecź ja njemóžu, ale ŝa njeho wumrjecź drje bych chŝyła!“

Tole wotmolwjenje bė duchownemu doŝahaze; wón móžeŝche ju nětko i dobrym ƚwědomnjom t Boŝemu bliđu pŝchupŝcheczič.

Luby cziťarjo, wopomń: Tak někotry, kotryŝ njeŝamóže nabo- ŝinu do ƚłowow ŝapŝchijecź, je ƚo tola ƚluboťo a nutrnje do njeje ŝaŝiwil.

F.

Jene bibliŝke hrónczko.

Ğerta pŝched ƚwojej komodu ŝtejeŝche a ƚwoje ŝmachi rjado- waŝche. ŝej bu czeŝto, ƚwoje knjeŝtwo wopuŝcheczič a ƚo domoj- wróćicź; duŝ chŝyŝche džecźom, kotrejŝ bėŝche ƚladała, rada mału ŝpomnjenku ŝawoŝtajicź. Mjeŝ jejnym pomėrnym ƚwójŝtwom ƚo- loŝto něŝchto ŝa te małe namaka, ŝchto pať dŝrbjeŝche wona temu wóŝomlėtnemu ƚólzej darcź, kotrehoŝ jaŝnemu roŝomej wuŝnjenje- tať loŝto padaŝche? ŝłóncznje wona kniŝku wuŝwoli, i napiŝmom „tučel w mŝóčelach“, napiŝawŝchi do njeje hrónczko, kotrejŝ ƚo jej pŝchihodne byč ŝdaŝche. ŝako tón ƚólz je ŝchule domoj pŝchińdže, bėŝche Ğerta hiŝom prjecź. Wón kniŝku wotewri; tam w proŝtym piŝmje ŝtejeŝche: „Dowėť ƚo Bohu i ŝylej wutrobu, a njeŝpuŝcheczej ƚo na ƚwój roŝom.“ ŝo, Ğerta chŝyŝche jemu drje wumjetowacź, ŝo je wón naŝdaty! To ju ničto njeŝtaracze, a wón to ƚopjeno i kniŝki wutorze. —

Łėta ƚo minyču, jeho duchowne dary jemu tón Anjeŝ ŝdzerŝa, ale wón jemu teŝ do wutroby wołacze: „Komuŝ je wjele date, wot-

jenož jena deska živjenje vot smjercze džěli — njenadžana klaboscz, małe mišnjenje — a wscho je nimo! To wschaf by jara frudno bylo, to je wěrnó, tola sa nim žana duscha na zylm kwcze plataka njeby.“

„Nascha jěsba sbożownje dale džěsche. Wěchmy t tamnemu městnu dojěli, hdžež so hrośbne mórse kužoly warja. Žačo runje nimo tuteho, sa morjatom jara straschneho městna jědzěchmy, so jewelěr, kotryž pódla mje stejo do schumjazeho kužola hladašche, na dobo psches hlówu do morja wali!“

„Božo Wótče w njebjěsach!“ Kamjeniz polny stracha jawoła — „a njebė žaneje pomogy sa njeho?“

„Žaneje, wam praju, tam jemu nihtó pomhacž njemóžesche!“ Czornał dale rěčesche, „pschetož tón samy wokomik so wón ponóri; potom so wón se swojimi běłymi wlošami t kužwalatych žołmow sběže, pohlada na mje a wo smilnoscz prošcho wolasche: „Czornało, Czornało!“ „Tola podarmo! Kužol jeho móznje so bu storže; žołmy so sa nim wjerczachu a jeho do czorneho bjesdna cžehnjechu!“

„Wón so dele wali, wy prajeschcze?“ prashesche so duchowny. „Saj“, Czornał woczy njeposbėhnywšchi wotmolwi — „to wschaf je lohfo móžno, so so jemu pschi pohladže na torhazy warjazny kužol hlówa samjerczi; tola budžich ja pschi jeho boku njebył, by drje dele njepadnył, šebi myšlu.“

„Schto?“ farať wschón pschewapjenny dale šlėdzesche, „wy jeho tola pschimnyli njejsce, Czornało? Wy tola směrom pschi jeho boku stejeschcze? Wy mjelczicze? No, dha mi Bože dla rucze prajcze, so so jeho se žanym porstom dołkli njejsce!“

„Niž t porstom, ale t zylėj ruku!“ snapschecziwi t czer-townym smějtótanjom lódzjer, „ja jemu pošledni stork dach, a wot teho czaša so šda, so wot mojich wlošow krej šapa!“

„Wěczna prawda!“ hlubofo hnuty pobožny farať praji, „a wjeczaza Boža ruka waš njeje došahnyła?“

„Wona je mje došahnyła“, Czornał smnokrejnje dale powjedasche, „pschetož tón samy džen moja lódz do škalny storczi a so rosłama; ani pjenježka šebi njewukhowach, šhiba šwoje hubjene živjenje, kotrež pjenježka hódne njeje.“

(Pschichodnje dale.)

Stawisna Khrystušoweho czerpjenja.

10.

(Pofracžowanje.)

9. A na pscheddwór won džěsche nabožany. —
A šej šaspěwa šwoje hrono šhapon! —
Žačo t durjam Šětr na to woteńcz chyzysche,
Druha joh' šesna —

10. A tym, kiž pódla bėchu, wobšwėdčesche:
Š Jesušom tónle bė tež Nazarenskim!
A joh' wuhlada t nowa přenja džowka,
Wrótniza tamna.

11. Pocza tež prajicz t tym, kiž stejachu tam:
Tónle je t tamnych jedyn! — A po šhwili
Druhi pytnywschi jeho nětko džesche:
Ty šy t nich jedyn! —

12. Š nowa pschi wohny stejo wohrėwasche
Božasny so tam. — Těhdy džachu t njemu:
Njěšy pošłow ty jeho jedyn wěsčez? —
Ale wón šaprije;

13. Přějo druhi ras šo wón pschishahasche:
Njěšym! Čłowjeka teho njesnaju wschaf! —

A po šhwili šaš', něhdže po hodžinje,
Druhi t nich džesche:

14. Sawěrnje, tónle bė tež t popadnyenym;
Pschetož šam je wón Galilejski čłowjek! —
A nětk šupiwšchi t njemu wschitzny džachu:
Saj, šy woprawdže! —

15. Šsy tež jedyn t nich! pschetož twoja narėcz
Nunje tať kliczi a cze pscheradžuje! —
Njěknj t wotrocžow jedyn měšnikowych,
Šnateho towaršch,

16. Wjenujzy šamoh' teho, kotromž bėsche
Wucho Šětr wotczak: Njěšym tebe widžik
Pschi nim w šahrodže?! — Duž so pschishahajo
Šaflecž Šětr pocza:

17. Čłowjeka nihty teho njesnaju ja,
Kotr'hož měńicze! — A duž hnydom, jako
Šišchcze rěčesche, šašo wospjetujo
Šaspěwa šhapon!

18. Š dobom tež so Šnjes pschi tym wobrocziwšchi
Pohlada t Šětrej! — A so Šětrej špomni
Ššłowa Šnjesowoh', jako Šesuš prajik
Do přėdka bėsche:

19. „Přjedy hacž šhapon je ras druhi špěwał,
Ššikroč šapřesč ty mje“ — pohóřchenny! —
A šej šakrywšchi hlówu won Šětr džěsche
Žałošnje placžo. —

20. Ludžo, kėdžbujmy! to je podėńdženje
Sawěrnje frudne, ale t dobom trošchtne;
— Kotrež šapřěł bė, je tež najšprawnišchu
Pofutu čžinik! —

(Pschichodnje dale.)

Wschelake t bliska a t daloka.

— W Rundracžizach pola Kamjeniza je so psched lėtom nowa žyrtej natwarila. Nowa wošada, kotraž t wulkeho džěla t šhudnych ludži wobšteji, je dyrbjala wulke wopory pschinjescz, ale tež próžy a woporow lutowala njeje. Wot přenjeho hacž do pošlednjeho šu wošadni woprowali šamo hacž do 100 hriwnow. Ale šcho je to wschitko sa wošadu, kotraž jenož je 672 dušchow wobšteji, hdžž twar žyrtoje a šary 55000 hriwnow placzi. Š temu pschindu nětko lėtne wudawki sa dołhody duchowneho. Duž šebi wošada šašluži, so ju t darami lubosczė podpjeramy. Těho dla je tež wyschnoscz domolila, so so domjaza kollektu sa wošadu we Łužizy šbėra a my lubnych Ššerbow namołwamy, so bychu woporniwu wošadu tež t bohathy woporami lubosczė podpjerali.

— Šdyž so šwjatemu poštnemu cžapej bližimy, je rjana natwarjazna kniha wuschla sa tón cžichi šwjaty cžap, kotraž njech šastup namaka do našchich šerbšlich domow a šwójbow. Še to „Stawisna czerpjenja a pschekrašnjenja našcheho Šnjesa a Šbóžnika Šesom Šhrysta po šwjatych 4 ščzenikach we wjasanej rėczi, wot knjesa šararja em. Urbana w Budyščinje. My šnajemy rjane šhėrlušche špišacžela, kotrež nam wón w našchim „Šomhaj Bóh“ pošficžuje. My wutrobujje tu knižku našchim Ššerbam porucžamy. Wona placzi 70 np. a knježa duchowni ju wěsčez rad šwojim wošadnym wobštaraja. Pošwječzena je knižka hlównej šerbškej přėdarškej konferenzy.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedzela Estomihi.

1. Kor. 1, 18—25.

Evangelij wot Khrysta je móž Boža, kotraž sbóžnych čini wschitkich, kiž do njeho wěrja, praji šwjaty japoschtol Pawoł w lišće na Romškich. Tak njeje tež naša wěra na čłowšku mudrosć natwarjena, ale wjele bóle na Božu móž! Drje snajemy w zyrkwi tež čašy, hdžež běšče našch luby šwjaty evangelij roššypaty a hdžež dyrbjesche wróćo stupicž psched čłowškimi wuczbami, psched wuczbami zyrkwje. Albo my šmy tež čašy měli kaž dženska hiščeje, hdžež šu ludžo tu a tam evangelij sa powjesć džerželi, kotraž čłowjeka jeno srudneho čini, ale šwjaty evangelij, a wošebje, kaž našch tekst naš dženska wuczi, to šłowo wo šchižu je šo pschego šašo posběhnyło, je šwoju móž wopokasało a tych šwojich wuhotowało k bėdženju pschecziwo šnutškwoným a šwonškwoným njepscheczelam. Še tola našch Anješ a Šbóžnik Jesuš Khrystuš šam we šwojim šłowje žiwý a je wón tola tón horjestanjenn, njebjeski kral, kiž je na šchižu na Golgacze dobył, a kiž nam w mozy šwojeho šchiža psches šchiž ke kónje pschepomha. Šaj, šwjaty šchiž ma w našej lubej ewangelskej zyrkwi wulku wagnošć. Šdnž lube džěczi k dupje pschinješemy, dha žohnuje duchowný kóžde džěcžo w mjenje šchižowaneho Šbóžnika a praji: Dolež je Jesuš Khrystuš tež ša tebe wumrjet, dha wšmi šnamjo šwjateho šchiža woboje na čzole a na wutrobje, měr budž š tobu! Dolho wjazy njetraje, dha chzedža šašo našche paczetske džěczi k woltarjej teho Anjefa stupicž a

temu šchižowanemu šwěrnosć šlubicž. Tež pschi tym žohnuje duchowný je a to posledne pola tuteho šwjateho škutka to je šwjaty šchiž! Šwjaty šchiž je to posledne kóždu njedzelu w našch rjaných Božich šlužbach, to posledne pola kóždeho wěrowanja. Šwjaty šchiž nošymy psched kašczemi, hdž šwojich lubých won nješemy na čzišche pohrbjejnišczžo. Tak widžimy pschi wschitkich wagnošch škutkach šchesczanskeho žiwjenja šwjaty šchiž. Šchiže namašamy dale na našch woltarjach, šchiže na wěžach, šchiže na rowach. Šchto chzedža nam předomacž? To chze nam našch dženskišchi tekst prajicž. Čhzemý teho dla po šakladže teksta hromadže rošpomnicž:

Šchto předuje nam šwjaty šchiž?

1. Božu mudrosć a
2. Božu móž.

Wój je wschón tón šchižowaný a ja kóšchu jeho rany.
Šamjeń.

1. W tym Anješu lubowani! Šladajmy dženska ras wróćo na tamne lěta, hdžež je Jesuš něhdy w židowškim kraju předomal! Tón štary šwět běšče tehdy šwojemu kónzej blisťo. Wšchudžom, hdžež šladamy, njepóczziwosć haj kurwaštwó, a š tym džěšche hromadže njewěra. A hdžež njewěra hiščeje njeknješesche, tam namašamy pschiwěru, pschiwěru pola šhudných a bohattych, pschiwěru šamo pola měšchnikow, pschiwěru pola wucžennych. Woni drje hiščeje woprowachu, ale ničžo šebi pschi tym njemyšlachu. Šaj, hušto běšče jim ta žyla wěž šmėšchna! To špóšnuachu jich

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščeženi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela Invocavit.

Łut. 23, 33. 34.

Na Golgatha naš błowa najšeho ščenja w duchu pschěšadža, na tamnu hórku, kotraž w zylim šiwěcze šwojeho runjecza nima. Wščitke pucze stareho šwěta ł njej horje, wšcitke pucze noweho čašba ł njeje dele wjedu, na nju wróczo pokasuja. Š hory Moriah, hdžez dnyrbjesche Abraham šwojeho jenicžkeho šyna woprowacž, wócžto ł wješelej nadžiju na Golgatha won hlada, a hiščeje ł njebjelkeje šwjatnizy, ł noweho Jerusalema na nowej semi budžemy my wróczo šhladowacž na wopor, na Golgatha dołonjany. Derje kóždemu, wo kotrymž móže šo prajicž, šo šu šo tež jeho žiwjenja pucze ł tutej hórzy wobrocžite!

Wělcze, tež čłowšta lubosć je wulke wězy dołonjała. W 18. lěštotetku w franzowštim měšcze Marseille mór ša-łhadžesche a to ł tajkej mozu, šo šo wšcitke šwjastki šwójb-neho žiwjenja rošwjafachu: štaršči šo wjazy wo šwoje džěczi nještarachu, a džěczi niz wjazy wo šwojeju štaršcheju; džakownosć šdasche šo wotemrjeta byčž. Lěkarjo šebi žaneje rady njewjedžichu. Žadny ł nich prajicž njemóžesche, kaži pucž tuta łhorosć w čłowškim čěle džěsche. Duž wošebny lěkar, ł mjenom Šandrij Guyon, šlubi, šo čže to dołonjecž. To njeběsche lołtošmyšlena hordosć abo čžesćelakomnosć; wón wjedžesche, ščto čžysche. Bjes łomdženja šwoju pošlednju wolu šestajawšči šo špowjedalsche, Bože wotkasanje šwjecžesche a šwój škutł dołonja. Ščtož našoni, wón rucze napiša a papjerku do škšala položič. Dwanacž hodžin

po tym běsche wón morwy. Šeho mjeno budže šo ša wšchitkón čžaš ł čžesćzu mjenowacž. Ale my hižo ł jeho špowjedanja a wužiwanja Božeho wotkasanja widžimy, ł wotkal je wón móž wšak, ša wobydlerjow šwojeho měšta wumrjecž. Wohen jeho lubosće běsche na tamnym wulkim šwjatym wohenju šahorjenu, kotryž šo něhdy na Golgatha horjesche. — Wšchitka wěrna, nadobna, woporna čłowšta lubosć — tam ma wona šwoje žórtlo. Kaž Šesuf, tak hewal ženje ničto lubował njeje. Tež hdy by wón mjel-čžazy, žaneho błowa njeprajawšči na šchizy wišak, my dnyrbjeli spēwacž: Tykaž krocž budž pošrowjenu, kiž šy mje tak lubo mēł! A nětk je wón hiščeje šwoju lubosć w krašnych, dobywarškich błowach ł šchizy dele wob-šwědežič. Přenje ł nich nam našč text podawa. Dajmy je šebi hluboko do wutrobny a do šwědomnja šaščežepicž!

Rospomínmy šebi proštwu mřežezeho Šesufa:

„Wótcze, wodaj jim; pschetož woni njewjedža, ščto čžinja.“

1. Ščto ma tuta proštwu na šebi?

2. Komu wona placžič?

1. Němy, kaž wowza ł řěšanju, kotraž šwój rót nje-wotewri, je Šesuf na šwoje woporne měšto šchol. Lědom šo je tamnym plakazym žónškim napominařške šłowo lubo-ščeje pschivolak. Ničto žaneje ščóřžby ł jeho rta šlyšchal njeje, niz na njewušlyšchane wušmēšchenje, kotrež je wón hižo rano šahe pschenjesć mēł, niz na čžězu šchizy, pod kotrež šo wón ł semi šwjese, niz na žalobnu martru, jako jemu hošdže pschēs nosy a ruzy čžerjachu a ł poštajenjom

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihicziščezěrní w Budyščinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela Reminiscere.

Łut. 23, 39—43.

Kajke je to džiwne rosrěczowanje tam na Golgatha! Džo kichizowani, tšjo mrějazy se kóbu rěcža. A schtož so tam rěcži, je žro a jadro najwážnišchich rěczow čłowjekow hacž do tuteho dnja, a schtož so tam stawa, njeje nicžo druge, hacž historija šwěta w małym. Taj schacharjei na kichizu staj lastupjerjei žyłego čłowještwa; tón na lěwizy nam njewěrjaznych psched woczi staja, tón na prawizy je snamjo wěrjaznych, a šrijedža tón Anjes wišy, tón kudnik nad woběmaj, nad wěrjaznymi a njewěrjaznymi. A jako tajki wón šwoje druge šlowo s kichiza dele rěcži:

Saměrnje, ja praju čzi, dženkša budžesč ty so mnu w paradisu.

1. Schto je teho Anjesa samohło, tak rěczecž?

2. Schto ma tuto jeho šlowo na šebi?

1. Wótcze, wodaj jim; pschetož woni njewjedža, schto činja — tak běšče tón Anjes se šwojim přenim šlowom sa šwojich njepscheczelow dobroproščenje činik. Njedyrbjalo tajke šlowo s tajkeho erta wschitkich wutrobny trjedhicž a jim pokazacž, na tajkim šlym puczu šu! Ach, runje na wopaf, wicchor rošhorjenja a hněwa so šbėhny. Wšchšchi luda šanicžowachu jeho a džachu: „Druhim je wón pomhał, njeh šebi šam pomha, je-li so wón je tón Šhrystuš, tón wušwoleny Boži. Tež čzi wojeřšy wotrocžy jeho hanjachu a džachu: „Šy-li ty tón židowski kral, dha pomhaj šam šebi.“ Ššamo w najwjetškej bliskosčzi jedyn s teju kóbu-

kichizowaneju Jesušeji jědojte šlowa do wucha wola. Kaž wjele pschicžiny wón tež ma, šam na šebje, na šamu šwoju čzwilu a na šwój bliski kónž myšlicž, wón so tola wostajicž njemóže, so s šhromadnemu hanjenju teho Anjesa šwoju šcherjepatku njebny pschinoschował. Kač móže tola čłowjek na mješy wěcznosčze tak bjesbóžny bycž! Wěštu šmjercž a wěšte šatamanstwo psched woczomaj mēcž a tola tak čzinicž, jako byschtej šmjercž a hela nicžo njebnytej — tak žalošnje! Š pokhilenej hłowu Jesuž němny na kichizu wišy; tak jeho duscha čzerpi!

Dha šrijedža w tym čžertowskim hanjenju hłóš jeho wucho trjedchi, kotryž jemu hacž do najšnutštownišcheje dusche derje činik. Je to tón drugi kóbutšchizowany šchachar. Ššwoju hłowu tak daločo do přědka wobrocziwšchi, so wón nimo Jesuškoweho čžěla tamneho hanjerja widži, wón jemu pschiwola: „A ty so tež psched Bohom njebojiš, kiž ty wschaf w runny šatamanstwe šy?“ Wón jeho šwari: Čžzesč ty, se šmjercžu so bėdžo, hrěch na hrěch kopicž? Je dha kóžda šchricžka bohobojošče w tebi wotemrjela? Je šama čzwila hórkeho kichiza na tebi podarmo? Ale s jeho šlowow tola tež lubosčž rěcži, tak wulka, so čžze wón teho towařšcha hrěcha a šchtrafy rad hiščežze wumóž a psched nowym pschěhrěščenjom šwarnowacž! — „A mój wschaf šmój po prawym w tym šamym; pschetož namaj so prawje dostawa, schtož šmój se šwojimi skutkami ša-šlužikoj.“ Tón šchachar woboje pšina, wulkosčž šwojeje winy a prawdosčž šchtrafy. Žane šlowo šamolwjenja psches jeho ert njepschindže; žana štoržba, jako by na njeho po-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyšinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela Okuli.

Micha 6, 8.

Wšeho wopomnjenja hódne dyrbi praschenje byč, šhto je dobre. Pšchetož šamo wot šebje šo to we wschitkich fruchach njerosny, hacž runjež šłowcžko „dobre“ rjenje w naschimaj wuschomaj klinezi. Šizom we wězach wschědneho žiwjenja něchtóžkuli to halle pšhes njelube šhonjenje nawuknje. Šak wjele bóle na polu šwědomnja a dusche! „Budžecže wjedžicž, šhto je dobre a šle“, takle hadownj šawjedny hłóš w paradisu radžesche. Wěrnó je, šo štaj přernej čłowjekaj halle š pšhestupjenjom Božej pšchitafnje prawje š pšnacžu teho, šhto je dobre a šle, pšchischłoj, ale jenož na to waschnje, kaž šchoriwšchi halle prawje wěsch, šhto je štrowosč, kotruž šy šebi přjedy tak malo wažik. Wšmi š temu šrudne pšchwěrocženje štroweho roššudžjenja, kotrež je šo w naschim čašu w nastrojazej męrije roššchěriło, šo tež derje šmyšleni škam wěria, šhabłaju a napošledku njewjedža, šhto je dobre a šle. Wěda tym, kiž štemu dobre a dobreńu šle rěfaju! (Jes. 5, 20.) Ale my šami bychmy bjes šamolwjenja byli, chžyli jich pošluchacž, a nihtó njebudže šo junu pšched šwojim šudnikom na to móž powoacž, šo njeje wjedžal, šhto je dobre.

Šrajene je tebi, čłowjecže, šhto je dobre, a šhto tón Anjes wot tebe žada, mjenujžy Bože šłowo džeržecž a lubošč wopošacž a šo ponižowacž pšched šwojim Bohom.

Dobre je, Bože šłowo džeržecž. Bože šłowo,

mjecž Ducha, šhlěb njěšmjertneje dusche, šwětko na naschim pučžu, krašnišche dnžli šłoto, šłódsche dnžli měd, wótrišche dnžli žadny na wobemaj bokomaj wótry mjecž, kotrež čže poštrowja domach š twojeje biblije a š druhich knihow, š nej jeneho ducha, kaž špěwaškich, modleškich a předaškich, a čže šwěru pyta w twojej šwjatnižy š klětki a woltarja a čže pšchwodža wot małosčže š lěta do lěta pšhes dobre a čžežle dny hacž š šmjertnemu ložu, kaž džě je nětk tunje, šo šo mohł rjež š ššechi předuje, ale móže lohžy hiščeže šo drohe ščimicž, šo budža jo pytač a jo njenamajaju (Amoš. 8, 12), — tole Bože šłowo džeržecž, kaž wojał šwoju brón džerži, hotownj, š nej wschě nabehowanja njepšchecžela wotpošacž, kaž podrožnik w čžemnej nožy šwoju šwěžu džerži, šo by šchčežki njěšmylił, kaž hošpoša Boži šhlěb w domje džerži a njedawa jemu wuńč ani jedny džěń, to je dobre. Wohladaj šo! Šdže je šwada a roššora, hđže šforženje a wołanje, hđže wrótné žiwjenje? Šam tola, hđžež Bože šłowo šazpivaju a njedžerža. Šdžež pał wono we wutrobach knježi, tam je čžiche, pěkne, šdobne, pščžime waschnje. Šom, w kotrymž ma Bože šłowo bohacže šwoje wobudjenje, njemóže čžišče wotšudnyč, a hdy by runje wscho druge šhubil, š Božim šłowom by móž wobšhowal, šo šašo šhrabacž a šo š nowa twaricž. Špocžatk kónža je ša ludj kaž ša jich jenotliwe štawy wotpad wot Božeho šłowa. Šladaj do šo! Njeje we naš potajny hłóš, kiž napschecžimo wschěm druhim myšlam haj praji š prawdže Božeho šłowa! Šdžž je šo nam hdy wutroba horika w šwjatnyh hodžinach nutroščže,

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstvosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela Łátare.

Psalm 23.

Tutón 23. psalm je jena šwjatniza. Šwjatosok měr rěczy š tutnych słowow. Jena cžłowška dušcha je pola Boha khowanku namakała. Jedyn modlet je do šwojeje komorki šchoł; nutrna myšl jemu wutrobu napjelnja. Wón drje je kral na wyškoleczi cžłowještwa, ale šwoju nutrnosć šebi cžerpa š tamnych studnijow, pola kotrychž je něhdn na šwojeho nana pastwišcžu jako njewinowaty hólcžł šedžal. Tam je wón Bože njebjo š džěczaznym wóczkom widžal. Tam bě tón šbóžny šón jeho džěczatšwa. Tam na te lube wótzowške hona dyrbi wón w duchu domcj khowatacž, šo by te wutrobne słowa namakał, š kotrymž mohł šwoje najšlubšce wušnacže wuprajicž: „Tón Knjes je mój pastyr, na nicžim ja nusu njelmeju. Wón pake mje na šelenej luzy a wjedže mje k czerstweje wodze. Wón wofichewi moju dušku a wjedže mje po prawym pucžu šwojeho mjena dla.“ — Teke krašne słowa hišcže nješku žana modlitwa, ale w nich šo dušcha k modlitwe bliži. W nich je pobožna nutrnosć, š kotrejež modlitwa šama wot šo nastawa: „Hacž ja runje khowdu w cžěmny dolo, njebjoju šo žaneho meiboža; pschetož ty šy pschi mni, twój prut a twój kij troschtujetaj mje.“ Wóže lubosć k Bohu a troscht š Boha šo š jednorisćimi a rjeńichimi słowami wuprajicž hacž š tutym modletškim šchpruchom, w kotrymž po wušnacžu jeneho šlawneho wuczeneho a po nashonjenju někotreho wjele tjšcheneho wjazny troschta leži hacž we wšchitkich knihach šwěta w hromadže? A wón šo dale

k Bohu modli, kaž by ša Božim blidom šedžal: „Ty pschihotujesh pschede mnu blido pschecziwo mojim nje-pschecželam; ty žalbuješ moju głowu š wolijom a nalijesh mi polne.“ Džakowanje ša Boži šchit, ša Bože wobštaranje a wjekele na tej khowanzu, kiž jemu jeho Bóh pschihotuje, to wšchitko tale modlitwa rošpomni. „Ty šy pschi mni“, „ty pschihotujesh“, „ty žalbuješ“, „ty nalijesh“ — tak wón k šwojemu Bohu rěczy a š žylej dušchu šo jemu dowěri. Šchtóž móže takle k Bohu „ty“ rjekneč, tón je jedyn prawy modlet a tón š modlitwy nowu móž dostawa. Šchtóž je tak šo modlit, tón potom tež móžnje pošulnjeny wěri: „Na to pónđe ša mnu dobrota a šmilnosć moje žiwe dny, a ja budu wostacž w domje teho Knjesa wěcznje.“

Š taskej nutrnosću a modlitwu šebi cžłowjeł Boži dom twari, Boži dom we wutrobje.

Šchtó njeby pschi 23. psalmje na dobreho pastyrja šesom šchryšta myšlik, kiž je prajik: „Ja šym tón dobry pastyr. Tón dobry pastyr wostaji šwoje žiwjenje ša wozny.“

Wón šo naš prascha: „Šchto móže cžłowjeł k wu-možanju šwojeje dušche dacž“, a wón je šo ša naš podał. To wopomńmy nětko w pošnym cžaku! A njedželu Łátare špěwajmy po 23. psalmje:

Tón Knjes mój šwěrný pastyr
je,
Mje w šwojim štadle wodži;
Mi nicžo nusa njebudže,

Wón wobara wšchej šchodži;
Wón mje tam štajnje napake,
Šdžež štrawa trawa narosće
Na luzy Božoh' słowa.

T.

Sbóžne plody wěry.

Rom. 5, 1—6.

Głos: (F. W. Sering, str. 80): Šodžina nam sbóžna sřadža atd.

Sbóžne plody wěry krašnja
W žiwjenju šo křešćana;
Šako hwěšdy Bože jašnja
Šnamjenja šo džěčatstwa
Božeho na wumožonym,
Š winy hrěšnej' wusprawnjentym,
Šiž je Šhrysta šapschijał
A měr š Bohom namała.

Dokelž dołh je wuhašnjentym,
Šrěcha mōž tež šlemjena,
Šschistup jom' je wotewrjentym
A hnadže Božej psches Šhrysta!
Šokoj š Bohom džěl je jeho,
Šschekrašnjentym pschichodneho
Šadžija joh' pošylnja,
Šuhlād š njebjū pošlicža.

Šsamych tšchnosćow šo šhwali
Škřešćan, š křičom šrudžentym,
Dokelž šhoni, šo šo šdali
Šod nim čželnej' njerodny;
Štšchnosć ščžerpliwosć jom' datwa
Še šhonjenjom, — šššhadžala
Š dobom tak je nadžija,
Šotraž š čžerpijenju mōž da.

Šahanibicž nješamōže
Šadžija paš na nihdy;
Šubosć Boža wodži lōže,
Šdžli šakon tamazy;
— Šubosć Boža, š Duchom šwjatym
Šo wutrobny džěšču datym,
Šawa jemu wješelosć,
Š pucžach Božich wobštajnosć. —

Šako hiščže šłabi bčchmy,
Šumrjet Šhrystuš ja naš je;
Šdž kaž bješbōžni my džěchmy
Š šmjercži, — jej naš wutorže;
— Šak do štopow Šbōžnikowych
Štupajo dže křešćan w nowych
Šwěry plodach š žiwjenju,
Šroschtny tež pschi wumrjecžu! —

U.

Jeho macž.

Čzople šwěčži Bože šłoncžto do maleje šahrodki a š čžicha pohibuje wěšicžł křčžjazu rešedu na rjadzy, jejnu wōn psches wotewrjene wońno do maleje štwy noscho, w kotrejž šymna a merna na lěhwje ta wobštarna žona leži, kiž je jejne šymjo w nalěčžu wušhwala a nětko na pschezo wocži šandželila. Ššched durjemi pjerchotaju hołbje, a w hałosach šedža wocžatujzy ptacžki, kotrejž šu wšch šwucžene, tudy šwoju pižu namałacž, ale žane wońno šo njewočžina, hluboka čžichina wotpocžuje nad domom, jeno štary muž štupa nětko š lěhwu morweje, š močnym šybolom we wocžomaj. „Wona bšche mi šwěrna mandželšta“, wōn š čžicha rjekny, „a je šo hōdnje próžowala a štarala. Šajki ma wotpjaty napohlad!“

A kaž bychu tele šłowa druhim šhrobłosćže dake, šo džowka

psched ložom pladžizy šłaknje a žalosćži: „Wona je ša naš wšchch džělala! Ša budžich jej bóle pomhacž dyrbjala; šak ščžerpliwā wona bš, šak hotowa š pomozy, šak nješebicžna a dobra nam džěčžom napschecžimo!“

W najčžemnišchim kucžiku štwy, wot druhich šdaleny, młodny muž šedži. Šeho čžahi potašuja šlědy pušteje šandženosćže — nan a šotra šo wo njeho nještarataj, lubosć š njemu je wotemrěła, jako šo wōn š lohtomyšlnym žiwjenjom wot šwojich pschuwšnych džělešche.

Nětko je wōn š tej morweje šam, nan a šotra štaj štwu wopuščžikoj. Š čžicha šo wōn jejnemu lěhwje bliži a na kolena padže. Šwoju hłowu wōn na tu šwěrnū wutrobu položi, na kotruž bš šo jako džěčžo tak husto šložowal. Šrěni křočž po dołhim čžahu jemu šulšy do wocžow štipichu. „Macži“, ščhepta wōn, „ty šy mi pschezo dobra byla; wšchitzy čžičnychu šamjeń na mnje — ale ty šy pschezo šamolwjenje ša mnje mēla — ty mēješche mje lubo!“

A wōn šapschija macžerinej mošłojtej ruzy, šošchi jej š pōčžesčžowanjom a praji š wěštym hłoškom: „Ty šy mje wumohla, macži! Šowle do twojeje šymneje ruki wotpoložam tebi to šlubjenje, šo dyrbi šo šo mnu pschemēnjenje štačž!“ Ššłoncžne pruhi padaju psches wońno a hraja na wobłēdnjenym woblicžu šemrjeteje. Wona nješššchi wjazzy te lubosćžiwne šłowa mandželšeho a džowki, niž wjazzy to šlubjenje šhubjeneho a wumoženeho šyna. Šak budžišche ju hiščže wčžera woboje wobšbōžile!

F.

Sinai a Golgatha.

Ty Božo š hory Sinai,
Šdžž š mrōčželu šo křješch,
Mi š hrimanjom a blyškami
Šyšł do wutrobny šyješch:
Mje trašchi twōj hłōš šurowy,
Wšchal wēm, šo šym čže hanil,
Šdžž šasnje, šotrež dał mi šy,
Ššym tyšžakřočžnje šranil.

Ty Božo š hory Golgatha
Ššy moje hrěchi wodał;
Šo šakon mje wjaz njetama,
Mi ty šy prawdosćž dōdał,
Šiž š Šhrysta ranow žōrli šo
Ša moje wujednanje;
Š tym dostach twoje džěčžatstwo,
Mi njebjō šawoštanje!

K. A. Fiedler.

Běla róža.

Šenej šnjeni w Šendželškej bšche šo dowolilo, šo šmēdžišche jate žōnške jeneje šhostarņe tydžēnšzy ras wopřtowacž. Š šajkim žohnowanjom bšche jejne pschecželnīwe napominanje a ta lubosć, kotruž wona tym wobohim štworjenjam wopokajowasche, wš jeno Bōh šam. Šedyn džēń šo wona šako na wopřtāntku jaštwa hotowasche, jako jej něčtō krašnu bělu róžu dari, kotruž šebi wona na šwōj šchat pschitny, dokelž w lěčžu rada čžerstwe šwětki noschesche. We šłōdže šo wona džēnška přēni křočž dohladowarja woprašča, hacž je tež wšch jate widžala, a došta wot njeho tu wotmołwu, šo w jenym pschēbytku jena š najnjekničžomnišchich, najšłōstnišchich žōnškich šedži, še kotrejž wōn tu šnjeni hiščže ženje wjedł njebš, pschetož wona budžišche tam wudma a rěčže šššchala, kotrejž mōže lēdma wōn šam šnjelčž.

Ša šnjeni prošesche, šo by šo jej tōnle pschēbytk wotewrčž;

ale ledma wona na prohy postupi, dha ta hubjena žónska, kotraž lěta dolho tudy swoje slóscze wotpołuczesche, ju s najnjehornišchimi słowami nadpadže a so wot tajseje njembrosče saja, so sebi ta knjeni dale njeswaži. Ale w sacžuczu, so by tež tudy, hdžež so žane směrrowaze słowo naložič njehodžesche, s najmjeńšcha nekajse snamjo lubosče sawostajila, sebi wona rucže tu róžu wot schata wottrhnj, položi ju na lěhwo jateje a da potom durje sa sobu samknj. Duž saklincža wótry, pscheczišcžowazy schil kaž „maczi! maczi!“, ale dohladowať so sawojedži, hichče rož wotewricž, a wona dyrbjesche sa džęga jařtwo wopušcžicž. Bližišchi krocž ju tón sastojniť s thmi słowami pschija: „Schto scže Wy s tej žonu w tamnym pschebytku činiš? Wona je kaž pschemobrocžena, jeno po Wami žada a njeje hichče ani jenicžkeho nahleho słowa sažo wurjekla!“

Saj, wona běšče kaž pschemobrocžena. Ta běła róža, ta kwětk, kotruž bě wona sa čaž swojeho njewinowateho džęcžatřwa kóždolětnje pschi staršiškim domje pod starobliwym plahowanjom maczerje scžēcž widžala, bu s gratom w Božej ruzh, s kotrymž so jejna twjerdohłownosč žlama. Ššłowa spomnjeneje knjenje wot nětki swólniwe wucho pola njeje namalachu. Lěta dolho ta jata swoje cžežke hrěchi hichče w šamacže wotpołuczesche. Šako potom džęń pschińdže, kotryž jej swobodnu wrócžo da, snajesche wona jeno to pschecže: swoje žiwjenje, swoje možy wot nětki wumožęnju tajkich požwjećowacž, kajkaž běšče wona byla. A wona tónle wotpohlad s pomožu teje knjenje dozpi.

F.

Wotpalena žyrkej.

(S. Holmen.)

Tam žyřkwiczka na horje wotpali so,
Duž smjelnjchu pischčezele, spěwy a wšcho.
Nětk murje su hole a roškwělane,
A porno nim šepje tež nakopjene.
Šak wujachu swony, so rošschkrejo,
Nětk popjel a proch je tam sawodžek wšcho.
Ach, kóždy, kiž nješbože wohladať je,
Tón šylšojtej woczi tam pošběhuje.

Šak žyřkwiczka rjeńšcha sa š natwari so,
Šaš' thwalobne thěrłusche spěwachu so:
„Šak šmilny a šchčedry Bóh luby Šnješ je,
Kiž thudy a šrudny rad potroschuje!“
Šaš' t nješšam pošaze wěža tu naš,
A na nej so blyšcži naš luby šchiž saš.
Wón do kraja swony saš saklincžeja
A putnikow s nowa šem pscheproščuja.

Šlaj! běšče tež wutroba wupalena,
Kiž přjedy bě šwjatniža wušwjecžena.
Dha thěrłusche džakne w nej woněmichu,
A hole a pušte wšče rumnosče su.
Nětk s popjelom sawřjena nahadža so,
Schtož přjedy bě we nej najpschischne wšcho.
Ach, wboha je čžmowa, wšcha roštorhana; —
Daj, Šnježe, so wona je natwarjena!

Jurij Bróřt.

Krótke přėdowanje.

Šnate je tamne křótke přėdowanje, kotrež šwj. ščęnit Šan čžasto we swojim měšče Šfesu džęřžesche a kotrež s thjoch słowom wobštesche: „Džęcžatřka, lubujče so!“ Wě hižom 100 lět, možy běchu wobšlabile, njembrosče wjazž thodžič, ale dyrbjesche so

do šhromadžiřny nošć dacz. Těho dla njemóřkotasche ničto křótkosče přėdowanja dla.

Křótšche přėdowanje, jato tuto šwj. Šana, mēšesche we swojim čžagu w irřkim mēšče Dublinje čžescžehóđny tachant pschi šwj. Šětru tam, s mjenom Širwan. Tutón 70lětny mēšchik bě hospodať we wulřim wustawje sa šyroty; cžežka thorošč pař wjasasche jeho druhdy njeđžele dolho na ložo. Šas wón w nowinach wosjewi, so budže pschichodnu njeđželu sa swoje šyroty přėdowacž, dokelž bě nusa wulka w domje, schtož w Šřisej ničo nowe njeje. Šsobotu na wječor pschimny jeho sažo thorošč — wicž w čžuwach. Wjjesche so žřlu nóž s bološčemi, pschińdže ranje, dopođnje a ššoncžnje hodžina, so dyrbjesche na kětku. Šicž njembrosche, a tola běšče nusa tak wulka a telto luda w žřřwi, so šlubjene přėdowanje wotpowjesč njembrosche. Duž porucži, so maja so wšče šyrotki, džěl s nich poš nahi a šmjercž-blědy, wokoło woltarja šhromadžicž. Wón šam bu na kětku donješny, šbėny thšepotajo swoju ruřu, a na sebi dowěrjene šyrotki pošajujo, praji t ludej: „Šlejčže!“ Šo tutym słowje šwjes šo, s bološčemi pschewšaty, do kětki. Šo drje je najkřótšche přėdowanje, kotrež je so dotal psched tak nadobnej šhromadžiřnu mēlo, křótke, kaž tamne šwj. Šana w Šfesu, ale tež žřle w duchu šwj. Šana. Šak tutón ščęnit nješpschestawasche, donž běšče hichče šščřicžka žiwjenja w nim, t lubosčži bližšcheho napominacž, schtož je dopjelnjenje šatonja, tak tutón mēšchik w Dublinje t šmilnosčži, kotraž cžežki šub Boži pschewinje.

Nješč žadny čžłowjek, kotremuž so po tutym přėdowanju šřřly s wócžka njeronjachu. Šóždy dawasche, a ženje šnadž so w irřkej žřřwi telto na dobo škladowalo njeje, kaž w tutej hodžinje.

Widžišch-li hdže šyrotu, dopomń so na tuto „Šlejčže!“
Móžšch-li, dha pomhaj: šyrota je přėdowanje, kotrež žive po šwěcže thodži.

Wšhelake wukładowanje šedmeje kasnje.

(Še so ras w Šřřskej štalo.)

Šakub, šarariowy pohoncž, bě jeneho hólza w šarřkej šahrodže došahnył, kotryž bě tam jabłuka šchčžipal. Šakub wša swojeho arřstantu a wjedžesche jeho te knjesej šararjej, so by tón mlodeho paducha thostal. Šo by šhonil, šakke thostanje padušchny hólčžęz doštanje, džęřžesche Šakub wucho do šarřskich duri. Š mjersanjom šřřšesche Šakub, so knjes šarar hólza jenož napominasche, so nješč šedmu kasnju wjazž pschěstupil, a ššoncžnje hólčžej prajesche: „Šeli smēšesch hdy wulku žadosč sa jabłukami, pschińdž a praj mi to.“

Tak bu mašy paduch se šřwy puščęnty. Tola jow wša Šakub hólčžęza a wjedžesche jeho do šahrody. Tam bě sebi přjedy worjeschny kješšř ššhowal. Tónle kješšř hrabny pohoncž a prajesche temu paduchej: „Šlej, nětko hagle ja tebi tu šedmu kasnju wuložu.“ A s thym položi hólza na ławku a cžępjesche s kješšřtom na šadnu kožu pachola, kotryž jara šščřęcžesche. —

Sawěšče, tón hólčžęz njeje wjazž na šedmu kasnju šabył.

Móz hrěcha a jeho msda.

Wěřna podawřna je šańđženeho čžaga.

(Ššoncženje.)

Psched šudom pař šamjeniz na žane waschne winu jateho dopořasacž njembrosche. Wón wospjel wobkřucži, so je wón morđarja swojeho nana ššřšnal. Šemu bě, kaž by s nješšš šwědcženje dyrbjalo pschińč, wón nekajsi džiw wocžakowasche — tola wšcho mjelčžesche. Cžežke šdychnjenje so s jeho wutrobny wuwiny, a wón woczi t šemi wobrocži. — Nětko so dolho šadžęřžany hněw pschitomnych dlęje potłócžicž njeda.

„Šępje by bylo“, rošhorjeni rěčachu, „hdy budžische nje-

Sy-li spēwaš,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knižicizšcžetni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela Judica.

Jes. 43, 24, 25.

Haj, mi šy ty šluženja nacžinil se šwojimi hrěchami a šy mi prózu nałožil se šwojimi škóscžemi. Ša, ja šahubjam tvoje pschestupjenje šwoje dla a njespominam na tvoje hrěchi.

Judica, to je „šudž!“; pschirunaj mješ intonacijemi čzo. 37: Ššudž mje, Božo, a wjedž mi moje prawo pschecžimo temu nješwjatemu ludu; a wumóž mje wot tych jebatnych a šlych ludži. (Psalm 43.)

Šswjaty spēwaš, kotrehož šu š njeprawom, kaž tež džepnišchi džej šo husto dosčž stawa pola pobožnych ššesčžijanow, hanili a dla jeho kruteje wěry wušmėchowali, njecha a njemóže šo šam wječičž nad šwojimi móžnymi njepšchecželemi, a pschepodawa teho dla šwoju wěž Bohu, prawemu šudnikaj, š roššudženju: Ššudž ty mje, Božo, a wjedž mi moje prawo!

Našchim pobožnym wóžam pak běšche šwjaty spēwaš se šwojej wulkej nusu, kotruž jemu jeho pschecžimnizy š njeprawdu pschihotowachu, se šnamjenjom na Šhryštuka, wo kotrymž šwjaty Ššetr nam wobšwėdčujuje, šo wón žaneho hrěcha njese čžinil, tež šo njese žane jebanje w jeho rcže namakašo, kiž šašo njekwarjesche, hdyž šwarjeny běšche, a njehrožesche, hdyž čžerpjesche, ale wón to porucži temu, kotryž pravje šudži. (1. Ššetr. 2, 22.)

Tuteho šwjateho Božeho, kiž wo žannym hrěchu ničzo njewjedžesche, je nětk Bóh ša naš š hrěchej ščžinil, šo

bychmy my w nim ta prawdosčž byli, kotraž psched Bohom placži.

Šswjaty póšt staja nam jeho psched wocži; wón dže nětk po šwojim bolostnym a čžerpjenškim pucžu ša naš. Še šwojim mišym wóčžkom pohladuje wón na tebe, luby ššesčžijano, a rjeknje: Mi šy ty šluženja nacžinil se šwojimi hrěchami a šy mi prózu nałožil se šwojimi škóscžemi. Ša, ja šahubjam tvoje pschestupjenje šwoje dla a njespominam na tvoje hrěchi.

Tu špomina někotryžkuliz na snate šłowo šwjateho pišma: Bóh budže wotrěčž wščitke šylšy š jich wocžow (Ššewj. Jana 7, 17), a džerži šo tutych šłowow, dokelž běšche jeho žiwjenje šylšow a bolosčžow polne. Šeho trošht je, šo wón, ššudemu Łazarej podobny, w ššóžnych njebješach bohata mšdu a šarunanje namaka ša wšchu tu dostatu prózu a wobčeznosčž.

Alle hlaj! wón šo jara myli. Š tak lohkej prózu wěčžnu ššóžnosčž a towarštwo š Bohom njedoštanje! Šajzy dha šu čži, kotrymž Bóh wotrěčž budže wščitke šylšy š jich wocžow? Šrótko přjedy (ššht. 14.) rěčži šwjaty wučer Jan wo tych, kotřiz wšchaš šu pschischli š wulkeje tyšchnosčže, ale šu šwoje drašty wumyli a je wubėlili w tej jehnjecžowej krwi.

Teho dla ššlych! Šo jene a jenicžke, šštož móže nam wěčžne towarštwo š Bohom dacž, je a woštanje teho jehnjecžowa krej, na ššchizy pschelata, je a woštanje niz našch ššchiz, ale jeho ššchiz, niz našcha próza a wobčeznosčž, ale jeho ššluženje a próza. Šwěčžnu ššóžnosčž

móżešch jeno dostacź psches hórke czerpjenje a wumrjecze teho, kotryž tu psches profetowy rôt k nam rěczy, kotrehož nětk w swjatym póstnym času pschewodžamy wot hańby do hańby, a kiž wot swojeho kschiza dele kóždemu na pschetorhnyjaze waschnje do wutrobny woła: My by ty kluženja nacžinił se swojimi hrěchami a by mi prózu na-kožil se swojimi kłóscžemi. Ja, ja sahubjam twoje pschestupjenje swoje dla a njespominam na twoje hrěchi.

Bohlada jeho kluženje a prózu, to je na czerpjenje, ktrudowanje, sapluwanje, wuřměchowanje, hanjenje, kotrež so jemu dosta — twoje dla, spominaj na kłowo, wo nim piřane: wón njebeše swoj kschiz — a to twoje dla; myřl na jeho duchowne czerpjenje, na bolosče jeho dusche, jačo czi, kotrymž chžyšče se swojim czerpjenjom a wumrjecžom towarřtwa i Bohom sařklužič, jeho wuřměchowanju a na kschiz pschibichu, klysch jeho próřtwa: Wótče, wodaj jim; pschetož woni njewjedža, šhto cžinja. A hdyž ty nětk hiřčeže cžělnym lóřchtam hořduješch a so se swětnymi wjebelemi helcžišch a pleńcžišch, dha by tež tajki, a ty by wopravdže tajki, a njeje trjeba wjele kłowow, tebi to hařle rořestajič.

A nětk wón rjeknje: Ja, ja sahubjam twoje pschestupjenje swoje dla! Swoje dla potajřim jeho kluženje a próza, jeho czerpjenje a wumrjecze — o kař wulka je moja wina!

Jeho dla mojih pschestupjenjom sahubjenje, mojih hrěchow wodacze, jeho dla moja řbóžnosč, moje wu- moženje — o kař wulka je jeho hnada!

Moje dla! kchescžijano, pań dele na swoje kolena a cžin pokutu!

Jeho dla! O kajke posbėhowaze, moju duschu pschew- mōžaze kłowo! Smy wjele hrěchow cžinili, tola Bóh ma wjazny hnady; hdyž hrěch je so móžny řcžinił, tam je hnada hiřčeže móžniřha.

O Jesu! twoje rany
 Ssu řtajnje namařane
 To morjo hnady wřchej'.
 Šhtóž i pokutu k nim hlada,
 Na teho hnada pada;
 S nim do wěcžnosče derje řtej'.
 Hamjeń.

Rnjefowy dženřki porjad.

Jan. 16, 16—22.

Šlób: (493): O kař řbóžni řče wy prawje wěrn! atd.

Wujednař našch cžehnje do hórkeho
 Czerpjenja. — Šlej! dženřki porjad jeho
 Se czerpicž tudy;
 Wotrocžl na řemi wón běřche řhudy! —

Řóřli, řa nim řlědžič powołani,
 Njeřku psched czerpjenjom wukhowani;
 — Řo mařej řhwili
 To řu bōřřy wřchitžy nařhonili.

Ř Wótzej Miřchter pōńdže lubowany,
 Šdyž řtutł jeho budže dořonjany
 Řo mařej řhwili;
 — Wopuřchženi řu to řrořymili.

Šrudni płafachu a řałosčžachu,
 Jeho řařowidžecž požadachu;

Řo mařej řhwili
 Šwět řu po nim radu wopuřchžili.

Šařowidžecž jich chže dořocžimy
 Řnjes a radořč wōbradžič jim miřy;
 Řo mařej řhwili
 Ř njemu domoj řu řo řhromadžili.

Řóřli, kchescženjo a řhřkej jeho
 Dyrbja kschiwdu czerpicž řwěta řleho;
 Řař wumōženi
 Domoj řunu cžahnu wuřwoleni.

Wřcha jich řrudoba řo do radořče
 Řřcheměni, hdyž dońdu do řbóžnosče;
 Wřchař řřřřnosč jěra
 Škōncž i řo we wōbnydlenjach měra.

Šrudobu ma řōnřta na porodže,
 Tola njeje to wřchař k jeje řřkōdže;
 Šdyž porodžila
 Džecžo je, jej radořč kčěje řiwa.

Šrudobu tař wěrn i tudy wřchitžy
 Řeřuřowi maju wucžobniřy;
 Řo mařej řhwili
 Šsu pař i řeřuřom řo řjednocžili! —

U.

Šhtó woteřku wodži?

Šřlědowaza podawisna je nařhonjenje profeřora Drummonda, kotrež je wón něhdy powjedal. Wón běřche pola jeneje řnjenje na wopuřče, kotrejež pohoncž priedy k Towarřtwa Šdžeržliwosče řkuschesche, ale bě řo hiřom někotry cžas swojeho řlubjenja wřdař. Jeho řnjeni k Drummondej rjekny: „Tōnle muž, mōj luby profeřoro, Wař k řeřeřniřy powjeře; porēcžče ř nim řkōwčžo, jeli-řo móžecže. Wón je hewař dořocžimy cžłowjeř, chžyl řo tež radu polěpřchicž, ale wón je psche řlabny.“

Mjes tym řo nětko jědžeshtaj, profeřor řa tym myřlesche, kař mohł řo wo tymle pschedmjecze ř pohoncžom do rořřecže dacž. Duž řo řonjej řplōřchishtaj. Řohoncž woteřku řrucže džeržesche a řu ř možu wodžesche. Wōs tam a řem lětařche, a profeřor w kōždy wōfomił řwōcženje wocžakowařche. Na dobo pař tōn muž řonjow k řtejenju pschijeře a džesche, řebi pōt trěwřchi: „To běřche dživja řěřba. Řařu wōs móžesche do tyřaz řrucchow byčž, — potom budžische tež ř Wařřimi pschednosčkami w řōnž było!“

„„Řō““, rjekny profeřor Drummond, „kař dha to pschidžže, řo řo ničžo njeřta?““

„Šaj, hlejče, řnježe, dořelž ja wjedžič řonjow wodžič.“

„„Řō derje, mōj pschecželo, dha daj mi tebi řucže řenu řadu dacž, pschetož tamle hiřom mōj cžah jědže. Ša řlyřchu, řo řy ty řobuřtaw Towarřtwa Šdžeržliwosče był a njeřřy řamohł řwoje řlubjenje džeržecž. Tole je nětko moja rada: Řřchepodaj woteřku swojeho řiwjenja Řnjesej Řhřřtuřej,““ — a ř tym profeřor ř wōřa řkōcži a do cžaha řařtupi.

Tōn pohoncž pōřdžischo pjařesche, řo je jeho tole kłowo kař blyřł trjedhilo a řemu pučž rořřwěłilo. Wot teho dnja je wón pschestař, řwoje řiwjenje řam wodžič, a je woteřku Šbōžniřej pschepodař.

F.

Hospoda.

(S. Holmen.)

Pšches pucžinu — pucž je wschón žehlivy —
 Tam pucžuje, hlaj, putnik bludžazy.
 Wón hlódnj, lacžny pyta hospodu,
 Som' w bělym pěstju je kaž na morju.
 Nětk na pošledku widži i daloka
 Schtom palmowy, kiž dobru tšechu ma. —
 „O Allah!“ rjekny wón, „měj wulki džaf,
 So by pucž prawy pokasał mi tak.“
 Žno khlódk jom' kiwa; i luzny selenej
 Wón pohwata, wschat wofšew žada fej.
 A jako klóncžko steji pšhipoždnu,
 Dha spróžny kapa, žada hospodu.
 Sow luby schědžiwž jemu wotewri:
 „Schto pytaš, bratsje? Wschitko šticžu či.“ —
 — „Th žyle šaproschenoh' widžišch mje,
 Duž najpriedy wo wodu prošču če;
 So i čžištej ruku, i čžišnym kabatom
 Mohl twój dar wužič i podžakowanjom.
 Tež wotpočowacž špuchčž mi pšči tebi,
 Wšchat noha spróžna, dušcha wutka mi.
 A šmēm ja wofšewjeny dale hicž,
 Mi pokaz pucž, so mohl dom potrečičiž.“ —
 — A šwēru je joh' schědžiwž wothladał,
 Tež na prawu čžēr jeho pokasał.
 Nětk rosžohnuje i nim šo wutrobnje.
 A tamny wješle dale čžehnišche.

Tak šym tež ja we Božej hospodži
 Wschón spróžny nam'fal pokoj najšpšči;
 Šsym i nowa wučžičženy dale schol,
 A wēry pošhlnjenje šhonicž mohl.
 Běch na prošnyh šo pucžu šhubil ja,
 Še Boža šmilnošč šašo pomhała,
 A luby Bóh je pokasowal mi
 Še šwērnej prawizu pucž njebjeski.

Jurij Bróšt.

Prědowanje wroblow.

Sedyn starschi bur mějesche šyna, kotryž bě šo woženik.
 Tónle wotroščeny šyn prajesche junu i šwojemu nanej: „Nano!
 čžehodla čžecže šo dale drěčž? Čžičž šebi lóže a dajče namaj
 kublo šapšacž. Nicžo wam wěšče pobrachowacž njebudže.“ Tola
 mudry nan dopomni šo na pšchiblowo: „Nješlětaj šo priedy hacž
 lehnycž džesč“, a nječasche nicžo wo wumještšitwoje wjedžecž. —
 Wšche woknow domšeho bě lastojčžne hněšdo, i kotrehož bě kšrobky
 wrobl lastojčžki wuhnał. Šdnyž běchu tam mlode wroblki, wsja stary
 nan to hněšdo i wroblemi dele a šadži je do klětki. Tu powišny
 nan pola wofna. Staraj wroblej pšhilětowaschtaj a nošchěchtaj
 hušto pizu mladym wroblkam, kotrež šo prawje derje namakachu a
 roščječhu. Šdnyž mlode wroble i hněšda do jštivy šlětachu a šwoju
 žyrodu šame pytachu, popadny nan stareju a šadži jeju do klětki.
 Mladym wroblam dawasche nan khlěb, twarožł, jecžmjeń, wofš atd.
 I jědži; starymaj pak kšwilu nicžo do klětki njestaji. Duž woprašča
 šo šyn šwojeho nana: „Alle nano! čžeho dla tak čžinicež? — Ša
 chžu radny wjedžecž, prajesche nan, hacž mlode wroble starymaj
 w klěžy tež něšcto pizy pščinješju. — Tola mlode wroble šlětachu
 wješele wokoło, jědžachu a njestarachu šo ša šwojeju stareju
 w klěžy, kotrajž žalóšnje kwičšestaj a po pizy žalóščestaj.“

Na druhi džēń nan starymaj wroblomaj khlěb a twarožł do
 klětki pšchi gročžanyh duricžlach tyšny, njeda pak mladym wroblam

we jštowe žanu pizu. Šchto čžinjachu nětk mlode wroble? Wone
 pšchilecžachu ke klěžy, šebrachu tamnymaj tak wjele khlěba a twa-
 rožka i klětki, kaž wjele móžachu jenož došahnyčž, a hdyž staraj tež
 ša pizu dypaschtaj, kušachu mlode wroble do njeju.

To wschitko bě stary nan šwojemu šynej pokasał, a tón nicžo
 wjazy wo na-wumještš-šydnjenju njespomni. Š teho móža nanojo
 a macžerje šebi wučžbu wsacž, šo tak dołho, hacž ša dobre špóšnaja
 a žana wjetšča šchoda nješrosy, šebi šwoje kublo abo žiwnošč
 šdžerža a hdyž do mēra šo šydnju, šebi dobru wumještš pola hamta
 kručže wučžinija. Wšchetož na šlubjenja džēcži šo pšchego špuchčžecž
 njemóža. Wotroščžene džęcži pak dyrbja šebi i teho tu wučžbu
 wsacž, šo šchtwórta kasnja jim pokasuje, tež šwojich starych starschich
 čžesčžicž a i džęcžazej luboščžu ša ičy potrebnosčž šo staracž a
 wošebje tež wumještš jim prawje dawacž. — Bóh luby šnjes je
 tež čžafne šbože tajšim džęcžom hižom šlubil. Šeli pak njedžakny
 a nahramny šyn abo nahramna džowka šwojimaj starschimaj na
 wumještšku woczahuje abo hubjene ša nich šthowa, dha šo jimaj
 w čžafnyh wěšče hubjenje póńdže. Šchtwórta Boža kasnja rēka:
 „Th dyrbišch šwojeho nana a šwoju macž čžesčžicž, šo šo či derje
 póńdže a dołho živy budžesč na šemi.“

Kšičžny pucž.

Šwērnny nan šwojeje šwójby mějesche šo dołhe šeta ša
 šwoje na rošom šlabe džęcžo staracž. Šol šeta do šwojeje šmjercže
 bě wono šebi hiščeže nohu šlamało. Še wschej šwēru a luboščžu
 nan šwoje džęcžo wothlawasche. Šdnyž bě čžēko do rowa položene,
 prajesche duzy i pšchewodženja dobru pšchecžel nanej, šo drje móže
 tola šo šbožowny čžucž, šo je Bóh jemu šlōncžnje tōnle čžēški
 domjazy kšičž wotewšal. „Šo runje niz“, praji rošomny muž,
 „tōnle stary kšičž móžach derje nošycž, běch jemu šwuknył, a ženje
 mi njeběšche pšche jara čžēški. Šacž to i nowym tak budže, njewēm.
 Wšchetož hdyž je jedyn kšičž precž, pšchitdže tōn šnjes bōrny
 i nowym. Šinał wschat na šwēcže njeje.“ Tōnle muž mějesche
 prawje: „Šinał wschat na šwēcže njeje“. Žadny drugi pucž do
 njebjekž njewjedže hacž kšičžny pucž.

Šdže namakasch?

Še droholubu wošobu
 Šsmjercž blēda tebi wotwjedla,
 Šu we šerjach, pod hwěšdžinu
 Nječy twoje wócžko njepyta.

Ně, w kōžnym čžafu pytaj ty
 Šu w šwojej wutrobje;
 Šchtož lubowal tak horzo šy,
 Ššo ženje i njeje njeminje!

F.

Šsrědk pšchecžitwo wopiktstwu.

Prjedawšchi šekar winšerje šastaračnje wosjemi w šromadžšnje
 šekarjom šdobne waschne, i kotrymž běšche dwēmaj wumještšarjomaj
 wopiktstwu šahnał. Da jeju do šchpitala pšchewješčž, hdyž dyr-
 bješchtaj dvě njedželi dołho wostacž. Buschtaj tam kručže wob-
 šedžbowanaj. A tak špodžiwny šrědk šo našožowasche pšchecžitwo
 nimaj, hdyž běšchtaj hižom wjazy kručž wopiktstwa dla wot polizije
 šhostanaj byłoj! Njedostaschtaj žanu jědž, žadny napoj, i kšotka
 nicžo, šchtož njeběšche i najhubješšchim palenzom naměšchane. Woda,
 wino, mloko, poliwofa, mjašo, šekaršitwo, haj tež pošleschčža a wšcho
 bu i palenzom našycžene a namocžene. Šrēni džēń čžyšche šo
 mužomaj tajšerje kury dla šmjecž, jědžeschtaj a pijeschtaj wschitko
 radny; na druhi džēń počža jimaj palenz a šašo palenz šmjerdžecž,

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa ło kóždu łobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedzela Palmarum.

Mat. 7, 13—14.

Njedzela palmow je dženska. Do města Jerusalema czehnische něhdy wulki lud, hałosy rubachu wot schtomow. Palmy na pucž sczelichu. Gosianna klineczeske i wjele rtow. Něhdy je profeta Sacharja wěschczil: Zionje, hlaj, twój kral pschidnje k tebi! Hlaj, nětk ło dopjelni to wěschczerske słowo. Jesuś je křjedza swojeho luda. Měr na wobliczu, kmiłnosć we wóczku, lubosć we wutrobje, tak Jesuś, Zionski kral, do swojeho města czehnje.

Sažo je njedzela palmow. Dženska je k nam pschischła. Lud ło shromadźuje. Swony swonja. Młodzi a stari kemschi khwataju. Wóczko i wjełelom widzi kwjedzeński cžah. Hdžekuliz ło w lubym kerskim kraju ewangelsta žyrkej sběha, tam dženska do njeje cžrjodny abo cžrjodžiczi naschich lubych paczerskich džeczi cžahnu. Starscheju modlitwy je pschewodžēja. Wokadnych dobroproshenja ło ja nje k njebjesam sběhaju. Njemidomny tola pschitomny je i nimi Jesuś Křystuś, kral wscheje mozy, naschich duschow najkřwěrnischi pastyr, naschich džeczi najsprawnischi pscheczal, naschich wutrowow najhorzyschi lubowať. Jesuś je mjes nami! Gosianna we wykofosći!

K wam chzu ja tu rěczecž, lube kerske paczerske džeczi! Wasch konfirmazijski džeń je dženska. Podobnje, kaž džeń kwjateje kschćenizy, je tež konfirmazijski džeń jenož juntrócž kóždemu w žiwjenju daty. Schtož ło tu skomdži,

je skomdžene ja wschón cžah. W někotrej wokadze je licžba kerskich paczerskich džeczi lěto wot lěta mjenscha. Hanibuja ło kwojeje maczerneje rěcže. W druhich domach je tak, ło ło njestanje to, schtož starschej chzetaj, ale schtož njerosomne džecžo chze. Schtwórta kasnja je pschewróczena. Džeczi njeposluchaju na starscheju, ale starschej na wolu džeczi. Wnj njejsće tak cžimili. Wnj scže chzgli kerske wostacž. Sdobnje a prawje tak. Sserbjo, sakhowajcže kwěru kwojich Wótzow rěcž, ale tež — wěru.

Swoju kwjatu wěru dženska wusnawacže. Koskudžicž ło dyrbicže, tomu chzecže kłuzicž a kłuschecž. Wuswolicž kabi dyrbicže, po kotrym pucžu psches žiwjenje chzecže kicž, hacž po wuskim, hdžez nasch Sbožnik nam přjedny dže, abo po schěrokim pucžu kwěta, hrěcha a kšozenja wascheje njekřwěrnischi dusche.

Paczerske džeczi na rospucžu.

Uch, schto ja tola sapocznu?
Dwaj puczej widžu psched łobu,
Pucž wuski, tón je cžernjowy,
Pucž schěroki pak rózowy;
Hlaj, cžěło žada na rózach,
Duch žada pak stacž na cžernjach.

„Te wrota ku schěroke a tón pucž je rumny, kiž k satamanstwom wjedže!“ Schtož psches tute wrota dže, džě njetrjeba ło khilecž a ponizowacž a pokutu cžinicž; wón njetrjeba nicžo kłubicž a nicžo džeržecž a žanemu hrěchej ło wotrjecz; ale móže wostacž we kwojich łóschtach

a žadoszczach a hrěchach, kajliž je, pschetoz te wrota šu schěrofe, „a tón pucž je rumny.“

„Pucž je rumny.“ Kuma dosč je tu sa wschěch pucžowarjom, hacž maju schědžime wlošy abo hacž runje halle wustupuja, kaž wy, i džěczazeho čaška. Rumny je tón pucž a derje šteptana ta dróha. Tu njeje žadyn čern, psches kotryž šo franisch, žana nahla hora, žane sadžemki a hórke čěžkoty. Tu njeje žadyn Boži sakon se šwojim: „Ty dyrbiš!“ „Ty nedyrbiš!“ Tu njeje žane Bože słowo, tu njeplacza starschiske próstwy a napominanja. Tón pucž je rumny, a čzi, kiž po nim džeja, šu žiwi bjes Boha, bjes jeho słowa, bjes wěry a biblije, bjes žyrkwoje a modlitwy a Božich službow. Žich wješela šu te wješela šwěta, hdžez šo je a pije a hraje, doniz to šrudne žiwjenje šrudnišchi kónz njenamaka. „Kiž t satamanštwu wjedže.“ To potajkim je to škónčenje! Hdž je to krótko žiwjenje šaschlo, hdž je Boža lubošć dołho dosč sazpiwana, dha pschithadža šmjercž a rošbije hětu čžela a štorcži tu duschu do tamneje wěčnosťe, hdžez šo podarmo wo jenicžku kapku wody prošy, šo by šo jasně wobšhłódžil. Njemylče šo, Bóh šo njeda sa šmėch měcz!

„Žich je wjele, kotsiž po nim khodža.“ Žich je wjele, kiž šu žiwi, kaž by tuta semja našch prawy dom byla, kiž wumru, kaž njeby žana wěčnosť byla a žadyn pošledni šud! „Žich je wjele.“ Ža wam to, lubi młodži šchescžijenjo, do přědka praju, šo šo njebyščeže šawjesč dali. Woni pschińdu jako špytwarjo t wam. Woni budžeja waš wobdawacz tajzy, kotrymž ničšo wjazhy šwjate njeje, a waš hanicz a wušmėschowacz: „Šče hiščeže taš hlupi, šo wěricže, šchtož w bibliji šteji?“ „Šče hiščeže taš tórni, šo šemschi khodžicže?“ „Šče hiščeže kaž małe džěcži, šo starschimaj pošluchacže?“ Potom modlče šo a šteježe na štraži! Potom špomnicže na to Šesufowe słowo: „Šběhn šo precž wote mnje, Šatanje!“ Potom džicže do šwojeje komorki a šankicže durje a padicže na šwoje kolena w modlitwje: Šnježe Božo, njewjedž mje do špytowanja, njedaj mi šhablacž a padnyčž, ale pomhaj mi wojowacz a dohnyčž! Potom špomnicže na to šwjate šfróczne: „Šaj!“ psched Božim woltarjom na dnju šonfirmazije. Šesuf wam pomhaj a nam i wami, šo žadyn Šudašch mjes nami byl njeby, kiž Šhrysta pscheradži abo kaž Šětr šapřeje, tež potom niz, hdž dže psches čžemny doł. Še wrota šu čžěšne. Šchtož psches nje dže, dyrbi wotpoložicž wšcho, šchtož je štaremu čžlowjefej lube a na čžimž šwět wišy. „Tón pucž je wufki,“ taš wufki, šo šo druhdy šda, šo po nim dale hičž njemőžesh. Tu šu wótre čžernje a kašate wóšty na pucžu a štrašchne hlubiny i šoka. Tu nělotra šylša rošlacža a pošuty pučžowarjej i wóčžka šapnje; ale to je tón pucž, kiž t žiwjenju wjedže. Njebješa šu wotewrjene nad nim. Šle „mało je jich, kiž jón namakaju.“ Mało jich je. Čžrjódy pucžowarjom na nim njeńdu; ale nělotreho dobreho pschecžela tola na tutym pucžu namakacže, nělotreho młodoštnego a druhich tež, kiž i čžescžu šwoje běle wlošy na hlwoje nošcha. Š nim šo džeržče, kiž i Bohom čžahnu po šwojej drošy. Mjes nimi šebi šwojich pschecželow a towaršchow špytajče. Šle wošebje šlědžče ša tym jenym, kiž je něhdy waš pschi šwj. Šschecženizy ša ruku wšal, psches štrowošć a šhorošče, psches wješele a šrudobu waš t šebi čžahnył. Njeshubče ženje jeho i woczow a i wutrobny. Škhodžče w Šesufowej lubošći! Džakujče šo jemu, hdž waš žohnuje. Šprošče jeho, hdž šwoju

šlubošč sačžuwacže. Šraščejče šo jeho, hdž njewěščče won a nuts. Šošluchajče na njeho, hdž waš wola. Džicže ša nim, kaž wón wam přjedy dže po wufkim pucžu psches wojowanja tu t wěcznemu šbožu. Šwóčžče šo t njemu, hdž běščče hdy šo wot njeho wotwobročžili. Šwólajče šo t njemu wschědnje w modlitwach, njech šče domach abo něhdy w zušbye. Ščejče Šesufa psched woczomaj a we wutrobje, kaž dołho šče žiwi. Šwón budže i wami. Šwón šakhowaj waš na prawym pucžu šwojeho mjena dla. Šwón šwarnuj wašče dusche pschede wschěm šlym! Šwón šwarnuj wašch wonšhód a nutsšhód wot něł hacž to wěčnosťe! Šamjen.

D.

Psches hlubokoscž do wyškoscže! —

Šil. 2, 5—11.

Šłóš: (W. miš. harfa, čžo. 50): Čže witacž, kralo, čžemny atd.

Do bėdženja kral čžehnje,
Čžět jeho šrwawna je;
Šal štupa w Božim mjenje
Šches šmjercž do krašnosťe! —
Šlincž hoššanna mőzne
Šam i dusche t njebjekam;
Šróń, Šesu, mozy šprőzne
Še šwojej mozu nam! —

Šsy wopišmo nam štajił,
Šiž šhutnje wabi naš,
Šdyž pschecželnje šy prajił:
Šój ša mnu! Šěł je čžaf! —
Šdžez ja šym, wotročžł šwěrnny
Džel dostacž dyrbi šwój,
Šdyž wušhod budže měrnny
Še šwěta t njeby twój.

Šy w šchalcže Božim běšče,
Šal byl šy ponižny;
Šo Božej woli džěšče
Šhód tudy bološny;
Šso wušprődnil šy šrucže,
Šchtalt wotročžłowy wšal
Š čžěke khodžil pucže,
Šsam do šmjercže šo dał.

Duž powušchil je tebye
Bóh, — i čžescžu šrónowal,
Ša mšdu čži šlicžil šebje,
Čži mjeno krašne dał,
Šiž psche wšchē mjena jašne
Šso bljščži na wěcznje,
Šdyž hordženje wšcho čžafne
Do proša rošpadnje.

Šso dyršja pošlakowacz
Šched tobu pošornje
Šschē kolena, a wołacz
Šschē jashki, šo je
Ša Šnješa tebye štajił
Bóh, Šwóčez krašnosťe;
Še i pschishahu wšchal prajił,
Šo čžze šam čžescžicž čže.

Še njebjekach, na šemi
Š pod šemju mašch mőz;
— Šas pschińdžesh i jandželemi,
Šiž wěryžych šy šchuz,
Šsem do šwěta, šo pošdu
Š dom i tobu do šwětkla,
Šdyž čžaf a bėdy wuńdu;
— Šsy šbőžnych wěczna mšda!

Ššmi na šwoju čžět šobu
Džē naš kaž towaršchow,
Šo špěšchnje džemny i tobu
Do šbőžnych bydlenjom! —
Šchtož runo tebi mały
Šso ščžimicž tudy da,
Šam čžehnje junu šraly
Š dom i tobu do herbštw! —

U.

Šbőžne wumrjecže.

Generalsuperintendent Bűchsel powjeda: Šako bėch hiščče na wšach, šym ras hólčžez šonfirmowal, nad kotrymž mējach šwoje wješele. Šwón běšče šym pošobžneju starscheju, a to hodži šo na kőždym džěščžu w pačžerškej wučžbye widžecž, i šajšje šwójby wušhadža. Še to wufki rošdžel, mašch-li džěczšo psched šobu, na kotrymž nanowa a macžerna modlitwa wiša.

Wjeſny baron ſebi jeho ſa konjazeo wuſwoli; tón ſo piſany ropr ſe ſwětlymi kneſlemi woblecze a poča ſebi něſchto na to wjedzec. Ale Bóh tón Rnješ wjedžije jeho namaťať. ſako pſches tamnu krajinu cholera džěſche, wona tež tuteho hólczeza ſaja. Œhoroscž běſche jara czeſka, ale ſwjeſelaze bē, widzecž, kať tón hólcž ſwoju nadžiju na Boha ſtajěſche. ſa džěch na to do hrodu a knjeſa proſchach, ſo chžyl tola teho hólcza raš wopytacž. Wón ſo temu ſapowjedži a mēneſche, ſo je ſwojemu ſlužobnikej poruczil, teho hólcza wothladacž. ſa pať ſo njedach wotpoťaſacž a jeho proſchach, ſo by raš jenu nóž pola khoreho ſtražowal, a wón ſlónčnje woprawdže do teho ſwoli.

ſeho ſlužobnik dyrbjeſche jemu pſchihódny ſtoť do konjenza donjeſcž, hdžež tón hólcž ležeſche, a tež jene blido. ſať ſo wón hotowaſche. Raž widžach, wón ſwoju bibliju ſobu waš, ſhdže ſo do konjenza a na hólcžne namyſliwoscze poſluचाſche. Riſcheciſjianski cžlowjeť ma žyle hinaſche namyſliwoscze, dhžli druſy ludžo, a džěſcžoma žedžiwoscž po ſwojim Œbóžniku, kať jeho ſwólnowoscž ľ wumrjeczu hluboki ſacžihčez na ľubloweho knjeſa cžinjeſchtej. W tuſamú nóž tón hólcžez wumrje, a jeho poſlednje ſłowo bē:
„ſa krej a prawdoſcž Œhryſtuſa je moja draſta pſchitojna.“

Œtón baron je ſo mi huſto a wopjet džakowať ſa tu nóž, kotruž je pſchi tym khorym džěſcžu pſchebyť; wón džěſche, ſo je w tu jenu nóž, jaťo pſchi ſwojim konjazym ſtražowaſche, wjazh nawuťnyť, dhžli ľ mnohich přědowanjow, kotrež je ſlyſchal, a Bóh tón Rnješ je jeho žohnowať.

F.

Dwě modlitwje.

(S. Holmen.)

A. *Nano.*

Rnježe, kiž ty dr hu ſtojiſch,
Wóž mi ľ ſwojei ſlužbje dwojiſch,
A tebi bližu ſo.

Woſticž dženyš mi ſwoju hnadu,
Njepſchidaj, ſo pſchiindu ľ padu,
Œdžerž mje wobſtajnoh'!

Spožcž mi, Rnježe, luboſcž tvojú,
Daj, ſo druhim ſwjecžu ſwoju,
Œžin mje ſbóžownoh'!

Hdžž ja modlo hladam ľ tebi,
Widžecž daj, ſchtož pſcheju ſebi:
Œwoje woblicžo.

Rnježe, kiž ty duſchu ſtojiſch,
Wóž mi ľ ſwojei ſlužbje dwojiſch,
Wšmi mój džak ſa to.

B. *Wjeczor.*

Œso minyl je ſať' džer mi dužy,
Něť ſe ſawiſchtom pſchitryny,
Œso modlo poſbēhuju ruzy
ſa ľ tebi, kiž mój pokoj ſy.

ſa ſmēdžich dženyš cži ſaťo ſlužicž,
Œso ſa to tebi džakuju;
Œchže juntrócž ľ ſwjatolej daj wužicž
Wšmi ſwoju luboſcž wóžowſku.

Wšmi wote mnje wſchē wobčeznoſcže,
Kiž bololne ſu wutrobi;

D twoja hnada mi wſchaf doſcž je,
Œdžž ſmēm ja wotſacž pſchi tebi.

Daj hiſchže juntrócž w nutroſcži
Wš ſhladnyčž ľ tvojom' woblicžu;
Njeť ľ mni, Rnježe, we ſmilnoſcži:
ſa tebj, džěcžo, njepuſchžu!

ſurij Bróſf.

Œny pſchiklad.

W jěnym měſcže Hornjeje Œchleſyſteje běſche pſched dlějšchim cžafom wotrijeſny ſudnik ſe ſwojej žonu a jěnym ſynom žiw. Wſchitžy mějachu dowěru ľ njemu a cžěſcžachu jeho powſchitłownje; najebacž wulku cžěſč, kotraž ſo jemu doſta, ſanjerodži žyle ſwoje nabožne winowatoſcže. ſeho žona pať běſche dobra, horliwa a pobožna kſcheciſjanka. Œenicži ſyn bu pobožnje a w duchu nadobneje maczerje wot tuteje wocžehnjeny.

Doniž ſyn ludowu ſchulu wopytowaſche, da ſo hiſchže tať trochu wodžicž; hdžž pať tu wopuſchcži a na realku ſo pſcheſydlí, poča tež wón, žyle po pſchikladže ſwojeho nana, nabožne winowatoſcže ſanjerodžecž.

Œahe doſcž pſtny dobra macž, kať ſynowa bohaſabycžiwoscž pſchibjera. Wólna maczerneje luboſcže a ſtaroſcže wo ſwojeho jenicžkeho ſyna poda ſo junu do jeho ſtwy a ſydnwſchi ſo ľ njemu poča bololnje: „Wój ſyno, ſy moju wutrobu tať hluboťo raniť, ſo drje móžu na to wumrjecž. Wój ſyno, ty njeſy wjazh tón, kiž ſy byl!“

„Wacži““, ſawoľa ſyn bololnje hnuty, „lubuju tebj bóle hač mohť to prajicž!“

„Woje džěcžo“, praji macž hiſchže ſrudniſcho, „twoja luboſcž mi njedofaha; pſchetož njelubujeſch džě wjazh naſcheho Œbóžnika Œejuſa Œhryſtuſa! Hlej, měſto, hdžež ty hewať pſchi mni w Božim domje ſydaſche, je něťo — přódne, a to rani moju wutrobu!“

„Wacži““, wotmolwi ſyn, hižom ľ wurafom, kiž poronemu džěſcžu njepſchiteji, „to mi njeſmēſch ſa ſto mēčž; hlej, naſch nan je cžěſcženy a wužiwá dowěru po žyťym měſcže, a tola njeſhodži ženje kēſchi abo ľ ſpowjedži! A cžemu dha ſu po taťim mi kēſche a žyrkej trēbne? Œžinju to runje tať kať nan!“

Œo běſche maczeri doſcž; njewotmolwi žaneho ſłowa, wopuſchcži ſyna a podawſchi ſo hnydom ľ ſwojemu mandželſkemu jemu rjeľny: „Hač dotal tebi hiſchže žanych poroťow cžinila njeſlym twojeje liwkoſcže a nabožneje njerody dla; dženyš pať dyrbju to cžinicž, hač runje je mi cžežto. Œanjerodženje winowatoſcžow twojeho ſwēdomnja je mi wutrobu mojeho džěſcža wozuſbniťo
„Œžinju to runje tať kať nan“, taťle je mi runje naju ſyn wotmolwiť! D ſo chžyl ſo Bóh nad tobu a mojim ſynom ſmilicž!“

Œaž wótry nječž rěľachu tele ſłowa mužej do wutroby, cžim bóle, dofelž ſwoju mandželſku, kotrejež runjecža njeſnajeſche, ľ wutrobu lubowaſche. Něťotre wotomiki, a Božá hnada, ľ dołhimi a horžymi modlitwami ſylneje žónſkeje wuproſchena, wobrocži jeho wutrobu. „Wój ſobu!“ praji hluboťo ſrudženy.

Džěſchtaj wobaj ľ ſwojemu ſynej, a nan ľ rjanemu wotroſcžazemu mlodženzej taťle rěčjeſche: „Œe to cžežto a hóľko ſa mnje, kiž ſym twój nan, ſo dyrbju ſo tudy pſched ſwojim džěſcžom wobſtoržowacž! Œola njeſhodži ſo wjazh wrócžicž, ſchtož je ſo ſtalo. Œſyno, jutſje pónđžěſch ſo mnu ľ ſwojemu ſpowjednikej, a ja najpriedy wuſnaju ſwoje hrěchi!“

A tať ſo woprawdže ſta. Wot teho dnja knjezeſche nabožne ſmyſlenje a wěrna pobožnoſcž w tamnej ſwóľbje. Wſchetož nan njeſaby ženje tamnych ſłowow ſwojeho ſyna: „Œžinju to runje tať kať nan!“ Œa nje ſo dopomni, hdžž chžyſche liwkoſcž a njeroda jeho ſaťo pſchewſacž, haj, na ſmjertnym ľožu hiſchže ſpomi-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spań měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa ło kóždu łobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Jutry.

Šnada budž ſ wami a měr wot Boha Wótza a našeho
Anjesa Jesom Khrysta! Hamjeń.

Khryst je horjestanſk
A je wschej martry czahnył,
Šso teho chzemy sradowacž
A Khrystuſ chze naſ troſchtowacž. Haleluja!

Haleluja! kať to kłinczi po dołhim czaſu cžakanja?
Manje tola pschińdže po najdlějškej nozy! Malěczo tola
budže po najdlějškej ſymje! Jutrowne Haleluja tola ło
kłyšhecž dawa po dołhim poſcže!

„Haleluja“ je tón prawy jutrowny spěw, niž jenož
teho dla, dolež kłinczi we wyſokim ſyntu wjekeła, kaž
w tych 15 wjekełnych džaknych psalmach, hdžež na naj-
lubosniſkich ſlotnych trunach ło wjekele Božeho luda spěwa,
ale pschede wschěm teho dla, dolež psches Haleluja ło
wopiſa wozucenje žiwjenja w czaſu a ja wěcznosć.
Š womorny, ſ njewěry a ſ wotpada wot Boha dyrbi Boži
lud wozucicž, dha ło ſtanje, ſo na měcže kmjertnych
ſyntow na ſemi ło kłyšhecž dadža žiwe kwědczenja ſa
pscheminjenje kmjercže psches Jesom Khrysta. „Haleluja“,
jutrowna powjeſcž pschpowjeda, kłubi, podawa wěrjazemu
žiwjenje na město kmjercže.

Psalm 118, 16—24.

16. Prawiza teho Anjesa je pomyschena; prawiza teho
Anjesa dobywa. 17. Ja njebudu wumrjecž, ale budu žiwy

a Anjesowe ſtutki pschpowjedacž. 18. Tón Anjes mje
derje pokhoſta, ale kmjerczi wón mje njepoda. 19. Wotemcže
mi wrota prawdoſcže, ſo ja do nich pónđu a temu Anjesej
ło džakuju. 20. To ło Anjesowe wrota, psches kotrež
prawi nuts pónđu. 21. Ja džakuju ło tebi, ſo ty mje
wukłyšchał a mi pomhał by. 22. Kamjeń, kotryž cžěkłojo
ło ſacziſnyli, je ło różkny kamjeń ſezinił. 24. To je ło
wot teho Anjesa ſtało a je džiw psched našchimaj woczomaj.
Hamjeń.

Lubowani, to je powjeſcž wo jenym dobycžu, kotrehož
runjecža ło žane druge njenamata. To je wěschćenje wo
tym dobycžu, kotrež horjestanjeny Meſiaſ wschěm wěrjazym,
tež nam do wscheho czaſa dobudže. Hdžež to kłyšchimy,
dha našch rót ſ našchey modlazej duſchu kam wot ſebje
spěwa: „Haleluja“; ſbožne dobycže, ſbožne jutry: Haleluja!

Spěwajmy temu Anjesej, našchemu Bohu,
jutrowne Haleluja!

1. Ša to dobycže, ſ kotrymž Bóh bėdjenje křonuje.
2. Ša to žiwjenje, kotrež Bóh ſe kmjercže wola.
3. Ša to ſbožo, kotrehož różkny kamjeń Bóh w horje-
ſtanjenym Jeſuſu kładže.

1.

„Wulki ſabat! Tón Anjes Jeſuſ morwy muž! Niž
jenož po křowich wumrjetnych ſtawach, ale pschede wschěm
po křowim roſlamanyh ſtutku: jeho morme cžěło w rowje;
jeho ſtutk pod nohi teptany. Jeho njepſchecželjo jěſdža
wysche jeho hlowny; jeho pschecželjo ło roſpróſcheni ſ bo-

jošču psched Židami." — Tak šo tehdy temu zůsbniček w Jerusaleme pomjedasche. „Šy ty tón jeniczi zůsbniček w Jerusaleme, kiž by njewjedzil, šhto w tych dnjach šo tam štalo je? To wot Jesuša Nazarenskeho, kiž běsche profeta, móžny w skutkach a słowach psched Bohom a pschede wšchem ludom, kaš šu teho czi wyschšchi měšchnizy a knježa podali k satamanštwu teje šmjercze a jeho šchizowali. — Wny šo paš nadžijachmy, šo wón budže Šraela wumóž.“

Tak žyle šbity tón kral; a tak žyle šbity tón lud!

U dženska! Wěsch ty, kaš wjele jutrownych šwonow šwoni; kaš wjele jutrownych šherlušchow šlinczi; kaš wjele jutrownych hoščzi teho Knjesa wopytuje w jeho Božim domje? Wěsch, kaš wjele Božich domow dženska steji we wjekelej, jutrownej psche; a kaš wjele tyšaz rasow šo šlyšhecž dawa to jutrowne šwědczenje: Haleluja, tón Knjes je horjestanyk! W kaš wjele, njestóněžnje wjele šchescžijanškich wutrobach knježi dženska: žimy Jesuš! To je dobyče! Šo czežkim šmjertnym šchiznym bėdženju Jesušowym, po došpotnym podleženju dženska powšchitkowne šchescžijanške wušnacze: „Prawiza teho Knjesa je powyščena, prawiza teho Knjesa dobywa.“ — Šižo šwonkownje šwjecžene jutry pschpowjedaju: Haleluja, to je dobyče! Tak je kónowal tón Knjes martraške bėdženje šchescžijanške žyrtwje k krašnym dobyčom. Niž jenož žykeje wulkeje šchescžijanške žyrtwje, ale tež twojeje mašeje wutrobny. Kaš šhuda, kaš njerosomna a w šwójich hrěchach kaš njeměrna je našča wutroba byla, tak dołho hacž tón Knjes Jesuš jenož mormy w njej ležesche, ale ja šo waš, ja šo naš praščam, wot teho wotomšnjenja šem, šo šy jutry šwjecžil we wěrije a wopravdže, njerešasche tehdy kaš dženska: „Tón Knjes mje drje pokhošta, ale šmjerczi wón mje njepoda.“

2.

Šwonkowne dobyče njedawa hiščče wěštosčž ša dobru wěž. Njěšpěwachmy w naščej starej liturgiji: „Psched teho Turki a teho hamža šurowym mordaštwom, šwarnuj naš, luby Knježe Božo?!“ Ně, my mamy na prawe dobyče hladacž. U kaške to je? Niž tajke, hdžež po žiwjenju šašo šmjercž pschindže, ale tajke, hdžež po šmjerczi žiwjenje pschindže, žiwjenje, kotrež wostawa, wěčne žiwjenje! To bė džiwna wójna, jako šmjercž se žiwjenjom šo bėdžesche na Šhryštušowym šchizju, ale to bė wěčne dobyče, jako žiwjenje nad jutrownym ranjom, se šhadžazym šlónžom, šo šjewješche a wuhadžesche k Jesušoweho wotewrjeného rowa. Moja wěrijaza dušča ša nim czehnje a wyska: „Ša njebudu dale wumrjecž, ale Knjesowe šutki pschpowjedacž.“ Nětk to žiwjenje nastupi šwój dobywatški bėš psches wutrobny, tež psches našču wubudžemu dušču. Žiwjenje, kotrež njedyrbi šmjercze wjazny wohladacž, šhadža nad wšchitkimi rowami. Jutrowne šlónžo postakuje pschi šhadženju a pschpowjeda: Šod mojimi pruhami njebudže wjazny nóz. U ty posbėhujesč, luby šchescžijano, luba šchescžijanka, modlazej ruzy k jutrownemu Haleluja a šhwališč a prošyšč: „Wotewcže mi wrota prawdoščže, šo ja do nich pónđu a temu Knjesej šo džakuju.“ W možy tajkeho pschpowjedanja móžemy troščtnje k rowam wěrných šchescžijanow šupicž, wótšišcho hacž druhdže šo nam tu šjewja to žiwjenje; žiwjenje po šmjerczi, wěčne žiwjenje! Rowowy kamjeň wotwaleny wot Knjesoweho jandžela! Tón wěčne žimy, kiž je wušchol k wěčnemu žiwjenju, wjedže ša šobu k žiwjenju, kotšiz wěrijachu a wušnawachu:

Jesuš, mój troščt, žimy je,
ja tež žiwjenje b'du widžicž.

3.

W žanym druhim šbóžnosčž njeje, šhiba w Šhryštušu Jesušu. „Kamjeň, kotryž czešlojo šu šacžišnyli, je šo rózžny kamjeň ščinič. Wón nješe našče šbožo a nješe naš šobu k našchim šbožom: „Haleluja, to šo wot teho Knjesa šta a je džiw psched našchimaj wocžomaj.“

U nětk, luba dušča, šastup w duchu hiščče raz do cžaša šwójeho žiwjenja, jako w nim hiščče jutry njebėchu, jako ty bješ praweje žiwjeje wěry do teho se šmjercze a rowa horjestanjeného wěčneho šyna Božeho žiwa bėsche, kaške bė to šrudne žiwjenje pschi wšchem rošpřoščenju a ropocže šwěta! „Tu bė pschezo staroščž, bojoščž, nadžija — a napošledk šmjercž.“ Kaške šhablanje, kaške podšlócženje, kaške šjawne abo potajne žaloščenje na pucžu k šmjerczi bješ nadžije šašowohladanja a žiwjenja. Šakle dženska, hdžž móžesč we měrije jutry šwjecžicž; šakle nětko, hdžž šy w Šhryštušu šwój šašožk namakaš, šlinczi czi k teho jutrowne haleluja! U ty posbėhujesč dar džensnišcheho jutrowneho dnja: „To je tón džek, kotryž tón Knjes je cžinič, teho dla šradujmy a wješelmy šo w nim.“ Šaj, špěwajmy našchemu Bohu jutrowne Haleluja, pschi šónžu kaš pschi špocžatku: „Šhryšt je horjestanyk, a se wšchej martry cžahnyk, šo teho čžemy šradowacž a Šhryštuš čže naš troščtowacž. Haleluja.“

Šamjeň.

Jb.

Jesuš, jutrowny kral a měrny šěrschta, poskicžuje Boži měr.

(Lut. 24, 36—47.)

Šlób (519): Wozucže! tón šlób waš wola atd.

Haleluja! Knjes je žimy;
Wón k pošlam šwójim štupi mišy,
Šdyž jutrownicžka šahadža.
„Měr budž k wami!“ — wón jich štrowi;
Šdyž w šbóžnym wješelu šu nowi,
Šsam nětko jim šo pokaja;
Špaš woni štróža šo
U psched nim boja šo
Špomjšliwšchi,
Šo duch to je,
Škiž widomnje
Ššo šjewił mješ nimi tam je.

„Šhto šče tola naštróženi
U w myšlach šwójich wobcžeženi,
Šdyž poštupil šym mješ waš šam?
Štawy moje wohladajče,
Ša šam šym tudny, podobkajče
Ššo mje, hdžž to wam dowolam!
Wšchal cžěla nima duch,
Šsu koscže cžěla kruč,
Škaž je widžecž;
Šsam pschišchol šym
Šwam bojajnym
U ša durjemi šawrjenym.“ —

Šdyž paš hiščče njewěrijachu
Psched wješ'lom, tež šo špodžiwachu,
Šich prašča: „Macže tu šhto jěcž?“

Sědź ſu jemu poſkicžili;
 Wón jědźiſche, ſo pſcheſwědcžiki
 So bſchu, dofelž chſche njeſcž
 Sich ſlaboſcž cžlowjecžnu
 Se ſwěrnej luboſcžu. —
 Hlejće, to je
 Wſchaſ pſhecželnoſcž
 A luboſnoſcž,
 Kiž ſhwalić njeħodži ſo doſcž!

Koſom piſma ſ dobom jaſni
 Sim ſnjes, ſo pſched nimi ſo kraſni,
 Sčtož wěſcžene wſcho wo nim je;
 Wſcho je nětko dopjelniene,
 A wumoženje poſkicžene!
 — To ſnjesowe je ſwědcženje.
 Tak powjeſcž wukhadža
 Nětk ſbóžna do ſwěta:
 Měr je ſhryſtuſ! —
 Wón ſtanył je
 A domjedže
 Do wěcžneje naſ kraſnoſcže.

Halleluja ſawſtajmy
 A dźak a ſhwalbu ſhryſtej dajmy
 Dže wumoženi na wěcžnje! —
 Jaſo kral wón móžnje knježi
 Wſcho ſ nohomaj nětk jemu leži;
 Wón wěcžnje ſ kralom woſtanje! —
 Duž ſ njeħu hladajmy,
 Ssej domoj žadaajmy
 Tam do raju,
 Hdžež wjeſele
 A radoſcž je
 Wſchi Jeſuſu do wěcžnoſcže! —

U.

Čež jednu jutrownu ſwjedžeń.

Wſched nětotrymi lětami ſetkach — pomjeda jednu wuczeń —
 přeni džeń jutrow na wjeħnej droſy knjeiſſeho pohoncža ſ ryczeń-
 kubla, kotreħož mała dźowka běſche mi jara luba ſchuleńka. Wſche-
 cželnje wón pſchi mni ſaſta, mi cžople ruku kłoczeſche a džeſche:
 „Sa chſch runje ſ wam pſchińcž, knjes wuczerjo; chſch ſo po-
 dźakowacž, ſo mam tak rjane jutrowne ſwjate dnj.“ Sa ſo
 ſe ſpodžiwanjom praſcham, kał wón to mēni.

„Nó“, wón wotmolwi, „hlejće, cžichi pjatk chſch ja popołdnju
 po ſwojim ſwucženym waſchnju do korcžmy hić, a kaſki potom
 domoj pſchikhadžam, móžecže ſebi myſlicž. Duž džeſche moja
 ſanka: „„Alle nano, dženſa na tym dnju, hdžež mějeſche ſnjes
 ſhryſtuſ tak wjele cžerpicž, njedyrbał ty tola do korcžmy hić!““
 Tole ſłowo mje tak wurjadnje ſaja a ja praju: „Nó, dha mi tola
 raſ pomjedaj, kał je ſbóžnik cžerpić!“ Womyħlcže ſebi, duž to
 džećžo tu žyłu ſtawiſnu tak rjenje a ſe ĩylſami we wocžomaj po-
 mjeda a praji, ſo ſcže ju Wħ w ſchuli hiſcže wjele rjeńſcho
 pomjedali. Tehodla chſch ſo podžakowacž. Duž dha ſym wěſo
 domach woſtał a dženſa tež, a přėdowanje je mi to džećžo tež
 hižom wucžitał, dofelž móžu hałle jutſje ſaħo do Božeho
 domu hić.“

Mój ſo roſžohnowachmoj, a ja džeħ do polow won. Sčto
 chſch nad tym dwėlowacž, ſo mējach tež ja rjane ſwjate dnj?

F.

Scž. ſwj. Jana 20, 11—14.

Či jutry budža wobradžene,
 So Jeſuſa ty namakaſch,
 Hdž jeho ſwjate pſhecžerpienje
 Sa ſwoju minu poſnamakaſch.
 Tón ſhoni jutrownu wſchu radoſcž,
 Kiž ma po jeho ĩradže žadoſcž.

Sčtož praſcha ſo we hrěſchnej cžwili:
 Sčto mojom' ſnjesa rubil je
 A hdže ſu jeho połožili?
 Hlaj, temu ſnjes ſo pokaže.
 Přied' hač ſy doſcž ſo teħo džiwał,
 Se ſnjes cže hižom ſ ſebi kiwał.

Aħ, hdž ja w prawej poſutnoſcži
 Kaž Marja jeho lubo mam,
 Dha ja we ſwojej nutrnoſcži
 Sčcže dženſa jeho wohladam.
 ſnjes pſta jeno duſche ĩłodne
 A hoji jeno duſche ſrudne.

Wſchēm hrěſchnikam, kiž wobžaruja,
 So jeho bėchu ſhubili,
 A ſwój pad ſhutnje woplatuja,
 ſnjes ſ miłoſcžu ſo pſchibliži
 Kaž Pėtrej, Madleni a wobohim,
 Kiž wotrjeknu ſo hrėcham ſwojim.

Mjes nami dženſ cže ſaħo mamy,
 We wěrje teħe widžim,
 Duž wutrobnje cže powitam,
 A twoje bluſny koſchim.
 Hdž, ſnjeħe, teħe njepuſcžim,
 Dha jutry wſchėdnje ſwjecžicž ĩmēm.

Suriy Bróſt.

Droħa parla.

Boħata knjeni na kupje Sawa ſo ſ jendželſkim kupzom wožen
 a poda ſo ſ nim do Sėndželſkeje. Njeſnata ſ jendželſkeje rėcžu a
 ſ tamnymi waſchnjemi ſwój žyħ cžaħ na to nałožowacše, ſo ſe
 ſwojimi džećžimi, kotrež jara lubowacše, hraſtajche abo ſo ſ par-
 lemi a droħimi kamjenjemi pſcheſche, na kotrychž. mějeſche wulke
 boħatſtvo. W kaſcžu tam bė jeina pſcha, tam bė tež jeina wu-
 troba. Sunu ſ ſchotiſkeje pėſtoncži ſwojich džećži někał prajeſche:
 „Pėſtoncža, žtoħe ĩhudy kraj!“ Sčotiſka ſo wopraſcha: „Čeħo dla,
 knjeni?“ Knjeni wukładowacše: „Hladam ſ wołnom, ale nje-
 wohladam žaneje žony ſ droħimi kamjenjemi; droħe kamjenje njeħu
 tu widžecž. W mojim kraju ſu wſchitzy ſ dejmantami a ſ parlemi
 pſchikrycži. Njymy w naſchim kraju w ĩorach, duž namakamy ſłoto,
 ĩłėboro a droħe kamjenje. Wħ rjeće we waſchich ĩorach a ni-
 macže ničo hač kamjenje.“ Pėſtoncža wotmolwi: „D ju, knjeni
 mamy parlu w naſchim kraju — droħu parlu.“ Knjeni wėcipna
 tute ſłowa ĩħſchawſchi prajeſche: „Droħu parlu macže? Hdž by
 tola mój muž domoj pſchikhol! Tón mi tule parlu kupi; chzu
 wſchė ſwoje parole woſtajić, hdž wón dom pſchidže, ſo bħch tule
 parlu doſtała.“ „D“, džeſche pėſtoocža, „tuta parla ſo njemóħe
 noħyć. Wona njeje na to waſchuje doſtać, kaž wħ mēnicže.
 Droħa parla wopradowe je, a ſčtož ju ma, tón ma pokoj a
 wſchitko, ſčtož ſebi žada.“ Knjeni ſo ſe ſpodžiwanjom praſcheſche:
 „Wopradowe, ſčto to do parole je?“ Pėſtoncža wotmolwi: „Tuta
 parla je ſnjes Jeſuſ, kiž je do ſwěta pſchikhol, hrėſchnikow ſbóž-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela Quasimodogeniti.

Kolož. 3, 1—4.

Chzemy-li š jednom słowom rjeknyć, što nam jutry pschinyšechu, dha prajimy: „žiwjenje“. A chzesch-li, mój kšesćizijano, krotke wukładženje tajkeho žiwjenja mječ, dha čitaj, kaš japoschtol Pawol jo wopisuje: „Ša šym žiwj; niz paš ja, ale Šhryštuš je žiwj we mni.“ Šo je žiwjenje š Boha, š Bohom a we Bosy, žiwjenje, kotrež je nam na jutrownicžku psches Šhryšta warbowane a dobyte. Wono š njebeš pschihadža a do njebeš wjedže. Šo ma być žro a jadro, kaš žyrlo žykeho naškeho čłowškeho žiwjenja, a jeho kóna, kotruž pytać a š kotrež šo pschicž mamy šwoje žitwe dny tudy na šemi, doniž šo nam w žykej rjanošći njepšchidželi, hdyž šmy po šwojim šemškim bėdženju šaschli š tamnemu „lěpschemu“ žiwjenju.

Tajke žiwjenje tež našch tekst wušbėhuje še słowami: Pytajeće, štož je horjekach, hdyž Šhryštuš je; abo: wuštejeće šo na to, štož je horjekach, niz na to, štož je na šemi. — Pytash ty, mój šobuškšesćizijano, woprwdže tajke njefachodne njebeške kublo, pytash wěczne žiwjenje? Daj šebi na to šam wotmolwjenje, hdyž šo po słowach naškeho teksta w pruhach jutrowneho šlónza pruhujesh, 1. hać je twoje žiwjenje potajene š Šhryštušom w Bosy, a 2. hać wono šo tež hižom šewi psches tebe w krašnosći.

Šwiate pišmo nėhdže wo „potajnym wutrobnym čłowjeku, š njefachodnym čichim a špokojnym duchom“ rēczi a š tym čłowjeka psched woczi štaja, kotrehož žiwjenje je potajene š Šhryštušom w Bosy. Žiwjenje tajkeho čłowjeka je woprwdže potajene. Šy pschi nim wjele njewidžish a nješlyshish, štož by ći wošebje nadpadnylo. Wón je po šwonkownym waschnju kaš wjetšchi džěl druhich ludži, wón džěla a wotpocžuje, wón kėšchi kšodži a šwjate dny šwjeczi, wón wužiwa, štož žiwjenje jemu pschicža a džěli tež kšudym šobu. Ale hdyž ras wošebite šrudžaze šhonjenje jeho žiwjenje potrjechi, hdyž jemu šnadž Bóh tón šnješ lubowane džěczo abo druhi štaw šwójby wotwola a š šebi wošmie, hdyž nekajka kšorosć jeho čěžko porašy, hdyž šo jemu žně njeporadža, hdyž psches wohnjowe njefbože šo jemu domčł do popjela šypnje, abo hdyž njepšhecžel jemu na wšelake waschnje škšodžicž pyta, — dha móžesh pschi tajkim čłowjeku něšto wošebite pytnyć; jeho šadžerženje we wškej nušy je žyke hinasche hać pola wjetšchiny jeho šobucžłowjekow. Wón čzišche nješe, štož je jemu nakładžene, wón pod šchizom njemorkoze, wón šo nad njepšhecželom njewjeczi; wón wšcho š Božeje ruki bjerje a na šwojeho Šbóžnika špomina, kiž šašo njefšwarjesche, hdyž šwarjeny bė a njefrožesche, hdyž čžerpjesche. Šeho žiwjenje je potajene š Šhryštušom w Bosy; wón njepyta to, štož je na šemi, ale štož je horjekach, hdyž Šhryštuš je. Šeho wutroba na tym njewišk, štož šwět jemu pschicža abo rubi; wón je we šwěczě, ale niz še šwěta. Škóždy džěń žiwjenja je pschi

nim kaž njedzela a šwjaty dzeń, pschetož wón ma wěšte hodžiny, w kotrychž wón wschędnje s Chrystušom pola Boha pschebnywa. Snajesch ty, mój kšesćizijano, tajkeho čłowjeka? Njeje-li na tym, dha daj šebi prajicž, so je japoschtol Pawol a psched nim kaž po nim někotry wulki w Božim kralestwje tajki byl, kotrehož žiwjenje je bylo potajene s Chrystušom w Bosy, dokelž je stajnje pytał, sčtož je horjekach. A wěsch ty tež, kaš kam k temu dónďeš, so tajke žiwjenje dobudžesch, kotrež či we wschej nusy mēr, čichosć a sčzetpliwosć dawa a pschi wschej sachodnosći hinjazych kublow samdawł trajazeho wěczneho wješela? Wustej šo na to, sčtož je horjekach, hďžež Chrystuš je, šedžo na prawizy Božej.

Pawol pišche: Šdyž paš Chrystuš, wasche žiwjenje, šo šjewicž budže, tehdy budžecže tež wy s nim šjewjeni w krašnosći. — Kaž nětk rostliny, kiž prjedy žiwe, ale woczomaj potajene w semi težachu, psches hódny desčez a Bože šlónzo na šwětlo pschińďeču, taš tež njemože čłowške žiwjenje, kotrež je potajene w Bosy, žyłe njewidomne wostacž, ale šjewi šo w krašnosći. Šladaj na Šesufa, kiž je šwoje žiwe dny s Bohom wobšadžował. Šeho žiwjenje je najprjedy žyłe potajene bylo a po małym hašle na šwětlo štipilo, je šo dale potašalo w jeho wuczobničach a japoschtolach, je šo po šaloženju kšesćizijanskeje žyrkwje s krašnosću šjewilo po wschēm šwěcže, a šo dženša stajnje rošwiwa a roššerja mješ ludžimi. Žyłe mišionstwo je šjewjenje krašnosće Chrystušoweho žiwjenja mješ pohanami. Ale tež twoje žiwjenje, mój kšesćizijanski čžitarjo, kiž bē potajene s Chrystušom w Bosy, ma na šwětlo štipicž a šo w krašnosći šjewicž, hewaš wono woprwdže kšesćizijanske njeje. Wdy widžimy šnamjenja tajkeho žiwjenja pola tych, kiž šjawne škutki kšesćizijanskeje lubosće čžinja, kaž pola tych, kiž šwojim džeczom se šwojim žiwjenjom dobry pschiklad kšesćizijanskeho šadžerženja dawaju. Někotre paczerške džeczjo, kotrehož mlode žiwjenje bē wot šwērnej kšesćizijanskeju staršheju derje wobštarane a pschede wschēm šlym wobarnowane, je hižom psches šwoje žyłe šadžerženje potašalo, so njeje šo podarmo we kšecženizy Chrystušej pschepodało a w jeho Duchu čžišche woczahnyło; kaž sčtomik, s dobreje sčtomownje wuwšaty a pschekadženy, s wěštosću dobre plody dawa, taš tamny mlody kšesćizijan, hdyž do šwěta štupa a w Bosy wostawa, tež plody kšesćizijanskeho ducha widomnje potašuje. Wón je kaž „drjewo, plodžene pschi wódnych rēčach, kotrež šwój plód dawa we šwojim čžašu, a jeho lišče nješwadnje a wschitko, sčtož wón čžini, to šo derje radži.“ — Nječ nam njedzela Quasimodogeniti, kiž w nowym narodženju přēduje, šdželi prawe šnutštowne, s Chrystušom potajene žiwjenje, so bchmy šjawne plody šwojeho kšesćizijanstwa pschinješli. Šamjen.

N. w K.

Sswjata nadžija na jutry njebieskeje gmejny.

(1. Kor. 15, 51—57.)

Šłóš: (W. miš. harfa, čžo. 48): Nětk wješelmy šo wutrobnye! atd., abo (111): Dženš Boži Šsyn ma dobyče atd.*

Na jutry junu njebieske — Halleluja —
Dónič wěra wumoženyh čže — Halleluja;
To kšesćizanow je nadžija, — Halleluja —
So s Anješom pónđu se šwěta. Halleluja.

* Šo tymle šłóšu šo Halleluja — s 1. rjadki do 2. šakunyschki tu — wospjetuje. A runje taš ma šo s nim w 3. a 4. rjadzy! —

Nětk potajnosć paš hišće je, — Halleluja —
Kaš šesthadža ras žiwjenje, — Halleluja —
Šdyž w njenadžitym pschichodže — Halleluja —
Kral junu pschińďže krašnosće. Halleluja.

Wšchaš psches šmjercž wschitzy njeponđu, — Halleluja —
Šdyž Anješ šo šjewi na šónzu. Halleluja;
Šso hišće žiwi pschemēnja, — Halleluja —
Šdyž truba šlincži pošlednja. Halleluja.

A morwi štanu k žiwjenju — Halleluja —
A nješmjertnosć šo wobleku — Halleluja —
Čži wschitzy, kotšiz šaššyscha, — Halleluja —
Šo Anješ jich woła do šuda. Halleluja.

Šdyž sachodne taš woblecže — Halleluja —
Šso nješachodne žiwjenje, — Halleluja —
Šsmjercž pošrjeta do dobyča — Halleluja —
Še, kaž to Anješ šam wobštruča! Halleluja.

Šdže twoje žahadlo, šmjercž, je? Halleluja.
Šdže twoje, hela, dobyče? Halleluja.
Šsmjercž s mozu hrēcha šahinje, — Halleluja —
Šdyž dopjeljene wscho nětk je. Halleluja.

A „Halleluja“ šaklincži — Halleluja —
We nješješach a na semi — Halleluja;
Anješ dobył jutrownicžtu je, — Halleluja —
Šam dalo s nim šo žiwjenje! Halleluja.

Džak Bohu budž, so pošlicža — Halleluja —
Šam dobyče psches Šesufa! Halleluja.
Šiž dobyča lud jeho šmy, — Halleluja —
Do krašnosće s nim pónđemy. Halleluja!

A jutry wěczne šwojecžimy, — Halleluja —
Šdyž jeho wumoženi šmy. Halleluja.
— Šo Anješowe taš dobyče — Halleluja —
Šam šawěščžilo pošuje je. Halleluja! —

U.

Jutrowna wěra.

Ša mējach něhdy pschecžela mlodosće, kotryž pschede mnu šwoje najpotajnišhe myšle nješakrywasche. Šižom tehdy, jako wón k šwojej konfirmaciji džēšche, šo w nim dwēlowaze myšle šbēhachu, hacž šu šo džiwy, wo kotrychž biblija rēčzi, tež woprwdže štašle. A jako bu wón staršchi, šo dwēl w jeho dušchi dale a bóle roššerjesche. Wšchetož je-li čłowjek šwojemu Šbóžnikej hašle božemje prajik, dha nima s žyła žaneho hacžidła wjazzy ša te dwēle: „je woprwdže Bóh w nješju, kotryž modlitwy, k njemu šlane, wuššyschuje? njeje wěra wěczneho žiwjenja jeno wuplód hordžiwjeje namyšle?“

Wón šo na najmudrišchich, domyšlnych wuczenzow wschēch čžašom wobrocžowasche; ale wschudže jeho jeno dwēlnosć a nje-wěštosć šetkowaschtej. Duž wón džeczjo šhubi, na kotrymž bēšche s žylej dušchu wišak, a kóždy džē se šhonjenja wē, kaš móže nanowška wutroba na džēšču, na kotrež je šwoje nadžije ša žiwjenje štajala, wišacž a je lubowacž.

Šako ja psched džēščowym čžēlom porno njemu štejach, wón paš na to lube woblicžo rošpomnicže hladasche, na kotrymž tamny špodžitwy, pschekrašnjazy wuras wotpoczowasche, kotryž druhdy šbóžnje došonjanyh kaž mišly wotblyšcž wěcznosće wobšwētluje; jako wón potom hišće ras woczki šloži na tej taš-rjež šmēmšatej hubicžzy, kotrejuž pošlednje šłowa bēču byle: „Wótcže našch, kiž

by w njebiešach", — dha mi wón moju ruku tloczešče a džešče: „Sa wěrju, so je jeho duscha pola Boha.“ A wot tuteje hodžiny bo wón t swojemu Bohu a t swojemu Ebbžnikaj wróczi. Nawostka lubosć běšče jeho woko wotewrika sa nješmjertnosć teje dusche, kotruž wón lubowasche. Na tajke waschnje nasch Bóh dusche t hebi czehnje t tymi móžnymi saczuczemi, kotrej je wón sam do cžłowskeje wutrobny položil.

F.

Na lubodrohe Sserbowstwo.

D Sserbowstwo, ty skote plónzo rjane!
Hrej nasche hymne, limke wutrobny;
Njech jašnišch bo, nam t Boha seskhadžane,
Wšmi wot naš narodnosće mrokothy.

D Sserbowstwo, ty sróstna lipa mila!
Schér pschezo dale šwoje halošy;
Njech mlódnishch bo, we šbónku strowa, cžila,
Pšych nasche kužicžanske sahonny.

D Sserbowstwo, ty plébrorécžka plódna!
Nam woplóž kuche hona wótcžinske;
Njech kichewišch to, šchtož njeje šytwa hódna,
So plódy frostuja nam rjenišche.

D Sserbowstwo, ty matka lubosćiwja!
Naš džěczi kubkaj, t hebi šhromadžuj;
Ach, sahoť wšcho, so narodnosć je žiwa,
Naš t šerbskeje šwěrje wšchitkich stowarščuj!

K. A. Fiedler.

Ja nješym teho hódny.

Pšched wjazorymi lětami šedžesche w jenej khostařni muž cžmoweho, sašakleho waschnja wošamjenny we šwojim pschebytku. Runje šo durje samknychu, wustawny duchowny bė wustupit se šrudnym kšutnym woblicžom; pschetož jeho prózowanja wo sajataho šo dženska, kaž pschezo, wotpošasachu, a město teho, so budžišče šo jemu poradžilo, w duschi mordarja — pschetož tajki běšče sajatny — saczucze rošlacža šbudžicž, běšče wón jeno bohahanjerške plowa šlyšchal. Tón muž njebė šwoju šlósć přel, ale šo wušmėwaršyž t nej pšnawasche. Wušud běšče tež hižo nad nim wuprajeny a jemu jeno hišcže krotki hnadny cžaš dowolenny, w tej nadžiji, so šo jeho sašaklosć šnadž t dobremu wobroczi.

Njes tym so šo tón šwėrny duschompashty t cžěžkej wutrobu do šwojeho domu wróczi a teho šnješa prošesche, so cžył wón hrěšnikowu duschu t pokucze dowjesč, tutón t wofnu šwojeho pschebytku štupi a hladasche cžmowje do maleje šahrody dele, nad kotrejž jašny plónčny blyšcž wotpocžowasche. Šo režy dele, psches nju bėžazeje, jašnikowa žona runje šchaty powjeschesche. Šejne šfilėtne džěcžo hebi porno nej hrajkasche a wofomif, hdyž macž režy šhribjet wobroczi, wuži, so by šo wódže bližilo. Na jene dobo žona wot jašwa šem wóšje wofacž šlyšchi, wona woczi pšbėhnje a widži pschi wofnje muža, jej nawalnje šnamjenja dawacž a na wodu pošasowacž. Wona šo na to město wobroczi, hdyž režy žolmy nad šwojim džěcžom šo samknyč wuhlada a šamó jo hišcže w pošlednim wofomiku šhrabnyč a wumóž.

Pšchi pschelėšowanym wofnje běšče šakudženny w najwšchšchej napjatosčzi pschihladowal. Džěcžo bė žiwe! Wón běšče jo wumoz mohl se šwojim wofanjom. Šchto tu t dobom na teho sašakleho hrěšnika pschidže? Wón t rošhorjenjom šchepjeta, haj, jako

krotki cžaš na to macž a džěcžo t njemu šastupitej, so byšchtej šo džakowalej a pošlednišche wonjecžo kwėtkow šwojemu wumozerzej pošlicža, dha ronja šo šlyš t teju woczom, kotrejž tak dołho plakalej njebėšchtej.

„Sa nješym teho hódny, so je Bóh nje hrěšnika t wumozženju cžłowskeho žiwjenja trjebał“, wón wuwoła a žada hebi duchowneho. Bóh běšče jeho wutrobu šajał, a wón wopušcži šwėt jako pokutny hrěšnik, kotruž šo hnady šwojeho Ebbžnika trošchtowasche.

F.

Cžehodla?

Šso „cžehodla?“ a „cžehodla?“
Doscž tyšchna prascha wutroba.
Šaj, cžehodla to mamy
Njesč? — rad šo wobhonjamy.

Ššlyšch: „Tehodla“ — Bóh podawa
Čži kšelich, dokelž lubo ma
Čže jako Wótž a plóžži,
Šchtož cži šo t šbožu hodži.

A hdyž to hišcže njesnajesch,
Šso hišcže pó cžmje bėdujesch
Na cžernjoitej tu cžeri;
Pucž šbóžny dže, šchtož wėri!

Dóžž wušnacž šwólny nawušnjesch:
„Šo dokelž, šnježe, ty šam cžesč“,
Čžu tehodla rad hajicž
A cžehodla? niž prajicž.

Š němcžiny pscheložil U.

Pšches woheň njeskažomne.

Boži woheň wudhri a kšěža šo špali. Šako po něšchto cžašu popjel wotwožowachu, namakachu njespalene knihi, mjenujžy Arndtowe „Wėrne šchescžijanstwo“. Šako bė šo kšěža do hromady šhpnyla, bėchu te knihi pod někotre hrijady padnyly, kotrejž šo njespalichu. Njeje to rjane a trošchtne šnamjo wo tym, so je wėrne šchescžijanstwo t cžištm ewangelijom njeskažomne a so žane plomjenja jo njesahubja a so wo nim pschezo šašo placzi, šchtož wo tych mužach w žehliwej pjezy pišane štaji, „so woheň žaneje možy njebė mėl na cžělach tych nužow a jich wofny na hłowje njebėchu ššmudžene; haj žane palenje njebė na nich cžucž“. Njech pschescžehanje, žaloscž, hidženje šwoje plomjenja kolo wofolo rošpschescžera, wėrne šchescžijanstwo šo psches nje njemóže šahubicž. Šo je trošcht w něcžišchim cžašu, hdyž t prawizy a t lėwizy do wšchelateho wohnja šchkaraja, kotruž dhybi cžišty ewangelij šahubicž. Šo je trošcht tež w pohladowanju na Bože pschihhadžaze šudženja. A hdyž junu tón wulki woheň wuňdže, kiž njejo a šemju špali, a njeješa šaňdu t wulkim wrjěstotom a elementy šo rošschtru t horzotu, tež t tuteho palazeho šwėta „wėrne šchescžijanstwo“ njeranjene wuňdže budže a w šwojej Bóškej rjanosčzi a jašnosčzi šo wėcžnje šwēcžicž. Duž budžmy štrošchtni, wėrne šchescžijanstwo we woheňju špytowanja wobšteji!

Še tež twoje šchescžijanstwo psches woheň njeskažomne? Pšiche tola japoschtol Pawol, so budže junu šnadž wšchitkón štutk a žyly twar cžłowskeho žiwjenja we wohnju Božeho šuda škaženny a po tajkim šhubjenny. Šak nochžyli tu šami do šwojeje wutrobny a šwojeho šwėdomnja, do šwojeho žiwjenja a kšodženja pohladacž

a šo pruhowac? Mam ja w swojim domje a w swojej wutrobje wérne křesćijanstwo, kiž šo psches woheń nješast a kiž w sprawnjej pokucze a wérje do Sefusa, we wschědnym křětanju stareho cžłowjeka s jeho skutkami a we wschědnym woblekaniu noweho cžłowjeka wobsteji? Haj, te płomjenja tež na tebje pschińdu a tež tvoje křesćijanstwo směje šwoje spytowanje wobstac: nusu, žalosc, cžerpjenja a pschecžehanje Křystuša dla, skónčnje pak Boži šud, kiž cžłowjeka zpleho pschepyta a jenož to, šchož je wérne a s Křystuša a s jeho Duchu rodžene, stejo wostaji. Derje temu, kotryž, hdyž jemu Bóh jeho semske šbože rosbije, s tuteho rosbicža šebi šwoje wérne křesćijanstwo njeranjene, haj s nowa spytane a pohyljene ponježe!

Boža pomoz ma wschelake pucze.

(Wist na Romškich 12. 15.)

Šowjedanczko wot Jana Wjele.

IV.

Tón křašny dom šwěcžesche hišcže a mějesche hołk. Wješ pak bě cžemna a cžicha. Pschihladowarski mlody lud bēšche šo do loža mēl.

Tež nětoski křašni chzychu šo šbēhnyč, dokelž bě nimale wošrijedža nožy. Ale niž to, šo chzychu do žyła s křaša, pschetož to njemohlo hič, dokelž mějesche tón hač to šrijedy tracž. Teho- dla bēchu šo pschihoty štaše, šo bychu prošeni hoščo nožowacž mohli.

Sa křašarčki bēšche tu w domje ložow a pōšlanjow došč. Sa křašarjow pak, tych s daloka wujow, bē pola Bōrdanež šužo- dow, kotryž bēchu tu šobu na křašu, pēšnje sprawnych lēhwow wjazh hač došč. Duž njebēšche trjeba, šo wo žane lēhwo hdyže postaracž hič. A braščka prošesche w mjenje křašneho doma, šo bychu wschitžy wostali a ničto njeby bjes wječerje do loža šchol.

Mlody mandželski pschirucži braščy, pschifacž s cželedže někomu, šo by šo wofēžy wot wonka šawjeracž šcho; tež štwine pschifasa šawrjecž. Šotom pozitivny mlademu šwalej, mužej šwojeje šotry, wša jeho na boš a pošhepta s nim. Tón pomikny s wōčžom, jako by prajil: Haj haj!

Kunje chzyšche šo jedyn hošč sčibalsžy praschecž, šcho mataj t tajenju, a šcho dže to budže, šo dyrbja poruno jathm šawrjeni byč. Ale wón njepschińdže t rēčžam, dokelž šo mlody muž do rēče smēri. Šawšchi s lēwizu klobuf, tón s cžēšnym rucžanym wēncžom, škoži prawizu na ramjo šwojeje dale niž njewēštej, ale nět na cžas žiwjenja wēštej. S tym šrošmi kōždy, šo chze tón nadobnik porēčecž. Teho dla hoščji šabawa smjelny. Wón pak woczalny šhwilu, potom šbēhny šwōj špodobny hōšš:

„Lubi pschecželjo! Čžesčeni hoščo! Majrješcho witani lubi! S wutrobnym džatom cžesčimōj wobaj, a s namaj cžesčža cži našču, tu luboscž, šo šče šo naprošnyč dali a pschisšli na naju křaš. Mējčže haj s žyše wutrobny žōrlazh džat! Šaš mōžemy šradni a wješeli byč. Wliško pak pschi naščej radoščji płacžita šrudoba bydli. Wschitko šče se rta mojeje lubeje ššyšcheli, šaš šo s tej šužodnej wudowu ma. Šacž a šyroče, nejšku dže bliškeje pomōžy nufni? Šad tym njeje žaneho dwēla. A žyła wješ do polna wē, šo nejšku jenicžto trēbni, ale tež woprawdže hōbni. A ša naju njebyle křašne wješele polne, jeli šo jim s najmješcha jene ronješcho šylšow njemohlo šetřjene byč. — Ša žōnka bjes šruwy njemōže wostacž, a šama šej njemōže žaneje šupicž. Duž ma šo ji t temu dopomhacž. — Čžesčeni lubi! Ša šlo nješče nam mēli, šo šmy waš wutrobnye s braščku namōwjecž dali, šo

ničto tu na křašu škladowal njeby. Šašch luby nan je chžyl to šaš mēč. — Wón wschaf štare wašchnja rad cžesčji; tola niž wschitke. Šo wašchnje šo jemu pschistojne nješda, šej hoščji naprošnyč polnicžki dom, a potom šej hoščjiniu se škladom šaplacžicž dacž. Wón ma pschi tym to hešlo: Šdyž šadžakow nimasch, nje- hotuj jēšneho křašu! Šdyž wašcha luboscž to ša šlo njeje mēla, dha wschaf tež nětko to ša dobre mējčže, hdyž na mēsto škladu wo šcherpatku prošču, a to ša tych wobohich. — Šlej, tu je mōj njewještny klobuf. S tym braščka wokolo pōndže, a kōždy cžēšny křašar nječ do njeho škoži, ša tym hač je s wutrobu nahnuty. Šchlicžy njedamy rady wokolo hič, pschetož ničto njetrjeba widžecž, šelko šcho da. — A jeli šo budže šo wo tymle pocžintu powjedacž, šo žadny, kiž křesćijansku wutrobu w šebi nošy, nam njebudže šmjecž. A Bōh tōn šnjes budže na tajki šklad žohnujo hladacž!“

Džiwnušchte šo to někomužkali šesda, wschitkim pak dobre a šdobne a kōždy a kōžda rufu do mōšchnje mē.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Njeje wuhlād, šo šaški wōlbny šakoń na šejmje šo do- wuradži. Konservativni a nazionaliberalni drje šu nacžisł šestajeli, po kotrymž ma woleč po šempšchindženju, po šamoženju a štarobje wjazh hložow. Ale wšchnoscž, šaž šo pišče, na šwojim nacžisłku, kotryž je šejmej pschepōložila, stejo wostawa. Duž je tež mōžno, šo šo šejm rošpušchēži.

— 21. haprleje bēšche što lēt, šo šo wōtž šnutsšowneho mišionštwā Jan Šendrič Wichern w Šamburgu narodžji. S hnutym džatom špomina našch lud na teho muža, kiž je šutki šmilneje křesćijanskeje luboscže w našchim wōtžnym kraju šbudžil. Wón študowasche duchownštwō a pschewša wōdženje njedželskeje šhule w Šamburgu. Š lēče 1833 šažoji špomōželski dom, šaš mjeno- wany Šuzowy dom w Šamburgu. Wón škutkowasche ša šažōženje hłowneho towarštwā ša šnutsšowne mišionštwō, kotřž šo 1848 na žyrtwinski dnju we Wittenbergu wotmē. Šam mějesche mōžnu, wutrobu-šimazu rēčž, šotraž wothlož namaka we wutrobach wschitkich, šo šo wutrobny šhřejachu ša šwōjaty šutf šnutsšowneho mišionštwā. Psches našch wōtžny kraj pucžujo špēchowasche šažōženje wustawow a towarštwow ša hladanje šhoržch, ša šastaranje šhudnych a s jastwa pušchēženych. Wschitke te žohnowane wustawy šnutsšowneho mišion- štwā šu wupłōd teho nastorka, kotřž je wón dač. Šohu budž džat — šaš prajimy t jeho 100lētym narodninam — šo je Wicherna našchemu ludej dač.

— Šchwōrtk pošwjeczi Šužisłke předarške towarštwō šwōj dom w Šipsku, kotřž je šebi šame natwarilo.

— Štara woješka žyřej w Šarlinje je šo wotpalika a w njej je šo wjele šarych drohotnych šhorhojow špaliko. Šchłoda licži šo na 500,000 šriwnow.

„Šombaj Bōh“ njeje jenož pola šnjesow duchownych, ale tež we wschēch pschē- dawarňach „Šerb. Šowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Ša šchwōrcž lēta płacži wón 40 šp., jenotliwe cžiška šo ša 4 šp. pschēdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

Njedźela Misericordias Domini.

1. Pětra 2, 21—25.

„Ja chzu spěwacž wot Knjesoweje hnady wěcznje, a twoju prawdu wupowjedacž se šwójim rtom stajnje a pschezo.“ Š tutymi šłowami 89. psalma šapocžina šo wot šastarštwja šem Boža šlužba na dženkniškej njedźeli. Šehodla jejne mjeno „Misericordias Domini,“ to je po šerbskim „hnada abo šmiljenje teho Knjesa.“ Wo šmilnosći teho Knjesa a wo dobrym paštryju rěczi njedźelske šczenje a njedźelska epistola dženkš. Duž rospomńmy.

Ššmilnosć našeho Knjesa.

1. Šak bohata je šo nad nami wopokasała?
2. Šak šwěru mamy šo ša nju džakowacž?

1.

„Kiž šašo nješwarješke, hdyž šwarjenje bě.“ Šak hušto šu jeho šwarjeli, a š šakim hanjenjom šu jeho wonjeczješcžowali! My šwarimy šak, hdyž šmy šwarjeni, abo my hrošmy š najmjěšča. Šakž ty mi, tak ja tebi. Woko ša woko; šub ša šub. Šo je šwěta waschnje. Še wón, na waschnju jako cžłowjek namakany, tež tak po cžłowškim waschnju šo šadžeržak? Šětr praji: „Ně, tak wón njeje cžinił.“ Šakž tutón wuczobnik piške, tak je tež bylo, pschetož Šětr je štajnje pschi nim byl a je hušto widžil, šhto je waschnje Knjesowe bylo. Š cžichej myšlu je wón mjelcžak, hdyž je jeho šhto šwarjel, a je pošny šmilnosće temu napšhecžiwu šak, kiž šebi hubu na jeho torhasche.

Wot šwarjenja na Šesuba hišcže š hórškim škutkam dónđzechu. Šle pola teho Knjesa pschińdže najprjedy cžichošć, potom šmilne mjelczenje, potom hišcže šmilniške škutki. Woni napravichu drjewo ša njeho, wsachu hošdže a hamor, šo bychu jeho na to drjewo pschibili a na šchiz powyšchili. Wón šo temu tak štačž da, hacž runjež by wón to pscheměnicž mohł. Wón šo da jako pošlaty na drjewo powišnyčž; a to niz šehodla, dofelž wón winowaty běške, pschetož „wón žaneho hrěcha njeje cžinił, tež šo njeje žane jebanje w jeho rěče namakato.“ Šle š wulkim šmiljenjom nad nami, šo by naš pošlaty wumohł, „je wón naške hrěchi šam na šwójim cžěle woprował na drjewje, šo bychmy hrěcham wotemrjeli a prawdosći žiwi byli, pišes kotrehož rany wy šcže šahojeni.“

„Pišes kotrehož rany wy šcže šahojeni!“ Š tutym wotkrywa nam japošhtol nowe pohladanje do hlubiny Knjesoweho šmiljenja. Šlěkarjej je šo wón šcžinił, kiž naške rany šahoja. Šak je to tola něšhto wulke wo lěkarju, kotryž naš šhorých hoji! Šak je wón pytanj, šak bohacže nymowanj! Šón Knjes pak je njepytanj, nješaplacženy šo nad nami šmilil a naške rany šahojil, niz te na našchim cžěle, ale te w našchich wutrobach, naške hrěchi, kotrež běchu naš hacž do wěczneje šmjercže franile.

Ša pošledku šo šón Knjes „paštyr a biškop našchich dušchow“ mjenuje. Šak cžini paštyr cžasto? Wón wosmjje to šłabe a pošy jo na šwójimaj ramjenjomaj, šo njeby šónza wšalo. Šak je šón Knjes šo šadžeržak, a tak cžini wón to dženkša hišcže š nami. Wón pošy naš šłabych.

Kať prawy pastryć czyni, to praji nam tón Anjes kam w naszym dzeństwachim sczenju: wón njeczela, kať najaty, hdyż wjelt dze, ale wón wostaja swoje žiwjenje sa wowzy. Tak je wón, tón dobry pastryć, czyni. Tak bohaty je so wón w swojim smilenju wopokasať a so stajnje a pschezo hiščeje wopokasuje.

2.

„Kiž nješwarjesche, hdyż swarjenty bě.“ My sašo swarimy, wulzy a mali. Kať su hašy a dwory husto polne holka a hary tych, kiž so mjes sobu swarja a wrěschča! Džakujemy so jemu i tajkim sadžerženjom sa jeho smilnošč? Na žane waschnje. Chzemy so džakowni wopokasowac, dha mamy sa nim khodzic a sa jeho stopami šledžic, tak merni a czišchi bycz, kať je wón byl. To wschať lóžke njeje, ale dyrbi so stacz. Staracz a wo to so prózowacz, stajnje dyrbišch; i temu chze jeho smilnošč cze honicz, wabic a pohnuwacz.

Wón je we swojim smilenju „nasche hrěchi na swojim czele kam woprowať na drjewje.“ My nošymy so se swojimi hrěchami na swojim czele, hdyż je se swojimi stawami wobendžujemy. My so i nimi we wutrobje nošymy a je hajimy. Džakujemy so my jemu sa jeho smilenje, hdyż so tak sadžeržujemy? Na žane waschnje. To je czežke bėdženje, hrěcham wotemrjec. Šichetož šhto dha to hinať rěka, hrěchej wotemrjec, hač so njepošluchamy, ani na wabjenje ani na hrozenje, runjež by tež bėdženje czežke bylo. W naš wschať tezi woczinjene wucho sa wscho hrěschne wabjenje. Ale to tola niczo njepomha; hrěcham wotemrjec, dyrbi naš nadawť bycz a wostacz, jeli so chzemy so jemu prawje džakowni wopokasacz.

Tamni, na kotrychž swjaty japoschtoť piša, „bėchu jako sabludžene wowzy, nětt pať su wobroczeni i pastrycej a i biskopej swojich dušchom.“ Kať tamni cžinili su, tak mamy so tež my sadžeržec, mjenujzy so i njemu wobrocžic. Što wobrocžic, to rěka, swoju zyłu wutrobu wschemu druhemu wotwobrocžic a temu Anjesej pschimo-brocžic. Wischeho sašoswarjenja mamy so zyłe wostajic, hewať so jemu njedžakujemy. „Hrěcham dyrbinym wotemrjec a prawdosčzi živi bycz,“ hewať so jemu njedžakujemy. Haj, my dyrbinym hiščeje wjazzy. Kiž jenož se swontownym sadžerženjom po jeho pschikladze cžinic, ale jeho wobras šebi do wutrobny sapišacz. A temu je wón nam to najrješche „wopišmo wostajit.“ Haj, Anježe, nasche wutrobny, nasche wutrobny! Tu pschezo pobrachuje. Njesapowjedž nam swoje smilenje, so bychmy nowe wutrobny dostali, kotrež i twojej lubosču so žehla. Hamjeń.

K. w B.

Sdychnjeńczo.

Spokoť moju žadosč, kiž je snata czi;
S twojej ruku, Anježe, setrej šylsy mi.

Pokhil swoje wucho ke mni i milosču:
Daj mi w swojich rukach wěstu šhowantu.

Kurjatko tu swoje pod šhidla šej wmi;
Psihi tebi, o Anježe, je bycz dobre mi.

Šhwataj wschať mi pomhacz i lutej smilnošču;
Ty mje budžesč wumóz, kať so dowěrju.

Póščel, Anježe, pruhi swojej' lubosče
Do wutrobny mojej', i nimi šrej ty mje!

Spožcz mi stajnu sczerpnošč, wješ'lu nadžiju,
So ty junu šbncžisč wschitku šrudobu.

Šslabu wěru pošylit w mojej wutrobi,
So byl, Anježe, tebi pschezo šwěrnischi.

Suriy Bróšf.

Najlěpschi pscheczel.

Jedyn bohaty pschecupz rjetny něhdy swojemu šararjej, jako tón jeho sašo ras wo wulki dar sa jene šchescžijanske pschedewšacze proschescche: „W bibliji steji šchpruch, kiž mje wjele pienjes šhoschtuje, mjenujzy tón šchpruch: „Daj temu, kiž cze prošy!“ Šotom wón potracžowasche: „To pola mje pschezo tak nješescche. Dolhe lěta bėch teho mēnjenja, so móžu bjes Boha a jeho šłowa žitwy bycz. Ale jako mój šyn do šchule khodzescche, dyrbjesche wón jedyn džen šhěrlusch wutnycz, kotryž jemu na žane waschnje do hlowny nochžyšche. Duž dyrbjach jón ja i nim wutnycz. W tymle šhěrluschu na šonzu rěšasche:

Bych njeměť w nješju pscheczela,
Kať na šemi chžyl wutracž?

Šunje teje rjadzy wón lědy do hlowny pschinješe. Wón dyrbjesche jej nimo mery husto wospjetowacz a ja i nim. Ale tale šchtuczka so mi ženje wjazzy i myšlow nješhubi. Dolhi czať pscheczimo wotuczowazemu šwědomnju wojowach; tola špomnjena šchtuczka mi pschezo sašo do pomjatka pschindže, hač so ššoncžnje šwojeje njewery wšdach a najlěpscheho pscheczela w nješju pytach a namačach. Šakle i tymle dnjom buch bohaty muž, došelž nětko tež rady swoje pienjes tutemu najlěpschemu pscheczelej w nješjesbach do šlužby stajam“.

F.

Najwjetschi dar Boži w podrožnistwje je wěra.

Rom. 10, 8—14.

Šłóš: (W. miš. harfa, czo. 118): Štrowjena budž, rjana kwěta! —

Boži hnadny dar je wěra
W podrožnistwje najwjetschi;
Na šłowo so šaložuje
Wona Bože i frutosču;
W žiwjenju
Tudy cžasnym wobšbožuje
Naš hač i šbožnej wěčnosčzi!

Prawdosč pošlicza Bóh wěre,
Šbóžnosč i dohom wušnacžu;
Šichetož šhtóž do njeho wěri,
Wěšče ženje njepšchindže
A hanibje;
Šo šbožownej wodži cžeri
Anjes kam jeho i poťoju.

Še-li se rtom wušnajemy
Šesusa, so Anjes wón je,
We wutrobje pschewědcženi,
So Bóh šbudžit jeho je
Še šmjercze,
— Šsmym we wěre wožiwjeni,
Cžer i nim našcha i nješju dže.

Šosdželenje njeje žane
Tu mjes cžlowištjom na šwěcže;
Anjes je jedyn dobročitny
Na wschěch, kiž so wołaja
A milemu;
Cžini nowe wschědnje džitwy,
— Šbóžne jich je šhonjenje,

A wěre kam jich woła šwěrnny
Anjes psches šłowo žiwjenja;
Šrědowacz jim dawa šwěru,
Šokoj špróžnym pschi šebi
Šošliczi!
— Ša dar najwjetschi džě wěru
W žušbje nam tu wobradža.

U.

Schto je wěra?

Chzeczeli to wjedźić, lubi čitarjo, dha njech wam to jedyn mrejazy Hindu w Indiskej praji. To běšče muž wyšokich lětow, kiž hiščeje we swojej starobje blasnosć pschibójtwa spósna a do Jesuša wěrjesche. Nětko so jeho smjertna hodžina bližesche. Na prascheń mišionara, hač dha je tež na wumrjecze pschihotowany, wón snapscheczimi: „Sa šteju psched njebjestimi wrotami a čakam. S tyme kweštom kym hotowy.“

„Ale nimasch žaneje bojoscze,“ mišionar potraczesche, „so cze knjes Jesuš skóncznje tola pschijecž nochzyl? A schto potom?“

„Schto?“ stary wumola, so i mlodženskej mozu se swojeho lěhwa posběhnywšchi, „Jesuš njedyrbjał mje pschijecž? Sa jeho i tutymaj rukomaj twjerdže pschimnu a jeho njepuschczu. Chzyl-li mje wón wotstorcžicž, bych jeho nosy wobjał a psched nim ležal, ale jeho njepuschczil. Sa jemu rjeknu: Njejsy ty do kwešta pschischol, mje pytač a sbóžneho činicž? Na toho mohł so hewal spusczecž, hač na tebe? Džeha dyrbjał so hewal wobrocžicž? Njejsym ja hrěschnik? A njejsy ty Sbožnik hrěschnikow? Ně, luby Sbožniko, ja cze nihdy njepuschczu. Ty dyrbiš mje sbóžneho činicž.“

F.

Wótczinske pschecza.

Bóh žohnuj našču wótczinu:
 Našch luby sakski kraj;
 Wón kralej woštań i křycžisnu
 A jemu sbože daj!

Bóh žohnuj našču Łužicu:
 Našch drohi šerbski raj;
 Wón schituj Šserbow domisnu,
 Kcžew jejny hnadnje haj!

Bóh žohnuj našču narodnosć,
 Šdžerž rěč nam macžerńu,
 So pětnosć, wěra, pobožnosć
 We Šserbach i domom šu!

K. A. Fiedler.

Ssmilny hólczez.

We wulkim měšće džěšče wošebny knjes po hašy. Wjedro bě jara symne a šněhowy wěšik dujesche. Tu wubudži šhudy 10lětny hólczk jeho kěžbnosć. Bohla lětna drašta křyjesche cžělo hólczka a wošebje běchu jeho šholowy jara dodžeržane. Knjes scžehowasche hólczka wot našdala, a pschindžeschtaj tak do scherscheje hašy, na kotrejež kónzu prošerč kěžesche. Ničtó i nimohodžazhy njemějesche jeho kěžbu. Tola mój šhudy hólczk pschistupi k njemu a da jemu pjecz pjenježtow. Sara so knjes nad darniwoscžu šhudeho hólza džiwasche a wobkěžbowasche jeho dale. Tu wuhlada knjes na šhodže šlepeho prošerča, kotřž šwój klobuž šlicžesche, so by dary dostał. Šhudy hólczez wošta stejo, hladašche šhwilu na šlepeho muža, pomascha do šaka, wucžezje šašo pjecz nowych a cžipny je do klobuka. Nětk so knjes dlěje wjazhy njemóžesche šdžeržecž a woprascha so hólczka, cžeho dla wón, hdyž je tola šam tak potrebný, tajku jašmožinu dawa; by tola nusnišče bylo, hdy by pjenješy hromadžil ša nowe šholowy. Šólczk wotmolwi: Šaj, knjeze, wěrnó je, moje šholowy šu stare, a je mi we nich prawje šyma, ale nimam tak wjele pjenješ, so bych šebi mohł nowe kupicž. Šsym jenej knjeni wacžol do domu donješł a ša to 10 nowych pjenježtow dostał. Te šym šhudym dał, šebi myšlo, so mi to w dowěrje na Boha k nowym šholowam dopomha. Na to wotmolwi knjes: To bě prawje wot tebe, tola praj mi, šchtó je tebe

wucžil, tak činicž? Knjeze! praji hólczk, cžitach w Božim šlowje, hdyž steji: „Prošcžez, a wam budže date“. Knjes na to rjekny: Ša cži rošemju. Tvoje šholowy šu namafane. Na to domjedze hólza do drašneje pschedawarńje a kupi jemu tam niž jeno nowe šholowy, ale šdrasčzi jeho žyšeho.

Boža pomoz ma wschelake pucze.

(List na Romškich 12, 15.)

Powjedańcžo wot Jana Wjele.

V.

Brascha so nastaji i přenja k bohatemu Bórdanež měšczanškemu wujej. Dwaj pjenješaj šlyšchachu w klobužy šlepnyčž, jako tón swojeho pschinoschka da. S tym bě so pěkný šapocžatk šak. Duschni a šmilni dawachu rady, a šlupnych bě hašba, klobužej bjes dara nimo hičž dacž. Tu a tam tajki, kotremuž na šhwaleńku džěšče, tak se šwojim pjenješom šlinkny, so dyrbjaču šlyšhecž, tón njeje žaneje malinki dał. Šo ničtó so njeběšče šarjekt, so šamo wot šebje wě. Na pošledku brascha tón pocžezki klobuž psched mlodeju mandželskeju na šlido štaji. Nětko chzychu wschitzy rad wjedžecž, schto je nawdate. Wješeka mloda hospoša šejwa šchlicžki a šchleńzy wschě na boš a wušypny bohaty šklad. Šo běchu tolerje, šchěšnaši, wobšmaki, po šchtyrjoch šlěborn tehdyšchich pjenješ a jedyn šlěborny krosch. Młody tón pjenježł pošoži i boša, a potom licžeschtaj wón a ta šbožowna mloda. A kětko to bě? Wjazhy hač došcž, so móžesche so pěšna křuwicžka kupicž. Šaj, w tehdomnych cžasach běšče škót wo poš tuńšchi hač w džensnišchim cžasju.

A wot toho bě drje tón šlěborny krosch? Bjes wscheho pschistoja budžišče bylo, by-li so ša tym šchtó wobhonjecž chzyl. Někotři šnajomzy tukachu poš, šchtó je tak hluboko w móšchicžy pošyl. Šlej, teje wudowy wuj, tón bohaty šlepž, kěžesche i hanibu cžerwjeny do woczow wschón kaž warijeny poš. Šaniba by jeho bylo, so nimo njeho by klobuž bjes dara šchol. Šehodla běšče tón pjenježł nuts spusczil, wschalo džě widomne njebě, kětko šchtó da. Młodeho šwał wša šej tón krosch, a ša njón šchtyri šlěborne dajzy, prajesche wóšje: „Tón šebi ššowam. Š cžomu je dobrý, šchtó mohł to rjež?“

Na to šběhny so mlody muž i nowa i tej rěczju: „Šemschazy džak wam cžesčenyš wschěš ša tajku šmilnosć! Šaj, wutrobny šemschazy džak! Žohnuj Bóh kóždžicžku ruku, kiž je tu daka. Šawěrnje, wulke to bohatšwo! Šchtó by to rjekt? Ale šchtó nětk? Š nanowej hróžži pišana křuwicžka steji, kotraž je runjewon tajka, šajkaž je žónžyna pišana byla. — Šan je ju wóndy i šermanka pschiwjedł, hdyž je ju ša mjeńšče pjenješy kupil, hač je tu wascha lubosć nakladla. Šchtož je tu nawdate, je džě to wasche, a macze potajkim na žylej darjenzy dospólnu móž. Duž so waš podwólne prasham: „Šchto prajicze, šak drje by bylo, hdyž wam tu křuwicžku ša tuńšče pjenješy pscheda, dnyžli je ša nju na wšach poščil? A šchtož je potom hiščeje šbyšne, njecha-li to tej šhudžinyš w hotowyš pjenješach dacž? A žyla šwjatoczna štwa so hibasche i pschiswólным hešlom: „Woprawdže, haj! Šak šo to štań!“ — Ale mjelečaty Bórdanež nan pošwiny i šlowu a šmewšny so džiwajo, jako chzyl rjež: „Šaj wschak! Ša wěžka so pošwedže, ale drje hinaš a šepje!“

Wjes tym so měchu na to šwažarjo noweje šabatny, pošě šwašny nan i mlodymaj šchepřantju. „Šajšubšchej mojej, ja myšlu šebi hinaš. Ššlyšchtaj džě, šak, a potom mi šwoje mēnjenje prajtaj. Bóh tón Knjes je mi tak bohatych wobradow šlicžal, wjazhy hač šym šebi šajšuzil. Š Boha mataj wscho pošne. Dodžakowacž šo ša to, šchtó by to mohł? Šbože a radženje je mi do wscheho dawal, a i ničim njeje mje šrudžil, hač jenicžy i tym, so je mi njebohu macžerńu pošal, so wješeka waju cžestneho dnja tu mjes nami njeje. Duž šebi myšlu: i džaka ša Bože dary tej wbohej

krumwiczku bjes pjenjes dajmy. A schtož mataj nawdateho hotoweho plébora psched šobu ležo, nječ so ji po kvařu pschida. Psched lubnymi hořcami nječam so se šwojej darjenku blyščežić. Tehodla njes nami řečju. Schto měnitaj mi, nječy to hódny a džakowny štut? Nječy to pětny a winojty džak so waju nadobny kvař? Wěrtaj mi to: njeboha šmilniwa matka by wjeřela rjeka: „Čak Bohu špodobnje čžiče!“

Młodymaj šesthadža pschi tyhle plowach nowa radořč sa jeju kvař. Tehodla škieřšchtaj lubemu nanej džakownu ruku.

VI.

W nožy dwanaće wotbi. Brasčka bě s holzami wječer na blido šnořy, kiž měješche witaty napohlad. Šaj, s blidow wonješche lubošna wón a pomhařche brasčny, kvařarjow wabicž, so chžy tola tak prošeni byč a wonjaty ch nanoschtow wužić. Ale schto mohł trach, byrnjež te jědže dobre kaž šemjanske byle, pospochi jěšč? Šeno njemale dórtki chžyšche so nožam a widliczkam šchtapacž a kracž. Šerje chžyšche so hubam šhmjeleneje brěčži a wlohi s winowych štkow.

Pschi wonjaty pwinje a winje rad šabawa kčžje, a tehodla hrachju špěščne a troščku šchibače plowčka. Mjes tym poschepa młody se šwojim šwatom, na čžož so tutón pschiwólne šwěwšny, a bě kaž kohliza s durjemi won. Šo šhwili wrěči so do jštwy a rjekny: „Wšichto tam ši. Wucho na wofno šložiwšchi ničeho šakšyšchal nješym, hač štary čžafnik kłazajo šhodžič!“

„Dha mamy pschihodny čžaf“, wotmolwi młody. „Nětk chžemy š wulkemu wjeřelu hieč!“

„Šaj, hžje dha? Šdže to?“ so šaběhny prařaty hlóř. „Wšach na reje niz. Šerzow drje šebi škařali šmy, ale pař hařle na juřišchi džej, dofelž našch luby nan ša dobre nima, přeni džej kvařu rejwanje měč. Druhi a štecži džej kvařa šmějemy do dořče rejow. Ale džejšin hinajke wjeřele kčže. Schto čže mi šobu?“

Šui prařenje štocži: „Ale šcho chžecže?“ A wotmolwa džješche: „Š čžiča tej wudowje krumu do hródže domješč a wohladač potom, kajke budže to džiwanje. Njemulke niz!“

Šnydom so šbēhachju nohi, dofelž chžyšche kōždy rad pschidla byč. Šeno tón plēborn-krořchowy ša blidom wosta, dofelž so boješche, so mohło dužy šaf wo krořchil hieč. Pschi žanym wjeřelu byč, kajčžkuli by było, bě jemu s žyła mjerřaza wčž, pschetož to wšchudže a pschezo wo mōšchē džē. Ale na Šórdanež kvař je lubjerad pschichol, dofelž bě brasčka dojařnje prařil, so njebudže šklad. To běšche ša njecho wuhodna wčžka, so darmo najěšč a napicž na wjele dnjow. Ale nětko jow šobu hieč s nimi, hžjež by trach wo krořchil šchlo? Manihdy niz! Tehodla wužwamli wurēcž: „Šłowa mje šurowje boli; duž njemōžu šobu a wostanu jow.“ A hdyž bēchu se jštwy, so s nowa do jēdže wali; mōžješche nětko s dobrym pořojom šmutacž a tutacž.

Do dwora pschidženi widžachju šwaka krumwiczku wješč. „Ale nětk šhroble tak čžicho hač mōžno!“ prošješche młody, „so hařle wotucža, hdyž budže piřanka do hródže nuts“. A hdyž běšche ju šwat pschiwjařař, jej młoda pař se šwónčkom na šchiju špařa.

Wšcho běšche čžicho; jenož ta šklawka na pařku niz. Šladajo štejachju w měřacžnym šwětle, hač nječy so s šhēžnymi durjemi wohladač pschichčlo, šcho je to do šklkota. Ale podarmo čžafachju njemalu šhwilu. Ššwat mōžješche se šwónčkom šklacž, tak jara hač mōžno: podarmo wšcho. To šdžiwane škočžo so nimale šplōšchi, ale w domčtu so njehibnje ničžo. Duž so po šhwili wrēcžichju w dom.

„Mi je to žel“, šanjeře młody, „so šklanja šlyřchala njeje. Bēch so wam hinajšeho wuřpēcha nadžal. Šajšeho wjeřela bu- džichmy mēli, hdy by tak pořna šdžiwanja s wulkimaj wōčžomaj

štejo šej wuložić dala, fak so s tež wobradtu ma. Šó, dajmy šej byč. Šo ranju šhonimy wjazy.“ — Ššhdimy so hiščeže a popšchajmy šebi hiščeže šaktu. Brasčka, porjedčče s nowa! — „Ale hžje-tež-to so šwat dlēji?“

Šantej so džješche šóncžk, so na šonju šedži, a špizy šawola: Ši! hi! Š tym wotucži macž. A hdyž bu šynk šmērom, pohladny wčžipna s wofnjeshkom won, hač hiščeže kvařarjo šwēcža. Tu šakšyšcha šwónčkowe škliti. „Šejdřko tola! Schto to? Šajki to šklit? Njeādže tón s hródže? Schto njeřeka to?“ Šucže štanjena do šuknje šajē a do hródže štokny. Šbojana pschi šebi počža: „To njeje niz hinak — jow moja piřana šteji — abo myli mje nětajki buch? Ale wšach nē! To je džē Šórdanež nowa. Schto ma to rjež? Šajki přšlař je mi to šworař? Šudle s šhudej wudowu hnacž, njeje to hrēch?“ tak ji lētařche w myřlach. A štuřiwšchi s hródžicžki, wuřłowa šama se šobu řečžo: „Nětko nječ je. W nožy jich nječam šatorhnyč. Pař s bēšym ranjom ju powjedu w dom!“

„Ničžo njebudže s tym“, wuprařny na dobo šwat, štuřajo s šošoweho šerka, w šotrymž bē so potajik. Šdnyž bēšche šklitak a šklitak, bē šadřel, so so w šhēžnych durjach se šakurku hiba. W štok bēšche do šerka šajel, čžafacž a šafacž, šcho budže. A duž bēšche s wuřchomaj šajal, šcho bē šama se šobu prařila. „Šso nještrōžče tola!“ wón pschichtaji hnydom, hdyž pytny, fak jara so šplōšchena štrōži. „Ša kruma je wascha a wostanje jow!“ A s škōřka ji tu žyłu wčž rošpraři.

(Pschichodnje ššónčenje.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šóndželu, 27. šaprleje, měješche so pschijimanske prařo- wanje do Šudyskeho gymnasija. Mjes pschijaty mi je Š Šerbow. Pschijalo je so do žyła 34 wučžomžow. Pschi wotewřenju noweho šchulškeho lēta špomni knješ rektor Šochmann s džakownošče na škutkowanje knjeřa šararja em. Šakuba, šotryž je we woporniwej lubošči wučžbu šerbščeje řečče w šaždženym lēče darmo wudželo- wal. W nowym lēče šmeje ju knješ mēščezanski wučer Šommer. Wšchelake pschemēnjenja šu so mēle. Čak je so šchulski pjenjes wot 120 na 150 šrimnow pomyschil. Šač dotal dořawachju šchulerjo kōžde poľ lēta zensuru, Mičhala a jutry. Mičhalske zensury so wotštronja. Duž je pschibšuschnosč štaršchich, so so šami w šchulškim lēče wobhōnja, fak s jich šynami šteji.

— Šwjeřelaza je powješč, so po šjawnym wuprajenju knjeřa ministra hrabje s Šohental wyschnošč šwjedženjej šjoch šralow špadnyč njeda. Deputazija bēšche petiziju, šotraž pschepořenje šwjedženja na pschichodnu njedželu žáda, wyschnošči š rošpomina- niju pschepodała. Pschi wuradžanju tejele petizije w drugej šomorje šejma knješ minister wošjewi, so wyschnošč temu psche- pořenju pschihłoškowacž njemōže. Našchey šerbštaj šapōžłanzaj, knješ Šokla a Šoba, tež rajnje ša šdžerjenje šwjedženja šjoch šralow řečješchtaj, dofelž je to pschecže našchego šerbškeho luda. Duž nam šwjedžen šjoch šralow wostanje.

— W přēnej šomorje šakškeho šejma měješche so na tym šamym dnju wazne wuradženje dla pořोजना jutrowneho šwjedženja na wēřty džej. Šo jutrowny šwjedžen, pař jara šahe, pař šařo jara pořdže pada, je w šjawnym žiwjenju wēřty njedostatk. Knješ šuperintendent Šank wuložowasche, so pačerřšch džēcži dla, kiž 1. šaprleje do wučžby abo šlužby štuřija, kaž tež štarřchich dla, je pořoenje na wēřty džej jara poručicž. Knješ wyschšchi dwōřšti předar Ůšermann wupraři, so je šonštorřštwo ša to. Knješ šškop dr. Ščäfer šejniřschčžo katholickej žyřtwe šjewi, šotraž tež njebudže pschecžiwno pořoenju jutrowneho šwjedženja na wēřty džej, a pschihłoškowasche namjetej deputazije, so so namjet wyschnošči š wjedženju a dalšchemu rošpominanju da.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihcizisčezěni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedźela Jubilate. Psalm 73, 23—26.

Naschu wschittich wutrobu je hnuło, jako njedźelu
Palmarum nasche paczěrke džěczi psched Božim wołtarjom
to flubjenje wotpołožichu, so chzedža so k wěry do Boha
Wótza, Syna a swjateho Ducha psched Bohom a cžlo-
wjekami pójnacž; so chzedža so khtnje prózowacž, po tutej
wěry kłodzicž, hrěchow so hladacž a ja swójim Sbožnikom
flědžicž; so chzedža wobstajne w modlitwje bycž a k Božemu
flowu a blidu so swěru džeržecž a so tak k Božej pomozu
jako swěrne stawy ewangelsko-lutherskeje zyrkwe wopokasacž.
Nam bē, jako dyrbjeli kóždemu wošebje ruku kłodzicž a
pschwołacž: To bē dobre swědcenje, kotrež by wobswědcžil.

A tola, njesacžuwachmy we swójej wutrobje wěstu
hrosu a starosć? Mějachmy wschaf ke kóždemu to dowě-
rjenje, so tež tak myšli, kaž jeho rót flubi, so ma sacžisčez
wo wažnosći tuteje swjatocžnosće; ale snaja dha tute
džěczi hižom móž spytowanjom, kotrež na nich cžakaju, nje-
wěmy se shtonjenja, so tak někotry swóje flubjenje, na
dnju wobnowjenja kschczěnskeho fluba wotpołožene, posdžischo
njeje džeržal? Derje temu, kotryž je so tež we wschittich
spytowanjach, tež w cžezkej schuli žiwjenja jako sprawny
wupokasal, a kotrehož hěšło je wusnacž nascheho psalma:

Dha wschaf wošanu ja pschezo pschi tebi!

To je swědcenje

1. njepowalneje wěry,

2. horzeje lubosće,
3. wěsteje nadžije.

1. Stupmy na torhosčezó žiwjenja a wobhladajmy
šebi podeńdženja jenotliwych cžlowjekow. Je tu wschitko
jakne a srosymliwe sa naschu wěru? Tam je bēdny,
kotryž šebi dawno hižom wumozenje žada, tón dyrbi tu
wostacž, — a tu wumrie w najlěpschich lětach muž, kotre-
hož, kaž so sda, ani jeho swójsba ani jeho powołanje
parowacž njemóže. Tam cžlowjek wjele serisčich kublow
wobšedzi, kotrež šu jemu jeno k spytowanju a k skazenju,
— a tu w najbližšim šubodstwie je tajka kšudoba, so
spytowanje k morkotanju a k njespokojnosći, haj k štemu
skutkej kóžde ranje šobu stawa. Tam mataj mandželskaj
dosć samoženja a swěrnosće, temu dobremu pastyrjei
jehnjata pasć a woczahncž, ale jimaj šu džěczi šapowje-
džene, — a tu je w kšudej a njerodneje swójsbe cžrjoda
džěczi, kotrež so cžělnje a duchownje sanjerodža. Jako
džěczi šmy hižom wukli: Prawdosć pomyschi lud, ale
hrěch je ludži skazenje. My chzpli tola wěricž, so wscheho-
móžny, prawny, žimy Bóh wschitko wodži, pobóžnych sa-
kšowa a wobarnuje a bjesbóžnych kšosta. Ale šcho husto
widžimy? Tón bohaty muž mějesche so wschědnje derje
w krašnym wješelu, a kšudy Lazaruš dyrbjesche psched
jeho durjemi tradacž. Šiob w popjele šedzi, a Šarao
so na swójim trónje hordži. Šerodasch je w cžesczi,
a Šan w jastwje. Ahab so nad swójej njeprawdosću
šraduje, a Naboš so kamjenjuje. A njecžinišch podobne
nashonjenja hišcžez nimale kóždy džěń, we wukim a

w małym, w twojim a w druhich živjenju? A kak je czi potom wokolo wutrobny? A kak w naschim psalmje wusnawa: „Ja budzich skoro wustupil se swojima nohomaj, a moje kroczele budzichu so skoro wobkrunyle; mje mjer-
saste, widzishchi, so so bjesbóžnym tak derje dže; dyrbi dha to podarmo bycz, so ja swoju wutrobu w czystosci khowam a swojej ruzy w njeminosci myju? a budu bity zly džen, a moje khostanje je kóžde ranjo tudy; to mje boli, w mojej wutrobje a kala mje w mojich jěrchenjach.“ Tajke nashonjenja su wschat spytowanje ja wěru a tak někotry jo njeje wobstał. Wón je k mēnjenju pschischot, so so Bóh wo sadžerjenje a podeńdženja cžlowjekow njestara; kak so jenotliwym dže, je jenož klepny pschypad; najmudrishchi je tón, kotryž so wo Boha i zyla njestara. Bóh swarnuj naš psched tajkej njewěru!

Ně, prawa wěra so njeda powalicz, ale rjeknje k swojemu Bohu: „Dha wschat wostanu ja pschezo pschi tebi; pschetož ty džerzish mje ja moju prawu ruku; ty wodzish mje po swojej radže.“ Teho Knjesa rada je dživna a jeho mudrosč je krašna. Wón widzi dale dylji ja, teho chzu so džerzecz. A hdyž budže zyle cžmowo wokolo mje, chzu na teho hladacz, kotryž je tež pod kschizom sdychowal, w Gethsemane wojowal a na Golgatha cžerpil, kotryž je niz jenož satoń a profetow, ale tež psalmy dopjelnil, pola kotrehož kē tež wusnacze nascheho psalma polna wěrnosč. Jako kmjertne nawalnosče jeho wobdawachu, wón tola njebu k hanibje sczinjenn, ale je so ponórjo ruku swojeho Wótza sapschimnyl: Dha wschat wostanu ja pschezo pschi tebi! Schto schkodzi kschiz, budu-li jenož sbóžny; kak móže mje nóz traschicz, hdyž jenož sady njeje jasne ranje so blyschczzi?

2. S horzej lubosčzu Ašaf swojeho Boha wobjima: Knježe, jenož tebje. „Hdyž ja jeno tebje mam, dha ja nicžo njerodžu wo njebješa a wo semju; hacž mi runje cžělo a duscha sawutlitez, dha wschat by ty, Božo, kóždy cžas mój wutrobny troscht a mój džěl.“ To je tež Pawol mēnil, hdyž Korinthiskim psche: Jako schwikani a wschat njesabiczi, jako czi, kiž mru, a hlaj, my kmj živi, jako khudzi, ale kiž my wjele wobohaczimny. Knježe, tón ma wschitko, kiž tebje ma! To su wobkwēdcžili kmjeczi martrarjo, kotřiz budzichu i jennym kłowczkom swoje žiwjenje wukhowacz mogli, ale tuto kłowczko nejku wupra-
jili a su wješeli do bolosneje kmjercze schli. To hischče dženša misjonarjo wobkwēdcža, kotřiz swoje žiwjenje w klužbje swojeho Knjesa wopruja: jenož tebje! Mōžesch ty tež tak rjeknyč? Ach, tak někotry to kłowo po waschnju kwēla pschewobrocza: Hdyž mam jeno semju a jeje kubla, dha ja nicžo njerodžu wo Boha a wo njebješa. Naschej duschi chze so picz po Bosy, po tym žiwym Bosy, duž tež kwēt se wschitkimi swojimi kublami ju njemōže spokojicz. Schtož pak Boha ma, tón ma dosč, tón swoje sbože njetrjeba hacle pytacž w njebješach a na semi, tón ma w Bosy wschitko.

3. „Dha wschat wostanu ja pschezo pschi tebi, pschetož ty wosmjesch mje na pošledku i cžescžu horje.“ Kajka to nadžija! Tuto kłowo: na pošledku! naschu tschepjetazu wutrobu pošlnja, do cžmy naschich bēdženjom, do cžēm-
nosče naschich puczow, do nozy naschich tyschnosčow kwētlo pschinješe. Duž bēžmy psches wobstajnu scžerplivosč na to bēdženje, kotrež nam je prjōdkstajene, nasche džělo po-
darmo njeje w tym Knjesu, my mamy tu wěstu nadžiju:

Junu, junu dyrbi to,
Schtož naš tyschi, kwōj kōnz dostacz;
Junu budže njesbožo
Wot naš daloko precž wostacz.
Junu dyrbi sa srudnosč
Wobdawacz naš wješelosč. Hamjen.

M. w Hr.

Sbóžnosč živeje wěry.

Psalm 73, 23—26.

Glōš (317): Hdy bych ja i tawšnt jasnyami atd.

Sso klyschecz „Subilate!“ dawa

Tu hižo pola wěrjaznych;

Sim wješelosč je sešhadžala:

Knjes kam je radošč sbožownych;

Psches njeho ludžo jutrowni

S nim dobyli su na kmjerczi! —

So malej khwili wmoženi

Se wscheho horja cžasneho

A domoj k njemu shromadženi

Do kralestwa tam wēcžneho

We pschekrašnjennym žiwjenju

S nim Subilate! wyskaju.

Duž pschezo pschi nim sawostanu

A kručje džerža jeho so,

Tež hdyž psches puscžinu tu cžahnu

So wmoženju sdychuj;

Knjes domjedže jich k dobyczu,

S nim Subilate! wyskaju.

Wón wodzi jich po swojej radže,

Sich junu i cžescžu pschijima;

Dosč maju tak na jeho hnadže,

Hdyž wěstosč maja dobyčza.

Pschi sbožu, kaž we njesbožu

S nim Subilate! wyskaju.

Hdyž jeno jeho pschezo maju,

Wo nicžo druhe njerodža;

Wschu dowěru na njeho staju,

Sich troscht a džěl Knjes wostawa;

Mječ kwēt a cžasny sahinu,

S nim Subilate! wyskaju. —

U.

To dže!

Fromny muž powjedasche mi něhdy spodžitny kōn, kiž bē ras poměl a na kotryž je potom hischče dolho myšlik. Semu so džišesche, so bēšche wón wobkredž byly jemu zyle zushch cžlowjekow psched wyškej, njepscheczischczomnej murju, kotraž ani wotewrjenzh, ani duri njemēšesche — a tola chžysche so wón rad psches nju pscheczischczecz, pschetož wón wjedžishe — so je tamnu stromu murje Bože kralestwo. Wschitzh wokološtejazh porno njemu po-
darmo saptup pytachu, duž wón na najswonknyšchim kōnz zyle wufki rostol namaka, psches kotryž mōžesche po jeho mēnjenju lēdma džěczo pschelēšč. Psched nim ležachu na semi wschelake brēmješcha drašty, pschedmjety najwschelatorafich družinom, kotrež bēchu tudy po sdacžu swotcziskowane, a pōdla rostola stejesche tak-
rjez jako wrōtnik cžescžedostojny muž rjaneje podobny, kotryž na moju praschēn, hacž dha nihdže žaneho saptupa do Božeho kralestwa

njeje, pscheczelnivje na tón roškoł pokafa a džesche: „Esu jeno tele cžěŕne wrota, ale spytaj! je-li cži naležne, dha drje ty tež psches nje pschindžes. Slaj, mnoŕy ŕu to prjedy tebjje samohli, wěŕo durbjachu najprjedy wschě njetřebne naklady, wschitke tele brēmjeschka, kotrež na semi se ŕobu wlecžichu, smotpoložecz a wróczo wostajicz.“

Ma to tón muž wotuczi, ale ŕwój ŕón njemóžesche ženje saŕo sabyc. A hdyž wón někoŕo ŕłšesche, struchliwje a styšnje wo wustim puczu a cžěŕnych wrotach rěczecz, kiž k žiwjenju wjedu a psches kotrež móže ŕo tač cžěŕto pscheicz, wón smėrowajzy džesche: „To dže! jeno spytajče! woczjěncze jeno wschě njetřebne starosče, wschitke cžeže žiwjenja a wscho kniczomniŕstwo, kotrež sa njeparomne džeržicz, potom budžecz woŕwobodženi a wolóženi kaž sbožowne džecz, k nanej khwataze, ŕo tež psches najwužšchi roškoł pscheczjecz móz. Steji džě pódla lubosčjwa, k pomozy hotowa podoba, kotraž nam ruku k pošlednej krocželi podawa a kóždemu sbožownje pschepomha, kotremuž je to prawa wutrobna khutnosč.“

Chzesch-li tehodla, luby cžitarjo, so by kóžicžka twojeje duŕche junu pschistaw wěczneho žiwjenja sbožownje dozpiła, dha najprjedy wschě naklady starosčow s njeje smuczjiskaj.

F.

Ma ŕerbskej horje Čzornobóh.

Sow wyŕoko na Čzornoboh,
Hdžež woprowasche pobožnosč,
Kač předuja tu ŕwědzy mnoŕy
Tač wótšje cžasja sachodnosč!

Sow Eserbow Čzornobóh ŕo miny,
W kónž bě tež Boha Běleho,
Wschja kraŕnosč na wschě cžasjy šhiny,
Spacž džesche stare kralestwo.

Bóh kšesčjanow, Anjes wschehomóžny,
Wot wěcznosče tu s knježerjom,
Sbi Čzornoboha, a tón nóžny
Szo šhubi s hróšbnym hroženjom.

Bóh jeho pobi s mjeczom ŕłowa,
Wón s blyškom Duchu jeho šbi,
Dónž škóncžnje duŕcha Milczanowa
Tu psched Wjěšchym ŕo njekłoni.

Hdyž nad tobu, o šchtomowina,
Tu s wjěšchja hladam k ŕewjeru:
Kaž wobrucž pižana ŕo spina
Kraj plódný k horje pode mnu.

Njecz, dolina, ŕy mlódna, rjana,
Kač chzesch ty budžicz wježelosč? —
Mi ŕy ty row, hdžež pohrjebana
Se Eserbow ŕławna sańdženosč!

K. A. Fiedler.

Wón ŕo sa waš stara.

Spurgeon, ŕławny předač w Londonje, kiž 1891 wumrje, se žiwjenjopižka ŕwojeho džěda, kiž běsche tež s předarjom, ŕlědo- waze wuŕłšschenje modlitwy powjeda:

W jedyn cžas jemu kruwa padže, kiž běsche sa jeho ŕwójbu njeparomna. Wowka ŕo jeho w tamny njesbožowny džěŕ se styš- nej starosčju woprascha: „Schto durbimy nětko cžinicž?“ Džěd jej snapscheczjwi: „Schto durbimy cžinicž, njemóžu cži prajicz; ale

schto budže Bóh cžinicž, to wěm. Bóh budže ŕo sa naš staracž. Wón wě, so mloko sa džěcži trjebamy.“

Naŕajtra rano 400 hriwnow pschindžechu. Wón njebě ženje žane pižmo wo pomoz na fond sa potriebnych předarjom cžinič. Tamny džěŕ bu runje rosdžělenje hotowych pjenjes pschedewŕate, a pschi tym 100 hriwnow sbhtknych wostachu. Sedyn s tych předa- rjom mēnjesche: „Kač by bylo, bchmy-li tule summu khudemu předarjej Spurgeonej w Eŕŕeru póŕłali; wón móže te pjenjesy wěscže trjebacz.“ Pschedŕynda, předač Worley, snapscheczjwi: „To je dobra myŕl, ja jeho wobstejnosče snaju a chzu hišchče 100 hriwnow pschjpoložicz.“ Wschitzy pschitomni ŕo do špěcha dachu, tež něschto pschjpoložicz, tač so ŕo ta summa na 400 hriwnow pomyšchi.

Čžile duchowni njewjedžichu, so běsche mojemu džědej kruwa padnyla, a kač nusnje wón druhu trjebasche; ale našch Wócčez w njebjěŕach to wjedžishe. Dofelž mojej wulkaj starŕchej jeho se ŕwojey wěru cžescžeschtaj, dha tón Anjes jimaj s nusy wupomha.

F.

Boža pomoz ma wschelake pucže.

(List na Romslich 12, 15.)

Powjedańczko wot Sana Wjela.

VII.

Mjes tym počza ŕo někotrym ŕhwacz. Tón cžłowjek wot ŕlěborneho kroscha bě hižom s napjaty m kuleschkom w stronu. Do bróžnje běsche ŕo smotal a tudy ŕo na ŕyno walil, hdžež ŕmorcžesche, jakož tač praja, kaž w plóncžikach jěž.

Tež druhich jimasche po nēcžim spač. Tehodla chzychu ŕebi dobru nóž dawacz a drėmantu hič. Prjedy pač nowe mandželskej scžežechu hortu a stajichu cžěpž.

Hdyž jón hišchče stajachu, hlejče, bu šhubjenty ŕwač špěschnje s durjemi nuts. A praschany, hdže je ŕo dlějik, jim žyly durbom- dejš šdželi. S tač wurafnej rěczu to wjedžesche psched woczj stajecz, so bě jim dospołnje tač, jako bchju tam se ŕwojimaj woczomaj widžo pschjplóda byli. A ŕradni ŕebi potom mjes ŕobu pschējachu: „Dobru nóžku wobradž nam Bóh!“

Naŕajtra po ranju pošdže běchu ŕo k ŕnědanju šeschi. W schalkach wonjesche pětny kšofej a pódla ŕo ŕmējesche tykanž. Wschēm hladachu lube myŕleńki s woczow a khodžachu lubosne prajěcžka se rta. Senož tón wczėrawšchi khmutač ŕedžesche khurny s kónž blida. „Temu je wczėrawšche do-ŕo-ŕnowanje hubjenje tylo!“ mējachu schibali mjes ŕobu žort, „a to je jemu runjewon strowe!“ A sa to, so běsche w nožy na hłowu-bolenje hole wurěče mēł, mējesche nětko wopravdže we hłowje cžwileršku ból. Šjenježnytm duŕcham je bórŕy wo jich kusť hubjeneho žiwjenčžka žel. Tač bu tež jemu njemač cžěŕno a šlě. „Njedžimaj! Njemóžu wubycž. Mi chze ŕo domoj. Wólna hłowu chze cžichého pofoja mēcž!“

Stanywšchi phtasche klobuť, ŕo nastajo w dom. So by tu žyly kwap wubyl, na to jeho nochzychu wabicž. Potajkim lampasche s brēmjenjom tykanža bórŕy ŕwój pucz. Hdyž bě ŕo šbėhacz počzał, běsche ŕwač schibač s puŕornym hladanjom wot blida psched durje schol, a ŕmolanu lapku s potajneho kuczika wšal.

Prjedy wschěch kwaparijom sahe stanjenty bě k schewzej khwatajo schol. „Mišchtrje, wšmicže wschať wotrěŕ šhibniwej kóžki, něschto mjěŕŕchi hač dlón, a pošmolcže jón s wobeju botow, tač so ŕo hjes próžy pschilěpicž hodži. Szej žadajče sa to, njecz je schtož chze!“ Šjewil pač njebě, k cžemu chze jón mēcž. A hdyž bě jón dostač, běsche jón pschi khěžnych durjach w kucziku šchowal, njebě pač wo tym niłomu rjeť. —

Pschjstojne waschnje ŕebi žada, so duzy s wulkého kwapa warjeržy napiwka dasch, to rěfa: malinku ŕlěbornych pjenjes, a tehorunja tym žónŕkim, kiž maja pschiblidnu ŕluzbu. Tón škupjeňž

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dźělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njeđzela Cantate.

Šaf. 1, 13—18.

Cantate, to rěka: spěwajće! Spěwajće temu Knjesej nowy khěrluscy, pschetoz wón czini dżiwý. Dżiw wschitlich dżiwow je, kotryž je Bóh tón Knjes czinił, jako je Jesuša wot mornych sbudził a s khwalbu a s czěsczu kónowal a sa krala powyschil, kiž w njebjesach knjezi a s dobom hnadnje na naš spomina, kofsiž hišcže na semi khodżimy. Haj, spěwajće temu Knjesej wschitkón šwět! Spěwaj tež ty we šwojej wutrobje a njesapomń, kotre bėdženje je šo twój Šbóžnik bėdžil, kotre dobyče je dobył, kiž je šmjerczi móž wsał, žiwjenje pak a njesachodnosć na šwětlo pschijnješ.

Alle šhto by jeho dobyče nad šmjerczu pomhało, hdyž njeby tež dobyče nad mozu hrěcha było? Šhto pomha šwontowne wušwobodženje wot šwojstow šmjercze, hdyž njemohli šnutštownje wumoženi byč wot mozy hrěcha? Šutry šu rukowanje sa šwjatki. Tón horještanjny a š njeju powyscheny tež šnutštowne wobnowjenje człowještwa štwori. A temu je šo šydnýł š prawizy we wyškofsczi, š temu je wot Wótza Duchy pošklak, šo bychmy nowe štworjenje byli.

My pak dyrbymy temu Duchej, kotrehož je pošklak, w naš škutkowacž dacž a nješmėny nowemu žiwjenju, kotrež je do naš šplodžil, šo šadušycž dacž. Nascha dženšnišcha epistola poškasuje nam, šak šo duch a czěło, człowjeł noweho naroda a štary šadam se šobu bėdžitaj.

Na jonym boku steja špytowanja našcže šamšneje wutrobny, kotrež naš š hrěchaj wabja, a na druhim boku Bóh tón Knjes šteji, kiž naš š dobremu wabi. Šhto je w tebi móžne? To je to praschenje:

Šhto je twój wodžet — Bóh tón Knjes
abo lóšcht wutrobny?

Wopomń: 1. Bóh pruhuje — lóšcht špytuje,
2. Bóh je wschěch dobrych darow žórkło —
lóšcht je žórkło šmjercze.

1. Njech žadny, hdyž budže špytowaný, njerjetnje: Ja budu wot Boha špytowaný. Pschetoz Bóh njeje špytował š štemu a wón nikoho njespytuje. Ně, Bóh je šwěrný a nicžo šleho na nim njeje. Wón nima špodbanye nad šmjerczu hrěšnika, ale šo by šo wón wobrocžil a žiwý byl: šak mohł wón šam špytował š štemu byč? Štrach šhrěšchicž je wschak tež wot Boha šobu šaplecženy do człowškeho žiwjenja. Ššes njón naš pruhuje, ale wón naš njespytuje a njewodži naš šak, šo bychmy šhrěšchicž dyrbjeli a šo by wón bóle we winje byl šacz my. Špominaj na špytowanje přenjeho a drugeho šadama! Bóh je přenjeju człowjełow pruhował, jako šchtom pošnacža teho dobrego a šleho do šahrody Eden šadzi, njeje pak jeju š štemu špytował. To bėšche wina špytowanja š štemu a šlabosče a njepošlušnosče jeju wutrobom. Tež Jesuša, teho drugeho šadama, je Bóh pruhował, wón pak je wobstał, jako bėšche pošlušny šacz do šmjercze a bu šwěrný namatany.

Dokelž smy nětk Hadamowe džěczi a Khrystufkowe stawy, budžemy spytowani kaž wonaj. Tež nam je prajene, sčtož činicž a čehož so wostajicž mamy. Hdyž nětk Bože kasuje pschstupimy, dha smy jenož my winowaczi, niz pak Bóh tón Knjes. Spytowani budžemy wschitzy, khudzi tač derje kaž bohaczi, khori kaž strowi, czi, kotřiz su wot njesboža domachpytani, kaž wobsoženi teho šwěta a najšbožownišchi, kotrymž so wschitko derje radzi. A kóždy ma šwój wošebity nadawt, mjenujzy, so by šwěrnoscž wopokasač, kóždemu pak tež strach hrošy, kiž móže jeho wo njebjeske kralestwo pschinjesč. Ale Boža luboscž wabi naš, so njebychmy so do stracha podali a so bychmy w pruhowanju wobstali. Jenož našcha wutroba, kotraž je k stemu pschihilena, je na tym we winje, so budže Bože pruhowanje sa naš k spytowanju a spytowanje našche skazenje. Duž dha praschej so: sčto je twój wódžer, Bóh tón Knjes abo lósch tvojaje wutroby, a wopomá: Bóh pruhuje — lósch spytuje.

2. Bóh je wschěch dobrych darow žórlo — lósch je žórlo šmjercže. Wschitkón dobry dar a wschitkón dokonjany dar pschidže s wyšokoscže dele wot Wótza teho šwětkla, pola kotrehož njeje žane wotmēnjenje ani wobroczenje teje šwětkoscže a čēmnoścže. Čłowjekowa luboscž a šwěrnoscž so pschemēnja, Bóh wostanje, kajkiž je, wón wostanje luboscž. Wscho dobre, lute dobre wot njeho wukhadža. Wón je daricžel lutyh dobrych darow, tež w tym, sčtož njesroymimy, šamo w tym, sčtož nam tu čēmne je a so nam sčtóbne byč sda. Něchtóžtuli budže to we wěčnosčzi spósnacž. A tehodla je wschitko, sčtož wot Boha pschidže, dobre, dokelž nam psches to najwjetschu dobrotu wopokasuje, mjenujzy, so naš k wěčnosčzi pschihotuje. Šwjaty japoschtol wošebje na „šlowo“ pokáže, kotrež jako móž Boža čłowsku wutrobu wobnowi. Wón je naš šplodzil po šwojej woli psches šlowo teje wěrnoscže, tač pišche šwj. Šakub. Tu je žórlo wscheho šboža, to šlowo wěrnoscže dyrbi naš do wscheje wěrnoscže wódžicž. A temu dyrbi so předomacž tuto šlowo wěrnoscže, so bychmy czi přěšchi byli jeho štworjenjom, to reča: knježicž dyrbimy nad wězami teje šemje. Lósch teje wutroby pak čini naš wotrocžkow teje šemje. W rjeczasach šlych pocžinkow wschitzy leža, kiž so wot čěluych lóschtow wabicž dawaju, wot wopikštwa, wobžranštwa, nje-póžčiwoscže, pjenježneje luboscže a wschitkich tyh žadoščow, kotrež pschecžimo duschi wojuja.

A nětk pohladaj na njerosomne štworjenje. Šwěšdy po šwojich pucžach khodža, mróčzele šwoju wodu dawaju, wětry pschidnu a džěja, kaž je postajene wot teho Knjesa wschitkich wězow, sčtomy šwoje plody pschinješeja a šemja so kóžde lěto se šwojej šelenej draštu wódžewa, kaž je jeje šakon. Čłowjek pak, kiž dyrbjal w šwobodnosčzi šwojeje wutroby činicž, sčtož tamne štworjenja nušowane činija, šwoju šwobodnosčž njeuwžitnje wužiwa a so wotwobrocža wot teho, s kotrehož šmilnosčže žimy je a kotrehož prawiza jeho džer wote dnja džerži. A tač škóncžnje s jeho hnady wupadnje a budže šwjasany s rjeczasami čēmnoścže, šbity s wěčnej čwilu, poniženy pod wschitke štworjenja.

Sčtož pak Boha teho Knjesa šebi sa wódžerja wušwoli, teho wón powyšchi. Kiž je naš něhdy štworil k šwojej podomnosčzi, tón naš tež k tej šamej wobnowi, hacž runje běchmy ju šhubili, a čini naš kónu wscheho štworjenja, knjesow w pschichodnym šwěcže, wyschschich hacž šamych jandželow, kotřiz škuža, hdyž my knježimy. Duž

daj so wot Boha teho Knjesa wódžicž, so by tež junu powyšcheny byl k tej krašnosčzi Božich džěczi, k „přěšchim jeho štworjenjom“ a prošch:

Kostorhaj, šbij, škamaj tudy
Tu móž roššlobjenja wschu,
Špomá, so tebi čłowjek khudy
W šmjerczi njeje k wužitku;
Šosbēhū s proča hrěchow jeho,
Wucžišū hada šymjo tu,
Wumóž naš wot wscheho šleho,
Daj nam wschitkim šwobodu.

Šamjen.

R. w B.

Japoschtolske powučzenje wo krašnosčzi a pschecžiwjenju hrěcha.

Šaf. 1, 13—18.

Šlók (141): Šad Hadamowy šlasyl je atd.

Šlej! spytowanje pschihadža
Šo wscheltich ščežtach tudy,
A mylena je wutroba
Šam rad psches štrachne šludy.
Duž špytany
Šaš Knjesowy
Čhze wotrocžk psched šlym šho-
A pošficža [wacž
Še šhonjenja,
Ščtož móže wobarnowacž.

Šdže šwoje bydlenje hrěch ma,
Šam wobohim najšchódnišchi,
A tač so hróšbnje roššylnja
Šaž njerjad najštrachnišchi,
— Šo prajicž nam
Čhze šušnikam
Tu Knjes psches japoschtola. —
Šlech psched šludom
A psched horjom
Šaš hnada Boha ššhowa! —

Bóh njespytuje k stemu naš;
Wšchač Wócžez dobročiwny
Še, kotřiz pyta kóždy čaš
Šryč psched ššchodu naš mišy.
Lósch ššchódnj je,
Kiž špytuje,
Šdyž wabi naš a čehnje,
— Šaš njerodnyh
A nješmanych;
Šam štrachny njespi ženje.

Šdyž potom podjal lósch pak je,
Šrech porodži džě prošče;
Šač hrěch, hdyž dokonjany je,
Do jerej' šmjercže prošče!
Duž nješludžmy
Ššo na nihdy! —
Ššched šlym so šhutnje bójmy!
Ša šwězu nam
Šač, k nješškam
Wšchač datej, šwólnje pójmy! —

Bóh Wócžez šwětkla wěčny je;
Wšchón dobry dar wot njeho
A dokonjany ššicžuje
Ššo s polnosčže nam jeho;
Wón šplodzil je
Šaš mišostnje
Ššches šlowo prawdy šwjate,
Šo přěšchim nam
Šoh' štworjenjam
Še džěczi prawo date. —

U.

Kčžějna wišchen.

Šedny duchowny, kotřiz dyrbjesche kóždu nježelu předomacž a mějesche tehodla šřětkla ššladnosčž, ras jeneho drugeho hacž šebje šameho předomacž ššlyšhecž, powjedasche, so šebi wón město teho hušto wschědne dny wonka w Božej krašnej pschirodže psched-předomacž dawa a mějesche — šmahowate žitne hono abo šamjen, ptacžatko abo šwětkla jemu hušto doščž špodžiwne Boho myšle pscheradžowachu a njesapomnite šlowa pschiwólachu.

Tač je wón ras psched wišchenju w polnej kčžěwnej krašnosčzi ššak a s njespodobanjom pytnyl, so wschě lóšsche brune, šwjadle

Łopjeschka hichcze mjes hñehbelymi łezniczkami won łutachu. Łonle napohlad beshche jemu wotstorkowazy byl — won bė mēnil: na zyle wotemrjetu, wusthnyjenty schtom njeje tał njeprschijomnje hladacz, faž na tele łkajate łopjeschka mjes mlodej nalētnej pnychu. Duž je jemu wischeń pschivolaka — abo won bė s najmjeńšcha, dofelž mējesche wot Boha wotewrjenej wuschy, te słowa froshymicz mēnil:

„Slej, tajki napohlad to dawa, hdyž człowjek jeno swontownje a psched ludźimi Chrystušowe mjeno wusnawa a ɣo se łezenjom debi, kiž ma nahlad nalētneje moży a blyhczę tuteho rjaneho pocyža — ale pbdla teho jemu tola hichcze wschelake swētne wēży a wschē stare nješmane šamownosče pschiwisujaja, mēsto teho so bychu ɣo wone s nowym žiwjenjom, jeho pschežolmjazym, swotstorkowale a swotpadowale.“

Šaj — schtōž tał zunjo Boži hłōš s bjesžiwjeniteje stwōrbu won šlyšchi, ma dwojaki wužitk s wukhodom do pola a lēka! Šnjes Šesuf je ɣwoje pschirunanja lilijam na polu a wrolej na tšesche wotewsał — wo winowym pjenku a wo žonopowym šornu, wo figowzu a wo paštrjowej wozu je wōn ɣwojim wuczobnikam powjedal, so by jim na tym Bože słowo wukladowal. Ale wōn je pschi wschēm tym tež do Božeho domu, do templa šhodžil, a schtōž dha mēni, ɣo na jeho pschilad powolacz mōz a prajicz ɣmēcž: „ja ɣo tyžaztrōcz lēpje wonka w Božej rjanej stwōrbje na jeho rjanu dživach natwarjam“, tōn dopomū ɣo teho słowa, kotrež je Šbōžnik prajik: „Njewēstaj wōj, so ja bycz mam w tym, schtōž mojeho Wōtza je?“

F.

Njebjeski wōtžny dom.

(B. Gerhardt.)

Šwojemu lubemu staremu schulstemu towaršchej

Augustej Kostokej,

wumjenkarkej we Wulkich Debšezach,

s pscheczelnemu dopomnjenju a s wopomnjenju stary schulski ɣušob
Surij Brōst.

Šzym jeno hōšč na semi,
Tu statoł žadyn nej;
We njebjesach pał je mi
Dom wōtžny s pschebytkej.
Tu njepokojny šhodžu,
Mēr wēcžny smēju tam,
Šdžež Božu hnadu šlodžu
A šbōžny šwjatol mam.

Šcho dha je sa mnje mēlo
Šow moje žiwjenje,
Šacz jeno nusu, džēlo
Wot mojej mlodošče?
Šak husto wodnjo, noży
Šsu šhwilki wschelake
We staroščy a w próży
Šso ja mnje minyše.

Mje wschelle wōtre wētry
Šsu husto štrōžile,
Wlyšł, hrom a wichor šhētry
Došč ɣu mje štyšchile.
Šzym hidjenje a šbōšče,
Kiž njebēch šaklužil,
A hrosne pscheczownosče
Tež czišche pscheczērpil.

To wschal tež lubi stari
Šsu nadošč sšonili;
Duž tež ɣu w šwētnej hari
Šam s radže, trošhtewi.
Šak mējachu ɣo bēdžicž
A wutracž bolosče,
We wschellej hrosy šedžicž
Ach husto štyšknijwe.

Šzi fromni pucowachu
Wschal stajnje tam a tu
A statoł pschemēnjachu
Šwōj prēšchi se šrudžbu.
Šsu njekli šchiž — hacz wuschli
Šsu psches ɣmjercž czēknosčy
A s ɣwojom tōnzej dōščli,
Do rowa šhowani.

Do šboža kaž do nusy
Šzym tež ja podal ɣo,
A nješym we tym zušy,
Šchož je jim stało ɣo.
Wšcho dyrbi pschebēdžene,
Wšcho pscheczērpjene bycz;
Še wscho pał pschewinjene,
Mēr wēcžny budu mēcž.

Mētk chzu wschal dale stajicz
Šwōj kiješch wandrowšci,
Pał šwētej chzu ja prajicz:
„Šow ɣo mi njelubi.“
Ša drohu czahnu rady,
Kiž mje dom dowjedže,
Šdžež luby Wōczēž s hnadu
Chže wēcžnje šchewicz mje.

Wēm horkach šwōj kraj wōtžny,
Šdžež wot jandželow tam
Šso šhwali wschekomōžny,
Kiž wschitko, wschitko šam
We šwojich rutach nošy
A šdžerži najlēpje;
Šaj, kōždeho, kiž prošy,
Tež šbēha, wumože.

Ach, tamny dom, tōn wōtžny,
Še moje žadanje,
Šak šym ja tola šprōžny
Šswēt pscheschol nimale.
Čžim dlēje tudy šhodžu,
Čžim mjenje wješ'la mam,
Kiž s wutrobu ja rodžu. —
Wjaz' šrudžby namakam.

Šow šte je hospod'wanje
A horja psche wjele;
Duž wušlyšch šdychowanje:
„Ach, Božo, wuššehū mje
A czin tōnž drohowanja,
A, hdyž ɣo lubi cži,
Tež wscheho prózowania;
Špožč domthōd šbōžny mi!“

Šdžež šym ɣo dotal bēdžil,
Mōj pschebytk njeje tu;
Šzym dolho došč tu šedžil,
Dha potom wuczahnu.
A schtōž šym trjebał tudy,
Wšcho w šwēcže wostanje;
Šzym wušdychował šhudy, —
Dha pohrjebaja mje.

Ty pał, o moja radošč
A šwētlo žiwjenja,
Ty cžehnješch, moja žadosč,
Mje s šebi do njebja;
Do doma, hdyž je krašne
A wēcžne wješele,
Šdžež šwēczi šbōžno jašne
Ša dusche wērijaše.

Tam chzu ja wēcžnje bydlicž,
Kiž jako zafobny,
Tam chzu ja s tymi šydlicz,
Kiž s kōnu debil šy.
Tam budu šaspēwajo
Wo twojej hnadže wschej
A šbōžnje wotpocz'wajo
Šwōj šwjatol šhwalicž šej.

Džeczō jako Boži pokōł.

Šornčerški mištr Šurz bēšche wustojny džēlacžer a mējesche dobru šaklužbu. Šeho žona dom w najrjeńšchim porjadku džeržesche a džēczi w bohabojoščy łublasche. Duž ɣo šbasche, so šwōšbje njemōže na ničim pobrachowacz. Muž pał hinał myšlesche. Wōn bē teho mēnjenja, so je fromnosč sa žony a džēczi zyle dobra, so pał wōn žaneho Boha w njebjesach njetrjeba. Wo tym ɣo wōn a jeho pscheczeljō kōždy wječor sa kōczmarškim blidom s wjele naduwatymi prajidmami šabawjachu. Šo ɣo wōn po nēcžim s duschu a czēlom šwōšstwo zyle drugeho šnjesa ščini, to wōn njepytny; a tola wobšteji wotročkownstwo, wo kotrymž s polnym prawom rēla: dasch-li czertej maluschł, wōn žyłu ruku — haj škōcznje žyłego człowjeka wosmje.

Šurz bu se šwojimi porjadnymi wopytowanjami kōczny s wopikžom. Wōn džē wjazy šaklužesche, dylł s šastaranju šwojeje šwōšby trjebasche, schtō njedyrbjal jemu tehodla dylł a dylł šchleńczku popschecz? tał ɣo wōn šam šamolwesche. Šak bōrsy bēšche s teho wschēdne, njeparonne nawucjenje nastalo, bu jemu hake jašne, jako ɣo to psche husto stawasche, so wōn pol bjeswēdomnje domoj šhablasche. Wējo jeho wobthod pod tym czērpjesche. Wēšche-li wōn štrōšby, czinjeschche šebi šamemu poroči a chžyšche ɣo šako polēpschowacz; tola njepoczink mējesche jeho hižom psche jara we šwojej moży, hacz so njeby jemu pschezo s nowa s woli był.

Šedyn wječor bēšche Šurz wurjadnje njepomēny pobyl, a šwojich smyšłow lēdma hichcže mōžny, mējesche wōn tola to nje-

jašne czucze, so by, jeli so tajši domoj wróćzi, žonje a džěczom s pohórščkom byl. Wón so psched nimi a psched sobu šamym hanibowasche; běšče džě jeho miła pobožna žona jeho hušto došč se klyšami proščła, so by so tola žadlaweho palenzpicža wostajil. Ně, wona nješmėdžishe jeho dženska wječor widžecž. Wludny a rošhorjenny džěšče wón, město do šwojeho domu, runje šnapschecžnu stronu, a dokelž jeho spróžnosč pschewsa, wón něotre hodžiny pod jenym šchtomom psched městom špasche. Šako na ranje šymu mrėwšchi wotucži, bė jemu tak hubjenje, so mėnjėsche, jeno dobry palenz móže tu pomhacž a — wón džě pucž jara derje šnajėsche — bórny šako we šwojeje forczmje šedžiwšchi, wón tak činjėsche kaž wczera.

Šiščezje njemőžnišchi so jemu nětko dompucž šdasche; wón dnrjėsche daloko, daloko wot jow prjecž, šhablasche š dwórnišcžju a kupi šebi billet ša jěšbu někotrych štažijow, so bychu jeho ludžo kőždy šlėd wo nim šhubili. Bjes praweho wjedženja, šchto čžini, tón nješbožowny muž potom šako dale pucžowasche. Šemu bė, kaž by jemu šnutškowny hłóš pschimołal: „Čžin, so šwoje žiwjenje ščón-čžišč; ty nješšy š ničemu wjažy hōdny.“ Wot tajšichle šlych myšlow šphtowany, wón na jenym moščje šasta a do žolmow rėki, ryčhle nimo bėžazjeje, šhladowasche.

Duž něhdžje pjecžlėtny hōlcžik škacžizy pschińdže, so žyle do-wėrliwje porno njemu štupi a tež šobu do wody hladasche. Wopilž paš bėšče š temu šadwėlnemu pschedewšacžju dōšchol, se ščotom do žolmow dele wšchėm šamoporokam a šwojemu hubjenemu žiwjenju kōž ščžinič, jeno „š dobrym lunkom“ čžžysche šebi wón prjedy hiščezje šhrobłosčze š temu napicž. Wón pjenjės š šapšy wucžezje a džěšche š šwojemu małemu šušodej: „Doběž wšchaf do najbližichich šlamow a pschijješ mi šlesčtu palenza, potom čži runje telko pjenjės darju, kaž tole jow.“ Džěczjo, so špodžiwajžy a š jašnymaj wōczkomaj na njeho hladažy, prajėsche: „Mōj nan ženje palenz njepije; wón praji, to čžini picžkow hlupych, puštych a bjesbōžnych, a tajšich ludži, kiž to čžinja, budže luby Bōh šhostacž. Njepij ty tež žaneho palenza, so móže čže Bōh lubo mėcz!“ hōlcžez š prošča-žym hłóškom ščōnčži.

Šchto to tola bėšče, šchtož wutrobu teho muža, kiž čžžysche šo runje šamomordarja ščžinič, tak špodžiwnje pohnu? Wryšlesche wón na šwoje džěczji doma, abo trjechi žuseho džěščža hłóš jeho wuchjo, jako budžishe Bōh jeho warnowacž dal psched wėcznym šatamánštwom, šotremuž napschecžjo bėžecž bėšče šebi wón wotmyšlil? Wón šo wotwobrocžzi, so hōlcžez njebny widžal, tak šo jemu šlyšy po ližomaj ronjachu. Šeho žyła bohšabnyčiwosč a hrėščnošč w hōbrškej wulkoščzi psched nim štejėsčtej; ale wón tež špōšna, so jeho Bože šmiljenje špusščžilo njeye a so je tež ša njeho hiščezje wodacze. Dnrjėjo dha to tak čžežto byč, pošym so je šo psched Bohom šokorjał, šo na to tež domoj wróćicž a šwoju žonu wo wodacze prošycz ša wšchu žalosč, šotruž je na nju pschijješil? Š Božej pomozu dnrjėsche šo džě nětko wšchitko pschemėnicž, pschetož na šwoju šamšnu mōž a na šrutosč šwojich dobrnych pschedewšacžow, šo wopilštwu wšdawacž, nochžysche šo wón dlėje špusščezčž.

Ša mało hodžinow bė potom hōrcžekški mišchtr šako pola tnych šwojich, šotšiz bėchu jeho dwaj dnjej dolho šodarmo šytali. Šle žane šłowo šoroša psches žoninej hubje njepšchińdže. Šak někotry šrócz bėšče šo wona w horzej modlitwje š Bohu wołala, so čžžyl šo jejny muž wot nješbožowneho njepočžinka wopilštwu wušwobo-džicž a so by šchescžžijan — niž jeno pošmjenje — byl; nětko bė ju tón šnjės wušlyšchal. Bėšče jej hačž dotal pschezo tak bylo, jako by pja ta proštwu wőšebje ša nju we šwjatym Wōczje-naschju štala, so mohla bjes hōrčosčze mužowny hrėch njescž, dha šo nětko wobaj ša šebje modleschtaž: Njewjedž naž do šphtowanja!

Š Božej pomozu bėšče tamny džěń wopravdže š hlubokemu, šnutškownemu wobrocženju š šuržom pschischlo a nowy duch a nowe žohnowanje do jeho domu šaczahnyšhtaj.

F.

Njebjeski Wōczez.

Š njebja wuššokého,
Š raja wėcznosčze
Woko Najwyššichheho
Na naž šhladuje.

Šróštwy našche šlyšchi
Wōh tam džěń a nōž;
Š wōtžnym šchitom pŷšchi
Našch pucž jeho mōž.

Š miłosčju nam dawa
Wšchėdnu potrebu;
Šomhacž njesastawa
W nush, we horju.

Šrajcze ludžom wšchudže:
W njebju Wōczez je,
Kiž naž njesabudže
W šwojeje dobrocze!

K. A. Fiedleř.

Wšchelake š bliska a š daloka.

— Šańdženu njedželu mėjėsche šo šwjatocžne šapokšanje šnjesa šararja Šcholty we Wulšich Šdžarach psches šnjesa šuper-intendenta Šuringa w pschitomnoščzi šnjeshow archidiašona Dobružšeho š Wožerez a šararja Šrūgarja š Laša. Wōh luby šnjės žohnui dušchompastyrške ššutkowanje šnjesa šararja Šcholty na šlawach Šdžarowskeje wōšady!

— Wšchichodnu njedželu wotmėwa šo žyřkwinska wšitazija w Nješwacžidle psches šnjesa tajneho žyřkwinskeho radžicžela Meiera. Ša šerbškim šemšchenju šmėje šnjės šarat Wšrosaf-Šrodžiččžanski wšitazijšku rėcz.

— Šolleka ša šnutškowne mišionštwu, 1. pošutny džěń w Šafškej hromadžena, je wunjėšla 23,500 hr., to je něščto mało wjažy hačž 1907 (23,260), ale tola šhėtro wjele mjenje hačž 1906, hđžez bėšče wunoščl 26,996 hr. Šolleka je šo rošdžėlila š pod-pjerje wšchitšich wuššawow šnutškowneho mišionštwu w štraju.

— Šak mało šo bohūžel pschikšaha šwjata džerži, wo tym šwėdčzi wušbudjenje, šotrež ma šo w tu šhwilu psched pschikšaznym šudom w Šipštu. Wo 39 wopacžnych pschikšahach a 34 šawjedženjach š wopacžnej pschikšaze ma šo šudžicž. 19 wōšobow šo šudži. Dušcha žyšeho ščōšniweho pašma je prjedawšchi hōščenzat Šreichart. Wón je se šwojimi towašchemi jebanštwu wuwjedł a někotru šwōjbu do njeshoža štorczil. Wšchi šwojich jebanštwach šo woni mjės šobu psches wopacžne pschikšahi šodpjerachu.

— W Šrusškej je šo wōłbne hibanje ša wōłby do šejma šapōšłanzow šapocžalo. W Šōšborško-Wožerowškim wōtrjėku njeye šo mjenje hačž 8 kandidator ša wōłbu poštajilo. Wot šonserva-tivnych štej poššajenaj: šnjės š Šōh a š Lufe, wot nazionalliberal-nych šnjės šamški šudniški radžicžel Šnaudt we Wožerezach a šnjės Šišchwiz š Niššejje, wot šwobodomyššlynych šnjės šabrikški wōšbedžer Šchweich š Bėšejje Wody a šnjės šubler Wirth je Štrōže, wot šozialdemokrator šnjės Štolpa š Wožerez a šnjės Šeumann š Wulšeho Šašchna.

Listowanje. K. f. B. w Zh. Najwutrobniši džak za pšecelniwu pošylku. Špomnjeny šhėrluš je hižom pšeloženy; čf. Špėwafške č. 432. Za pošmenowanej šłowčy by „wudžerž“ prawy wuraz byl. Naj-wutrobniši pošrow!
F.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihiczišcžeńni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njeđzela Rogate.

1. Tim. 2, 1—3.

„Pschede wschěmi wězami,“ tak naš šwjaty japoschtol k dobroproschenju napomina. To je po tajkim hlowna wěz wěrneho křesćijanana. My ewangelszy šo pomščitkowneho měšništwa křwalimy. To by hubjenny měšnik był, kiž by jenož šam ša šebje psched Boha stupil. Šdnyž je tež w bibliji mało měštnow, kotrež k dobroproschenju napominaja, čim wjazny je měštnow, hdžež šo nam dobroproschenje šwjatnyh mužow Božich jako wopišmo dawa. Abraham šo modli ša Sodom, Mójsaš, Samuel, Dawit, Salomon, Jeremiaš, Daniel a dr. ša šwój lud, Křyštuf ša šwójich wuczobnikow, tež ša tych, kotřiž to halle budža, Šchěžepan ša šwójich njepscheczěljow, Pawoł ša šwoje wošady. A wopravdže: dobre wopišmo je móžnišče hač wjele šłowow.

Dobroproschenje je křóna modlitwy,

1. šhto wopšhija? 2. šhto dokonja?

Dobroproschenje ša wschitkich čłowjekow šwjaty Pawoł šebi žada. Na tym pošnawamy japoschtola pohanow, kiž praji: Bóh čže, šo by wschitkim ludžom pomhane bylo a šo bychu k pošnacžu teje prawdy pschisšli. Njedyrbjeli my pschede wschěm dobroproschenje čžinicž ša šwójich najbližšich? Wy starschi macže šwoje džěczi woczahnyčž niz jeno ša tutón šwět, ale tež ša tamny šwět. Nočžecže k temu najšěpschu pomoznu wěz nałožowacž — modlitwu? Štatař ša šwoje pola a šwony prošy. Nočžecže

ša rolu wutrobow šwójich džěczi prošycž, šo by Bóh tón šnješ waschemu roššwanju dobre tyeže dał? Čžecže je šwójimi proštwami čžakacž, doniž njeje džěcžo na šmjercž šhoriko abo hluboko do hrěcha padnyło? A potom: džěcžo je starschiskeho domu poržehnje. Ty, nano a maczi, njemóžesh wjazny ša nim křodžicž ani šwojej ruzy nad šwójim lubuškom šchitujó džeržecž. Tola, ty to móžesh, twoje modlitwy budža twoje džěcžo kaž murje wobdawacž w tyšazornych strachach čžěla a dusche. Wy džěczi, kač čžecže šwójimaj starschimaj wschitke dobroty šaplacžicž? Šeju pošluchacž, jeju w čžesczi mēcž a jimaj čžescž čžinicž, jeju junu k šebi wsacž a jeju hladacž — to wschał je jara pěčne a křwalobne. Ale najšěpsche šaplacženje je dobroproschenje ša njeju. Wy bratsija a šotry, kotřiž šo tač ložny roškoricže, wěšcže, i čžim šo njerjad roškorny hižom pschi špocžatku šadušy? Šdnyž mješ šobu dobroproschenje ša šebje čžinicže. Wy mandželszy, šcže wot Boha hromadu wjedženi, šo byšcže šo čžim dlěje čžim lubšcho měli. Šiches dobroproschenje, kotrež jedyn ša drugeho čžini, šo njewidomny šwjast wokolo wutrobny wije. —

Šdnyž pač šwjaty japoschtol k dobroproschenju ša wschitkich čłowjekow napomina, dha špomina niz jenož na tych, kiž nam blisko steja, ale tež na tych, kiž wysche naš steja, na „křala a na wschěch wjetchow.“ Šehdy, ša Pawołowy čžak, šuromy křwělacžny křěžor Nero na trónje šedžesche a w provincach bohotojo křežachu, kotřiž křesćijanow pscheczěhachu. A tola dnyrbjachu šo křesćijenjo ša nich modlicž. Štač wjele bóle my ša šwoju křesćijanšku

wychnoszcz! Króny a szeptarje su czeźke brēmjenja a wulke samolwjenja žadaju. Tehodla njebměny fwaricz, ale wjele bóle so modlicz. Sa dobru wychnoszcz dyrbinj i luboszcz a i dżakownoszcz proščycz, ja hubjenu wychnoszcz pať, so by Bóh tón Anjes ju polepschik.

Wyšče teho pať ma so dobroproščenje czinicz ja wschittich, kotrychž je Bóh tón Anjes nam blisko pschinješt. Kať wjele strowjenjom, kať wjele pscheczow wschēdnje pať rtnje pať pišomnje wudželujemy! So pať njeby twoje „pomhaj Bóh“ a twoje „wjetšchpomaj“ hołe słowo bylo, dha staraj so sa to, so by kóždy postrow byl modlitwa a kóžde pscheczē dobroproščenje. A jako stawy jeneje kschesczianskeje zyrkwje modlmy so k Bohu jedyn sa drugeho, duchowni sa wošadnych a wošadni sa duchownych. Duchowni — wošebje wulkich wošadow — njemōža do wschēch domow khodzicz, ale k Bohu so modlo w dobroproščenjach žyłu wošadu pschekhodžuja. W powšchittownej zyrkwinej modlitwje tež sa wotpadnijemych proščymy, kotrymž na žane druge waišnje blisko pschińcz njemōžemy. — A dyrbjal jenož ewangelski sa ewangelskich, katholicni sa katholicich proščycz, niz pať tež kóždy sa stawy druhich zyrkwjom, a to czim bóle, czim wjazny su tamni do wopacznych wuczbow sashmatani? Hacz so hiszczē junu swontowne sjeđnoczenje wērutowšnacžow stanje, to njewēmny; ale duchowne sjeđnoczenje w dobroproščenju mamy. Tuto jene stadło psched jeneho pastyrja stupi, tu so i najmjeńšcha i džēla Anjesowa próštwā dopjelni: „so bychu wschitzny jene byli!“

Alle to: „sa wschittich człowjekow“ hiszczē dale pokazuje. Ludny semje kebi psches wobthod a witowanje pschēzo bliže stupaju. Dyrbjeli pať człowjekojo jenož swontowne niz tež snutzšownje so bližecz? Pomhajmy k temu psches dobroproščenje sa wschittich człowjekow. Pschetož dobroproščenje je króna modlitwy.

2. Schto pať nětk dołonja? Njenje je, šwojemu šobuczłowjetej i czēlneje abo duchowneje nudy wupomhacz. A temu wschāt nam husto šrēdki a mozy pobrachuja. Dobroproščenje pať mōže tež najšlabšchi a najšhudšchi czinicz. Mišionar pola pohanow bycz njemōžesch, a tola psches šwoje modlitwy jo samōžesch. A hdy by něchtō wschitke twoje dobroty wotpošasať, twoje dobroproščenje njemōže wotpošacz. A hdy by wschitko napominanje a warnowanje podarmo bylo, dobroproščenje jako pošledni šrēdēk wostanje. A potom: někotrežkuliz šle słowo njeby šrēczane abo pišane bylo, hdy by so ty najpriedy sa teho drugeho modliť. Schtož so pať šwēru k Bohu modli a dobroproščenje czini, tón njewidomny w statnym knježerstwje, haj w šamym šwētym knježerstwje Božim šēdži, byrnjež hewať na semi ničō prajicz njemēl. Kotšiz šwēru so k Bohu modla a dobroproščenja czinja, czi su kaž haczenje pscheczitwo nawalnym žołmam škaženja, woni su kaž reserva šady wōjšta bēdžerstkeje zyrkwje.

Nima dha nětk šwjaty Pawol prawo, hdyž rjeknje: Dobroproščenje je dobre — mjenujzy so naš šamych, k temu tež Bohu špodobne? Pschetož hdyž tež Bóh tón Anjes našcheho dobroproščenja njepotrjeba, dha jo tola žada k našchemu žohnowanju. Kať pať budžemy so džitwacz, hdyž we wēcznej šbōžnoszczī špōšnajemy, so su našche šnadne modlitwy šobu šaplecžene do štawišnow šwēta a zyrkwje a jenotliwych człowškich dušchow, haj so šmy šnadž psches to jenej dušchi k žiwjenju pomhali. O Božo, kajke wješele, šchtōž dušchi pomha wot šmjercze! — Šamjen.

Bóh wschēhomōžny šymjo a plód wobradža a wobarnuje.

2. Kor. 9, 8—11.

Šlōš (242): O Božo lubošny! atd.

Bóh wschēhomōžny je, Kiž šym a žně šam dawa;
Tať jeho dobrotā Tu ženje njepšchestawa.
— Duž džať a modlenje Šom' šwōlnje pschinješmy,
So džēczi džakowne A lube jemu šmy!

Schtož dostawamy, je Došč we wschēm pschēzo wschēho;
Nam wschēlka hnada je Še žohnowanja jeho
Šso wschēdnje šlicžila, Šo bychmy bohaczi
Na dobrych wupłodach Šso psched nim ščini.

Wón šymjo roššywa A žiwnoszcz šhudym dawa;
Maš jeho ruka je Šched šchodu šathowala,
Šdyž na žnjach šhowamy Do brōžnjow bohacze
A jeho šhwalimy, Šo dobroczimny je.

Nječ plody prawdoszczē Džē jemu pschinješemy,
Nječ psches šwēt k njebešam W dom pschēzo špēšchnje džemy!
Šso šwēni pošazmy Na Božej winizy,
So polo plōdnive Tať šami jeho šmy! —

Schtož Bohu woprue Džať pošlušny a šwēny,
Tón plōdny wostanje A domoj cžehnje mēny
Na dobrych bohaty Tu škufach prawdoszczē,
Dōjž junu herbuje Kaj wēczny šbōžnoszczē. —

U.

Radscho nětk!

Wubjerny duchowny Dr. Chalmers šlyšesche ras w šewjernej Šchottškej jenu knjeni na to škoržicz, so jejna czežkothora džowka wo nabožnje ničō wjedžicz nochze. Wona jeho prošesche: „Rēcžē tola Wy i nej. Mōj muž a ja a něotši pscheczēljo šmy to špytali, ale jejne jadžerženje bē pschēzo wotložowaze.“

„Nō, ja chzu widžecz, šchto so czinicz dawa.“

Wón tu khoru hižom šnajesche a hacž na najpscheczēlnišcho i nej rēcžesche, bjes teho, so by so nabožiny podobnyl. Šaťo bēchu jeho potom i nej šameho wostajili, so ju wón i najwutrobnišchim hložom woprašča: „Waš drje su wēczē i nabožinu kētro wjele czwilowali, njewērno?“

„Šaj, wēšo!“

„Njedyrbju waišchim pschuwšnym prajicz, so nochžyli bližšche šchēšč mēšazow ani šłowčlka wo nabožnje rēcžecz?“

Šhora so trochu poštrōži a džesche: „Ša šym jara šhora; šchto wē, hacž šym sa poš lēta hiszczē pschi žiwjenju!“

„Dha prajmoj tš mēšazy!“

„Tš mēšazy! Schto wē, hacž budu hiszczē tať došho žywa!“

„Kať by i jenym mēšazom bylo?“

Šhora i lohka ššepjetasche: „Ša njewēm —“

„Čžemoj tyžēn prajicz?“

„Šať hacž na poštajeny džēn to wotštorczicz, tola rada nochžyla!“

„Wy macže žyle prawje“, duchowny rjekny, „ja šym tež Wašcheho nahlada; lēpje je, tu wēž njewotštorčowacz; mōj čžemoj nětko na mēščē wo lubym Bošy a wo wēcznoszczī rēcžecz.“

Wón rēcžesche a modlesche so i nej, wutroba bu jej lōžšcha a šwobodnišcha, wona mēšesche radošč a troščt na jeho blisščōščī a šlyšesche rada, hdyž wón wo tym k nej rēcžesche, šchtož dušchi mēr a pošoj dawa.

F.

Praschenje a wotmolwjenje.

Kak móžu Boha čzeszczicž ja? —
 Hdž mjelču stajnje jemu
 A w čašu nudy, hubjenstwa
 Tež podwolam ho wschemu;
 Hdž w Bosy wjekele
 Je moje fšewjenje.
 S tym je wón čzeszczeny,
 Ssym-li pschez' sadomny.

Kak móžu Bohu služicž ja? —
 Hdž wschědnje činju rady,
 Schtož jeho słowo pschitasa
 A dokonjam to i hnady.
 Hdž, k wschemu swólnowy,
 Ssym jemu poddaty,
 Tež hdž ho čželo pschecžiwja. —
 Tak ho jom' služicž saleža.

Kak móžu Boha lubowacž. —
 Hdž i wješelom ja khodžu
 We wschěm, schtož chze mi pschitafacž
 A schtož tež pschezo rodžu; —
 Hdž bližšchoh' lubuju,
 Toh' ženje njesrudžu.
 D k temu, luby Božo ty,
 Mi móžešch pomhacž jenicžy.

Jurij Bróšf.

Wupschestrjenej ruzy lubošče.

Stary fromny Valerius Herberger něhdy pschi šmjertnym ložu šwojeho schěščlětneho džěščza na kolenomaj klecžesche. Rónž běšče blifko, nan to wjedžišče a jeho wutroba chyzšče ho jemu pušnyč, tak wón to džěčžo lubowasche. A wono bě tež lube, fromne džěčžo, teho dla mějesche je nasch Šbóžnik hiščeže wjele lubšcho.

A Herberger ho džěčžo woprascha: „Moje džěčžo ty nětko bórny wot naš póněžesch a wumrějesch; njebojišch ho tež šmjercže?“

„Ně, luby nano“, khore džěčžo wotmolwi, ja ho wumrjěčža njeboju.“

„Čžehodla dha ho šmjercže nještrachujesch?“ ho nan dale praschjesche.

„Dokelž džě k Jesužej du, kiž ma mje tak lubo“, bě jeho pobožna wotmolwa.

„Ale i wotkal dha wěšch, so ma čže wón lubo?“ praschjesche ho nan dale. A khore šmjercžspróžne džěčžo, kotrež i žyła nješrosnymi, čžehodla ho nan tak džiwne prascha, ho se šwojich šahšwčkow spróžniwje posběže a i wulkimaj, hlubokimaj wóčžtomaj, kajtež maju jeno mrějazy, na nana hladašče; potom wono šwojej rucžy wupschestrje a i hlubokim hnučžom rjekny: „„Takle je džě wón ja mnje na šchižu wišal!““ A na to wono bješmóžne do šahšwčkow wróčžo padže, spróžnej wóčžy ho šandželisčtej a mucžna mala wutrobka běšče šbóžnje wušnyła — w Jesužowymaj rukomaj.

Tak je wón tež ja mnje a ja tebje na šchižu wišal! Špominasch na to, luby čžitarjo? A móžešch ho ty hižom trošchtnje a se wschěj nadžiju na to špuschčezč, tež dyrbjal-li ty dženska hiščeže wumrjěčž? —

F.

Kak Jesuž ruku na wutrobu kladže.

W nisfej khěžy bydlešche khuda wudowa se šwojimi tšjomi džěčžimi, wot kotrychž jene, schěščlětna džowčicžka, khora ležesche

a njeběšče tež ženje prawje štrawa byla, a wudowa džělasche a pschědžesche sa šwoje džěčžatka, wjelež móžesche, a macžesche k temu se šhšami. Tón Šnješ pak praji: „Sa šym twoju modlitwu šhšchał a twoje šhšy widžil.“ Šef. 38, 5. Khora Šaňžka bě jara hubjene džěčžo, na wješ bě lědom pschischla, ale se šlotymi hašami njebjeskeho města bě šnata. Ššchi šwojim hubjenštwje móžesche jara rjenje špěwacž. Šejne najlubšče špěwanje bě: „Hdže namaka dušcha šwój statok a dom?“ W tutym špěwanju pohladuje wona se šwojeho khudobneho lěhwa k hornjemu Šerufalemej, se šlotu natwarjenemu, a šhšchi wot tam šem haršow klineženje pschěd štolom Božim hacž do šwojeje čžicheje komorki. Stary šušod Jan i běkej hlouu a i ššepjetatymaj rukomaj, ale lubowat rjaných duchowných khěrlušchow, šhda wjele pschi khorej.

Tón wječžor, wo kotrymž rěčžu, je wschitko čžišče wo istwje. Šaňžka njemyšli na špěwanje, leži pak žyle čžišče, špadnjenej licžy štej wschěj čžerwjenej, tak ho horitej. Na jene dobo wola: „Macže, macže!“ Macž kolo šastajiwšchi a štanjšchi džě se šwěžu k lože. Džěčžo ma wulku čžěšnotu. „Macže“, rjekny, šawołajče šušodom a modlcže ho!“ Hdž macž se šušodami pschidže, rjeknje: „Ach, šlafncže ho wschitžy a modlcže ho!“ Wschitžy ho pschi ložu pošlafnu, we ložu wbohe džěčžo šedži, džerži šwojej rucžy twjerdže štyknjenej a trjepjele štyšnosčže steja na jeho blědym woblicžu — wschitko je žyle čžišče. Na jene dobo šwojej rucžy rósno pušchčiwšchi, praji i roššajšnym woblicžom: „Nětko mi Šnješ Šesuž šwoju ruku na wutrobu kladže.“ A džiwne, wschitka nusa a bolosčž bě precž wsata, — čžišče džěčžatko wotšal wučžahny. Tym pak, kotšičž klecžachu, je bylo, jako budžišče Šesuž čžělnje pschi ložu štal, jako budžichu hiščeže jeho dych šhšcheli.

„Do twojeju rukow porucžam ja šwoju dušchu, ty šh mje wumohl, Šnježe, ty šwěrnny Božo!“

Wotrodženž.

(Po čžěškim.)

Schtž wo šwoju wótcžinu njerodži,
 Tón luboščž njech nanihdy nješłodži
 We wutrobje wotrodženškej!
 We šrudobje ani we wješelu
 Šsej pschecželšta luboščž na wutrobu
 Toh' nješwěrnoh' nješschitkóčžej!

Schtž wótzow rěčž tupi, ju wuššměwa
 A narod šwój hanibnje šazpiva,
 Wšcho dobre tom' we dušchi šhiš!
 Njech jashk jom' pscheradny woněmi,
 Njech placži sa šlěpža mjes ludžimi,
 Šso w zušbje bješ potomštwia miš!

Njech žane ho šbože jom' nješměwa,
 Wroš, štyšš jeho wěčžnje njech wobdawa
 A rapak joh' woblétuje!
 Šso šradujče, hlózne wy šawrony,
 Waš našycži pscheradniš wótcžiny,
 Kiž hanibny wotrodženž je!

F.

Sserbowka.

Šistorišta novella wot R. Židuša. Šešerbšchčičil K. A. Fiedleř.

I.

Ššches hluboki pěš Delnjeje Šužyžy jedyn wječžor w septembri lěta 1429 dwaj rycžerjej na mucžnymaj šonjomaj k wotštyšnje-
 nemu šonzej šwojeho džěniškeho pučžowanja jěchášchaj. Dž a dž

ko jedyn jeineju konjow dla tołknych schtomowych korjenjow, i pšlom i lohka pšchifrytnych, potkny a jšdnikow nušowasche, na šwojej šwěrjeczji kedžbowacz, kotrejž šo šdaschtej šwucženej bycz, twjerdschu pòdu pšheftracžecz. Pšches pucz kłmurne halošy kłòjnomy wšbachu, kotrejž šo do nješchemwidneje daliny roššchěrijachu a pohladej k njeby tu šamu jenatošcž pošficžachu, jako płona pòda špròžnej nošy. Dale jenatošcž njebš pał bješ šnamjenjom žiwjenja. Tu a tam kur někajšeho wuhelza (Meiler) nad wjeršchlami schtomow pomalu horje štupašche, a čašto sešcherjeny šajaz pšches pucz pšhebžža, a lišča a šorna šwoju potajnu čžcť pšches puščžinu pytašchtej.

Taj ryczerjej, šašadžitej podobje w počnej bròni, mjelczizy šwòj pucz čžehnješchtaj. Šenatošcž krajiny a wotpjatošcž wot dołheho a wobczěžneho jěcha jeju k rošmlowje malo poškilenjeju čžinješche. Wotewrijenaj wištraj dašchtaj woblicži bješ wošebiteho wošnama widžecz; jeno barba wlošow a woczow a wobryš bš wšchelaki; hewal i žyla tón šamy muras pošašowaschtaj: woještku wutrobitošcž a šazpicž strachoty, i wštej hruboščžu šdruženej.

Mjelčjenje tuteju zušbarjom bu pšches šup wjazorych koni pšchetorhjene, kotrejž we špšchnyh kołku pšches lšš šchumjachu. Mjewòlnje šo wonaj wobrocžičhtaj a widžičhtaj na čžole maleje jšdneje kupy šchwiznu podobu w kabacž a barecž, i kotrehož dołhe pjero sejhrawašche. W někotrej šdalenosčji wot njeje dwaj šlužobnikaj šlědowašchtaj, i kotrejuž jedyn se šwojeho konja pšchipòdla konja wjedžičše, liž počnu bròni ryczerja nješesche.

„To je čžěški bastard“, šchepnyschtaj šebi jšdnikaj, kotrejuž najprijedy šetlachsny; „wón pšchezo hišcžze tał hordžze wołoko čžaha, kaž w tym čžahu, jako bš jeho nan hišcžze žiwy.“ Toła k dołhim rošpomnjeczam njemejšchtaj čžaha. Šujny młodženz bš jeju rucžze došcžahnył a jmaj šwòj poštraw wupraji.

„„Šdžze čžzetaj, knješaj?““ šo jeju i jašnym hlošom woprašča; „„njabudžich wšril, šo šmjəu i knješom šanšom se Šhorjelza a i knješom šurtom i Budyščina dženšca hišcžze tón šamy pucz jěchacz.““

„Do Šhocžebusa“, bš jenošlòžkna wotmołwa.

„„To je tež mój pucz““, młodženz nještrachocžiwje šnapšchecžiw.

„Čžecžze šwojich pšchuwšnyh wopytač?“ šo knješ šurt i Budyščina prašesche, pšchi čžimž i hanješkim wołom na šwojeho šobupuczowarja pohladny.

Młodženz šo šacžetwjeni, kaž šo šdasche, i hnšwom a wołomit womjelšny. Šotom pał i mšrnej doštojnoščžu šnapšchecžiw: „„Tež to, pšchetož nětko njeje čžah ša wurubjeneho a i kraja čžělateho kralowšeho šyna, šo kłudnyh pšchuwšnyh šwojeje macžerje hanibowacz; wyšče teho myšlu tež runje na to, šo něhdy myšch šyčž popadnjeneho lawa pšcheluša.““

„Ša hordošcž wulka njeje, kotraž wot myšche šwoje šbože woczafuje“, knješ šanš se Šhorjelza i bocžnym pohladom na šwojeho towaršca rješny.

„„Čžeho dla mje tał njelubošcžiwje pšchijimataj?““ młodženz se šmorschčžentym čžolom šnapšchecžiw; „„njabudžičhtaj šo pšchekłabaj čžuloj, wšchorej, šamaj i Čžech hrozazemu, napšchecžiw šupicž — šawšcžze, Wòj nětkle k šanej i Šhocžebusa njejěchaj, šo byšchtaj šo i jeho mozu pošklyniłoj. Wòj štaj w runym padže se mnu; Wòj špomoznoščž pšches šwjaš se šwojim pšchinarodženym nješchecželom pytataj.““

„Nžjom džepacz lšš našch šwjaš wòššteji“, šanš se Šhorjelza wuwòla, a mój jako šlubatowaršchej, kotraž mòžetaj šwojemu pšchecželej runjo pošficžecz, i Šhocžebusšimi wrotami nutš jěchamoj.“

„„Džepacz kròcž bu džepacz lšš šary šwjaš lamany. Ščštotki

dołho bšchu šwaju prijedownizy nješchecželjo rodu i Šhocžebusa a pšchecželjo Čžěšteje; nětko pał je nufa lšš mlodeho pšchecželšwa, a woprawdže! nufa budže wulka došcž, šwaju hordošcž a šwašche pšchecželšwo na pruhu štajecz. Mšjczze šo derje! Najšterje šo dženkša wječžor pola knješca šana widžimny, a ja šamaj radžu, šwojej jashłaj něšcto bóle we wušdže džeržecz!““ Młodženz da šwojemu konjej wotrošy a se šwojim pšchewodženištwom wotal čžerješche.

Ša wołomit jeho prijedawšchej pšchewodžerjej wonemišchtaj. Něšcto, šcžtož mšješche nahlad kralowškeje doštojnoščze, jako šo šchwizna podoba wšbožy w šedle pošbšhny, a wohniwe wołom i hnšwom počžetwjeneho woblicžca šchře šapašche, bšsche jeju k mjelčženju pšchijnešło. Kaž i pšchirodženeho čžerjenja ša nim hładašchtaj, a hałke jako bš šo wón jejnymaj woczomaj šhubil, knješ šurt i Budyščina rješny: „Wot šchtyrjoch twjerdych hrodow čžěškeho krala wón hišcžze šchtyri nadobne konje a dweju šlužobnikow wobšhowa. Budže to tež sežiwicž mòž, tón šerbški prošchč? Šrej jeho koni je čžišcžičha džžli jeho šamšna.“

Bješ dalšcheje rošmlowy hačž k wobrubej lšša jěchaj, w kotrehož njepoškřednej bliškosčji Šprewja bžesche, na kotrejej pobrojaj najšwontnišchi našhy Šhocžebusa štorkašche. Šad njej šo twjerdy hròd pošbšhowašche, w kotrymž runje šwěžy šašwěczowachu, tał šo šo wołna jashnje blišcžachu.

Pšchi tymle napohladže taj ryczerjej šwoje mjelčjenje pšchetorhnyšchtaj, a tón se Šhorjelza i wažnym hładom na wšboke našhy a twjerdu murju praješche: „Mój šmój hižom někotry kròcž našonikoj, šo je tole mšsto twjerde hrodžičcžzo; budže pał wono tež mòž tej kanonje tròžkaz, kotruž maju šupšitojo šobu?“

„„Bješ dwšla““ druhi šnapšchecžiw; „„pšchetož našhy šu tał wšboke, šo mòžesch jeno najšwontnišchu kromu murje šekady widžecz. Do njeje hodži šo po tajkim i čžěžka brešca šwutšelecž, pšchetož našhy šu pšches mšru tołšte a tyšazam kulow tròžkaju. Tež mnoholicžne štatne wěže došahaze šředki i wotwobaranju pošficžaju.““

„Šchtòrmowanje hodži šo jeno čžěžko do štutka štajicž“, šanš se Šhorjelza pšchida, pšchetož mješ wobšmaj našhy a je hluboča woda a runje tał tež mješ šnutštomnym našhy a murju. Dže-li w hołym polu wšcho k nješbožu, dha tola tudy hišcžze wštu šakumu namašamy.“

Šod tutym kròtkim rošřeczowanjom bšchtaj wobaj Šprewju dozpiloj, pšches kotruž mòšt wjedžesche, kotrehož šřjedny džěl mòžesche šo horje šcžahnyčž, a dokelž bš šlòžzo hižom šašhadžalo, dha bšchu to hižom šcžinili. Wòtre šawòlanje štražnika k mšstu pšchiješe, a na date hešlo čžahawy mòšt dele wješkotašche a zušnikow pšches njón a pšches wrotazpušcžzi, kotrejž šo bòrny wotewrichu.

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake i bliška a i daloka.

Ša Bože špěcžze popođnju w 2 hodž. šwjeczji šerbške poboczne towaršwo ša šwontowne mišionšwo šwòj lššny šwjedžen w šluškchu. Ša šerbškej Božej šlužbye předuje k duchowny Božy i Budštež, na němškej k duchowny Šder i Budyščina. Ša šamšnym dnju popođnju w 2 hodž. šwjeczji tež šerbške poboczne towaršwo ša šnutštomne mišionšwo šwòj šwjedžen a to w žyřtwi w šokacžizach. Še šerbškim předarjom budže tu k šarat šwikela i šalesčez, i němškim k šarat šauffa i šobšorka. Duž hotučež šo, lubi Ššerbja, tež wołonnyh wošadow, rjanaj šwjedženje šobu šwjeczicž a wopruičež tež dar lubošcžze ša šwjatny štutk mišionšwa. Šohladajčež won do polow, tał rjane tam šhwy šteja pšches Bože žohnowanje a wš nochžyli džakowny šcherpakku temu šnjesej woczowacz ša jeho kralešwo?

— Šřjedu po šwjedženu šwjateje Šrojizy wòdžerzi poboczne šustav-šdolške towaršwo šwòj lššny šwjedžen w Budyššchinku. Šo šwjedženu podamy hišcžze powješcž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Njedžela Crandi.

Jan. 7, 37—39.

Posledni džěń šwjedzenja jelenych hětow to běšče, hđžež Šbóžnik tele słowa wurěcza. Lud jón šwjeczěšče k dopomnjenju na džiwnu pomoc Božu, hđnž běšče tón Anjes israelski lud w pusczinje džiwnje šdžeržať, jón na-šyczil a napowil. Woshebjě rjany běšče posledni šwjatosok džěń! Kajke běšče to wystanje, hđnž měšchnik je skotej khamu čerpacšče se žórli Siloah pschi Zionstej horje a ju potom horje nješesče k templej a tam ju na wołtať wula. Pschi tym lud spěwasšče: „Wy budžecze i wješelosěžu wodu čerpacž se studnje teho sboža.“ To běšče khowalenje Boha teho Anjesa, kiž běšče šwjotemu ludej šrjedža w pusczinje rěki wody dať. Šbóžnik šlyšchi to wystanje luda a wu-šstupiwšchi wuloži jo na šo: „Ja šym ta prawa studžen. Šeli šo komu picž chze, tón pój ke mni a napij šo.“ Kajke to krašne słowo, pschetož my šmy tola tež kaž israelski lud w pusczinje šwěta. Šola Šbóžnika namašamy prawe woššewjenje, kotrež móže lacžnosć našesje dusšče štajicž. Šotom mamy tež to šlubjenje, šo wot naš rěki žiwesje wody poběhnu k šbožu našich bratrow.

Šola Šesusa je našes šbože!

1. Ša naš,

2. pschěš naš ša našich šobucžlowjekow.

1. Šcht. 37. Lacžnosć šola čłowjekow je wšchelaka. Čžělna lacžnosć je, hđnž chze jasyl wuškhnycž. Šbóžnik

šeli myšli na křudu lacžnu dusšču, kotraž šeli po měrije žada. Našes nješmjertnej dusšchi chze šo picž. Šubi kšchěščizienjo! posaštańcže křwilu we wšchědnym hanjenju a bėhanju a pohladajcže nuts do šwojesje wutrobny, njesje tam tajke žedženje? Njendže psche wšchitke šwětne harowanje to čžiche žedženje: „Šo šo by mi derje bylo, o šo bych měr šwojesje dusšče namašat!“ To je ta lacžnosć, wo kotrež psalmista spěwa: „Kaž jelen jachli po šymnej wodže, tak šdychuje moja dusšča, Božo, k tebi!“ A to žedženje njesje šmėrowacž pschi džėrojtnych studnjach tuteho šwěta ani w šachodnych kublach. Šswět mėra dacž njemóže. Našcha nješmjertna dusšča šeli po něšchto wyschšchim žada. Šale lacžnosć njesje ničšo druge, křiba to žadanje, měr namašacž i Bohom. A kať budže temu žadanju pomhane? „Škomuž šo picž chze, tón pój ke mni a napij šo!“ Šbóžnik šteji pschěd nami, mišly a pschěczělny; wón špróžnych a wob-čžezěnych k šeli woła. W nim měr namašamy. W to-wašštwesje i nim namašamy šwoje prawe šbože. Šchtóž jeho namašat a šola njeha šo napije se studnje jeha hnady, tón tež potom šemške žiwjenje w druhim šwětle wobhladuje. To móžesšch ty křudy hycž a šy tola wješely; ty móžesšch wopusšcžěny hycž a šo tola njebojisch. „Šytaj jeno Šesusa, ničšo druge njepomha!“ Šola Šesusa žórli šo tebi prawa studžen šboža. Njěťń k njemu: „Anjesze, ke komu pódžem?“ Študžen žiwesje wody šo tebi žórli, pschetož wón tebi lacžnemu, we šwojich štarosčžach šdychowazemu wotmolwja: „Šeli-šo komu šo picž chze, tón pój ke mni a napij šo!“

2. Psches naš tež našim šobucšlowjeſam. „Schtož wëri do mnje, jako piſmo praji, ſ teho žiwota rëki žiweje wody pobëhnu.“ Schtož je t Jeſuſej pſchiſchol, t. r. jeho we wërje ſapſchimnył, wot teho žiwota rëki žiweje wody pobëhnu. Duſcha, kiž je ſo pola Jeſuſa napila, njemóže morwa woſtacž, ale dyrbi ſo ſaſo won žórlicž, ſo by tež druhim žiwjenje pſchinjeſla. Schto mohł jich wſchitlich njenowacz, nad kotrymiž je ſo tole ſłowo dopjelniło! Pohladajmy na Luthera, kač ſu ſo wot njeho rëki žiweje wody do wſcheho ſwëta žórlike! Schtož je wón wuczil — přëdował — piſal — je žohnowanje ſa jeho czaſ a ſa wſchitke pſchichodne czaſy! Tajki bëſche Wichern, wótz ſnutſkowneho miſionſtwa; kajke rëki žohnowanja, žiweje wody ſmilneje luboſče Jeſuſoweje ſu ſo w ſnutſkownym miſionſtwe žórlike pſches našch ewangelſki lud a kraj! Tač dyrbiſch tež ty, luby ſcheſcijano, žiwe žórlo byčž. Njech ſy ty bohaty abo khudy, wyſoki abo niſki, jeno ſo ſy wuczobnik Jeſuſowy, mješ ſwojimi, we ſwojim domje, we ſwojej ſwójbje — tam wot tebje rëki žiweje wody pobëhnu. Hamjeń.

„Co psches měru wulke bohatſtvo Božeje hnady.“

(Eſej. 2, 4—10.)

Glóſ (211): S hlubiny ja wołam cze atd.

Bohatty na ſmilnoſcži
Bóh po ſwojej luboſcži
Khudych naſ je lubował,
A ſbóžnoſcži naſ powołał.

W hrëchach mormi ležachmy
Najhórschi my ſłóſtnyž;
Njemuſchni a njehódni
Wſchitžy bëchmy ſhubjeni.

Duž je Šyna lubeho
Póſlal ſ njebjëſ ſwojeho
A nam do naſchóh' hubjenſtwa,
— Wumohł naſ je ſ poſlecža.

S Khryſtuſom je wožiwił
Naſ, ſ nim ſobu pſcheſadžił
Na njebjëſte, ſbudžiwiſchi
S mormych naſ po miłoſcži.

Wulke je džë pſches měru
Bohatſtvo, nam pſches wëru
Šlicžene we Khryſtuſu
A njëſachodnom' žiwjenju.

S hnady ſbóžni ſčžinjeni
Woprawdže ſmy bohacži
Niž je ſtutkow prawdoſcže,
— Ně, dar jeno Boži je!

So by ničto njekhwalil
Šso, tež nihdy njekhrobilil
Žako hrëſchnil njemušchny
Mozowacz ſo dobroty. —

Šenicžy dar Boži je,
Šlicženy nam we wërje;
Šzami Boži ſtutk ſmy my,
Wumoženi ſ njerody.

A dobrým ſtutkam ſtworjeni,
So w nich bychmy khodžili,
Je naſ Bóh t nim ſhotował,
Šbóžnoſcž w Khryſtuſu nam dał.

Bohatſtvo je pſches měru
Wulke, date ſ miłoſcžu
Nam wot Wótza ſmilnoſcže,
— Kraſne ſbože ſawërnje! —

U.

Słowo w prawym czaſu.

Nahlady mandželſteju ſebi napſchecžiwó ſtejachu a wurëčžowanje naſta. Stary ſuſod, nimale kóždy wječor we ſwójbje pſchitowny, ſwoju trubku kurjeſche a ſmërom pſchipoſtuchaſche. Jeho heſlo bë: „Šso nuts njemëſhecž, tač dolho hacž džë; wonaj njech to mjëſ ſobu ſamaj wuczinitaj!“ Wón ſo pſchi ſebi ſmëjtotafche a myſleſche: „Rmótra dyrbjala nochowacz, to by mudrje bylo.“

Žako pač roſžahloſčž wobeju pſchibywaſche, jako pola kóždeho ſ njeju wopſchiječže wo ſamſnej wubjernoſcži po ſdacžu roſčęſche a ſtarzej jeju wadženza pſchezo hórſcha a wótriſcha byčž pocža, ſo wón poſbëže, pſched njeju ſtupi, jeju ſwaha wo malicžloſcž rôſnoſuže, ruku, w kotrejž trubku džerčęſche, na mužowe, tu druhu na

žonine ramjo položi a pſchecželnje džęſche: „Džęcži, dowoltaj mi praſcheń!“

Wón khwilu poſaſta a porjadu na njeju hladaſche. Potom ſ poſbëhnjenym hloſkom pokračęſche: „Wëſtaj, ſchtó na waju poſtucha? Wëſtaj, ſchtó je runje kóžde ſłowęžko waju ſwady ſlyſchač? Dopomítaj ſo! Čžetaj wóž jeho hiſcže dale na tole waſchnje ſabawjecz? Njemonëmi wamaj ſłowo na jaſyku? Wëſtaj, ſchtó by wamaj prajil, by-li cžëlne pſched wamaj ſtal? Njemëſtaj, ſchtó wón we ſwojim ſłowje t wamaj praji? „Mëc budž ſ wami! Njemadžęže ſo na pucžu!“

Duž bu, jako by ſo wichor ſlehnyl. Mandželſtaj khwilku ſ woſebithy, ſatraſčenthym poſmëwkom na ſo hladaſčtaj; potom wocži wot ſo precž t ſemi ſložičhtaj, dofelž žadny druhemu tu ſylſu nochžyſche poſaſacz, kotraž bëſche do wócžta ſtupila.

F.

Wótžow duch.

(Spitta.)

Ducho wëry, poſtluſchnoſcže,
A ſwjatym ſtutkam dopomhaſch;
Ducho možy, póžčiwocže,
Šbóžne dary roſſhwaſch.
Žiwjenje daſch wobhnadženthym
Kralam, ſwëdkam, wëſcžerčjam,
Žapoſčtolam wuſwolenthym;
Šjew ſo, pomozniko, nam!

Wobron ſ darami naſ ſwëru,
Niž my ſłabe džęcži ſmy;
Spožčž nam khrobloſcž, žiwu
wëru,

So ſo kručže bëdžimy;
So my cžëlo, ſwëtné ſchazy,
Nahladnoſcž a dobre dny
Njewožimy dale wjazy
Žako Boži wojazy.

Daj, ſo ſ Abrahamom mamy
Khrobłu wëru, nadžiju,
So ſo nihdy njekhablamy,
Bojoſcž pſchewinjemy wſchu;
Šswërní byli ſlubej hnady,
We nim troſčtowali ſo;
Šchtož nam lube, pſchezo rady
Bohu woprowali to.

Čžiwocžž Joſefowu daj nam,
Šswët je njehaučiwyž;
Póžčiwocžž do duſche ſtaj nam,
Čžert a ſwët je ſawjedny.
Wucz naſ, ſo ſo kóždy hlada
Žotiſarſki žahloſcže,
Bohu ſwëru ſlužicž žada,
Njeſe ſwëta hidženje!

Spožčž Mójiſaſa ſdychowanje
Wo hnady a ſčežpliwocžž,
Hdyž pſches ſwoje ſtutkowanje
Naſch lud kopi hrëch a ſłóſčž!
Njepſchidaj, ſo lubo mamy
Njekničžomnych towaſtvo,
S Mójiſaſom njech požadamy
Ša nich proſhęčž, modlicž ſo.

Wutrobotocžž Davitowu
Poſticž w cžęžkim bëdženju,
So na Šnjeſa wëru nowu
Štajamy kaž na ſtału.
Daj, ſo wſchitlich lubujemy
A tež ſwojim ſwërní ſmy,
S Davitom ſo roſłajemy,
Božu hnady pytamy.

Šahoritocžž wuſwječenu
Spožčž nam kaž Šelijaſej,
Hdyž jow cžrijódu ſaſlepjenu
Baal cžëri t woporej.
Njedaj, ſo my ſhibujemy
Hłowu abo koleno;
Hnuj naſ, ſo my woſtanjemy
Tvoji ſwërní ſwëdkojo!

Horlivoſcž wſchëch žapoſčtolow
Spožčž nam t wjeſ'kom' ſwëd-
čženju,
So doſcž mëli móžnych ſłowow
Wo Šnjeſowym cžerpjenju.
Daj, ſo wërnocžž wuſnajemy,
Niž naſ ſwjeſ'li, ſwobodži;
So tež hinač njemóžemy,
Mëj ty knježſtvo nad nami!

Žofoj wobradž Šchčžëpanowy
W naſchim ſtyſtnym žiwjenju,
Je-li w bitwoje cžęžki, cžmowy
Žucz nam wotžubženy tu;
Roſſłobja ſo na naſ cžercži,
Šlicž nam wëry wjeſeloſcž,
Wotant njebjeſa nam w ſmjercži,
Šjew nam Khryſta pſchekraſnocž!

Ducho wëry, poſtluſchnoſcže,
A ſwjatym ſtutkam dopomhaſch;
Ducho možy, póžčiwocže,
Šbóžne dary roſſhwaſch.
Žiwjenje daſch wobhnadženthym
Kralam, ſwëdkam, wëſcžerčjam,
Žapoſčtolam wuſwolenthym;
Troſčtarjo, ſjew ſo tež nam!

Surij Bróſt.

Njewědomnosć.

Sedyn professor bohawučenosće pomjeda: „Sa běch na puczo-
wanju, mi snapschecza w železniskim woju knjeni ředžeře, kotraž
po řdaczu ł lěpřichim stawam řkuschecche. Sa ł nej do rěče přichin-
dže. Rať to řabawa řobu přichineře, wjazy ł wěřtořcžu njewěm,
dořč, rěč řřoncžnje na nabořinu a wěru přichindže. „Samolwczę“,
ta knjeni hndom nacziřny, „wo tym dře ja hinať myřlu, jako
Wy, mój knjeře; ja řym mjenujzy njewěřjaza.“

„„Dha Wam ja ře řwojim rořřecžowanjom nochzy wobczęřny
bhcž“, ja rořřednajzy řnapschecžiwich. „„Tola chzeczę mi tu pra-
řchen domolicž, řať to přichindže, řo buřchczę njewěřjaza, hdyž řczę
tola po řwojim priedy řczinjnym naspomnjenju řřchęřczijanszy
woczęhnjena? řako knjeni rořřuda a řdželanosće řczę Wy wěřczę
pořdžiřeho řas řnihu wo řřchęřczijanskej wěře czitala.““ A potom
jej ja dwę řniřy mjenowach, kotrejž na jednore, jara řrořřmliwę
wařchnje wuczby wěry wědomnosťuje dopořasujetej, a řo ju wo-
prařchach: „„Scže Wy řnano tutej řniřy czitala?““

Wobaj řasaj tu wotmořtu dořach: „„Ně, ja tu řnihu nje-
řnaju.“

„„Abo czitalschczę nęřajřu druhu řnihu tejele družiny?““

„„Ně, ja řo teho njedopominam.“

„„Ale řatechizmuř, kotryž w młodořczę wufnjęschczę, řczę tola
tón abo drugi řrócz do řukow wařa?““

„„Schto řebi myřlicze, mój knjeře“, wona trochu njewólne
wotmořwi, „řať dyrbjala ja we řwojim stawje řo ł tajřimi wěžami
řabjeracz?“

„„Nó, częřczęna řnjeni“, ja řwaha prařach, „„dha řamolwczę
řwobodne, wotewřjene řłowo: Wy njedyřbjala řpoprawnje prařicz,
ja řym njewěřjaza, ale njewědomna.““

Njewědomnosć je přche huřto přchicžina njewěry. Łudžo wo
nēcžim řudža, řchtož njęřnaja abo teř řnacž nochzedža.

F.

Sserbow domisna.

Bóh žohnuj cze, ty Sserbow rjeńřchi krajo,
řdžež přenju řrocžel řtupich do řwěta.
Řřchew twój dny mje, ty řbóžnyř řonow rajo,
Nječ twoje řmewki dny mi rořřwěťla.

Bóh žohnuj cze, ty droha domowina,
řdžež luba macž je kolebala mje.
Čzař młodořczę tu ł róžojteho řlina
Čsu precžku njeřle řřhidla jandželřte.

Bóh žohnuj cze, ty řerbřich wóřzow řyďlo,
řdžež řlyřchach přenje řnyki macžetne.
D řařnje je, męcž w twojim řřłóďku byďlo,
Řiž ł Wožej miłosczju je debjene.

Bóh žohnuj cze, ty polo narodnosće,
řdžež řerbřki řuch mi hřeje wutrobu.
Mi radořcz řczę, hdyž twoja řława rořczę;
Duž Wjerřchny žohnuj Sserbow domisnu!

K. A. Fiedleř.

Čzeř nana a macęř.

Sedyn jara horzy lęcžny džen — pomjedasche řary řekar —
řetřach řwojeho nana na puczju do męřta.

„Mi by lubo bylo, řurjo“, wón ł poduřchęnym hłóřom rjekny
„hdy by ty tole řremjo řa mnje do męřta donjeřł.“

Nó, ja bęch dwanaćčelęřny hłóřczęž, řiž wořębje rady nje-

džęłasche, a nęřtle řunje ł řuti přchindžęch, hdyž bęch wot řwitanja
na řynownyř žnjach dželacz męř. řa bęch řpřčny, přořchny a
hłóďny, chzyř rad pomjeczřerczęž, řo řmycz a řwoblecacz, řo byř
potom do řpęwanřřęje řchule řchol.

Bęch hižom na tym, nę řjež a to řhętro wóřřje, přchetož mje
řanjęřa, řo mje mój nan, potym řo bęch zyřiczi džen dželacz,
hiřchczę wo tónle pucz přořchęsche. Tola we mni bę nęřchto, řchtož
mje wot teho wotdžeržowasche — ja mam řa to, řo bęřche to
Woži jandžel.

„„To řo wę, nana, ja je tam hndom donjeřu“, wutrobnje
rjeknyř, řwoju řořu jenemu dželaczřerzej dawřchi. Wón mi to
řremjo na to přchępoda.

„řa řo czi džakuju, řurjo“, wón džeřche. Bęch řebi wot-
myřłiř, řam hič, ale, ja njewěm, mi dženřa řať zyře prawje njeje.“

Wón mje hacž ł temu puczęj přchęwodžeřche, kotryž řo ł męřtu
winy; jako mje wopuřchczę, mi wón řuku na řamjo položi a hiřchczę
junřrócz rjekny: „řa řo czi džakuju, mój hłóřcziko; ty bęřche mi
přchęzo dořny řym, řurjo!“

řa řhwatař do męřta a řařo wroćzo. řako do blisťosczę na-
řchęho domu přchindžęch, wiďžach wulku řny řdželaczřerjom přchęd
durjemi řtejecz. ředyn ł nich mi napscheczřo přchindže. Čřlyř řo
jemu po liřomaj řonjachu. „Twój nan“, wón prařęsche, „mowry
ł řemi padže, jako durje dořpi. Ř tebi wón řwoje pořłednje
řłowo rjekny.“

řa řym nęřtrole řary muž, řať řekar řřonczi, ale w tyř dořhich
lęřach, kotrež řo wot tamneje hdyřny pominyřchu, řym řo ja
přchęzo ł nowa Wořu džakowal, řo bęchu to tamne pořłednje
řłowa: „Ty řy mi přchęzo dořny řym byl!“

F.

Hymna.

(Čpęwa řo dženřa w Hornjo-řbělščansřim Wožim domje.)

Řařhil, Wožo, ł njeřja dele
Čřwoje hnadne wucho nam!
Řřched twój řrón hacž ł njeřjeřam
Džęczi řót czi pořřřwry řczęle.

řeno twoja węcžna hnada
Čnaje, řchtož nam řřebne je,
Dawa, řo nam na řhóď pada
Črořřčř, męř, řwěřko njeřjeřte.

Řřchichod nash je jařny tebi
řať řaž czas, řiž řařchol je.
Łud, řiž twój dom waži řebi,
Čřwjeczzi tebi modlenje.

Řařhil, Wožo, ł njeřja dele
Čřwoje hnadne wucho nam!
Řřched twój řrón hacž ł njeřjeřam
Džęczi řót czi pořřřwry řczęle.

F.

Sserbowka.

řistorisřa novella wot ř. řiduřa. Čęřerbřchczęř K. A. Fiedleř.

II.

W blisťosczę hornčęřřkeho torhošczęza w Řhocžębusu bęřche
w řpoczatku pjadnateho lęřřtotka wulřa hařa, kotraž wottam hacž
ł męřchczanskej muri dořahasche. ředyn řjad twarjenjom bę wot
řidow, drugi ł wulřemu džeřej wot Čserbow wobryďlęny. Wobaj
řazpienaj, deřpotiszy pořčiřchczęnanaj řudowaj řplahaj bęřchřaj řo
řnajmjeńřcha męřřnje řblřiłoj, hdyž teř řřchęřczijansřa myřł Čserba
wotdžeržowasche, je řidami do blřiřchęho wobřhada řtupicz. A tola
bęchu pořłedniřchi hiřchczę řawidženja-hóďni, hdyž řo řich dońř
ł dońřtom njeřbořownyř Čserbow přchirunowasche. Řřchetož czi
męřjachu řrašřny wofud wřchęch wobryďlerjom tajřich řrajow dželicz.

lotrež buchu w brjedziwěku dobyte a podczijnjene; woni wjele lěpšchi njeběchu dyžli njewólnizy. Žid móžesche i najmjeńšcha swojej pokhilnosći i wifowarstwu dosć czinic; Šerb nješmėdžišche žaneho měšczanškeho pschemyšla hamostatnje hladac, a pschi krutym khostanju bě jemu wošebje sakasane, hdy jako mischtr w bukelnškim, tkalškim, rėsnškim a pjeťarsškim rjemješle wustupic. Wón dyrbjesche čaš žiwjenja džělaczeť abo towarischi wostac, abo jahłóbdžic. Tole postajenje šo hacž do spoczatka wóšpomnateho lěťstotka šdžerža; tola běchu woťolo tehole čaša lědy hišchće Šerbja w měšće namafac; najwjětšchi džěl bě šo na kraj scžahnyť.

Š žėntwam mjes Nėmzami a Šerbami w tehdomnišchim čašu nimale ženje njepšchidže; pschetož džěczi i tajkeho měšchaneho mandželstwa, wšcho jene, hacž bě nan abo macž nėmškeho rodu, buchu pschezo jako šerbisťe wobhladowane. Šalle pschi spoczatku šchěpnateho lěťstotka bu šynam nėmšlich nanow a šerbisťich macžerjow dowolene, šo jenemu i pomjenowanym schtyrjoch rjemješlow pschiwobročic; šynam šerbisťich nanow a nėmšlich macžerjow — jeli šo tajke mandželstwo i žyła hdy wobšamny — wosta to hjes wumėnjenja sakasane. Pschi wšchėm tym khwali pať šo tež tehdomnišchich Šerbow pőzcžiwosć, šprawnosć, šwėrnosć na date šlowo a nješebitna hospodliwosć.

Šorka špomnjena wuška haša běšche nimale pschezo ludži-špőšdna a móžesche šo tam hjes šadžėwka hacž i měšczanškej muri widžec, kotraž mějesche na tymle měšće, kaž i žyła na kőnzu kőždeje hašy, hacž i měšczanškej muri došahazej, twjerde durje i duboweho drjewa a se želesom wobbite. Wšchė tajke durje šo we wőjnje jako wupadne wróťka wužiwachu; ša čaš mēra šlužachy i temu, šo móžesche šo pschi wudyrjenym wohnju i najbližšcheje hłubokeje našypoweje hrjebje woda wotwodžowacž. Šlad tajšimi wróťkami šo najbőle tež wēža posbėhowašche.

Ššched pošlednim domom tuteje hašy šedžesche holecška w šerbškim draščėnju. Wona bě wurjadnje rjana. Wuški schtačžif schwižnu, elastisťku podobu wobdawašche, a njebě jemu móžno, te pošne nadra pocžišchecž. Šrótka šuknicška dawašche dwė bėlej nőžy a kulki najdokonjanisťeje formy widžec, a hdyž wona šwojej powoczi i tymi dołhimi čėmnym miťawczkami posbėhny, šo wőczyž w blyšchczu najczėšćišťeje njejesťeje mődriny šjewišťej. Ššhane hłowjaze rubišťko pschecžiwu bėlej koži pėnje wotestawašche, kotruž čeršćwa, ale niz psche šylna čėrwjenina wőžiwjesťe, a dyš a dyš šebi wona rőžť i woblicza schtrychny, kotruž jej pschi jejnym domjazym džėle psches woczi padašche.

Wona bě po šdaczu hižom šhėtry čaš tať šedžala, jako šo lohke, ale krute mužaze štupy šlyšchecž dachu, ke kotrymž wotrohi jafnje šaklincowachu. To bě nėšchto žadne w tymle rőžťu mēšta, a młoda Šerbowka pschěšlapjena hłowu posbėhny a na tu štronu hladasťe, wot kotrež šo te štupy bližachu. Bė to wšpōta mužiška podoba i nadobnym woblicžom. Ša čzornych wōškach bėly baret i dołhim pjerom šedžesťe, a pod nim šo čėmnej woczi w horjazym plomjenju blyšchczesťej. Wšpōtemu čzolej šo harmoniszy špōdobny oval woblicza pschisťamny, a woťolo pošneju hubow budžišťe wješela lōschťnosć njesadžėwnje hraťa, njebudžišťe wona šhutnemu čzaher mjes woczomaj w nėčim twochowacž mēla.

Młodženz tu Šerbowku hnydom wuhlada, doniž, wot jejneje rjanosće pschěšlapjeny, štejo njewōsta. Šalle jako to holeczo špōdžiwnje a praščawje na njeho hladasťe, šo wón takle i nim do rėczow da:

„Njewėšch, rjane džěczo, hacž w blisťosći Bohušlaw Štal njebydli?“

„Šaj, tőn w tymle domje bydli.“

„Njemőžesť mje i njemu dowjesť?“

„Šchtoha wot mojego nana čžecze?“ woprašča šo holecška i widomnym poštrőženjom.

„Chzu jemu powjesť pschijnjesť wo jeho šotje w Šzechach.“

„Mőj nan žaneje šotry wjazy nima; ta je hižom dawno njeboha.“

„Ššched tšjomi mēšazami wona šemrje. Šwotkal to wėšch?“

„Wš žortujecze, šnježe! Ššched wjazy dyžli dwazyczi lėtami je šo wona hižom wottudy šhubila, a mőj nan njeje ženje šašo nėšchto wo nej šlyšchc. Ša ju i žyła šnala nješšym, jeno šwojeho nana šlyšchach i mojej njebočicžkej macžerju druhdy wo tym rėczecž, šo šu Šzechojw w pošlednej wőjnje se Šhorjelsčanami wbohu šotru mojego nana rubili a najšterje škőnzowali.“

„Ty šo mylišch, lube džěczo! Dowjedž mje nuts i šwojemu naney, a wőj wo jejnym žiwjenju a wumrjeczu wėštosć i mojego erta šhonitaj. Šowle wonkach njeje mēšto i temu. — Šchtoha šo hišchće dlisťch? Ty mje bōrny jako šwojeho pschecžela špōšnajesť!“

Šjes woczakanja wotmłowy wón psches wušte durje šastupi.

„Woczafajczė wokomiť, šnježe, ja hnydom šašo pschidnu“, rjekny rjane holeczo, bėžesťe nimo njeho psches dwōr a wotewri khwatniwje durje, do mačej štwicžki w šadnym twarjenju wjedžaze. Škucze čžyšťe te šame šamknyč, ale młodženz bėšche jej ša pjatomaj šlėdował a ju na tym šadžėwamašche.

„Woczafajczė jeno hišchće wokomiť“, wona i wurasom najwjětšchego štracha prošesťe, „Wš budžecze bōrny nuts pušchczeny.“

Tola wón w šahorjenosći jejne šlowa pschěšlyšča a štejesťe na prošy, hjes teho šo móžesťe wona to šadžėwacž.

„Šjana čžetka, ja čze bōrny wot Šwojeje bojosće wuhōju“, wón se šmėwkom nadžije rjekny, šastupiwšchi do wušteje a nisťeje štwicžki, kotraž bě nimale wot krošnow wupjelnjena a jeno nėšchto ruma pschi kšachlach pošćiczesťe.

Pschi krošnach šedžesťe muž i wuhornjenymaj rukawomaj a i nahej hłowu, tkalžowy čzōłň hišchće w ruzy. Šeho woczi bėšchťej prošće na šastupjazeho škőzenej. Štrőžele bėchu jeho bjesrėczneho ščžimē.

Ša jene dobo šo wón posbėhny a šo i nohomaj młodženza čžihny, jeho koleni wopšhijo a na šerbisťi wuwōlajo: „Mėjczė šmilnosć se mnu a mojim wobhim džěšćom! Ša budu schwikany, do rnyki štajeny a i mēsta wuczėrjeny, jeli-šo mje pscheradžicze.“

„D šnježe“, wōlasťe tež holecška i hōrkimi šylšami, „nječžicze naju nješbožownej! Šjeprajczė ničzo wo tym, šchtož tudy widžicze! Šchto štej wamaj šhudoba a minjena wulfosć čžimēj, šo džecze, jej w jejnymaj pošlednim wuczėtu wuczusťchlicž? — Šeli naju pscheradžicze, škőnzujecze čžłowjeka; pschetož nihdy njeby mőj nan tőn šmėch pschėžiwil, kotruž Wamaške šakonje na njeho pschijnje.“

„Njehańczė šami šwoje schėdžiwe wōšy, hdyž psched šwojim bratrowzom klecžicze“, młodženz teho runja šerbisťi rjekny.

Šajke bė to kuško, kotrež šdobom we wutrobje a wobliczu schėdžiweho nana a kėžejazeje džwōki dowėru, haj šamo radosć wubudži? To bė kuško jeju macžernej rėczje, kotruž i rėdka nėmšći rőt rėczesťe. Šchto budžišťe šo tež tehdy ponižicž a prőzowacž čžyť, se šerbisťimi njewólnikami w jich macžeršćczinje wobkhadžecž!
(Ššchichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Šlowy dołhodny šakōň ša wuczėrjow je druha komora šakšeho šejma šrjedu tydženja pschijaťa. Dołhodny štatneho wuczėrja šapocznu šo i 1500 hr. a roštu w 3 lėtnych štarobnych pschilohach hacž na 3000 hr. Šo bėchu wuczėršte dołhodny w pschirunanju i druhimi šastojnikami psche nisťe, šo přecz njeda, a w našchim čzahu, hdyž je žiwjenje drohe, je powitacž, šo je šejm žadanje wuczėrjow dopjelnil.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sswjatk.

Łuf. 13, 18—21.

(Pšchirunanje wo žonopowym šornu a kwašu.)

Pšchińdž, Božo šwjaty Ducho, ł nam
A ł twojej hnadu napjeln šam
Twojch wěrných myšł a wutrobu,
Šim šapal lubosć horjazu!

Budž witany tšeczi rócžnych čašow! Kwětki jón
pšcha, šelene meje přěduja: Tež ty, šwěcže čłowjekow,
dyrbiš šo ł Božej čšeczi šelencž. Bóh daj šwoje
šłóncžko, šo bychmy niz jenož kaž tyšazy šo do Božej
štwórby won nastajicž mohli, ale tež do Božeho doma
š wulkimi šylami. A niz došć, šo bychmy dwaj abo tš
dny šwjecžili, ně, šo bychmy šwjedžen šwjateho žohnowanja
měli: šwjatki! Kajke krašne mjeno šu šerbszy wótzojo
temule pošlednjemu rócžnemu čašu dali! Haj, šerbska
wutroba, ty dyrbiš šwjateho Ducha mēcž a pšchezo bóle
dostacž. Šerbski ludo! ty dyrbiš w Božim kralestwje
šwjaty lud byčž a dale lěpschi bywacž.

W Božich domach šo přěduje wo pšchirunanju wo
žonopowym šornu, kiž šesthadža a wono — tajke małe —
bu wulki kěč; tež šo přěduje wo kwašu, kiž pšchěndže te
tš křzy muš! Šswjatk ma šo wo Božim kralestwje žyle
wošebje rěčecž!

Špominaj, kał šo Bože kralestwo w mozy
šwjateho Ducha šjewja w potajnej krašnosći!

1. Potajne je wono! W šahrodže kwětk šteji pod
horzym šłóncžom mucžna a šwjadła. A šemi šo kšila,
kaž chžyla wumrjecž. Ščto jej pobrachuje? čžehodla nje-
kčžje? Čžakaj, dešćčik pšchindže a žadosćžiwu šemju
womacža. Kwětk jón šrěba, šłowcžku šbėha, pupki čžeri
a ł wješelu šahrodnika kčžje. Dešćčik ł njbjek je ju
wofšhemik. Bjes njeho wona njewobšteji. W Božim
kralestwje je Boži dešćčik, Boži dar wšcho: šapocžatk, dale-
wjedženje a kónž. Potajna mōž je Boža mōž, teho dla
je jejne šjewjenje na šemi mješ čłowjekami niz do woczow
padaze. Přenje štawy Božeho kralestwa bėchu njenahladni
rybazy, što lět dołho ł wjetšcha rjemješłnizy, tež njewól-
nizy. Šhryštušowmy šchizž bėšche wyšokim ludžom a pohan-
škej čžrjōdže ł pohoriškom. Wōn, to šazpite drjewe.
Womalku šo wšcho se šemje šbėha, tež našche ščšecžijanštvo
pšchibyma! Žana wošada njeje ł molom krašna, w bójškej
mozy a žohnowanju šo šelencž — ale jenož šo je bójška
mōž tu. Jenož šo šo jejne štawy se šwonkowym šwu-
čženym ščšecžijanštwom njespošoja, ale šwoju njemōž a
Božeho Ducha mōž šnaja. Potom je derje! Ščto je
w twojej wutrobje, wěrzazy šwjatkowny hošćo, wěru
študžilo a nowe žiwjenje špožćilo? Wacžerna modlitwa,
mała ščtucžka — wutrobne šłowa ščšecžijanšeho wucžerja
— duž šo hibacž počža šnutšlach. Kajke šwjate hibanje
tež w šymještku, kiž w roli wotpočjuje! Kajke šbōžne
pšchemějenje ł Boha ł došom tež tam w čžšće pšchē
kwaš! A Bohu a ł Šbōžnikaj šo pšchibrocžecž počža,
šwjaty Duch čžerješche, šo ł mormeho mēra šo šerawšchi

sa snutskownym měrom bledzić pocza, se sechernoscze hrěcha stany, se stareho swuczenja šo jebra Šbóžnikej služic, i lóschtom a žadosczom šo pschecziszcza k czistej wutrobje a nowemu wěstemu duchej.

Potajnje hymjo Božeho kralestwa skutkuje. Ale, dżakowano Bohu: wono i wěsta skutkuje. Sudy šu wot Božeho słowa šo pschewinyke, ludžo šo stajnje jeho mozy poddabža. Kaž dołho Boži šwět stacz budže, kaž dołho lěto šo sašo wobnowi, kaž dołho wuschy blyšhecž budže- tej, budže wono skutkowacz. Prědarjo njedyrbja wustacz. Ty dyrbišch wjedžecz, šo móže tež šnadne šłowo žohnowanje pschinjecz: duž praj je šwojim džeczom. Pytaj w pišmje sa šwoju wutku duschu! Prošmy: Pschińdž, o Boža móž, k nam! Wobradž, šwjaty Ducho, nowe šwjatki!

2. We krašnosći šo Bože kralestwo šjewi! Kažke krašne šlubjenje tamnej dwě pschirunani! Šchtom je šo wupšchestrěk, Bože kralestwo kaž daloko njebeša du a čłowješko bydla. Pod jeho šchitom wuczet a wobydjenje namašaja čłowške džecz, kaž daloko ptaki psches šwět čahaja. Šruboscž pohanstwa šandže, šchescžijanški duch, duch prawdosczje, wěrnoscze a šwěrnoscze, duch luboscze ke knježštwu pschińdže. Šdžež bechu njewólnizy, šu nětk Bože džecz; šdžež ludži kónzowachu, wšy šapalowachu, nětko Bože domy dusche šhromadžuja. Šdžež dživje lóschty w ludach a wutrobach šahadžachu, šwjatoscz, wěra a luboscž wotežki wjedže. „Moje čželo a duscha wješeli šo w žiwym Bosy“, tak špěwaju w Božim krašnym kralestwoje.

Šso wješelicž, šo Bóh šlubjenja džerži, mamy tež my šamyšla doscz. Šak je šo čłowjekani w šchescžijanškim duchu pomož dostała a hišcže šo jim posćicjuje! Ša šhudych, šhorych je šo ruka a šmilna wutroba wotewrila. Ššyrotam šo domišny twarja. Ša bludžazny luboscž šhodži, padnjenyč šběha. Šyrkej a šchula žiwjenje w kraju špomóžitej. Pod krywom šchescžijanštwu mudroscz a wědomoscž štatok a hospodu namašatej!

My njedyrbimy pschi tajšich šnamjenjach a pschi Božich šlubjenjach šhrobloscz šhubicž. Šohladajo na našche wofady dyrbimy wjedžicz: Šón šchtom nješahinje; šón kwapš nješubi na mozy. Wokoło žiwje pschpowjedaneho Božeho słowa budža šo pschezo wulke šuly šhromadžecz. Štari a mlodži ludžo šo natwarja, pošylnja, w dobrych škutfach wopokasaja. Šyrkej požohnowaza džowka Šnješowa wostanje. Šchescžijanške wašnje šo šdžerži pschi wšchěch njekšescžijanškich šradowanjach nowišcheho čžaša. Nječ wjele dživiny roscze, Bože rostliny pocžerja do mozy.

A my šawěrnje tež nješmemy psche mašo sa Bože kralestwo woczakowacz, hewak šmy jeho Šnješej k nješchwalbje: Njež jenož modlitwa a Bože šłowo matej šo i mozu hajicz, ale tež čžaš a próza sa Bože kralestwo naložicz. Šoždy ma šo hibacz, rady něšcto hycz k Božej čžesczi a bratram a šotram k službje. Bóh šwoju šyrkej wjedže. My čžemy wopory sa nju pschinjecz. Tež šwjatki šo wopor dawa. Dopomamy šo na potrebnoscze našcheje droheje, lubeje šyrkwje! W njej tola wofebje — tak šmemy i prawom prajicz — kwapš Boži muwu šemškosczje pschěndže. Šo šo by wona pschibywała na duchownym žohnowanju!

Mišionar ras i mišionškeho pola psche: „Něcz je psche šhuda wopišacz, šchto je šón Šnješ tu čžiniš.“ Ššwjatšowne šhěrlušche džeja k nješješam. Wone dawaju šwědczenja,

šchto je šón Šnješ na šemi mješ šhubjenymi čłowjekami čžiniš. Š fajka hluboscz teho bohastwa! A to psches wulki dar šwjateho Ducha. Duž šašo a šašo: Šnježe, wobnow a wobohacz naš psches šwojeho Ducha! Šamjen.

M. w M.

Hišcže pschezo šo wobšwědcžazy šwjatkowny škutk Božej huady.

(Šef. 1, 9—14.)

Šłok (340): Ša, Šnježe! džak čži dawam atd.

Škutk pschezo wobšwědcžazy
Šso hišcže šwjatkowny,
Še i nješbeš wuhadžazy
Šłok Boži pscheczelný
Ššhes ewangelij mily
Šo naškej šbóžnosći,
Šiž Wócžez dobročiwý
Šam w Ššynu posćiczi. —

Šchtož wustajil šam běšche
Ššchi šebi i wěčnosczje,
Šdyž wumóž i pada čžyšche
Šaš, dokelž luboscž je,
— Šu potajnoscz nětk dawa
Šam pošnacž w Šhryštušu,
Še šotrymž šesthadžala
Še hnada k žiwjenju.

Ša jene šhromadženi
Šod hlowne nješbeškej
Ššmy Boži wušwoleni
A lubi Šbóžnikej;
Ššhat šyrkej čželo jeho
Še tudy widomne,
Šiž žiwjenje ma i nješho
A wašnje nješbeše.

Ššhes nješho pschpowšczeni
Ššmy k herbštwu krašnosczje.
Šiž přjedy wustajeni
Ššmy k njemu po hnadžje,
Šo byšmy šhwalba byli
Šy jeho krašnosczje,
Šiž nadžiju šmy měli,
Šo šwěrných šronuje.

Šaš šłowo přjedy jeho
Še k wěrije domjedlo,
Duž dostašo tež i nješho
Šam šwědczenje je šo,
— Šo Duch je jeho šwjaty,
Ša šawdamk krašnosczje
Šam džeczom Božim daty,
Šygl herbštwu našch džě je! —

U.

Šonopowe šorno w mišionštwje.

1. Wono ščini šo wulki šchtom.

Prěni mišionar pohanow w Šernhutškej gmejnje běšche Šan Šernhard Šober, šwojeho rjemješla horněžej, kiž w lěče 1732 do nawječžorneje Šndišteje pola Šmeriki džěšche. Šón běšche wo nušy a duchownej čžemnosczzi tamnišchich njewólnikow (šchłowow) šlyščaš. Nětko njeměšche žaneho mēra wjazny. Čžorni njewólnizy jemu pschezo na myšli ležachu, ša šotrychž je Šhryštuš wumrjel, a woni to njewjedžachu. Šón šwoje myšle w gmejnje šjewi. Šernhutžy jeho i modlitwami a žohnowanjom pschewodžachu; hewak jemu njemóžachu ničžo šobu dacz. Šjes dalschich wjedžiwosczow šo Šober přjodžy pēšchi do Šopenhagena w Šanskej poda. Wjēššchi šo škutk nješbudžishe šapoczecz mohł. A nětk ma šratrowiška gmejna šwoje mišionške šhdlesczja we wšchěch 4 džělach šemje.

2. Štaczki čžinja šebi hněšda na jeho halošach.

Šarisški špišaczel nowin běšche i kolonije sa šašudženyč daloko w pošodnišchim morju čžeknył. Ša jenej šušodnyč šupow i šódžu šasta, na šotrežž bechu ewangelšzy mišionarwojo hižom 13 lēt ewangelij přēdowali. Čžeknjež ras k hlownikej prajesche: Šemu šo jara mješ wobydlerjemi špodoša; woni šu lubi čłowjekwojo; ale ič modljenje a šemšchihodjenje na njewušchnej pschiwěrije wotpo- čžuje. Duž hlownik prajesche: „Džakuj šo Bohu, šo nješky psched 10 abo 15 lētami šem pschishoč. Ššchetož tehdy bešmy my wot

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihciziszczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostac.

Sswjedzeń swjateje Trojizy.

2. Kor. 13, 13:

Hnada nascheho Knjesa Jesom Khrysta a lubosć Boža a dostatk swjateho Ducha budź s wami wschitkimi! Hamjeń.

Majhorzysche žadanje kóžděho człowjeka je jeho žadanje po sbožu, po stajnym derjehiczu, po žiwjenju, psches žane njesbože njemuczenym; my kschesczijenjo to mjenujemy sbóžnosć. Szam wot so wschał kebi žadny człowjek sbóžnosć njemóže wukonjeć; tež tón najbóle wobdarjeny abo najsamóžiczišči kebi njemóže swóju sbóžnosć tworicž. To smy widželi na człowjestwu do Khrysturoweho czaka, kotrež pschezo dale wot swójeho sboža so sabludzi; to hišće dženka widžimy na tymi, kotřiž bjes wěry do Boha we wědomnosćach a wschelach wustojnosćach abo tež w bohastwoje a wužiwanju swětnych wjekełow pytaju swóje spočenje. My jako kschesczijenjo pak wěmy, so mamy sbóžnosć žyle druhdže pytač; wona nam wukhadža jenicžy i trojenicžeho Boha. Nasch tekst nam praji, schto wschitko trjebamy k swójemu sbožu: hnadu nascheho Knjesa Jesom Khrysta, lubosć Božu a dostatk swjateho Ducha. Božohnowaniske słowa se rta Knjesoweho japoschtola Pawola su tele tekstne słowa, i kotrymiž so wón na kónzu swójeho lista rozžohnuje se swójeje Korinthiskej wošadu; a schto mohł wón težle wošadze, kotraž běsche jemu kaž k wutrobje frostla a w kotrež běsche wón tał swěrnje skutkował, rjenšche a wutrobnishe pschecž, hacž so bychu wschitzy dokonjanu

sbóžnosć dozpili; dokelž pak wona w jich mozy njeleži, wón jim wschitko pschese, schtož móže jich k njej domjesč. My pak i tutych tekstnych słowow polni ponižnosće a džaka spósnajmy a dženska na swjedzenju swjateje Trojizy wuśnajmy:

Trojenicžki Bóh — japoczět a dokonjet nascheje sbóžnosće.

1. Lubosć Boža — žórlo wscheje sbóžnosće,
2. hnada nascheho Knjesa Jesom Khrysta — křěd k naschemu sbožu,
3. dostatk swjateho Ducha — wošebite pschikwojenje sboža sa naž.

1. Ze tsi rócne czapy smy pscheběželi, a wulke dary je Bóh nam na nich wobradził. Na hodach widžachmy, tał je lubosć Boža njebjeska rostorchnyła a wón nam dał swójeho jenicžeho narodženeho syna; na czichim pjatku a jutry je nasch Sbožnik Khrystus sa nasche winy na kschizu cžetpil a wumrjel a sažo k žiwjenju stanyl a tał nam wumóženje dokonjal; a swjatkli bu Duch Boži, tale móž wobnowjenja, wulaty do człowskich wutrobom. Polni wobdžiwanja my tehodla dženska stejimy psched tym, schtož je nasch trojenicžki Bóh nad nami cžinił, a wuśnawamy: Za sbóžnosć jow k nam pschikhadža wot Božej kamej hnady; haj, nascha sbóžnosć je skutk trojenicžeho Boha. — Majprjedy je Boža lubosć byla, kotraž je swěru sa nami człowjekami kłodžila, jako so bludžachmy, kotraž je człowjekam pschezo sažo pucze pokasowala, so by jich k sbožu wjedla; wona je to prawe žórlo wscheho sboža.

Tež tebe, luby čitarjo, je twój njebieski Wótz pytał, so by psches šwoje dobroty cze k pravemu pónaczu twojich hrěchow dowjedł a czi pomhał na cžele a duschi; a hdyž je czi horjo a czežke pruhowanja šlał, njeje to tež jeho luboscž byla, kotraž je cze chzyla wupruhować a k došrawjenju dowjesčž? A njech tež je twoja wutroba nježakowna byla, twój Bóh cze njeje na koš wostajil, haj, wón je šamo tón najwjěšchi wopor sa tebe pschinješl s tym, so je šwojeho jenicžkeho narodženeho šyna do šwěta pónlał. Boža luboscž je štajnje, s kotrejež šo wscho sbožo sa naš žórli; bješ njeje žanu krocžel do přědka nješčinđešch; njeje to tehodla jara šprawne pscheče, kotrež Anjesowy japoschtol Pawol sa šwojich Korinthiskich na wutrobje ma: Luboscž Boža budž s wami wschitkimi!? Šhto pač šebi tale luboscž wot naš žada? Njecha wona tež we naš šymnych a šlabnych cžlowjekach luboscž šbudžicž, so bychmy tež bójške bohatswo w šebi nošyli a móž k dobremu skutkowanju měli? Njech tehodla cžišta luboscž k Bohu a šmilna bratrowska luboscž twoju wutrobu hori; pschetož wona móže potom tež byčž žórlo derjehicža sa twojich šobucžlowjekow. Ale luboscž Boža wostanje sa naš wschitkich žórlo wscheho sboža.

2. Šhto dha je nětko, šhtož je nam wona wošebje wukonjala? Wujednanje sa našche hrěchi. Našch najhóršchi šadžemk k šbóžnosčži a to najhlubšche hubjenstwo je našcha hrěšna wina; a sa tu je Boži šyn psches šwoju krej wujednanje dał. Njech tež czežka wina twoju křudu duschu wobčežuje a czi móž a wješelosčž bjerje, w nim našch hnadu a wodacze. Njeje w žanym druhim šbóžnosčž, tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date, w kotrymž mohli my šbóžni byčž. W Šhrystušbu našch pschistup k Wótzei, njebjěša šu czi wotewrjene, a wschitko psches hrěch šhubjene sbožo móžesch we nim šako namafacž. — Njedyrbjeli my s ruku wěry pschimacž sa tutej hnadu našcheho Anjesa Jesom Šhrysta? D so by wona štajnje pola naš šo w žyrkwjach pschpowjedala a našcha najwyschšcha mudrosčž byla! Šhtóž je pravje hluboko špónal, šhto k šwojej šbóžnosčži trjeba, njebudže šebi tutu hnadu wyšoko dosčž wazicž móž, tak Anjesowy japoschtol Pawol, hdyž wón šwojim Korinthiskim praji: Ša šo nježeržach sa teho, so bych ja něšhto wjedžal mješ wami, křiba jeno Jesom Šhrysta teho šchizowaneho. Tež našch Luther hagle pošny mēr dusche šacžu, hdyž wón we šwjatym pišmje powjesčž wo hnadže, kotruž w Šhrystušbu mamy, namafa. Wona tež njech štajnje nam mēr a móž dawa. Wona pač tež dyrbi naš cžericž k šwjatemu žiwjenju, w naš štworicž nowe šmyšlenje a naš, tak droho wot šmjercže wukupjenych, hnucž k džakownosčži.

3. Šhtó pač to w tebi škutkuje, šhto je tale wobnowjaza a wubudžaza móž w tebi? Šswjaty Duch. Tehodla tež Pawol šwojim Korinthiskim pscheje: dostatk šwjateho Ducha budž s wami wschitkimi! Duch Boži w naš šbudžuje to špónacze, šhto k šbóžnosčži trjebamy a cžeho mamy šo hladacž; wón pač nam tež pokasuje, šhto mamy na Šhrystušowym woporu, a tak wěru šbudžuje do Šhrystuša, našcheho wyschšcheho mēschnika. Tak wón kóždej jenotliwej duschi pyta tu šbóžnosčž pschšwojicž. Njech Duch Boži tež w tebi škutkuje, so by pónal, so je Šhrystušowy wumožerški škutk tež sa tebe dokonjany, a s ruku wěry pschimał sa tutym šjednanjom! Šswjaty Duch potom tež wscho nadobne a dobre do twojeje wutrobje pldži a šlósčž pyta potkóčicž; wón potajšim chze naš hrěchšwucženych cžlowje-

šow pschemenicž do džěcži Božich. Wón we tebi šbudžuje špodobanje nad Božej wolu a móž k polěpschowanjju. Šhto mohł tehodla šchescžijan we šwojim wschědnym wojowanju s cžělnymi žadosčžemi, s nusu a pschescžěhanjom lěpje trjebacž hacž dostatk šwjateho Ducha, kiž jeho šbóžneho cžini we wěry, dobywazeho we wojowanju? Ššam wot šo wschał je cžlowjek k wschemu dobremu nješhmany, njemóže tež sa šwoju duschu šam wot šo žadyn mēr a žane šbožo dostacž, Duch Boži hagle dyrbi jeho pohnučž.

Šwoju wěčnu šbóžnosčž šebi něšto šam wot šo dacž njemóže, wona je škutk trojenicžkeho Boha; wón je šapocžet a tež dokonjet našcheho sboža. Njedyrbimy šo dha hluboko psched nim ponižecž a k njemu šo modlicž? Haj, prošycž chzyl tež ty, luby čitarjo, trojenicžkeho Boha, so by na tebi šbóžnosčž twarił a tež dokonjał. To je to najšbóžnišche pscheče sa naš, ale tež sa našch bližšich. Njech našch trojenicžki Bóh štajnje sa kóždeho wostanje ta škala, na kotruž twari šwoje sbože, a njech je hnada našcheho Anjesa Jesom Šhrysta a luboscž Boža a dostatk šwjateho Ducha s nami wschitkimi!

O šwjata Boža Trojiza,

Ty šamolutka jednota,

My wěčnje tebe cžescžimy,

Ššlyšch, hdyž šo k tebi modlimy! Šamješ.

K. w K.

Šbóžne potajnstwo Božeje šwj. Trojizy.

(2. Kor. 13, 13.)

Šlób (7): Budž šwalba Bohu šamemu atb.

Ššo potajnstwo nam wotkrywa

Dosčž hluboke a krašne,

To reka šwjata Trojiza,

Šaž wucži šlowo jašne,

Šš nam pschšhadžaze wot Boha,

Šaž pschšhadžaze do šwětkla,

Šdyž na njo šedžbujemy. —

Bóh Wócžez wschěhomóžny je;

Wscho žiwjenje je s njeho! —

Bóh Ššyn nam šlicža žiwjenje;

Še podobnosčž šam jeho! —

Bóh šwjaty Duch naš wosšwěcža

Še šlowom móžnym žiwjenja,

Šo šmjercži wucžeknjemy! —

Tak Bóh džě je Trojenicžki,

Šaž šwědcži šlowo jeho;

Šam podawa šo w luboscži

Ša žórlo sboža wscheho! —

Šdyž Wótz, Ššyn, šwjaty Duch šam je,

Šiž pošlicža wscho žiwjenje,

Ššmy my nětk džěcži Bože.

Še hnada Anjesa našcheho,

Šš wěčna luboscž Boža,

Šš dostatk Ducha šwjateho

Ššam študžen wscheho sboža! —

Ššaj! tak je Bóh Trojenicžki

Šš we nješachodneje krašnosčži

Ššam nješodnym šo šjewil.

A žórlo, studžen wulwa
Eso jako rěla žywa
Tam i wěčnoščje hem do hwěta,
So naž by wožiwila;
Duch swjaty Boži pschekadža
Naž do sbóžneho towarstwa
S Trojeničkim wschať Bohom! —

Naž stworik, wumohł, wušwjeczil
Trojenički je kabi;
Nam džel se koku posticzil
A i krafnosčju naž debi,
So towarščjo jcho kmy,
Kiž i herbštwu junu pónďžemy
Do raju njebjesteho. —

Nam hlubokošč je luboščje
So wotewrila Boža
We Rhrystufu, kiž pschischoł je,
So pschekadžil do sboža
By shubjennyh a wobhnadžil
Naž na wěčnje a pschekrafnik. —
Budž čješč a khwalba jemu! —

U.

Sserbowka.

Historiska novella wot R. Fidusa. Sserbskščzil K. A. Fiedler.

III.

Na Rhoczebuskim hrodže běsche wjele žiwjenja. Hoščjo běchu pschischi, a druhy so woczakowachu. Pschi dolhim blidže knjes San Rhoczebuski se kwojimaj kynomaj, Reinhardtom a Lutherom, bedžesche a mjes nimi taj knjesaj se Šhorjelza a Budyšchina, kotrejuž kmy hižom w holi widželi.

„Wo swjasku i tymi njewěrjazyymi pšami njemóže po tajkim žana rěč byč; budžemy so hacž do krawe wobaracz!“ knjes San Rhoczebuski wolasche; „ja staju 200 muži, Šhorjelz 300 a Budyšchin 250; i tym šušitami do swjawnje bitwy napscheczimo počehnjemy.“

„Na žane waschnje!“ knjes Hanš se Šhorjelza snapscheczimi, „w swjawnje bitwe jich njepschewinjemy. Mhšlicze, so se kwojimi małymi stami wjazy wusfutujemy, dnyli kježor Siegišmund i tymi stotyšazami, kotryhž kosče so hižom na čjškich honach blędža? Dyrbimy kwoje sbože sesady twjerdyh murjom se sjednočentymi mozami pytač. Seli so do Šhorjelza pschindžecze, dha tam wěcže njepscheczela sbijemy, so potom jow njepschindže.“

„Ale kak potom“, knjes Kurt i Budyšchina trochu nahle do kłowa sapadni, „jeli moje město najpriedy pschimaju, šchož je dočakowacz?“

„Nó, dha i khwatkam na pomoz pschicžehnjemoj“, tamnaj wotmolwischtaj.

„Do by tež wjele pomhako“, knjes Kurt potrəcəwasche; „mataj tyšazy, kotrež móža i šušitami swjawnu pólnu bitwu wazicž? Wjšche teho so na tajke kłubjenja njepuščezam. Sa teho dla namjet stajam, so bychmy Budyšchin w hromadže wobarali, dokelž je tón strachej najpriedy wustajemy.“

„A njemyšlitaj tež tróščku na Rhoczebus, mojej knjesaj?“ so knjes San praschesche; „Wój so pėknie ja kěbje starataj a moje město njepscheczalej pschewostajitaj. Dofelž je Rhoczebus twjerbschi, dnyli Waju mėsče, dha dyrbjak mēnicž, so by najlepje było, hdy byschtaj kwoje sbožo sesady jcho murjom pytaoj.“

„A šcho potom i naju wbohimi poddanami“, knjes Kurt wotmolwi; „čži bychmy njebronicži njepscheczalej do rukow padnyli.

Wopomāče tola, knjes Sano, so ja Waš koku wojujemoj; pschetož wučžerimy-li njepscheczelow i Hornjeje Kužizy, dha potom sawěcže jow njepschindu.“

„A njedatej-li so naju mėsče wjazy džercžecž“, tón drugi Hornjolužiczan sapadni, „dha so se sjednočenej mozu jow scžehnjemy a i Rhoczebusa nowe hrodžisčczo scžinimy.“

„Potom pał bych Budyšchin jako přenju wobaransku čaru do priedy čahnył“, knjes San Rhoczebuski rjetny; „pschetož čahnu-li njepscheczelj pschod Šhorjelz, dha je moje město mało pohrožene; woni su nimo njeho a daloko wot njeho sđaleni. Wěda pał, jeli so njebronicy Budyšchin wosmu; wukroč wot tam psches Rhoczebus do Gubina je potom wotewrjenty. Ležimy-li pał w Budyšchinje, a dyrbjeli tam tež šamo pschewinjeni hčž, dha je wrót psches pscheczelenene wšy hacž hem lohki. Seli so po tajkim žanu swjawnu bitwu nochzetaj, dha jeno do Budyšchina du.“

„Nó, dha džitaj šamaj!“ knjes Hanš se Šhorjelza wurasny; „ja kwoje wobšedženštwu tał lohkomyšlnje njewopusčezju.“

„A mój to kwoje tež niz!“ tamnaj wuwolawšchtaj.

Čži knježa čžychu so runje rosniemdrjeni rošecž, jako nam snata wošoba fastupi. S jednorym, ale nadobnym poklonom ta tnyh knježich postrowi a so potom knjesaj Sanej i Rhoczebusa bližesche, kotremuž so jako kym čjškeho krala Wjazšlawa pschodstaji.

„Wy šče runje pschischi, nam w nekajkej swadže jako rošbudnik pošlužicž“, knjes San pscheczelnje rjetny. „Šcho byšcže w našchim padže čžinili?“ so statny knjes mladženca woprascha, jako bē jemu tu swadnu prascheň pschepoložik.

„Šhońcže priedy“, tónle rjetny, „so mjes šušitami wulka njejednota knježi. Mlišchi i nich su nimala hižom wot kžezora Siegišmunda psches pschilubjenja dobyči, tał so su džitwi taboritojo mohł rjez šami. Njebudžische temu tał było, dha Wam woni čšaša k wuradžowanjam njewostajichu, ale hižom pschod Waschim wrótami stejachu. Nėtkle, w čžaku roškor, dyrbicže hjes komženja na čjške mjesh wukročicž. Waschej šyle budža so čjšzy katholicjo se wšchěch stron pschisamkowacz a tał bórsny nahladne wójsko i njeje scžinja. Wnosy w škalisčezach a hustnyh lěbach bydla, druhy, pornjo mi, wokoło bludža, wot kwojeho kwojštwu wotchnaczi. Čži wšchitzu nimaju ničžo wjazy šhubicž a teho dla ljubjerad kwoje žiwjenje na wahu položja, so bychmy pał wšchitko šašo dobyli, pał wumrjeli. Njedyrbjalo so tole pschewšacže radžicž, dha je wrót do Budyšchina a Rhoczebusa lohki, a pschi wšchem tym by so i tym njepscheczalej respekt šajchžepil. Dofelž kraj a wošebje mjesh berje snaju, mohł ja wjedžerja šlužicž.“

„Nihdy na nihdy!“ knjes Hanš se Šhorjelza wuwola; „my berje wěny, so čžecže naž rady k temu wužicž, šašo do wobšedženštwu kwojich hrodow pschindž; ale k temu so jow njedam, bastardej nekajkeje kěbskeje njewólnizy k mozy dopomhacz.“

„Ššyšcže, knjes Hanšo“, mladženž rjetny, „sa tole kłowo Waš k samolwjenju čahnu, tule je moja rukajza; Waschemu rošomej to mało čjšcže čžini, so w tymle čžaku stracha hišcže šabhy njejšcže, kał běšcže něhdy hordy na to, kwoju šotru jako lubku w rukomaj krala Wjazšlawa widžecž. Moja macž ju hjes wšchěch khumšchtow wocžiščza. Sato kwoobodna budžische so wona hanibowala, to čžinicž, šchož jako njewólniza dyrbesche, a k čžemuž so Wascha šotra pschicžisčezowasche. Šaj, ja šym kym tuteje Šserbowki, tola wopomāče, hordy knježe, so jejni předomnizy něhdy žyly kraj, wot Šobja k ranju ležazy, jako kralojoo wobknežachy, pschod kotrymiž Waschi wótzojo tšchepjetachu. Sato so pschod šchtyri šta lětami Wasche semjanštwu šapoczja, bčchu woni hižom tyšaz lēt na kralowski trónje kědželi. Šladajcže so, so so čži njewólnizy junu šašo sa knježerjom njescžinja! Wliško pschi Waš, w tymle mėsče, su hišcže pošledni potomnizy kěbskeho kralowskiho rodu žiw.“

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihiczišcžeńni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Psalm 78, 1—7.

„Słysz, mój ludo, mój šakoń; nakhilcže šwoje wucho k rěczi mojeho rta. Ja chzu šwój rót wotewrič k pschiblowam a chzu stare wězy powjedacž, kotrež my šmy šlyšcheli a wěmy a nam našchi wótzojo šu powjedali.“ Tak Akaf, Boži spēwał, psalm šapoczina, w kotrymž Bože škutki nad Izraelom powjeda a roskladuje k rošwuczenju šwojeho luda. „Słysz, mój ludo!“ kaž profeta š mozu, š poknomozu psched wušchomaj šwojeho lubowaneho luda hlóš pošběhuje. A předať Knjesowy dženska namołwja:

Wopomń, Knjesowy ludo, jeho wulke škutki
w jeho kraleštwje!

1. Wutń! Persiski spēwať je, praji šo, wjazy štow hróncžkow wudželał k šhwalbje jeneje jenicžteje kwětki, róže, a w kóždym hróncžku šašo něšto nowe a wošebite wo njej wuprajil. Tak móžesz na kóždej papjerzy Božeho pišma šašo něšto noweho wo Božich škutkach namałacž. „Stare wězy!“ Akaf praji, ale tež naš hišcže šobu nastupa a šapšimuje, ščtož wón šwojemu ludej do pomjattka woła. Čitajcže ras žny 78. psalm! „Wón rošdželi to morjo a da jim psches njo hič; a postaji wodu jako murju. Wón da jim jako dešcž hič to mana k jedži a da jim njebjeski šhlěb.“ A tak wšchelle wopošasma Bože wot Mójsaša hač do Davita. „Wón wša jeho wot wozow, šo by jeho lud Jakuba pašł a jeho herbštw Izraela. A wón pašesche tež jich se šwojej wutrobnej šwěrnosčju

a wjeđzišche jich se šwojimaj rukomaj rošomnje.“ Tón Knjes šam tak šwój lud wjeđzišche a wopošasa šo dobročiny, šwěrnny, šmilny. Šak wjele wě wščať šwjaty spēwať wo njeđostojnosčzi Izraela a jeho hrěchach powjedacž! Wón rjeknje: „Šich wutroba njeběšche špravna pschi nim a njeběchu šwěrnny na jeho šwjastku.“ Njepowjedaju našchemu ludej tež papjerki šamych jeho štwišnow te škutki Bože wot Lutherowych dnjow hač do čaša našchich wótzow, kiž šu lědy woczi šandželili, a hač do dženska? „Słysz, mój ludo!“ W pošlednej wójnje, kiž běšche tež pošasanje na žiweho a džiwow-bohateho Boha, wojak štaršchimaj domoj pišche: „W tajšim čašu, kaž kiž nětlle je, čłowjek wutnje, šo na Boha wobrocžicž a na njeho šwoju nadžiju štaicž.“ A šašo, jako buchu tam mješ wojakami knihi wudželowane, dha někotři šabawne knihi šebi žadachu, ale tež Nowe Testamenty, ščjenja a małe modleške šo žiwje žadachu. „W nozy wošolo 12“, powjeda pošelnit“, šo klapasche. „„Ja prošcu wo Nowy Testament“, šo wotkach šawola. Šrajny wobornik to běšche, kiž njeđalošo na štroži štejesche.“ Šřebne je, šo tónle hlóš šašo šo wokrjedž našcheho luda šlyšcž dawa. Wjele tyšaz je Bože škutki šakulo. W dobrnym měrje šu do šapomnječza pschisčle. Boža lubosč, pomoz a hnada jim ša mašo abo ša ničšo placzi. Črjódny šu šo wošebje w pošlednich čašach k šlěboru a šlotu a šwětej jako k šwojemu Bohu pschibowrocžile. Pschi wulkich dobrotach rjeknu: „Ščto je Bóh pschi tym činiť? A pschi domachpytanjach rěka: „Ščto móže ščto ša to? Tak šo Bóh

šabudže, džakownošč wutupi a šwědomnje pohlušchi. Słyšch, ludo, a wukń psches Bože wodženja. Wone móz-
nje k wutrobje rěčja, wone njejsu wot čłowjekow namy-
šlene a tebi natyknjene. Sacziń wucho ša falschnych pro-
fetow a samjednikow, kiž tebi škodu činja. Albo nimamy
tež šwědczenja psched 100 lětami wo tym, kaš wšchudžom
dele džěšče, jako chychu jenož čłowškemu rosomej płaczič
dacž? O krašny je našch Bóh! Hladaj na njeho, čžetpaj
š jeho šjewjenja! Wón khošta, šchtóž njemužima jeho dary,
njepšhipošnawa jeho ruku a njepošlucha a njemušnje š jeho
šłowa.

2. Wucž, Knjesowu ludo, jeho wulke škutki w jeho
kraleštwje. Ašaf šwój šhěrlušch rošwuczenje mjenuje.
Chychšče paš wón šam jenož wucžičž? „So bychmy to
njepotajili psched džěčžimi, kiž pschińdu; šo bychu čži pschi-
chodni wukli; šo bychu woni na Boha šwoju nadžiju štajili
a džerželi jeho kašnje,“ taš wón wšchěch namoštwejo do
teho nadawka štaja, šo maja wucžičž. Krašny je nadawš
prědarjom a wucžerjom! Wyšokli, šwjaty škutš, šo woni
narod po narodu k Bohu wodža, k wěrje a pobožnemu
žiwjenju pošašja. To je wšchaš wottyknjeny šónž wšcheho
wucženja, šo džěčži a lud wotroščje, kiž šwojeho Boha
šnaje, jeho lubuje a jemu šo dowěri a wěšty w jeho pu-
czach šhodži. O šo byla našcha wucžba žiwa a plódna!
Bóh šam chych še šwojim duchom pola naš w žyrkwojach,
šchulach a domach byčž. Haj, tež w domach. Tu šlyšchich,
nanowa a macžerna wutroba, šchtož te žtebje nastupa. Še
Bóh tebi daš špóšnacž šwoje škutki a wodženja, potom mašch
je tež tym šwojim wóššičž, Božu šhwalbu pschisporjecž a
šbožo šwojich lubnych, kiž šu š tobu šjednocženi jako
štawy na jenyym čžele, pytačž. Njebudž wotwlašowazh a
šłabny! Budž šwěrnny profeta a měšchnik! Našch lud,
kiž je šjednocženy w šbožu a njeshbožu, ma šjednocženy byčž
w Bošy. Wucž džěčži dobre, šapocž pola mašnych. Wone
dyrbja šacžucž, šo Bóh w domje bydli, a wotrošč w boha-
bojoščje. Šedny štaw ma druhemu drohi dar wěry a boha-
bojoščje, čžesčzenja Božich kašnjow a šchescžijanške nałožki
jako najlěpšche herbštwo pschepodacž.

Šedžbuj, hacž tež Bóh w twojim domje a mandžel-
štwje, w twojim běhu žiwjenja, we wješelach a domach-
pytanjach šo njeje widomnje wopokašal. Njemóžesh prajicž:
Džakowano Bohu! to je? Duž wukń a wucž! Njesa-
budž jeho dobrotow! Šromadž šebi žohnowanje še šho-
njenjom šwojeho žiwjenja. O šo bychmy tež my mohli
psalm k rošwucženju šaspěwacž! O šo by našch lud, tež
našch dom a našcha wutroba šhwalbny šhěrlušch mohla
šanjescž:

Ša šo čži, Knježe, džakuju
Ša twoju dobrotu
A twoje škutki rošnješu,
Šdžezž šym a šdžezž ja du. Šamjenš.

M. w M.

Dwojaka bojošč.

Pobožny biskop Marcžin š Toursa bu ras na šamotnym
pucžu wot rubježnika nadpadnjeny, šotryž chychšče runje šwoju
bróń na njeho šložicž. Šako paš wón do biskopoweho měrneho,
bješštrachocžiweho woblicža hladašče, še špodžiwanjom ruzy špadnyčž
da a šo jeho woprašča: „Njebojišch dha šo ty? Šlej, twoje
žiwjenje w mojej ruzy leži!“

Šyle šměrnje biskop wotmošwi: „Ša šebje šo ničeho nje-
boju — pschetož ja móžu jeno žiwjenje šhubicž. Ša tebjje paš

šo wšcheho boju — pschetož ty šy na tym, šwoju dušchu
šhubicž!“

Tale wotmošwa rubježnika taš hluboko trjechi, šo mjelcžizh
bróń wot šo čžišny a šo pojšchi šłowy wotšali. Wón šo šwojeho
šłóštneho rjemješka wšda a bu š ródnym čłowjekom.

F.

Šhryštuš, našch winowž.

Našch winowny pjeńš Šhryštuš je —
Njech hašosa šym plódna;
Wón je to prawe žiwjenje,
Mi druha móž je šchłódna.
Ša hižom w šwjatej šchčženizh
Wuch do Šhryštuša šchčžepjenty,
Duž we nim šawoštawam.

Wón plóžži, nošny, čžiščži mje,
Mi dary Ducha dawa;
Mje šchewja mozh njebješke
A šhlni wěra prawa.
Š tym runam ja šo hašošy,
Kiž debja mnohe wupłody
Mi k šbožu, Bohu k čžesčži.

Šdyž na mój hrěch Bóh šurowi
A jeho hněw mje žaha,
Dha winowž šwój šchkit dawa mi,
Mje š liščžom kryje šwaha.
Haj, w šhlódku Šhryšta šašlužby
Ššym kryty, derje ššhowany,
Duž njech šo jeho džeržu.

Ššym w žiwej wěrje duchownje
Ša š Šhryštom šjednocženy,
Dha wón tež we mni woštanje,
Šo — tašle wobhnadženy —
Ššym na nim plódna hašosa,
Kiž Bože špodobanje ma
A šwojim bratram šluži.

Duž prošču, Boži winowzo,
Šo njebyl hašša šucha,
Njech twoje mozh žolmja šo
Mi do mojeho ducha;
Ach, šakorjeń pschěz šhubscho mje
Pšches šwoju hnadu do šebje,
Dha čžerstwe plody njeku!

K. A. Fiedlerš.

Ššwětny duch a Boži Duch.

Bur, kiž běšče hacž do wóšbomdžěšateho lěta bohaprějer byš
a nětko na wódnizu šhoru ležeshče, da mje šawoščacž, šnaty duchowny
powjeda, a mje prošeshče, Božu šmilnošč ša njeho wuprošhycž.
Ša jemu prajach, šo njebny tola žaneho štracha psched šmjercžu mēš.
Wšchaš žadny Bóh njeje, šchtož je wón taš a taš hušto wobkrucžo-
wal. Duž wón še žalóšnym hłoškom šawoša: „Bóh je, nětk
w šmjercži to čžuju, nětk to wēm“. Ša jemu Boha w jeho
prawdoščži a šwjatoščži pschispowjedach, ale tež w jeho hnadže a
šmilnoščži. Wošpjet myšlach, šo mohł wón hišchče k pošucže
pschicž; pošlednje šłowo teho muža paš bē: Šchto budže moje
wošny pižowacž, hdyž tu ja wjazh njebudu? To je šónž njewěry.

Šnaš, pošdžišcho duchowny w Šarlinje, běšče na jenyym předo-
wanju pošašal, taš my, šo bychmy wěricž a šbóžni byčž mohli.

„Haj, ja našču hanibu saczuwam“, snapšecziwi Sserbowka f bljščezazmaj woczomaj; „šym ju hižom husto saczuwala, hdyž jako družka a posdžiščo jako sazpiwana služobniza w domach Nēmzow won a nuts khodžach. Tehdy šym spósnacz nawukla, kať bolosčiwie sazpiwanje je; a hdy bych to šamo tež šwoje dla pšchětracz mohla, dha čže šo mi tola mohł-rjez wutroba łamacz, hdyž na to myšlu, šo budže sažo abo posdžiščo mój nan dla šamostatneho hladanja šwojeho rjemješča pšcheradženy, wonje-čžesčeny a ł njewólniškemu džělu nusowany, šo by šebi a mi žiwjenje šdžeržal.“

„Ha, to dyrbi, to móže pšhestacz, jeli ma Twój nan tu wutrobitosč, je šwojimi narodnymi bratrami wójnu pšchecziwo Nēmzam wažicž. Ša Šam na pomoz pšchidnu a —“

„Čžišče“, jeho holecžo satorhny a bliže ł njemu stupi, „njewurjekuj tajke straščne šłowa tať wótšje; ščženy maju wušchi! Njewěšch, šo nješbožowny ša šwoje hubjenstwo šabycze pyta? Nēmžy šu mojemu ludu šrědku ł temu do rukow dali: wopikstwo pocžina jón wobfnježowacz, žalostny šlubatowaršč našchich pšchinardženyh njepšchecželow. Šeho myšle šu womutnyše, jeho wutrobitosč je wofipriča; pšdla šwucženja 300 lětneho njewólništwa jón tónle njepocžinč kludži. U tež mój nan — bėda mi, šo dyrbju to wurjez — je jemu podčžignjeny. Njewoštaň wjazy dolho, šo šebi, jemu a mi nēšajke poniženje šalutujesč. Ša hodžinu šo wón wrěcži; wón Čže nješmje wjazy jowle trjedicž!“

Rjana holecžka hłojčku poškili a šylša šo pšches jejne kežējaze licžto kulesče. Młodženzej bu čžoplo wotošo wutroby. Šižom šamobycze ł tajkim lubošnym štworjenjom budžišče bješdwělnje jeho šantafiju šahorilo; tola tu bė wjazy dnyžli šantafija: Pšchiwušne horjo wježe nadobne dušče husto twjerdsčho hromadu, dnyžli mlodosč a rjanosč, a kať wjele bóle je temu tať, hdyž tutej ł tamnemu pšchistupitej! Wón jejnu ruku šapschija, šo by ju ł šwojimaj hubomaj ščajhnył, tola wona ju jemu ł lohka wucžeže, mješ tym šo pšchecželnje rjekny: „To njeje wašchnje pola naš“.

Nětk njemóžesče šo wón dlěje šdžeržecž; wofšrocžena wutroba čžyšče město mēcz, na kotrymž mohla šašo ras wotpocžnyčž; prjedawšče reflexije bėchu šašče a wón šwoju pšchiwušnu ł mōžnej ruku wopšchija a ju ł šebi ščajhny. Wona šo njewobarasče, dokelž čžujesče, šo šmē šo šwojemu wujej dowěricž, kotrehož lubowasče.

„Maťka“, tón po šastawzy šapocža, „čžesč mi ł temu pomhacz, kralesťwo Twojich wótzow šašo šažicž?“

„Ščtoha móžu ja šhuda holecžka ša to čžinicž?“

„Ty móžesč mi šnamja dawacz wo šylnosčzi a štražiwosčzi njepšchecželow w tymle mēcže, hdyž ja ł wójšlom pšchicžahnu, šo bych jo dohnył. Haj, Ty móžesč, Ty budžesč hiščče wjazy čžinicž, jeli mašch lubošče dosčž ke mni, šo by moja mandželška, a wutrobitosčče dosčž, šo by wječhowa była.“

„Lubosčž a wutrobitosčž mi njepobrachugetej“, wona wutrobnje rjekny, „šajke pal Ty šrědku šapschimmjesč?“

„Ššlyšch, Maťka, Šušitajo šu moje hrody špalili, čži knježa še Šhorjelza, Šhocžebusa a Budyščina šu moju čžesčž ł nohomaj teptali. Ščto čžěščo waži? Šamni šu mōžni, haj njepšcheminjeni — tucži šłabi a štruchli; Šamni šu Ššlowjenjo, ł nami jeneho rodu — tucži naducži a šazpjeni Nēmžy, a njemóže mi teho dla wólba čžěžka byčž. Šutšje rano še šwitanejom dnja šym na pucžu do Čžěšče, šo bych šo šlubatowarščha Šušitow ščžinił. Bėda Šam, Šy horžži knježa“, mlodženž ł posbėhnjenym hłošom wuwola, mješ tym šo lubu pušččži, še šwojeho šyđka postocžži a pšajcz posbėhny, „hdyž še štraščnyhmi Šušitami pšchěd Wašče murje pšchicžahnu, w kotrychž moja njewjesta jako šlubatowarščka pšchěhwa.“

„Ššlubatowarščka Šušitow niđdy njebudu!“

„Ščto Čži je, Maťka?“ prasčesče šo naštrōžany mlodženž. „Pšches nič je wščo hubjenstwo na našču šwójbu pšchichlo: mój nan we šwojich hubjenych wobštejenjach, moja mačž njeboha, Twója rubjena, našče wobšedženstwo a kublo špalene. Š w tyčle čžlowjekach žana wutroba njeje, woni wščo nēšajkej šlepej njemdroščži woprowaju! Njedžerž žaneho towarštwu ł nimi; woni naš šahubja!“

„Woni nam wščo šašo dadža, hdy bychu to tež nočžyli!“

„Š njepšchecželemi šwojeje šwójby a wěry, jenicžkeje pšpjery w našchim hubjenštwje, njemōžu do žaneho šjenocženštwu štupicž! Ša šo štrachuju pšchěd tymile žadlawymi žaharjami.“

Šaž tež mlodženž do njeje rēcžesče, ju prasčesče a šaroczowasče, wón ju njemóžesče ł temu nanucžicž, šo by na jeho pšchecža džiwala. Ššerbam šwojotna wišelnosčž w twjerdžedžerženju na nabožinje ju njedostatklivu ša najšłódsče šlubny čžinjesče. Komu by tež ł žyła móžno byčo, žónšku wo njeprawdosčži a wopacžnosčži teho pšchepořasacz, ščtož ta hłubošo a žiwje šaczuwa?

„Dha dyrbju šwój pucz šam hičž“, mlodženž šrudnje rjekny. „Šutšje mje mój dobry šón do lēhwa Šušitow ponješe, a potom čžzu hladacz, hacž Čže njemōžu pšchecziwo Twójej woli wumoz. Měj šo derje, Maťka, a špominaj na mnje!“ Šiščče junu mlodženž to holecžo na šwoju wutrobu ščajhny a potom še špěščnyhmi krocželemi wotšal šhwatasče.

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake ł bliska a ł daloka.

Š Budyščina. Šarđženu šrijedu, 17. junija, bėšče ša našču wofadu džěň wulkeho wješela. W našchim wobnowjenym a rjenje wupyščenym Božim domje šwječesče Budyšchiniške poboczne Šustav-Adolfske towarštwu šwój lētušči šwjedžen. Šunjež je nětko ša ratarjow jara nusny čžafš a šłóncžne wjedro mōžnje wabjesče, šyno džělacž, bėšče šo tola wulka šyła nutryh kemscheryow ščchła, tať šo bėšče žyrkej hacž do pošlednjeho města napjeljena. Wobnjoma woboro, wojerške towarštwu ł šhorchowju a Budyšchiniška a Pšchimečžanska mlodžina, kotraž bėšče ł dopomnjecžu na tutón šwjedženš trošnaj woltarnaj šwěcžnikaj darika, w šwjedženškim čžahu pod piřkanjom šhoralow ł duchownych do Božeho doma pšchewodžachu. Ššerbški šwjedženški předať, ł šarat Šólcž ł Šakež, našch něhdušchi dušchowanšny, předowasče nam po Šš. 84, 1—5: Šutón pšalm, našch šhěrlušch wo naščej drohej ewangeliško-lutherškej žyrkwi na Šustav-Adolfskim šwjedženju. 1. Šako džafny šhěrlušch jón špěwamy, 2. Štyšł bratrow w nim šhšchimy. 3. Šim ł šaspěwanju pomhajmy. Nēmški šwjedženški předať bė ł šarat Šauffe ł Wósborka. Šón nam na šažku Šil. 4, 4—6 pšchiwola: Našče hešło na Šustav-Adolfskim šwjedženju: Šón Šnjes je blisko. 1. Šo napjelnja naš ł wješelosčžu. 2. Šo šahorja naš ł luboščzi. 3. Šo pošbėhuje naš ł modlenju. Mōžny bėšče šacžišččž předowanjom, to wobšwědcži wunosčł kolekty, kotryž bė po šerbškim kemschenju 79 hr., po nēmškim 93 hr., hromadže 172 hr., šawěšče wulkotny dar ša mašu wofadu. Woltarnu šlužbu mējesče na šerbškim kemschenju ł šarat Šjeda ł Budyščina a ł šarat Maťek ł Barta, na nēmškim ł šarat Šróšal ł Šrodžišččža a ł šarat Šrygar ł Šorščiz. Ša wobėmaj kemschenjomaj šchulške džěcži arije špěwachu. Špopłdnju šo w šatškim dworje pod wodženjom ł tajneho žyrkwinškeho radžicžela Šeiera ł Budyščina šjawna ludowa šhromadžišna wotmē, kotraž bė teho runja bohacže wopytana. Šóh daj, šo by žohnowanje tuteho rjaneho šwjedženja w našchich wutrobach žiwje wostalo a naš ł hiščče horžyščej luboščzi ł wěrybratram w rošpřoščenju pohnušo.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Znjbjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjež knihicizščežni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Matth. 22, 1—14.

W našich šerbškich spěwarškich knihach šo křerlusch czo. 238 šapocžnje: „To czežke njei, šo křešcžan šym“ a štronu dale křerlusch czo. 240: „To lóžke njei, šo křešcžan šym. Wobaj křerluschej mataj prawje, kaž šam wěsch, mój křešcžijano! Bože domy šu cži wotewřjene, šnješome blido je cži kryte, njebo je cži pschihotowane psches šhryšta krej, a w modlitwje mašch štajnje pschistup k šwojemu njebjeskemu Wótzej. Wótajkim czežko njeje, křešcžijan byč. Ale tež to tamne placzi: czežko je, šo pschezo a wšchudže jačo prawy křešcžijan wopokasacž, t. r. šo šameho šapřecž, šwój křchiz na šo wšacž a kóždy džeń ša Šbóžnikom křodžicž, šo Božich kašnijow šwěrnje džeržecž, we šwojej wěrije twjerdže štacž, š nutrnosčžu šo modlicž a kóždy czaš do Božeje wole šo podacž. Woboje še šwojeho křešcžijanškeho šhonjenja wěmy a woboje nam tež šwjate pišmo wobšwědcža a w džębnišchim tekščze rošestaja pod napišmom:

Wjele je powołanych, ale mačo je wušwolęnych.

To je lubošna powješč wo Božej dobrocže a š dobom napominaze přędomanje wo Božej šurowosčži. —

Kralowski kwaš nam našch Šbóžnik w tutym tekščze psched woczi štaja. Kral šwojemu šynej kwaš hotuje a jich wjele na njón pschepošhuje. Bóh šam je tón kral a ta kwašna hoščina je to wošchemjenje, kotřez wón nam psches šwojeho Ššyna poškicžuje. Čzešč je ša kóždeho,

šo na kralowski kwaš wobdželicž. Tajka czešč je šo nam wšchitkim dostała, kotřiz šmy do Božeho kraleštwu powołani. Bóh tón šnješ, kiž je nam nješmjertnu dušchu dał, chze naš tež po dušchi wošchemicž š nješachodneje zyřobu. Šeniški kral wšchitkich šwojich poddanow k šebi na hoščinu prošęč njemože, ale našch njebjeski kral a Wótz jich wjele powołuje a pschepošhuje. Tež tebe, kiž to cžitáš, je wón powolał, šo by pschiščoł a w jeho kraleštwje ša jeho blidom wužiwał wodacže hřęchow, wumožęnje wot šmjercže a cžerta a wěcžne žiwjenje. A niz junkrócž, ale šškrócž šo tajke pschepošęenje po našchim tekščze štawa. Najpřędy je Bóh tón šnješ šwojich pošelnikom, tych prošetow, k šraelskemu ludej pošlał, šo by jón k šebi wabił, potom je šwój lud psches šwojeho Ššyna naležnje prošęł: pošęe, pschetož wšchitko je hotowe. A napošledku je psches japoščtołow tež pohanow k šebi wolał, šo by jeho dom pošny byl. Tak je džęška pschepošęenje na kralowski kwaš, t. r. do Božeho kraleštwu po wščem šwěcže šnate. Niz junkrócž, ale wjele krócž je tež naš wšchitkich wolał a prošęł: pošęe a wužiwačęe, šchtož ja wam poškicžuju. W přędomanjach šmy husto jeho hlóš šaššcheli, w domašpytanjach je k nam šupil š tym wabjenjom: pošęe šem ke mni wšchitžy, kiž šęe špřozni a wobcžeženi, ja chzu waš wošchemicž. Kaška lubošna powješč wo jeho dobrocže!

Ale tež křutne napominanje w tym přędomanju leži: jich mačo je wušwolęnych. Šižom tehdy, hdyž je šesufš přędomał a cžłowjekow k šaššupjenju do Božeho kraleštwu wolał, je šo škoržicž dyrbjalo: woni njechachu pschicž.

Farijejszy a Sadduzejszy a pišmawučeni, wšchitzy či fjavni a potajni nješčeczeljo teho Anješa wo kralowski kvaš njerodžachu. Mała čyrjoda bě, kiž sa nim kłodžachu a šebi wyšozny wažachu, so šmėdža jeho hoščo bycz. A to možesč tež hiščezje dženša pytnycz. Wulka była čłowjetow njecha pščinč, so by šo pšches njebjeskeho krala wobšbóžnič dala. Šwjerschnoscz a lóžka myšl jich wotdžerzuje, šwoje sbože pola njeho pytač. Ale Bóh tón Anješ jich hižom khosta. Najprjedy, hdyž buchu domach abo w šchuli abo hewał w žiwjenju prošeni a wabjeni, dha woni pščinč njechachu, a pošdžišcho, hdyž pomoz trjebachu, hdyž kšiz a šrudoba pščinčze, dha šo jim Bóh potaji a woni pod šlowo padžechu: jich mało je wušwolennyh. — Druhy pał maja wšchelake samolwjenja, hdyž šo wo tym jedna, kralowski kvaš wopytač. Šim je domjaze dželo lubšche hacž dželo sa dušchu a wutrobu. Bohužel tež dženša hiščezje tu a tam tajkich widžimy, kotřiž njedželu dopoldnja radšcho wšcho druhe šebi prjódč bjeru w domach abo tež na polach, hacž postaranje sa sbože šnutštowneho čłowjeka. Woni žadny čaš nimaju, Bohu čzesč dacž, ale Bóh jich khosta; woni šu wot jeho hnady wušamknjeni we wěcznoscz. — Někotři pał po tekštnych šlowach Anješowych wotročkow pšchimachu, hanichu a morichu. Tajke drje bě šo w Šraelskim ludu wopravdže štalo, šo šu profetow morili a kamjenjowali. A tež w kšesczjanškim čašku šnajemy pšchesczėharjow tnyh, kiž ewangelion přėdowachu; wěmy, šo je šo wjele křwě pšchelało dla Božeho kraleštwu, šlyšchimy tež dženša hiščezje hanjerjow Božeho šlowa a Božeho blida. Na Šraelski lud je šo Boži hněw wulał; woni šu po žylym šwěczje rošpróšeni, nimaju hiščezje dženša džel na žohnowanju ewangelija a jeho mozny. A tež kóždy druhy, kiž šo Anješowemu pšcheproschenju šapowjedži, šwoju mšdu woczakuje. Wón drje tež k tym powołanym šluscha, ale nihdy k tym wušwolennyh. — Šhutne je wopravdže to přėdowanje, šo někotři wušwoleni nješbu, a to pšches šwoju winu. Šchtóž chze šo na kralowski kvašu wobdželicž, ma šo kvašnu draštu woblez. Še šnadž mjes kšesczjanami něchtó, kiž pilnje kemschi kłodži, Bože wotkasanje wužiwa a šo k tym wušwolennyh liczi — nima pał žaneje kvašneje drašty, t. r. nječini pošutu dla šwojich hrěchow: temu tón Anješ tež hiščezje dženša měšto sa jeho dušchu pšchipožaje, hdyž je najhlušcha čžemnoscz. Duž wšmimy k wutrobje to napominaze přėdowanje wo Božej šurowoscz: mało je wušwolennyh! Šamjeń.

N. w K.

Wěnz lěta.

Šněžna jėdla mlódnu hałosu
Poškičza nam k lěta špoczatku,
Šrajižy: Nječ wěcznje selena
Tebi, dušcha, kčžje nadžija!

Mały róžk nam blėdže šelhadža,
Šiazintow wón naš wotšchemja;
Wonka howrja wětry, mjeczjele,
W domach radoscz knježi, dušchnje je.

Měrza čopke wětry pšches kraj du,
Šněhowka naš štrawi k šijalku;
Šchlowronczk šejhrawaty w powěšje
Šradny wita mlode nalěczje.

Mróczna haprleja nještajna
Anemonow šyłu w ruzny ma;
Šutrow šwony kincža, kšerlusche,
Tšělby rža a šwjeczja dohycze.

Šjana meja w pšche njejesty,
Kał ty woczerštwjesch nam wutroby!
Šwětkow šchat šo semja wobleka,
W miłnyh pruhach špěwa ptacžina.

Ššlónczne dnny a radoscz junij ma,
Semja kčžje kaž Boža šahroda;
Róžow šlódka wón nam wotšchem je,
Budži w dušchach čžucža lubosczje.

W juliju pał, w lěczja tužnyh dnjach,
Šandželjo tu kłodža w šahonach;
Kostjanz kčžje a běla lilija,
Wjedro hoji, kšohy došrawja.

Žniěnz je, kšha brincži k wješelom,
Luby Boži dar šo kšowa dom
Š džatom Bohu, šo je hnadu dał,
Našche pola k šhlėbom žohnował.

Š powětrom nětk jašnym požnjeńz dže,
Čžucz pał hižom tajne božmje je;
Šachod lěczja kšwětki pohnuwa,
Želnje wón k rešedy wustupa.

Šlothy winowž, lubušch nashmy,
Do kraja dže plodow-bohaty,
Dawa k trošchtej nam kčž winowu,
Š purpuirom a šhlėbrom barbjenu.

Našymnik kčžew kšwětkow wuhascha,
Wšchitko wjadnje a šo pšchobarbja;
Lisčje pada, ptacžki wotškal šu,
Wšcho dže dom, wět' šwoni k šwjatoku.

Šeno bělu róžu hodownu*
Škicža lěto hiščezje k wotšhadu;
Dopomnjeczje pał nam nawiwa
Šwětki radosczje nětk do wěnzja.

Tebje, wěnz k módrym powjašom,
Šleczech ponórjeny do myšlow;
Šěra ból mi šaja wutrobu:
Mój wěnz lěta šylyh macžachy!

* Helleborus niger, Weihnachtsrose.

K. A. Fiedler.

W hromadže šbožownaj.

Wonaj běšchtaj hałle něotre tydženje woženjenaj. Naš wječor wo jštwe w hromadže šedžeschtaj. Duž mlódemu mužej do myšle pščinčze, žonje namjetowacz, šo byšchtaj šebi je wšchej šjawnosczu a šprawnosczu na druhim pytnjene šmyłki jedny druhemu prajiloj. Žona po małym šapjeranju do teho šw oli. Muž dyrbjesche šapoczecz.

Mlandželški bě trochu pšchekapjenny, ale šapoczja: „Šedyn twojich šmyłkow, moja luba, šym hnydom po kvašu pytnyl. Wón w tym wobšteji, šo ty blachowu nadobu njemało šanjerodžesch. Wona šo tał njeblušchžči, kaž by to dyrbjala. Mojeje macžernej nadoba šo šwěczjesche kaž šloto a šhlėboro, pšchetož na to wona něšchtu dawasche.“

„Szo tebi i wutrobu dżafuju, mój luby“ , wotmolwi poniżna žona, ſo trochu ſaczerwjeniwſchi. „Wot nětka ani na pónoji ani na nopafſtach tež najmjenſcheho blečzka widžicž njedhrbiſch. Proſchu, powjedaj dale.“

„Sa tež pytnych“, hoſpodať dale rěčzeſche, „ſo ty dolhi czaſ trjebaſch, prjedy hač ſo wupłofaja, a je potom prjecž cziſnjefch. To je moja macž hinať ſapocžala. Wona je po kóždym trjebanju wupłofa a potom ł wuſtynjenju wupowiſny, ſo mējachu pſchezo pěkny napohlad.“

Saſo mandželſka polěpſchenje ſlubi.

Pſches to tħrobly ſczinjeny, mandželſki licžbu ſmyłkow hiſcže wo nětotre pſchiſpori, hač ničžo wjazy njewjedzeſche a mējefche jenož ſwoju lubowanu proſyčž, ſo by jemu tež nětko jeha nje-dostatki mjenowała.

Kuzy w klinje ſtyknjenej, žona woczi dele ſložiwſchi a wſcha ſaczerwjenjena bėdžeſche. Wono bėſche, kaž by jej nětchto w ſchiji tčžalo, ſchtož by ſo prózowała póžrjecž.

Muž pſchirěčžowafche. Stónčnje ſo žónka poſbėhny, wulke, horze kapki i jejneju ſwėrneju wócžkow bėžachu. Swojeho mlodeho muža wobjimawſchi ſe ſylami rjefny:

„„Luby mandželſki, ty tež žaneho ſmyłka nimaſch; dħrbjał ſo pať tola jedyn namaťacž, dħa bėſchtej mojej woczi i luboſcžu tať ſaſlepjenej, ſo wot kwaſa ſem ničžo wot teho njewohladach. W mojimaj woczomaj ſy ty dokonjany.““

Kjad ſo ſaczerwjenicž bėſche nětł na mužu. A wón ſo ſdaſche kaž trochu i kolije pſchinjeſeny, jaťo bóle mjelcžo džeſche: „Mnſł ſebi tola trochu ſa tym, luba! Ty mje ſe žanym ſmyłkom ſahani-bicž njehaſch, kiž mam jich tola telko, wěcže džeſacž krocž wjazy dħžli ty.“

„„Se, kaž ja praju, najlubſchi mandželſki! Sčtož ty cžiniſch, ſo mi prawje ſda. Sa čžu nětko i polěpſchenjom ſapocžecž, ſo była tebje hódna.““

„Kať njerofomnje! Ty tola wěſch, ſo nětotry krocž prjecž du, tebi žaneho kuſa drjewa njerofſchcžėpiwſchi? A ſo druħdy wu-woſtawam, hdyž dħrbjał domach byčž, a ſo ſa kurjenje rjanu pjenjeſ pſchetriebam, kiž dħrbjał tebi pſchinjeſcž.“

„„Nė““, wona jeha pſchetorħny, „„i tym ſo njepſcheńdžefch. Sa njebħla ſpołojom, hdy by ſebi ſwoje maťe wjeſele nočħyť popſhecž.““

Duž mandželſtemu wulke ſwětło ſeſthadža. Wón nětotre wofomiki na ſwoju žónku i tej móžnej luboſcžu ſhladowawſchi wu-wola: „Derje mužej, kiž ma tajku žonu. Wot nětka tež ty žaneho ſmyłka wjazy njedħrbijſch mēcž. Woprawdže, ty žaneho nimaſch, a ja ſym je prjedy jenož tať natworil.“

Wón ju wobjima. Ženje wjazy pať nadobu njepſchepħtomafche.

Suħodžinki pať ſebi powjedachu: „Kať pěkne a bħſtotne ma ta mloda žona wſcho.“ A mužojo prajachu ſebi mjeſ ſobu: Tón mlody muž čže ſo cžiſcže wobnowicž. Wón wjazy wofolo njebėha, ale ſahrodu a dwór cžiſtej dđerži, hdyž je ſhwila. Wón wjazy pola ſwojich pſhecželow hač do nozy njepħda, ale ſwojej žonje, kaž praja, nětchto cžita. A ſwoje pjenjeſy wſchė w domje a ſa dobre wězy pſchetrieba. Wón dħrbi tu žónku tola ſtoro ſa pſchiboha mēcž.“

Stara pobožna žona pať w ſuħodſtwje džeſche: „Wy jenož na ſwonkowne hladacže. Pſchicžina leži hłuboťo we wutrobje. To je ſo dopjelniťo: „Luboſcž pſchitħwa hřehow hromadu.“ Haj, wona je tež ſahoja. Tehodla bu tón muž bjeſ ſmyłkow a wona žona, kiž bėſche hiſcže lepſcha hač wón.“

M. w M.

Spróžny putnik.

Mjelcž, njeſtorž, moja duſcha,
So ſo cži hiſcže ſluſcha
Byčž w ſwęcze i putnikom;
Sznadž tón džen bórſy dóńdže,
Hdyž pucž twój ł njeħju póńdže,
A tebje wita węcžny dom.

Hlej, potom ſwój kij ſložijſch,
Schat ſemſki wotpołožijſch,
Szo kraſnoſcž wobletafch;
Tam w tħłódku měra palmow,
Pod klinkom wyſchſchich pſalmow
Ty węcžny ſbóžny połoj maťch!

K. A. Fiedleť.

Sserbowka.

Historiska novella wot R. Židuſa. Seſberbſchcžil K. A. Fiedleť.

V.

Maſajtra ſahe rano taj knjeſaj ſe Šhorjelza a Budyſchina Šhocze-buſki hród wopuſchcžijſchtaj a ſo na dompučž podaſchtaj. Saťo pſches cžahawy móſt jėchaſchtaj, ſo prėnje ſerja i ranja bħſchcžachy a mējachu ſwoje wotſwětło na ſwęcžatnych brónjach jėđnikow a konjom.

„Šhlódnny ranſchi powėtr derje cžini po wčerawſchim nóžnym wjeſelu“, ſapocža knjeſ Kurt, „knjeſ Jan ma cžežke wina.“

„„Budžich dženſa rano rad wot jeha piwa hódny ĩřėb ſcziniť, kotryž ma hiſcže lepſchu tħwalbu“, wotmolwi jeha ſobupucžowacž, „„njebudžijſche nětko wſcho w tħwatku hičž dħrbjaťo.““

„Haj, dħrbimoj ſpėchowacž, jeli-ſo čžemoj ĩuſitam a cžeſtemu baſtardej do prjedy pſchińcž. Knjeſ Jan bė wulkomyſluy blaſn, ſo temu cžeſtemu dħrdomdejnikėj tať njeſadžėwnje cžahnyčž daſche.“

„„Haj“, ſnapſhecžiwu tamny, „„ł temu žane wulke ludži-ſnajėſtwo njepłuſcha, ſhudacž, ſo ſo wón nětko i ĩuſitami ſjednocži. Hdyž my i nim žaneho towarſtwa mēcž nočħzemny, dħa jemu ničžo dale wyſche njewoſtawa, ſo by ſwoju cžeſcželakomnoſcž ſpołojil, ſwoje hrody ſaſo doħyl a ſo nad nimi wjecžil.““

Tón Budyſki knjeſ na rěčniku pohladny a wěſte njeſdacže pſchi tyčhle roſpomnjecžach na jeha woblicžu pytny. „Nė“, wón nětchto ironiſzy pocža, „Wy ſo dže wčžera baſtarda tať malo ſtrachowafcže; ſcže ł druhej myſli pſchijſchli?“

„„Tónle wuſmėch njebudžijſche ničžo ſchťodžil, hdy budžijſche jón tón Šhoczebuſki ſe ſwojej hłupej ſdobnoſcžu cžinicželny nje-ſcziniť. Tola ł bojocži žana pſchicžina njeje. Wón je jenotliwy cžłowjeť a waži malo mjeſ tħkazami.““

„Njemylcže ſo, knjeſ Janſo; myſlu, ſo to ſami njewėricže, ſchtož prajicže. Sčto ł temu mėnicže, by-łi Waſ wón dženſa w tħmle lėħu ſetkať?“

„„By to horzu bitwu ſħdaťo.““

„To by waſcha wěſta ſmjercž była; pſchetož žane ſħlmiſche ramjo a žadny ſpėſchniſchi tón, dħžli jeha.

„„Wot kotreho cžaſa ſcže, knjeſ Kurto, baſtardowy tħwalb-niť?““

„Wot teho cžaſa, hdyž mam ſo jeha jaťo wutrobiteho nje-pſhecžela bojecž.“

„„Sa bojocž wam derje pſchijſteji, knjeſ rycžerjo!““

„A Waſ by to hiſcže lepje pſchijſtejaťo, bħſcže-łi ſprawniſchi byłi, pſchetož Wy ſo jeha runje tať bojicže kaž ja a macže wjazy pſchicžiny ł temu.“

„„Sa ſo proſčerja bojecž?““ wurafy knjeſ Janſ, „„nėťajſeho ĩubjeneho ſerbſkeho mėſcħeńza? Moji wótzojo dħrbjeli ſo dž

tajfeje haniby dla w rowje wobroczić! Nadscho wumrjecz hacz f tajfimi plęzami a njewólnitami towarstwo dżerzecz! Wutrobity wón je, to pschidam; tola wón dżé žane wójsto njeje. Sdy by jeno sto muži wobšedžal, jeno pol sta, by Šužitam witany byl, ale ta? — nanihdy.“

„Ludži Šužitajo njetrjebaju, tych maju šami došč, ale wodžerjom. Brokop hódnych mužow, kotřiž jeho wotpohlady wuwjesč wjedža, f radošču postrowja. Š wobemaj rukomaj budže tón bastarda witacz, kotřiž krajinu derje snaje a wěšče podarmo w Šhoczebusu byl njeje; pschetož ja chzu na to pschidabacž, so je wón nóz f šwěrnemu wobhladanju města naložil a so jemu pschi tym šłabe strony potajne njewostachu.“

„Wu macze f džela prawje“, jeho towaršch, kotřiž bě počal rošmyšlaty bycz, „džrbimoi jemu teho dla na kóždy pad do prjedy pschidacz pytač. Spěch je jenicžki šredk. Šowle je pucz twjerdy; duž jěchajmój špěšnišcho. Hacž f wuhlečni, milu f prawizy wot Mužakowa, jěchamoi hromadže. Tam šwilku posasta njemoi, pošylnimoi šebje a šwojeju konjom, a potom f najwjetšim špěchom do naju krajnosčow (Gebiete)!“ Wónaj daschtaj šwojimaj konjomaj wotrohi a w špěšnym kolšu dale čžerjeschaj.

Šol hodžiny pošdžišcho tež bastard na to město pschidžže, hdžž teju ryczerjom runje wopuščežichmy. Dženša njebě wón žadny lóžki šabat woblecženy, ale čžžki worzlowy panzer, kiž bě se šlotom šhumšchtaje wušadžany. Wotewrjeny wšir dawasche jeho rjane, wot raššeho powětra počžerwjene woblicžo widžecz, na kotrymž bě čžah šłubofeje čžžkomyšlnoščž pntnyč, kotraž bě jemu hewaš zusa. Šeho šlužbnikaj mjelczizy ša nim jěchajšchtaj, a tón jedny teho šameho konja, kaž wčžera, ša wotohu wjedžišche.

„Prjedy naš džrbja jěšdnizy bycz“, Siegmund rjekny, šo f šwojimaj šlužobnikomaj wobrocžiwšchi, „šaladin je taš njeměny.“

„Wěščž, šnježž; pschetož mój šmój tež hižom wot teho čžaba, hacž je pōda twjeršča, čžerstwe šlědy wot kopntow widžiloj.“

Siegmund šhibny šo f bofej a pntny, šo kopntowe štopy dweju konjom porno šebi du. „Štaj šnano mojej wčžerawšchej dobraj pscheczelej hižo šašom Šhoczebus wopuščežiloj?“ wón pschi šebi rjekny, mješ tym šo šo jeho huba f hanjerštemu pošmewkej roščžahny. „Šslědy du porno šebi; budžišche to jěšdnik je šwojim šlužobnikom byl, dha by jedny ša druhim šchol. Šchtó džrbjal tež hewaš šahe rano hižom tónle pucz čžahnyčž? Šawěščž, to šu šlědy jeju njeschlachotneju šwěrcžow. Šej! šaladino, poškaž, šo čži tajfej konizy njemōžetej čžeknyčž!“ A f šwojimaj šlužobnikomaj šo wobrocžiwšchi, wón džješche: „Wu bōrny na dweju jěšdnikow štorczimy, f kotrymajž šmějemy šnano hōdnu bitwicžku. Wšmitaj mi teho, kotrehož Wamaj pschewostaju, derje psched lebij, šo mam f tym druhim šwobodnu hru.“ — Šo jenošhodžimškim jěchu widžachu našchi pschecželjo lóžki dym nad wjěšchtami šchtomow prjecž čžahnyčž, a někotre mjěščinny na to wuhlečni wuhladachu. „Njedžrbjašoj tudy šaš acž?“ Siegmund šakōrbota; „haj, tu štejitaj dwaj konje; štaj to jejnaj. Šěchaj bliško f hěčžž a šawočaj do njeje, šo šo šanš se Šhorjelža wonka woczajuje“, porucži Siegmund temu šwojeju šlužobnikom, kotřiž mjěješche jeno šwojeho šamšneho konja wjesčž.

Tola tale porucžnosčž njebudžišche haffe nušna byla, pschetož runje bě žadany f hěty wustupil, šo by wohladal, wot koho te kopntowe štopy pschidabžaju, kiž bě wušlyšchal. Siegmund do jeho najbližšcheje bliskosčžž šajěcha, taš so tón někotre krocžele wrōčžo štupi f bojosčžu, šo jeho mladženz pschějěcha.

„Šnješ šanš“, wón f lědy šdžeržanym hněwom rjekny, „pschihotujčžž šo f dwojowitwoje; jeno jedny wot naju tole město žimny wopuščeži.“

Na wofomik tutón šwoju barbu pscheměni, a myšchki jeho woblicžža šo w njewólnym rošhorjenju ščžahowachu; potom paš šo f mozu šhraba, a mješ tym šo jeho woblicžo prjedawšchi hanjerški wuras pschiwša, džješche šazpješšy: „Šnješ Šserbo, ja jeno se šwojim runjecžom wojuju; wuphtajčžž šebi jeneho f mojih šhlopszow, hdžž dha macžž tajku horžu krej; škladnosčž f temu mōžž šo Wam bōrny doštacž!“

„Šelišo na mēščž lebiju a mjecž njewošmjecžž a šo mi njestajicžž, dha šwojimaj šlužobnikomaj porucžž, šo šwojei mjecžž na Wami pruhujetaj. Tu šo mi njemōžecžž šminyčž, naduwaty šlěpžo, a hdny by šo Wajšcha štruchłosčž džžekacz kōčžž šesady šludaneho trōžka ššhowacz čžžyla. Š jenyš šłowom: čžžecžž se mnu wojowacz, abo šo wot mojeju šlužobnikow šbicžž dacžž?“

Mješ tym bě šnješ Šurt f hěty wustupil a džješche f šwojemu towaršchej: „Wu njemōžecžž tu dwojowitwu wotpošacžž, šnješ šanš, hewaš ščžž wohanibjeny. Šastard je pschi wšchěch kōšbach abo turněrach jašo runorōdny pschipošnaty, a na Wami wostanje haniba, jeli šo jemu woczehnjecžž.“

„Wu rěčžicžž jašo muž čžžecžž, šnješ Šurto“, rjekny Siegmund, „a prošču waš teho dla, naju wuwolaš (Šerold) bycz.“

„Ša tole šaštojajštwu pschemošmu, hdžž tež njerad“, bě wotmlowa.

(Ššchichodnje dale.)

Wšhelake f bliska a f daloka.

— Šwajš ša žyrkwinske čhorny ma šwoju šhromadžimnu njedželu 27. junija w Šakězach. Šopolndnu w 1/4 hodž. budžž špěwanje Šakēcžanškeho žyrkwinskeho čhoro w žyrkwi, na kotrymž čžžyli šo wōšadni bohacžž wōbdžčicžž. W 5 hodž. budžž šhromadžimna w hoščžehžu „f hajnikowemu dworej“, še kotrejž ma kōždy, kotřiž šo ša žyrkwinske špěwanje šajimuje, pschistup.

Š Draždžan. Šašdžena njedžela bě ša naš Šserbow džžen wjēšela a radoščžž. Šašo bě, kaž kōžde šchtwōrcžlěto, nam škladnosčž data, Šože šłowo w lubej macžernej rěčži šlyšhecžž. Špowjednu wuczžbu bě šaraš Matel f Šucžiny, přēdowanje paš šaraš Domaschta f Budestez na šo wšal. Šašdženu njedželu wotmēwachu šo tu w Draždžanach wšhelake šwēšne šwjedženje. Taš bě runje, hdžž šo šerbšte šemschenje šapocžinasche, wonkach na hašach wulki šwjedžehški čžah. Šswěšni šemscherjo paš šo wotdžeržecžž njedawaju. Šubosčž ša Šože šłowo a macžernu rěčž wšchě šadžēwki wotštronja. Šo je šo tež njedželu pošakalo. Šruhe paš je pschemyšlicžž a wupruhowacz, mjenuizy to, hacž njebny ša našche šerbšte Šože šlužby wužitne bylo, šo by šo to šemschenje w juniju wo thdžžen pošdžišcho wotdžeržalo a taš na tu njedželu padnylo, na kotrejž Šserbjo f wofoliny na hermanš f měšta pschidabžaja. Šo žadanje je šo něš hižo wjazyš kōčžž f wofoliny Draždžan wuprajilo a je nušne, tu dale mēšjenje a radu šubych Draždžanškich Šserbow šlyšhecžž.

Š rošpominanju.

Ššchimašch-li ša rōžemi, dha pošmyšl na čžernje, kotrejž je wōbdawaju.

„Šombaj Šōš“ njeje jenož pola šnješow duchownych, ale tež we wšchěch pschēdawarňjach „Šserb. Šowin“ na wšach a w Šudyščinje doštacžž. Na šchtwōrcžlěta płačži wón 40 np., jenotliwe čžžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicizšczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njedzela po swjatej Trojizny.

Snada budž s wami a měr wot Boha Wótza
a našeho Anjesa Jesom Ahrysta! Hamjeń.

Pšched lětami bě waschnje w našich serbskich wošadach, so šebi tam a šem stawy tych šamych do šwojich biblijom šapšachu tón rjany thěrlusch:

Hdžež biblija nje' we domi,
Tam šrudnje šteji se wschěmi;
Tam kladže šly duch šwoju šyčž,
Bóh, luby Anjes, tam njem'že byčž.

Tón je nětk pšes naše lubosne „Zionske hložny“ w našich domach bóle šnaty a duž šo jeho šłowa wjazy tak husto do biblijom nješapšuju, hacž runje je licžba biblijom pola naš runje nětko šnano wjetšcha dnžli přjedy. W šchuli dyrbi kóžde wjetšche džěčžo šwoju bibliju měčž; pšchi wěrowanjach duchowni s wješelom „šerbške wěrowanške biblije“ wudželuju a mlodži ludžo se šchescžijanškich domow bjeru rad do zušby a na šlužbu wot šwěrnnych štaršchich doštatu šerbšku bibliju šobu.

Čjeho dla dha pšchi wschěm tym njeje wjazy wopravdžiteho žedženja ša Božim šłowom, w lubej bibliji šapšanjem?

To drje na tym leži, šo je šłowo biblije w domach mjenje šnate dnžli přjedy. Nětjaki čłowjek móže žyly dom pošny biblijom měčž, haj, šamo s biblijami wšowacž, je šupicž a pšchedacž, a móže tola pšchi tym žyly hubjenu, njedušchny čłowjek byčž, hdžž to šłowo, šotrež w bibliji

šteji, nješnaje a njemě. Tak wěšče kaž tón dom njeje šchescžijanški dom, w šotrymž luba biblija měštna nje-namaša a tu s žyly njeje, tak wěšče tež tón dom šchescžijanški njeje, hdžež to něme čžiščžane šłowo njewožiwja pšes to, šo šo rady šlyšchi a wuknje. Njeh šo wjele bóle w kóždym domje tak štawa, kaž w přjedy našpomnjonym thěrluschu wo bibliji dale reša:

Šladaj, šo we njej domach šy;
Wukń s njeje Božu žiwu móž,
Šo rjeknješ hřešam dobru nóž,

dha šo s tobu štanje, šchtož našch džěrnšnišchi šekst nam šlubi:

2. Tim. 3, 15—17.

15. Dokelž wot malošče šwjate pišmo wěšch; móže to šame čje rošwucžicž š šbožnosčži, pšes wěru do Ahrystuša Jesuša.
16. Šichetož wšchitko pišmo, pšes Bože nadunjenje date, je wužitne š wucženju, š domjedženju, š šwarjenju, š polěpščenju w prawdošči;
17. Šo by Boži čłowjek došonjany byl, š wschěmu došremu škutku šotowy. Šamjeń.

Šaž na šamnym štarým pučniku mješ wjele rukami, šotrež do wschěch šokow pošasowachu, šo jena ruša namašče, liž runje šorje š njebjesam pošasowasche, s tym napišmom: „Šchtož poš tutym pučžu pošdže, tón pošdže štajnje prawje!“ — tak mješ wšchitkimi tymi wjele šawšynt knihami na šwěčže, šotrež čłowjeka na wschě móžne puče

duchowneho wošchewjenja pokasuja, — je luba biblija jeniczki pucznik t sbóžnosći ja tych, kotřiž kedžbujaj na pucz, tam pokasany, a pośluchni po nim khodža.

Biblija rosmuczuje t sbóžnosći.

Kedžbujmy 1. na sapoczatk,

2. na wotytynjenu kónz tuteho rosmuczenja.

„Anježe, mój Božo, njech mi njepsińdu knihi sakonja „i mojeju woczom, ja chzu pytać w nich wodnjo a „w nozy, so bych dżerzał a czinił zyle po tym, sčtož „je w nich napišane. Tehdy bo mi radži na mojich „puczach a budu wschitko mudrje czinicž mój psches „Desom Khrysta. Hamjeń.

1. We šwjatkovnym tydženju šu kóžde lěto w Lipsku šhromadženi fastupjerjo wschitkich evang.-luth. mišionskich towarštwow. Na jenej tutych hlownych šhromadžisnow je šo, kaž wěšće, wobšamkło, so nascha lutherška zyrkej ma mišionstwo wješć niz jenož mješ Tamulami w Indiskej, ale tež w Afrizy mješ jenyum tych pohanskich ludow, kiž tam pod sčkitom němskeho křezorstwa steja. Pschi tej škladnosći bu šobu na to špomnjene: Šak to tola pschińdže, so mišionstwo mješ indiskim ludom wjazny njespěchuje, hač šo to pschi najšwěrnishim mišionskim dže le štawa? A wotmolwjenje na to rešasche: Indiszny šu, kaž něotre druge ludy na šemi, n. psch. činesiki, starý lud, kotryž njeje wotemrjet, ale šo tež njeje dał wotmłodžicž. Młode ludy, kaž n. psch. germaniske (němske), wobšamknjachu, jako psched něhdže 1300 lětami Bože šłowo dostachu, to šame jako i přenjej lubošću do šwojich wutrobow. A lubowani, to pokasuje šo niz jenož pola znych ludow, ale tež pola jenotliwych człowjekow. Wot małosće dyrbišch šwjate pišmo wjedžicž, dha móže cze to šame rosmucžicž t sbóžnosći. Džeczatstwo je prawy czaš rosmuczenja w Božim pišmje. Młode lěta šu škote lěta, w kotrychž ma šo rosmuczenje se šwjatym Božim šłowom štač, so by šo i molom sapoczatk štal t pschiwjedženju t sbóžnosći.

Šak šbožowni běchu Samuel a Josef a Daniel, šak šbožowny martrač Šchczěpan a tamna Šydia a czi wuczobnizy Anjesowi, so běchu šake štyšeli šłowo sbóžnosće. Lubowani, nimamy my wysche hlowny kóždeho džěšćo, kotrež šmē šake byč w tym, sčtož ježo Wótza je, šapišane widžicž to šwědczenje: „D ty šbožowne džěčžo!“ — Ša mohł pokasacž na wschelate, sčtož pomha dobrotu pošnacž, kotraž w tym leži, so pošnajesč: šbožowny kóždy, kotremuž šo w młodych lětach dar Božeho šłowa šobudželi. Šo — šake šaschczěpjene — rosmucze šo a pschibjera na mozy a pschihotuje hižom młodym tajke hodžinki, „ke kotrymž t sbóžnosći ničzo njeobrachuje, hač šo bychu traše.“ Ale my chzemy na to hladacž, sčtož wo tym, po šwojim šchesczjanskim šhonjenju wěšch.

Sčto je najšpěšche kubło, kotrež pschetrjehi wscho, sčtož rjenje kčžeje na šemi? „Šlaj, trawa šwjadnje, kwětkta wotpadnje, ale šłowo nascheho Boha wostanje do wěcznosće!“ Sčto je twojemu šnutsčownemu žiwjenju najšpěšche wošchewjenje w hórkich czašach? Šlaj, to šłowo Bože, „kotrež je twojemu rtej šłódsche dnyli mēd a mjedomy płašt!“ Sčto je tón najwyschšchi poklad, ša kotrymž bychu tež padušchi duchownych kubłow w tebi podarmo ryli? Šlaj, to šłowo Bože, kotrež, wot šwjateho Ducha do tebe wulate, tvoje wostanje, šak šo ani wyšoke ani niške tebi to šame wjazny rubicž njemóže!

2. Biblija rosmuczi t sbóžnosći. My kedžbujemy nětk na wotytynjenu kónz tuteho rosmuczenja, mjenujžy: „Šo by Boži człowjek dokonjany byl, t wschemu dobremu škutku hotowy.“ Šnajomstwo Božeho šłowa dokonja w džěšću hižom šapoczatki rosmuczenja t sbóžnosći. Biblija je harfa, kotraž tón wyšoki křelusch wo Khrystu špěwa, w Starým Šakonju w potajnych wěšczenjach, w Nowým Šestamencze t wješkelym wyštanjom dopjelnenja. W bibliji je nam Khrystuš psched woczki štajeny, — molowany, kaž Šawol na Galatiskich piša. Biblija je, kaž prajachmy, pucznił, ale niz morwy, wot driewa abo kamjenja, ale živy, kiž šchesczjanej pucz do njebeš pokasuje wot přenich khablatnych krocjelow džěčža hač t pošlednim špróžnym kroczelam šchědžiwza, dokelž pomha „t wuczenju, t dowjedženju, t šwarjenju, t pošpěščenju.“

My nješmemy šabyč, so tón Anjes šam t nami rečzi t Božeho šłowa, kotrež budže nam tola psches nadunjenje šwjateho Ducha šak date, so budžemy „dokonjany człowjek“, t hnadu t sbóžnosći wuhotowani, hač runje bychmy w džěczazyh lětach wumrjeli.

Šdyž džěčžo přenje kroczele t sbóžnosći wutnje czinicž pod nawabjenjom Božeho šłowa; hdyž pola maczerje wutnje šwojej rucžy štyknycž; hdyž pola knjesa wuczerja te rjane biblijske historije šlyšchi a powjeda; hdyž we šwojej młodej wutrobje šdychowacž pocžina, — šacžahnu njebeške kubla psches nadunjenje Ducha do dušche, kotrymž je t šbožownemu špoczatkej njebeške dokonjenje wobradžene. Ša šemju a žiwjenje pschewmy šebi t tawšynt jasytkami tež šak wjele rtow ke křwalbje Božej; hdyž šmy psches mój šwjateho Ducha wobroczeni, šmemy prajicž: „Šimi křudu křwalbu tudny t hnadu, mój luby Božo, wote mnje, we njebjewem šej šěpschu radu, šam budu šak te jandže, hdyž hlóš mi budžesč wyschšchi dacž, tón haleluja šaspěwacž.“ Tute bójške rosmuczenje pschisamknje šbožownemu špoczatkej hnydom šbožny kónz. Duž rosmucze džěčžatka šake t Božim šłowom! Šež młody człowjek rad pschiwosmie, sčtož jemu tyje w šwontownym; — tež džěčžo šo njemóže napośluchacž teho njebeškeho, sčtož budže jemu powjedane wo Šesu a wo jandželach a wo sbóžnosći. Šo je dar Boži, kotryž pomha t šbožownemu špoczatkej a šbožnemu kónzej njebeškeho rosmuczenja psches Bože šłowo! Duž njech žadny wot naš njestomdž wutnjenje a wuczenje Božeho šłowa, ale dopomimy šo štajnje napominanja: „Wobhońče šo w pišmje; to šame je, kiž wo mni šwědczi“, praji tón Anjes. Šamjeń.

Jb.

Nowy Šestament.

Młode holecžo, kotrež po napjatej czinitosći wotpoczinka nušnje triebasche, běsche do czicheho městacžka, w šěšnej šeleninje lubošnje ležazeho, pschijělo. Šscheczelnawa štwicžka bu bóršy namašana, wacžol wupakowany a wscha nadoba t tym špokojnym šacžucžom šrijadowana, so šo ničzo šabylo njeje. Njebě wona wopravdže ničzo šabyła?

Šyđeń šandže, duž jedyn czmowy bešchžny džěń pošol t telegrafownje šastupi a tu njenadžitu depešchu pschepoda: „Macž runje wumrjela!“

Šak nahle, šak njewočakownje šake žarowna powješć t wbohemu holecžu dōndže, kotrež běsche nětko žyle šame w zušobje. Šórke šlyšy šo ronjachu; nětko ležesche psched tej wbohej wošamocženej ša dolha nóz, wot kotrež žaneho šparja wocžakowacž njebě. „Šak te hodžiny pschětraju?“ šak wona šdychowasche. Šena knjeni,

kotraž w tymšamym domje bydlesche a bēsche k tej czeŕko doma-
phtanej pschischla, trochtujo džesche: „Gžitajče we swojim Nowym
Testamencze! to samotnosć krótschi a bolosć polóža.“ — „Sa
nimam žadny Nowy Testament sobu, ja bym jón sabyla,“ — tak
wotmlowa rēlasche.

Nó, temu njedostatkej hodžesche so wotpomhacž; ta knjeni
mējesche jeju dwaj, móžesche potajkim jedyn wotedacž. We wschěch
tyschnych dnjach, kotrež nětko ja to wbohe holeczo pschindžechu, bu
Nowy Testament s jeho wodžerjom, a s Božej pomozu wón to ja
wschón czaŕ, w domje a na pucžowanjach tež wostanje!

Bóh je šwěrnny.

Bóh je šwěrnny! Njech to šlyšchi
Twoja srudna wutroba,
Kotruž tichiz a horjo tichy,
Starosć, nusa wobdawa.

W prawym czaŕu wutorhnje
Twój Bóh tebje s czeŕnosće,
Seli poručišch wscho jemu
A masch dowěrjenje k njemu.

Bóh je šwěrnny! Njej to hnada,
Balšam trochtta ja duschu,
Hdyž czi do hromady pada
Wschitko sbože w žiwjenju?
Wopomú, Bóh czi blisko je,
A lěpschemu wscho powjedže;
Wón ma twój dónt w swojej mozy,
Rosšwětluje cžemne nozy.

Bóh je šwěrnny! Wón cze noŕy,
Trjebasch pomoz w starobje;
Da czi, wo czož twój rót proŕy,
Twoja duscha sdyhuje.

Swoje hnadne šlubjenja
W kóždy czaŕ Bóh dopjelnja;
Jeno njepušcě s dusche wěru,
Džerž so jeho ruki šwěru.

Bóh je šwěrnny! Połož czišche
Wichu ból jemu do rukow,
Dha czi czaŕy sbožownišche
S nowa kežja je šylšow.
Wichor, sliski, njewjedro
S Boha saho minu so;
Hroša, strachi wotkhadžuja,
Njebješa so wujaknjuja.

Bóh je šwěrnny! Wěrnosć šwjata
Budž to twojej wutrobje,
Kotraž wot Boha bu data
Sa twój kšód psches žiwjenje.

Pschimasch w tichizu, we nusy
Ty so teje sepjery,
Žołmi trocht czi psches wutrobu,
Dokelž wěsch, so Bóh je s tobu!

K. A. Fiedler.

Psche posže!

W lěče 1863 jedyn 28lětny Frankfurtski mēšcžanski šyn
šwojimaj staršchimaj, jeju žyłe hotowe samoženje šobumšamschi, do

wukraja wupjerchny. Šo minjenju 23 lět so wón 1886 sašo
wróczi, jara samožity, woženjeny a jako nan tšjoch džěczi. Šwoju
šwójbu bēsche šobu pschiwjedl. Šeho staršchiska domišna pak wjazh
njewobstejesche, nan a macž bēšchtaj hižom w lěče 1872 we wulkej
šhudobje wumrjeloj.

Jedyn stary muž, kotrehož domojwrócženy šnajesche, jeho
k rowomaj staršchaju wjedzišche. Šako tón tu bjespschynu rownu
hórku šwojeho nana wuhlada, jeho njewuprajna bolosć šaja. Wón
torhasche šebi wloŕy, cziŕny so na row a pšafasche najhórcze šylšy.
Šeho mandželska a džěczi podarmo šphtowachu, so k njemu tšočiw-
šchi, nana trochtowacž.

F.

Pschi macžernym rowje so tošame huujaze žalosćenje wo-
špjetowasche: „Maczi! maczi! wboha hanibnje šjebana maczi!
Twoje wodacze žadam; ja chzu wscho wotpofucžicž!“ wón s hlošom
wolasche. Mandželskej a džěcjom so jeno s wulkej prózu poradži,
rošhorjeneho šmėrowacž.

Wot teho czaŕa štaj špomnjenaj rowaj bohacze s šwětkami
wudebjenaj, a wschelafe dobročerške wustawy wot roškateho šyna
nahladne dary dostawachu.

F.

Daj mi twoju wutrobu!

(Spitta.)

Pschišłowa: 23, 26.

O Božo bohaty,
Wot kotrohž wschitko mamy,
My, žórlo žiwjenja,
Šso s tobu wofšewjamy;
Ja rady pschinjeŕl bych
Tež juntrócž wopor czi;
Ja jeno njewēm, šchto?
Duž prošchu: Šjėw to mi!

Daj wutrobu mi ty!
Tak rjelnješch. Ach, tu moju,
O Anježe, chzesch ty mēcž,
Kiž wschitku šlabosć šwoju
A šłosć ma wopšafacž?
Kiž polna hrěchow je
A šwětněj žadosće
A hroŕy, šhrobšosće?

Tu jeno wote mnje
Šsej, luby Božo, žadasch? —
Tu masch ju, kajtaž je,
Tu masch, šchtož šebi hladasch.
O wučzišć, Anježe, ju,
Tu wonow lubošnje,
O k twojej cžesći ščžiń
Tu šwěrnny do šmjercze!

Šurij Bróŕ.

Sšerbowka.

Šistoriška novella wot R. Šiduša. Šešerbschčžil K. A. Fiedler.

(Šofracžowanje.)

Psched wuhleńju bē mēštnišcžo, něhdže što kšitnych lohczi
wulke a šłowokoło wot lēša wobdate. Na napschecžnymaj kšozo-
maj teho šameho wojowarjej šwojeje mēšcže wšaschtaj; knjes Šurt
k bokej stupi, so by s posbėhnjenjom šwojeje lebiye šnamjo k na-
bēhej dał. Pschihoty někotre mjeńšchiny trajachu. Šonjej, kotrajž
s prawym nahonom cžujeschtaj, šchto ma pschincž, njescžerpliwje
pódu hrjebaschtaj, hacž tak pēš lētasche.

Skónčnje knjes Kurt snamjo da. Wisiraj bëshčaj samknjenaj, lebiji sałoženej, konjej wotrohi dostashtaj a klokspëshnje jěsbnikaj pscheczimo febi lecžeshtaj, mjes tym so lebiji straschnje na so klozishčaj.

Ale něšto psched irasom knjes Hanš pscheczimo wschemu rycžeshtemu waschnju fwoju lebiju njejabzy nakhili a měrjesche so do wutrobna nadobneho konja, kotryž jeho njepscheczela noschjesche. Pšchi tym so tež sam skhili, tak so dyrbjesche stork njepscheczela nad nim pschječč. Jeno wołomik, a nadobne swěrjo bě pschekłóte.

Tola k temu njedyrbjesche pschińč. Siegmund bě s wótrym wołom wotpohlad fwojeho pscheczimnika hnydom pytnyl a w tym samym wołomiku fwojeho konja s lohkim klóčom wotohi a ledžby na boł wobroczył, tak so tón s boła njepscheczela nimo tšeli.

„Sslěpzo!“ wón s hrimotazym hłóšom sawoła, „mjecž won; ja chzu cze wucžicž, ich to je rycžeshtemu waschnje!“

S wołomikom bě lebiju wocžibnyl a shtórmowasche nětko pscheczimo fwojemu njenadobnemu njepscheczelej. Prjedy hacž so tón domaša, Siegmundowe cžesht morški na jeho želesnym tabacže wrjeshtotachu. Tola tón bě psche twjerdy, so mohł je pschepuschčicž, a jeno potom, hdyž wone nělajku schmaru trjehichu abo nahłownik rosšchčžepichu, bě rosšud docžakacž.

Podarmo knjes Hanš fwojeho konja tam a sem wobrocžesche, so by Siegmundowy lěwy boł dobył a febi psches to pravu ruku wufwobodžik; tak hušto hacž to tež pospytowasche, to so jemu njeradži; pschetož Siegmundowy kón jeho konja na spěschnosčzi a hibitošči daloko pschetrejesche a noschjesche jěsbnika, kotryž jeho s dokonjanej wustojnosčzu wodžesche. Knjes Hanš mējesche lědy skladosč, ruku k wudhrej posbēhnyč, a sčasche so jako wopor zyle do mozy fwojeho pscheczimnika daty byč. Knjes Kurt ja fwojeho pscheczela tšchepjetasche; taj fkluzobnikaj pak bëshčaj se snustšownym fradowanjom sbožowneho wufhoda ja fwojeho knjesa wěstaj.

Na jene dobo so Siegmund k straschnemu wudhrej sahanjesche. S wrjeshtotom wón na njepscheczelowy nahłownik padny, tak so so tón rosšchčžepjeny do pēša kulesche; wottam mjecž konjej do khribjeta wotšłocži, kotryž w žalostnej bolosčzi daloki šłof scžini a potom pscheczimo woli fwojeho jěsbnika s tym wotšal lecžishe do frjedž husčiny nuts. Pšst lētasche, halošy pitotachu — potom bu wscho cžicho. Wo jěsbniku njebē nicžo wjazy widžecž a na honjenje njebēchu žane myšle.

„Mój so hšchčze jašo wohladamoj“, Siegmund ja nim kšhipjesche a so potom k tej wuhlešni wobrocži, hdyž fwojeho fkluzobnika a knjesa Kurta nadeńdže. Pšplednischi nětko symnje, ale šdórliwje w božemje prajesche a mērnje fwoju stronu jēhasche.

Siegmund da konje swjasacž a do hēty fastupi. Hnydom spóšna na jejnym napravjenju, na drasčeniju a zusbnyym ašzentowanju pschi nałożowanju nēmsheje rēcze, so je tón wuhleš Sserb. Wón s nim teho dla pocža pscheczelniwje fberbžy rēcžecž, hdyž jeho wo něšto khlēba a mloka proschjesche. Wuhlerjowe cžahi woblicža so rosšaknichu, a wón dowērnje na fwojeho hoščza hladasche. „Njemjenuja Waš fknano bastard?“ so wón s wošebitym wurasom praschjesche.

Siegmund, so sacžerwjeniwšchi, haj rjekny.

„Dha móžu wam hšchčze něšto wažne šdželicž.“

„A to by bylo, luby pscheczelo?“

„Sako taj knjesaj prjedy w mojej hēče fēdžeshtaj a nje-wērjeshtaj, so nēmski rošymju, fšlyschach teho prajicž, na kotrymž seže runje fwoj mjecž pruhowali, so dyrbi tón drugi rucže do Budyščina po ludži jēhacž, so mohli bastarda popadnyč; wón chzysche k temu samemu wotpohladej do Šhorjelza khwatač; pschetož nihdy njedyrbjescheže Wy cžesht mjesny dozpicž.“

„Njemohl do Wittichthala pschińč bjes wuzicža Šhorjelsteje a Budyšsteje drohi?“

„Sa njewēm; ale tš mile wot jow jedyn mojich wujow bydli, kotryž zyle cžesht mjesny derje snaje. Waš pucž, jeli jón namakacže, runu čzaru tam nimo wjedže, hdyž wón bydli.“

„Njehasch mje pschewodžicž?“ praschjesche so Siegmund a jemu wulki fklēborny pjenes do ruki šłóčzi.

Tak bohaty njebē tón Sserb we fwojim žiwjenju fknano hšchčze pobyl. Wón njemōžesche so wo fwojim sbožu hšchčze pschewōdčicž, a jako jemu Siegmund fklubi, so hšchčze jedyn tajki pjenes dostanje, jeli-so jeho sbožownje k wotšknjenemu kónzej dowjedže, dha jeho radosč žanych mjesow nješnjajesche. Rucže tón Sserb nělajki fklutaty flij, jemu pschi hčzu nimale hacž do brody došahazy, šapschija a bošy a s nahej hłowu, kajkiž bē, na nělajkim wustim lēšnym pucžu do prjedy džesche, na kotrymž jemu Siegmund je fwojimaj fkluzobnikomaj sa pjatomaj fklēdomasche, bjes teho so by wo tym Šhorjelskim abo Budyškim knjesu jašo něšto wahladał.

(Pšchichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

Sańdženu njedželu mējesche swjast ja zyrkwinske chorne spěwanje w Budyškim wokrješu fwoje seńdženje w Rakezach. W 1/24 hodžinach mējesche so zyrkwinske spěwanje w Božim domje. Zyrkwinski chor a schulste džecži pod wodženjom knjesa kantora Mjelki rjane duchowne spěwy pschednoschowachu, so kōždy pošluchał hłuboko hnuty a natwarjenty s Božeho doma džesche. Mhšl spěwanja dže naš pokasa nuts do šłutka Božeje hnady, kotraž je so nam dostala. Šłowna myšl bēšche, kaž to tež wudaty program pschpowjedasche: Nasch fkwjedženški khērlusch: Budž khwalba Bohu samemu 1. ja to nam we Wótzowskej lubosčzi pschihotowane hodowne wješele, 2. ja to nam dostate wumōženje psches jeho Šsyna, 3. ja nam wudželeny dar Šswjateho Ducha. Wschitkim fobusšutkowazym, kaž tež wošebje jeho šprózniwemu wodžerjej fkluscha hnuty džak. Mjana licžba nutrych bēšche so sešchla, mjes nimi tež zyrkwinske pschedstecžeshtwo. Sara wobžarowacž bē, so fberbžy wošadni nimale zyle po-brachowachu a to je cžim bóle wobžarowacž, dokelž so kōždy krocž na Šserbow džiwa pschi šestajeny programa, kaž tež tón krocž, hdyž so 4 fberbskich khērluschow spěwasche. Hdyž so na dobre prawo Šserbow džiwa, so so jim w macžernej rēczi spěwa, potom pak móže so tež wocžakowacž, so so Šserbja seńdu. Pšchetož hewal mohlo so šłacž, so fberbski khērlusch mjelcži, hdyž žani fberbžy pošlucharjo na njón njepošluchaja. Hdyž my tole snamjo pokasamy, njemyšlimy jenož na tu wošadu, hdyž mējesche so njedželu zyrkwinske spěwanje, ale wobrocžamy so na wschitkich Šserbow. Pšchetož pschi šhromadžisnje zyrkwinskeho chorneho swjasta so wupraji, so je so runje tak tež w druhich fberbskich wošadach wobžarowacž dyrbjako, so so fberbžy wošadni malo wobdželili, hacžrunje so štajnje na to džiwa, w fberbskej wošadže tež Šserbam něšto natwarjaze w fberbskej rēczi poskicžicž.

„Bombaj Bób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschēch pschewawarňjach „Šserb. Nowin“ na wfach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcž lēta placži wón 40 np., jenotliwe cžibla so sa 4 np. pschedawaju.

Číslo 28.
12. julija.

Womhaj Bóh!

Pětnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihiczišcyžerni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njedzela po šwjatej Trojizy.

Euf. 12, 15.

Hdy by našch Anjes Jesuŝ Khrystuŝ halle w nět-
cziŝchim čaŝu a w našchim kraju po Božej radže na šwět
pŝchischoł; hdy by wón dženska mjes nami žiwy byl a škut-
kował, kiž šmy jemu žyrkwoje a woltarje natwarili a kiž
jeho čješćimy a khwalimy jako Šbóžnika žyłego šwěta
a wón by kaž něhdy wot tamneho bohateho młodženza
wot samožitych a š žyła wot wŝchitkich kŝchescžijanow šebi
žadał: dži a pschedaj wŝchitko, šchtož maŝch a rosdawaj jo
khdym a pój ša mnu: kał bychy woni tajku pruhu wobŝtali?
By dha jich wjele š wjeŝeloscžu šwoje kubło a samoženje
wostajiko, šo bychy temu Anjesej šamemu škuzili a š nim
pod wŝchelakim četpjenjom a pschescžehanjom džělali na
čžaŝnym a najprjódžy na duchownym a wěcžnym derjehicžu
čžłowŝteho naroda? Kóždy šnano šebi myŝli, šo je šam
k temu derje khmany, a njewěri, šo by mohł tež druhu
kaŝeń dofonjeć. Duž špytujmy šo dženska po šłowje
teho Anjesa:

Šladajće a warnujće šo psched lakomŝtwom,
pŝchetož ničto njeje žiwy wot teho, šo ma wjele
kubłow.

Šacž runje je tole napominanje našcheho Anjesa wažne,
ma tola dženska škoro kóždy najbóle po wulkim kuble a
bohatswje žadanje, a hdy by móžno bylo, by škoro kóždy
najradscho chžyl bohaty byčž. Kał huŝto teho dla tón
Anjes podarmo přěduje: šchto dha by čžłowjekej pomhało,

hdy by wón runje žyly šwět dobył a pał na šwojeje duŝchi
šchłodował? Wěŝće móže tež šemŝte bohatswo dar Boži
byčž, a derje kóždemu, kiž jo wužiwa š džakownoscžu na-
pŝchecžiwu Bohu a š luboscžu a je šmilnej wutrobu na-
pŝchecžiwu bližŝchemu. Kaž chžemy tež kóždemu rady tu
dobrotu popŝchecž, hdyž njetrjeba šo jara wo to šemŝte
ŝtaracž, ale móže bóle bjes ŝtaroscže žiwy byčž; tola njesa-
pomńmy pŝchi tym, šo ma tež bohatswo šwoje ŝtaroscže
runje tał derje kał khudoba a druhdy hiŝcže wjetŝche, haj
šo je šemŝte bohatswo a honjenje ša šemŝtimi kubłami
wobŝebje šemŝtzy smyŝlenym hižom wulku šchłodu a ŝtrachotu
pŝchinjeŝlo. Špomńmy jenož na to: kałke hroŝne šłowa
a rěcže tež dženska hiŝcže mjes bratrami a šotrami, a
mjes pschecželemi a kŝchescžijanami, kałke njepŝchecželŝtvo
mjes nimi jeno šemŝteho herbŝtwa a kubła dla! a tola
dyrbjeli šo wŝchitzy mjes šobu lubowacž jako bratŝja a
šotry w tym Anjesu. Š kałkej ŝawisčžu pohladuja druhdy
čži, kiž mało maja, na tych, kiž wjele abo jeno něŝchto
wjazy wobŝedža a wobcžežuja šebi š tym jeno žiwjenje
čžiŝcže njetrjebawŝchi! Kałka ŝwada a njejednota mjes
niŝtimi, kiž šo wadža šnadnych pjenjes dla, a mjes wyŝo-
kimi, kiž šo wadža wo tawŝynty! Kał wjele ŝjebanja a
wopacžneho pŝchibabanja, kał wjele kradnjenja a morjenja
šemŝteho kubła dla! Šawěrnje tež bohatswo a honjenje
ša šemŝtimi kubłami ma šwoje wulke ŝtrachoty ša tych,
kiž najbóle hladaja na to widomne, niž pał na to njewi-
domne. Kałka ŝchłoda ša ŝnutŝkowneho čžłowjeke, hdyž
šo bohatswo nadobywa na wŝcho móžne waŝcnyje, tež

ſ hrěchom, dofelž ſebi w nětcziſchim czaſu taſ huſto myſla, ſo je cžlowjeſ žiwſy, hdyž ma wjele kubla.

Albo hdyž tež wſchudžom taſ ſto njeje, ſemſke ſamoženje a kublo ſo huſto nahromadžuje jeno ſ wulkej prózu a wobcžežnoſcžu. Bóh tón Anjeſ je wſchaſ pſchifaſaſ: w počze ſwojeho woblicza dyrbiſch ſwój khlěb jěſcž a w cžeſczi cžzemy měcž kóždeho, kiž ſe ſprawnym dželom ſebi ſwój wſchědny khlěb ſaſluži. Ale hdžež ſo jeno prózuj, ſo bychu ſo wobohaczili a hdžež cžzedža ſebi wjele kubla nahromadžicž jeno ſ leſnoſcžu a ſ hibanjom, niž paſ ſ Božej prawdu ani ſ Božim žohnowanjom, hdžež woni ſemſkeho kubla dla wopruja měr a pokoj a ſbože duſche a ſwoje dobre cžeſtne mjeno, tam je tola ſ wěſtoſcžu nuſne to napominanje: nihtó njeje žiwſy wot teho, ſo ma wjele kubla. Albo ſu dha ſachodne kubla ſwěta woprawdže hódne, ſo ſo jich dla wadžimy a ſebi žiwjenje wobcžežujemy, ſo jeno jich dla ſo taſ wjele ſtaramy wo dnjo a wo nozy? Ně, pytajmy najprjedy Bože kraleſtvo a jeho prawdoſcž, dha budže nam wſchitko druge, tež ſchtož je ſ žiwnoſczi a potrebnoczi ſwontowneho žiwjenja nuſne, pſchidate. Komuž paſ je Bóh wjele kubla ſpožcžil, tón njech jo prawje naložuje a ſebi tež pſchecželow cžini ſ tym pſchisprawnym namaſanjom.

Kaſ huſto tole cžlowjeſtojo ſapomnjaja, ſo ſu jeno ſaſtojnizy, niž paſ knjeſojo nad ſwojim kublom a bohatſtwom a ſebi ženje na to njemyſla, tež khdym a potrebnym wot ſwojeho ſamóženja a po ſwojim ſamóženju dobrotu cžinicž a wudželicž. Kaſ ſrudnje tola, hdyž maja w domje wſcheho doſcž a wjazy hacž ſ wěcžnemu žiwjenju ſluſcha a móža ſebi kóžde wjeſele popſchecž, kotrež wutroba ſebi požada, ale to wjeſele njefnaja, na kotrež Bože ſłowo w japoſchtoſkich ſtutkach džiwa: „ſbóžniſche je dacž dnyli bracz.“ Kaſ ſrudnje, hdyž by něchtó po ſwojim ſamóženju mohł wjele žohnowanja pſchinjeſcž khdym, hubjenym a cžerpjazym, ale ſamknje wutrobu a ruſu pſched nimi, dofelž ſo wot ſwojich pjenjeſ dželicž njemóže. Kaſ ſrudnje, hdyž je něchtó žiwſy a njefmilny pſchecžimo khdym a wumrje, wot niſtoho njewopławowany a ludžo njemóža jemu pſchi jeho khowanju žaneje khowalby dacž khiba tejele: wjele džaſa wón ſebi do rowa ſobu njebjerje, pſchetož ſa khdych wón wócžko a wutrobu njemějeſche. Kaſ ſrudnje, hdyž dyrbi napoſledk tajki njefmilny, laſomny cžlowjeſ pſched Boži trón ſtupicž a cžakacž na ſudženje teho, kiž rjeknje: ſchtož njefječe cžinili jenemu mjeſ mojimi najmjefniſchimi bratrami, to njefječe mi cžinili.

Duž poſnajmy, kajke ſtrachoty móže tež bohatſtvo nam pſchinjeſcž, hdyž ſe ſwojej wutrobu jeno na ſemſkim wiſamſy. Tón Anjeſ ſam paſ cžyhl naſ pſched tajkej a hinaſchej ſtrachoty ſaſchowacž a nam ſ temu dopomhacž, ſo bychmy w prawym czaſu kubla ſebi nahromadžili, kotrež placzja pſched wrotami wěcžnoſcže. Ğamjen!

W. w N.

Ğewak a nětko.

Ğako běſche Kamehamea III. ſ kralom Sandwichowſch kupow, jemu raſ jedny lóžny kapitán pſchedſtajefche, ſo ſu ſchecžijanzſy miſionaroyo ludakojo, a ſo je ſchecžijanzſtvo jeno ſchpatneje wažnoſcže. Kral jemu měrnje pſchipoſluſchafche, potom paſ ſo na jene dobo wopraſcha: „Njewidžicže, ſo Waſch ſcžěn na mnje pada?“ Ğako bě kapitán na tule praſcheſ „haj“ wotmolwił, bjeſ teho ſo jejny wotpohlad ſnajefche, kral džeſche: „Ğlajcže, w prjedawſchim czaſu budžiſche Waſ to wo žiwjenje pſchinjeſko; pſchetož ſchtož ſo

prjedy, ſa cžaſ pohanſtwa, ſchrobli, ſo ſe ſwojim ſcžěnom krala podobnycž, bu do ſmjercže ſarubany; ale nětko ſmy my ſchecžijenzjo!“

F.

Wostaſ Bohu ſwěrnſy!

Ach bėda! wotpad wulki je,
Džerž ſwěru twjerdže, duſcha!
Eſlub ſ Bohom ſa cžaſ mlodoſcže
Eſo wobarnowacž ſluſcha.
Schtož Bóh cži w ſchcžeſny polubi
Bo ſwojej wěcžnej miłoczi,
Wón dawja ſ polnej měrſu.

Budž Bohu ſwěrnſy w dobrych dnjach,
Ğdyž ſwět cži w róžach kčěje
A duſchi w tſchle rjanſch žujach
Eſo ſlónzo ſboža ſměje.
Ğlej, wſcho je Boža dobrota,
Kiž ſ poſucže naſ pohnuwa
A ſ prawej ſwěrje wabi.

Budž ſwěrnſy tež, hdyž mroſota
Cži njebjo wobcžahuje;
Ğdyž cžežke bija njewjedra
A horja wicchor duje.
D njefkorž! Tež nad mroſkami
Eſo Bože ſlónčko ſybolli,
Kiž ženje njefakhadža.

Budž Bohu ſwěrnſy we wěrje
A džerž ſo jeho ſłowa,
Dha twój pucž cžěmny njebudže
A žana khdoba cžmowa.
Ty pónđžeſch, wuńđže junu cžaſ,
Pſches Ğhryſta krej na wěcžny kwaſ,
Ğdžež měra palmy roſtu.

Budž Bohu ſwěrnſy w luboſczi,
Kiž ſwět taſ lubowafche,
So jemu Eſyna wobradži,
Ğdyž cžlowſtvo w hrěchach ſpaſche.
Duž džerž ſo ſ Bohu ſ luboſcžu,
Wón dopomha cži ſ žiwjenju
Pſches Anjeſa Deſom Ğhryſta.

Budž Bohu ſwěrnſy w nadžiji;
Da wón tež khowilu cžakacž
A tebi w twojej tſchnoſczi
Najhórcže ſylſy plakacž —
Wón w prawym czaſu ſawěſcže
Cže ſ ſchiza, ſ nuſy wumóže,
So jemu khowalbu ſpěwafch.

Ğaj, ſwěrnſy budž hacž do ſmjercže,
Dha ſbóžny kónz ty ſmějeſch;
Njech tež je cžežke bėdženje,
Ty w Božej ruzy mřejeſch,
Kiž twojej duſchi pſches Ğhryſta
Tam ſwěry hnadnu kónu da,
Ğdžež wěcžne ſwětlo ſwěcži!

K. A. Fiedleſ.

Prawy lékař.

Někdy ho ja s jentym lékařjom, kotryž bě na wfach pobyl, do města wrócžich. Pšched jentym hoščenzom pšchedměsta da wón ja-
stacž. Wón chyzysche džěcžo wopytacž, kiž tam w kžěži khore ležesche. Sa někotry čaš wón sašo wustupi a to w pšchemodže muža, kotryž jeho twjerdže sa ruku džeržesche a bě jemu se šwojej na-
ležnosću a šwojimi wjele rěčemi po šdacžu k wobčeznosći. Škóncžnje ho lékař wottorže a ke mni do woša stupi.

„To je žalostnje!“ wón džesche, „a tola mohł ho tež sašo k temu šmjecž.“

„Štóbha tón muž bě?“ ho ja woprašach.

„Se to po wfchém měšče derje snaty wopikž“, lékař wotmolwi.

„Sa dhrbju jemu na kžždy pad něšto sapikšacž, šhtož by jeho wot wopikštwu dospólnje wuhojilo. Wón ma šwoju palenzomu žadoscž sa khorošč a měni, so móže jemu lékař pomhacž.“

„Šhto s tajšim wbohim čłowjekom čžinicže?“ ho ja prašach.

„Sa jeho pšchi jeho wěrje wostajam“, lékař potracžesche; „wón dhrbi ke mni pšhincž, a ja jemu něšto sapikšam.“

„Woprawdže?“ ja nacžiknych, „kajke šrědky sa njeho macže?“

Wón ho pošměwowašche a mi tón a tamny njesamožny napojš mjenowašche, s kotrymž chyzysche teho, do škeho njepočžinka šapadnjeneho muža špokojicž.

Njeje to žalostnje? Tón hluboko-padnjeny ma žadanje po wušwobodženju. Wón ma wěru, so móže jemu lékař pomhacž. Šeno na praweho lékařja, lékařja dušchow, ho wón njewobročža. Wón tu nadobnu knihu našcheho šboža do rukow nješjerje, kotruž je nam lékař wfchěch lékařjom dał. W tešle knižy šu šrědky, kotrež žyle wěšče pomhaju, jeno so ho nałožuju. Tež sa tamneho wopikža šu w nej šrědky, hdy by je wón jeno pytał a wobkedžbowacž chyzł. Šedyn n. pšch. je naspomnjeny w ščenju šwjateho Mateja 17, 21: „Tuta rožžina šlych duchow njewukhadža, kžiba pšches modlitwu a poščenje.“

F.

Dwojakaj šapalerjej.

„Wuwinowany! Šcholta je wuwinowany. Šemu nješbu ničžo dopokasacž mohli, a duž je ho wukhač; wón drje praji, so njeje Wicžas bržžen šapališ — ale wón je to tola ščžinil.“

Tač ludžo pšched pšchibažnym šudnym domom mješ šobu rěčachy; nětko škoržbnik a wobštorženy s durjom wustupišhtaj; Šcholta njemdrje na Wicžasa pohladny.

„Wš seže šnano šapaler“, wón šawola, „ale ja to nješšym.“

„Chžu špytacž, so ho prawy šapaler ščžinju“, štary Wicžas měrnje džesche, „w tu khwilu to hiščče nješšym.“

„Na nó?“ Šcholta s wušměchom šawola.

Mješ tym so wfchitžy ludžo jemu šplóšchile s pučža džěchu, wfchě počšesčowanja-pošne hlady štareho pobožneho Wicžasa ščžehowachu.

Čžežki čaš ho sa Šcholtu šapocža. Ničtó nochyzysche jemu džělo dacž, ničtó jeho do šwojeho domu wfacž. Šeho žona a džěcži bu-
džichy šahłóbnili, njebudžische — štary Wicžas jim wfchelaču žyrodu a draštu šlač, tež Šcholče šamemu dšž a dšž džělo na šwojim dworje dawal. Šašakle čžinjesche tón, kaž by s žyla ničžo nje-
pytnyl, kajka ruka jemu dobroty wopokasuje; ale jako wón jedyn wjecžor šujeni Wicžasowu pšchi khoročožu šwojeje žony šedžo wu-
hlada — dha ho jeho šapakšosč šlemi a s hłóškom plačžizy wón wuwola: „Sa njemóžu to wjazy wutracž! Wašche dobroty mje w dušchi pala!“ a wón běžesche k Wicžasj. —

Šhto je wón s tym rěčal, njeje žadny čłowjek šlyšchal, tola běšche wó jštwje wjele rěče wo šapalerštwje a „žehliwyh wuhlach“,

— Šcholta pač bu wot teho dnja druhi čłowjek. Nětko chyzysche ho wón šam pšched šudom wobškoržicž, ale Wicžas temu wobarašche. „Wostajče to jeno, nětko tu žadny škoržbnik njeje. Šalidlo we Wašchej wutrobje je wjazy winojte džžli wotpalena bržžen. Štarajče ho wo to, so wono ženje nješšnje.“

Tač je ho štary Wicžas prawy šapaler ščžinil. Š so by jich wjele jeho runjecža bylo!

F.

Pšche pošdže.

(Šoltei.)

Dženš ho čži nalěcžo šcheče rjenje šměje
A kwětky wfchelke kčžěja bohacže;
Tež khoreho šaš mile šlónčžo hrěje,
So s noweš možu šwój škutk šapocžnje.
Šcheče štejimy — šcheče k rowu njewjedže
Našch pučž — duž hiščče njeje pšche pošdže.

Šač jutšje šnano — šhto wě to nam prajicž —
Naš njenadžita pomješč potrechi
A móže naš do hórkej šrudžby štajicž,
Šdyž najlubšcheho šmjercž nam wošjewi.
Ach, hušto tón, kiž dženš we šbožu je,
Šno jutšje šlónčžo widži w šrudobje.

To wopomńče! Niž jeno našchich drohich,
— Čži wostanu nam w lubym pomjatu —
Tež šhubišch pšches šmjercž njepšchecželow šwojich,
Niž podarmo na šmilnosč čžakachu.
Nješ' prjedny wfchal ho štačo šjednanje,
Dha škoržimy: Š Wožo, pšche pošdže!

Še row ho šanknył, šrudnje šaplakamy,
So njekčžěje nam kwětky hójata.
Tač wjele štyšnych dušchow namašamy,
Niž s ničžim mēr šej dohycž njewjedža.
Šaj, wfchudžom pyťaju wfchal škojenje
A rudža ho: Š Wožo, pšche pošdže!

Do štajnoh' štyška hrošny šón naš štaji:
Mš mohli wodacž, — mš pač nochžychmy.
Ške šwědomnje to nam tež pšchezo praji,
Šdyž w prostym hidženju mš wostachmy.
Ššy bratrej šapowjedžil wodacž wfcho,
Dha lubošči šy wotrejnył ty ho.

Duž wopomńče, šhtož ho nam k měrej hodži,
Šlósč šapomńče, šej ružy šawdajče!
Nječ jeno Šhrnšta lubošč wašch duchy rodži,
Niž roškorjentch mile jednašche.
Ach wopomńče, šhtož radžu wutrobnje:
Šdyž šmjercž naš džěli — dha je pšche pošdže!

Šurij Bróšf.

Pomoz w ušy.

Š boka jeneho dwórnisčča mala deškowana buda štejesche. Šejna wobkedžerka, jednora žona, mějesche w nej wfchelače jědžne twory sa drožkarjom a paketnošcherjom na pšchedaň a čžitašche tež našche njedželske šopjeno. Škždu njedželu rano jej tošamo mlody čłowjek nošchesche a temu wona šlědowaze našhonjenje powjedbašche:

„Pšched wjazorymi létami hiščče“, tač wona prajesche, „ho mi jara hubjenje džesche. Šene nješbože po druhim pšchidžže, mól

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je:

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihcizisčezěni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

5. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Matth. 7, 24—27.

Tu rěči Jezus s nami a rošestaja, šhto k prawej mudrosći šluscha. Jara dobre je, šo wo tym ras šlyšimy, pschetož mēnjenja wo tym šu mješ čłowjekami jara wschelake. Šich wjele ma ša to, šo je tón prawje mudry, kiž je po šwojich lóšchtach a žadosćach žiwý; kiž kaž tamny bohaty muž rjeknje: „Zuba duscha, jěš a pij a budž dobreje myšle“; kiž šebi žanych myšlow njeczini, kaš po šmjerczi budže, pschetož potom wschał nicžo wjazy njeje. A přecž šo njemóže, šo licžba tajkich džeń a bóle roscže; to pokasuje honjenje ša šwětněj wješelosću. Ale Bóh džěsche k tam-nemu: „Ty blašnje, w tutej nozy budže twoja duscha wot tebje šašo žadana; a cžeje budže, šhtož ty šy pschihotował?“ Potajšim wotrachnowanje je po šmjerczi, hdžež Bóh hlada, šhto je kóždy tu we šwojim hnadnym čašbu pschihotował; a blašny budže tón mjenowany, kiž we šwojej mudrosći mēni, šo je jeno tu na šemi, šo by jědł a pił. Šašo druhi rjeknje: „Tón je mudry, kiž šo šwěru w šemškim prózuje a šebi něšcto na šwoje stare dny nahromadži“. Haj wschał, to je jara dobre a tež žyle po Božej woli. Ale wjazy hacž čželo je tola duscha, a štarosć wo nju žyle na boł štajicž, to je njemudrje. Móžesč dha tež šebi s pjenjesami trošcht w šrudobje nakupicž a pokoj šwědom-nja? A hdž by tež s pjenjesami psches šwět pschischoł, dha tola niz nuts do njebješ. A prawej mudrosći wjazy šluscha, ale šhto? Šnadž, šo šebi lubeho pscheczela,

lubu pscheczelnizu wušwolisch, kotremuž móžesč šo dowěricž a wschitko wuškoržecž, abo šo šebi we šwjatym mandžel-štwje lubu, šwěrnju pomoznizu, lubeho pomoznika k bokej štajisch, kiž šo ša tebje šobu štara? Přecž šo njemóže, šo šu to krašne kubla, a mudry je tón, kiž šebi je do-budže; nicžo rješšeho njeje, hacž hdž šy wutrobu na-makał, na kotruž móžesč šo špuschczecž. Ale njeje kóždy čłowjek šmjertny, tež našchi najlubšchi? njemóže naš šmjercž bórny džělicž a šhto potom? Hdže je potom trošcht w tutej šrudobje? A hdž móža tež našchi lubi naš we wschelaticž wězach šastupicž, dha tola niz psched Bohom, hdž šo jedna wo šbóžnocž našcheje dusche.

Ně, k prawej mudrosći wjazy šluscha, tež wjazy, hacž wschitko wjedžicž w šemškich wězach a mudry a wuschitny byčž w šhumschtach a wědomnosćach. Ššlyšchmy tola, kotre wotmolwjenje nam Jezus šam tu dawa na to prašchenje:

Šhto je prawje mudry?

Wón rjeknje:

1. kiž moje šłowa šlyšchi; a
2. kiž je cžini.

1. „Tehodla, šhtóž moje šłowa šlyšchi, teho pschi-runam ja mudremu mužej“. Škotre šłowa pak našch šnjes Jezus jow mēni? Wopomńmy, šo mamy tu psched šobu tónž wulleho přědowanja, kotrež je wón na horje džeržal, hdžež rěči wo Božim kraleštwje kaš ma tón, kiž chže do njeho pschicž, šo ša šhudeho hrěšnika pošnacž a šwoje hrěchi wobžarowacž a šebi žadacž po prawdosći, w nim šjewjenej a kaš dyrbi potom šmilny byčž a cžisteje wutroby

a czičeje myšle a merny a jeho dla hanjenje a směch na so wfacz, swojeho njepršeczela lubowacz, sa njebo prošycz, w modlitwje stejecz a Bože kasnje dopjelnicz. Tute jeho słowa dyrbjaja so klyšecz. A wjele luda běšče so tež šescho, jako tač rěčesche; tola jich wjele tež wot njebo přjecz džěšče, a nochznychu jeho klyšecz. W bibliji su tež nam wšitke tute knjesowe słowa napřane a móžemy je klyšecz. A Bohu budz džak, jich je wjele, kiž to tež cžinja; jich wusnacze je: „Ja lubuju wobudjenje mojeho Boha a to město, hdžež jeho cželcz bydli“, a jich pōnacze: „Njeje žana prawa njeđzela, hdžež nješym knjesowe słowo klyšchal“, a pščinu tak, hdžž swony wołaju a to se žedženjom, jeho słowo klyšecz, niz so bychu so jeno pokazali, tu spali a swoju draštu i tej druhich runali, a maju ponižnu wutrobu, so, hdžž tōn knjes šchrafuje, niz na druhich jeno myšla, ale wošebje šami na so, a hdžž tež šchpibel Božeho słowa jim wšhelke hrošne blaki pokazuje, jōn tola lubo maja. Šklyšchimy tež my tač knjesowe słowa? Mōžne je to kōždemu. Wšchal mamy šwōj Boži dom, hdžež so nam knjesowe słowa předuja, a pucz do njebo njeje dalofi; njeje tač, kaž pola našchich wěrybratrow w rosprōschenju, kiž i wjetšcha dołhi cžab trjebaju, přjedy hacž tam pščinu, hdžež so ewangelijon pšchpowjeda, a hušto je pola nich rum i temu mały a njemōža mēsta namafacz; ale my mamy rjane, wulke šwjatnizy teho knjesa a wjele mēstnow w nich. A tola je tež nētko jich wjele, kiž njechadza knjesowe słowa klyšecz, a to wšhelakeje pšchicžiny dla. Nētkoš niczo wjazy njewērja, cžehodla nētko hišcže Bože słowo klyšecz? Drusy su tač lohko šmyšleni w njebješch wězach a šchtož dušchu nastupa; „wšchēdny džēn dželamy, ale njeđzeli chzemy i šwojej wješelōšczi mēcz“, tač myšla pšchi šebi, a hdžž tež Boha njesaczšnu, ale jeho słowo tola nješlyšcha. Tač Bōh jich podarmo woła. Jich mēstno w zyrkwi woštanje prōšne. Hdžež je přjedy fromny nan kōždu njeđzeli šedžal, pobōžna macžet šwēru Bože słowa klyšchala, tam šyn, tam džowka tu wjazy njeje. Hdžež stari hišcže pščinu, dha mlōdži i džēla wuwōstanu a i kolešami njeđzeli po wšach i šabawjenju wokolo jēdža. A tōn a drugi, wōn drje knjesowe słowo klyšchi, ale jara porēdko; mēni, so je to došcz, ja 4 abo 6 abo 8 njeđzel šako Boži dom wopytacž; kaž njeby tež kōždy džēn Boži khlēb jēdł i pošynjenju šwojeho cžēla, a tač i najmjēnšcha njeđzeli dyrbjal šwojej dušchi khlēb wēczneho žiwjenja, kotryž je Bože słowo, škicž w Božim domje. Dha ma tež šwoje wurēcze a wotdžerženja; pač je wjedro jara hubjenje, pač ma tōn a drugi pucz cžinicž, pač šyno pošyz, pač bērnny šberacz, pač šapschahu i knježeho dwora doštawa a džēla na polu, pač je wječor šwjedžen abo šhromadžšna, a tač nješchindže i temu, knjesowe słowo klyšecz. Njejnje tež: „ach, šchtož ja tam klyšchu, to mōžu šebi domach cžitacz; haj wšchal, ale hdy by to jeno cžinił. To šo šamo rošymy, so tōn knjes šebi, hdžž praji: „šchtož moje słowo klyšchi“, tež žada, so bychmy je cžitali. Cžitane budže w našchim cžabju jara wjele, ale pšchi tym jara wjele šwētnych nowinow a bješbōžnych knihow. Štejesche pšched krōtkim napřane, so našch lud kōžde lēto ša tajke bješbōžne knihi na 80 milionow hritnow wudawa. Cžitane wšchal budže tež w dobrych knihach, ale mało w bibliji. Šak dobre by to bylo, hdy bychu so njeđzeli domjazy tež wokolo Božeho słowa šhromadžšili a cžitali, wo cžimž je šo přēdowalo, dha by šhory a braschny, kiž njeje Bože słowo

w Božim domje klyšecz mohl, tež šwoje natwarjenje mēl. Nješmy dha tež na dnju šwojeje konfirmazije Bohu šlubili, so chzemy jeho słowo rady klyšecz? njeje tež pšchiklyšchoscž kōždeho nana a hospodarja, kōždeje macžerje a hospošy, kōždeho, kiž druhim přjōdł šteji, so wōn jim pšchēs klyšchenje Božeho słowa dobry pšchiklad dawaj? Wopomnišch pšche mało, tač drugi na tebe hlada a šo na tebe pomōla, hdžž ty knjesoweho słowa nješlyšchisch. Njeje tōn jeno po knjesowym mēnjenju mudry, kiž jeho słowa klyšchi? Šsmny my mudri, dha dyrbimy pač knjesowe słowa tež cžinicž.

2. „Šchtož moje słowa cžini, teho pšchirunam ja mudremu mužej“, praji Ješuf dale. Pšchi tym tež myšlimy na to, šchtož šakub praji: „Budžcže pač cžinjerjo Božeho słowa, a niz jeno pošchucharjo, i cžimž šo šami šjebaczē.“ A tač hušto njeje Ješuf tež wuprajil: Niz cži „knježe knježe prajerjo pščinu do Božeho kraleštwaj, ale kiž cžinja wolu njebješneho Wōtza“. Šinač njeje: Šichešcžijanštwaj njewōšteji jeno w tym, Bože słowo klyšecz, wjele šchpruchow wjedžicž; to wšchitko šu jeno te štwjelza, na kotrychž dyrbjaja narōšcz te rjane kłōšy, polne dobrych škutkow. Hdžž šu knjesowe słowa klyšchal, dyrbišch je potom cžinicž. Hdžž je tebi Bože słowo prajił: nješwat tač, njebudž tač nahly, budž bōle lubošny a pšcheczelnimy, dha dyrbišch to cžinicž; a tebi: wotštuš wot njepōzczimeweho žiwjenja, dha cžin to; a tebi: budž mērnny a štrōšny, dha nałōž to; a wam mandželškim: nošcže jedyn druheweho wobcžeznošcž a twarčze šwōj dom w mērje a bohabojašnoscz; a wam štaršchim: woczēhncže šwoje džēczi w bojošczi teho knjesa; a wam džēcžom: cželcžcže nana a macžet, to cžinjenje dyrbi i klyšchenju pšchinčž. Šsmny my tač mudri? Šlajcže, pšchēs klyšchenje a cžinjenje knjesowych słowow wutwarimy wšchal šwōj dom na škalu, to je na Ješom Šhryšta, my šmy w nim a wōn w nač. A nētko to šbože. „Šako nahly dešcž padže, a woda pšchindže, a wētry dujachu, a na tōn dom štorfachu, dha wšchal nje padže; pšchetož wōn bēšče na škalu štajeny.“ Š tym „nahlym dešcžom“ šu mēnjene Bože domachpřtanja w šhorōšczi, šrudobje, wohnowej, wodowej a drugej nušy; i „tej wodu“ pšchēsčēhanje a hanjenje wot boka šobucžlowjekow, jich šlōšcz a lešnoscz; i „tymi wētrami“ špřtowanja teho cžēla a cžerta a wopacžne wuczby. O, na cžej dom njeje to wšchitko hižom štorfalo abo nētko runje štorfa! Nješy šnadž tež ty, luby cžitarjo, mješ nimi? Ty pač šy šwōj dom na škalu wutwaril a tač nje padže, šy a woštanješch czičeje myšle, domērnny, tež pod šchizom mjeno šwojeho Boha šhwališch, wēšch, so cži njebudže wjaz nalkadowacz hacž mōžesch njescž a so chze pšchēs šchizž tež tvoje šbože, šy lubošny a i wodawanju hotowy, so njesaplacžišch šwarjenje se šwarjenjom, wojujesch pšchēcžimo šlemu w tebi a wokolo šo a njepošchuchajch na hlupē rēcže falšchnych profetow. Ša hnada twojeho Šbōžnika je twōj mēr a tvoje wješele a jeho mōž tvoje dobycže a jeho njebješba tvoja rjana nadžija. Šak žyle šinač pač, hdžež je šchto šwōj dom na pēš štajil, došelž njeje knjesowe słowa klyšchal a wošebje je nječžinił; „jako nahly dešcž padže a woda pšchindže a wētry dujachu a na tōn dom štorfachu, duž wōn padže a bēšče jeho pad wulki“; w Božim domachpřtanju je morfotal, šadwēlowal, njeje wjazy chžyl Boha ša šwojeho Wōtza mēcz, je šo podal do picža a lošych rēcžow; pšchi hanjenju šwojich šobucžlowjekow je šako hanił a šo i wōtrými słowami

pschehrščičil; w spytowanju je wot čisteho, sprawného žiwjenja a šchesczjanskeje wěry wotstupił. Jeho žiwjenje bu tak njeměrne, tak njesbožowne, tak hrěščne a šchódne sa druhich, jeho wumrjecze tak srudne a bje wscheho troschta. O, Bóh naš psched tym swarnuj! Budźmy prawje mudri, tak so Anjesowe słowa šlyšchimy a činimy.

Słowo Bože, wulku hnadu
Sslubišch tym, kiž šlyšcha cze;
Kiž tu činja tvoju radu,
Tym so sbože dostanje.
Dha chzu s tobu šwěru šlědźić
Sa Jesušem k žiwjenju.
Anježe, pomhaj so mi bědźić,
So tam kónu dostanu! Hamjeń.

S. w M.

Mi chze so dom!*

Hebr. 13, 14.

Mi chze so dom! do domu mojoh' Wótza
A k jeho wutrobje,
Se šwěta won, hdžež hara je a próza,
Dom k sbóžnej čistčinje.
Tak polny pscheczow, nadźijow šym wuschol,
Nětk ponižny bych rady domoj dóschol,
Tu próstwu haju nětk se šdychnjenjom:
Mi chze so dom!

Mi chze so dom! Ty bėdna semsfa hėta
Budž nětko božemje.
Mi chze so dom; šym šyty wscheho šwěta,
Njech šwali jón, šchtóž chze.
Kaž mój Bóh chze, tak šwjaty šchiz chzu nošyc,
Chzu bėdźić so a wo kónz sbóžny prošyc
We wutrobje se stajnym žedženjom:
Mi chze so dom!

Mi chze so dom; ja widžich w sbóžnych šonach
Tón kraj, kiž žadam šej.
Tam je mój džěl na wěčnych šwětkych honach,
Tu moje město nej'.
Šdnyž šyma hrosy rózam šahinjenje,
Šastojećla s šhwatnym šchidkom wotšal czehnje,
Tu ptacnik njepopadnje s šošydlom; —
Mi chze so dom!

Mi chze so dom; hdnyž džěcžatko bėch male,
Šso s čerjodu šradowach;
Šdnyž šu so hrajki šwilku špodobale,
Bu štyšnosč mi a štrach.
Šdnyž wješ'le šawštachu druhe džěczi,
Mje ničtó njedžeržesche w zušym šwěczi
Se šlódkim mjedom abo jabkucžkom:
Šsej žadach dom!

* Pschispomnjenje: Luby njeb. Jan Rhorla Wirth-Scheshowski prošesche na šwojim šmjertnym ložu wo šerški pscheložl šnateho rjaneho Šerokoweho šherluscha. Š wutrobnej lubosču je so jeho próstwa rad dopjelnila a jejne dopjelnjenje je tuteho lubeho šwěrneho pscheczela njewuprajomnje šwjelilo. Šemu k czešnemu dopomnjecžu, jeho šrudnym šawostajnym k troschtej njech pscheložl so tudy wosjewi.

Jan Waktat.

Mi chze so dom! Šódž pyta pschistaw, štatof,
Do morja rėka džje.
Ššchi macžeri šej džěcžo pscheje šwjatof;
Ššto mi so dale chze?
Mi je so špěwow wjele šaspěwalo,
Kaž hróncžto je nětk wschitko wušlincžalo;
Tón šherlusch wosta pak se žedženjom:
Mi chze so dom!

Sserbowka.

Historiska novella wot Š. Židuša. Šeseršchicžil K. A. Fiedler.

VI.

(Šotracžowanje.)

Něšchto hodžinow po tymle rozrěčowanju šbėže so hara na hašy, s hlowneho torhoschčža na hornčerške torhoschčžo wjedžazej. „Džeržče teho Žida twjerdže,“ wolašche někajše hólčžisko a čeržesche sa małym mužom, kiž bė jako staw njesbožowneho židowskeho rodu lohko špóšnacž. Čerjoda tkalžkich wučžomnikow sa wolažym bėžesche a Žida wobda, kotrehož šhablate šupy rucže doščž dale njenješechu, so bychu jeho šahhadžazej šyle wotwjedle. „Š wotkal mašch tón tuni plat?“ to hólčžisko šchědžiwzej mješ wocži wolašche. A mješ tym so so na wokolosčezach wobroczi, wón wobšchěrnje pomjedasche, tak je tón Žid do teho domu pschišchol plat pschedawacž, do kotrehož je wón sa šwojeho mišchtra tu šamu tworu njesčž mēl. „Tónle Žid“, wón s nowa wótije wolašche, „sa pol pjenješy pschedawa; pak je wón tón plat šradnył, pak jón Šserbam wotšchachrowal! Š wotkal jón mašch, Ty židowski pšo?“

„Ššym jón šprawnje šupil a mam prawo wšlowacž. Dobri mēšchženjo, šchitujče moje šchědžiwje wlošy psched šchowoducžinjenjom mlodosčže!“

Alle ničtó so njehotowasche, temu wobaracž; pschimany džje bė jeno Žid. A so by so njesbože pošledniškeho šopšlo, pschicžerjachu nětko tež hišchče mišchterjo, wot rjemješłniškeho nahona wjedženi, a šaschčžepichu hižom se šwojim šamym pschishadom nješchlachotnym wučžomnikam wutrobštosčž k nowym ezžesam.

„Šow s tym platom“, přeni rěčžnik wolašche, „hewal cze k šudnikej powlecžemy!“ Š došom jeho brēmjo šapšchija a so s tym šchědžiwžom wo nje torhasche.

„Šchitujče moje šwóšstwo, hdnyž mje wot mojich pscheczivnikow wušwobodžić nočžecze!“

Tola wón so k něnym wucham wolašche. Wokolosčezach so nad njerunym bėdženjom wješelachu a so wótije šmējachu, jako to hólčžisko šchědžiwža sa jeho brēmjom, kotrež tón twjerdže džeržesche, tam a šem cžahasche.

Ma jene došo tón šhlopy wšchu mój napinasche, so by šchědžiwzej jeho brēmjo wutorhnył. Tón pocža šhablacž, padže k šemi a pschi tym šwoje brēmjo pušchčzi. Ššches triumf nad wobšedžerštwom wadneho šwóšstwa bu w hromadu šbėžany lud na wokolosčezach wot wošoby přjedawškeho wobšedžerja wotčehnjeny, a došelž tón wjedžishe, so by ta próza podarmo byla, hdny by jo chžnył šašo dožpicž, dha s czežlej wutrobu wotšal čeržesche, so by s najmjenscha šwoju wošobu psched dalschimi nadpadami wobarnowal. Tak rucže, hacž stare stawy jeho nješechu, wón psches hornčerške torhoschčžo do hašy Židow bėžesche, hdžež tón dom wobšedžesche, w kotrehož šadnym džėlu Šserb šral byšlesche. Alle jeho njepšcheczelo se šyty tkalžow a tkalžkich wučžomnikow njebėchu jeho wotšalenje hnydom pytnyli a teho dla s džiwim wolanjom sa nim čerjachu. Šėdy bė wón proh šwojeho domu dožpił, jako so tež cži šanatižy rjemješłnižy šobu nuts čžischčžachu. Ššched štróželemi pol bjespowědomny wón na dwór a do teje štyh šhwatasche, kotrež durje bė Mačka runje wotewřila, so by pohladała, šchto ma ta hara na šebi. Tu

njebě k samknenju duri žaneho čaša. Čzi přeni k teje njemdreje čzjěbdu šo k tym Židom šobu nuts walachu a widžachu woblēdowazeho Krala se jady krošnow. Mařka sakšičiny a šo bliže k šwojemu nanej klóčesche.

Wotomik čzi tkalzy psched wulkosčzu šwojeho wotkryča bjes rěče wostachu; potom pať džiwju, triumfowazu wolanzu posbēžechu, a jubjelszy našy přeni snaty šhwabniweho tkalšeho šjenocženštwawočasche: „Tu džě mišchtra mamy, kotryž mōže tak tni plat hoto- wacz. Wlecžče jeha na šudništwo, rosbijče jeha krošna, na kotrychž čzert kacz pomha!“ Pschi tym to hólčziško pschifoczi a k dobom mały nacžah pscherěšny.

Kaž tón Žid, tak mějesche tež našy Šerb žitwe šacžucze ša šdzerženje šwobštwa; pschetož wot kibale šašluženeho šo čzłowjel čzěško džěli. Wón k mōžnej rufu teho šhrobkeho wučomnika ša- pschija a jeha tak šhlyne do jeha pschewodnikow rěšny, šo wschitzy wo kroczel wróczo šlecžichu. Š tym pať bu šignal k powšchittkow- nemu pschimanju daty. „Mišchtrje Šanštengel“, wschě hólčziška kaž k jeneje šchije šawolachu, „tón Šerb nutsach Wascheho Wylema kónzuj!“

Mišchtr Šanštengel šo njedlijesche, šwojemu wučomnikej na pomoz šhwatač, a dofelž k durjemi čzischčženzy dla nuts njemō- žesche, rošrašy niše wočno, hačž tak šchlenžy šchčerczo na krošna lětachy. Š jeny školom psches wotewrjenzu šleczi a štejesche nětko na gracze, wot jeha mišchtra wopušchčženym. Škalzowy čzowlk tu hišchče ležesche; nič bē hižom roštorhjena. Wón jón šapschija a jón k njepošredneje bliškojče temu wohidnemu konturrentej do hlomy rěšny. Škóncžk trjehi a Kral bjespowědomny k šemi padže.

To runje prawje pschińdže. Še hólčziška jeha šapschijachy a wlecžichy teho bjespowědomneho muža won do dwora a wottam na drohu. Žid bē šabyty a čzěšny; blēda džowka pať nana ščžěho- wasche a šo na teho bjespowědomneho čzifny, šo by jeha se šwo- jim čžělom wobarnowala. Šola tuto džččžaze prózowanje njedyr- bjesche jej ničzo pomhač. Šona bu šopana, přječž wottorhjena a jejny nan pod štajnym šchidwucžinjenjom ša wlošy hačž na torhošchčo wlecženy.

Duž pošasa šo muž na wyšolim konju, a wschitzy pošornje wróczo štipichy. Bē to knjes Šan Šhocžebuski, kotremuž jeha šyn Luther šlědowasche. „Šchto jowle čziniče?“ wón na tyč roš- njemdrjentyč šawola.

„Ššmy jeneho šerbšeho tkalza wotlarwili, kotryž čže jako mišchtr džěláč.“

„Wy drje šče jeha šamo hačž do šmjercze bili; ša to macze šamolwjenje wotpožičž! Šejda, bēžy, šajejče teho hólza k tymi šchjšchjatyšmi wlošami.“

Šola to hólčziško a wschitzy jeha towaršchojo čzinjachu, šo najšpěšnišcho přječž pschińdžechy a wostajichy teju šemjanow, teho bjeswědomiteho Šerba a jeha džowku šamych. Šym bēžam ničzo na tym njeležesche, měšchčanow a jich šynow nēšajšeho Šerba dla šajimáč a do klódy šadžecz, a duž wschitzy čzěšnychy.

„Šoleczo, štaraj šo ša tehole muža“, rjěšny knjes Šan, „čžu Čzi pomoz pošlacž“, a k tym wotšal jěchasche. Šyrbi šo jemu k prawdošči prajičž, šo bē to w tehdomnišchim čžaku hižo wjele, šchtož wón ša teho Šerba, mjes mordariow padnjeneho, čzinjesche, abo wjele bóle čziničž čžyšche.

Šnjes Luther, kiž bē pošchi pschifocž, bēšche šebi k roščazym džělbráčom to rjane šoleczo wobhladował, kotrež šo, šebi rady njewjedžiwšchi, nad čžělom šwojeho nana šlonjesche, šo by pošku- čhala, hačž šo jeha dyč hišchče šašo njewróczi. „Ššeli šo pošdžič- šcho pomozu pošrebasč, dha pschińdž na hród a wobrocž šo na knjesa Luthera“, wón k bljšchčžazymaj woczomaj rjěšny; „ššja budu wjele ša Šebje čziničž.“

Mařka čžyšche runje prajičž: Šha pomhajče mi radšcho šnyšdom šněšle šmojeho woboheho nana wot jow wotnjescž; jako jemu pať do woczow pošlada, pošny pschi wschěšm žalostnym poš- štajenju, w kotrymž bēšche, nēšchto w nimaj, šchtož ju naštrōža. Šni šklowa njewotmolwivšchi, džěšche teho dla k najbliššchej šudni, pschinjesche wodu w horšchči a wotmywasche šwojemu nanej krej k woblicza.

Šomału wón woczki wotewri, špomału šo šašo powědomnošč wróczi. Škóncžny šo k pomozu šwojeje džowki pošbēšny a k nej pošes drohu šhablasche. „Mařka“, wón štonasche, „ššrbimaj šo hišchče ras na to šrudne měšto wróczičž; wono je naju jenicžki wucžek. Š hdy budžich Šebje džęška rano poššuchal!“

Šnjes Luther, kiž njebu k žyła wobšedžbowany, šo wobroczi a pomału k hrodej džěšche. „Ššchoda“, wón psched šobu mōr- čžesche, „šš ma to rjane šoleczo hišchče nana!“

Šerb a Šerbowka šo prózniwje hačž še šhžžy Žida waczíš- taj. Šichčo jeju na tym njesadžewasche. Ševy psches wočno kufasche a jeju pschińčž widžesche. Šako do šhžže šastupišchaj, wón jimaj napscheczitwo džěšche a jeju rošhladnje do šwojeho šyška wjedžesche. Wón teho šranjeneho a rošbiteho do šwojeho šoža pošloži a šalam do jeha ranow liješche. Mařka pschi jeha lēšwje štražesche, a jako pošny, šo buču jeha dyčhi šhubšche, šo wona na šemju dele lešny a hačž do ranja šrowje špasche. Šež jejny nan šo še šwojeho lēšwa pošbēšny, a Mařka bē wješela, šo bēšche wón šašo knjes šwojich šolostnyč šawow. „Dajče namaj wottal čžěšáč!“ wona še šhšami prošesche; „dajče namaj do naju domišny wupučowacz, hđžęž moja macž šahrjebana leži.“

„Ššaj, džicze, dobrý Kralo,“ tež Ševy naležny prošesche; „ššči wot rodu Šarabaša mohli šašo pschińčž a mje woboheho štareho muža tež šahubicž. Šy macze hišchče šjenjesy pola mje štejo, tule šu. Ššh Šbrahama pschewodžej Šaju na wschěch Šaju pučžach!“

Š hróšbu Mařka hišchče ras do jštwy dele šastupi, w kotrež šo jejne pošlednje wēžy namasachu. Šona wscho šerje šapakowa a to pod pscheporucžěštwom Ševy-a šawostaji; jeno nēšotre dra- ščženja šebi w małym brēmjeschku šobu wša. „Šschepodajče wscho poššlej, kotrehož jutje poščelju“, wona še šhšojšymaj woczomaj rjěšny, „a Ššh čžyš Šam tu šmilnošč šaplacžičž, kotruž šče na mojim nanu čziniči!“

Šak ša Šerbowka še šwojim nanom woteńdže. Šako w pošku dale wuššupowaschaj, šymasche jejne wobliczo pschezo šhmurnišche. „Ššiegmundo“, šebi wona šchepšny, „čžeho dla šym Šwój šwajšš wječženja šazpila? Šola tež šak, tež šak džęš wječženja pschińdže.“ (Šschichodnje dale.)

Wschelake k bliska a k daloka.

— Šerbška šudowaza mlodžina šo lětka 8., 9. a 10. augusta w Šoršchizach šěńdže a wotmēje tam šwoju 34. šlownu ššhadžowanku, — šwoju přenju šlownu ššhadžowanku w Šoršchizach — a to šobotu w 3 hodžinach wubjerkowe pošedženje, njedželu w 3 hodžinach šlownu ššhadžišnu a w 1/2 hodžin šabawny wječžor; pošndželu šo ššhadžowanka k wulětom šškónczi. Džělo ššhadžowanke je lětka wobšchěrne a wažne a duž tež šajimawe. Šchtož ma šerbšku šudowazu mlodžinu lubo a hišchče šchšricžki šahorjenja ša Šerbow me wutrobje, njech pschilhwata; wschitzy šu lubje witani.

K rošpomianju.

Šabožina je Šože pschekrašjenje w čžakšnym šyčju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z nebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizisčezěni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

6. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Matth. 5, 44—48.

Pšches zyle kšesczijanstwo dže myšl lubosće. Lubosć wabjesche Křystuša, so so wón wupródni šwojeje nje-
bjeskeje křasnosće a bu cžlowjet; a tu we šwojim žiwjenju
je wón nam dał to pšhedsnamjo, kať mamy tež my žiwje-
nje wjesć w lubosći. A tuta jeho lubosć, kotruž žana
druha nabožina njesnaje, je ta móž, je to dobnje jeho
wucžbnj! Čhzemj pať my šami kšesczijenjo być, čhzemj
my džělomni być teje njebjeskeje lubosće, dha dyrbimj
tež my lubosć měć mjes šobu! Ale kať dha šteji š tajkej
naschej lubosću? Niž š tej, kotraž so tam namaka, hdžež
my najprjedy lubosć dostawamy; ta wschať njeje cžežka.
Kšesczijanstwo šebi wjazj žada, to, šhtož nam tón Křesť
tu w naschim šłowje praji: Lubujće waschich njepšhecželow!
Pšhecziwo temu pať so wobara to, šhtož w naš je.
Ale tón Křesť šebi tajku lubosć žada; duž šapšajmy šej
tutón text prawje do šwojich wutrobow a prajmy:

Njeh je dokonjana našcha lubosć!

1. Kať so tajka lubosć wopokasuje?

2. Šhto naš š njej wabi?

3. Šhto je wužitk teje šameje?

1. „Pšchetož hdnj my lubujće tych, kotřiž wasš lubuja,
kaťke myto my šmějće? Njeczinja to tež žlonizy? A
hdnj my so jeno pšhecziwo waschim bratram lubosnje sa-
džeržicze, šhto my wošebneho cžinicze?“ W tutych Křesť-
šownych šłowach je nam wuprajene, kaťka njeđrbi našcha

lubosć być! To je ta lubosć, kotraž so šama wot so
rosymy; a šhtož so jenož po nej šadzeržuje, tón so hladať,
so njeby bóřny štať na Židowskim štejschczu: Woto ša
woko, šub ša šub! Křystuš čhze, so by so kšesczijan
bóle džěczatštwu Božemu bližowať. Tu lubosć wón šebi
žada, kotraž cžini po jeho pšchitašni: Lubujće waschich nje-
pšhecželow; žohnujće tych, kiž wasš pokleja; cžinicze dobtotu
tym, kiž wasš hidža; prošće sa tych, kiž wam šchodža
a pšhecžehaju wasš. Wono drje naš boli, hdnj mamy
šłosć cžerpicž wot šwojich njepšhecželow; a tón šłosť
w naschej wutrobje je móžny, kiž praji: Šaplacž šłosć
se šłosću! Tola njeđaj so štemu pšcheminčž, ale pšche-
wiň ty to šte š dobrým! A njemodlimy so š Bohu: A
wodaj nam nasche winy, jako my wodawamy našchim wini-
kam? Dyrbja to jenož próšdue šłowa wostacž? Dale,
nješhonimy tež, so tam, hdžež šłosć so šaplaczi se šłosću,
bywa njepšhecželstwo štajuje wjetšche, a wužitka š teho
žaneho nimamy. Pšchetož njepšhecželstwo bjerje nam mēr,
a žerje na našchim šnutštownym cžlowjetu! A je w naš
hidženje, kať čhzemj pytać we šwojich modlitwach, domach
kať w Božim domje, a wošebje we šwjatym wotkasanju
njebjesku lubosć teho Wótza, kiž je prajit: Hdnj šhto
rjeknje: Ša lubuju Boha, a hidži šwojeho bratra, tón je
šhať. D hladaťmy so tajkeje njewěrnosće; my drje š tym
móžemy cžlowjetow mylicž, ženje pať Boha! Duž lubujće
waschich njepšhecželow, žohnujće tych, kiž wasš pokleja.

2. Šhto pať naš wabi š tajkej lubosći? Wšchón
nasch grunt je Křystuš, kať tež tu! Kať je wón nam

dał tutu pschifasnju luboscze, tak je wón sam po njej žiwny byl na semi. Wón činješche dobrotu tym, kiž jeho hidžachu, a hiščeže na šchižu prošny wón swojeho Wótza sa tych, kiž běchu jeho na šchiž pschibili. Wšcho, šchož my wot njeho mamy, to je luboscž psche wšchu našču sašlužbu a dostojnosčž. Jeho luboscž pať naš stajnje wabi, so bychmy stajeli na město hidženja prawu bratrowsku, wutrobnu luboscž. Šak wobdawa naš wšchědnje wot naroda šem našch Wótž s bohatswom swojeje luboscze, naš, kiž my jeho hne-wamy se šwojim hrěšnym činjenjom! Š čim šmy šej to sašlužili? Jeho hnada wšchaf čže, so by kóždy pschischoł do praweho šjenocženstwa s nim. Njecha-li dha rady činicz po jeho šlowje: Ty dyrbišch šwojeho bliž-šeho lubowacz, jako sam šo? A dale, nješmy wšchitžy powołani, šobu pomhacz to kralestwo Bože na semi wu-pschestrjewacz? Brón, s kotrejž mamy tu wojowacz, njeje mjecz, ale je ta luboscž, kotruž naš šwjate pišmo wuczši. A luboscž, ta dobywa. Wšcho, šchož je šchescžijanstwo hacž dotal dokonjało, je šo štało psches luboscž.

Šaj, njedyrbjeli šo psche wšcho to wabicž dacž, so bychmy tež my na šwojim džele šobu pomhali na wulkim škutku šchescžijanstwa? Špytajmy tola ras, šo šami pschewinycz, ponižni byčž w luboscži jako prawi šchescžijenjo, a našche budže dobyče. Šcho pať na tym šamym mamy, to widžimy, hdyž šo napošled prashamy:

3. Šcho je wužitk tajšeje luboscze? My w našchim šlowje čitamny: Tak so byščeže wy džecži byli wascheho Wótza w njebješach. Šchož se šwojimi myšlemi njewišy jenož na tutym hubjenym, šachodnym šemškim byčžu, ale myšli tež na wěčnosčž, sa teho je tajke šlowo wulke bo-hatstwo. Džeczatstwo Bože je wšchaf to najwšchšche, šchož můžemy dostacz. Drje dželi naš našcha šlaboscž, kotraž naš do hrěcha wjedže, wot našcheho Boha, ale jeho luboscž naš sašo horjebjerje, hdyž jeho sašo lubujemy. Šrěnja krocžel k tutej luboscži pať je luboscž k bratram. Šmy my pať psches luboscž džecži Bože, dha tež s tym wšchitko mamy. Nam je prajene: Šunje s tej měru, s kotrejž wy mēricže, budže wam sašo mērijene. Njedyrbjala dha našcha mēra byčž jenož luboscž, so bychmy šo potom wješelicž mohli luboscze Božeje? A tutu jeho luboscž trjebamy nušnje; pschetož našche žiwjenje je polne pschestupjenjom, s kotrymž na šo čehnjemy Boži hněw a sašlužimy šebi jeho khostanje! Šmy pať móžni w luboscži, dha dawa tón Wótž tež nad nami knježicz šwojeje luboscži, kotraž je hnada a šmilnosčž sa naš bohacze. To je tón najwšchšchi wužitk našcheje luboscze, so psches nju pschindžemy do praweho šejšchčža k Bohu. Ale tež našche žiwjenje na semi budže wjele žohnowanishe, wješelshe, hdyž naš s našchimi bratrami prawa luboscž šjenocža. To je hakle prawe šchescžijanstwo, wo kotrejž mamy šo prózowacz, kotrejž budže junu nam Wótž mytowacz, hdyž wón prawych pschipósnaje sa šwoje džecži, kotrejž smēja pravo, s nim šjenocžene byčž do wšcheje wěčnosčze. Tuteho žohnowanja čžemy tež my dželomni byčž. Drje wjele šo pschi tym wot naš žada, ale wulke, bohate je tež myto, kotrejž je nam pschihotowane. Duž pschewinimny šłóscž s dobrotu, so bychmy tež my pschezo dokonjenišchi byli w luboscži. Pschetož tež nam praji tón Šnjēs: Jeho dla dyrbicže wy dokonjeni byčž, runje jako tež wasch Wótž w njebješach dokonjany je. To daj Wóh!

Šamjení.

W. we W.

Wabjenje do zusbny.

(Š Bajerškich horow.)

Nano, ach wěť wšchaf mi:
Ššlyšchu rěčž we dušchi,
Widžu-li mrócžele,
W rěčžnišchčžach šchumjenje.

Mrócžele, žolmy tu
Tak lohko rošplunu,
Čžahnu precž daloko,
W zusbje tam šhubja šo.

Wotpocžint nimaju,
Do dala šhwataju,
Dožpicž najrjenišchi kraj,
Nješnath, šbóžny raj.

Wot žolmow, mrócželow
Ššym ja tež tajnje jow
Dostawal žadanje
Do šwěta — njeměrne.

Domišna wótžowška
Mi wšchaf je psche wulka;
Ššonty, wšchě žadosčže
Do zusbny wabja mje.

Šušchče mje, puščče mje,
Doma mje njedžeržče.
Něť, nanko, macžerka,
Božmje wšchěm praju ja.

Wo mnje šo njerudžče,
Lubi, mje žohnuječe!
Měšacžk a šłóncžko mi
Šucže wšchě rošjašni.

Wóh budže pschifryčž mje
Še šchitom luboscze,
Š kotrymž tež wodžewa
Šwět a wšchě štworjenja.

Njedyrbjal s wješelom
K wam saš' šo wrócžicz dom,
Wóh nječ wam k trošchtej praj:
Dobyl šym šbóžny raj!

Šurij Bróšf.

Ššylsa.

(Ššekš wot Šafnera, šomp. wot Šumberta.)

W tu čžlowjek na šwět lědy šastupi,
Dha wócžko hižom šylsu wuroni;
A přeni poštrow šylšy kónuja,
Šdyž šradna macžer šynta wošofcha.
Wón na to w horju, wješlu doroscže,
Duž šhadža luboscž w mlodej wutrobje;
A wotankuje wón ju holecžu,
Dha praji šylsa: „Ša čže lubuju!“

Š krašny šybol, šylsa njewješty,
Šdyž psched njej šteji mlodženž šbožowny!
Šwjast mandželški něť jeju wobjima,
Ššo wšchellka nusa, štaroscž špocžina.
A popušchčža muž hižom nadžiju,
Dha hiščeže hladacz widži mandželšku
Šam horje k njeju, k hwěšdnej jašnosčži,
A šylsa praji: „Wóh naš njepušchčži!“

Muž šchědžiwí, šmjercž kaže k dželenju,
Duž šwójbni psched nim šteja s tyšchnosčžu,
A kóžde wócžko polne šylšow je,
Kíž pošledni šu šawdawł luboscže.
Šas hiščeže šchědžiwž wocži wotewria,
Še k šwojim džecžom, wnucžkam wobrocža,
A w čžěžkim štyštu, w šmjertnym bēdženju
Šim praji šylsa: „K šašowidženju!“

K. A. Fiedlef.

Biblijske hróncžko.

W čžaku Amerikanskeje wušwobodžerškeje wóžny jedyn wojał, šmjertnje šranjeny, w lazareče ležeshe. Jeho hlad bē hižom mutny, tak šo njemóžeshe tekšt hróncžka, nad jeho ložom wišazeho, špóšnacž. Na jeho próštwu jemu wothladaška tožamo čžitajše:

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoóń ty.

Z nebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

7. njedžela po šwjatej Trojizy.

Romsk. 8, 20—22.

Rak mamy šebi stwórbu našeho Boha wobhladač? My na to wotmolwimy: Rjanosč a krašnosč našeho Boha wobhladajmy šebi s woczomaj lubosče. Na semi je wscho tak krašne, wschitke kraje šu jeho čžescze polne. Teho šo s wješelej radošču wušnawamy. Ale tež štnšknjwa škoržba dže psches krašnu rjanosč našeje semje. Pušta puščina, nahe hory, štały bjes trawy a bjes šchtomow, měštna na semi, na kotrychž nicžo njewidžimy wo bohatswje Božeho žohnowanja, šmilnosče a lubosče našeho njebjeskeho krala a štworicžela. Še nam, jako by Bóh na nje we šwojej lubosčzi šabyl. Abó pohladaj na čzwile tuteho šwěta, kiž šo s rjanosčju wulkeho šwěta nješnješja a po šdacžu tam nješkuššjeja. Šow šuchota, tam wulka woda; šow semje- rženje, tam wohenjowe hory, jědojta šwěrina w holi a šahrodach; šow njeměr a nješšecželstwo, tam wójna a šrejroslecze. Na to pokasuje šwjaty japoschtol Pawol, hdyž rjeknje: „Dokelž štworjenje je poddane kničžomnosčzi“, a my wěmy, šo wschitko štworjenje šobu štona a šo tyschi s nami hacž dotal.“

Čłowjek, kiž je s kralom na semi, je do hrěcha šapadnył a to hrěščne škaženje je wschudžom w štwórbje widžicž. Ša přěnja rjanosč a krašnosč štwórbje je šo šhubila po štworjenju šwěta.

Wscho šahinje. Šudžo, škót a šwěrina wumrje, hory šo šprochnja a njebjeska šo šestaria kaž šuknja. Šrěch

čłowjeka womas a tyschi žyłu štwórbu. Šdy bychy štwo- rjenja rěčecž mohle, džo bychmy jich škoržby šrošymili. Bože šlónčžko a měšacžk byšchtaj tebi škoržiloj, šo mataj tał hušto šlym škutlam čłowjekow šwěcžicž a wulkim hrěcham pschihladowacž. Šemja by škoržila, šo budže hušto s škwju a s wulkimi hrěchami womasana, a šwěrina by šwój rót škoržo wotewřila, šo budže wot čłowjekow škón- zowana a morjena. Wschitko štworjenje šobu štona a šo tyschi s nami na wschitkich kónžach šwěta. A wócžko, wot Duchy Božeho rošjajšnjene, widži w tym poklecze Bože, kotrež na žylej semi a na rjanej Božej štwórbje leži hrěchow dla. Tehodla wobhladajmy šebi semju s woczomaj lubosče a šobuželniwosče. My pošnawamy a šacžuwamy špschah, kotryž na nej leži a jejnu rjanosč a wutrajnosč, jejny měr a žohnowanje kašy. Žyła štwórbja ma našchich hrěchow dla tutón špschah nješč a pschecžerpicž.

Tehodla pohladajmy s woczomaj lubosče a šobužel- niwosče na Božu štwórbu, dokelž štworjenje je poddane kničžomnosčzi bjes šwojeje wole psches tehošameho, kiž jo poddal je, — na nadžiju pschichodneje krašnosče.

Šamjeń.

B. K.

Šakodobnja.

Šena indijska holecžka, w ššescžijanskej měrje roštwucžowana, ššecžena a na modleškimaj rukomaj nošchena, mišjonarowu wutrobu še šwojim wotpadom wot wěry hacž nanajšlubšcho šrudži. Še wschej pohanskej witawu bu wona s pohanskim mužom šwěrowana

a s nim daloko precz do kraja nuts czehnjesche. Pjatanacze lět posdżischo tónšamy mišionar jara wotležanu indisku wješ wopyta a tam předowasche. Dolho njetrajesche, dha jednu muž s tej próstwu k njemu pschindže, so chyzł mału modlerstu khezju, wot njeho kameho natwarjenu, požwjeczič. Mišionar cžinjjesche, sčtož tón muž žadasche, a s wěštnym hordom jemu jeho pschemodnik tu schitowanu khezju, s palmowych hałosow natwarjenu, pokazowasche. Wón ju zyrtej mjenowasche, a woprampdže nutska hižom licžba pohanskich ludži mišionara žedžiwoje woczakowasche.

„Sa chyzł rady kšesčizian bycz“, zyrtwicžžny twarz rjetny, „a šebi pscheju, so by ty khezju šwojeho Boha požohnowal!“ Mišionar šo nad tym džiwasche, kač je to možno, so w žyle pohanskej wšy šebi něchtó bjes rosmucžowanja s kšesčizianom bycz žada. „Moja žona je pschicžina“, tón muž snapschecžiw. „Pšched pjatanacze lětami šy ju ty jako kšesčizianku kšecžil. Ale wona wscho wopuschcži, tež šwoju wěru, so by moja žona była. Najprjedy bě wona šbožowna, potom bu šrudna. Wona šebi pschejesche, so bychu šo jejne džeczi kšesčizianszy wukšecžile; tež pschejesche šebi, so bych ja nabožinu kšesčizianow šrošmicž nawuknył, a teho dla nje wona k tebi pškla, dofelž tebe wóndano wo šhrytušku rěczecž šlyšjesche!“

Šesufowy požol bě hluboko hnuty. Tu njebě žaneho dwěla, to běšche jeho wuczomka, wo kotruž bě šo wón psched tač mnohimi lětami hluboko rudžil, jako s tym pohanskim mužom w precžku czehnjesche. Ale Boži Duch běšche w cžichošcži džekal, mjes tym so tšchnota a dwělnoscž jeho wutrobu wobczęžeschej. Duž njeběšche wón podarmo na tutej duschi džekal — wona šo šhubjena šdasche a bu, na cžož wón ani wjazy njepomyšli, psches paštyřsku šwěru Šbóžnika šašodobyta.

F.

Cžesč Boža.

(Pščen wot Gellerta, komp. wot Beethovena*.)

Sa Božu kšwalbu šo njebjęša horja;
Duž krašnja mjeno Wjeršchneho.
Šswět Boha šławi, cžesč špěwaju morja,
Šslyšch tónle hlóbš, o cžłowjestwo!

Wěšch ty, sčto na njebju hwěšdžinu wodži?
Sčto štan tam šłonzu wotanka,
Kiž šwęczi, hręje a nasdala kšodži,
Šswój pucž kaž rjet tam mēricž ma?

O wotemw woczi a špósnač te džiwu,
Kiž wotkrywa cži pschiroda!
Njej mudrosč w štwórbje cži dopočas žiwu,
So možny Bóh jow knještwo ma?

Wón je cže štworil, cže šdžerži a šita,
Cži dacž chže tam šwój Boži raj!
Nječ lubosč k Bohu tež we tebi šwita,
Ty jeho hnadu wužiwaj!

K. A. Fiedler.

* Budže šo lētuschi žnješči šwjedžen w jennym šerbštim Božim domje špěwacž.

Boža ruka.

We jenej škale w Belgiskej mnošy džekacžerjo škutkowachu. Někotři s nich šo pod jenu nadwišnu škalu šęhydachu, so bychu tam po šwucžentym woschnju šwoje šnědanje wužili, kotrež s kšlěba, twarožkow a mjaša wobstejesche. Na jene dobo, priedy hacž šo teho dohladachu, cžrjódka rapatow pschilecža, kotrež šo s wulkej

požadliwoscžu na mjašo a twarožki walichu a njemale kuchi we šwojich pskach wotšal nješechu. Rucže jedyn škalač sa nimi bęžesche, a dofelž wón bórny šašo njepšchindže, cži drušy sa nim džechu. Nětko šo horza hoitwa sa tymi rubježnikami šapocža, kotřiž pač se šwojim šdžerženjom to šdacže šbudžowachu, jako chyzli šo se šwojimi honjerjemi šchcžekacž. Pšchezo šašo woni ras wotpocžowachu a dachu šwojim pschescžeharjam žyle bliško pschicž, potom pač šašo pomalu wšchšcho horje leczichu. Škóncžnje dšrbjachu cži džekacžerjo wšchu nadžiju na šašodostacže šwojeho šnědanja špuschcžicž, pschetož te rapaki šo na wjeršch nahęje škały dele puschcžichu, hdžęž běšche jim njemožno pschicž; tam wone šwoje rubještwo šzrowachu. Wjeršacži na šhubjenty cžaš, wot podaromneje hoitwy šczopleni a wušpróžnjeni, šo cži džekacžerjo po něhdže pjatanacze mješčinach k šwojemu šnědanskemu mēštnu wrócžichu.

Tola sčto jich špodžiwanje, jich štróžele wopische! Wo jich špodobnym šnědanskim mēštacžku ničšo wjazy widžecž njeběšche; wužlobjena škala bě wopuschcžila a šo dele walika, wšchitko wokoło pod šobu pohrjebawšchi. Sčto běšche jim nětko wo rubjene šnědanje cžinicž!

Džakownje woni k njebjęšam šhladowachu, a jedyn mjes nimi džesche: W bibliji šteji pišane, šo rapaki Eliášej kšlěb noschachu, šo bychu jeho šdžeržale; nam šu rapaki našche šnědanje wšale, šo bychu naš wot šmjercže wumohle — to je Boža ruka!

F.

Wostań, šastań, wustań!

(B. Schmolz.)

Uch wostań w prawej žiwej wěri,
Šlej, šwěrnny kšonu dostanje.
Šbóž k brjohej rošlamana cžeri,
Kiž šótwizu wjaz njesmęje.
Sčtož Šesufa pač džerži šo,
Tón šteji, nječ tež špadnje wšcho.

Uch šastań, duscha, škoržicž, pšakacž,
Ššo Anješej lubi ščępliwoscž;
Šoh' pomoz tebi njeda cžakacž,
Šdnyž šnješesch šwoju wobczęžnosč.
Wěr duchowny pač njenam'šasch,
Šdnyž pschecž'wo Bohu morkotajsch.

Uch wustań wšcho! Šschiz bórny šlicži
Cži s nadžiju tež dohęče;
Šo njewjedre šaš šłóncžko šwęczi,
Šschiz do njebjęš pucž počaže.
Bóh wšchitko derje wuwjedže:
Duž wostań šwěrnny wobštajnje!

Šurij Bróšf.

Cžah k Šbóžnikej.

W Čhinskej provinzy Yun-nan běšche psched wjazy lětdžęšatami mlody lękar žiwu, kotryž šo s kšutnym woschnjom, lubosčiwym džęlbracžom napschecžiwu kšudym a wulkej dospokojnosčju wušnamjenjesche. Jedyn džęń — tač mišionar powjeda — naš wón wopyta, mjes tym šo šo my w kapalni modlachny; wón wosta štejo a cžishe a kšutnje cžakasche. Wulki wobras, kšchizowanje pschedštajazy, běšche jeho kęžbliwoscž šbudžil. Tač rucže hacž bęchmy šwoje modlenje škóncžili, šo wón woprašča, sčto ma tón wobras na šebi. Šako jemu žadane wułożenje podachny, wosta wón, ani šłowcžka njeprajiwšchi, dolho štejo; škóncžnje šo jeho woczi se šylsami pjelneschtej, wón na kolenje padže, šašo po-

stany a wuwola: „To je tón jeniczi Buddha — Bóh —, le kotremuž dyrbja ho człowjefojo modlicz!“ Potom ho wón k nam wobroczi a dżesche: „Wy seže moji mišchtrjo, pschijeježe mje ja wučomza!“

To je to wutrobne pschuwuśnistwo mjes duschu, kotraž to dobre chze, a Khrystuśom, kotryž jo woprawdže čžini.

F.

Stari ludžo maja ho čžesćicž.

3. Mójs. 19, 32. Psched schědžiwej hłowu dyrbišch postanycž a starych čžesćicž: pschetož ty dyrbišch ho bojecž psched swojim Bohom, pschetož ja hym tón Knjes.

(Narodny spěw s Bajetsteje wot s Mesheima.)

Wěsch, schto mje wulzy swjebeli? to je lud schědžiwny;
A hdyž ja setkam schědžiwza, dha hym kaž sbožowny.
Haj, stary człowjet sda ho mi kaž Boža swjatniza,
Wschaf zyrkej a lud schědžiwny nam žohnowanje da.

Bóh lubny Knjes tu na swěcže wschěch ludži lubo ma,
A kohož jara lubuje, tom' wjele létow da;
Bóh wosnje hněh a šléboro kaž swětlo měšacžne,
Se pošypuje na hłowu psches wlošy schědžiwe.

Duž widžu-li hdy hłojczku ja se hněžkom pschikrytu,
Dha kětije scžahnu klobuť hej, kaž hdyž do zyrkije du.
Tak mi tež wulzy wažna je tu hora wyšoka,
Wschaf ta kaž człowjet wobstarny je bliže do njebja.

Duž dyrbi swěru mlody lud mēcž starych we čžesći,
So khroble hrosny njepóndže tam k Božej krašnosći.
Schče juntrócž praju: Starza čžesć kaž Božu swjatnizu,
Wschaf zyrkej a lud schědžiwny nam k žohnowanju hu.
Surij Bróft.

Puboscž k Božemu domej a k Božej službje.

(Psalm 27, 4.)

Stary Korana w južnej Afrizy, kiž bě, kaž sam prajesche, 70 lét stary, džesche kóždu sbóžnu šobotu 5 abo 6 hodžinow daloko wot swojeho doma k mišionistemu šydlišczu, so by tam nježelu ke mišči pobyl, a potom wróczi ho póndželu saho domoj. W jenej ruzy mějesche schatalowu wopusch, so by šebi s nej pót s woblicža setřewať, w druhej ruzy dolhi kij, na kotryž ho sepjerasche.

W jenej jeho knjeslowej džerje wišasche jeho protyka. To pať bě mala wuska desčka se šedmimi džerkami. Kóždy džen rano tykny wón kjeschť po rjadu do druheje džerki, a dokelž nježelu s tym sapocža, dha wjedžišche, so je šobota, hdyž jón do pošlednjeje džerki tykny. Potom ho na pucž poda. Wjšche teho nošyšche šebi tež hišcže nětajki stólcž šobu na khrbjecže, so by ho w Knjesowym domje pošydnycž mohť.

S.

Sswěrnoscž hacž do šmjercže.

Mały afrikanski czornoch, džešacž lét stary, šlyšesche ras předomanje mišionara a bu hłuboko šapschimjenny. Šako to jeho knjes, kiž bě stary njepšhecžel mišionarow, wušlyšcha, šakasa jemu, saho na předomanje hič, a praji k njemu: „Šeli-so tam saho póndžesch, dam cže tať dolho bicž a šchwicaz, hacž njebudžesch morwy“. Šdyž bě hólczez to šašlyšchať, bu wschón šrudny. Wón pať ho teho njemóžesche wostajicž, so tam njeby saho schoť, hacž runje wjedžišche, so ma, hdyž saho dže, šmjercž wěštu. W tutej šwojej wutrobnej šrudobje pytašche šebi radu a pomoz pola tróna

hnady a šacžu bórny, so je pschišušchnoscž, s mětom woczafowacz a wscho Božej hnadže pschewostajicž. —

Duž džesche saho na předomanje pošluchacz, ale jako bě lědom domoj pschišchol, škasa knjes jeho k šebi, wrěšasche žalošnje na njeho a pschitasa, so by hejtman jemu hnydom 25 puřow na khrbjet dať. To ho šta. Potom ho jeho knjes woprašča: „Schto móže nětš Jesuť Khrystuť ja tebe čžinicž?“ „Wón mi móž dawa“, praji tón hólczez, „so to ščerpliwje šnješu.“ — „Dajče jemu hišcže 25!“ šawola hruby knjes. To ho tež šta. „Schto móže nětš Jesuť Khrystuť ja tebe čžinicž?“ ho knjes s nowa woprašča. „Wón mi pomha myšlicž na pschichodne šaplacženje!“ wotmolwi mlody martrať. „Hišcže junu jemu 25 puřow dajče!“ šawola knjes, kiž ho s hněwom šam wjazy nješnajesche. Tež to ho šta, a knjes mějesche šwój lóšcht nad tym, widžecž, kať tón wbohi krawwjazy hólczez mrejo štonasche a šdychowasche, a woprašča ho jeho saho: „Schto móže nětš Jesuť Khrystuť ja tebe čžinicž?“ — Mlody martrať, šwoju pošlednju móž ho šamazeho hłoka šebrawšči wotmolwi: „Wón mi pomha, ho ja tebe modlicž, knježe“ — a s tym šłowom wudhča.

S.

Wótcžinska modlitwa.

(Kompozicžja wot Kozora.)

Knježe, budž s nami!
Narod, rěcz a wěru
Šdžerž nam s wótžnej šwěru,
Žohnuj šerbski lud!

Knježe, budž s nami!
Wschudže štrachi hroža,
Tvoja ruka Boža
Schkituj šerbski lud!

Knježe, budž s nami!
Šlósč ho na naš hori,
Ty pať, kiž naš štwori,
Šdžerž šwój šerbski lud!

K. A. Fiedler.

Sserbowka.

Historiska novella wot R. Šiduša. Šešerbschčžil K. A. Fiedler.

VIII.

Wy dyrbimny wbohu Maťku jejnej boloječi a jejnym wjeczentškim myšlam pschewostajicž a ho k Siegmundej wrócžicž, kiž bě ho s tym wuhlerjom a se šwojimaj šlužbnikomaj hnydom po šwojej bitwoje s Hanšom se Šhorjelza na pucž podať.

Mały jamniť (Dachshund) psched nimi wješele štakasche, nje-móžesche ho pať pschi wschej šwojej šwěrje šdžeržecž, dnyš a dnyš pucž špuschcžicž a ho w lěšu ja šajazami a šornami honicž.

Měhdže tji hodžiny dolho běchu našči pschecželjo pucžowali, a našymne šlónzo bě ho hižom šesady šdónkow móžnych kšóžow ponóřilo, jako jamniť šylnje šchczowłacz pocža.

„Šam ho ludžo bliža“, rjekny wuhler.

„„Wiřny dele! lebijje šaložene!““ šawola Siegmund, ho w šedle napraviwšči; „„jow nimamy žanych pschecželow docžafacz, a hižom šu štupy šoni šlyšcž!““

W pošnym kolšu nětšo wošmjo jěšbnizy po wuškim lěšnym pucžu pódwu pschijěchachu. Wjecžorne šmērki njebachu špóšnacž, hacž běchu k naběhej roššudženi, abo niz. Ma 50 krocžel šdale-noscže woni šastachu a Siegmundej a jeho towařšam pschiwowłachu: „Tu je Šhorjelz, a schto šče Wy?“

„Čzechi a jeho bastard““, bě wotmłowa.
„Njejsce niczo wo knjesu Hanžu widželi?“

„D haj!““

„Nó, dha domolće, so bliže pschindžemy a wjazy wo nim nashonimy.“

„Dwaj wot Waš njech pschindžetaj; či drusy wostanu na swojich městach!““

„Tež to, jeli-so na ryceriske słowo slubicze, so nochzeczé žaneje swady sapoczecz.“

„To slubjam.““

Na to nawjedowať jěsdneje kupy se swojim službnikom do jich najbližšceje bliskosće pschijěcha a sledowaze powjedasche:

„Knjes Hanž bě do Rhoczebusa wujěchal, a woczakowachmy dženka na jeho domowrót. Nunjež pucz hišcže straschny njeje, dofelž Hufitojo, kaž blyšchimy, hagle w Rychbachu steja, dha bu tola knjesa Hanžowa knjeni njeměrna a starosčizna a naš jemu napšhecziwo wupóšla. Podarmo smy jeho wjazy hodžinom dołho w Mužakowje woczakowali, hdžež chzysche wón hižom pschipołdnju bycz. Popołdnju so dželachmy; wošmjo mužojo podachu so na pucz do Rhoczebusa, a smy my na pucz do Budyšchina hacž sem do Wascheje bliskosće pschijěchi a smy Waš namakali. Njejsce nascheho knjesa widželi? pschetož po sdaczu Wy i Rhoczebusa pschindžeczé.“

„Haj, smy knjesa Hanža jara i bliska widžal, a to pola wuhleńje mjes Mužakowom a Rhoczebusom, jeli ju snajeczé.““

„A hdžeha je jěchal?“

„Tam, hdžež nochzysche. Zeho kón je i nim pscheschol.““

„To možno njeje. Zeho kón to ženje nječini, a knjes Hanž je jědnič, kotryž kamo najdžiwischoho konja skludži.“

W tym wołomiku pocza jamnik i nowa schczowfacz. Hižom sažo běchu džiwoje stupy koni blyšhecž, a dołho njetrajěsche, dha druha kupa jědnikom psched nimi stejěsche. Po krótkim postrowje praschěsche so nawjedowať teje kameje: „Njejsce niczo wo knjesu Hanžu widželi?“

„Ně.““

„Dha je kónz wsał. Tu je jeho rosšchczěpjenny nahłownik, kotryž pola wuhleńje namakachmy.“

Bołhmurjenaj wobroczišchtaj so taj wotpóšlanzaj přenjeje kupy i Siegmundej, a jejny nawjedowať rjetny i lědy sdžeržanym hněwom: „Tu je rycer, kiž móže bjesdwělnje wjazy wo naschim knjesu powjedacz, hacž je nam a knano tež jemu lubo. Kaž so sda, běchu schtyrjo pschecziwo njemu kamemu.“

„Njeschitowasche Čze moje ryceriske słowo, dhrbjal tole hanjenje wotpocuzicž, slěpzo! Sprawnje smój wojowaloj, muž pschecziwo mužej, pschi čimž jemu nahłownik i hlomy wotrašch. Chzyl pak, so budžischo hlowa byla: Wudyr trjehi tež hišcže khribjet jeho konja, so tón se swojim jědnikom psche wšchě horn a doły dželěche. Knjes Kurt i Budyšchina bě pódla a jěchajche potom sa nim. Najsterje staj po krótkim wokolobudženju w dži-wisnje pucz sažo namakaloj, i Wami pak so na tajke waschnje wobeschkoj.““

„Doniž nješonimy, hacž wěrnoscz rěczicze, scže mój jaty“, přeni rěcznik snapšhecziwi. Siegmund widžěsche tu pschemóz, ale jemu wutroba njespadny. „Schto scže Wy“, wón i hordym hlóžom wuwola, „so chzeczé čžěskeho bastarda sajecz? Sa nješym swuczeny, swojich njespscheczelow licžicž. Wróczo na swoje přenje městno! potom budžemy widžecz, hacž móžeczé mje pschewinycz a moricz, ale sajecz so njedam.““

Wobaj so hnydom sawróczischtaj, pschi čimž swojim towaršcham kwinyschtaj, Siegmunda a jeho ludži wot sady pschimacz,

taf rucže hacž jimaj waschnje rycerjom dowoli, se swojeho pře-dawšeho stejnischcža bitwu sapoczecz.

Siegmund wuhlerjej swojeho prósdneho konja pschepoda, kotryž hewaf jedyn i jeho službnikow sobu wjedžischo, a dželěche:

„Sadnu-li i tymaj swojimaj, dha šebi jeho sthowaj; wón móže Čze pschi pschedaczu bohateho muža scžinicž!““ Swojimaj službnikomaj pak scheptny: „Wotdžeržujtaj tych šesady, mjes tym so i tym hubaczom a jeho kumpanami tam přědru słowczto rěczu. Mózemy hišcže dobycz; pschetož pucz je tu taf wufki, so móžetaj jeno dwaj na dobo pschimacz. A šožu njemóže so nichto na wobemaj bokomaj psches tule hušczinu pschedrěcz. Duž tež sa naš“, wón i čžicha do so scheptny, „žane čžeknjenje móžne njeje, budžemy-li šbicži.““

Lědy bě čžaša měl, so móžěsche swoje pschifasny dawacz, jako tež hižom njespscheczeljo na njeho jěchachu. Duž swoju lebiju sa-koži a jim napšhecziwo lecžischo. Nawjedowarja wón i nej šrijedža do schfita trjehi a jeho se šedla do pěsta wali; hnydom so pschecziwo druhemu pschimarjej wobroczi, kiž bě jemu hižom po boku, a tež jeho i konja storczi. Nětko pak běsche njespscheczelam taf blisko, so njemóžěsche lebiju wjazy naložicž. Ssmyl! bě mječ i nóżnjom a móžne wudhry wudžělešche. Hišcže jedyn i tych njespscheczeli čžěžto ranjeny i konja i semi dele padže.

Mjes tym běschtaj so taj dwaj najprjedy pschewinjenaj sažo šhrabaloj. Wona so psches hušczinu pschedobyschtaj a derje pschemyšlene pschedewšacze wuwjedžěschtaj. Njejabzy, jako Siegmund i jenym službnikom wojowasche, přeni do přědru škoczi a konjej do wotohi padže, mjes tym so druhi i wulkej wustojnosczu swoju i nowa šapschijatu lebiju mjes Siegmundowe šedlo a šedžadlo tynny a jeho i žylym wotmachom do wškosczje wjergny a i semi čžischny.

Rucže bu wón wotbrónjenny a swjasanny. Wón kam pschivoła nětko swojimaj službnikomaj, na tamnym kónzu pucz hišcže wutrobicze wojowazymaj, so dhrbitaj so podacz. Tež wonaj bušchtaj wotbrónjenaj a runja wuhlerjej, kiž bě se swojim šukatym kijom teho runja mužnje machal, na rukomaj swjasanaj.

Na to jich na konje šepadžachu a i nimi wotšal jěchachu.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— 10 lět běsche so 30. julija minylo, so je želešny kanzler Bismark wumrjel. S džaknej, ale tež šrudnej wutrobu špomina nasch lud na njeho, pschetož tajki muž, kajkiž wón běsche, naschemu ludej pobrachuje w naschim rosšchczěpjennyh čžašu. Wón wotěschki twjerdže w ruzy džeržěsche a tež šušpodne ludy na jeho pošimy šedžbowachu. To wulke słowo, kotrež běsche jeho hešlo, jeho nam njesapomniteho čžini: „Nasch lud so nitoho na šwěcže njeboji šhiba Boha kameho.“

— Primarijej Rozorej w Lubiju je theologiska fakulta titul doktora theologije špožčžila.

— 8. a 9. augusta budže šhadžowanfa šerbsščeje studowazeje młodosczje w šorschizach.

— S šipsta. Mjes studentami bohawuczenosczje, kiž šu w tu-tych dnjach swoje kandidatne pruhowanje wobštali, staj tež dwaj šserbaj, k. Waktar Wrošal i šrodžischo a k. Gustav Mjerwa i Wulkeho Džžina.

R rozpominanju.

W měrných čžach hromadž mój sa njeměrne čžahy.

* * *

šessimista je tótka swojeho šcmšneho šboža.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihcizishežeńi w Budyšcinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

8. njedžela po šwjatej Trojizny.

Psalm 1.

„Wuczba wo sbožu fromnych a šchtrafje slych“ je w bibliji napišmo tuteho psalma. Potajkim wuczbu dyr-
bimy tu dostacž, šo mamy fromnych a slych čłowjekow, a šo na fromnych sbože čaka a na slych šchtrafa. Še kotrym my nětko šluschamy a šchto na naš čaka? Wopomńimy pschi tym, šo šo w kóždym čłowjeku tuto dwoje namaka, dobre a šle; dobre, kotrež dže na to, Boha šhwalicž a šwojemu štworiczelej a Wumožnikej šlužicž, a šle, kiž pschecžimo temu wojuje. Šara šrudnje je, hdžež nětko šle dobywa; hdžež š fromnosću džeń a bóle wróczo dže, tam šchtrafa njewumostanje. Šak wot tebe wotwiša, šak šo čzi pónđe. „Šajkež tvoje džěło, šajka tvoja mšda; šajkiž twój wušnyw, šajke tvoje žně.“ A Šawoł wo tym rjeknje: „Njemyleče šo, Bóh šo njeda ša šměch měcz. Pschetož šchtož čłowjek šhje, to budže wón tež žnjecž. Šchtož na šwoje čžěło šhje, tón budže wot čžěła škaženje žnjecž. Šchtož pak na ducha šhje, tón budže wot ducha žnjecž wěczne žiwjenje.“ Wotrachnowanje, šaplacženje tu je; njeje šak, šak tón a druhi mēni, šo žadny Bóh njeje, kiž by na čzinjenje šwojich džěczi, kotrež ma štajnje šak lubo, šedžbowal a jim dal po jich škutkach, šo je kónž š čłowjekom, hdžž wumrje, šo by potom šak šchto w holi ležal; wostanje dža tón ležo? njepšchindže dža hajnik a šebi jón wobhlada, a hdžž je dobry, budže š. šěpschej wězy postajeny, a hdžž je šhnižy, budže špaleny? Šak tež Bóh na naš hlada a

nam čzini hižom tu a wěšče po šmjerczi, šak šmy šebi pšklali. A hdžž tež ma prawy a fromny tu hušto hišchče wjele čžerpicž, wón wě, mšto ša wšchu šwěrnosć hižom pschindže, a jemu je najwážnišche. Šo šo jemu po šmjerczi derje dže. Njesabudžmy to a budžmy mudri.

Wšmimy šebi š wutrobje wuczbu wo sbožu fromnych a šchtrafje slych!

1. Šruhujmy šo, šacž šmy fromni abo šli.
2. Wššlmy na sbože fromnych a šchtrafu slych.

1. Šruhujmy šo, šacž šmy fromni abo šli! Š temu pak je třebne, šo wěmy, šchto š fromnosći šluscha. Ššalmišta jow praji, šo fromny „njekhodži po radže šjesbóžnyh“, wón šo hižom slych myšlow, pomyšlenjow a žadosćow w džěczazej bojosczi hlada, a „njesteji na dróšy hřešchnikow“, hlada šo hišchče bóle, šacž slych myšlow, šleho, njepraweho čzinjenja, njeje na hřešchnych pucžach njepóžcžiwosće, paduššstwa, jebanštwu, picža a wotšwjecženja njedžele namacž a „nješyda na štole wušmėwzow“, nima džěla na jich lóšnych rěczach, jich njecžištnych šabawjenjach a njeje šbožowny w jich towarštwje. Ščě, wón ma „lubosć š šakonju teho Šnješa“; je tola š Boha a šak ma lubosć š Bohu a š jeho šasnjam, rěczi š nim w modlitwje, pschindže psched jeho woblicžo w jeho šwjatnižy, wobhoni šo domach w jeho pišmje, wazi šebi tute wješela wšchšcho šacž šwětne; jeho wušnacže je: „moja dušcha wješeli šo w žiwym Bohu“. A šak Boha š wutrobu lubuje, šak jeho tež še rtom wušnawa a „myšli na jeho šakon wodnjo a w nožy“, rěczi

radny i druhimi wo Božy, pyta tajke towařstwa, hdžež ſo Bohu ſluzi, napomina k dobremu w ſwojbje, w ſwojej wſy, je pſcheczel miſionſtwa a na to wón Boži jakoſi w ſebi, woſoko ſo a po wſchém ſwécze k čzeſczi pſchinjeſe. Niz, ſo by pſchi tym ſwoje wſchédne džeło ſtomdžil, ně, runje pſches ſwérne dopjelnjenje ſwojich ſemſkich pſchiſluchnoſczow, pſches ſwoju ſtarocž ſa dom a džečzi, ſa ſwój lud a wótznj kraj ſjewi, kajſeho ducha džečzo wón je, kajke fromne ſmyſhlenje we nim knježi. Tajzj pať njeſku bjeſbóžni. Woni ſnadž hiſchcže Bože ſłowo ſlyſcha, ale jeno ſ nawučzenja, jeno druhich dla, njeſku ſwólniwi, jo tež činič. Woni ſu drje tež ſwérni w ſemſkim powoľanju a prózowanju, ale na njebjefte myſlicž a wo duſchu ſo ſtaracž, to njeje. Sich myſle džeja na to, nahromadžicž, ſo wjeſelicž, druheho kublo požadacž, njeſpokojnoſcž ſbudžicž, njejednotu mjeſ wſchelafimi ſtawami powjetſchicž. Sich ſłowa ſu ſrudžaze a leſtraſte; ſrudža tať lohko druheho, hdžj po jich žadanju njeńdže, hdžj ſo na něſchto roſhněwaja, leſtrujaja Boha a jeho dom a ſłowo a ſluzobnikow, tych, kiž ſu jim ſchidwu činili abo kotrymž ſo lěpje dže hacž jim. Sich ſkutki ſu hrěſchne, činija po loſchtach woczow a čžela a wjedu njeპόζčziwe a njeprawe žiwjenje, ſu ſwontach huſto ſchto wě tať fromni a ſprawni, ale ſnutſtach torhaze wjelki a w potajnim ſli, we wobthadže ſ druhimi luboſcžiwimi a duſchni, ale domach hněwni a njeſčezčpliwimi. Po tym ſo pruhujmy, tať ſ nami ſteji. Wupadnje pruhowanje ſhwalobnje? Wdžemy dobre wotmolwjenje dacž? To dyrbi žohnowanje kóždeho pruhowanja byčž, ſo polčpſchecž, hdžež njeje hiſchcže tať, tať dyrbjačo byčž. A hdžež je tajka wola, tam dawa Bóh tež radženje. Wopomíny to a čžimny po tym. Čžinče tať, wy mlodži, wotſtupeče wot ſkeho pucža, jeli je trěbne, a thodžče w ſtopach ſwérneho nana, fromneje maczerje; čžinče tať, wy ſtari, je-li trěbne a noſchcže ſwoje ſchédžiwie wloſny i čzeſcžu; haj, čžimny wſchitzy tať a budžmy fromni!

2. Myſlmy tola tež na ſbože fromnych a ſchtrafu ſlych! Pſalmiſta wo ſbožu fromnych praji: „Derje temu čžlowjeleji“; „tón je jako drjewo, plodžene pſchi wódných rěčach“, wón, tať je ſchtom pſchi wodže pſchezo ſeleny a ma rjane plody, tež je žiweje wody Božeho ſłowa nowu móž, nowy troſcht a měr, a hnadu a nadžiju doſtawa a je a woſtawa tať rjany, ſeleny ſchtom ſ dobrými plodami ſwjateho ducha. Njech potom tež wichor ſpytowanjom duje, tutón ſchtom ſo njeſlama, wón je ſakorjenjeny w dobrej ſemi; njech tež hěza tyſchnoſczow tutón ſchtom wobdawa, jeho liſče njeſwjadnje, pſchetož wón ma doſcž hłohi. S Pawoľom tajki fromny rjetnje: „Se Bóh ja mnje, ſchto mohł pſchecžiwu mi byčž?“ a „ja wſchitko ſamóžu pſches teho, kiž mje móžneho čžini, to je pſches Jeſom Khrjſta.“ A tať je tajki fromny ſbožowny ſam we ſebi, tať je tež druhim je žohnowanjom, wón „ſwój plódb dawa we ſwojim čžaſu“; pſches ſwoje ſchecžijanske počžinki a ſkutki wěry a luboſcže je ſbože ſa dom a džečzi, ſa woſadu a wſchitkich čžlowjekow, a džečzi a džečzi-džečzi budža junu pſchi jeho rowje ſtejecž a ſ druhimi ſ džaťom ſpominacž na wſcho dobre, ſchtož je w ſkutfach a ſłowach čžinil a rěčal. A „ſchtož wón čžini, to ſo derje radži“; Bože žohnowanje a pomoz naſhoni pſchi wſchédnym prózowanju a džele na ſwojej duſchi, a tež w tyſchnoſczi móže ſpěwacž: „Tón Knjeſ je mój paſtyr, na ničim ja nuſy njeſměju.“ A hdžj k wumrjecžu dže, je ſmjercž jemu dobyče, wón ma loſcht wotſal hieč a pſchi Jeſuſu byčž. Njeje to něſchto rjane ſe fromnoſcžu? „Tajzj pať njeſku bjeſbóžni, ale jako pluw, kotrež wětr roſmjeta.“ Njech ſu tež něſchto čžaſa wjeſeli a čzeſčeni, hdžj wětr tyſchnoſczow duje a wichor ſpytowanjom pſchińdže, tať pluw roſlětaju, žaloſcža a morſotaja, ſu wopuſchčženi a ſahyčzi. Sich pucž ſahinje; Bóh čžehnje ſwoju žohnowazu ruſu wot nich a wróčzo dže ſ warbu, ſe žiwnoſcžu; džečzi ſo njeradža, thoroſcž pſchińdže, ſwoje ſaſtojuſtwa ſhubja, do jaſtwa dyrbja. A „nje-

wobſteja na budženju ani w ſhromadžijnje prawnych“; prawi a fromni ſo hižom jow wot nich džeľa, njechadža ſ tajkimi ničzo čžinicž mēcž; a hdžj ſudny džeń pſchińdže, budža žyle ſaſtorčženi a ſatamani. Nichtó na nich ſ džaťom njeſpomni, haj tať něſchto jich wjele bóle poſliwa jako ſawjednikow k ſtemu. Njeje to něſchto ſrudne ſe loſcžu? Wſimimy ſebi tola k wutrobje wucžbu wo ſbožu fromnych a ſchtraffe ſlych a budžmy fromni k ſwojemu, tych naſchich a jich wjele ſbožu.

Tať pſcheměń, Jeſu, myſle moje,
Stwoř we mni nowu wutrobu,
So něť na powoľanje twoje
Eso žyle k tebi wobrocžu,
A ſym čži we wſchém po woli,
Twój wěrjazy ſtaw na ſemi.

Hamjeń.

S. w M.

Mój Bóh.

(Spitta.)

Mój Božo, tať ja pſnaju
We twojim ſlubje čže,
Dha ſy ſa džeſcža wutrobu
Bóh prawy ſawěſcže.

Tať wjeſelny ſym woprawdže,
So njeſky drugi ty,
A ſo tať luboh' wſchédnje čže
Wly džečzi pytnjemy.

Mam hrěch, ty polny hnady ſy,
Esym ſlaby, móžny ty;
Ja thudy, ty pať bohaty,
Daſch na doſcž pomozy.

Tu woſoko a wyſche ſo
Čže bliſkoh' wohladam,
Na duſchu ruſu položo
Tež jow čže ſacžuwam.

Duž ſym ja ſradny ſ wutrobu,
So ſy ty, kotryž ſy,
So wſchitko, Božo, doſtanu
Pſchi tebi we nuſy.

Jurij Bróſt.

W njebjekach.

Pſched wjele lětami jedyn pobožny muž tole powjedafche: „Jako běch hiſchcže hólčez, ſebi njebjeka tať wulke kraſne měſto ſ wyſokimi murjemi, mnohimi žyrtwemi, wěžemi a rjany mi haſami pſchedſtawjowach. W nim lucži běloſdraſčeni jandželjo bydlaču, kotrychž pať njeſnajach, a hewať nichtó. Potom mój mały bratſik wumrje, a ja ſažo na to wulke, wulke měſto myſlach, w kotrymž porno wſchém mi zuſym jandželam tola hižom maľeho hólčeka ſnajach. Bóřny na to hiſchcže jedyn bratr wumrje, potom pſchecželjo a ſubodža, a licžba ſnatych horſa w njebjekach bu pſchezo wjetſcha. Ale haľle doľho, doľho po tym, jako jene mojih ſamſnych džečzi k ſwojemu njebjekemu Wótzeji — džeſche, počžinach ſo tam trochu domjazy ſacžuwacž. Něťko mi ſařobu ſchtyri lube džečzi ſemrjechu, a ja dawno wjazy na te murje a žyrtwine wěže nje-myſlach, ale mi běſche bóle wo wobydlerjom njebjekeho měſta čžinicž. W tu ſhwilu je tať wjele mojih ſnatych horjeka, ſo mi druhdy je, tať budžich jich wjazy w njebjekach dyžli na ſemi měť.“

Luby čžitarjo! Snajeſch ty ſnawo tu ſchucžtu:

Duſcha rži, duſcha rži
S wjeſlom, tať bđže w Salemi;
Haſny ſkote, měſto jaſne!
Božo, wěm ja džečzo čžaſne,
W kajkej budu radoſcži?

A ſchto wot naſ, kiž je hižom raſ pſchi jentym kaſchcžu ſtať, njeby ſebi, hdžj tež huſto ſ prawje ſemſkimi pſchedſtawjenjami, žiwjenje w tamnyh ſwécze a ſařowidženje ſe ſbóžnje wuſnyjenymi podobnje wumolowal? Bohu pať budž džať, ſo móžemy ſo porno

wšittim tajlim myšlam i potnej wěstoscju Knjesoweho sľubjenja trošchtowacž: „Sdžez ja bym, tam dyrbi tež mój sľužbnišk byčž“, a „Sa du tam, wam město pschihotowacž!“ Wěcžnje pschi tym Knjesu byčž, to je tola to najwažnišche!

F.

Na sěrbsku Łužicu.

(Komponował Rozor.)

Bóh žohnuj tebe, Łužica,
Ty raje sľobžnych honow!
Kaž kwětka njech so roswima
Kčžew twojich milych honow;
Eso runaj Božej sahrodže,
Sdžez sľobžownoscž a radoscž kčž
A čžich pofoj knježi.

Njech kraj ty mały, wuski by,
Čže debi rješšcha sľawa:
Ty žiwisch narod pobožny,
Niž čžescži Bože prawa;
Duž sprawnoscž, pilnocž, pěknoscž,
Wšchě dobre waschnja wótzowšte
Eso jeho krašna pycha.

Dha kčžej kaž róža saronška,
Ty Sserbow rjany krajo!
A sěrbski duch njech njeshabla,
Esej rěčž a wěru hajo;
Slej, potom Bóh tež w pschichodže
Po sľwojej wótžnej dobrocžže
Lud sěrbski njesapomni!

K. A. Fiedler.

Sserbowka.

Historiska novella wot N. Židuša. Sešerbščezil K. A. Fiedler.

IX.

Wječorne směrki běchu rozny twochowane, a mjelcžizy so mała sľwla jěšdnikow psches čžorny lěš hibasche. Čžemne a sľmurne běchu tež myšle, kotrež so w Siegmundowej duschi sľchizowachu. Wón njemóžesche to psches wutrobu pschenjesčž, bóršy psched sľwojeho nadumateho njepschecžela pschijedženy a jeho wječženju wustajeny byčž, a tola dyrbjesche so i tutej myšlu snateho sčžinicž.

Lěšne pucže bywachu i blafami tak wuske, so móžeschaj dwaj ryczerjej lědy porno sľebi jěchacž, a teho dla so nawjedowač jěšd-
neje lupy Siegmundej i tymi sľowami pschibliži: „Knjes ryczerjo, puta dyrbja so wam a waschimaj sľužbniškomaj wotemšacž, jeli-so na ryczerške sľowo sľubicž, so nochžecže žaneho sľwta k čžeknjenju sčžinicž.“

Siegmund njemotmolwi; hñew nad tym, so je wot něšajkeho sľužbniša jaty džeržany, kotremuž dyrbi jako rosšafowarjej sľědo-
wacž, jeho hľóš sľadužy. Šatle jako bu jemu to hišchže junu i hľóšom najwšichšcheho počžesčžowanja posšicžene, wón měrnje rjetny, tola i hľóšom, i kotrehož běchu potajne sľoby sľyšchecž:
„Ženje sľwoje sľowo njedam, so nochžu čžeknecž; wjele bóle wu-
rasnje wobšrucžam, so wam hľowu rosšražu a wotjěcham, tak rucže hačž směju sľwobodnej ruzy. Pschetož sčžtó, Wy njesprawnižy, je wam prawo dač, sľwobodneho ryczerja, kotryž wam žaneje sľchjwby njecžinjesch, na šawnej dróšy kaž rubježnižy nadpadnycž?“

„Wjetcže so na kčžžbu, knježe, hewal . . .“

„Sa wospjetuju, so sčže sľěpžy, a so by mi lubšcho bylo, hdy bysčže mje sabili, hačž so bym jako jaty sľužbniškomaj a hľop-
zow psched wascheho sčžwarneho knjesa wjedženy.“

„Seli mojeho knjesa hanicže, dha . . .“ A hižom wón mjecž k móžnemu wudyrej posšehny. Tola njehabžy jemu sašo spadnycž da a džesche: „Ně, by to mi a mojemu knjesej mačo čžescže čžinišo, hdy bych jateho a swjasaneho sarubač. Tež so po waschim wu-
prajenju nadžijam, so budže to mojemu knjesej radoscž, hdyž směje was žiweho we sľwojimaj rukomaj. Duž, hdyž dha lěpje mčž nochžecže, jeno pěknje swjasany wostačče, knjes ryczerjo, a dajcže sľebi to sa sabawu sľužicž, hdyž wam halosy hucžiny wokoło wšira bija.“

S tym wón bjes wocžatania wotmlowy sašo čžahej do přědka wotjěcha. Tola bóršy bě w dwělu, hačž je wuswoleny pucž tež tón prawy. Krajina, psches kotruž čžah džěšche, sčščasche so jemu njesnatata byčž.

Siegmund, wusłotnocž sľwojich njepschecželi derje pytnywschi, wuhlerjej, hnydom sa nim jěchazemu, w sěrbskej rěčži sčšeptny:
„Seli mje wšcho njemly, dyrbi něhdže sa sčštwórcž hodžiny pucž na prawizu wotečž. Dyrbye-li Čže sa wjedžerja wuswolicež, dha to na wšchě padny pschijej a jich na sľomnjeny pucž wjedž, jeli Čži Tvoje a moje wumóženje na wutrobje leži. Bywaju-li i nowa dwělni, dha budž jeno prawje stroschtny a trjebaj wurěcže.“

A wopravdže, po něšotrych mjěšchinach so tón šamny sľužbnišk, kiž bě krótko přjedy horjecznu rosšlłowu se Siegmundom mčš, sašo pschibliži a teho Sserba na přědč čžaha sawoča. „Snajesch Ty pucže psches tónle lěš derje?“ so wón jeho starobliwje wo-
prascha.

„Nó, ja drje tola njeshym podarmo 30 lět tudy byšliš?“

„Wěrisch so, naš wěscže do Mužakowa domjesčž?“

„Mužakow hižom daloko se sady naš leži. Šsmly jón na prawizu ležo wostajili a sa hodžinu do hľuboskeje hole pschidžemy, jeli po tñmle pucžu dale jěchamy. Njehacže dha pač Wy do Šhorjelza?“

„Šaj, ale wot Mužakowa ja pucž šam snaju.“

„So by jara wokoło bylo, so na Mužakow wrěcžicž; k temu je pucž tak hubjeny, so bysčče na wjele měštach i konjom šalěcž a je wjesčž dyrbješ. Seli-so pač je wam prawje, dha čžzu was po lěpschim pucžu direktnje do Šhorjelza wjesčž. Šutšje rano wo-
tošo wošmeje hodžiny móžecže tam byčž. Wudžerža pač to tež wasche konje?“

„Mamy hľěb pschi sľebi a čžzemy pizowacž, tak rucže hačž pschisprawne měštno k temu nadešžzemy. Šslysch, Sserbo, budu Čži wěricž! Pschijedžesch naš sľobžownje do Šhorjelza, dostanjesch sľwobodu a sčšěšnač, jebasch pač mje, dha je čži smjercž wěšta.“

Wuhler drje so štróži, potaji pač se šamosapřěcžom sľwój štrach a se sľudanej doměru wotmolwi: „Wy tón pucž bóršy wo-
hľadacže! Ženo něšotre šta krocželi hišchče, a wón na prawizu wotečž.“

Wopravdže, tón pschijowjedženy pucž so bóršy pošasa, a Šhorjelčanowa doměra do Sserboweje sprawnoscže bu i tym hľětro powšschena.

Mjelcžizy čžah sašo hodžinu do přědka džěšche. Dhs a dhs bu čžichina jeno psches sčšrěšanje sčšubuta a sčščowšanje jam-
niša, kotrehož honješki lóšcht hišchče špokojeny njebě, pschetorhnjena. Měšacž, kotrehož přěni běrtliš na njebju štejesche, počža se sady sčštomowyh wješšštow špadowacž, jako čžah maču sľwětlinu dožpi, kotraž bu jako šastanišchčo wužita. Tu dyrbjachu ludžo a konje wotpocžnycž a žiwnocž k sľebi wšacž. Šajatyh i konjom pomhachu a čžžychu jim něšotre dórtki hľěba podacž, kotrež pač čži šazpiču.

Podarmo so Siegmund próžowasche, sľwoje puta rostochnyčž; lědy so jemu poradži, je trochu sľnutacž, a hižom so krej po pscheschurowanyh čžłónkach dele pušolesche. Duž na myšl pschidže, je rosšufacž; pschetož njerosšladniwje abo i hróšy psched jeho šlawom njeběchu jemu, kaž jeho towascham, ruzy na hľribjet

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa so kóždy kobotu w Smolerjez knihiciziscežerńi w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

9. njeđžela po swjatej Trojizny.

1. Pětr 4, 7—11.

Nasche žiwjenje precž lěta,
Bórsy pschińdu žně toh' šwěta,
Bomhaj, so šmy hotowi!
Abrysčěže, daj dla šwojoh' mjena,
So kaž pscheńza sesrawjena
Pschińdzemy tam k šbóžnosčzi!

Tak wucza naš nětko nasche wotežnjate pola prošnyč, kiž chzedža naš dopomnicž na tamne poslednje wulke žně, hdžez budže tón Anjes k šwojim žnjeńzam prajicž: „Sałožcže šerpy, pschetož žně semje šu wusthě.“ Tehdy šebi nje-možemy ničžo hóržyscho žadacž, hacž so bychmy jako frate a czežke šnopy šo domkhowali do Božich wěcžnych bróžnjow. Hacž je tón czaš tak jara daloko? Tak wjele je wěste: po tym šo je naš Anjes Jesuš Abrysčus do šwěta pschischoł a skutk nascheho wumóženja dokonjał, šmy nětko w poslednim czašu žiwi, tak šo móžesche hižom psched 1900 lětami šwjaty Pětr jowle w našim tekse pišacž: „Blisko je pschischoł kónž wschittkich wězow.“ Ašchesčizienjo šu ludžo poslednjeho czaša a maja jako dobri šastojnizy a šwěrní wotročžy šwojeho Anjesa šo kóždy czaš na jeho pschichod hotowych džeržecž; pschetož jeho džěń pschińdže jako paduch w nozy. Albo chžyl tu sčto prajicž: „Do ma hišcže dobru šhwilu; měr je a žadyn strach“, i tajkim šo njechamy dolho wurěčowacž, ale chžemy jeho potašacž na jeho šamšneho žiwjenja krotki czaš a blisko kónž. Šlaj,

hdž masch wotšal cžahnyč i tuteho šwěta, njeje dha tehdy ša tebje, ty šhrobly cžlowjecže, wopradowže pschischoł kónž wschittkich wězow, kónž wschittkich šemškich kublow a cžělnych lóšctow, kónž wschittkich šwětnych wješelow a cžahnych nadžijow? Šak bórsy wot ranja šo móže do wječora wscho wobrocžicž! Duž wšminy woboje hromadu, kónž wschittkich wězow a kónž nascheho žiwjenja, a dajmy šebi wot šwjateho Pětra prajicž: šak mamy šo jako kšhesčizienjo hotowych džeržecž na kónž wschittkich wězow abo šak mamy žiwi byč w tym czašu, šo mohli junu wobstacž na poslednim šudu.

„Budžcže štróšbi a wachujcže k modlitwam“, to je Pětrowe přenje napominanje, a kaž jowle tón wucžobnik, tak je tež wschudžom tón Anjes, hdžez wón wo šwojim pschichodže rěczi, nam wachowanje a modlenje porucžil a pschikasał: „Teho dla wachujcže kóždy czaš a modlcže šo, šo byšcže dostojni byli, cžělnyč temu wschittkemu, šcžož šo podacž budže a wobstacž psched cžlowškim šynom“. Hdž je nam kónž wschittkich wězow pschezo blisko, šcžo leži nam bliže, hacž šo i wutrobny mogle-njom a proščenjom k temu cžělamy, kotrehož lěta nihdy nješšestanu a kotryž wostanje, hdž wschittko druge šahinje? Hdž mamy šo wschitzy šjewicž psched šudnym stolom Abrysčusowym, šcžo dha je nusnišcho, hacž šo i cžasom, radšcho džěńka hacž jutije, hradu pytamy pola teho, kiž chže nětko hišcže hradu na naš hič dacž ša prawo? Hdž dyršimy šo se šwjatym žiwjenjom a i bohobožnym wachnjom k jeho pschichodej hotowacž, njechamy dha šo

Ĺ njemu wo mŏz Ź wyŹkofosćze wołacć, wo dar Źwjateho Ducha, wo wĕru, lubosć, nadźiju, wo wschitke ŹchescćijanŹske pocćinĹi? A Ĺ tajĹim modlitwam, praji Źwjaty japosćtoĹ, dyrbiny wachowacć a ŹtrŏŹbi być. To płacći wo czĕlnej Ĺaź wo duchownej ŹtrŏŹbosći. Źtacć Ĺ mokrymaj Źschid-lesćkomaj Źo njemŏze do wyŹŹofa posbĕhnyć, a ĹaĹ mŏze czĹowjeĹ nutrnosć mĕcć Ĺ wjecćornej modlitwje, hdyź je Źo prjedy tŏrnyĹ Ĺarowatym wjeŹeloscćam podacć, abo Ĺ rańŹskej modlitwje, hdyź rano Ĺ pusteĹ Ĺłowu Źtawa? ĹaĹ chće dusća je ŹwoĹim Bohom rĕczecć, hdyź je woĹ lubosćze Ĺ Źwĕtej, wot Źwĕtneho ĹŏŹta a czĕlneho wjeŹela wsća polna a pjana? Duź, Ĺiź wy na ŹwoĹeho Ĺnjesa czĹacćze, budźe ŹtrŏŹbi a wachujcće Ĺ modlitwam.

„ŹŹchede wschitkimi wĕzami paĹ mĕjcće mjes Źobu Źylnu lubosć“, piŹche Źwjaty Źĕtr dale. Ĺaj, Źchto dha budźe junu ŹudniĹ ĹiwyĹ a mornyĹ pola ŹwoĹiĹ wĕrja-zyĹ najbŏle pytacć? Nicźo druge, Ĺacć Źchtoź je prawej wĕry najwĕŹćisće wopokasmo a najkraŹniŹchi plŏd, to je lubosć. Chćemy-li dobre dowĕrjenje mĕcć na Źudnym dnju, dha Źejmy Źa tym, Źo byĹmy mjes Źobu mĕli Źylnu lubosć. Wona wopokacće Źo najprjedy we wodawanju. „Lubosć pschiryma Ĺrĕchow Ĺromadu“. To njerĕka, Ĺako mohli my ŹwoĹe Ĺrĕchi pschirymacć je Źkutfami lubosćze, kotreź bliźŹchemu wopokasujemy, nĕ, to czĹini jenicćzy Źesu-Źowa ŹaŹluzba, hdyź ju we wĕrje ŹapŹhimnyĹ; ale Źchtoź je bliźŹchi ŹhrĕŹchit, to dyrbiny niź wotkrymacć a mjes ludźi roŹnjescć, ale pschirymacć, Ĺ tej lubosćzu pschirymacć, Ĺiź pschezo ŹaŹo rad wodawa, niź Źydom, ale Źydom dźĕŹacć krŏcć Źydom krŏcć, niź jenoź jedyn Ĺrĕch, ale Ĺrĕchow Ĺromadu. Ĺunje Źpominanje na kŏnz, na naschu abo na nascheho bliźŹcheho Źmjercć dyrbi naŹ Ĺ temu czĹim hoto-wiŹchich czĹinicć. Ale Ĺaź we wodawanju, taĹ wopokacće Źo prawa lubosć teź w dawaniu, Źo by bliźŹchemu we wscheĹ czĕlnej nusy pomĹala a Źluzila. Teho dla ŹluzŹhimy dale: „Ĺospodujcće Źo radźi mjes Źobu bjes morkotanja.“ Tajke napominanje bĕ wŏŹebje nusne w tamnyĹ prĕnich czĹaŹach ŹchescćijanŹstwa, hdyź Źchescćijenjo Ĺusto wuĹnacći a pschescćĕhani bjes wĕŹteho ŹtatoĹa wokoĹo bludźachu. Nam chće tajke napominanje prajicć: Ĺjĕch je wasĹ dom Ĺospoda Źmilneho SamaritŹkeho, Ĺiź je kŏzdemu pomozny potrzebnyĹ wotewrjena; wjedźcće pohanow do Ĺospody ŹchescćijanŹskeje zyrkwje; pomĹajcće Ĺ temu, Źo byĹu wasĹi wĕrybratŹja w roŹprŏŹchenju Ĺospody mĕli, hdyź mohli Źo wokoĹo Boźeho Źłowa Źhromadźowacć a Źo na rjanĹyĹ Boźich Źluzbách wŏŹchewicć, a to wschitko dyrbi Źo wot naŹ Źtacć „bjes morkotanja“, Ĺ wjeŹelĕj a hotowej wutrobu; pschetoź wjeŹelĕho dawarja lubuje Boh. — To wsĹaĹ je wĕŹte, dary Źu wsĹelacĕ a Źu wsĹelacĕ wudźelene, ale boĹaty abo Źhudy, wyŹŹofi abo niŹki, mlŏdy abo Źtary, nĕŹchto ma kŏzdy, Ĺ czĹimź mŏze bliźŹchemu Źluzicć. Teho dla Źo nam tu pschiwŏla: „Źsluzćze Źebi jedyn druhemu Ĺ tym darom, kotreź je kŏzdy dostaĹ, Ĺako czĹi dobri Źastoj-nizy teje wsĹelĕje Ĺnady Boźeje“. ŹŹchescćijan, Ĺiź na ŹwoĹeho Ĺnjesa czĹaka, njemŏze Źwŏj czĹaŹ Ĺĕpje naĹoźowacć, Ĺacć Źo bratram a Źotram w lubosći Źluzi.

ĹapŏŹledku paĹ napomina naŹ Źwjaty japosćtoĹ Ĺ Źwĕrnosći, Ĺ Źwĕrnosći w powoĹanju. „Ĺĕcći-li Źchto, njĕch rĕcći Ĺako Boźe Źłowo. Ma-li Źchto tajku Źluzbu, njĕch Źluzi po tym Źamoźenju, kotreź Boh wudźĕla, Źo by we wsĹĕch wĕzách Boh Źhwaleny byĹ pschĕŹ Źesom ĹhryŹta, kotremuź budź czĕŹcć a mŏz wot wĕcćnosćze Ĺacć do wĕcćnosćze.“ Źchtoź ma we wŏŹadźe rĕczecć, w zyrkw

jako prĕdacć, w Źchuli Ĺako wucźĕr, w domje Ĺako ĹospodaĹ tŏn dyrbi rĕczecć, niź Źchtoź Źo jemu Źda, Źchtoź wŏn pyta a Ĺada, ale Źchtoź chće Boh mĕcć a Źchtoź je Ĺ Boźim Źłowom pschĕŹ jene, Źo mohĹ Boh Źam na to ŹwoĹe ĹamjeĹ prajicć; tŏn dyrbi proŹbyć: Ĺdyź w moĹim Ĺamcće mi Źo rĕczecć pschĹŹluzcha, dha Źłowam ducha daj a mŏz bjes porŏka. A wschitku ŹwoĹu Źluzbu, kotruz mamy wŏŹtaracć, njĕch je ĹajĹaź chće, dyrbiny Ĺ tej poniźnosćzu czĹinicć, kotraź wĕ a wopomni, Źo Źami wot Źebje nicźo njĕsamŏzemy, ale Źo Boh Źam je, Ĺiź Ĺ wschemu Źamoźenje wudźĕla, taĹ Źo by we wsĹĕch wĕzách Boh Źhwaleny byĹ pschĕŹ Źesom ĹhryŹta.

ŹtrŏŹbi Ĺ modlenju, Ĺorzy w lubosći, Źwĕrni w powoĹanju — taĹ chćemy czĹacć na ŹwoĹeho Ĺnjesa, taĹ chćemy Źo hotowyĹ dźĕrzcć na kŏnz wschitkich wĕzow. Duź proŹimy:

Daj, Źo we prawej Źwjatosći
By wjedli ŹwoĹe Ĺiwjenje,
Ty mŏz'Źch dacć mŏz Źamlutki,
So by Źo Ĺrĕchow Ĺladali,
Źso ŹwĕtnyĹ ĹŏŹtom Źdźerźĕli,
Te wsĹĕ Źu morwe Źkutfi.
Źbudź ty, Źo by
ĹasĹa dusća Źa tym Źtala,
So by w njeĹu ĹerĕŹtowo braĹa (Ĺĕrl. 132, 7).
ĹamjeĹ. K. w P.

Mĕr w Bosy.

(Spitta.)

Amos 5, 4.

PytaŹch, czĹowcće podarmo we tebi
ŹŹwĕtko, Źboźe, mĕr a radoŹcć wsĹchu,
Ĺch, dha Ĺiwe ŹŏrĹo wuŹwol Źebi,
Ĺhwatajzy nĕĹĹ Ĺ Bohu wrŏcć Źo tu.
Ĺdźĕź je Źpocćala Źo twoĹa radoŹcć,
Ĺlej, tam Źloźuj ŹwoĹu zylu ĹadoŹcć;
Dusća Ĺalle teĹdy nam'Ĺa mĕr,
Ĺdyź tu wŏŹmje Ĺ Źtworicćelĕj czĕĹ.

Ale ach! ty njem'ĹĕŹch Ĺ njemu czĹahnyć,
Ĺrĕchow murja wsĹĹaĹ cze wotdźĕla —
Ĺch, Źo by ta murja chzyĹa panycć! —
Ĺlej wsĹĹaĹ, Ĺlej, czĹi ruku posĹicća
Luby Źbŏźnik, wŏn czĹi dawawa radu,
ĹosbĕĹa cze Ĺ Wŏtzej Ĺ luteĹ Ĺnadu;
WsĹĹaĹ wŏn Źylnu murju roŹlama,
ŹaĹo na ŹchĹižu Źo woprowa.

TaĹ je twŏj Wŏtź Ĺiwjenje czĹi podacć,
Ĺiź czĹi Źbŏźnik ĹiŹcće junkrŏcć da;
Ĺaj, 'Źchće wĹaz' je twŏj Boh tebi dodacć:
Tu pschĕŹ czĕmnyĹ dol teź wodźerja,
ŹŹwoĹoh' Ducha, Ducha roŹŹwĕcćenja,
Ducha mĕra, Ducha wuŹwĕcćenja,
Ĺiź czĹi pomoz Ĺ dobrom' podawa,
Wucći teź, taĹ Wŏtź cze lubo ma.

NĕĹĹ Źy wrŏcćil Źo ŹaŹ' Ĺ Źudni kraŹnej,
A pschĕŹ ŹawjeŹĹĹ tuteĹ' czĹaĹnosćze
ĹladateĹ nĕĹĹ wocći wjeŹ'Ĺej, ĹaĹnej
Do radoŹtnej' Źbŏźnej' wĕcćnosćze;

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěň ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

10. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łuf. 19, 41—48.

Běšče czaš, w kotrymž bě nable powšchitkowne rosfacze a pokuta na wschittlich ludzi našchich krajinow pschischla. Bojosć teho Knjesa běšče widzić nad nimi, tak so bohaczi a khudzi, schědžiwzy a młodženy, haj kamo džěczi w njedzelskej drascze stiwlo a płakajo psches měščczanske hašy cžehnichu. Jako bychy se šwjajmaj woczomaj cžerpjenje šwjajmaj Ebožnika widžili, wołachu wo pomoc ke Knjesej šmilnosće we wulkim duchownym hubjenstwie. Šhwalobny khěrlušch njeběšče šlyšecž, jenož štyšniwe wołanje pokutnych wutrobow po wschittlich krajinach. Haj, štwjerdnjene wutrobny dachu šo šmjehćicž psches šlyšy pokutnych. Wšchitzy wróćichu šwoje njeprawe kubla a šchtóž hewał wulke hrěchi na wutrobje a na šwědomnju mješče, spowjedawče šo jich š ponižnej wutrobu.

Šchto čžemy k temu prajicž w czašu, w kotrymž Bože hroženje runje tak nad našchim žiwjenjom šteji? Běšče to nabožna šchěćicž tehdy, pscheměrne šaplaczenje a khostanje přjedomnikow? Temu tak je, ale korjenje tuteje šahoritoscze ležacy we šhubokim a hanibnym šacžucžu hrěchow. Duch modlitwy hibawče šo tehdy možnje we wutrobach wěřjazych. Ach, šo bychmy tež my tajke hibanje šacžuwali a šo wobrocžili k temu, kiž naš pokhosta, šo bychmy wopomnili, šchto šo k měrej naščeje dušče hodži!

Našch Knjes džěšče horje do Jerusalema. Šajka wulka šlyla cžehnješče š nim a tak jemu ludžo š wrotow

kralowskeho města napschecziwo džěchu! Šajke wješele, šajka radošč! A wón — płakawče na to město. Haj, wón widžesche, tak jeho lubosć a žohnowanje šazpivachu, kotrejž čžyšče jim pschinjescž.

Našče Bože šłowo rěczi wo wulkej lubosći Boha našcheho Ebožnika k šwojemu ludu.

1. Wón je nam ju wopokasał wot špocžatka hacž do šwojeje šmjercze na šchizju.

2. Ty wschědnje jeho lubosć widžiš, kotraž je jeho š njebjěš dele k tebi hnala.

3. Wotwěrnmy woczi k widženju, šo njebychmy šhubjeni byli.

1. Čěštotki dolho běchu profetojo wěšćezili wo tym, kiž dyrbjesche w Šraelu š Knjesom bycž, a lud pokasali na teho bójškeho wopytarja, kiž dyrbjesche š njebjěš k nim pschicž. Š wješkelym žedženjom woczakowachu wěřjazy na pschichodneho Ebožnika, nje wěřjazy a šamopaschny lud pak džěšče šam šwoje pucze. A dokelž šo to wěšćezenje pokombži, běšče, jako by lud dyrbjal podarmo cžalacž na šwojeho krala. Duž pokasa šo ta hwěšda nad Bethlehemom, a w domach prawych bě šajne. Wudri wot ranja pschicž džěchu a powitachu nomonarodženeho krala Židow. Šschćenit Jan pak džěšče won k Jordanej, předomawče w puščinje židowskeho kraja wo tym, kiž dyrbjesche po nim pschicž. Tehdy džěšče won k njemu Jerusalemske město a žny židowski lud a wschittón wokolny kraj. Jan pak pokasowawšchi na njeho džěšče: „Šlaj, to je Bože jehnjo, kotrejž šwěta hrěchi nješe.“ Duž wustupiwšchi wučesche Jesuš šam a předomawče, ale niž kaž pišmaručeni. Čši lěta

dolho šwjaty kraj pschodžiwšchi wołasche tón Anjes nje-pschstawajzy židowski lud k šebi, předujo: „Bójcye šem ke mni wschitzy, kiž wy sprózní a wobcžeženi šče, ja chzu waš wošchemicž. Wšmicže na šo mój spschah a wufńče wote mnje; dofelž ja cžicheje myšle šym a š wutrobu pořny; dha budžecže wotpocžinť namařacž ša šwoje dušche.“ Tak je pytal šebi lubošč israelskeho luda dobywacž niz jenož psches šłowo, ale tež psches škutki, kotrež wón cžinjefche. Pohladajmy na martrowny tydžen, na poředne dny Anjesoweho žiwjenja. Kať šu š možnymi šłowami k wutrobam žykeho luda řeczale, šo by Šrael wot šwojeho Anjesa šo pytač a namařacž dať. Šaj, ta wulka lubošč Boha našeho Šbóžnika k šwojemu ludu pořafuje šo wot špocžatka hacž do šmjercže na řchizju.

2. My šnajemy stawišny israelskeho luda a tež Anjesowu lubošč, š kotrež je šwój lud domapytal. My pať tež wěmy, šo tajzy, kiž šo k tym wěrijazyňm dđeržachy, we wschitřich nadbēhomanjach, kotrež bēchu na Anjesowu lud pschisřle, wobarnowani wostachy k wěčžnemu žiwjenju. Tež přecž njemožemy, šo štajnje kóžda řhuda dušcha, hdyž šo jenož šwědomliwje je dđeržala k žyrřwi Řhryřtušowej, je wumoženje namařala we wschey nufny. Pschetož wona je šo na to wustajřla, Anjesowe domapytanje k šbóžnosčzi dušche nařožicž. — Šchto čžemy my nětko cžinicž? Tež my budžemy š tej šamej luboščzy wot teho Anjesa kóždy cžafš domapytani. Wón pschisřhadža k nam w dobrnych a řnych dnjach. Šdnyž šłonzjo šboža na tebe šwěczi a ty mařch jeno řhwalbu pschisřwjedacž dla Božich dobrotow, kotrež šu šo tebi dořtale, tehdom tón Anjes tebe domapytal a čže pohladacž, hacž ty pořiznosč řahowajř a š řakubom štajnje wufnuwajřch: „řa nješřym dořtořny wschitřejje twojej šmilnosčze a šwěrnosčze, kotruž mi, šwojemu wotrocžkej, řy wopořafal.“ A hdyž tajke dny pschisřndu, wo kotrychž prajimy, šo šo nam njeřpodobaju, hdyž nufa, řhorosč abo šmjercž do našchich domow řařtupuje, tehdom tón Anjes w šwojej luboščzi k nam pschisřndže. Tak čže wón našchu wutrobu wot wscheho řachodneho přjecž k šwojim njebjeřam cžahnyč, nař šo woprašchujjo w našchey řaloščzi, hacž my jeho wysche wscheho lubujemy. Wěřch ty to? — Najbliže pať pschisřndže tón Anjes luboščze nam w hnadnych pořoznych wězach. Řajřku lubošč pořafuje wón nam w šwojim šłowje, a řak napomina wón nař psches to šame, šo bychmy to jene pytali, řchtož nufne je! — W modlitwje pať pschisřndžemy řhudži k njemu, šo bychmy šwoju wutrobu psched nim wufřypali. — W šwjatej Anjesowej wječeri pořawa wón wěrijazyňm wěřtořč, šo šu jim řich řřchí wodate. Kať pschisřndže wón tola tak pschecželniwje k nam, tón lubošny Anjes!

3. W našchim Božim šłowje dale řlyřchimy: „Pschetož cžafš pschisřndže na tebe, šo twoji njeřschecželjo budža tebe a twoje dđerčzi w tebi ře řchanzu wobřamřnyč, tebe woblehnyč a na wschitřich řtronach cže tyřchicž. A budže tebe řemi řrunacž a řadny řamjeň na řamjenju njewořtajicž, teho dla, šo ty nješřy pořnať tón cžafš, w kotryňž ty řy domapytana.“ To je tón Anjes wěřchčil, a hlej, nimale 40 řet pořdžisřcho je šo to wschitřko dopřelnilo. Dopomň šo na to řaloščjenje a na řalošne wutupjenje řerusalemřkeho měřta! Na tym mořeřch widžicž š bojosčzy a ře řzenjom řud a řonz wschitřich, řotřiz tón cžafš pořnacž njeřchachy, w kotryňž šo woni wot teho Anjesa domapytachy. Ach šo by tón Anjes nam woczi dať, šo bychmy widžecž mohli! — Pořtom budžemy na našchich wutrobach cžinicž, řaž tón

Anjes w templu cžinjefche: „a wón řaňdže do templu a pořča won honicž tyřch, kiž tam pschedawachy a řupowachy a dđeršche k nim: pořane řteji: mój dom je dom modlitwy; wy pať řče jón řčiniři mordatřku řamu.“ Řaž wón tyřch řupowarjom a pschedawarjom š templu wuhna, řať durbimy tež my šwoje wutroby wucžisřcicž wot našchich řřchow. Tón Anjes pať dawa to, šo možemy jo dořonjecž. Š wěrijazej wutrobu šlož šwoju řuku na dđerčlo, šo by našcha wutroba, psches řřch řaž mordatřřa řama, řařo řempl k Božej cžesčzi byťa. Špuřchčzej řo na teho Anjesa, teho pořweho pořoznika, a ty budžeřch š dobywarjom! řesu! řaj dobyčž! řamjeň.

B. w K.

Boža rada.

Se řylřow řřhadža nadžija,
řo nozy řwita ranje;
Duž řečerřlwiwe dži do řorja,
Š nim žnějeřch žohnowanje.
Dže řo cži řře,
Bóh řadu wě
A k dobřemu wscho wodži,
Tež š cžernjom řóže pořdžij.

Duž njeměj řtrach, hdyž pořwjedže
Čže Bóh tež cžěmne řhodny;
Dđerž jeho řuku doměrnje,
Dha njeřschisřndžeřch do řřchody.
Ty špořnajeřch,
Šo k šbožu dđeršch,
A řjeknjeřch: Řajřka hnadaj!
Mje wjedže Boža řada.

K. A. Fiedler

Nadobna myřl.

W řřinatym řěřřtotřku bēřche šo wutrobity a řromny řrabja Řudolf š řabřburga dla šwojich wubjeryňch řamownosčžow wutroby a ducha řa němřkeho řhěžora wufwolil. řud jeho lubowajřche a „řivy řakotň“ mjenowajřche, dofelž jeho řyřna řuka a řprawnosč wschitřej njeřprawdže wobarařche, řať šo poř hujjeryňch rubježnyňch cžafřach řařo měř we wótžnyňm řraju řnježeřche. Tež šo ľudej jeho jednore wařchne řpodobařche; huřto řebi wón šwój řchery ropr řam pořatařche a we wóřnje řěpu š pořa řědžisřche.

řako wón něřdy ře šwojim možnym napschecžiwnitom, cžěřřkim řralom Otřokarom, wóřnu wjedžisřche a w řoržym pořodňju psches řuchi, wufřhnyeny řraj řěchajřche, řo jemu š řacžnosčzy řařř k džafřnam řěpjeřche. řyle mucžny wón řa wodu wołasche. Duž dwaj š jeho řyčzerjom š wulřim řpěchom wotřěchajřchaj, tola nihdže řaneho řhľdneho napitřa njenamarařchaj, dofelž w tym řahľe-řoržym pořřku šo ani jenicžku řěčřku pořolicž njeřlyřchajřchaj.

řlej, duž poř řhľdnej wjekřbinu špořžnyňch řnjeřžow nadeňdžeřchaj, řotřiz čžyřchu šo řunje š řaranom cžerřtwjeje wody wořchemicž. řaj řyčzerjeř pořřchajřchaj: „řajče namař tu wodu!“

Alle cži řnjeřžy džachy: „My řmy řami řacžni!“ Duž wobronjenaj mjecž pořbēhnyřchaj a hrožeřchaj: „řodu abo řrej!“

Wobľednyňch a řchepjetawřch řnjeřžy řwój řaran dachy, a š wřřřanjom řaj řyčzerjeř šwojemu cžakarozemu řhěžorej tón wořchemny napoj pschisřjeřchajřchaj. Alle přjedny hacž jón řhěžor k řubomaj nařřaji, šo wón woprašča: „řdže wój tu wodu namařařchajřchaj?“

Řucže řaj řamokřwalerej řwój řřelowsři řřitř wupowjedajřchaj, tola řhěžor tón řaran řyřhle wot řuby wřa a š hneřnyňm pořřladom

rjektny: „Schto šebi myšlitaj? To by mi hubjenje pschistejalo, chzyl-li picz, hdžež šu šhudži laczu! Pschi čzešči mojeje kóny! Dajtaj jim jich kublo wróczo! Róžda kapla by kaž woheń w mojich žikach palila!“

Sahanibjenaj dyrbjeschtaj taj ryczerzej tón karan wodny tym šhudnym žnježam na polu wróczo donjesč, bješ teho šo budžišče šhěžor tež š jenicžkej kapku šwojej lacžnej hubje womacžal.

F.

Wjeczor.*

Mjelk hona krynje čžemnite,
Wšcho šanka wócžo šasparne.
Njech šmērki nózne džeja,
Na njebj u hwěšdy steja.
Wóh na naš kędžbuje
Tež w nóznej čžmowocže.

Mětk šlónzo šwóji škutk došonja
U žohnowanja wjele da.
O dajmy ruku temu,
Kiž šwóji běh runa jemu:
Měr tebje wodžewaj,
Čži šlódki pokoj daj!

Tu šmjertnym šlónzo na šwěcže
Ššo pschezo jašnje nješmėje.
Kaž nóz po dnju šo wróczi,
Tak horjo radošč mróczi.
Štam praj paš hwěšdžina:
Wóh nožy poščžela!

K. A. Fiedleř.

Tale pšebń je po móžnosčzi šwěrnny pschekožł němskeje pšņnje, kotruž je Šan Bohumil Dreřler, wot lěta 1831—1858 wjelešlawjenny šeminarški direktor w Budyščinje, šbašnil a to na nawabjenje hudžbneho direktora K. E. Šeringa, wot 1837—1876 š wučerjom hudžby na Budyškim šeminaru. Kaž mi Šering šam powjedawše, měješe šo to takle: Šering, šlawny komponist, jene ranje mjeńšchu komponiziju špiša, kotraž jeho wošebje špokoji. Šsebi ju do dnyšaka tyknywšchi, dže wón do šeminara pod bórklinom hudžbu wučžič. Psched aulu Dreřlera šetka, šwóji manuscript š dnysaka wučžehnje a rjektne: „Šowle, š. direktoro, ščžinčže tekst š temu! Ša hodžinu po njón pschitádu.“ Na to Šering do šala dže, Dreřler paš do šwojeje štwy, hdžež šo š pianej šhdnje a šebi Šeringowu škladbu wospjet pschehraje, šo by najprjedy jejny škarakter špóšnal. Šotom šo do džžela da a jej tekst wjecžorneho špěwa, mohł-rjež na šóždu notu džiwanwšchi, tak wubjernje derje pschiprawi, šo šo šda, kaž budžišče pšņnjel hudžbnika wodžil, a běšče šo to tola runje nawopaš štało, podobnje kaž pola Šserbškeje Měje. Duž je tež horjecžny wjecžorny špěw wošebje lubowany a šo jara hušto w šjawnych šonzertach š powšchittkownemu špodobanju pschednošhuje. Škónčžnje hiščžje pschšpominam, šo šmy nješapomnitemu Dreřlerej, kiž bě tež šprawny pschecžel naščeho šerbšteho luda, wjeczor do jeho pohrjeba, 20. meje 1867, psched šmjertnym domom tónle jeho špěw je šeminarškim žotužom šwjatocžnje špěwali. F.

Šserbowka.

Šistoriška nobella wot Š. Šiduša. Šešerbsčžičil K. A. Fiedleř.

XI.

Šo šnědanju pječžo Šužitójo do štana mlodeho šlownika šastupichu, šo bychu wójnšku radu škladowali. Šhutnje a mjelčžizny šo čži šchecžšo nawjedowarjo hužitškeho wójšta na šwoje měšta š-

šhdachu, a jednanje šo šapocža. Najprjedy Šiegmund na rjad pschitáđe. Tón šwoje podesčžišny šańdženeho dnja jednorje šwupowjeda, na to pokasujo, tak je to jeho wotpohlad byl, šo š nimi šjednocžič. Šako bě šo š šakramentu pod woběmaj podobomaj špóšnal a pschšbahu šwěrnosčže wotpožožil, bu jemu pošna šwoboda data, teho runja tež jeho šlužbnikomaj. Š šbožu šo ša wěru naščeho Šserba njepraschachu, hewaš budžišče šo jemu šnano šlě šesčžo. Na Šiegmundowu proštwu bu jemu domolene, šo do šwojeje domišny wrócžič; tola dyrbjesče prjedy š pschšbahu šlubičž, šo nočže wo bliskosčži Šužitow a wo podawšach, kotrychž šwěđt je byl, ničžo pscheradžič. Pschi džželenju jemu Šiegmund šloty do ruki šlócži, na čžož šo roššwješeleny Šserb š wutrobnym džžakowanjom wotškali.

Šiegmund na to šašo do štana šastupi a došta domolnosčž, šo na wojerškim šudže jako pschšpohuchaš wobdžželicž. Najprjedy bu nawjedowar Šhorjelčžanow do štana pschšwjedženny. Šrunjež běščtej š jeho woblicža gromota a haniba špóšnacž, šo wón tola š pošbėhnjenej šłowu pschšbliža a na wščė praschenja š mērnej roššudženosčžu wotmolwješe. Pschššlyšchenje bě kótke. Šajaty bu praschany: „Wny ščež tež jedny wot tnych š Šabela, kotřiž čžedža Šnješowny lud w jatosčži wodžičž?“

„Ša waš njerošymju.“

„Njejšče Wny šamžnik!“

„Šaj, šym romški katholic.“

„Nješluščecže Wny š mužštwam Šanša še Šhorjelča, kotryž je Šnješowemu ludej wójnu pschšpowjedžil?“

„Šaj; ale my wójnu njejšmy šapocželi, my šo jeno wobaramy.“

„Wasch šnješ wot lěta džewjatnacže šem š braniborškim džerželšče, a braniborški š tym Šebufadnezarjom, šhěžorom Šigismundom. Woni šu do kraja šwjatnych šapadnyli, šo bychu jich jatnych wšali, a šu našče měšta špalili a w Šaborje lěhwo šaložili.“

„Wo tym ja ničžo čžinil njejšym.“

„Njewěšče Wny, šo pišane šteji: Štaršchich šrěchi dyrbja šo domaphtacž na jich džžecžoch? Ale Wny ščež šo tež na tej šlócži wobdžželili. Tu šteji ryczer š Šudy, na kotrehož rukomaj šu hiščžje mošle Šaschich putow widžecž.“

„Wón mojeho šnješa šbi, teho dla jeho šwjafach.“

„Duž budžecže jašo šwjafany; pschetož we wójnje pschecžimo Šožim nješšecželam rěla: Šoko ša woko, šub ša šub! Dwaj pucžej Šam pschedpožžamny: pucž čžafneho a wěčžneho měra a pucž čžafneho a wěčžneho škaženja. Šušwolcže!“

„Šuprajcže šo jašnišcho!“

„Wny šdacže šo we šwjatej rěči hubjenje wobšonjenny byčž. Šó, dha čžu šo wuprajicž, kaž baalške džžecži: Šak šo š naščej wěrje pošnajecže a ščež žiwy ša čžaf a wěčžnosčž, hdžž tež hacž do šónza wójnny jako jatny, paš žiwjenje we šwojich pohanskich šludach škónčžicže; pschetož potom, pschecželo, wišacže ša hodžinu na bližšchim šchtomje!“

„Šadšcho wumrjecž jako katholicški šchecžčan, dnžli žiwy byčž jako šatamany šezar.“

Šele šłowa buchu š tak roššudženny šazpicžom wuprajene, šo wójnška rada žaneho šłowa dale nješhubi, ale š wothłoššowanju šracžesče; wón bu š šmjercži wotšbudženny.

Šot tnych družich Šhorjelčžanow džewjecžo š bojoščžu psched šmjercžu šwoju wěru wotpschšbahachu, čži drušny buchu še šwojim nawjedowarjom šobu š šmjercži wotšbudženi. Mjelčžizny, kaž běchu pschšchli, čži pječžo šhmurni Šužitójo šašo štan wopuščžicžu a naščeho mlodeho pschecžela a šwojeho šlownika šameju wotšajichu.

Šrěšchi tu po tnychle pošstupach bješrěčžny šedžesče, šłowu do woběju rukow podeprjenu. Šemu bě hrošno mješ tymi ludžimi, kotrychž wěru drje wón pošnawawše, kotrychž šanatismuš paš bě jemu žušy. Š radoščžu teho dla namjet šwojeho pschecžela pschšja, jeho na wukhodžžowanžy do šwobodneje natury pschewodžičž.

Jako bēšchtaj so fruch wot stana sđalkoj, Siegmund hłowo sapschija: „Ty mi sa hlo njewosmjesch, hdyž na to spomnu, so so mi Twoje postajenje jako hłownik tajleho wójsta dživnje sda.“

„Ty mēnisch, so nad tymi, kotsiž maju mje posłuchacz, žaneje njewobmjesowaneje mozy nimam?“

„Hdyž dha to sam prajisch, haj.“

„Mój luby, to je něschto druhe, wojakow do wójny wodžicž, kotsiž sa pjenjesh hłuža, dhyžli dobrowólnikow, sa něfajku idee-u wojo- wazych. Tamni so sa kóždu wěz bija, kotarž so jim pschifaže, psche- tož woni sa to hwoju mšdu dostawaju, a so teho dla tež jeno maschiny w ruzy hwojeho wjedzerja; tuczi pak so pschezo sa tym prascheja, hacž je nawjedowař tež jich idee-i hwereny, a maju-li pschicžinu, nad tym dwelowacz, dha jeha na kóždy pad wotehnaju. Na tyhle ludži ani pjenjesh, ani wusnamjenjenja žaneho kuska nje- wuskutkujaj, teho dla so woni knježa hwojich knjesow.“

Siegmund mjelczesche. Jeho nadžije bēchu mōžny rostorh do- stala. To njebēchu žani ludžo, kotsiž mohli něfajkemu čzesčelakom- nemu mlodženzej k trōnej dopomhacz.

Jako so taj mlodženzaj po dlějšim rošrěčowanju, powšchit- kownu idee-u hufitow nastupazym, wot hwojeho pschelhodžowanja sažo wrōczischtaj a snatu kuku nastupischtaj, so Siegmund pschi- padnje wobroczi a widžesche na mōžnym buku hšdom čželow wišacz. Wjeczorny wētr we wožoktnjenej kopjeninje a s wotemrjetymi čželami tych mužow hrajesche, kotsiž bēchu sa hwoju wēru wumrjeli. Sieg- mundej bu hrosno, a do bolosneho spomnjenja na Mārku so hiščeže sežēn sacžemnjeneje nadžije mēšesche.

(Pschichodnje dale.)

Njeskomdž skladnosč.

Dženš masch hłōncžnu jafnotu,
Sutije mroki njebjō kryja;
Dženš czi sradne rōže ftu,
Sutije so tu hylly hŕja.

Duž njech twoje hešlo je,
Kima-li czi s polnej mēru
Khelich sboža, radojče,
So jōn s džakom wužišch hweru.

Wjedž, so mite sbožo je
Srēdka blisko w kōždym čžaku;
D muž njeskomdž skladnosče,
Džerž jo twjerdže s jeha krašu!

K. A. Fiedler.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Erudna powjesč pschidže s hōdžija. Knjes kantor Rōzor je 51 lēt stary wumrjel. Wo hwerneho sastojnika w zyrwi a schuli žaruje hōdžijsta wošada. Wōn bēsche hyn nascheho njesa- pomniteho hērbškeho hudžbnika a bēsche wot hwojeho nana rjane hudžbne dary herbował.

S Porschiz. Šobotu, 8. augusta, seidže so tu wubjert hērbškeje studowazeje mlodžiny, so by hłownu sšhadžowanu pschi- hotował a wošebje hłownej sšhadžisnje wuradžowanje wo namjetach polōžil. Bē jich hižom mnoho studowazych a hošči pschi- tomnych. Mjedželu, 9. augusta, bē hłowny džen. W Handrikez hoščenju, s kotrehož hērbška thorhoř smahowasche, wotewri w 1/4 hōdžin hłowny starschi k. stud. theol. Wyrzacž hłownu sšhadžisnu, witajo po spēwje: „Hiščeže Šerbstwo njeschubjene“ studowazych a hošči do Porschiz. S rošprawami bēchu wschē towarštwu sa- stupjene, jenož Delnja-Lužiza niž. Pschi wōlbach bu s hłownym

starschim sa pschichodnu sšhadžowanu k. stud. theol. Wjazšlawk- Šerbowčan, s 1. podstarschim k. stud. math. Scholta- Delnjo- Lužicžan, s 2. podstarschim k. stud. theol. Kapler- Šorabicžan. Sa mēstno 35. hłowneje sšhadžowanke buchu Kalbicy postajene. Dalschich namjetow bē jich mnoho. Na pschichodnych sšhadžowan- kach budže so nētk tež porjadnje pschednoschē sa lud posčicžecz, kotryž jedyn studowazy džerži. Delnjo-Lužicžan abo akademik, kotryž jeha mēstno sastawa, sastupuje pschichodnje wschēch akademi- kow, kotsiž w towarštwach sšhadženi njesku.

Sa finansnu kommišiju, do kotrejež so na mēstno wotkhadža- zeju k. prof. dr. Muki a far. Schewczika k. wučerjeje Polan a Mjeczka wuswolischtaj, so wustawki pschijachu, sestajane wot hē. starscheho w pschesjednosčzi hōbustawow kommišije. Malesnosče sšhadžnych Seilerjowych Spišow so s nowa sarjadowachu a sa sarjadnika, so k. wučer Polan postaji. Knjesej seminarštemu wyschšchemu wučerjeje Fiedlerjeje so sa jeha wubjerne dželo sa Seilerjowe Spišy sšadny džak wupraji, kaž tež redaktorej tychkamych k. prof. dr. Muzy. Šklad Seilerjow je hiščeže jara wobchērnny a čžaka na kupowarjow. Hacž dotal njesaplacžene Seilerje pschewja sšhadžo- wanka a pomina nētk tež tu wschēch, kiž hiščeže hwoje Seilerje njesaplacžichu; njesaplacželi so wone hacž do 30. septembra; pomina sšhadžowanke pišomnje. Wot wschelach stron bēchu telegramny a dopišy dōjške, — dwaj tež s darom, — kotrež so pschecžitachu; tehurunja porēcžachu — hižom w bēhu wuradžowanja bē sšhadžo- wanku k. farař Rhygar postrowik, — wschelazy čžesčeni hoščo k sšhadžisnje rhy hērbške hłowa. Sa Šerbški Dom nawda so 26,05 hr. Wo tširōcznej hławje na krala Wjedricha Augusta sšōncži hłowny starschi sšhadžisnu se sšhadžnym spēwom: „Nasche Šerbstwo s procha stawa.“

Sabanny wječor bē tehurunja bohacže wopytany; wopšchiesche w prēmim džele konzert, w druhim džiwadło. Konzert wuwjedže so wot Budyschskich studowazych, wošebje krajnostawškich semina- ristow, a wot dwōjneho quartetta pod wodženjom zyrkw. wučerja k. Holana-Budyschinského; nimo teho wustupi jedyn trojospēw s pschidawkami, knježna se solomaj, seminarista se solomaj k guitarje a dwaj seminaristaj se schyrucžnym fruchom sa klavier. Wschizy wubjernje skutowachu a hēbi wulkeje thwalby dobuchu. Hra: „W paklach“, wot podstarscheho k. stud. theol. Wjazšlawka po čžškim wobdželana, so wot tšoch hōbustawow Šerbowski a pječž knježnow Pancžanškeje Lipy wuwjedže a to wulzy derje, tak so bu jim se wschēch stron pschipošnacže wuprajene. Wo tutym sšhadž- čžesche hiščeže dolho wješeka sabawa wulku licžbu w Handrikez hoščenju.

Kaž bēšchtaj prēmnej dnjej jenož rjaneho podawałoj, tak tež tšeczi a pošledni. Rjany wulēt do Droždžija, hdyž so wulotny park wopyta, sšōnczi tu tak derje poradženu 34. hłownu sšhadžo- wanku, kotraž w spēwje: „Nasche Šerbstwo s procha stawa“, se sahorjenjom wot wschēch pschitomnych spēwanym, wulclnča.

— Hdyž je hakle psched krotkimi lētami knjes farař Heičzka thorošče dla se hwojeje lubowaneje Wochožanškeje wošady čžahnył, budže Wochožanška wošada w bližšim čžaku sažo wošyročžena. Knjes farař Rhyčer je druhe farske mēstno pschewsał, džiwajo na strowotnišchu krajinu. Mly s wutrobu Wochožanškej wošadže pschewny, so bōrny sažo hērbškeho duschowpastyrja dostanje.

— K powjesči wo Zeppelinowym powētronje w pošlednim čžikle ma so dodacz, so je nasch lud tak-rjez muž pschi muž hromadu stupil, so mohł hrabja Zeppelin sažo dale hwoju myšl do stutka stajicž. Wschudžom w naschim wōtžnym kraju so dobro- wōlne dary hromadžili, tak so je hižom psches million hrimnow nawdatych a hrabja Zeppelin sažo powētron naprawuje a wu- twarjuje, kiž budže so w bližšim čžaku do powētra sšēhnyčž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ja šchtwórłětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

11. njedžela po šwjatej Trojizy.

Łuf. 18, 9—14.

Božo, budž mi hrěšnikaj hnadny!

Schtwore k modlitwje cze nuczi,
Schtwore modlitwu cze wuczi:

Boža hnada,
Šhrysta rada,
Ty šy zyle khudny,
Boži šlub je tudny!

Schto je tamneju cžłowjekow, Farisejskeho a zlonika, do templa horje wjedło, k modlitwje nucziło? Niž swon-tna nusa, hlód abo tradanje; Farisejski bě drje bohaty a samožiteho zlonika swonkowna khudoba njeczisčezesche. Wjele bóle swonkowna swuczenosć pišmawuczeneho do Božeho doma wjedže jako jeneho tych, kiž šami wjele do šo džeržachu, jako bychy prawi byli a druhich ja nicžo mějachu. Šemu a jeho towaršam wěra, pobožnosć, Boža šlužba, modlitwa jenicžy w swonknjch waschnjach wobstejachu. Mójšajowny šakon jo pschikasa, wot mladosće šem jo hinał njewjedžesche. W prawym cžafu dyrbi tam byč. Šlubšeho pohuwanja, šnutstownišeho wabjenja a nucjenja njeczuje, šhiba šo chze wot ludži widženy, cžesčeny, šhwaleny byč. We blyšcžazej šarisejskej drascže khodži, w modletškej šufni š wulkimi bramami a se šchěrotimi wobrubami. Wšhitkim widomnje nješe wokoło cžola a wokoło lěwizy rjemjenje se šakonjomymi napišmami — ludži dla! Běsche to prawe cžerjenje a wabjenje k modlitwje a do Božeho

templa? Ně a šašo ně! Žedjenje wěryjazeje dusche a ponizneho ducha, nucjenje štykneho šwědomnja, hlód a lačnosć wutrobny dyrbi wabicž a nucicž k rěczi rta a k rozrěcženju wutrobny psched šnjefom! Šo cžeri tamneho zlonika horje do Božese šwjatnizy; niž š khwatnymi krocžlemi, niž š posběhnjenej wyšokej hlówu dže, ale pomalku a š cžezkeje wutrobu.

Zlonik! jedny tych šazpiwanych woteprěšow, kotřiž w šlužbje romškeho njepšecžela štejo židowski lud š dawšami a š žlami tlóčžachu. Zlonizy a hrěšnikizy buch š wjetšcha hromadže mjenowani; šchtó wě, hacž bě tamny něschto lěpschi. Šsnadž šu hrěchi mladosće, pschecžinjenje nanoweho herbštwa jeho tak šnicžile hacž do šlužby njepšecželow a pschescžeharjow; šnadž je husto pschihladowacž dyrbjal, haj šnano k temu pomhał, njeprawdu cžinicž; šnadž je šylšy khudny, wudowow, šyrotow wobhladał a jich šdychnjenja šlyšchal, kotrež šabycž njemóže. Š š prjedawšchich lěpschich cžafow je drje hišcže mało lěpscheho wufnywa we wutrobje wostało, kiž by druhdy najradšcho dosadušyl, ale kiž wuforjenicž a šanicžicž njemóže. Wo dnjo pschi zlonikowej šlužbje šlyšchi husto hlóš, — hlóš njeboh nana: Šsy ty mój šyn, džěcžo našcheho šwjateho luda, kiž šobu potkóčžujesč tón šamy lud? W nóžnych šonach šteji pschi jeho kóžu se šylšami jeho njeboh macž a pláčžo šdychujo: Moje džěcžo, šym dha tebje š bolosčemi k temu porodžila a š njewuprajomnej lubosčžu wocžahnyła, šo twoje dla džěcži našcheho luda khude a hlóadne khodža? Ššylnišcho džěń wote dnja cžuje tele dopomnjecže šaršchi-

steho doma, lepšich časow; njeměr wutrobny a šwědomnja pschibjera, pónacze roscze a skónčnje jeho pschemóže, tak je šhrěschil pscheczimo Bohu a šwojemu ludu. Hdže šo wobroczić? Šchtó pomha? Šwětne bohatstwo niz, niz człowšta mudrosč abo móž. Šnježe Božo, ty šy nasche wukhowanje stajnje a pschezo! Haj, temu Šnješej chze šo bližic, jemu šwoju winu wufnac, jeho prošyc wo wodacze. Ša chzu postanyc a k Bohu naschich wótzow hic. Šorje do Božeho templa! Dusche žedženje, nusa wutrobny, štyš šwědomnja jeho czěri k modlitwje: Božo, budž mi hrěschnikej hnadny!

Wobaj, Šarisejski a zlonik, stejitaj w templu, wobaj šo k Bohu modlitaj; — ale czeja modlitwa je šo Bohu špodobała? Ša šo czi džakuju, Božo, šo nješym jako drusy ludžo, rubježnizy, njeprawi, mandželstwoamarjo, ani jako tón zlonik. Ša posczu šo dwójzy ša tydžen a dawam džekat wot wscheho, šchtož mam. To bě modlitwa Šarisejskeho, abo tola to, šchtož wón modlitwu mjenowasche. Ale zlonik stejesche nasdala, njechasche tež šwojej woczy k njebješam posbėhnyč; ale dnyri na šwoju wutrobu a džesche: Božo, budž mi hrěschnikej hnadny! Tu hordosč, tam poniznosč, tu wulke wyšoke šłowa, tam modlitwa w duchu a wo prawdže, tu człowšta czešc a šhwalba, tam Bože špodobanje!

W šrijedšnje šwjateho templa, najbližicho k najšwjeczjšchemu, wschitkim widomny, i posbėhnjenej hłowu, i wupšchestrjnymaj rukomaj tam Šarisejski steji. Š hordym wóczkom hlada k njebješam, i hordym wóczkom na druhich modlerjom a se šazpivanjom na woboheho zlonika. Šchto chze tónle tudy w Božim domje, w mojej pschitomosčzi, w mojej bliskosčzi! O, kajki hinaschi prawy, šprawy, dokonjany šym ja! To šu Šarisejskeho myšle a jeho modlitwa je bóle šhwalobny šhėrlušch niz ša to, šchtož je Bóh jemu cžinił, ale šchtož je wón Bohu cžinił. Někajku próštwu w jeho šłowach nješlyšchisch, wutrobne šdychnješčto, Bohu špodobne, jeho modlitwa njeje!

Šyle, šyle hinał druhi modleť w Šnješowej šwjatnizy, tamny zlonik. Poniznje bě pschischol, cžisce a poniznje bě šastupil. Nasdala steji, w cžichim cžėmny mucziku, hdžež ničto jeho lohzy njeprawnje, tam chze šwoju horzu próštwu psched Boha pschinjesč. Š pokhilenej hłowu, i tšchepotazymaj rukomaj njecha šwojej woczy posbėhnyč, ani hladajo na druhich kemscheryjom, ani k njebješam. Ach, njehlada kóždy druhi nješmilnje a se šazpivanjom na njeho? Ach, móže, chze Bóh tón Šnješ jeho šlyšchec, jeho wušlyšchec? W krotkich šłowczkach šdychnješčto jeho tšchneje wutrobny wobsteji. Wšchako ničto njewė, i cžimž mohł šo hordžic a šhwalic; jenož wopłakowac a wufnac dnyri, šo je Božich dobrotow a darow šyle njedostojny byl, šo je šwjateho Boha se šwojim hrěschnym žiwjenjom šrudžil a roshėwał; jenož nutrnje a pokornje prošyc chze: Nješkodž do šuda šo mnu, nješaczšbu mje šyle wot šwojeho woblicza, ale budž mi hišchcze ras hnadny; šmil šo a pokšlynjuj mje hubjeneho hrěschnika se šwojim duchom k nowemu lepšchemu žiwjenju! Šchtož šrudženy škomdženy cžas i hroženjom jemu šrijódžerzi, šchtož nětko šacžuma, cžehož šo ša pschichod a wėcznosč nadžija, to wschitko i tej pokornej, nutrnej, horzej próštwu wupraji: Božo, budž mi hrěschnikej hnadny!

Šo cžejim pschikladže, luby šchescžijano, wolašch ty šo k Bohu? Wot koho chzešch ty wufnyč prawe waschnje, prawe wopšchijecze šwojich modlitwow?

Do templa šy w duchu wobaju pschewodžil, Šarisejskeho a zlonika, w templu jeju wohladał, nětk wopomni hišchcze, luby šchescžijano, tak šo wobaj i Božeho templa dom wrócžischtaj.

Ša praju wam: Tón džesche ša praweho do šwojeho doma psched tamnym. Pschetož šchtož šo šam powyšchuje, tón budže ponizeny; a šchtož šo šam ponizuje, tón budže powyšcheny. To šu Šesufowe šłowa! Bóh napscheczimo šteji hordym, ale poniznym dawa wón hnadu. Šarisejski wuńdže i templa runje tajki, kajkiž bě šrijedy nuts šaschol. Šeho modlitwa njeje jemu ničto pomhala, dokelž prawa njebe, dokelž i njej ničto njeje pytal. Šwoju mšdu ma precž. Šchtož šo šam powyšchuje, tón budže ponizeny.

Kak krašne pak je, šchtož nasch Šnješ wo poniznym zloniku praji: Tón džesche ša praweho dom. Šola Boha je w šwojej nusy wukhowanje pytal, psched nim šwoju wobczėženu wutrobu wušypał, pokutnje wo durje hnadny a wodawanja klapał. A pschi šwojej, po šwojej modlitwje šacžuma špodžiwnu Božu móž šprawneje modlitwy; wscha wobczėžnosč wotpada, wschitka tšchnosč šo šhubi, radoštnje klapa wutroba. Kak wješely dže tom, kiž je šrijedy tak šrudny se štyškom a se štrachom šhodžil. Njech nětk pschihladowarjo šo špodžiwaju, njech šo jemu šmėja, wón jich kėžbu nima. Šeho modlitwa je wušlyšchana, Bóh je jemu hnadny, teho je jeho žyla wutroba wėšta. Šolóženje, měr a troscht je wot Boha dostał. Bóh je šmilny, Bóh je dobrocžiwny, Bóh je wjetšchi hacž człowški hrėch. Tak kliczi a špėwa šhwalobny šhėrlušch jeho wutrobny a jashka. W mėrje hlada k njebješam, džakny a wješele wróczi šo dom k šwojemu džėlu, ně, k nowemu džėlu, k nowemu žiwjenju, šo by w Božej mozy polėpschowal, šchtož je hacž dotal šhrěschil. — Šchtož šo šam ponizuje, tón budže powyšcheny.

Luby šchescžijano, wopomni, šo Šnješowe šłowa šu ša wschitke cžasny a ša wėcznosč rėczane, wšebje pak ša tebe a k twojemu šbožu. Wopomni, šo dženska hišchcze twoje modlitwy Bože žohnowanie šmėja, jeli cžėrjenny wot praweho ducha modlitwy pokutnje a wėrjazy šo šwojemu Bohu pschibližujesch w Šesufowym mjenje a po jeho pschikafni. Na šwojich plodach budža dženk hišchcze, niz jenož Šnješowi muczobnizy, ale tež nasche modlitwy pónate. Jeli twoje modlitwy budža jenož šłowa rta bjes hlubošeje nutrnosče a šacžuwanja wutrobny, dha šo njedžiwaj, hdyž tež wutroba a ruka prošdnej wostanjetej. Prawa modlitwa po zlonikowym pschikladže je runa Moachowemu hokbitej i wolijowym liščom nadžije a mėra. Bóh je mi hnadny psches Šesom Šhryšta, mojeho Šbóžnika; to je njebjeske wotmolwjenje a šahglowanie praweje modlitwy. Boži troscht polóžuje twoju wobczėženu wutrobu, njebjeski měr cžėnje nuts do tšchneje dusche. Ša pak šo womłodžuje w Božej mozy jako hodleť k nowemu žiwjenju w Bosh. Njemóžecze wy to wobšwėdcžic, wy lubi wėrjazy a šwėrni teho Šnješa? Nješcze to hušto nashonili na šebi a na druhich, o tak huštošrocžnje a krašnje? Šdyž ty šo ponizowasche na kolenomaj w Božim domje abo w šwojej modleńskej komorzy, hdyž šwoju žyłu wutrobu wušypa psched Bohom w nusy a tšchnosčzi, njeje twój Šnješ tebe šašo wobhnadžil a šwješelił a czi wupomhał se wschitkich twojich štrachotow? Wječor ty plakasche a šdychowasche: Božo, mój Božo, šmil šo, a druhe ranje klicžescche wot- hłóš twojeje modlitwy: Šnadny a šmilny je tón Šnješ! To je štokrocžne nashonjenje prawych modlenjom se štareho

čaja a s našch dnjow, to budže tež da-li Bóh tvoje nashonjenje. Žiwjenje w modlitwie je a wostanje žiwjenje w žohnowanju! Wytasch-li šwěru tole žohnowanje, dha jo namatasch. Hamjeń.

Knježe, mojich wótzow **Božo,**
Wótcze mojoh' **Sbóžnika,**
W nozy placžo macžam **Łožo,**
Wo dnjo khodžu hjes měra.

Budž mi šmilny; **šłowčžo** hnady
Pray mi khudom' **hrěšnikaj.**
Tvojej' dobroty a rady,
Kónž šmjercž moja tola njej'.

Budž mi hnadny, moju winu
Wodaj mi dla **Ješuša;**
Njerosslem mje, brashnu sczinu
Njehašń flabe plomjeschta.

Hnadny, šmilny, dobročiwny
Je tón Knjes a wostanje!
Jeho hnady wěčne džiwny
Khwalicž chzemy wobstajnje!

W.

Modlitwa.

Wo šbože bohate,
Wo polnu šłowčžnu jašnosč
Čže, Knježe, njeprošču
Sa šwoju šbyttnu čašnosč —
Tón dar šnadž čžežil by
Mi flabej ramjeni,
A jeho blyščž mohł hycž
Wšche wótry sa woczj.

Wo tajke šbože niz —
Do dusche Khrysta šłowa:
„Ššwój šchjž wšmi, sa mnu pój!“
Mi pschezo klincža s nowa.
Ty pał, o Knježe, wěsch,
Ššto moja nadžej je;
Ach, dopjela s mikosčžu
Mi dusche žedženje!

Běh njedaj wobšanknyč
Mi s šchidkom rošlemjenym;
Mje s mozu wuhotuj
A s duchom womłodženym.
Wlyščž serow wječžornych
We šłotej krašnosčži
Mi prjedy hiščeže spožčž,
Šacž džek šo nashili!

K. A. Fiedler.

Sbožowny bur.

(M. Klaudius.)

Hłóš: Ššym Ššerbow šerbste holecžo —.

Džak Bohu! bur šym šbožowny,
Šaž widžicže wy to;
:: Wšcho nimam drje, pał bohaty
Sa tola čžuju šo. ::

Šdnyž rano roša šhadžuje,
Je mhlowe hiščeže wšcho,
Se šwojim ptuhom wješele
Šnó čžahnu na polo.

A hładam, kał nětk wuwala
Wón bróšdy wokol' mje;
Sa špomnju s džatom na Boha,
Šsej špěwam šhěrlušče.

Šnó wrónty na mnje čžakaja
A krocža sa mnu tu,
Wšchě ptacžatka šo hibaja,
Šad jich hłóš šašlyšchu.

Šdnyž Bože šłowčžo šahadža,
Wšcho rjenje rošžajni.
Ššto dha to sa pjenjesh ma?
Ma wjaz kral najwjetschi?

A hdyž šywo mlóbdny šesthadža,
A žito wlecže šo;
Je potom trawa šušchena,
A w polach šrale wšcho; —

D šchtóž njej' wohladał šej to,
Tón njerossymi mje,
Šač Bóh našch džěla, stara šo,
Šaš hnadnje žohnuje.

Tež widžu ja, kał bohacže
Sa rula wótzowšta
Tu wulke blido šhotuje
Sa wšchitke štworjenja.

Wón lutki šam to šhotuje,
Pał čžłowjek pomhacž šmě,
Šaj, dyrbi džělacž njespróznje; —
A to jom' štrowe je. —

Ach, tu je prošnosčhodženje
Wšchez' najwobčežnišče,
A čžertowški to hłowak je
Sa wšchitkich wopravdže.

Daj, šo tež mój šyn nadžiju
Wšchu staja na Tebje;
A s hnady daj jom' mandželštu,
Šaž jeho macž tež je.

Surij Bróš.

Sšerbowka.

Šistorišta novella wot R. Šiduša. Ššerbschčžil K. A. Fiedler.

XII.

Šasajtra po podawšach, w VII. stawje wupowjedanych, bě Šótłow w bolosnym rošhorjenju. Šomaly bě štur mnohich mužj a žonom, kiž běchu šo na najšwontownišchi kónž wšy, na Šhocžebus ležazy, na pučž nastajili, a šamo šchibale hólčžata a wěžipne hólčžata běchu psched tej wultotnej šhutnosčžu woněmike, kotraž bě wšchěch dorosčženych šapschijala.

Psched domom, w kotrymž šemrjety Šral ležesche, štejesche wjele wyšokich mužškich podobow w dolhich čžornych šutnjach, w kulojtych čžornych kłobukach a we wyšokich šchłórnjach, hacž do kolen došahaznych. Wotdžělene wot nich šo žónške hromadu čžišč-čžachu. S jich ramjenjow špadowachu wokolo polnych podobow hacž do kulow dele šadate běle plasčče wot čžeršeho platu, a nad polnymi wlošami, psches kotrež šo Ššerbowki wušnamjenjowachu, šo běle šchlewjerje rošchěrjowachu, kotrež wottam wokolo ramjenjow šmahowachu. Šeno woblicža běchu njesapschitryte, a ta čžerstwa čžeršwjenina, kotraž wšchě mlóbdiche žony a hólčžki hjes wu-ššacža pšchesche, šo hiščeže něžnišcha a lubošnišcha psches jaštrawu běloščž wodžecžow poššowasche.

Čžišche postupowachu mužšžy a žónške do nišeho pschěbntka, w kotrymž čžělo w jednorym čžornym šachčžu ležesche. Wěto njebě hiščeže na njón štajene, dokelž chžychu wšchitžy Šrala hiščeže ras widžecž. Še šylyšojtmaj woczomaj jemu hiščeže junu do wobled-njeneho woblicža šhladowachu, kotrež bě w šmjercži na dostojnosčži dobylo, potom š najbližšchim želaznym pschistupowachu, jim šwoje wutrobne šobuželenje a trošchne šłowa se šrudnym hłóškom wu-ššajitwšchi a šo na to šašo mjelčžizy wróčžo ščžahnywšchi.

A wona, ta wopuschčžena džowka špadnjeneje a rošteptaneje wulkosčže, šedžesche š hłowje šwojeho šmordowaneho nana. Šdže jeju licžłow běchu woblednyle, wócžžy běšchtej proštej a hjes blyščžča, rjanej hubje twjerdže šamšjeney, žadny žalosčžazy wobras, a tola wobras žalosčže, kiž bě sa šyly psche wulki. Šdnyž žana nowa podoba do jštwy šstupi a šo š njej pschibliži, wona hłowu poššěhny a jej šwoju rjanu ruky poššicži; potom šebi běly šhle-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnyje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočů ty.

Z njebies mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

12. njedžela po swjatej Trojizy.

Sak. 3, 5—10.

Žedyn s najnadobnišich darow, kotrež cžłowjeka wu-
snamjenja psched druhimi stworjenjemi, je rěcz. Zane skoczó
nima jasyka k rěczy naprawjeneho. Sak njedyrbjak tehodla
cžłowjek swój jasyk runje trjebaz fe khwalbje teho, kiž je
jemu jón darik? Sak njedyrbjak runje psches rěcz hžjom
cžłowjek skutkowacz k cžesczi swojeho Boha? A tola kak
njewužitnje so runje na swěcze jasyk husto wužiwa a kak
jara so trjeba k hrěchaj! Kajke njesbože někotryžkuli psches
swój jasyk na swojim bližšim njedoknja? Tak je jasyk
mały staw a wschat wulke njesbože móže dokonjecz. „Glaj,
bnadny wohen kajki lěš wón sapali, a jasyk je tež wohen a
swět polny njeprawdosće,“ haj, kak so wón w našim
tefscze dale mjenuje? „njepokojna sta wěz, polna smjert-
neho jěda.“ Tole wschitko pak jasyk njeje po Božim posta-
jenju, ale halle psches sleho cžłowjeka, kiž jón njewobtnjezi.
Njedyrbjak tehodla kóždy cžłowjek na to hladacz, so by
swój jasyk wobtnjezil? Kóždy wschat wě, kak lohzy so
jemu druhdy njeprawe słowo wufunje; ale kak hluboko je husto
tajke słowo bližšeho franiko a na jeho strowosći žrato,
wo tym febi tón abo tamny swjerschny cžłowjek njeje
žaneho pschemyšlenja scžinił. Tehodla chze našch dženzni-
šchi tekst našche dusche powucizcz wo wulkim skazenju hrě-
chow jasyka.

Hladajcze so hrěchow jasyka!
Wopomnicze jenož, 1. kak lohfo je skuczimy,

2. kajtu škodu naczinja, 3. kak je wostajimy.

Njeh pschezo rěczu tak, so móžu wobstacz wschudže,
Njeh se rta njewuńdže sle słowo mjes tych ludzi.

1. „Tak je jasyk mały staw a wschat so wulkich
wězow khwali.“ Haj, cžłowjek jón wschat husto sa něšto
džerzi, na cžož njetrjeba tak wofebje kězbu měcz. Ale
kak bórny je nekajke franjaze słowo wuprajene, wofebje
hdyž so nekajke roshněwajch na swojeho bližšeho, abo
hdyž so hlowny piczkow psches picze roshorjene; kak bórny
je potom nekajke starodawne pscheczestwo rošklamane; a
tola hdyž febi tu wězku pschemyšlich, dha njeje teho hódna
była, so halle so tak s hrěchom wobczezisch. Njeje pak
ta škoda psches njestludženy jasyk pschischła? Abó ty
sady khribjeta swojeho bližšeho wo nim rěczisch a bórny
bjes pschemyšlenja tež něšto njewěrne wuprajisch, dokelž
wón to njestludžisch, a to so dale njeje, a ty mašch so
samolwicz dla pschischłodzenja! Čzehodla pak tak lohzy
s jasykom shřěschimy? Dokelž febi myšlimy, so bjes prózy
swuju cžescz febi idžeržimy a swoje prawo febi skhowamy;
ale to by wopacžne waschnje bylo, a jenož Boži hněw na
so kopimy. Husto pak tež cžłowjek tehodla tak lohzy s jasy-
kom shřěchi, dokelž wuprajene sle słowo sa niczo wazne
njedžerzi, a tola ma tež wono swuju móž. Tak lohzy
psches jasyk hrěch nastanje, so našch tekst praji: „Kóžde
pschirodženje tych swěrjatom, ptakow, hadow a móškich
džiwinom budže skludžene a skludžene je wot ludzi; ale
jasyka žadyn cžłowjek skludžicz njemóže.“ Tehodla hladajcze
so hrěchow jasyka!

2. Kajtu schtodu wone naczinja! Najprjedy na naschej duschi, dofelž so wobmasa a Boži hněw so na nju pschinješe. Kať tajke nahle wuprajene ste słowo nam měr wošmje, tať rucze hać žebí jo rospomnimy! Kajtu schtodu pať móže sły jasny bližšchemu naczinicz! S hrubym słowom móžesć jemu zny wjekełosć rubicz a jemu nje-měr do wutrobny pschinjeć; kať žebí hušto žubodža tola psches losy jasny měr žiwjenja kaža; haj, ty móžesć žwojemu žobuczłowjekej psches franjaze słowo tež zny móž t džěku wfacz a jeho do czisće njesbožowneho człowjeka pschemenicz! Ty pať žy wina na jeho njesbožu; pschetož tajke njespschemyblene słowo je žwój jěd wopokasało. Njech so tola tehodla kóždy mjes nami, kiž rad žwojemu jasnyej wolu dawa, kiž lohko so da t hrubym słowam storhnyć abo žamo so nad tym swjekełi, žwojeho bližšcheho t hidženja-poknyimi słowami požypacz, stróži dla tajkeho hrěschneho waschnja. Schtó pať je, kiž nam tajke jědojte słowa do rta dawa? Sły njespscheczel, kiž so wjekełi, hdyž ma nasch röt pod žwojej mozu a móže nam a druhim psches njón schtodžic. Tehodla jemu njeschidajće! Kajki dobytł pať stóncznje tón ma, kiž je žwojeho žobuczłowjeka psches franjaze abo pschibłodžaze słowa do hubjenstwa pschinjeke? Žadny, jeno žame czeže kacze a czwilu. Duž so bjetny na kěžbu psched hrěchami jasny!

3. Kať pať je wostajimy? Najprjedy hdyž žebí rospominamy, t czemu je Bóh tón Knjes nam rěcz daril: t czezezi a křwalbje Božej a potom so bychmy so mjes žobu srosymili a žebí radžicž mohli, haj so mjes žobu powuczili wo tym, schtož je nam wužitne, wo naschim žiwjenju a wo wěcznosći, a žebí pomhali a žlužili. Nasch Šbóžnik praji: Žohnujće tych, kiž waš poklija; proschće sa tych, kiž wam schtodža a pscheczechaju waš. To je prawe wužiwanje jasny. Niz pschibłodžecž dyrbymy so na žwojeho bližšcheho, ale jeho samolwicž, derje wo nim rěczecž a wšhitko t lěpschemu wobrocžicž. Hdyž cze schtó t hněwej honi, njeje dha to najnadobnišche, so njedacz t hrěchej žobu storhnyć abo słóscž se słóscžu saplacžicž, ale wodacz a t luboscžu pytać dohycž? Je žnano Josef na wužměschaze słowa žwojich bratrow jašo wotmolwil se schiw-džazyimi słowami? Ně, — a hlaj, woni dyrbjachu jeho hišchće posdžischo wo wodaczę prošnyć. Njeje nasch Šbóžnik wužměschaze a franjaze słowa žwojich njespscheczelow snjekeł a hišchće sa nich wo wodaczę prošnył? Kať wjele žohnowanja pať wukhadža t praweho wužiwanja jasny! Kať móžesć ty měr roschěrjecž psches mīle a luboscžepolne słowo a kať žwojemu bližšchemu žlužicž, hdyž jeho samolwisch? Kať pať wožebje swjast mandželstwa so pschezo bóle wobtwjerdži psches dobre a derjeměnjaze słowa! Teho dla pschemyblimy žebí kóžde słowo, kotrež psches nasch röt džę, žane nježmē franjaze abo njewěrne być. Chžesć pať žwój jasny prawje wužiwacz, dha dži t temu, kotrehož žy so pschibłodžal. Potom budže mēr a społojnosć tebe pschemodžecž na wšchěch puczach, a tež twój njespscheczel budže cze žnano žebí bórny wažicž a cze czezežicž. „Schtož chže žiwjenje lubowacz a dobre dny widžicž, tón pojimaj žwój jasny, so by sčeho njerěczal, a žwoju hubu, so by njeludala.“ Hamjeń.

K. w K.

Bnjeński spěw.

Džak a czezež měj Bóh, tón mīly,
Kiž nam bróšdu žohnuje,
S kóždym lětom nowe džiwny,
Móž a kražnosć pokáže.

Džak a czezež ja žohnowanje,
Kiž žmy t pola křowali;
Teho wóžne wobstaranje
Deschć a žlónzo wobradži.

Džak a czezež tom' Knjesej dajmy,
Spěwajo a we štutku;
Bratrow hlódných njewostajimy,
Šmilni žmilnosć dostanu.

Džak a czezež, dóž žemja Boža
Možy plód nam t žiwnosći;
Hacz do rowa, žmjertnoh' loža,
Křwalmy Boha wjekełi!

Handrij Zejler.

Chinske přėdowanje.

Sedny chinski přėdať evangelija tole pschirunanje nałožowasche:

Nas běšche muž, tón jedny džęń do hlubokého podkopa padny a so hać do schije do masaneho bahna pschepadže. Ani hibanja njemóžny, wón sadwělowawšchi wo pomoz wołasche.

Pschipadnje runje Confucius nimo džěšche, tón wopomozwołanje sašlyšchawšchi t podkopu pschistupi a t njesbožownemu dele wołasche: „Mój wbohi žobubratsje, mi je tebe jara žel; ale kať žy jeno tať njerosomny być mohł, so žy tule dele padnył! Sa chzu czi tu dobru radu dacž: Dyrbjal-li žnadž sašo t tuteje hróšbeneje hlubiny wuńcž, dha bjet so prawje na kěžbu, so wjazh dele njepadnjesh.“

Mjes tym tež buddhistiski měschnik pschistupi a na pschepadnjeneho tele słowa složowasche: „Wbohi pschecželo, mje jara boli, tebe jow delka widžecž. Sa myšlu, by-li so tebi poradžilo, něhdže wo dvě tšeczinje abo jeno tež wo položju so mi sblizicž, dha mohł cze pschimnyć a wuczahnyć.“ — Tola podarmo so wopuschčeny prózowasche, so by po scženje tať daloko horje slěst; wón se žwojeje sadwělnje wobstejnošće njeschidže.

Stóncznje bližšche so Knjes Jesuž a sašlyšchawšchi skóžbne wołanje, so wón rucze do hlubiny dele puschczi, njesbožownemu žwoju žylnu wumožerstu ruku poda a jeho wjekele won wumjedže. Potom pať wón na padnjeneho t wóczkom polneje luboscže pohlada a džěšche: „Mój žyno, dži t mērom a njehřěsch dale wjazh!“

F.

Pschekhodžowanje.

Psched dolhimi lětami po minjenju lěcznych próšdninow jeneho žwojich něhduschich wješnych wuczeryjom wopytach, pschi czimž tón w běhu rěče tež tole naspomni: „Sapucžowal tón křócz nješym, a tule w naschej malej wšy běch tať-rjez w kłódže žiwny. Sa žebí rad won njeswěrlich; pschetož lědma puczja namalach, hdyž njeběch wot pilnych žnješkich džělaczerjom widženy. Mī běšche to njespodobne sačucže, so dyrbjach so pschekhodžowacz, mjes tym so woni w horžym džěle stejachu; pschetož mi chžyšche so pschezo sbacz, jako dyrbjeli t porštom na mnje pokasowacz a rjez: Słejće, kaťte dobre dny tónle muž wužiwa! Tón t žyła njewě, schto džělacž rěka. Pschetož to džę jim pschizpicž njemóžach, so mohli dowidžecž,

taf ja wotpoczinka potriebam, a so mój duch tež pichi pschekhodžowaniju runje taf w myšleńskim džele teži, kaž tam czěło žnjeńzarjow w pólnym džele. Sa móžu prajic, so so wješelach, jako bėchu próšdniny skoncžene.“

Sa czujach, so mój wuczer te mni rěczesche, a so móžach tež s tutych słowow něšto wot njeho nawuťncž.

Bóh mje požohnuj!

Psalm 134, 3.

Bóh Wóczez žohnuj mje!
Wón jako žórko hnady
Mój wukhow je a schit
A ktyšchi moje žady;
Šym w nush, we horju,
Pod kichžom khorosče,
Dha sczele pomoz mi
A duschu troštuje.

Šym Boži žohnuj mje!
We nim šym wobhnadženy
A s jeho šwjatej krowju
Wot hrěchow wučiščeny;
Mi duschu šahowacz
Wón w šwojich ranach chžyl,
So hacž do wěcznosče
Bych žohnowany byl.

Duch Šwjaty žohnuj mje!
Wón spožcz mi wukwjećenje
We wěrie do Šhrysta
A prawe wožiwjenje;
Nječ wón mi wulwa
Měr Boži do dusche,
Dha pola Boha šym
Sa wěcznje we hnadže!

K. A. Fiedler.

Sserbowka.

Historiska novella wot N. Židusa. Sešerbschžil K. A. Fiedler.
(Bofracžowanje.)

Wječorne słonzo runje šwoje pošlednje pruhi na semju wulwašche, jako bė ta knježna s hurje složenej hlouu a s pošbėhny-
nymaj rukomaj tele słowa wuprajowala. Šejnej priedy blėdej licžy
bėšchtej šo psches rospalitošč pocžerwjenilej, a jejnej wóczy šo
we wohnju rozžahłosče blyščeschej. Šomalu šo nětko wobroczi,
so by pola jeneje pschecželnizy šwojeje maczerje městacžko wotpo-
czinka pytała, hdžez mohla ja cžap cželneje hoščiny pschewnacž,
jako njejaby nawalnu teptanzu toni, šo s kóškom bližazych, sa-
šlyšcha. Šėdy bė Mařka šwojej woczi tam složila, s wotkal tón
šchum pschikhadžesche, jako tež hižom džekacžo jėdnizy pschi pohrjeb-
niščezowej muri šastachu, po šdacžu w njewěstosčzi, hdže dyrbjachu
šo wobrocžicž. Nawjedowar tych šamych šdasche šo jej snaty bycz.
Tu wyšoku podobu, tu blyščezazu brón, to šejhrawaze piero bė
wona hižom ras widžala. Dyrbjal to wón bycz? Nětk wón
s konja šloczi a te ščėrofe wrota k pohrjebniščezu wotewri;
wón kracžesche k nej a da šo s tej pošlaschlewjerjowanej tafle do
rěče: „Njedžiwajcže, so Waš mylu; ale mi je wažne šhonicž,
kať tale wješ rėla, kotraž psched nami leži. Močžecže mi to
powjedžicž?“

Mařka šebi šchlewjet s woblicza šchtrny a na Siegmunda

lubosčiwje hladasche. Še špodžiwanjom jeho hlad na tej rjanej
holczy wotpoczowasche, ale wón ju hnydom njespósna. To nje-
šwucžene draščenje, to pschemėnjenje psches wustate cžerpjenje, to
mėšto, hdžez ju njewocžakowasche, špěščne pošnacže šadžewachu. Kaž
šonina w džecžazej bajzy šo wona jemu šjewi.

„Šjane holczjo, ššto taf se špodžiwanjom na mnje šhladujesch
a mi žaneho wotmolwjenja njedasch?“

Wona šwój rót wotewrišchi s wurasom najšlubšcheje bolosče
rjetny, do kotrehož šo cžichi poroč mėšesche: „„Šiegmundo, nje-
šnajesch mje wjazy? Šy Ty ja něotre dny šwoju Mařku
šabył?““

„Mařka? haj, Ty šy!“ Wón jejnu ruku šapšhija, ju na šo
ščzahny a do šwojeju rukow šamkny.

„„Šladaj hew!““ wona džesche, mješ tym so šo s jeho wobje-
cža zunjo wuriny, „„tule mój nan leži; psched hodžinu šmy jeho
pohrjebali. Š wón bu hanibnje pschescžehany a škónžowany, a s nim
šy naju rjane nadžije do rowa špadnyke. Šowle na tymle mėščze
šym jemu nad jeho wohidnymi mordarjemi wječenje šlubila, a ja
wėm, Ty jo so mnu džėlišch.““

„Šaj, ja mėjach hižom priedy wšchu pschicžinu k temu, a nětko
je wona podwojena. Ty móžesch na mnje hacž do šmjercže
twaricž.“

Wona šo na njeho šlehty, a přeni krocž šo jejne šlyšy ro-
njachu a po panzeru jejneho nawoženje dele kulachu. Šutroba
bė šo jej s tym trochu wolóžila a po šastawzy wona šašo pocža:
„„Šraj mi, s wotkal pschiščžesch, a ššto Šebje a tamnych muži
šem wjedže?““

„Dyrbjy šo nětkle s krotka wuprajicž; pschetož moji ludžo na
mój wrót s njescžerpliwosčzu cžakaju. Dženša wječor Šze šašo widžu,
a potom chžemoj šwoje podeščžisny wumėnjecz. Šym Šuřitow
namakal a šo jim pschisamknył. Ššchi muri widžisch šchescžoch
wot nich, mojeju šlužbnikow a jeneho šerbškeho wuhlerja, kotremuž
mam šo wjele džakowacz. Ššmy jako wobhonjerjo do priedy
póšłani, a hiščez do pošnozy dvě šczė Šuřitow šem pschicžehnjetej,
kotrymž budža jutšje hiščez 5000 šłėdowacz, mješ tym so je jich
runje taf wjele psched Šudhšchin a dwójzy taf wjele psched Šhorjelz
czahnył, kotřiz šo po dohycžu tuteju městow psched Šhocžebusom
s nami šjednocža, so bychmy potom braniborskeho maršhrabju w jeho
krajy šbili. Kaž widžisch, je po tajkim škladnosč k wječenzju data,
a hdžez tež šy moje nadžije na šažozenje noweho šerbškeho krale-
štwy s bližichim šesnaczom Šuřitow štok dostale, dha je tola hiščez
njespuščezju. — Ale nětko njeje cžap, wo mojich planach rěczecž.
Dženša wječor chžu Šzi je wobščėrnje šdželicž, pschetož Ty móžesch
jako šlubatowaschla wjele ša jich wuwjedženje cžinicž. Tola hdže
Šebje nadeńdu?“

„„Šschewodž mje hacž k mojemu wobhdlenju, hewal mje
s cžezka šašo namakasch?““

Š lohka pošupowaschtej nětko tej mlodosťnej podobje psches
cžiche pohrjebniščezjo po wšy hacž k temu domej, hdžez cžėlna
hoščžina hiščez škoncžena njebė. „„Ša nětko w božemje, Ty
luby,““ Mařka šchepťny; žaneho kóšcha, žaneho kłoczja rukow! Nje-
widžisch, kať šuřodžo psches wotna kulaju a pošluchaju? Šalkapaj
cžischte tsi krocž do tuteho mašeho wotna, hdžez pschicžesch. Šono
k jenej komorzy pódla byđlanškeje štwy šlyšcha. Do njeje šo ja
nětko wrócžo šczahnu a na Twój wrót se žedženjom wocžakuju.
Ma taf dolho w božemje!““

Wona šo w domje šhubi, a Šiegmund šo k šwojim ludžom
wróczi, kotrychž hnydom na knjezi hród wjedžisch. Š hróšbu wo-
byđlerjo šašlyšchachu, so dyrbjy Šuřitow hošpodowacz, a wšcho
móžne cžinjachu, jich dohycž a šebi pschikšilnych ščžinicž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwas,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čě!

F.

Sserbske njedžělske łopjeno.

Wubawa ƙo kóždu ƙobotu w Ssmolerjez knihicziščeženi w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

13. njedžela po ƙwjatej Trojizy.

Matth. 6, 1—8.

W tutym stawje s Anjesoweho přědowanja na horje namakamy to napominanje:

1. ƙak mamy prawje almozinu dawacž, a
2. ƙak mamy prawje ƙo modlicž.

1. Mějće kěžbu na waschu almozinu! tak tu ƙlyšimny nascheho Sbožnika prajicž. Niz so my mamy to činicz, abo čěhodla; to ƙo ja teho Anjesa ƙamo wot ƙo rošymy; a to wón tež njetrjeba tam tym Židam pschifacž. Židzi wschał dawachu rady wot ƙwojich ƙublow tym potrebnym! Almozinu dawacž, to ƙej sčesčizianstwo tež wot naš žada. Pschetoz ƙaz dolho ƙwět steji, ƙu ƙwětne ƙubla wschelako rošdžělene byle. To sčěhuje s teho, so je Bóh čłowjekow tež s duchownymi darami wschelako wuhotował! Po tym budže jenemu lóžscho, žiwnosč a potrebnosč ƙej warbowacž, dyž-li druhemu. Dale ƙej pilny wjazy sašluzi, dyž-li lěni. Do někotreho domu pschindže nusa s thorosčju psches ƙmjertny pad. A hdy by ƙo po woli někotrych ludzi wscho semšte ƙublo jenak džěliło, sa ƙrótki čzaš by sašo tak bylo, ƙaz je to Bóh po ƙwojej mudrej radže wot spocžatka postajik. Potajkim, skladnosč tu je, almozinu dawacž, a s tym tež pschibluschnosč s tajtemu skutkowanju. To wschał njeje wola Wótza, so by bohatstwo na bohatstwo ƙo nahromadžilo, so by nahramnosč čłowjeka wobknežila; čłowjek je postajeny sa sastojnika, kiž ma prawje wikowacž tež s puntami tuteho ƙwětneho ƙubla! Čhzesch ƙo ty psche-

čziwo tajtemu žadanju wobaracž? Měnišch, so ƙo njetrjebajch staracž wo hubjenstwo a nusu ƙwojeho bližscheho, hdyž mašch jenož ƙam wscheho dosčž? To by bylo niske stejischčžo! Wsychschje je nam date. Džěl ƙobu hlódnym ƙwój ƙhlěb, tak reka tež sa tebe. Dha budže twoje ƙwětlo pócžmje sčhadžecž a twoja čzma budže ƙaz połdnjo. Sčladnosčow pak, almozinu dawacž, je dosčž. Gladajmy jenož nuts do hětow ƙhudoby a nusy, stupmy nuts do domow, hđžč je thorosčž. Drje njeje wschudžom tak, so je nusa bjes winy pschischla; ale ƙaz tón Anjes je pschischol s nam čłowjekam a njeje ƙo praschał, sčtó je nasche hubjenstwo sawinował, ƙaz wón kóždemu pomha, kiž je w nusy, tak je wón nam pschedšnamjo dał, ƙak mamy ƙo tež my pschečziwo ƙwojim bratram sadžeržecž, kiž ƙu w hubjenstwie. ƙak steji s tobu? Je tebi dosčž, so Bože ƙłowo ƙlyšchisch a snajesch? Ně, čzinjet jeho ƙłowa dyrbisch ty byčž, čzinjet tež w tym, so almozinu dawajmy wot teho, s čzimž je Bóh tebe žohnował. Gladacž pak ƙo mamy, so bychmy almozinu njedawali psched ludzimi, tak so bychmy wot nich widženi byli. Runje to tu tón Anjes thosta. Wšěčze, wjele ƙo dawasche tež w Jerusalemje; ale wutroba dawarjow njebe pschi tajkim dawanju. Žich hordosčž jich wabjesche, so almozinu sjawnje na torhosččju a na hašach dawachu. Lud dyrbjesche jich widžecž. Sáč njeje tajke sadžerženje tež husto pschi naš namakacž, so čłowjek almozinu dawa, so by mjeno a čžescž měl psched ludzimi, a njespomina na Boha, kiž tola wutrobu pruhuje? Na tajke dawanje praji tu tón Anjes: Saměrnje, ja praju wam,

woni maju swoje myto prjecz. Hdyž ty pak almozinu dawasch, njech twoja lěwiza njemě, sčto twoja prawiza čini. To je dawanje, kotrež sczěhuje i praweho křesćianstwa, i zyle křesćiansteho smyšlenja. Zyle w čichim, w potajnym, niz ludži dla, ale dla Jesom Khrysta kameho, so bychmy jeho wolu činili. Hdžež so tak čini, tam žohnowanje njewuostanje, kaž tež tu blyšchimy: A twój Wótz, kiž do potajneho hlada, tebi to sašo sjawnje saplaczego. A to junu na poslednim dnju, hdžež wscho činjenje čłowjekow na sjawne pschindže. Njeha-li dha tež my tajkeho myta dla rady a i wjekełoscju almozinu dawacz a dobrotu činicz po swojich mozach? Drje něšto je w naš, sčtož so pschecziwo temu wobara, ale to dyrbimy pschewinycz. Pomoz i pschewinjenju a i dohycju wuprošymy pak bei psches prawu modlitwu!

2. Kač mamy prawje so modlicz, to nam tu tež tón Knjes praji. Modlitwa je rěcz wutroby i Bohom. Tajka prawa modlitwa njetrjeba na sjawne pschincz psched ludžimi, a Bóh tola tajku rěcz derje rošymi! W tej modlitwje je nam wulke a wošebite prawo date, mjenujzj so kměny swoje próstwy psched Najwyschšeho pschinjesz. Prawa modlitwa pak njeje lohka. Szam Luther, tutón móžny muž Boži, je prajil, so bē jemu hušto czežto, wschitke swoje myšle w modlitwje jeno na Boha sałozicz. A njeje tak tež pschi naš, so budžemy hušto, hdyž so modlimy, wot našchich myšlow wot Boha wotcěhnjeni, a na kónzu modlitwy dyrbimy pschidacz, so so to jeno prósdne kłowa byle. Niz tak; hdyž my psched njebjestku majestoscž stupimy, dha tež dyrbimy so jej zyle poddacz. Hdyž to chzesch, dha so rošymi, so njedyrbisch činicz, kaž či hejchlerjo, wo kotrychž tu tón Knjes praji, so so radži stejo modla w schulach a na róžkach hašow. Woni bei to město pytaju, hdžež je najwjazj ludži, so bychu widženi byli: to je jim to najwaznišche. Tón Knjes i tym i zyla sjawne modlenje njewotpokasuje. Wošebita móž a šwjatocžnoscz leži tež runje w sjawnej modlitwje, kaž ju mamy w Božim domje w šjenocženstwe wěrjazych; ale tón Knjes chze tu pokasacz, kač je sa naš wysche teho nusne, tež w čichej komorzy so se swojim Bohom rosrěčowacz. Wschudžom je wón tebi bliski, a nutru modlitwu wón blyšchi, njech je to, hdžež chze. A to je nam sbóžna wěstoscž, so my ženje a nihdže njejbmy šami, njejbmy wopuschczeni, ale so móžemy bei kóždy čas pomoz teho wuprošycz, kiž je najmóžnišchi. D so my tuto našche prawo tak mało wužiwamy! Hdže so so šhubile te rjane domjaze nutrnoscze pak rano, pak wječor, w kotrymž so zly dom šhromadžesche i blyšchenju Božeho šwjateho kłowa? Kač porědko nadenžesch šwójbu, kotraž so i modlitwu sa blido šydnje a i džakowanjom sa dostatu zyrobu sašo wot blida stanje! Kač wjele čaša budže njewužitnje wužiwane, a krótkie minuty sa teho, kiž ma štajnje čaš sa naš, my njenamakamy. D so by našch čaš sašo wuknył, wjazj so modlicz, dha by na tutym šwěcze wjele lěpje bylo. A tola pschi tym tež niz tak, so by so wjele kłowow činiło, jako pohanjo činija. S tym my ničto njedołonjamy; Bóh wschaf wě, čeho je nam trjeba, prjedy dylji jeho prošymy. Dha je krótka modlitwa došahaza, hdyž je jenož nutrna a wěrjaza. Tu blyšchi Bóh, a wón ju tež tak daloko dopjelni, hacž je nam tajke wušblyšchenje po jeho mudrej radže wužitne. Pohko dyrbjalo nam bycz, i tajkemu Wótzej so modlicz. Wjele pak so nam pschi tym naš pscheczo staja, a našche čělo je kłabe. Tu kłaboscž pak

dyrbimy se wschej mozu pschewinycz, dyrbimy so zyle našchemu Bohu poddacz, so i nim šjednoczicz a štajnje, štajnje w modlitwje i njemu wostacz; tež my chzemy so i Šakubom w modlitwje i Bohom bēdžicz a prajicz: Knježe, ja cze njepuschczu, křiba so mje požohnujesch. Hdžež so tak se šwěrnej wěrjazej wutrobu modla, tam pschindže tajke myto, wo kotrymž tón Knjes tu praji: A twój Wótz, kiž do potajneho hlada, tebi to saplaczego sjawnje. Šamjen!

W. we W.

Wužiwanje žiwjenja.

Chzesch rjenje žiwjenje tu wužicz,
Nad Božej šwórbu wjekeł so;
Se šchcěpjom šboža daj bei šlužicz,
Wšmi nišči dom tež sa lubo.

A lubuj šchcěžku njewinnoscze,
Na kóždy štok so njemjersaj;
A pijesch-li křelch wjekełoscze,
Spěw džakny šebi šaspěwaj.

Džerž sa dobre, kaž Bóh cze wodži,
A šabudž, sčtož so njewróčza;
Čžerń kałaty tež róžu plodži,
To budž twój trošcht a nadžija!

Handrij Zejleš.

Štyškanje.

(Spitta.)

Šebr. 13, 14.

Prósdna je nam wutroba
Šow we hrěšnym šwěcze,
Nascha žadošč steji wscha
Tam po wótžnej hěcze.

Na drohatskej drascze je
Pschezo porjedjenje,
Štupnje počnu bolosnje
Čžinicz wobčezjenje.

Prjecžku čžahnyčž žadamy,
Knjesa dostacz chzemy;
Ach, so bóršy i nusy my
Zyle wučefnjemy!

Wšcheje winy šwobodni,
Šrěcha tež na šemi,
Chzyli Knjesej w křašnoscz
Ššlužicz i jandželemi.

Alle, Knježe, komdžich so,
Naš tu i šebi wolacz,
Špožycz, so dostojnišcho so
Wohli pschihotowacz.

Ach, kač derje, hdyž šmy tu
Prawje wojowali,
A wotpocžinkej šradnemu
Šnadu dostawali!

Šurij Bróšf.

Dar luboscze.

Jedyn duchowny w Liverpoolu sa jedyn zyřkwinj twar hromadžesche. Wón do jenyh pschekupškich kłamow pschindže a tych ludži wo dar sa njón prošeschche. Tam bēšche runje bohaty knjes w kłamach na wopycze, kotryž duchowneho próstwu tež blyšchesche; ale wón sa zyřkwinj twar ničto dacž nochzysche. Nětko tež křudy rybak do kłamow pschindže, kiž bē runje wječor šwoje šycze wupožkil, so by hacž na druhi džej we nich rybow nałojil, a tež tuteho šarar wo dar sa zyřkwinj twar prošeschche.

Rybak džesche, so wschaf je křudy muž, ale chze tola maliczkoscz dacž, tamna wudowa pschi Božim šaschczu je džē tež mało dala. Na to wón ruku do dyšfaka tyłny, wschē šwoje pjenješy wučezje a je i wjekełoscju duchownemu da. Tón so jemu wutrobnje sa to džakowasche a jemu pschjesche, so chzyl Bóh jemu našajtra bohata licžbu rybow wobradžicz. Šako tón bohaty knjes, kiž šararjej žaneho dara dacž nochzysche, to blyšchesche, so wón

njeměrjazy fmejesche a f rybakej dżesche: „Sa chzu wam wschě ryby wotkupicź, kotreż jutnje popadnjecze, a chzu Wam sa kóždy punt rybow hriwnu wjazy saplaczicź, dżyli hewaf płacza.“

Masajtra rybak f swojim byczam dżesche sa rybami hladacź, a jich tał wulku bylu w nich namaka, kajtuż hišcze ženje prjedy na jedyn ras popadnył njebe. Wón nětko fwoje ryby wsa, f nimi do domu bohateho knjesa dżesche, a tutón dyrbyjesche fwoje flubjenje dżerzecz, fhudemu rybakej wschě popadnjene ryby wotwfacź a jemu sa nje rjanu hromadu pjenjes saplaczicź, tał so rybak pjeczdzefacz krocź wjazy dosta, dżyli bėsche dżen prjedy fararjej sa zyrkwinty twar dał.

Bóh žohnuj cze, o Łužiza!

Budź f tobu Bóh, o Łužiza,
Twój kczew njech njeswjadnje;
Njech pobożnosć, myšł wěrwa
Paněr twój wostanje.
Cze rjenje pŷch wěnz poczinkow,
Ty droha maczer wótczinzow!
Bóh žohnuj cze, o Łužiza!

Ty poklady drje njeopjesch,
Kraj wuŷich mrołow by;
Szej wŷchŷche kubla wuŷwolesch
Sa ducha, wutrobny.
Njech flawa twója mlódní fo,
Kczěj twoje czerŷtwe wótczinstwo!
Bóh žohnuj cze, o Łužiza!

Njech žadny wichor njeslawa
Swjas kruty, wótzowŷki,
Niž wježe lud a knjezerja
We fwěrje, lubosći.
Njech w ŷdótku, wjerŷchku ŷtrowa by,
Ty lipa, ŷchtomje narodny!
Bóh žohnuj cze, o Łužiza!

K. A. Fiedler.

Poniżnosć.

Se žiwjenja pruskeho krala Wjedricha Wylema I., kotryž w lěcze 1740 wumrje, fo mnohe cžahi ponižneho ŷmyšljenja powjedaju. Sedyn ŷda fo nam woŷebje wobledžbowanja hódny bycz.

Wjedrich Wylem I. mějesche waŷhnje, ŷebi wječor, prjedy hacź ŷpacź dżesche, wot fwojeho komornika modlitwu wuczitacz dacź, kotrejž kral f wutrobnej nutrnosću flėdowasche. Nlowy komornik, fwoju fluzbu nastupjazy, mēnjesche, jako přeni krocź wječornu modlitwu pŷchedczitasche, pokornosći napscheczjo kralej winojty bycz, fo flowa: „tón knjes žohnuj tebje“, pŷchemēni do: tón knjes žohnuj Waŷchu Majestoŷć!“

„ŷchto tu ty cžitacħ?“ fo kral pŷcheŷlapjenty wopraŷcha.

A teho mēnjenja, so njeje móznarjej hišcze doŷcź cžesće wopofasał, komornik porjedži: „Tón knjes žohnuj Waŷchu najwŷchŷchju kralowŷku Majestoŷć!“

Nětko pał fo kral roshněwa. „ŷhzeŷch mi ty tu modlitwu ŷpŷpacź? Pŷched Bohom bym ja tał derje hrēŷchnik kaž ty. Teb je rēta, tón knjes žohnuj tebje, tebje, tebje! Napscheczjo Bohu bym ja wbohi cžerw!“

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot N. Žibuŷa. Seŷerbschczil K. A. Fiedler.

XIV.

ŷwēŷdy hišcze na njeju ŷtejaču, jako Maŷzyny lohki ŷtup roŷu f trawnych ŷtwjelzow ŷetrėwasche, kotreż pŷches wuŷku ŷchcēžku, woŷrjedź lēŷa w runu cžaru do ŷhoczebuŷa wjedžazu, wiŷachu. Wona bē lēdy ŷto kroczel do lēŷa nuts, jako wyŷoka muŷŷka podoba ŷesady mózneje kšóžy wuŷtupi, jej f pŷcheczelnym poŷtrowom ruku poŷkiczi a ju potom do fwojeju ramjenjow ŷamkny. „Dha by Ty pŷchi wschěch mojich próŷtwach tola jowle?“ wona f něžnym porokom ŷapocza; „jara huŷto ŷhoczebuŷczenjo hacź hew wujēchuj, a a hdy bychu ŷže namakali — by fo sa mnje poŷlednje bycze ŷhubilo, kotreż mje hišcze na žiwjenje wježe!“

„Niž tał bojasnje, moja luba! ŷeno wjeŷni ludžo w novembri tał ŷahe ŷawaju. Muŷŷtwa knjesa ŷana dyrbyja fo nětkle hišcze wot fwojeje wschēdneje pjanosće wuŷpacź.“

„Nježortuj, Siegmundo, mi je wokoło wutrobny pŷche czežko f temu.“

„Mi tež, ale jeno teho dla, doleł mam fo wot Tebje dżelicź. Njemóžach pŷches wutrobu pŷchenjescź, Tebje tał ŷamu hič dacź; hacź na kromu lēŷa chzu cze teho dla pŷchemodžicź.“

ŷucz bywasche w drjewinje ŷchērŷchi, a ruku w ruzy wonaj dale kraczeŷchtaj. Fo jenohodžinstim puczowanju pŷchińdžeschtaj f tamnemu dubej, kotryž je pŷcheczelnimemu cžitarjej hišcze derje ŷnaty. Maŷzyna žyke bycze pŷchi jeho wohladanju ŷarža. „Pŷched mało dnjemi,“ wona pod bylŷami pocza, „wón hišcze jowle ŷedžesche, a rańŷche flónczko flwēcjesche, kaž dženŷa, na naju hubjenŷtmo; o so by wono wot tuteje hodžiny ŷem naju žiwjenje roŷ flwētkla a ŷbožownej wobflwēcžalo! — Tola nětko niž dale, Siegmundo! Njewidžisħ tamle teho muža, kotryž f pŷchelonjerŷtim hladom wokolnosć pruhuje? Maŷpjet do lēŷa, a Bóh pŷchemodž Tebje a mje!“

Wona fo f jeho wobjecza wuwiny a dżesche bjes wohladanja pŷches bliŷke ŷpuŷchczadło ŷprowje f mēŷchczanŷtim wrotam. Siegmund pał wosta ŷejo a žedžiwje sa nej hladasche, doniž fo ŷesady wóŷchiny, ŷprowju wŷchudže wobdawazeje, ŷhubika njebēsche. Lēdy bē Maŷka tu ŷamu dozpika, jako fo jej mała podoba f wulkim brēmjenjom na khibjecze bližesche. Wórsy ŷpóŷna, fo je to žid Levi. ŷ pŷcheczelnym poŷtrowom cžyŷche fo wón, bjes praweho pohladanja na nju, nimo njeje ŷunycź, jako jemu naŷcha pŷcheczelniza pucz ŷaŷtupi a fo f wutrobny poŷtrowjenjom wopraŷcha: „ŷdžeha cžecze, Levio?“

„Božo mój!“ dżesche fo ŷpodžiwazhy pŷchekupnił, „f wotkal Ty pŷchińdžesħ a hžeha dżesħ? ŷdže maŷch fwojeho nana, a cžzeŷch ŷaŷo do lawŷkeje jamy ŷebi ŷwažicź?“

„Mój nan je mowty a ja cžyŷch f Wam.“

„ŷm, hm! ŷchtoha móžu ŷži ja wbohi, ŷtary muž pomhacź?“

„Mój móžemoj ŷebi ŷnapschecznje f pomozhy bycz: Wŷ budže cze mój nan a ja wothladam Waŷ jako Waŷche dżeczjo.“

ŷchēdžiwzowe cžahi fo roŷjaŷnichu, a wón, kotrehož waŷhnje njebe, wjele flowow cžinicź, jednorje rjekny: „Njech tał je! dži do mēŷta; wokoło pŷchipołdnja bym ŷaŷo domoj.“

„Dobry Levio, o wróczcze fo se mnu!“

„ŷhzeŷch-li pētna džowka bycz, njeŷmjesħ nanowe pucze pŷchēŷchizowacz. Du nětkle na fwoje pŷchekupniŷtmo, a wrót je roŷbrojenty cžaf.“

„ŷdže dha cžecze?“

„Na wŷy, flnano tež do ŷótkłowa.“

„Božedla njeńdžcze tam! Njewēŷcze dha, fo ŷu tam ŷuŷitojo wŷchu wokolnosć wobczahnyli?“

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spař měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

14. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Matth. 7, 24—27.

Wo mudrym mužu rěczy Anjes. Hdyž hewał cžłowje-kojo wo tajkim šlyšca, potom drje š hromadami k njemu khwataju, ale žaneje pomozny, žaneje rady ša to, ša cžož tajku pytaju, njenamařaju; jeno to pschezo šhonja, šo šu tamni mudri došcž, jich wo jich pjenjesy pschinjescž. Wjele nušnišcho, hacž k tak mjenowanym mudrym ludžom khodžicž, je: šam mudry muž, mudra žona šo šcžinicž. Ty móžesh šo tajki šcžinicž, mój pschecželo, šamo hdy by žanych wo-šebnych duchownych darow njeměł; móžesh, hdyž tež potom niž mudry ša tutón šwět, dha tola, šchtož je wjele wažnišche, mudry šo šcžinicž ša njebjeske kralestwo, tak, šo šwoje wěcžne šbože na dobry twjerdy šaklad šałožišch, a to šamo šo cži wšacž njemóže. Duž šlyšchmy to praschenje:

Mudry muž, mudra žona, nochžył šo tajki šcžinicž?

Šhrystuš praji nam: 1. hdy tajzy budžemy;

2. hdy budže šo pschede wšchem pokasacž, hacž tajzy šmy.

1. „Šchtož te moje šłowa šlyšchi a cžini je, teho pschirunam ja mudremu mužej, kiž je šwój dom na škatu wutwaril“. Šo Šhrystušowe šłowo šlyšchimy, to je to přenje, šchtož Šhrystuš wot naš šebi žada, a to je woprawdže tež to najšnadnišche, šchtož tón wulki Bóh wot naš šebi žadacž móže. Šižom, hdyž njebjchmy na cžłowjeka, kiž š nami rěczy, cžyly pošłuchacž, bychmy š tym wopokasali, šo jeho nječšecžimy. A na Boha nochžyli šedžbowacž?

Čhyly woprawdže šebi myšlicž, šo budže Bóh tajke nje-čšecženje šebi lubicž dacž, abo šo wón jenož k temu rěczy, šo njeby ničto na njeho pošłuchal? Hdy bychy woprawdže tajzy njerosomni cžłowjekojo byli, kiž bychy šebi tajke myšlili, hižom ta khwalba, kotruž Šhrystuš Marji dawo, jako k jeho nohomaj na jeho rěcz pošłuchasche, by jim něšchto druge dyrbjala prajicž. A kał cžyly my žohno-wanje wot jeho šłowa mēcž, hdyž njebjchmy jo cžyly šlyšhecž? Najmyšchšche šbože ša cžłowjeka žane šbože njeje, hdyž jo šebi njecha pschizpicž. Tak wostanje tež najkraš-nišche šłowo, Bože šłowo, hjes kóždeho žohnowanja ša cžłowjeka, hdyž jo do šwojeje wutrobny pschijecž njecha. Ale ach, jich wjele ani wjazny šwolniwnych njeje, wulkeho Boha šlyšhecž, je Samuelom rjez: rěcz, twój wotrocžł šlyšchi. Wjele bliže leži jim druge šłowo: šchto je tón knjes, šo bych ja dyrbjal pošłuchacž na jeho hłób? Štar-šchi žadaju šebi drje wot šwojich džecži, šo bychy na nich pošłuchale, pošłuchaju drje tež hušto — a druhdy kał jara! — na šwoje džecži, ale na wulkeho wótza wšchitkich cžłowškich džecži njepošłuchaju. Na tajkich, kiž šo ša mudrych wudawaju, šedžbujaju drje cžłowjekojo, kaž by jich šłowo wěrne šłowo Bože bylo, ale na woprawdžite Bože šłowo, na šłowo wěcžneje mudrosče njepschindže jim ani do myšlow šedžbowacž. Woni šo drje šami rad šlyšca rěcžecž a mēnja, šo je jich rěcz tak mudra, ale teho njechadža šlyšhecž, kiž móže šam wo šebi prajicž: ja šym, kiž šym, a budu, kotruž budu. Tež jow placži: hdyž šu šo ša mudrych mēli, šu woni blasni šcžinjeni. W šwojej blasnosčzi teho

wot so storca, w kotrymž wschitka mudrosć w polnosći bydl, kiž móže sam jim pucž k wěrnemu sbožu pokasacž.

Alle kaž kusne to sa cžlowjeka je, so na Bože słowo posłucha, Ahrystuž tola holeho posłucharja hišće mudreho njemjenuje, praji wjele bóle wo tajtim, so dom swojeho sboža na pěst twari, so potajkim žaneho wobstacž, žaneho saklada nima. Hišće jene žada: sčtož te moje słowa słychi a cžini je, kaž tež hišće přichi swojim dženju swojich wučobnikow na to dopomina, hdyž jim pschitaja: wučće jich dženžecž wschitko, sčtož ja wam pschitajasał bym. Wschitko tež hižom staršchi husćišcho storca: ja bym swojemu dženžcu wschitko prajił, ale wono njecha posłuchacž, to reka, po mojej radže cžinicž. Woni jara derje wjedža, so ja jich dženžcu wschitko wot teho wotwisuje, so po nej cžini. To chze tež Bóh. Wón tola k nam cžlowjekam njerěči bjes wotpohlada, wón nicžo bjes žyle wěsteho wotpohlada njecžini, chze se wschěm, sčtož cžini, tež něsčto wěste dozpicž, tež s tym, so nam dawaj swoje słowo słychecž. Wón tež niž jeno tehodla k nam rěči, so by naš nastróžil w našich cželnym hrěschnym žiwjenju, abo so bychmy něsčto rjane słycheli, kaž druhdy praja: to běšče rjane předowanje, bym so prawje na nim natwaril, ale potom tam džeja a na njo sabudu, po nim njecžinja. Potom sa nich tuto předowanje wopravdže žane rjane předowanje njeje bylo, woni nejso so s njeho natwarili. Potom hake je sa cžlowjeka předowanje rjane, žohnowanja polne, natwarjaze bylo, hdyž so psches njo k temu nawobicž dawaju, po nim cžinicž, swoje sbože dale na nim twaricž, so bliže dacž domjesč k wěčnemu sbožu.

Alle njespominajmy, hdyž wo tym rěčimy, so mamy Bože słowo cžinicž jeno na to, so bychmy něsčto dokonjeli, Bože kasnje dženželi, tež slubjenja, tež słowa trosčta, kiž so w bibliji namakaju, so tola tež Bože słowo, tež te same mamy cžinicž, to reka, na nje mamy so polnje spusćecž. Wo wjele wjelela, wo wjele mēra pschinješu so cžlowjekojo psches to, so so polnje na nje njespusćecž. Sak wjele wjazny mēra by do našich wutrobom cžahnylo, hdy bychmy wopravdže chžyli cžinicž po tym słowje: njestarajče so, wasch njebieski Wóčez wē, so wy teho wscheho potriebacž. Abó po tym druhim: porucž temu Anjezej swoje pucže a mēj nadžiju k njemu, wón budže wschitko derje cžinicž. Sčtož ma wopravdže tajku nadžiju a teho dla jemu swoje pucže porucž, teho njemóže žadny njemēr wjazny stróžicž, bjes staroscžow kaž dženžcu psches žiwjenje pónidže. — Haj, niž jeno wo mēr a wjelele hižom na semi so pschinješemy, hdyž po jeho słowje njecžinimy, tež wo swoje wěčne sbože. Wschetož tosame potom njesaložimy na njesachodny sałožk wěčneho słowa Božeho. Abó na cžo chžyli swoje wěčne sbože sałožecž, je-li so niž na to, sčtož s wěčnošće je, na słowo wěčného Bóha? Wěč, dha budžesch žiwny, twoja wēra je cže wustrowila, je tebi pomhala, wona praji a slubi. Sčtož po tutym słowje cžini, sčtož we wēre so dženželi ke Ahrystužkej Desušej, sčtož swoje sbože docžala wot njeho, jenož wot njeho, na njeho swoje dowěrjenje staja sa cžas a wěčnošć, tón je swoje sbože na tu skalu stajil, kiž s wěčnošće nuts došaha do tuteje cžasnosće, je dom swojeho sboža twerdže sałožil, je mudry muž so scžinil. Žadny cžlowjek njetwari swoju kēžu, kiž dyrbi jemu w tutej cžasnosći sa jeho cželo služicž, na mjehki pěst; chzemy mudri byč, sak mohli sbože swojeje dusche, kiž dyrbi nam we wěčnošći wostacž, na sachodny pěst semskich wēzow twaricž? Duž dha cžinimy w kóždym nastupanju po Božim słowje, kotrež słychimy, a my so mudri mužojo, mudre žony scžinimy, njetriebamy k sak mjenowanym mudrym ludžom kłodžicž. —

2. Alle so bym so tajny scžinili, mamy tež wopokasacž. Hdy dha so to najlěpje pokasa? Swontownje njemóžemy to pschezo hnydom sak bjes wscheho widžecž, hacž je so dom na pěst abo na skalu natwaril. Saklad leži we hlubinje. Hake hdyž strachi

pschindu, so to pokasa. To chze Ahrystuž prajicž, hdyž w pschirunanju dale rjeknje: „jako nahly deschecž padže a woda pschindže a wētry dujachu a na tón dom storkachu, wón wschaf njepadže; pschetož wón běšče na skalu stajeny“; wo druhim domje sak, kiž běšče na pěst twarjeny, reka: „duž wón padže a běšče jeho pad wulki.“ Wobemaj domomaj hroža te same strachi a nētk so pokasa, so běščaj hinał natwarjenaj a njebščaj jenak wjele hōbnaj. Sak je tež pola cžlowjekow. Sak dolho wschitko derje dže, žiwjenje cžiche, bjes cžesščich domaphtanjow wostanje, sda so, kaž by nje wēryjazy, kiž so wo Bože słowo njestara, so po nim njesložil, runje sak derje psches žiwjenje pschischol a w žiwjenju wobstal, sak tón, kiž so k Božemu słowu dženžil. Haj, husto tamny po sčacžu dale pschindže a je sbožownišchi hacž tón; wón so hordži pscheditym, jeho snano tež sazpiwa. Alle hdyž potom cžasny spytowanja a pruhowanja pschindu a wone pschindu sa wobeju jenak derje — husto pschindu žyle te same — potom so pokasuje, so sbože swojeho žiwjenja njeistaj na tón samy saklad twariłoj. — A tute pruhowanja a domaphtanja, to so te wichory žiwjenja, kiž husto njenadžujzy pschindu, to so nahle deschecžiki srudoby, kiž cžlowjeka husto sak jara poraža. Sčtož twerdže njestaji na Božim słowje, tón bēži potom k cžlowjekam, so by pola nich pomoz pytal. A tola reka: saklaty je, sčtož so na cžlowjekow spusćecž, woni pomhacž njemóže, tón storži a žaloscž, hdyž pola nich docžakanu pomoz njenamaka, tón by chžyl sawutlicž, dokelž wjazny njewē, hdy by so hišće mohł wobrocžicž. Nahle deschecžiki srudoby torhaju jeho bōrny jow, bōrny tam, pschinješu jeho bōrny na tu, bōrny na tamnu myšl; wón njenamaka, hdy by jeho noha mohla twerdže stacž. A hdyž wichor kudneho dnja pschindže, kiž jemu tež posledni sbytk wscheho teho precž wosmje, na cžo běšče so hacž dotal spusćecž, potom hlubofo padnje a njebudže mōž wjazny stanyč. Sbože jeho žiwjenja je na pschezo skazene, jeho sbožnosć na pschezo shubjena. — Žyle hinał tón cžasny spytowanja a domaphtanja wobsteji, kiž swoje žiwjenje a sbože swojeje dusche na Bože słowo sałožuje. Wón cžuje drje tež, sak wichory wofofo njeho howrja, tschepota tež pod cžeskim njesbožom, sacžawa tež tu srudobu, kiž jeho trjehi, ale žaneho sawutlenia wón njesnaje, padnyč njemóže, jeho wēra, jeho dowěrjenje dženžil jeho sak se želesnymi pschidženžawłami twerdže na sakladže Božeho słowa a jeho slubjenjow; te jeho pschezo sak troschtuja, dawaju jemu pschezo sak nowu mōž, so njesawutli, ale troschtny rjeknje: mōj Anježe a mōj Božo, moja skala a mōj hrōb, na kotrehož so spusćecžam. A pschindže hrēch, do kotrehož je tež wón padnył, chze wón jeho do skazanja storčicž, dha steji pod kschizom na Golgacže, k temu so dženžil, tón woła sa njeho: šmilnosć, šmilnosć. A duž wostanje, hdyž so tež hlubofo ponizeneho sacžawa, tola troschtny a khwali:

Sa bym psches Ahrysta krawne rany
Tón prawy grunt nētk namakal;
Troscht drugi njeje namakany,
So bych so we nim sadowal.
Tón grunt mi wěčnje wostanje,
Hdyž wschitko druge sahinja.

Aa tutym sakladže wón wostanje a njepadnje.

A pschindže tež sa njeho posledni najcžesščich wichor, wichor šmjercže a kuda, wón steji na wotwalenym rowowym kamjenju swojeho Sbožnika, kiž je tež sa njeho šmjercži mōž wsał, dženžil so k jeho słowu: sčtož do mnje wēri, tón nihdy njewumrje. Šsmjercž a kud dyrbitaj cžefacž pscheditym, tym žiwjenjom, tej prawdosću. — Sak wostanje dom jeho sboža jemu njehnuty pod wschitkimi wichorami, kiž móža jemu jow sak tam hrošecž. Wón je wopravdže mudry muž, mudry sa njebieske kralestwo. Dochžyli so wschitny tajny scžinil? Tuta mudrosć je jenicžka prawa mudrosć, kiž wērne žohnowanje pschinješe. Duž dha njech

Chrystusowe słowo było nam głęboko do wnętrza serca: „Słotó te moje słowa słyszy a czyni je, tego pschirunam ja mudremu mužej.“ Hamjeń.
W. w H. W.

Spytaj to!

Wsmi wschędnje jene słowo febi
Ty i luboh' słowa Bożeho
A sshowaj, wopomni we wnętrzu,
Słotó tebi praji, kafa to.

Ty potom wěšće bórsh shtonisch,
Kaf sbože tebi pschiradnje,
Kaf wjele lóžsho czeže snješech,
Kaf śwět cze mjenje sawjedže.

Tež wjele bólc budžesh hladacž
Eso hrěcha, budžesh sfludnišchi;
Pšeches twoje snamjo budža drush
Tež na pucž Boži nucženi.

Ty budžesh dale spokojnišchi
A džělacž rad a wješele.
Duž: krótko słowo kóžde ranje!
Tón pospyt žel czi njebudže.

Surij Bróšt.

Srudna podawisna.

Se fewjerneje Ameriki a to i New-Ingolda w Pennsylvaniji nam psched mnohimi lětami sledowazu srudnu powjesč podachu.

Psched dwěmaj lětomaj mlody cłowjeł, wěšty Josef Maurer, knježnu Settu Uingerownu, kiž bě lubuščt swojeju starscheju, wob-rěcža, so by i nim czełnyła, dokełž běschaj so jejnaj starschej sa-powjedžiloj, ju jemu sa mandželstu dacž. Sblasnjena holcžka po jeho radže cziwjese, a jejny nan so sapschibaha, so wona ženje sašo do starschiskeho domu sastupicž nješmje. Psched lětom Maurer do Kanady džěše, a i pjenjesami, wot njeho blanyhmi, a se swojej kamšnej malej sašlužbu Setta febje a swoje džěcžo žiwjese. Duž psched někotrymi nježelemi jejny muž w Montrealu na jětra wumrje. Želaza wudowa nadžijese so, so je czaš twjerdu myšl jejneho nana smilil, a so se swojim nimale dwělětnym džěščom do starschiskeho domu wobroczi. Tola wschitke próštwy běchu po-darmo. Nan swojej džowzy a jejnemu džěšču pschedytk we swojim domje sapowjedzi a psched nimaj durje nješmilnje samtny. Nólž běšče symna a daloko a schěroko njebe žadny dom. Bližšče ranje Settu i jejnym džěščom psched durjemi starschiskeho domu morweju namakachu. Wobej běschtej smjeršnylej. Bodarmo běšče wobšta macž to male stworjeńcžo hišcže do swojeho kamšneho drascženja sawalecž pytała.

My so wěšo i polnym prawom nad nanowej njesjednoczi-woscžu a surowej krutošču roshorjamy, kotryž bě nanej shubjeneho byna tak njepodobny. Tež sda so ta próštwa na tak někotrych starschich derje nałożena bycž: Nječiničže teho runja kaž wón! Njewotstorkujcže swoje džěczi, hdyž wone i roščacžom wrócžopucž pytaju i starschiskej wnętrze a i starschiskemu domej! — Niž mjenje pał je tale srudna podawisna tež napominanje sa džěczi: Njesazpivajcže žohnowanie swojeju starscheju a hladajcže so pucža hrěcha, pschede wschēm tež pschi wobsamlnjenju mandželstwa! Waschej starschej mataj prawo na to, tež pschi waschim woženjenju wot wasš słyschanaj bycž a febi žadacž, so wy snajmjeńšcha w sčěrp-li-woscži jeju pschiswolenje wocžalacže.

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot N. Žibuša. Sešerbschcžil K. A. Fiedler.

(Pštracžowanje.)

„Nól, Levio“, někajki rycželški službnik rjekny, „Ty so prawje bórsh se swojeho pschekupnistwa wrócžisch.“

„Bohu budž džal, so tule holcžku setkach; hewaf budžich tym mordarjam do rukow padnył.“

„S wottal pschirndžesh, rjane džěcžo?“

„S Rótkowa, hdyž Hufitam czełnyš.“

„Hdyha tam pschicžezechu?“

„Dženka w nozy.“

„Kaf słni?“

„Wčžera se sakhadženjom blónza jeno někotři pschirndžechu; ale wotoko polnozy je jich hišcže wjele pschicžahnył.“

„Dyrbimy knješej Janej smolom wo tym powjesč dacž, so by Ty Hufitow widžala a so móžesh wo nich wědomoscž dacž. Hdyha by namakacž, rjane džěcžo?“

Levi rucže sa nju słowo sapschija: „W Leviowym domje w židowskej hašy; mje swješela, so móžu tym knjesam pošlužicž.“

„Słotó wěm, to bym prajila“, Mařka wotwobarajzy džěšče; „Hdyžcže to jeno swojemu knješej; ja njemóžu ničžo druge pschi-stajicž.“

„S cžěłanzom i nješczechelškeho lěhwa wójniški roščasowaf rad sam porěczi; duž so jeno na to pschihotuj, so smějesh bórsh psched knjesa Jana stupicž, a dopomni so na wschitke wobštejnoščje. W tu chwilu móžesh i Leviom do jeho domu hič; my po Tebje pschir-džemy, hdyž budžesh žadana!“

S tymi słowami: „Mi by lubšcho było, hdy byšcže mje na pokoj wostajili; ja i wulfimi knjesami rada njerěcžu!“ so Mařka i Leviom wotšali. Tola lědy bě wona swoje smaczi w Leviowej stwje wotpoložila, jako pošol pschirndže, so by ju na hród dowjedł. S wopředka so wona pschecžiwjese, šobu hič, ale pschirěčžowanje Leviome, kaž tež kamšne pschewědčenje, so jeje napschecžiwł ničžo pomhacž njebudže, jejny njelóšcht pschewiny, a wona džěšče. Šo dołhim khodže bu wjedžena a psched wyšofimi durjemi jej porucžene, tak dołho wocžalacž, doniž wolana njebudže. Lědy běšče tam chwilku postala, jako so krute mužske stupy bližachu, a mlodženž psched nej stejese, kotrehož prawidlowne cžahi sledny słneje cžěł-noščje a brějdowanja pošasowachu. Pschewšlapnienty wón wotomil na Mařku hladasche, a jeho cžahi so wožiwichu.

„Ty by jara pschecželna, rjana Sserbowka, so mi salutujesh, moje šlubjenje dopjelnicž. Budžich je tež nětko i cžěka dopjelnicž mohł. Duž je na kóždy pad lěpje, so by Ty tudy pola mje, hacž ja w Rótkowje.“

„K Wam ja nješšym pschischka, knjes Luthero, ale steju jowle na porucžnosč Wascheho knjesa nana, kotryž cže wote mnje něščto wo Hufitach słyschecž.“

„A ja cžył wot Tebje tež rad něščto słyschecž. Tola naj-prjedy nan, potom byn!“

W tym wotomiku so durje wotewriču, a Mařka bu nuts pušcžena. Knjes Luther mjes tym po korridoru horje a dele khodžese, kručže roščudženy, so nočzy prjedy i blaka twočnyčž, doniž Sserbowku hišcže ras widžal a i nej porěcžaf njeje. Šeho sčěrpilwoscž njebu na žanu twjerdu pruhu stajena, pschetož Mařka so bórsh sašo šjewi a cžyšče i hujnym postrowom nimo njeho spěchowacž. Tola wón jej pucž i tymi słowami sastupi: „Słysch, holcžka, kaha je twój nan do Rótkowa pschischol? Nješšym swoje słowo derje džeržal?“

„Khorj je tam pschischol a nětko je njebohi“, džěšče Mařka i hróšbu; „mějčže džal sa Waschu dobrotu, ale nětk dajcže mi hič!“

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihiczišcžeńni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

15. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Psalm 37, 4—6.

Bucz k mērej
čže nam psalmista tudy pokasacž.

My šo praschamy:

1. Kak jón džemy?

2. Hdže wón domjedže?

1. Měj šwoje wjebele na tym Knjesu, t. r. wobrocž šwój duch na teho Knjesa, šo by s njeho mozy šwojeho žiwjenja wšał. Čłowjekojo šwoje šwjekelenje na druhich wězach pytaja — jedyn na towaršchnosći, drugi na knihach, tšeczi na šwětnych šwjekelenjach, na wulětach a pucžowanjach — tole napominanje čže nam prajicž: Njepytaj mozy šwojeho žiwjenja w tym, ale pytaj je pola Boha. Podaj šo se šwojim duchom do šjewjenja Božeho, do biblijskeje štawisny, do wucžby Božeho šłowa. Kaž šo něchtó w šahrodže na wšchelakich plodach šraduje, tak tež my na wšchelakich plodach šłowa Božeho. — „Měj šwoje wjebele na tym Knjesu.“ Ale šteji to w našej mozy? Mózemy šo k wjebelu nušowacž? Wěšo, dokelž je w Bosy wšcho wjebele a na teho, kiž Bohu šo podda, tež tajke wjebele pschindže. Duž porucž temu Knjesej šwoje pucže. To naš dopomina na naše starosče. Mózemy je wot naš wotwalicž? Haj, to my móžemy s tym dvojim dowěrjenjom: šo ma Bóh móž, kiž našej šłabosći pobrachuje, a šo ma lubosč, ša naš šo štaracž. A tajkemu dowěrjenju dyrbiš šo pschěbēdžicž. To dyrbi twoje šłowo bycž we

wšchittich tyschnosčach, kaž tež w kóždej starosći. „Porucž temu Knjesej šwoje pucže!“ Kač wjele je w tyschnosčach hižom špěwanje tuteho šhěrlušcha šrudnym wutrobam pomhało, kiž je po našim psalmje špěwany: „Ach, porucž Bohu šwěru!“ A mēj nadžiju! Nadžija pschinješe k dowěrjenju, šnustkownu radosč. Nadžija widži rańichu hwěšdu. Wona wě, šo dyrbi dobre wot Boha pschincž. Tak hlada nadžija do šłoteho pschichoda. Šbóžne šacžuwanje „wěčnowsče“ bjerje čžež cžežkeho nēcziškeho čžaša wot ramjenjom.

2. Bucz wěrjaznych wjedže k mērej. Bóh budže jim dacž, šchtož wutroba šebi požada. To njeha prajicž, šo by šo džěšču Božemu kóžde małe pschecže dopjelniło. Kaž dolho my mudrosče nimamy, prawe pschecža mēcž, tež Bóh nad tym wjebele mēcž njemóže, nam wšchitke pschecža dopjelnicž. Wón džě by pschi tym jenym, šchtož je nušne, šadžěwał. „Našcha wutroba je njeměrna w naš, domiž njewotpocžuje w nim.“ Hdž pak je jeho namašala, potom ma pokoj. Potom w tym jenym šo wšchitke pschecža dopjelnja, kaž pucžowac w zušbjě tyšazore wobštejnosče čžujesche, dokelž bēšche šdaleny wot teho jeneho, wot domišny, a hdž je šo domoj wrócził, wón wjazny na tu cžežkotu njepomni. Wutroba, kiž šo k Bohu wróczi, ma mēr. „Wón budže wšchitko derje čžinicž.“ Hdž přjedawšche šlubjenje nam to šbože šjewi, kotrež našche žiwjenje w Bosy šobu pschinješe, tole to šbože jeho žiwjenja s nami pschipowjeda. To wšchał je najpředy ponižowanje: niž my škutkujemy, ale Bóh škutkuje psches

naš. Ale hdyž my to ponižnje pschipsnajemy, dostanjemy dwojake zohnowanje, my bjes pschestacza saczuwamy, so njeskónčzna móz sa naš skutkuje, kotraž w lubosczi w naš, sa naš, psches naš wschitko k lepschemu wobroczi. To je něšto wulke. „Wón budže to czinicž.“ Eso dowěrjaza wutroba ma mēr. A tole žedženje po Bosy, to žiwjenje w nim a dowěrjenje na njeho je ta wěra, kiž prawych czini. Tow so s rańschich serow starotestamentskeho słowa słónczko Khrystusowe wudobudže. W Khrystuku budže to wjebele nad swojim Knjesom najšylnishe. A Khrystuk je wujednanje. Tow wěrjazych prawdoscz mustupi kaž śwětlo, kotrež wschitko roššwěczi a tam, hdžež šwěczi, wschitko porjeńšchi. Duscha, kiž je s hnady prawa, nje-dwěluje, so budže Bóh wschitko k sbóžnemu kónzei dowjeszcz.

„Porucz temu Knjesej swoje pucze a měj nadžiju k njemu; wón budže wschitko derje czinicž.“

Samjeń.

Dowěra w horju.

Wutroba, schto tebe rudži,
Kajke horjo tyšchi cze?
Schto czi styš a njemēr budži,
So by poľna žaťosče?
Hdže je twoja dowěra,
Tale šylna sepjera,
S kotrež mašch tu w šwěcze kchodžicž,
S swojej moczi k njeju wodžicž?

Njeměń, so by wopušczena,
So twój Bóh cze posabny;
Ně, ty droho wufupjena,
Wschudže w jeho ruzny by.
Jeho woko kědžbuje
Wodnjo, w nožy na tebe,
Liczi šylny, kotrež placzesch,
S nimi swoje ložo maczesch.

Njeńdže wscho po twojej woli,
Dže po radže Wjerschneho;
Duž wsmi kchiz, hač runje boli,
Bohu Knjesej poddaj so.
Spomń na jeho šlubjenje,
So wón pomha, wumože,
Wolamy so w nusy k njemu
A so dowěrjamy jemu.

Duž so wscheje rudžby wšdawaj,
Kotraž duschu wobčeža;
Boha khwalicž njesastawaj
Sa tak mnohe šmiljenja,
Kotrež dosta w žiwjenju
S Božej wulkej miłoszczu.
D schto wschitku hnadu liczi,
Kotruž Bóh czi hižom šliczi!

Njech cze tale hnada cžeri
A roslaczu a pokucze;
Potom Bóh czi s nowa měri
Swoju luboscz šchědrinje.
Wón drje druhdy pokhosta,
Tola swojich lubo ma,
Kany hoji, šylny trěje,
Erudne dusche s troštom hrěje.

Duž dha porucz swoji dónt jemu,
Horja ból cžib' na njeho;
Njespušcž nadže, džerž so k njemu,
Jeno jemu dowěr so;

Wolaj, plakaj, špěwaj, prošch,
Horze próstwy k njeju nosch,
Doniž wón to, schtož cze tyšchi,
Skónčnje tola njewušlyšchi.

Praj: Mój Božo, hladaj na mnje
A na moje hubjenstwo;
Khrysta dla měj hnadu sa mnje,
Jeho kchiz džeržu so.

Spřozne stawy pošylni mi,
S mrokom wjedž mje k jašnoscz;,
Polož moje bėdowanje,
Hač mi šwita wěcžne ranje.

D hdyž směju tole šbožo,
Kak chzu potom khwalicž cze,
So mje twoja ruka, Božo,
S horja k njeju wjedžishe!
Tam pod mēra palmami
Budu psalmy špěwacz czi,
So so njeminy mi ženje
S dusche moje dowěrjenje!

K. A. Fiedler.

Kšczeniza.

Generalsuperintendent D. Büchel něhdy přėdowasche: „Kas jedyn stary muž ke mni pschindže a žadasche, so chzyl ja temu duchownemu w Pomorskej pišacz, w kotrehož wošadže bu wón něhdy kšczeny, so by jemu jeho kšczenishe wopišmo pošlal; k čemu jo wón trjebasche, na to wón kšetro njejašnu wotmolwu da, a ja njemóžach prawje wot njeho šhonicž, sa czo chzysche wón spomnjene kšczenishe wopišmo mēcz. Wot jeneho muža, w tymšamym domje bydlazeho, hdžež wón jako wrótnik (Portier) šlužesche, našhonicž, so je wón bjes Boha a jeho słowa žitny, kemšchi njeshodži, tež pschezo štróšny njeje a so se swojej žonu wadži. Kšczenishe wopišmo pschindže, a wón wote mnje žadasche, so bych jo se šnglatom podpjeczatowal a tež se swojim mjenom podpisał. Dofelž wón jara naležnje wo to prošesche, to ščinich, runjež njemóžach wot njeho šhonicž, cžehodla to žada. Sa dlějšchi cžap, jako bēch na tule naležnoscz je kšczenishe wopišmom nimale posabny, jeho žona pschindže a škaja, so šebi wón Bože wotkasanje pscheje. Šako ja pschindžech, wón we ložu ležesche a šdasche so cžěžto šhory bycz. Ššched ložom štolž štejesche, na kotrymž kšczenishe wopišmo ležesche, kotrež mējesche napohlad husteho trjebanja a cžitanja. Ša so jeho woprašach, cžehodla ma kšczenishe wopišmo psched šobu ležo, a wón wotmolwi: „Mój kónž je blisko, a ja šym we wulkej staroscz, hač budu šbóžny. Mój jenicžki trošcht je, so šym kšczeny, a hdyž tež nješym w kšczenishe hnadže žitny byl, dha Knjes Šesuk tola tón šlub, kotryž je w kšczenizy so mnu ščinil, njesbēhne. Šdyž šym wot wulkeje šyšnosče nadpadnjeny, dha kšczenishe wopišmo cžitam, so dowěrnje wo hnadu a wodacze modlu a swoju duschu s tej nadžiju šyczu, so mje tón Knjes pschiwosmje, dofelž šym kšczeny a hišcže w jidnatej hodžinje k njemu pschindu.“ Wón rēczesche wo šacharju na kchiz. Šo tajkšhle wuprajenjach so njedlijach, jemu Bože wotkasanje dacž. Wón bēsche jara dža-kowny a swoje kšczenishe wopišmo kšchesche. Nětko bu mi jašne, cžehodla wón psched dlějšchim cžapom wote mnje žadasche, so bych jemu jeho kšczenishe wopišmo wobštaral. — Tak drje mnošy cžłowjelojo pschecžimo wótre mu kopaju, kotrež je jim kšczenishe

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knižničisćerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

16. njedžela po šwjatej Trojizny.

Matth. 11, 25—30.

To šu drohotne šłowa našeho Anjesa, kotrež měle šo munjesć hač na kónz semje. Jeli šo hišće njewěšć, ša czo mašć Jesuša džeržecž: jowle móžesć jemu hluboko do wutrobny pohladacž. Jeli šo hišće njewěšć, što šćhescžijanski nabožina cžłowjekejš posticža: jowle móžesć wufnecž, šo je ewangelij Jesom Šhrysta najlubosnišće powołanje, kotrež je šo hdy cžłowjekam dostało. Nicžeho lěpsžeho njemóžemy cžinić, dyžli tole lubosne Jesuškowe powołanje tam pschenjesć, hdžez šo rada a trošćt a šmėrowanje pyta. A tak dha njedyrbi tež naše njedželske łopjeno nicžo druge bycž, šhiba powołanje na wšćh cžitarjow:

Bóžće k Jesuškaj — wón waž wšćhewi!

Bóh daj wam wotewrjenejš wušći a šwólnejš wutrobny. Njedžeržće to ša prošćne šłowa, džeržće jo ša šbóžnu, wěštu wěrnosć, štož wam Jesušk praji. Teho šo nicšto kač njebudže, štož tole powołanje šćžehuje. Šłozće najprjedy šwojej woczi na teho, kotryž tudny rěczi.

Šćtó tak pschecželnije pscheprosćhuję?

Muž pošny wyšćosće a miłosće. Muž, kotryž je Bohu pschuwšny, kaž hewak žadny cžłowjek na šemi. Šćhšće jeno šami, štož wón praji: „Wšćitke wězy šu mi podate wot mojeho Wótza!“ To džę je šłowo, kažez š wjetšćim hordom žadny kral na šemi hdy wurěcžal njeje. Njescžonejšo Anjesa njebjekow a šemi wón šwojeho

Wótza mjenuje. A wšćo, šćtož jeho Wótzej šćusćha, wón šwoje mjenuje. Wón wě, šo je wón šam tón herba wšćh wězow, kotrež je Bóh šćworik. Šćtó šamože tajke bohatsćtvo wumyšćlicž? Šlej, takle bohaty, takle majestostnje wulki je tón, kotryž tudny š nami rěczi, Jesušk Šhrystušk.

A tónle šamy, njescžonejš bohaty Šsyn najwšćhšćeho Boha šćeji tu psched nami w jednorejš podobje. Nicžo wot pschewěhjenja, nicžo wot pyhi a krašnosće, woczi kałateje, na nim njewidžišć. Š tym šamym dychom, š kotrymž šo herbu wšćh wězow mjenuje, wón praji: „ja šym cžicheje myšćle a š wutrobu pošorny.“ A šćtóž je jeho widžak, dyrbi to wobćrucžicž. Najcžisćeje myšćle a najpošornišći wšćh cžłowjekow je wón, pschezo w lubosćepošnym wobćhadže š najnižćimi w ludu, pschezo wobdawany wot tajćh, kotryž trošćt a pomoz pytaju, pschezo nadeńcž pola tyćh, kiž buchju hewak šazpiwani. A pschi tym pschezo hotowy pomhacž, trošćtowacž, zuše brėmjensja na šo bracž, ša druhich cžerpicž, haj wumrjecž. Teho žyle žiwjenje nicžo dyžli šćuženje, a šdobom kažka wyšćosć a kažka pošornosć! Wudri a pošomni tuteho šwěta njejšku to ženje wopšćijeli.

Wón džę jo šam praji: „Nicšto njesnaje Šsyna, šhiba Wótz.“ Teho lošć bę, šazpiwany a pschepošnaty pschew tutón šwět hič. Še wšćej šwojej wyšćosću a lubosću we wutrobje dyrbjesće wón pschewšćodjenje, šanibu a hórće hidjenje pschecžerpicž. Ale šćto šćebi wón š teho šććimi? Wón je šwojeho Wótza hlóšć šćhšćal: „Ty šny mój luby Šsyn, nad kotrymž mam dobre špodobanje!“ Wón wě,

so jeho Wótz jeho snaje, so wón njepšhestajnje we swojeho Wótza lubosczi wotpoczjuje. Wón je pschezo na swojeho Wótza wutrobje žiwu a wužiwa pod wschěmi czežemi a a czežpenjemi swojeho žiwjenja njestoncžny pokoj, njewuprajnu radošč. A tajki pokoj, tajku radošč chze wón nam wschitkim šobudželicž. Wón šo se žadosčzu hori, tón poklad, kotryž wón we wutrobje nošy, na wschěch swojich bratrow wudželowacž.

„Nichtó njesnaje Wótza, khiba Šsyn,“ wón praji. Haj, tak njeje nichtó Boha snak. Šdnž šebi cžlowjetojo se šamšnych myšlow wobraš wot Boha šezinja, dha tón pschezo njemóžny a bjesbhtny wostawa. Šsamo cži wulžy mužoj w Šsraelu, kotrymž šo Wóh w šastarštwje šjewi, Abraham, Mójšaš a profetojo, šu jeno něotre pruhi jeho krašnosče a lubosče wohladali. Do wutrobje nuts je jemu Šsyn šam pohladak. Šschetož Šesuf njeje jeno na tutej šemi Boha šesnak, ně, w jeho Duchu bēšche dopomnjecze žiwe, kotrež hacž do wěčnosče nuts došahasche. Šesuf wjedžišche, so bē wón dawno prjedy pola Wótza był. Wón bēšche wot wěčnosče šem š jeho najpotajnišchej radu šnaty. Šschitke myšle Wótzneje lubosče pschēd nim w najpołnišchej jašnosčzi wotkryte ležachu. Tehodla móžesche je wón wurjekowacž, kaž nichtó prjedy.

Haj, nichtó njesnaje Wótza, khiba Šsyn a komuž jo Šsyn chze šjewicž. Komu dha chze jo šjewicž? Najradšcho chžyl jo wschēm cžlowjekam šjewicž; wón wschaf jo tež wopravdže wschitkim pschpowjedacž dawa, kažti wotpohlad ma Wóh š nami. Ale mnošy šebi myšla, so to šami lēpje wjedža. Tuczi našdaczi dyrbja šo tehodla tež se šleposčzu khostacž. Šesuf ma wješele nad tym, so š najmjeišcha někotsi šwoju wutrobu wobšbožazemu šwětku njebjeskeje wěrnosče wotewrjeju a šo nješanibuja, w šwěcže ša „njeromnych“ placzicž. Tehodla wón praji: „Ša cže kšwalu, Wótče a Šnježe njebjesow a šemje, so ty to pschēd mudrymi a rošomnymi potajil šy a šy jo tym njeromnym šjewil. Haj, Wótče, pschetož wono je šo tebi tak derje špodobało.“ Wóh ma špodobanje nad kšudymi, kotřiž chzedža šo psches Šesufa wobohacžicž dacž. „Šbóžni šu cži, kiž duchomnje kšudži šu; pschetož jich je to njebjeske kralestwo.“ Haj, šbóžny šy ty, hdnž šwoju kšudobu, šwoju šlabosč, šwoju pomozu=potrjebliwosč špóšnajesč, hdnž ty tyšchny a šrudny š njemu pschindžesč. „Šbóžni šu cži šrudni; pschetož woni budža trošchtowani!“

Šlej, tole je tón muž pošny wyšokosče a miłosče! Tole je twój Šbóžnik, Šnješ wschitkich wězow, a tola hotowy, nam wschēm šlužicž. Tole je tón muž, kotryž, hacžrunje bohaty bēšche, tola kšudy bē našche dla, so bychmy my psches jeho kšudobu bohaczi byli. Tón je, kotrehož pschecželniwe pscheproschenje ja wam nješu: Šbóžce š njemu — wón waš woššewi! Tola so bych to pscheproschenje na prawy napiš dak, dha pruhujmy, komu wono placzzi.

Koho Šesuf pscheproschuje?

Šo wón tych „mudrych a rošomnych“ njewoła, to šmy hižom widželi. Šschetož tym šo ničšo njewošjewja, khiba šo bychu najprjedy se šwojeje wyšoleje našdatošče dele štupili, šo hódnje ponižili a špóšnali, so š jich mudrosčzu a rošomom ničšo njeje. Šotom šmēm šašo š nim pschińcž. — Škunje tak nješmēm to pscheproschenje pschijnecž wschēm šamopravym a š pocžinkami našycženym: pschetož Šbóžnik je ša hřěšnikow pschišchol a jeno hřěšnikow pschijima. Šchtož šo ša psche dobrego džerži ša tajke mjeno, ša teho je Šesuf Šhryšuf tež psche dobry:

wón šo precž njemjeta na tajkich, kotřiž jeho njetrjebaju. — Teho runja nješmēm to pscheproschenje bohatym pschijnecž, kotřiž mēnja, pošny pienježny mēch je žórko šboža, a maju=li jeno tón, potom šo ničšo njeprašcheju wo njebjeska a šemju. Šschetož mój Šbóžnik je prajil: Škšudym budže ewangelion předomane. Tehodla du nimo duri bohatych, hacž woni špóšnaju, so šu pschi wschēm bohatštwje kšudži a šo po Wosy prašhecž nawuknu. — Komu potajkim dyrbju to pscheproschenje Božeho Šsyna pschijnecž? Wón je to jašnje prajil: „Šbóžce šem še mni wschitžy, kiž wy špróžni a wobcžeženi šcže!“ Duž dha jo wam nješu, kiž šo wy bēdžicze a šdnchujecze pod wschelakej czežu a tlócženju kšudeho, knicžomneho, hřěšneho šemškeho žiwjenja.

Wy kšudži a potrebni! Špróžniwe a bjesradošne je wašche tudybncze. Wy šwoje dny š wjele nusu a parowanjom pschētrawacze. A cži šbožowni, kotřiž porno wam bydla, hušto ani šdacza wo tym nimaju, šchtož dyrbicze wy šnjecž. D wěcže jeno: Šesuf wašchu czežu šnaje, Šesuf chze ju wam njecž pomhacž. Wón móže najkšudšche a najcžemnišche hēty se šlōncžnymi pruhami šwojeje lubosče napjelnjowacž. Wón móže štarosče šacžericž, tradanje špokojicž, wschitku nusu š šabncžu pschijnecž. D póžce š Šesufej, wón waš woššewi!

Wy šamotni a wopušcženi! Wy žaneho pschecžela na šemi nimacže, kotremuž mohli šwoju wutrobu wušypacž, ale wy macže pschecžela w njebjesach, kotryž je wam pschezo bliško. Dajcže šebi woczi wěry wotewricž. Šlejčce, tak wón trošchtujo pschēd wami šteji. Šbóžce š Šesufej, wón budže wam š najšwěrnishim pschecželom!

Wy kšori a bēdni! Wy pošni bolosčow na šwojim lēhwje ležicze a drje šo hušto njecžerpliwje prašhecže: ach Šnježe, tak dolho? Špominajcže na to, so je wašch Šbóžnik hišcže wjele wjazy pschecžerpil dnžli wy. Wón derje wē, tak je wam wošoko wutrobje. Wón tež derje wē, šchto je wam dobre a tak wjele móžecže šnjecž. Wón pomha šobu njecž. Šbóžce š njemu, wón waš tež wošrijedž bolosčow a bēdnosče tak cžichich, tak wješekych, tak štrošchtnych w Wosy šezini, so dyrbicze jeho jako najlēpscheho šekarja špóšnacž.

Wy š winu=wobcžeženi! Wy š naštróženjom widžicže, hđže je waš pucž njepocžinkow domjedł. Bože šasnje, wot waš pschēstupowane, jako wobškoržbnizy pschēd wami šteja, wašche šwědomnje wam wobšwědcžuje, so šcže šo pschēd Bohom czežko pschēhřěšchili. Šřechi, kotrež šo wam něhdy tak lōžke šdachu, nětko š zentnarškej czežu na wašchej dušchi leža. Šdže chzecže cžetnyč pschēd Božim šudom? Njecžekajcže — póžce š Šesufej! Šbódrjenzy we šwojimaj rukomaj a nošomaj je šebi wón wašche dla šbicž dak, wam š lēpschemu je wón šwoju krej pschelak. Dajcže šo psches njeho š Bohom šjednacž!

Koho dyrbju hišcže wołacž? Še něhdže hišcže druhe horjo abo czežmo, je něhdže hišcže někaška nusa na cžele a dušchi, kotruž ja njesnaju, šu něhdže šylly, kotrež šo w potajnym ronja dla šamšneje abo zušewe winy, šu něhdže hišcže špróžni a wobcžeženi — ja šym winowaty wam rjež, šchtož Šesuf praji: „Šbóžce šem še mni, ja chzu waš woššewicž!“ Tón Šswjaty njemóže ludacž. Milliony wobšwědcžuja, so je wón tym, kotřiž šo jemu dowěrjeju, šwoje šłowo džeržak. Niž jedyn njeje na Božim dalošim šwěcže namašacž, kotrehož budžišche Šesuf bjes trošhta, bjes woššewjenja wostajil abo šamo wot šo štorcžil, hdnž wón š njemu pschindže.

Kak pať jeho ťlubjenje dozpijemy?

Bójče ťem te mni, je Jeťuť prajiť. Reka to: ras hujnje na njeho pomyšlicy? Ubo ras w bibliji cziťac? Ubo ras ťemťchi hiecy? Ne, s tym to hiťcze ťeжинjene njeje. Sa tu Jeťuťa tať-rjez s wupťeťtrienymaj rukomaj ťac? widzu; do tuteju rukow chze wón ťprózných a wobczežených wobťanťnecy, na ťwoju wutrobu chze wón ťebi jich tloczic. Sctoz wón wot nať žada, je dowěrjenja-poľne podacze jemu. To je wera, hdyž nechtó praji: jowle ťym, mój Sbožniko; ja chzu ťo twojemu wozženju zyle pťchewoťtajic. Sa ťym twój, neťto cziť so mnu, ťctoz chzeťch. S taťkej prawej weru do njeho je teź to wotacze a ťledowanje ťwojane. — To je tón zny pťchah, kotryž wón tym ťwojim napoľoža, so woni jemu werja. Pola njeho jeniczy wera placzi. Dale wón niczo nježada. Nochzeť ty jón na ťo wťac? Hdyž mozeťch ťo ľepje mecy dnyli pola njeho, kiž dze praji: ja ťym cziťeje myťle a s wutrobu poľorny? Glej, jeno to dyrbiťch wot njeho wuťnecy. A hdyž ty to we werte wot njeho wuťneťch, potom je najťraťniťe ťlubjenje twoje: potom ty wotpo-cziť namakaťch sa ťwoju duťchu. O taťke drohotne ťublo je wotpo-cziť duťche! Cziťowe žiwjenje je ťamj njeměr. „Mój czať w njemere, mój wotpo-cziť w Boťu“ — to beťche heťlo jeneho nadobneho pruskeho krala. To wot nať wťitťich placzi. Duž ťloz ťwoju duťchu s Bohu, ťhladuj ťtajnje na muža poľny wťyťoťe a miľoťe, ťwojeho Sbožnika. Cziť wťchu ťwoju czežu a ťwoje horjo s poľnym dowěrjenjom na njeho. Tať njemóže cziť niťto twojeje duťche poľoj rubic. Hamjeň. J. H. w H.

Sdychowanje w ťyťknej khoroczi.

Jeťu! hdyž dha ťy?
Pťchindz mi s pomozy;
Kak? so mje tať zuť wozziťch,
Njeťnajomnje so mnu ťhodziťch:
So mi wutroba
Tu je ťyťkniwa?

Jeťu, wuťlyťch mje,
Njech žel Tebi je
Mje, kiž ja tať jara proťchu,
Se ťylami prjódť Cziť noťchu
Wulke hubjenťtwo,
Kiž mje trjechilo.

Budz ty bliťto mi
W mojej khoroczi,
Kiž ja ťym tať ťhuda jata,
Kotrejž ťwobodnoťe je wťata;
Glaj, dzeň wote dnja
Mój ťyť pťchibywa.

Jeťu, pomhaj mi
W mojej ťyťknoťci:
Njedaj mojim myťlam ťhinycy,
Prjedy hať daťch mi ťo minycy;
A hdyž wumrjecy mam,
Wjedz mje s njebeťam.

Hdyž pať czeťpicy mam,
Budz mój ľekar ťam;
Hdyž ja ťebi njewem rady,
A mój roťom chze bycy ťlaby:

Wolam ťyťkniwje,
Teħdom wumoz mje.

Jeťu, poťylť mje,
Hdyž mi ťyťkno je:
Hdyž ja ťrudna s njeju hladam,
Na kolena dele padam:
Hdyž we tyťknoťci
Czyly beža mi.

Sa neťť ťaczuwam,
Dowěrjenje mam,
So mi moje hręchi wodaťch,
Mi teź s hnady ťtrowoťcy podaťch;
Hdyž niž na ťemi,
Dha we węcnoťci.

Tať ja s wjebelom,
S dźatnym ťherluťchom
Tebi ťhwalbu pťchednoťchuju,
A temu tón dar naložuju:
Kiž ty, Jeťu mi
ťnadnje wobradzi.

Handrij Zejler.

Sserbowka.

Historiťka novella wot R. Žibuťa. Seťerbiťcyľ K. A. Fiedler.

(Ťotraczowanje.)

XVI.

Masajtra rano po podawťach, w prjedawťchim ťawje wupowje-danych, ťo bratraj Reinhard a Luther na dworje Rhocebuskeho hrodu ťetkaťtaj, pťchi cziťmž preňťchi poťledniťchemu powjedacze, so je ťhorjelz padnyť, a so chze ťo knjes Hans s dwemaj ťtomaj muži, kotryž jemu hiťcze wotťachu, w bliźťkej nozy hať do Rhocebusa pťhebic.

„To dze je jara derje, so poťylťjenje doťtanjemy.“

„„Haj, ale Brokop s 5000 mužemi sa nimi czeħnje, a potom je Ĥuťitam mójno, zyle meťto woblehnycy. Duž dyrbiny dženťa wjeczor na wupad hotowi bycy. Ĥotuj ťo teho dla na trutu bitwu?““

„Hiťcze ženje w bitwach njezoťach; budze-li ťtrach tu, dha mje teź na ťwojim meťe namaťa!“

„„Najťerje ťmejeťch teź hiťcze druhe njeťodobnoťe pódla““, Reinhard se ťarťaťiťim poťmewkom poťraczeťche; „„my wjele hoťci doťtanjemy, a móže ťo ťac, so budzeťch ťwoju rjanu rózknu ťtrowotťupic dyrbjec.““

„S Twojeho woblicza ťpóťnawam, so je cziť moja naleźnoťe ťnata. Wě ju nan?“

„„Ne, hať dotal hiťcze niž. Tola na to chzu Cze ľedźbliwego ťeжинic, so maťch najťerje ťtraťneho konkurentu. Saťo wczera wjeczor poťdze s wotnom won pohladnych, ťo mi ťeťda, tať by neľajka muźťta podoba ťo po ťctomje, pod Twojimi wotnami pťchi ťprewi ťtejazym, dele ťunyla a wodu pťchepluwaťa. Mlyn wu-hlad ťadźewaťche, tať so njemóžach jejny daľťchi pucy wob-ľedźbowac.““

Luther ťo ťrózi. „Sctó dyrbjal tať ruće jejny pťchebyť wunamaťac, hdy by jón wona ťama na potajne waťnyje nje-pťcheradziťa? Sejne wotno hodzi ťo jenož s njeťťečelťkeho ľehwa wobľedźbowac, a je loħy mójno, so tudy pťcherada hraje. W kotrym czaťu ťy tu podobu widzať?“

„„Krotko do poľnozy, a buť haťle pťches trózy wospjetowane Ĥwiťdanje s tamneho brjoħa ťprewje ľedźbliwy ťeжинeny.““

„Pťchipoľdnju ťo jaťo widzimoj, a potom chzu Cziť ťwój

Czisko 41.
11. oktobra.

Womhaj Bóh!

Łětnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok!
A twój swjatok
Zradny je!

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa so kóždy łobotu w Smolerjez knihicziščejezni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

17. njedźela po swjatej Trojizy.

I. Theř. 4, 11—12.

„Gladajće teje čěscze, so byszče s pokojom byli a to swoje činili a se swojimaj rukomaj džěłali, jako my wam smy pschitawali, so byszče čěsknje wobthadželi s tymi, kiž wonkach su, a na niczim nusu njeměli.“

Jako japoschtol Pawoł swojej Theřalonstej wořadže piřasche, noschesche so hišče s nadžiju, so budže jemu sročzene, pschi čělnym žiwjenju Knjesowu pschichod do-čakacž. Wože myšle běchu hinajsche hač myšle jeho wotrocžka. Po telko lěstotetkach hač do džěnskeho dnja a sčtó wě, kač dołho hišče, so Knjes pschincž dli. Ale s tamnym woczakowanjom njebu duch stroweje a stróšbeje myšle japoschtolej na žane waschnje pschewobročeny. Posdžišcho w běhu čařow je so to jim wjele štało. Sdnyž běchu šebi se šaklepjenjom špytali, lěto a džěń Jesuřoweho šakopschindženja wulicžicž, počachu šwoje kubla pschedawacž a šwoje pola ležo wostajecž a šwoje džěło wopušcžecž, kač njeby dlěje hódno bylo, šo w počze woblicža prózowacž, dokelž džě je škóncženje nětk blisko. Možno, šo běchu šo mjes Theřalonstimi wořadnymi runje w tajkich myšlach někoti prošnokhodženju pschewobročili. Pschecžiwno temu je japoschtol, wořebje w druhim lišče, twjerdže šakrocžil s wótrym pomucženjom. Šahodnišcho, ale teho runja možnje a wěšče, tež w přěnim lišče s pilnemu, šwěrnemu džěłanju napomina.

Gladaj s pokojom šwojeho wšchědneho džěła jako šwojeje čěscze! To je napominanje, kotrež šebi s jeho šłowom kóždy s wutrobje wšmimny.

Džěło w japoschtolškim čařu na šwěcže wjele njeplacžesche. Wořebni bychu šo jeho šminyli a je šwojim kupjenym šlužobnym pschewostajeli. We woczomaj starých Griřow bě džěło, s kotrymž by čłowjek šebi šwój khlěb šakšlužil, něšcto ponižaze, šchtož šwobodnemu mužej nje-pschisteji. Sdnyž ma džěnska kóžde šprawne džěło dobru khlwalbu a lěnjosč s tym šłowam škuscha, kiž šmjerdža, dha mamy šo ewangelijej ša to džakowacž, šo ma psches njón a wot njeho w kóždym nastupanju nětšišchi šwět šwoje najlěpsche. Ewangelij wo Šhryřtuřu Jesuřu, kiž je džěłal džěło teho, kotryž bě jeho pšklak, dokelž džěń bě, doniž s nozy šschiza dobyčeske šlowo: „Dokojane je“ njewuklincža, je šluženje a džěło šakšo s jeho čěsczi pschinješl.

Šchescžijanej pař je jeho wšchědne džěło šame Wože wustajenje a powołanje. „Bóh jo chze; Bóh je mi pschitawali, šchto mam činicz; Bóh je mje psches dary, kiž je do mnje plodžil, abo psches wořebite wozženje abo psches štarscheju, šwojeju šastupjerjom na mni, do mojeho džěła pokasal“, tak wón šebi praji a wobhladuje šwoju šemšku šlužbu ša šwjatu Wožu šlužbu, w kotrež ma šo šwěrný wopokasowacž ke khlwalbe jeho mjena a s wužitku šwojich šobucžłowjetom.

Sčtóz je tak šmyšleny, tón budže špokojom se šwojim jemu porucženym džěłom. Wšchitko džěło wšchak njemóže

jene a te šamšne byč. Hdže by wulke burste kublo wo-
stalo, hdy by tam kóžda džowka chynła rjez: „ja chzu
w kuchinje waricz, do hródže njeńdu“! Tak tež dyrbja
w zylým ludu pschisłuschnosće a nadawki wšhelke byč.
Ale hacž mašč i rukomaj to šwoje čzinič kaž tamni,
kotrymž Pawoł pišasche, abo i głowu a pierom, hacž
mašč na polu w šwjatocžnej šamotnosći pluha a bróny
šo pschimacž abo tam, hdžež šo fabrikste wuhenje kurja,
štajnje tón šamy kruch džela nadželač abo kajtažkuliž je
hewaf twoja wěz — kóžde prawe dželo, tež najczisłische
a najšnadnišche, je runeje czescže hódne.

Njeprawe dželo wšchaf tež je a tajke šchescžijanej
njeje czescž, ale haniba. Tajke je njeđzelste dželo, i kotrymž
człowjeł šwojemu Bohu jeho šwjaty dženi a šebi šamemu
dženi nusneho a lubošneho wotpoczinka k šchodže šwojeje
nješmjertneje dusche kradnje. Tajke je njerosomne dželo,
i kotrymž šo nahrabny człowjeł psches šwoje, šnano hižom
i khorosczu nalemjene mozy napina. Tajke je halle prawje
kóžde nješchistojne dželo, i kotrymž šo człowjeł na hluposče
abo žadosče šwojich bližšich mēri, šo by i nich šwój
šwój wužitk czahnył.

W prawym džele pať leži wulke žohnowanje i Boha.
Hdyž człowjeł i proščenjom a dowěrjenjom to šwoje čzini,
potom tež Bóh to šwoje čzini. Šwoju msdu namafa
nješchikrótschenu a i džakowanjom budže wužiwacž šwój
— niž zusy — wšchědny Boži khlěb. To je tamna na-
dobna šamostatnosč, kiž naš debi. Šchescžijan dyrbi
šwojeho Šbóžnika dla pschezo hotowny byč, i bratrowškej
lubosczu druhim pošlužicž a jich podpjeracž, ale, hacž runje
šmy wšchitzy w žiwjenju mješ šobu jedyn na drugeho
pošafani, kóždy dyrbi tola na to se wšchěmi mozami myšlicž,
šol njeby wot druhich pomozy a podpjerny wotwišny był.
Stanje-li šo i jeho winu, šo do hubjenstwa šapadnje a
šwojim šobuczłowjełam k wobczěžnosći padnje, dha wo-
stanje to pschezo jako poroť na nim. To pať njeje jenicžke,
šo prawy dželačacž na nicžim nusu nješmēje. Wjele mohło
šo prajicž wo šnutškownej špokojnosći, kotraž jeho wob-
šboža, wo dobrym šwědomnju, i kotrymž šwjatoť wužiwa,
wo šłódkosći wotpoczinka po pschětratej prózy atd. Šschede
wšchěm dopomíny šo teho, šo ma prawe dželo wulku
wobarnowazu móž. Š lenjosczu pschindžesch na wjele
šchódnych a hlupych myšlow, a i tych šašo nastawaju šle,
hrěščne rěcže a šutki. Širach praji: „Próšdnokhodženje
wuczi wjele šeho.“ Duž je njemóžna wěz, šo by našch
njejški Wótz špodobanje mēł nad lenimi człowštimi džēcžimi!
A kať dyrbjało mjeno šchescžijanow hanjene byč pola tych,
kiž wonkach šu, t. š. pscheczimnizy našcheje šwjateje wěry,
hdyž njebychu czi, kotliž maju tamne czēšne mjeno, tež
šwoju czescž pytali w prawym džele!

Duž dajmy tež my šo wot duchowneho wótza a wo-
džerja přenich šchescžijanow, šwj. Pawoła, napominacž a
wobarnowacž. Ššnano je runje našche dželo wošebje czičhe,
šnadne, njenahladne, šo jeho ničto wjele kēžbu nima.
Šchto wo to? Tamnych bē tež tajke. Nješku czi, kiž na
šjawnym, wiđžanym mēšče šteja, šo jich šutki kóždy wiđži
a khwali, we wulkim štrasche? Šchto potom, hdyž ša-
pocznu šwoju czescž pytač? Njedyrbi potom wo nich to
šłowo rěczane byč: „Woni maju šwoju msdu přecz?“

Njewobczěžuj šo, hdyž šy niški a mały. Dosč czi
budž, šo Wšchewowědomny praji: „Ša wēm twoje šutki a
twoju prózu a twoju šczēplimosč.“

Jeho woczi hladatej na šwěrných. Nicžo šo wjazy
njepyta na šastojnikach, hacž jeno, šo šu šwěrní namařani.
Wjazy njeje trjeba ani móžno. Duž budž našcha próštwā:
Daj šwěru cžinicž mi, šchtož šo mi cžinicž šłuscha,
Šchtož mojom' hamta je a žada twoja duscha;
Daj, hdyž tón cžaš tu je, šo škoro cžinju wšcho,
A hdyž jo šczinił šym, šo by šo radžilo.
Šamjeń.

W Božim domje.*

Twoja zyrkej wušwjećena,
Božo, šchew mi wutrobu;
We nej k czescži twojom' mjena
W kóždy cžaš czi špěwacž chzu.
Twoju bliškosč cžuju tudy
Móžnje w šwojej wutrobje,
Štupju-li ja hrěšchnik khdny
Š pokornosczu psched tebjē.

Šow ja wiđžu šbože šwoje,
Š kotrymž ty mje wobhnadžesch:
„Ty mój Wótz, ja džęcžo twoje“ —
Takle ty mje lubujesch!
Duž ja štrach a bojoscž nimam,
Šima horjo wutrobu:
Ša šo twojom' tróna pschimam,
Šako džęcžo k nanej du.

Šow ty mje na hona wodžišch
Ššwojom' ewangelija,
Do dusche mi manna plodžišch,
Šo šym polny khwalenja.
Šschetož junu šłowo Bože,
Hdyž šo mój bēh dokónczi,
Š šhrysta hnadu wěczne šbože
Mojej duschi wotewri!

F.

Sakasane.

Jedyn hromadžer ša škut šchescžijanškeje šmilnosče se šwojej
buschtwizu a šwojej listu i domu do domu, škhód horje, škhód dele
šhodžesche. Wón bē šary muž, a jeho štrowosč nješdasche šo naj-
šwlnišcha byč — hdžež bēchu kēže i wjazy pošhodami, wón teho
dla šwojeho šyna i listu horje pošla a psched durjemi cžakajzy
štejo wošta. Tak wobaj tež k wyšotemu, nahladnemu twarjenju
pschindžeschtaj, kotrehož wošna bēchu i drohotnymi šawiščfami ša-
powišchane a na kotrehož bēlych marmorowych šhodach toľšte pišane
wupšchestrěwy ležachu.

„Šowle wěšče wjele bohatych ludži bydli!“ šyn džesche, „daj
mi po šhodach horje hič a wotpoczni na šawzy psched durjemi.“
Šan do teho šwoli. Šo kótkim šo mlóženz wróčzi. „Nicžo —
žyle nicžo“, wón šrudnje rjekny, na bēke łopjeno w šwojej lišče
pošafuju.

„Daj dobre byč, mój šyno“, nan šnapscheczitwi, „šow naj-
šterje nicžo dawacž nješmēžza, to drje je jim šakasane.“

Ššo špodžiwajzy šyn na njeho pohladny. „Šchto šmē tym
bohatym ludžom to šakasacž?“

„Tón kješ, kotremuž woni šłuža! Woni šmēžza
jeno na jeho šłóš pošłuchacž, jeno ššyschecž, šchtož jich šamšna
powolnosč, jich hordoba a mammon praji — woni šu wobžarowacž,

* Budže šo reformazhijški šwjedžen w jěnym šerbškim Božim domje špěwacž.

so dowolność nimaju, ja Knjesa Jesuša a jeho skutk něšto woprować!““

F.

Sdwórliwosć.

So mała sdwórliwosć druhdy wulke myto žněje, je raš jedyn železniški sarjadnik w Awstriskej šhoni. Tónkamy widžesche, kať jenemu staremu knjesej pschi fastupje do koupeja klobuk i ruki wupadže a šo po železničnym brjohy dele kulesche. Hnydom wón sa nim bježesche, klobuk sběže a jón se sdwórliwymi šlowami temu knjesej poda. Šako wón posdžišcho sa teho billetom hladasche, šo tón i nim do rěče da a sa jeho mjenom a šydliščezom woprascha.

Wjazore njedžeje posdžišcho, po tym šo bě na žyly pschypadt dospołnje sabyl, tón sarjadnik jedyn džen pjenježny list se šlědo-wazym wobšahom dosta: „Pschypódla šlěduje mała džatnivosć sa mi woprašanu šlužbu. Budžich-li ja 18. šandženeho měšaza sa šwojim klobukom šam bježecž dyrbjal, budžich čzah štomdžil, dokelž wjazy špěšchny na nosy nješkym, a budžich tať k wobšhodej, sa mnje jara wažnemu, psche posdže pschischoł, kotrehož šbožowne poradženje mam šo Waschej sdwórliwosći džakowacž.“ Pschipołoženyh běšche 500 ščěšnałow.

To je druhdy i wužitkom, šy-li sdwórlivy, wošebje napscheczjo starym ludžom. Tola tež bjes wuhlada na myto dyrbimy to byčž.

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot H. Šiduša. Šešerbschčžil K. A. Fiedler.

(Šotrəcəwanje.)

Wo pošlednje šlowa šo nještarawšchi, Luther k wotewrjenemu woknu pschistupi a dele šawola: „Šedžujecže derje! To je Šastard!“ Na to šhablasche šo, wot bolosće pschemoženy, k durjam, w kotrychž šo hišće ras k Siegmundej wobroczi a i woschčzerjenjom rjekny, do kotrehož šo čželna bolosć měšćesche: „Wy drje šče mi džakowny, knjes Šastardo, šo šym Waš na pscheczelow, kotřž Waš delka woczakuj, šedžbliweho ščžinił. Šeli-šo šo hišće šwilku pošomdžicže, Šam tež někotrych horje poščelul!“ Š tym wopušćeži štwu a šhablasche šo wotal.

Siegmund rucže durje wot nutška šamkny a šlucž Mařžy poda. Mjecž ležo wostaji, dokelž budžišče jeho pschi čželanju, hđžež wobě ruzy trjebasche, šadžewał. Šako bě šwoju Mařku horzo wofoschal, na wokno škoczi, šchtrň šapschija a šo po nim do hałosow duba pušćeži. Měšacžl bě runje šesthadžal, a Mařka, kiž šo štyřna i woknom won pošloni, wuhlada někotre šchipy nimo lubeho šchwórcžecž, kotrež pať jeho njewobšchodžichu. Šako bě wón sa małe wokomiki šchtom dozpił, šwilku pošasta, kaž by pschemyšlicž chžyl, šchto ma čžinicž. Delkach pschi šchtomje tjšo wobronjeni mužojo štejachu, kotřž jemu jatbu abo šmjercž pschihotowachu, jeli šo šemje dótňny. Žadosćiwje k njemu horje šhladowachu, a jedyn wot nich i wótrym hłoškom šawola: „Šój dele, špionje! Ty nam njemóžesč wucžeknyčž, a dyrbjeli Čže, kaž wrobla, se šchipy sa-šćelicž!“

„Woczakicže jeno wokomik, šym hnydom pola Waš“, Siegmund wotmolwi; a woprawdže šo po dubowym šdónku dele šuwasche. Šižom běšche šchěcž rukow hotowych, jeho šapschijecž, jako wón njejabzy šasta, šo na móžnu hałosu pošběhny, kotraž nad rěku wišasche, šruh po njej bježesche a i móžnym štokom do žolmow šašadži, kotrež šo šchumjo nad nim šamknychu. W někotrej šdale- nosći wot šchtoha šo šašo wunóri, rěku pschepława a šbožownje tamny pošbrjoh dozpi. Šeho nješcheczšljo šesady wostachu a psche- ščłapjeni na šo hladachu. Žadyn wot nich lóšchta njemějesche, šo sa nim pušćežicž; pschetož lobrla Šuřitojo ležachu, a hižom šo wyšoka podobna pošasa, kotraž Šastardej ruku napscheczjivo wupšče- štrje a jemu i wody pošhasche. Š šchepjetanjom běšche Mařka

tymle podawkam pschihladowała. Šako pať šwojeho lubowaneho wumoženeho widžesche, na šwojej kolenje padže a šo Bohu w horzej modlitwje džakowasche.

XVII.

Šědy bě nasajtra rano šlónzo šesthadžalo, jako knjes Šan Šhocžebuski wšchěch namjedowarjom šwojeho maleho wójška k šebi škasa. Tež Šanš se Šhorjelza, kiž běšche šo wjecžor přjedy do Šhocžebusa pschebil, i někotrymi šwojich hłownikow na hrób pschit- dže. Na jeho woblicžu njebě ničšo wjazy wo jeho přjedawšchej nadutosći widžecž; štruchle a pošhmurne běchu jeho hladny.

Tam a šem bu wuradžowane, hacž ma šo wupad wažicž abo naběh Šuřitow woczakacž. Mnohota šo sa pošlednišče roššudži. „Šdy by Budyški se šwojimi ludžimi hacž šem docžahnycž mohł“, džesche knjes Šan i Šhocžebusa, „dha by wupad nusny byl; dokelž pať šmy wo jeho dónće hišće w dwělu, by njemudre bylo, jeno jenicžkeho i naschich ludži woprowacž, dokelž wšchěch k wobaranju města trjebamy; pschetož Šuřitojo se šchčormom wěcže dolho wjazy na šo čžakacž dacž njebudža.“

„Wo dónće Budyškeho móžecže na měšče powjescž dostacž; wonka čžaka jedyn wot jeho čžeknjenzow“, rjekny Šeinhard, kiž bě runje do jštwy šastupił.

„Pušćežecže jeho na měšče nuts!“

Tón čžlowjek bě w šrudnym poštajanju: jeho drašta běšche tu a tam rošpróta a do čžista womasana, jeho woblicžo wot napina- nja, wutkosće a šmjertneje hrošy dospołnje wotpiate. Wón šo we jštwe rošhladny a špšna hnydom knjesa hospodarja, pschjed kotrymž wošebity poškon ščžini.

„Šajke nješesč powjescže wo šwojim knjesu a jeho měšče?“ šo knjes Šan prascheschche, kotryž se šwonkownosće poššla hižom wot- mokwu šhuda.

„Šubjene! Šnjes Šurt je šajaty, měšto do čžista wotpalene, a jeno małe mužy, žonow a džěcži šbětňnyh wosta, kiž móža poštom- nikam powjedacž, šchtož widžachu.““

„To šu woprawdže šrudne nowiny! Čžyli je naschim ludžom pošajicž, bychmy šebi pošarmo pošžu čžinili; pschetož tež bjes poššlow šo ta šla powjescž šamo psches murje pschedreje. Šdželče teho dla, Wy namjedowarjo, šwojim ludžom, šchtož šče šlyšcheli, a šašócže w jich wutrobach i najmjenscha wutrobitošć šadmělo- wanja, dokelž tola na jich horliwosć nihdy twaricž njemóžemy. Mařhrabja Šjedrich móže sa tydžen se šwojim wójškom pola naš byčž, a wot hohenzollerniškeho šo wjele dobreho nadžijam; Wóh daj, šo by mojemu dowěrjenju dosć čžinił!“

Nětko šastawka šastupi, pschi čžimž šo małe čžrijódky tworjachu, w kotrychž šo runje šlyšchane rošpowjedowasche. Šena tajša wob- štawasche i Šana Šhocžebuskeho, Šeinharda a Šanša se Šhorjelza.

„Šdžeha je twój bratr?“ šo přěššchi woprascha.

„Š temu šym k Šam pschistupił, šo bych wo jeho nješbožu rošsprawu dał.““

„Wo šajkim nješbožu?“

„Pschypadnje bě jeho wokno wotewrjene wotalo, do kotrehož hałosy wulkeho duba pošahaju. Šako wón wčžera wjecžor do šwojeje štwy pschindže, jeho jedyn Šuřita, kiž bě do njeje šalěš, tať móžnje dyr, šo jemu prawe ramjo rošrašy, a njebudže drje wón teho dla dlějšchi čžasž žaneho mjecža pošhycž móž.““

„To šu ščžehi jeho lohškomňšnosće a pschuwucženeje njerody! Šchtoha i njeho budže, dyrbjeli k čželanju nusowani byčž?“

„Mi žel čžini, Šam, knjes Šanšo, wosjewicž dyrbjecž, šo mějesche tamny Šuřita wošebitu naležnosć na Waš. Šaž mój bratr prajeschche, chžyšche wón hru, wóndano i Šami šapocžatu, do- špšnje dohracž.““

„Ša Waš njerošymju!“

„Wy mje šnano poššmicže, hdyž Šam praju, šo bě to

Bastard, kotryž Waß pytaše. No — nještožće so jeno ta jara! Chzemy hižom hladac, so sažo nuts njeprschindže.“ Se schibałym pošmewkom so Reinhard na to wotkati.

Wontach psched městom, na samotnych lěbných schcžežkach psche-
khodzowaschtaj so mjes tym našch Siegmund a jeho pscheczeli
Rudolf i Harta, ponórjenaj do swojeje rosrěče a teho dla dny a
dny posastawšchi.

„Mój drohi Siegmundo! Twoje nadžije běchu psche swažliwe,
hacž so by je w lěhwje Gufitow dolho šdžeržecž mohł.“

„Njebudžich wěrił, so budže Profop pscheczimo šynei krala
Wjazškawa takle šymny“, bē Siegmundowa šhmurna wotmołwa.

„Kód pola naš nicžo njeplacži, a budže dolho tracž, prijedy
hacž šebi dowěru našcheho roslasowacžela dobudžecž. Wón je
najkrucžišchi taborita a wurjadne ludžisnajerštwo wobšedži. Žadny
wofomik nad tym njedwěluju so Čže wón pramje rošbudža, a je
temu tač, dha mašch jeno wólbu, i ludatom bycž, abo so namjedow
wašstwa wšdawacž.“

„A šhto dha měnišch, so je wón na mni pytnył?“

„Njewšmi mi sa što, dyrbiš-li so Čže i wěrnoscžu njeprschijomnje
dótknyčž: Se to Twoja limkosč pscheczimo nabožinje — —“

„Mi nabožina na žane wašchne bjesdžakniwa njeje!“

„Mój pscheczelo, šlyšch mje ščerpliwje. Ty drje do Boha
wěrišch, ale Ty došč wótrny rosdžěl mjes Gufitami a Katholikami
nječžinišch; Tebi šu cži jeni nimale runje tač lubi, kač cži drusy;
to na Twojej šobuželniwoscži i powješenymi Šhorjelčanami
pytnych, to mi Twoja luboscž i jenei podjanzhy dopofašuje, ke kotre-
jež wobrocženju Ty hišchče pospyt ščžinił nješy.“

Siegmund na někotre wofomiki womjelny a potom trochu
špacženy wotmolwi: „Wš cžinicže, kač byšchče jeno i wěru wojo-
wali a žaných ramjenjow i bitwam njetrjebali.“

„Na žane wašchne; jeno ramjenja bjes wěru pola naš nicžo
njeplacža, a ja šebi myšlu, so maju našchi njeprscheczeli wěcže
pschicžinty došč, so psched nimi štrachowacž.“

Siegmund mjelčelše a lohki wušměch so psches jeho rjany
rót šunt. Šeho pschewodnik jón njeprytny a i hlošom wěrneho
pscheczělštwu pofracželše: „Hižom Twoje elegantne dwórške sa-
džerženje dyrbišch Profopaj, pychu njelubowazemu, nješpodobne
bycž; tola to hižom hrubišchi šchat pocžehnje, budželš-li dlěje pola
naš.“

„Kač dolho šmēju we Wašchim wójštu šlužicž, prijedy hacž
móžu nadžiju měcž, šwoje wumyšly wuwješč?“

„Wo pošlednišchich njemóže ženje rěcž bycž, jeli pod nimi sa-
loženje šerbškeho kraleštwu, šwoju njewještu jako kralowu na cžole
šrošmišch. Šenicžke, šhtož móželšch wot naš docžakacž, je: po wjazh-
lětných šwěrných šlužbach sažo-dostacže Šswojich wobšedženštwom
w Čžěštej a ruka Šswojeje njewješty, jeli je šwolniwa, šwoju wěru
špuschčžicž.“

„To wona ženje nješčžini, a ju i temu hnutwacž, džeržu pod
šwojei dostojnošč.“

„Dha ju wopušcž, jeli nočželšch do jejneho pada šaplecženy
bycž!“

„Mój pscheczelo! šyrotu wopušcžicž, kiž je moja njewješta?
Kotrejež wyšoke pocžinki dyrbiš pod rušomaj němškich šemjanow
šahinčž? Měnišch, so mohł ja tajki nješkutk woběncž? Nětko daj
namaj wo tutej naležnoščži mjelčecž, hewaš šhubju se šwojimi
šubłami a se šwojei njewještu tež pošlednjeho pscheczela na
šchěrofej šemi; wo kotrymž so nadžijam, so mi mojej wocži šandželi,
hdžž — šnano bóršy — šwój pošledni wudych ščžiniju.“

Mjelčžizhy šteješchtaj našch pscheczeli šebi i napscheczža.

„Nicžo, nicžo njeje wjazhy wocžakowacž“, Siegmund psched
šobu šambócža; „wboha holčžta, hdžeha dyrbi Čže dowješč?
Šdžž jutije, pschi ščtórmyje na tu hordu twjerdžišnu, jejne jaštwo

roslamam, potom dyrbi tole šylne ramjo ju na mojeho dobrego
šonja pošbėhnycž a — i njej wotkati, hdžž so Bohu špodoba!“

Šeho hlowa so na wutrobno nakhili; horjo so tež hišchče
na njo šlehn, so móželše pod tajkej cžěžu lědy dychacž.

„Šój, Siegmundo, dyrbimoj špěchowacž, so psched pošdnjom
lěhwo dozpijemoj. Wobpucž, kotryž mamaj cžinicž, je wulki, a
šród w Šprewi njeje lohko namakacž. Do přėdka, pscheczelo, a
šacžer šwoju šrudobu! Ššnano šmėje naju wopyt pola Profopa
lěpsch ploby, hacž so nadžijamoj!“

(Šchichodnje dale.)

Wšhelake i bliska a i daloka.

Š **Budyšchina**, 8. oktobra. Dženka, šchtwórtk, so našymšta
hlowna přėdatška konferenza pschi rjany šloncžny wjedre, wot
23 duchowných wopytana, wotmě. Šod wuštojnym wodženjom
jeho nješpócžniwego wodžerja, i šararja Wrošaka Šrodžiščžanškeho,
so wo wulkej licžbe wězow, kiž maja sa našch šerbški lud
wulku wažnošč, wuradžowasche. Šnjes pschedšyda najprjėdžy na
wěž šnutsšowneho mišionštwu pofašowasche, kiž ma dla šažomneje
šhorownje sa wobohich picžtow runje wošebitu wažnošč.

Šhtož mišionštwo mjes pohanami nastupa, dha so pschinoschti
sa nowošložene mišionšto-šelacške towaštwo, kiž čže wobohich
pohanow psches wupóšłanje šchescžijanskich šelariow šobu hojicž
a sa Bože kraleštwo dohcž pytač, přėni šróčž se štoro wšchěch
šerbškich wošadow pschijimowachu. Dale so šjewi, so je so wot
Ššerbow sa šwontowne mišionštwo w bėhu pošlednich 5 lět psches
53 tyšaz hriwnow škladowalo. We wšhelacich wošadow šu wot-
kašanja sa nje byle. W pscherešku bē lětnje 18 ny. po wošobje
woprowane — w někotrych mjele mjenje, we wšhelacich mjele
wjazhy; w jenei bēšche to psches 1 hriwnu po paršchonje. Mišion-
ški šwjedžen ma pschichodne lěto w Šodžiju abo w Šorichizach bycž.

Tež so, da-li Wóh, biblišski šwjedžen w Šhwacžizach šwjecži.
Kač so dale wo bóle šwontowných, ale niž mjenje wažných dypčach
jednašche, jako wo šdžerženju Špėwneje Šadoscže i špėwanju w našchich
lubných šerbškich šchulach a Čžitanki i wuwucženju w šerbškim
čžitanju, kiž je sa šdžerženje šerbškeje nabožiny a šerbškich Božich
šlužbow šřebne, tač tež wo šdžerženju šwjedženja šjoch kralow,
wo šawjedženju haršy sa džěcžikemšchenja. Wobžarowasche so, so
wošady hišchče na dwėmaj pohrjebnymaj rěčžomaj tač twjerdže
džerža, hdžž tola woprawdže jena by došahala, runje kač jena
pschi šchčženizhy a wėrowanju došaha. Tola šnano so wšhelke
žyršwinskje pschedštejicžerštwu sa šjednorjenje pschi šhowanjach
rošbudža.

Šchihlošowasche so tež hodownemu darej sa mišionarow kač
podšjeranju duchowneho Šchnellera, kotryž čže w šhwalobnym
krajju w štaro-šwjecženyh Šazarecže šruč krajja, kiž so runje
pošćicžuje, šupicž sa wěž Božeho kraleštwu.

Šdžž bēchu so hišchče wšhelake dypki, sa šdžerženje našcheye
žyršwje wažne, rošpominale, so konferenza i modlitwu i město-
pschedšydy, šararja Domaschki-Budyščžanškeho, wobšamny.

Boža hnada wotpocžuj na wuradžowanjach konferenzhy i Božej
cželcži a šbožu našchich wošadow!

— Na město šnješa šararja Šyčžerja, kotryž so i Wochos
do Šchürke pschėhdyli, je so šnjes duchowny Šchwela i Šhocžebusa
sa šararja we Wochošach wušwolil. Šollator šnjes šrabja Arnim
nad Wuzakowom je tu wólbu wobštrucžil.

— W šandženyh tydženju je Šchpaniški kral Alfons šakšeho
krala Šjedricha Wugusta w Draždžanach wopytał.

Šorjedženje: W 39. cžibke čžitaj w 1. ryncžtu artikla
„Šchčženiza“: powjedasche (město: přėdowasche).

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa ƚo kóždu ƚobotu w Smolerjez knihecizischczěrnj w Budyschinje a je tam ƚa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

18. njedžela po ƚwjatej Trojizny.

Sjew. ƚwj. Jana 12, 7—12.

Stary ƚwjedžeń Michala ƚo jeno hišcže tam a ƚem po Sserbach zyrkwinszy ƚwjeczi. To je wobzarowacž, pschetož won ma wulku waznosć ƚa nasche kšchesczjanske domjaze a zyrkwinske žiwjenje. Budžemy tola psches tutón ƚwjedžeń rošwuczeni, ƚajtu waznosć ta wuczba wo ƚwjatnych jandželach ƚa kóždeho wěrjazeho lubosnje posćicza, hdyž naž Bože ƚowo rošwuczuje: „Njejsu woni wschitzy ƚluzobni duchoyo, pópłani na ƚluzbu tych ƚamnych dla, kiž budža sbóžnosć herbowacž?“ Hebr. 1, 14. Ubo: „Jandžel teho Anjesa lěha ƚo wokoło tych, kotřiz ƚo jeho boja, a wutorhnye jich“. Ps. 34, 8. Ubo: „Wón je ƚwojim jandželam pschifasat twoje dla, ƚo bychy cze sakhowali na wschitkich twojich puczach; ƚo bychy cze na rukomaj njepli, a ty ƚwoju nohu wo ƚamjeń njestorcził.“ Ps. 91, 11—12. A njeje dha ƚa kóždeho nana a ƚa kóždu macž wutrobny troscht a hluboka radosć, hdyž Jesuša rěcžo ƚlyschitaj: „Slajcže, ƚo byschcže tych mólcžkich žaneho nje- ƚazpili. Pschetož ja praju wam: Žich jandželjo w njebje- ƚach widža stajnje to woblicžo mojeho Wótza w njebje- ƚach“. Matth. 18, 10. Naschim wótzam je ƚo potajkim wot ƚastarsku ƚem na tutym dnju pať wo sčlicže a dobrotach ƚwjatnych jandželow, pať wo Anjesowym žohnowanju w džěczi- woczehnjenu a kšchesczjanskej pschifluschnosćzi, ƚo ƚwěru po Anjesowej woli po nimi horjebzacž, přědowalo. ƚať ƚu woni kóžde lěto s najmjeńšcha juntrócž na wyšoko wazne

wězy dopomnjeni byli. Ale ƚat přědko nětk, hdyž ƚo bohuzel tón rjany stary ƚwjedžeń wjazy nješwjeczi, ƚo na tute wazne křuchi kšchesczjanskeje wuczby ludžo njedopom- nja. Ale hdyž tež my ƚo nješwěrnj cžinimy, dha tola Bóh a jeho ƚwjeczi jandželjo ƚwěrnje tu staru wójnu s tym starym smijom ƚa naž a nasche džěczi dale wjedu, ƚo bychmy my naposledku dobyli a pschewinjenje wobthowali. ƚak je ƚo tuta wójna najpředy w njebje- ƚach mjes Michalom a mjes tym starym hadom wjedla, to powjeda nam nasch tekst. Wěšo wjele wo tym nam pschezo hišcže potajne wostanje hacž do dnjow polneho dopjelnenja. Žene pať je wěste: Sswětlo dobywa nad cžěmnosćzu, a tehodla je tež nascha wěra to dobycže, kotraž je ƚwět pschewinyla. Sčtož tón profeta w duchu widži, mjenujzy tu wójnu mjes smijom a Michalom, to ƚo pschezo hišcže pola naž wospjetuje. Tehodla:

ƚa wójna mjes jandželemi pschiflad nascheho bėdženja na ƚwěcže. Hladajmy
1. na tych wojowarjow, 2. na to dobycže, a ƚlyschmy
3. tón dobywarłski křerlusč.

I. 7. sčt. „A wójna ƚo sběhnu w njebje- ƚach“ atd. Sswjedžeń Michala pokasuje a wjedže naž do wyschschich stronow wulkeho ƚwěta, horje s jandželam. Tež woni bėchu, ƚaž wschitko, sčtož Bóh stwori, dobri. Ale jedyn džěl wot nich bė wot teho Anjesa wotpadnył, ƚaž posdžischo ƚadam do hrěcha padny. Wójwoda abo sersčta dobrnych jandželow w naschim tekscže je Michal; jeho mjeno hižom křwali Boha, pschetož wono rěka na serbski: Sčto je ƚaž

Bóh? Wóiwoda abo fěrschta slych jandželow je czert, kiž so prafcha: Schó je kaž ja? Kaž mjes wohujom a wodu, tak njeje žadyn pokoj mjes dobrymi a slymi jandželemi. Nasch Michal pak, tón Boži wojowar, wot kotrehož je tamny fěrschta dobrych jandželow jenož wobras, je tón hižom w starym santonju widžany a wopiřany rjek, Pš. 45, 4., a Daniel wěšczi wo nim w 12. st. 1. scht.: „W tym-řamym čařu budže tón wulki fěrschta Michal, kiž psched tvojim ludom steji, stanyč; pschetož čař budže tak srudny, hač był njeje, dofelž ludžo řu byli do teho čařa. W tym řamym čařu budže twój lud wumoženy, wřchitzy, kiž w knihach řapřani steja.“ To je tón Boži Ssyn a Marijny, tón ryczet nascheje řbóžnosće, tón kral njebjewow a semje. Jeho pschecziwnik wot spoczatka je tón czert, kiž chyzřche hycž kaž Bóh; pschetož hordosč je jeho lósch a tón jed, ř kotrymž wón zyly řwět řajedořca. Wón hani řurowje řesuřa a wřchitřich tych jeho, řnje wobřtajnje njerjad na řhryřtuřowu rolu, nacřini rořtorři a pořtorři w zyrkwi teho řnjeřa a by chyzř najradřcho wřchitřo řpowaleč. — „A tón wulki řmij bu wucřiřnjeny, tón řtary řad, řotremuž řelaju czert a řatan, kiž zyly řwět řawjedže; a wón bu čřiřnjeny na řemju, a jeho jandželjo buch ř nim čřiřnjeni“. 9. Scht. S tym řo wupraji: W njebjewach je ta wójna řkóncžena, na řemi pak traje to bėdženje řiřchče dale. Tu je njerjad mjes řschenzu, řu řornjatk řmjes řlurwami, řkoto a brudy řiřchče w hromadže. Tu maju řschecziřnenjo řiřchče řo bėdžicž ř czertom, je řwětom a ř čėlom. Čzert řhodži wokolo, hač runje tež niz, kaž řtare řajři nam powjedaju, a pyta, řohož by pőžřjek. Wón ma řwoje polo pola džecžoch njewery jako czert hordobny, řhanja, řakomřtwa a řurwarřtwa. „Wón jara mőžny je a ma dořč leřnosće, tu řsches njoh' ničto njeje.“ Wón řezini nam řhanje ř prawdže a prawdu ř řhanju. Řotřiž řemu řschiwřiřowaju, čželaju řsched řwětřlom, řurwja ř hřchom a maju towarřtvo ř njekničomnymi řkuffami čzemnosće a řidža ewangelijon. — Řohabořadni maja řo dale bėdžicž je řwětom. Řobožnych řmjenuřzy řjesřbőžni widžicž njemőža. Řehodla řim řschelke řamjenje na pucž řkladu, řhanja řich, pytaju řim řschřodžicž na čřeřci a na řuble, tež řamo na řiwjenju, řdžez mőž ř temu maju. — A napořbledku maju tež džecži Bože řo ř čėlom bėdžicž, řschetož to maja wone řamo na řebi. Sly řorjen hřcha teži řiřchče w nich. Řtaremu řadej w nař rořtu, řdžez na wachowanju pobrachuje, řtajnje nowe řłowny. Čželo pőžada řschecziwo duchu a duch řschecziwo čžetu. Řodla čžehņjenja řorje wabjenje dele. Ale tón řmij w nař njedyřbi dobyřwacž. To wucři nař

II. To dobyčže řMichalowe. „A njedobychu, tež řich męřto njebu wjazy namafane w njebjewach. A tón wulki řmij bu wucřiřnjeny atd.“ Kaž tudy řMichal w njebjewach, tak je řhryřtuř czerta na řemi řschewinyř. řako tón řtary řad jeho do přaty řłó, rořtepta wón řemu řłowu. řako wón ř heli dele řtupi, je wón řalmowu řalos ř dobyčža w řkaleřtwe řmjercže pořbėhnyř. řako wón řorje řtany, je wón řmjercži mőž wřal a řiwjenje a njefachodnosč na řwětřlo řschinjeřł. Wřota řele je wón řschewinyř. řeho dobyřki řu nęřł nasche. řny řhwalimy řo dobyčža nad hřchom, řmjercžu a czertom. řad hřchom, řschetož hřcha wina je wodata, je řateřjena w morju węcžneje řnady. řuschja je wot wřchitřich řasanosčow w řolmach řubosče, kiž řo ř ranow řumozniřa na řolgatha řbřla, wuřjedžena. řascha dřasta je wumyřta w řrwi řehņjecža.

Se řyčow hřřchneho řóschta wupomřa nam řhryřta ruřa. řny hřchej dale wjazy njefłuzimy. — řny dobyřwamy nad řmjercžu. řona nam wjazy njeje řkalo řa řtrőželow, ale řuba pořelnicža ř wőřowřkeho domu. „řha čřahnu řmėrom ř tebi, kiž ty“ atd. „řłoj řesuř řiwny ř rowa řtany, řchto“ atd. „řoje řiwjenje řny, řhryřchče, řmjercž je moje“ atd. — řny dobyřwamy nad czertom. řerschta řwėta řaneje mozy a tež řaneho džela wjazy nad nami nima, řschetož ř řesuřowej řrwju řny do řnihow řiwjenja řapřani. řako řesuř w pucžinje ř czertej řjekny: „řbėhř řo wote mņje, řatano!“ řha bė to tež řa nař dobyřwanja řapoczatk. řako čžecři tež tym wucřobniřam poddani buch w řesuřowym řmjenje, řha řesche to dale ře dobyřwanje. ř jako tón řnjeř řam na řchřižu řawořa: „řokonjane je!“, řha bu to dobyčže hač ře řkóncž do wjedžene. ř hdyž řunu czert budže čřiřnjeny do řesora, kiž řo ř wohenjom a ře řchwablom pali, a wumjafany ře řto řjecřasami, řha budže to dobyčže řjawne řschede wřchė řwětom. řmjes tym mőže wřchak řiřchče czert řnjeřowu wofadu řschecžehač a tyřchicž: řhryřtuř je pak pola tych řwojich wřchitře dny hač do řkóncžena řwėta, a tutón njebjew řMichal je řylniřchi dny czert. ř jeho řroni mőžesh ty řschecziwo wřchitřim nadbėhowanjam řkeho njepřchecžela řtacz. řeno tón pobleži, kiž řo řhryřtuřa wotřekņje a řotrehož wutřoba hřšdo czertowřkich myřłow a řóschtom wofřawa.

III. „A ja řklyřchach wulki řłóř, kiž dželche w njebjewach: řęřł je řo wopokafařo“ atd. To je tón dobyčřski řhėrluřch zyrkwje, kiž je řschewinyřla. řiebjew řa wot tuteho wulkeho řłóřa, řdyž řesuř pola řukascha w 15. řtawje dwořzy řraji: „řono budže wjeřele řsched řožimi jandželemi a řsched džewjecž a džewjecždžekacz řrawyimi nad řenym hřřchniřom, kiž pokutu čřini.“ řajře wjeřele to budže nad millionami duřchow, řotrež w bėhu řetřotetřłow a řetřřřazow řsches wulkeho řerschtu řMichala řesuřa řhryřtuřa řu wutorņnjeni a wumozeni ř řhlamy a řasorow wulkeho řmija! „Čžehož wutřoba je pőřna, to dže řsches řót.“ řehodla dnyřbjala řhwalba dobyřwarja nad dobyčřom tak wulka hycž, řo řo řschje wřchė njebjew řa řschje wřchón řwět řschecziřchči, a wotmjeřłnyčř pak dnyřbjale te řebate řuby, řotrež řschecziwo řemu řrawemu řecža, řotryž nař wřchitřich řrawych čřini. řokolo nař je ta mřócžel řwėdřłow ře řwojimi řherluřchemi, a řunu budžemy tež mņ řobu džel bracz na dobyřym řkaleřtwe řkafřnosče, řdyž řdnyřchowanje řtworjenja wotmjeřłnje a řkafřna řwoboda džecži řožich řařwita.

Tak wojumy to dobre wojowanje wėřny, řapřchimńmy to wėřžne řiwjenje, řo byřmny w mozy nascheho njebjewkeho řMichala to dobyčže dobyřli a nař ničto njedžėřło wot řubořče řožejje, řotraž je w řhryřtuřu řesuřu, naschim řnjeřu (řomřł. 8, 31—39), a řotraž řo řaloža na řesuřowu řmjercž a dobyčže. ř njemu řo ja wołam we wėřje. řon řdžerži řwoje džecžo a řerbu w mėřje.

řamjen.

K. w B.

řsluřba řwjatnyh jandželow.

(řikřor ře řtrauř.)

řłóř: řschiněž męř łudži řbőžniřo —

řobu řyla njebjew řa

řherubim a řeraphim —

řwėřnu řhwalbu řanoscha;

řoža čžeřč je řłuřba řim

řswjaty, řwjaty, řwjaty řny!

Čži kaž wėřny, řłomjenja

řkincři řich řłóř řhwalobny.

řožu wolu řkonjeja.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske kopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihčičiščerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Kermuschny šwjedžeń.

Psalm 84, 2—5.

„Kač lubosne šu twoje wobndjenja, Anježe zebaoth! Moja duscha žada šebi, a jej šo chze tnych Anjesowych pschitwarkow; moje čželo a duscha šwjěšeli šo w tym žiwym Bóhu. Pschetož wrobl je dom namačal a kastožja šwoje hněšdo, hdžež šwoje mlode wulahnu: twoje wołtarje, Anježe zebaoth, mój kralo a mój Božo. Derje tym, kotřiz w twojim domje pschewwaju: či šhwala či wěčnje.“

Tam něchtó po drósu pschindže, š křjom w ruzy, pomalu, wobstarny, šchěry muž. Psched 40lětami je wjěš wopuschčizil, nětko šo přeni křocz šašo do njeje wróčzi. Pschezo bliže š starej domišnje pschindže a wokoło šo na pucžu hlada: wón šuaje hórki psched šobu, wón njeje ša- byl, kašte tam wonhlada, hdžež je mlody byl. Šusto štejo wostawa: tam běšche přjedy wuški pucž, hdžež nětko šchěroka droha běži. Kač žyle hinajšche tola pola wonhladaja hač tehdy! Nihdže tamne módre blaki mješ žolnym žitom, hišchče žane jeničžke lenišchčo njeje nadeschol. Tam běchu tehdy tola kćki, hdžež nětko wowš šteji. Njeběšche tam kěža? Šdže šteji? A kašte šu to kěže? Tehdy hišchče tač měšchčanizy njetwarjachu. Tež ludžo, kotřichž šetka, hinajšchi wonhladaja, maju druhu, niz wjazy tač jednoru draštu kač přjedy. A jemu šo šda, jako bychu šo šamo woblicža pscheměnik. Pschezo šašo dyrbi myšlicž: Tehdy běšche hinač, tehdy, tehdy! Dopomnjecža, kotřez je šobu

pschinjěš, wšchitke tač prawje wjazy njetřechja, a šačucže: ja šym w domišnje, jemu pschincž njeha.

Alle tam je žyrkej wo wšy. Tam šteji wona runje hišchče kač tehdy, hišchče ta šamšna na šamšnym měšče. Wšchaf je tola ta stara domišna. Tuto dopomnjecže, najjašnišche wot wšchitkich, to hišchče trjehi, njeh bu tež wjele drugeho w běhu lědžěšatkow hinajšche. A nětko šo šašo domach čižje, nětko je jemu wokoło wutroby kač kastožy, kotraž je šwoje stare hněšdo šašo namačala.

A nětko pschindu jemu hišchče druge dopomnjecža na šandžene dny. Tuta žyrkej je dobry křuch wot jeho žiwjenja tehdy widžita. Ta wo tym wě, kač je wón jako hólž něhdy kóždu njeđželu na ławzy w přědku šydač. Tehdy njeje hišchče wšchitko šrosymil, šchtož špěwašche a šchtož duchowny prajěšche, njeje tež dołho wšchitko do- škšchal a hišchče mjenje šthowač; ale wón wě džěška hišchče prawje derje, kašti je w tamnych lětach byl. A potom konfirmazija. Ta běšche přeni wulki wotdžěl w jeho žiwjenju, a tehdy šteješche tu w tutej žyrkwi psched woł- tarjom. Wona je jeho šhutne: „Šaj“ škšchala. Ššwój šchpruch je hišchče wobšhowač, tež tekst tamnišcheho přě- dowanja: „Tón Anješ šwarnuj twój wonkšód a nutškšód wot nětko hač do wěčnosčže.“ Na tuto šłowo a tutu hodžinu w žyrkwi je dyrbjal hišchče šusto myšlicž, pošdži- šcho žušbje. To běšche jemu kač křuch domišny, kotřiz se šobu noschěšche w žušym křaju. — Šo konfirmaziji běšche potom druge žiwjenje šapocžak, žiwjenje pošne džěla. Šěta běchu šo minyle, wjele wo tym wjazy njewě, jene běšche

każ druge. Tudy w zyrkwi njebėsche wjazy taŕ huŕto po-
był, druge węży bėchu jeho bėle ŕajimate. Ale potom je
jemu ŕaŕo jedyn džen jaŕny w myŕblach, kotryŕ ŕenje
njeŕabudze: džen, na kotrymŕ durbjesche ŕwoju maczerku
ŕhowacz. To bėsche teŕ ŕhutny podawł w jeho ŕiwjenju,
a tehdy bėsche teŕ tu pobyl, tute wyŕŕofe cziche murje bėchu
jeho ŕylŕy widzale. A poŕdŕiŕcho bėchu ŕwėdki jeho mlodeho
ŕboŕa byle, jaŕo bė ŕebi towarŕŕchu ŕa ŕiwjenje namakał a
ŕ njej pŕched woltarjom ŕtejesche. Tak huŕto hacŕ tėnle
džen w lėcze ŕaŕo pŕchindze, poŕdŕiŕcho wonkach w zuŕobje,
pŕchezo bėchu dopomnjecza na domiŕnu ŕ nowa wotuczale
ŕ myŕlu na tamnu godzinu tudy w zyrkwi. — Haj, tale
bėsche dobry kruch wot jeho ŕiwjenja a naŕhonjenja widzala.
Tu wėŕcze ŕabycz njemėzesche, taŕ mało kaŕ mėzesche do-
miŕnu ŕabycz. Nėtko, hdyŕ ŕtarŕiŕŕki dom wjazy njeŕteji,
ŕwoju ŕandzenoŕcŕ tudy w tychle murjach namaka.

Moji lubi! My mamy naŕchu domiŕniŕku zyrkej lubo-
to chzemy ŕebi dženŕa ŕaŕo prajicŕ. Chzemy ŕo mjes
ŕobu ŕwjeŕelicŕ, ŕo ju mamy! Mamy ju lubo kaŕ ptał
ŕwoje hneŕdo, kaŕ ŕhromadnu domiŕnu. Ale ŕmy dha
tudy wopradowze teŕ domach? Hlej, to budzesch potom
hacŕle, hdyŕ tu pŕchindzesch ŕ modlitwu: „Moja duŕcha ŕada
ŕebi a jej ŕo chze tych ŕnjesowych pŕŕitwarŕow.“ Potom
hacŕle ŕo nad tutym domom prawje ŕwjeŕeliŕŕch, hdyŕ ŕ psal-
miŕtom wuŕnawacz nawuŕnjesch: „Moje czėło a duŕcha
ŕwjeŕeli ŕo w tym ŕiwnym Boŕy“. Najhlubŕŕche poŕadanie
naŕcheje człowŕŕeje duŕche chzemy tudy w Boŕim domje
ŕpokojecŕ, poŕadanie po ŕwiŕku naŕcheho ŕiwjenja ŕ Bohom,
ŕ wuŕhadom a kėnzom naŕcheho ŕiwjenja, ŕ domiŕnu naŕcheje
duŕche. Wy ŕnajecze ŕłowo wulkeho Augustina: „Naŕcha
wutroba je njemėrna, doniŕ pokoj njenamaka w Boŕy“.
Pokoj w Boŕy pytamy, mėz a mėr a wjeŕelocŕ w ŕwiŕku
ŕ nim. W tym wŕŕaŕ ma mėr naŕcheje wutroby, naŕcheho
ŕmyŕhlenja ŕwėj wėŕty forjeŕ we wŕŕitkim ŕhablanju naŕcheho
ŕwonkowneho ŕiwjenja, w ŕboŕu a ŕrudobje, w ŕtaroŕcŕzach
a wjeŕelach. W tym mamy wėŕte prawidło, wėŕty ŕakon
we wŕchėch nadawłach a wŕchėch ŕpytowanjach ŕiwjenja.
W tym mamy mėr ŕwojeho ŕwėdomnja we wŕchėch ŕablu-
dzenjach a we wŕchej winje ŕiwjenja. — Tuto poŕadanie
po ŕiwnym Boŕy pał prawe ŕpokojenje w naŕchim wŕchėdnym
dŕėle, w jeho honjenju a ŕhwatanju ŕenje njenamaka.
Woŕebje w naŕchim czaŕu, hdzeŕ wŕŕitko ŕiwjenje pŕchezo
bėle ŕhwata a bėzi, ŕmy pŕchezo w ŕraŕŕe, ŕo ŕwėj ŕnutŕ-
kowny pokoj ŕhubimy. Naŕcha myŕł ŕo tam a ŕem torha,
a pŕŕi wjele myŕblach a ŕaczisŕczach, kotreŕ nam pŕŕi tym
pŕcheŕ duŕchu dzeja, huŕto to ŕ woczow ŕhubimy, ŕchtoŕ
durbŕ naŕchemu ŕiwjenju mėz a naŕchej woli wėŕtoŕcŕ da-
wacz. Ale my tu pŕchindzemy, kaŕ po dalokim lėczenju,
ptał ł ŕwojemu hneŕdej pŕchindze. Tu naŕcha ŕprėznimwa
duŕcha pokoj a nowu mėz pyta, kotruŕ mėze potom ŕobu
won wŕacz ł nowemu lėczenju do ŕwėta. A hdyŕ bėsche
w honjenju a w ŕtaroŕcŕzach wŕchėdneho ŕiwjenja poŕadanie
naŕcheje duŕche po ŕiwnym Boŕy wuŕnyło: tudy ł nowemu
ŕiwjenju wotuczŕi, tudy, hdzeŕ duŕcha pucz do ŕwojeje wėr-
neje domiŕny namaka. Tehodla je tudy naŕcha woprav-
dŕita domiŕna, tehodla mamy naŕchu zyrkej lubo.

„Derje tym, koŕŕiŕ w twojim domje pŕchebywaju: czi
ŕhwala cze wėcznje“. Moji lubi, my ŕo Bohu ŕa ŕwoju
rjanu zyrkej dŕakujemy a ŕhwalimy jeho, kiŕ je poŕadanie
a ŕedzenie naŕchich wėtzow dopjelnił. Chzemy ju ŕwar-
nawacz a ŕdŕerzecŕ, wutwaricŕ a wupyŕŕicŕ tał derje hacŕ
to ŕamėzemy. Chzemy teŕ w njej pŕchebywacz, tał prawje

w njej bydlicŕ. Potom budzemy teho ŕnjesa pŕchezo
ŕhwalicŕ, niŕ jenoŕ je ŕłowom a ŕhėrluŕŕom, tał dołho
kaŕ w jeho domje pŕchebywamy, ale hacŕle prawje pŕcheŕ
ŕwoje zyle ŕiwjenje, ŕiwjenje w ŕwiŕku ŕ Bohom, pŕche-
wodzene wot jeho wole, poŕylnjene pŕcheŕ wėŕtoŕcŕ jeho
luboŕcze, pŕŕekraŕnjene pŕcheŕ jeho mėr. ŕamjenŕ.

Nasyma.

(Wiktor ŕe Strauŕ.)

ŕłob: Tak Boŕi ŕŕyn ŕam pŕŕilaze —.

ŕŕo lėczna pycha poŕhubi,
Teŕ hola nėtko wobłėdni
A ptački njeŕpėwaja.
Wy ŕŕheŕczenjo pał njemjelczėze,
Nė! wopory wy ŕapalcze,
Kiŕ Bohu ŕhwalbu praja.

My ŕmy tu pilnje dŕėtali,
ŕchtoŕ Boh nam da, domŕhowali,
Wŕcho jeho wobradzenie;
Daj, ŕesu, nam ŕo prėzowacz
A twoju hnadu prėdomacz,
Tu njeŕapomnicŕ ŕenje.

ŕchtoŕ Boŕa ruŕa dała je,
ŕe nėtko domoj ŕŕhowane,
A wŕcho je wobŕtarane.
Tak ŕhromadz w hnadnym czaŕu ty,
D duŕcha, ŕa czaŕ ŕhuboby
ŕŕej Boŕe dary rjane.

Mhla ŕymna pola pŕŕiŕrywa,
ŕe na niŕ hola prėŕdnota
A mŕoŕ jim wlohu rubi.
Tak ŕwėtny lėŕŕt teŕ ŕahinje,
Mėz ŕiwjenja wŕcha roŕpadnje
A w rowje wŕcho ŕo ŕhubi.

Hlej, wŕchor howri, bubota,
Duŕ putnik domoj poŕhwata,
ŕŕej pyta pŕchebywanje.
D ŕesu, budŕ ty ŕŕėcha nam,
ŕŕmy wuŕtajeni wŕchoram,
ŕo mėli wuŕhowanje.

Teŕ je ŕchtoŕa najwŕŕŕŕŕeho
Wŕchė liŕczicŕka nėtk pŕŕcŕza ŕo
A w prėŕŕe ŕwėj kėnz maja.
ŕŕy czeŕczeny był, cŕłowjecze,
ŕŕo wrėczicŕ durbisŕ do ŕemje,
Teŕ tebie pohrėbaja.

Kaŕ naŕymu pał wuŕnywa
ŕaŕ rėlnik ŕymjo na pola,
Chze nowy plėb mėcz radny,
Tak, Wėtcze, teŕ naŕ poŕhowaŕŕ.
Do ŕemje a naŕ ŕwodzewaŕŕ,
Hacz raŕ naŕ ŕbudŕisŕ ŕ hnady.

Kaŕ taŕtojcŕki a bacŕony
Nėtk prėczku czaŕnu ŕ krajinny
Do rjeŕŕŕoh' ŕłoncŕnoŕ' haja,

Tak duschi baj so wobroczić
Też ł Tebi — potom doleczić
Do twojoh' krajnoh' raju.

Surij Bróśt.

Bóh so sa nje stara.

Sedyn sławny pschirodospytnik, kotryž je dolho w połodnju žimy był, pische: Wulka była małych ptaczłow, kotrež sa czaš lécza w Europje pschewowaju, kaž n. psch. roczi, syby a teho runja, njesamoža wulke daliny psches morjo pschelétowacz. A tola bychu wone ł wéstošču lónz wsale, bychu-li sa czaš žymy w połnóznych krajinach wostale. Duž je tón, kiž so tež nad wroblom žmili, sa nje wupucz stworil. W najymje mjenujz, hdyž přenje žymne wétry howrja, widzišch dolhe czaši wulkich ptalow, wožebje žerawow (Kraniche), kotrež jara nilko nad polemi a lukami lécza a pschi tym pschuwabjaty hlóš žyščecz dawaju, na kotryž njeliczomne małych lécžnych ptaczłow wotmolwjeju, so ł dobom ł wložow posběhnywšchi a na žhribjet wulkich ptalow sežydarwšchi. Žusto móžesč czišchi czišot tychle žlepnych putnikow žyščecz, hdyž czaši žerawow nad naschimi hlówami lécza. W nalécžu pschi wróczbje žerawy wjele wšchšcho lécza; wone žwjedža, so czi hoščo, wot nich psches morjo wróczo pschijnježeni, nětko hižom žame žwoju staru domišnu sažo namakaju. S lóžow je so žusto na morju wobkédžbowalo, tak so žyke žyly małych ptaczłow ł žhribjeta wulkich ptalow posběhujaja, mały žruch pucža žobu lécza a so potom sažo do jich pjeriny dele puschčaja.

F.

Sserbowka.

Historiska novella wot R. Židuša. Sežerbschcził K. A. Fiedler.

XIX.

Džeń bě mročžny a žmért žwoje wložne scžěny hižom ł semi dele scželische. Žiščecze ras widžimny Siegmunda se žwojim pschecželom Rudolfom ł Ğarta pschi pobryšy Sprewje horje a dele žhodžic. Šhmurna cžěžtomnyžnosč, ł cžahom žadwélowazeje roščubženosčje šjenocžena, na woblicžu nascheho pschecžela wotpoczowasche. „Ty ju po tajšim nočžesč wopuschčic, jeli-so padnu?“ so wón Rudolf a woprascha.

„Protop mi to njesapowjedži, so ju ł žwojej macžeri pósčel, kotraž džowku potreba; a njewješta jejneho lubuška, šhtož džé Ty pódla mje něhdy běšche, wéščje měšto na jejnej wutrobje namaka.“

„Ty balsam do mojeje franjeneje wutrobje cžeczšch. Bóh cžyžł Czi tajtu lubošč placzic, jeli mi to móžno njebudže. Njesabudž tež na mojeju sprawnuju žlužobnikow. Wonaž staj mi psches nješbožo, haj psches nusu a tradanje žwérnje žlédowaloj, a Tebi to žamo wopofasataj, dyrbjał-li ja jeju wopuschčic. Moje nadobne žonje njech Cže dolho a ł žlawje noscha; ja wém, so je lubujšch, a dopomnja Cže wone druhdy na teho, kotryž je dřešowasche. Šthowaj je ja Mařku; ł tutymi drohuščkami móže so jej ł něšcto žamoženju dopomhacž, budže-li wójny lónz a wona cžyžč žamostatna byč.“

„Cžzu wšcho po Tvojej woli wuwješč, mój drohi pschecželo, dyrbjał-li Cže pschewiwic; tola tež ja móžu padnyč.“

„Ty žimy wostanješch a budžesč šbožowny; mój šnutsčowny hlóš mi to praji; ale ja mam žiwjenje wažic, jeli cžzu Mařku wumóž. Žiščecze ras so dženga po šnatym šhtomje ł nej horje podam, a byžo-li jeno, so bych ju psched sahlódnjenjom abo hanibu wobarnowal.“

Pod tajkej roščmótwu běšhtaj naschey pschecželej žwétlinu dozpičoj, kotraž wuhlad na Šhocžebuski hród posčičesche. Siegmund pohlada lohr sa majestotnym dubom pod wotnom lubeje a wosta kaž škamjenjeny stejo. „Njewidžišch podobu pod šhtomom?“ so Rudolf a napschijnje woprascha a bjes woczajanja wotmolwy takle pofracžesche: „Wone so hibaju, wone ł wotmėnjenjom ruzy posběhujaja, a žustanje móžnych wudhrow ł namaj žem klinczi. Dyrbju tam, pofšledni móst šdžeržecz, kotryž mje ł nej šjenocža.“

„Cžy tórnny? Njewidžišch pschi wotewrjenych wrótkach wjazh dnyžli dwazpěči wobronjenych mužiči stejo? Ššched šhtórmowazym wóšskom bychu drje psches wrótko twochnyli, dweju jenotliweju cžłowjekow pał morili, přjedy hacž byšhtaj na brjoh wustupiloj.“

Naschey mlóženzaj na to rucže do lėhwa šhwatašhtaj a so bórny na to ł wotdželenjom Ğuřitow sažo wróczišhtaj. Tola to bě hižom psche pofšče; w tym wotomiku, jako herwy pobryšy nastupichu, so tón krašny šhtom se žwojim wjeršškom daloko do Sprewje nóri, hacž tak žolny šašchumichu. Ğuřitojo, wot Siegmunda a Rudolf a nawjedowani, so do rėki walichu, so bychu so se žwojimi njepšchecželami žobu psches wrótko pschecžiščezeli, tola pofšlednišchi mějachu hacž ł wrótkam krótschi pucz wotpoločic, dnyžli Ğuřitojo. Šich nabėh bjesplódnny wosta; ł žrimotom so wrótko pod woschčerjenjom wobšadki, kiž běšche temu psches murinu žromu ł napjatosčžu pschihladowala.

A šhto sačuwasche Mařka pschi padže tamneho šhtoma, po kotrymž bě jejny lubowany kaž po nježeskim rėblu ł nej pschikhadžal? Žadny šnył so jejnymaj hubomaj njewuřunny; bjesrécžna so na žwoje žedžadło cžišny a ł wobėmaj rukomaj woblicžo sa-pschitny.

Sažo nózna cžiščina nastawasche, tola Mařka žaneje bojoscže wjazh psched nozu a jejnymy štrachosčžemi njesačuwasche. Šložuje so duscha tak žyke na jedyn dypł, wotpoczujaja wšchė herwal šwucžene hibanja. W Mařžy nětko jeno jedyn hlóš klincžesche: Wumóženje psches wječenje! Nózna mrotota so psches jejne wotna dohnywasche, a wona na žwėžu mžšlesche. Njelcžo stany, žracžesche ł lohka ł piezakej a šapschija žwécžnik, na kopje stejazy. „Žiwjenješbudžowaza žwėža, wutup mi hrube škutki bjesbóžnych rukow!“

Njespróžnimje hibaschtej so nětko Mařžynej wječžimej ruzy. Durje běšche wotewriła a po tajšim teho wéšta, so móžesche psches nje žwój wrót nastupicž. Bórny bě w tym wohidnym jastwoje lónzo šchčžěptow nakladženyč a domjaza nadoba na nje nakopjena, so nimale hacž do wjerčha dořahasche. Nětk bu žwėža žwojej žyrobje bliško pschijnježena; plomješčko, kotrež so wo žwoju existenzu bėdžesche, horje šapotasche, roščesche, hrabasche prašlotajo wokoło žebje, postupowasche hacž ł wjerčkej a horzotu a šadušchaty kad rošččěrjesche.

Mařka prošče do plomjenja šhladowasche. Někajka žrosa ju šapschija; škoro budžišche žebi pschala, so so to štalo njeby. Duž pomyšli hluboko tšchena na hlóš, hanibu a Siegmunda a žracžesche mjelcžyž se jštwy won na dolhi korridor. „Moje jastwo daloko wot tamnych štwow leži; wono je štražnik, w tu šhwilu měšto pschecžahowazemu, a pschehonjerjej, na měšččžanškej muri stejazemu, potajene, wóčžku njepšchecžela, mješ kotrymž mój luby pschewywa, pał pschuwobrocžene. Šladajtaj so, Luthero a Reinhardo! Ššnano žu Ğuřitojo tule žwétlinu hižom wuhladali a sa malo hodžinom Šhocžebuske murje do budy! Tola šhto budže se mnje? Dele, dele! wšchaf šnaju hóstny dom, hdyž so mi Žewiowa lubošč žmėwa.“

Žiščecze ras so wona ša jažnje šapazym plomjenjom wohladny a pofšhtowasche potom bocžne durje wotewricž, kotrež do dwora dele wjedžichu. Te bėchu šamknjene. Šej so nimale sežny, jako tež druhe durje šamknjene namaka. Žiščecze jene bėchu šbytkne; wona so ł nim šhablasche a pytasche je wotewricž; jejne woblicžo wobłėdnny, štawy jej žlužbu šapowjedžichu, wona so žromadu šwjeje,

pschetož nětko widžesche so jatu — samu s tym satrašnym nje-pscheczelom, kotrehož bě jejna ruka do žiwjenja sbudžila.

Tola bórny sašo poskoczi, so by spytala, woheń haschecž. To bě podarmo. Stwa w jasnych plomjenjach stejesche, a hižom běchu wone fuche hrjady korridora sapschijale. W sadwělowanju Mařka k najdalschim durjam čerjesche a pytasche je pschelamacž. Podarmo! Wona s zylkej schiju wo pomoz wołasche: jeno wotšynk jejneho samšneho hłóša jej wotmolwjesche.

Šnano budžišche sa nju hišcže pomoz byla — pschetož stražnižy na powierchu dachu nětko swój hłób klyšecž — nje-budžišche tyžaz-hłóšna satrašna wójnska wołanza psched murju saklincžowala. Šušitojo běchu woheń pschi jeho nastawanju pytnyli a tón wotomik jako pschihódny k naběhej spósnachu. Sašo buchurěble nastajane; s nowa Siegmundowe mózne wudhry pschecžiwofnatym wrótkam hrimotachu. Dwě wofni běšchtej na tej stronje korridora, kotraž bě k Sprewi pschiwobrocžena. Šene s njeju Mařka storže a wo pomoz wołasche. Nichtó jej nje wotmolwi, nichtó k njej horje nješhladowasche, tež jejny luby niž. Wón wjedžišche, so běchu jejne durje wotewrjene; wón ju wumoženu myšlesche.

Plomjo poča hacž k jejnymaj nohomaj kapotacž a hižom sa wobrubom jejneho schata lojesche. Š hróšbu nasad twochny a w štyku šwojeje wutrobny tež to druhe wofno storže, so by šwoje podaromne wo-pomoz-wołanje wobnowjala. Tola plomjo jej sa pjatomaž kłědowasche; wona widžesche, so je šhubjena. Š proschaznym hłóšom posběže ruzy k njebjekam: „Nježe, knježe! pomhaj mi! a njespomni na mojej wopanzanej ruzy! Pschi wschej mojej hrěšnosći wobrocž dónt šwojeho wboheho džěcža a šđerž mi žiwjenje! Nječ mje Twój jandžel na rukomaj nješe a wutorhni mje rosdajazej khlamje šrudneje šmjercže!“

Š tymi šlowami na wobloženje škoczi; jejnej woczi pódu pytaschtej, ale ju nje dozpischtej: pschetož hdyž bě tež horka šwětko, běšche tola delka čžemne. Rosšud bu jej psches to wolóženy; jejnej nošy wofno špuschecžišchtej, a wona do štraschneje hlubiny dele škoczi. Psches wójnski hokk a ropot saklincža wutrobu-kamazy wulšchik, a — wo naschej Ššerbowzy njebě ničžo wjazy widžecž.

(Pschichodnje škocženje.)

Modlitwa.

Čžišche, rjenje
Nječ nětk čžehnje
K hwešdam moje pomodlenje!
Špěw budž šnaty
Šsobu daty
K njeju, hdžež je pschebytł šwjaty!

K tebi hladam,
Twój troscht žadam,
Psched tobu do procha padam!
Šdyž štrach duje,
Šowri, ruje,
Šandžel nječ naš wobarnuje!

Wschelake s bliska a s daloka.

— Pošwjecženje noweho Božeho doma w Šarěcžu mějesche so pónđzelu 19. oktobra na šwjatocžne waschnje. Nowy Boži dom budže so mjenowacž „Michałska žyrkej“. Na hóržy stejazy Boži domcž k s rjanej wěžu hižom s daloka pučžowarja štrawi.

W 2 hodž. hibašche so šwjedžeński čžah pod šnykami posawnow psches dwoje čžěne wrota. Psched Božim domom, hdžež běchu 3 wošebje rjane čžěne wrota natwarjene, čžah posasta. Šo wuspěwanju kherluschy so klucž pschepoda a šwjedžeńska wošada čžehnjesche nuts do noweho, šwjedžeńšy wupyšcheneho Božeho doma. Pschitomni běchu knjes wotkrěšny hejtman s Kraushaar, k. duchowni Mařa a Šyščeť wot Budyškeje Michalškeje žyrkweje, Šschizjan s Šodžija a Šapleť s Šupoje a drusy knježa s daloka a s bliska. Šdyž šastupich do žyrkwicžki, tebi hnydom do woczow padnje šchpruch, wysche woltarja napišany: „Šapschimni to wěcžne žiwjenje, ke kotremuž šy tež pomolany.“ Šady woltarja steji w šerbskej rěcži: „Šesuš Šchrystuš je wčžera a dženska a tón šamy, kiž wón je, budže tež do wěcžnosče.“ Šo wuspěwanju „Budž khlwalba Bohu šamemu“ mějesche knjes tajny žyrkwinski radžicžel Šeier s Budyšchina na šaložku Božeho šlowa: „Čžlowjek njeje žiwy wot khlěba šameho, ale wot kóždeho šlowa, kotrež psches Boži rót wuidže“ wutrobu-hnujazy pošwjecženštu rěcž a wuloži, so nječ tutón Boži dom je 1. džakny wopor Božej hnadny, 2. žórlo Božeho šlowa a 3. pschihotowacžnja k njebjeskej krašnosčži a pošwjecženje s modlitwu škocžni. Knjes konsistorialny radžicžel Šotichius pschiješe wošadže štrawjenje ewangelišeho krajneho konsistorstwa. Wón wupraji pschipošnacže šaložerjam noweho Božeho doma a wschitkim, kotřiž šu k temu pomhali. Šako dar konsistorstwa pschepoda woltarju bibliju, peritopiske knihi a agendu w šerbskej a němškej rěcži. Knjes šarať Šaktať štupi přeni krocž na kłětku noweho Božeho doma a postrowi wschitkich w Šesufowym mjenje, kiž je mjeno wschitkich mjenow. Šswoje, s khlubofosče Božeho šlowa čžerpane, přědowanje šaloži na to šlowo: „Šlaj, hěta Boža pola čžlowjekow!“ Tón Boži dom nječ je hród Žionški k šwjatemu wojowanju a dohwanju! Šetlehem, dom khlěba sa dusche po khlěbje žiwjenja žadaze, a kaž psches Šarěcž rěcžka běži (mjeno Šarěcž wotkožuje so wot rěka), dyrbi byčž Šakubowa šudžen polna wody žiwjenja, kotrež čže nam tón Knjes škicžicž. Šotom knjes šarať Šaktať wušběhowasche, so tón nowy Boži dom pschede wschem sa štarych, šlabnych, kotrymž je pučž psche wobčežny do Šješwacžidla, postajeny. To njedyrbi žane šarunanje byčž, ale wjele žadane Bože šlowo klyšecž pošylnicž. „Niž k rošschecžepjenju, ně, k pošylnjenju dyrbi tutón nowy Boži dom šlužicž.“ Na šonzu knjes přědat wutrobny džak wyschnosčži sa dary a džělbracže, šušodnym wošadam kaž tež šwěrnym Ššerbam w Draždžanach, kiž šu rjany pjenjes sa čžaknił na wěžu namdali, wupraji. 14. mějesche so šerbske šwjedžeńske kemšchenje. Š kherluschom „Nječ Bohu džakuje“ so Boža šlužba škocžni. Pschispomnicž ma so hišcže, so budže pschichodna Boža šlužba w nowej žyrkwicžy 1. novembra popołdnju w 3 hodžinach w šerbskej a w 4 hodž. w němškej rěcži. Š žyla šmėja so Bože šlužby kóždu přenju njedželu w měžazu.

— Ššrijedu 14. oktobra běšche so 150 lět minyło wot nadpada pola Šufez. W lěcže 1758 bě tam Šjedrich Šulki wot awštrijšeho pólneho maršchala Dauna psches nózny nadpad šbity. Małe pruske wójsto, kotrež běšche hižom we wójnje khetro počerpiło, pał wopokasa tudy wulku šmužitocž, so tole podleženje šawěšče žana haniba njeběšche, ale běšche wjele bóle pruske wójstu wubudženje k nowemu rycžerštemu a dohycžerštemu postupowanju.

F.

„Šomhaj Šób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihciziscežerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Reformaznjski šwjedžeń.

Łut. 12, 48.

Wóšledni šwjedžeń, kiž so w Božich domach našchich šerbskich wošadow šwjeczeške, bě žnjowý džakny šwjedžeń. Na nim so džakowachmy ja wschědny khlěb, ja wschitko krašne bohatswo, kotrež bě nam tón Ānješ našch Bóh narosć dał na našchich polach, dopjelniwschi tež w tutym lěcže šwoje stare šlubjenje: Tak dołho hač semja stacž budže, njedyrbi pschestacž šyw a žně. Našch Šbóžnik pak praji: Čłowjek njeje žiwý wot khlěba šameho, ale wot kóždeho šłowa, kotrež psches Boži rót wuńdže. A Bóh tón Ānješ nam nětko tež kóžde lěto duchowný khlěb šwojeho šłowa, šbóžnoczinjazehe ewangelija, i luteje wótzowškeje do- broty a šmilnosće bjese wscheje našcheje šašlužby a dostoj- nosće pošćiczuje, wošebje nam stawam ewangelško-lutherškeje žyrtwje. Ša njón Bohu so džakowacž a ja wschitko wušy- waške džěło jeho wotrocžtom, wošebje Marczina Luthera, na roli čłowškich wutrobom, k temu šwjecžimý dženknišchi reformaznjski šwjedžeń. Šo bychmy jón hódnje wobeschli a na nim so na Bohu špodobaze wašnje džakowali, dha kěžbujmy na Ānješowe šłowo, kiž rěka:

„Komuž wjele date je, wot teho budže so wjele pytač, a komuž je wjele porucžene, wot teho budže so tež wjele požadač.“ Wobhladačmy

1. kač je nam ewangelškim kšchescžanam wjele date, a
2. kač budže teho dla tež wot naš wjele požadane.

1. Nam ewangelškim kšchescžanam je wjele date! To

wopomńmy najpriždžy na dženknišchim šwjedženju, kotryž jenož my ewangelšy woběndžemy. Koho dha šmy psches škutk reformaznje na přenim měsće sašo dostali? Teho Ānješa Āhrystuša, kiž je šłowa našcheje žyrtwje. Šak porědko bu tola w čašu do Luthera jeho mjeno mjenowane w kšhe- scžanstwje! Niž na njeho a jeho šašlužbu buchu čłowje- kojo pošakowani. Na jeho město běchu šwjata Marja a drusy tak mjenowani šwjecži, bamž, kiž wudawašche, so je našlednik Āhrystušowý, so ma na Šětownym stole šedžo we wězach wěry a šwědomnja šam rošakowacž. Šo tym so je Luther 1517 šapocžal wěru wot tajkich čłow- škich šłudom a pschitawkom psches šwoje pišma a předo- wanja wucžisćecž, po tym so šu ewangelške stawy 1529 na šejmje w Špeyeru šjawnje ša jeho wucžbu wušćupili a protestowali pschecžimo jej napschecžiwym wušćawkam, po tamnej 30 lět dołho trajazej wójnje, kotraž bu w 17. lětšotku dla nabožiny w našchim wótznym kraju wjedžena, je nětko hinač. My kšwalimý nětk sašo Āhrystuša jako šwojeho jenicžkeho njebjeskeho Ānješa, wón je našch jenicžki šřednik a šastupjer. W našchich Božich domach so přěduje wo nim, kotryž nam je wot Boha šćinjený k mudrosći a k prawdosći, k šwjecženju a k wumoženju, psches kotrehož krej my mamy hrěchom wodacže. Šsamo we wěšćych kathol- škich štronach da so nowý hlóš šlyšćecž, kiž psches jene pschindže i tamnym šarym šwědcženjom japoschćoła Šětra wo Šesufu: A njeje w žanym druhim šbóžnosć, tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date čłowjekam, w kotrymž my mohli šbóžni byč.

My pať nětko sašo njesnajemy jenož Anješa Khrystuša a sbóžnosć, kotraž so pola njeho namała, my wěmy tež tón prawy pucź, kiž k njemu wjedže. Hdyž katholicka zyrkej poruczuje: Chześ-li sbóžny być, dha mašch swoju sbóžnosć sam saksuicz pycac psches wěste dobre skutki, psches dawanje jałmožiny, psches czelne pokuczowanie a posćenje, psches czahanje na swjate městna, psches spěwanje po paczerju, psches saptupjenje do kłóschtrów pod wotpołożenjom sľubjenjow, so chześch khudy wostacź, so njewoženicz a pschedstajenym we wschěch padach posľuschny wostacź, dha hižom nasche džěczi se swojeho katechizma wjedža, so je wěra do Khrystuša, kiž, je-li so je prawa a žywa, naš wotdžerzuje wot hrěschenja, jeniczki wěsty pucź k sbóžnosći.

A brědki, pschi kotrychž trjebanju a nałożowanju so móžemy na tajkim puczu k žiwjenju sđeržecź, my je tež sašo mamy. Bože słowo w swjatej bibliji, tak njesnate a sacžěmnjene bě wono dołhe czašy bylo! Kať žadna bě kniha swjateho pišma do Luthera, kať porědko so namaľasche w jenyj domje! A temu bě spišana w zusej hebrejskej, grichiskej a łaczanskej rěczi, kotraž bě tola jenož wuczenym snata. A hdyž bě so tež wot tutych tón abo tamny spytať k pscheložkom do ludoweje rěczi, sčto to pomhašche, hdyž bě tola bamž ludej sakať bibliju czitacź. Wot Lutheroweho czaša je to nětko wschitko hinať. W narodnych rěczach so Bože słowo czita w zyrkwjach a schulach a w domach. Sa mały pjenjes móže sebi je tež najkħudski kupicz, so by we nim pytať a namaľasť pucź, kiž k sbóžnosći wjedže. Woprawdže, wjele je nam ewangelskim kšesczanam date. Duž pať tež

2. wjele budže wot naš požadane.

Szy-li ty, lubny bratsje, někajki dar sšicziť jenemu swojich pobuczłowjekow, dha woczakujesch, so so tutón sa njón tebi džakuje. Sčto woczakuje tež twój njebjeski Anjes, kiž je tebi se swojim psches Luthera sašo wotkrytym ewangelijom tak drohotne pokłady, tak bohate brědki swojeje hnady darit? Wón woczakuje, so by ty jemu sa nje džakowny. W czim budže pať twój džak dyrbjecź wobstacź? So trjebasch tebi darjene kubla a brědki tak, so psches wužiwanje tych samych pschezo dokonjenischi ewangelski kšesczian budžesch, w pschezo twjerdschej wěrje do Jesom Khrysta, swojeho Sbožnika, stejisch. A tajkej wěrje pať tebe Bože słowo pschezo k nowa czěri a wjedže, hdyž jo klyschisch a wokarnujesch. W Božim domje so wono prěduje. Szy dha jow, tak hušto hacź so wono klyschecź dawa na njeđeliskim a swjedženiskim dnju? D nasche, hušto tak prósdne Bože domy, tak jich něme kamjenje tak wótije rěczi wo njeđakownosći tych, kiž so tak wyšoko wobhnadženi wot jich Anješa a Boha! W swojim domje, lubny bratsje, mašch swoju bibliju. Ale hdyž dha? Njeleži wona w kucziku sapschena w towarstwie druhich schulskich knihow, do kotrychž wjazny pohladať nješy, po tym so by se schule wustupit? D kať tute sapschene, w kuczicach ležaze biblije w ewangelskich statokach rěczi wo njeđakownosći tych, kotrymž bě wyšoke kublo dowěrjene wot jich njebjeskeho Anješa! So pschikladže tamnych kšesczianow w Beroje, wo kotrychž so w Saposchtokskich skutkach 17, 11 praji, so so woni wschědnje wobhonjachu w pišmje, czinmy tež my. Sčtož pať jow czitamny a klyschimny, to rospomínmy a wobkħowajmy tež we wutrobje a sľožujmy so po tym w žiwjenju, posľuschni tamnemu Saksobowemu napominanju: Budžecze pať czinjerjo teho słowa, a niz jeno posľucharjo! Sčtož we wěrje stej i so we swojich

hrěchach troschtuje hnady Božeje w Khrystušu, tón ma swoju wěru jako žiwu wopokasacź w dobrych skutkach bohobojasneho žiwjenja. Wobkědžbujmy Sawołowy hlóš (2. Tim. 2, 19): Njech wotstupi wot njeprawdosće, sčtož mjenuje to mjeno Khrystušowe! a tamny (Tit. 2, 12): My dyrbimny sapsrěcź bjesbóžne waschnje a swětne lóschty, a pózcziwe, prawe a bohobojasne žiwjenje wjesć tu na tym swěcze. Haj, wopokasujmy so wschudžom a pschezo jako prawych nasľednikow teho Anješa Jesom Khrysta, kotrymž Bože słowo a Boža wola psche wscho dže, a kiž so próžuja, w jeho kralestwje pod nim živi być a jemu sľuzicź w prawdosći, njewinosći a sbóžnosći.

Tej džakownosći, kotruž našch Anjes wot naš žada, sľuscha dale, so so my w lubosći horjebjerjemny po tymi, kiž nascheje pomozny potrebni so. „Dobrotu czinicź a wudželicź njesapomncze! tak nam pschikwola tekst sańđzeneje njeđele, pschikstajiwischi: „Tajke wopory sľodobaju so Bohu derje.“ A hdyž mamy dobrotu czinicź wschitkim ludžom, dha najwjazny nad tymi, kiž nascheje wěry so. Na nusy a wobczěnosće naschich ewangelskich wěrybratrow naš dženska Gustav-Adolfske towarstwo pokasuje. Tam w jenyj měsće bydla mies 10000 podjanskimy tež 200 ewangelskich. Čzi podjanszy maja tam dosć rjaných zyrkwjow. A čzi ewangelszy? Žanu. A woni bychu tola tež radny njeđelu kemschi schli. Tež nimaju žaneho ewangelskeho duchowneho, kiž by jim prědował, swjate wotkasanje wudželowal, jich džěcziatka kšicziť, nawoženju a njewještu wěrowal, semrjetnych pohrjebať. A te ewangelske schulske džěczi? Wone drje wufnu czitacź, pišacź a liczicź, ale žadny wuczeť tu njeje, kiž by jim biblijske stawisny pomjedal, Lutherowy katechismus wuložował, kiž by k nimi spěwal te rjane kħerluschowe hlóšy nascheje ewangelskeje zyrkwje. A kať je ta duchowna nusa naschich wěrybratrow wulka w tutym jenyj spomnjenym měsće, tak na sto tyšaz blaťach w katholicich krajinach. Duž dha pať so w nich wobrocžuja na Gustav-Adolfske towarstwo, so klapaja wo jeho durje a prošcha wo jeho pomoz. Niz mjenje hacź k 2237 blaťow schěrokeje semje, k Westfalskeje, k Bósnanskeje, k Čěskeje, se Schtyrskeje, k Galiziskeje, k Brasilskeje atd. so woni pschikschli k tutemu towarstwu k tej próstwu: Pomhajecze nam, so bychmy tež my dostali zyrkej a schulu, duchowneho a wuczerja. Ale kať dha mohlo Gustav-Adolfske towarstwo pomhacź, hdyž my njebychmy jemu najprjódny pobudželili te trěbne brědki? D duž dajecze so wubudžicź k prawej bratskej lubosći a woprucze dženska bohate dary k wješelej wutrobu! Tajke wasche wopory njech so tež wopokas džakownosće napscheczo waschemu Anjesej, k kotrehož ruki scze my tak krašne dary dostawali.

D Jesu, twoje słowo je

A dyrbi našch troscht wostacź.

Daj jemu nowe dobycze

We wschitkich krajach dostacź.

Spožcź, so tež naschi pschichodni,

Pschi prawej wěrje sđerženi,

Psches tebe k Wótzej pschindu.

Hamjeń.

M. w H.

Dobre wuloženje.

Na praschen: Sčto je reformazija? je njebočicziť duchowny Senhöfer w Mühlhausenje w jenyj swojich reformazijiskich přebowanjow sľedowaze wotmolwjenje dať:

Lobrka pola Delnjeho Grombacha kapala fwy. Michala steji. Něhdy bě wona daloko-řlawjena kapala, a w njej je ƚo předomalo, Boža mřcha dđeržala, spěwalo. Duž Franzowsojo pšchindžechu a tu zyrkwicžku nimale wutupichu, a napořledku je ƚo wona jenemu Delnjo-Grombachskemu měřchžanej ƚa por stow řchěřnatow pšchědaka. Tón njebě lěni a do njeje řhno a řłomu řtyka, a w njej kowarńju naprawi, a nutřka kłepajřhe a mlóčžejřhe. Duž po mnohich lětach Delnjo-Grombachski farať na tu myřl pšchindže a dđerřhe: „Šchto?! To dđer je w řwojim čžafu zyrkej byla, ale nětko řžyla na to podobna njeje.“ Wón dđer a ju temu kowarńej wotkupi, a řo do njeje horje poda, řmjeta řhno won, řłomu won, kowarńju won, wřchitko won, a woltať a klětku natwari, a nětko řo řařo w njej přěduje a spěwa. Šlejčze, runje tať běřhe w reformaziji. Grombachski farať njeje žanu nowu zyrkej natwaril, ale tu řturu wonowil. To řěka reformowacž. D. Luther a čži drusy widžachu, řo je řo do zyrkwije řhno a řłoma čłowřsteje mudrořčze řtykala a w njej kowarńja řaložila, hdžez buchu řtutki kowane, ř křotka, to wjazy žana zyrkej njebě. Duž woni dđerčhu a na podložku Božeho řłowa wřchitko ř njeje řwucžřstachu, řchtož do njeje njeřłujřheřhe, a ř nowa klětku a woltať řaložichu, a nětko je to řařo zyrkej. Ale žana nowa, ale ta řtara.

Sswěrna duřha.

(P. Flemming.)

Šchtož jow řwěrnu duřchu řnaje,
Tón ma poklad najwjetřchi;
Temu řbože jařne hraje,
Řiž tu pacžet wobředži.

Mi je derje we horju:
Sa wěm řwěrnu wutrobu!

Šdnž řo řbože druhdže kłoni,
Řochze wostacž ř woli nam:
Šswěrna wutroba řo bronu
Přchecžiwu wřchěm njeřodam.
Mi je derje we horju:
Sa wěm řwěrnu wutrobu!

Šswoju radořčž jačožuje
Řa řprawnořčž, řiž druhi ma;
Řeho horjo řobu čžuje,
Řež we nuřy njeřhabla.
Mi je derje we horju:
Sa wěm řwěrnu wutrobu!

Přchecželenje řbože hlada;
Bořatřtowo wřchjo rořeńdže,
Čžělna řjanořčž hinje, pada;
Šswěrna duřha wostanje.
Mi je derje we horju:
Sa wěm řwěrnu wutrobu!

Šchtož da řwět, řo bōřřy řhubi,
Řiž pať řwěrna wutroba;
W kōždy čžaf ta pokoj lubi,
Čžěřni nař tež njeřoda.
Mi je derje we horju:
Sa wěm řwěrnu wutrobu!

Řajři woltřew: Šswěrnej duřchi,
Řotrejž lubořčž jednocža!
Tole řłonzo řhly řuřchi,
Š Bohom ř řbožu pšchewodža.
Mi je derje we horju:
Sa wěm řwěrnu wutrobu!

K. A. Fiedler.

Sserbowka.

Řistoriřka novella wot Ř. Řiduřa. Šeřerřchčžil K. A. Fiedler.

XX.

Řařne řłomjo ř njeřjeřam horje řapajřhe; wojowarńjo mōžachu řo přchi jeho řwětke poľnje pōřnacž. Šchipy přchěř powětr řchumjachu, a wobłehnjeni běchu přchi tym w hubjeřřřim pořtajeńju, dokeľž w jařnym řwětke řtejachu. Řěble řo ř nowa nastajachu; tola podarmo. Šchědžiwe wlořy čžejčedostojneho řnjeřa Řana Řhocžebuřřeho ře řłowom a přchikladom ř wutrobitořčži namoľwjachu, a řhroblořčž a rořhľadnořčž jeho řhna Řeinharda wjedžiřchtej jej prawe nastajeńje dacž. Šchōrmowazy buchu teho dla wospjet ř murjom dele řestorřani a namařachu wlořny row w řolmach Šprowje. Tať wulka bě rořhorjenořčž wojowazřch, řo řo hrodej bjes řadžewka palicž dachu: řwōjřtowo bě řwoju pľacžiwōřčž řhubilo, hdžž žiwjenje na hračžkach řtejeřhe.

Wōřřjedž tuteho ropota Šiegmund we řwojim lědy řpocžatřm dđerěle wutupjenje pokracžejřhe. Řako nowo-řařtupjeneho jeho řane kommando njeřwajajřhe, ale wón řo jaťo dobrowōlniř wobhľadowajřhe a mějeřhe teho dla po wajřhńju tehdomniřcheho wōjńřřeho wajřhńja řwobodnu ruku. Tón křóčž jeho wudřry přchecžiwu řnathm wrōtřkam řatřařhńje hřimotachu. Wotewřeńza běřhe řo tať powjetřchila, řo mōžejřhe wón ř ruku ryhele dořahńyčž. Řucže buchu wotřunjene, ale durje řo hřchčze njeřwotewřichu, dokeľž klucž pobrachowajřhe, kotřřž dřrbjeřhe pořledni ryhel wotřtronicž. Duž Šiegmund řwoje řhlyne ramjo přchěř wotewřeńzu wupřchěřtreje, ře řwojej řeķeru řamť wotpacži a — wrōtka běchu wotewřjene. „Řowle! řlědujčze mi!“ wón ř lawřřim hłōřom řawoľa a ř hřodowřřtemu dworej čžerjeřhe, kotřehož wřota řchěřoko wotewřjene řtejachu. Bjes komdžena řo wōn do njeho wali a jeno řłabu wobřadku nadeńdže, dokeľž daloki rořčžah murje wřchě wojerřřte mozy řadařhe. Řo-darmo řo jemu napřchecžiwu řtajachu: kōždy wudřr jeho ruki přchijneře řmjerečž, a bjes řadžeržena wón řřhōd dozpi, kotřřž na korridor horje wjedžiřhe. Durje běchu řamřnjene; ř jentřm prařńjenjeńjom řo te řwonkowne hřomadu řhřnyřchu, a Šiegmund hľadajřhe prořčze do pľomjenjeńjom, kotřřmž běřhe něťotre minuty přjedy jeho njeřwjeřta wucžekka. Řo řřhōdže dele řlecžecž, po jentřm druhim ř prařwizy horje řkocžicž, bě wěz něťotřřch wotomikow. Wón durje přchěřlama, wón řtřwy přchěbēža, wón jejne mjeno wolařhe — podarmo! hřōd běřhe wopuřchčžentř. „Wona je do měřta wucžekka, řnana do teje řtwicžki, kotřřž něhdy w mēřje wobhđleřhe — rucže tam, řo ju ničťo přjedy njeřnamata, dnžli ja!“

Toła pučž njebě wjazy přōřdný. Řako řo řuřřitojo přchěř řnate wrōtka walečž počžachu, běřhe wobřadka bliřřch dđerěle murje wopuřchčžila a řo ř Řeinhardom do wuřřeho, ř murju wobdateho pučža wrōčžo řčžahńyła, kotřřž ř rodej nahle horje wjedžiřhe. Řiřchčze řař bu wot jow mješ řuřřitami, runjež bjes wuhłada na dohřčze, krej rořłiwana, jaťo Šiegmund, kotřřž řwōj pučž řaracžentř widžejřhe, ře řwojej řeķeru Řhocžebuřřčanam do řhřibjeta padny. Špodžiřwani řo čži wobhľadnyřchu; jaťo pať jenotłiweho muža přtřnyřchu, wobrocžichu jeno najřwonkowniřři řwoje lebije přchecžiwu njeřmu. Mješ nimi bě tež Řeinhard. Tať rucže hacž tōn Šiegmunda wuhłada, jeho řwucžena rořmňřłnořčž wopuřchčži, a wón řwojim ľudžom přchiwōľa: „Řowle! mořčze jeho! To je čžěřři Wařtard, nařřch najhōřřchi njeřpřchecžel!“

Či, kotič tele kłowa w hoku saškychachu, ko na měsce wo-
broczichu. Sim ko džěsche, kaž knjesej Reinhardej, kotryž chyzsche
kwoju wječiwosc na jenotliwym spokojeć, dofelž hižom wjedzišche,
jo budže se kwojimi ludźimi kufitam podležeć. Niczo njepom-
hačhtaj nětko Siegmundej jeho kылne ramjo a jeho kětera; kroczel
po kroczele bu wón wot pschemozhy najpiet čziščezant, po khodže
horje, do hrodowneho dwora hač blisko k muri. „Stónzujeće
jeho!“ Reinhard sawoła. Tola dale njemóžešche rěčec. Snutska
ščžena hrodu, podryta wot mózuje wołoko kěbje hrabazeho wohnja,
ko do hromady kypny a wšchěch pod kwoje rospadanki pohrjeba.

Mnohohłóbnny, wótrokliczny wufšich ko saškycha; potom bě
widžec, kať ko jena wykoka podoba hiščezje ras posběže a s mój-
nym stotom psches žehliwe hrjady slecza, nětotre kroczele bēžěsche,
ko motač poča a k semi padže. Bě to Siegmund, kotremuž ko
krej se rta wulwasche.

Lědy bě padnył, jemu muž k hłowje steješche, kotryž njebohemu
nahłownik wotpinasche a do woblicza hladasche. „Dha Čze Tvoje
pschedzucze njeje jebało“, džěsche želnowšćiwje Rudolf s Harta;
„Tvoje bēdženstwo je dokonjane; Ty k padnył s tuthym městom!
Sbēhncze jeho a donjesče jeho dele k pobjrohej Sprewje. Budu
Wam ja pjatomaj kłědomač; pschetož tule nasche wostacze njeje!“
To ko sta. Teno k prawizy wrótkow bě rum; tam bu čželo do-
nješene a na wupščestrijent kryw zunjo položene.

Lědy bě ko to stalo, jako Rudolf s Harta čziche stonanje sa-
škycha. Wón na tu stronu džěsche, s wotkal to kamo pschitha-
džěsche, wuhlada bělu podobu na semi ležo, w kotrejž bōrny holeczku
spōsna. „Schtōha k, a kať Ty hew pschindžesch?“

„Kčlam Mačka Kralež, a — s wotkal pschindu? Pohlejče
horje k tamnym wupalenym murjam — wottam je mój pucž
psches powětr hew dele wjedł — a moje stawy k roszražene.“

„Dha bě Ty njewjesta Siegmunda s Čžěsteje?“

„Wón mje kať mjenuje.“

„Mjenowasche Čze kať, woha holeczka!“

„Mjenowasche — mjenowasche?“ wospjetowasche Mačka
s hrósbu; prajče mi božedla, šchtož wo nim wěšče!“

„Smy jeho hew donješli; wón je šaražent.“

„Wot koho?“

„Wot rospadankow snutskeho hrodu, hdžez Čze wón ps-
tasche.“

„Kať — kať — po tajkim wot mojeje ruki! Su — hu!
kať žalostnje, čłowjeka moricž, wōšebje najlubšcheho! Prawdosč
Boža, ja Čze pōsnawam! So bych jeho a kěbje wumohła, storcžu
do štaženja, a wón, kiž čže mje wumoz, w thych rospadankach sa-
hinje, kotrymž ja wucželnych, hdyž je na jeho hłowu walich! —
Pschinječe jeho hew ke mni a položče jeho ruku do mojeje! —
Kať, mój drohi, šjenocza naju kmjercž. To je šymna nōž, w kotrejž
kwōj kwapš kwjeczimoi; kwapšne plomjenizy ko jeno hiščezje žehla;
bōrny wone wuhafnu! A móžešche ko namaj žane šbožo na semi
dostacž? Ženje, mój lubowan, njebudžichmoi mēra namašaloj.
Tvoja horjaza čžesčelatomnosč budžišche kwōj wottynjeny kōnž,
Tvoja lubosč moju ruku šmyliła. Nětko ko namaj wobemaj wot-
pocžink dostawa! Knježe Božo, špōčž namaj kwōj wēčny mēr!
Wodaj namaj naju hrěch, kať ja tym wodawam, kotič k mje
k temu kamemu nusowali! — Kať kwēt mojemu hladej tať
šbaleny leži! Mało wjēšelow kym na nim wužila, mało bolosče
mi džělenje pschihotuje. Dajče mi špēchowacž, ja nim lecžecž,
kotrehož dušcha je ko hižom k njeju posbēhnyla! Ša šacžuwam,
jo mje wón sa kōbu čžehnje; moje wumōženje njeje daloko! Knjes
ryčerjo, kłubeče mi, šo naju na pohrjebniščezju w štōlowje porno
kěbi pohrjebacž dacže, po boku mojeho nana, jeho tryla (Dheim)!“

„To Čzi kłubjam!“

„Šaplacž Wam to Wōh tōn Knjes!“

A wot nětk jejny kłōš pschezo kłabšchi a kłabšchi bywasche.
S wopředka bě hiščezje čziche modjenje kłyššecž, kotrež posdžišcho
do njestohmliwego, ale tola njewuprajnje lubosneho šchepanja
w macžernej rěči pschēndže. Džen runje kwitasche, jako ko jejnej
hubje hiščezje junu s čzicha hibnyšchtej a wona posledni wudnych
ščžini, mjes tym šo jejna ruka hiščezje w ruzy lubowaneho wot-
pocžowasche.

* * *

Pschipołdnju tōn kamž džēn ko dwaj čzahaj wot dymjaznych
rospadankow Khocžebusa šdalowaschtaj. Tōn jedyn bě njepšche-
widžnje dolhi a hibasche ko k ranju, tōn drugi mały a škoži kwōj
pucž k poldnju. Pschi prēdku prēnscheho bēchu wjazori ječzi, wot
kotrychž jeno jedyn na konju kēdžesche a to njeputant. Bě to
knjes Jan s Khocžebusa, kiž kěbi teč we kwojim wulkim njeshožu,
w jatbie kufitow byč, kwoje nadobne šadžerjenje wobarnowa.
Temu po boku kracžeschtaj Šanf je Šhorjelza a Luther, kotryž ruku
w bindže njekesche. Šeho lohkomnyšlna šhrobkosč bě šlemjena, a
žiwjenje šdasche ko jemu šhostauje byč, dofelž mēšesche parowanje
a hanibu šnjescž. Njepšchewidžna kyla kufitow jim kłědomasche.
Šich woblicza bēchu šašo kať pošmurne, kať tōn džēn, na kotrymž
jich prēni krocž widžachmy. Šso šdasche, jako by radosč tymle
ludžom žyle žusa byla, jako bychu ko jich woblicza jeno w hoku
bitwow wožiwjale.

Psched tym druhim mjēnschim čzahom ko dwoje mary nje-
šechu. My ša nimi kłědujemy a pschindžemy do štōłowa k rowu
Krala. Bōrny wotewritaj ko pōdla njeho dwaj nowaj rowaj;
dwaj kasčezej ko do njegu pschczischchtaj a lubosne knježniške hłōšy
špēwaju pohrjebny špēw. Dobru nōž! Dobru nōž! šaklincžuje,
a hōrny stej šwjelbowanej. Šchēdžitwa našyma wuškypuje kwoje
poslednje lišče nad rowomaj mlodosče, šymny wētr psches nahe
halošy šchumi a je šatschafuje, šo želniwje štonaju, a ludžom ko
kylly po lizomaj ronja, hdyž na kwojim dompucžu hiščezje junu
šdychnu: dobru nōž!

Wschelake s bliska a s daloka.

— Čzischczom biblijškeho pucžnika na lēto 1909 je ko sa-
pocžalo. Knjes šarať em. Šafub, kotryž je teč němški biblijški pucž-
nik špišal, je pschczelnowje w lubosčzi k kwojemu kērbštemu ludej
teč šestajenje kērbškeho biblijškeho pucžnika wobštaral. Biblijški pucž-
nik budže w prawym čžafu docžišczant, šo móže ko teč k kērb-
štemu kemschenju 2. adventa w Draždžanach Draždžanštim Ššerbam
rošdawacž.

— Pschedženat, kērbška protyka na lēto 1909, je docžišczant
a je w Ššmolerjež knhicžišczetni w Budyščinje kať teč na do-
talnych městnach ša 25 np. dostacž. Wona je ko šašo jara derje
poradžila. Ma wjele šabatwazeho a powucžazeho, šermantki a
šermusche, teč jara rjane wobrašy s mižionštwu. Wschēm budže ko
wona wēšče špodobacž. Duž kupujče ju! Do kērbškeho doma
kłuscha tola teč kērbška protyka.

— Ššrjedu je ko šakški šejm šašo w Draždžanach šeschol.
Najwážnišche wuradženje budže nowy wōlbny šakon, wo kotrymž
ani mjes wšchnosčju ani mjes wšchelakimi štronami ko hiščezje
žana pschesjenošč dozpiła njeje.

— Bruške provinzialne šynody kō nětko šhromadžene. Mjes
druhimi je wōšebje wážny a dobry namjet, šo ma ko wšchnosč
prokščez, reformazijski kwjēdžen 31. oktobra jako polny krajny
kwjēdžen šašo postajicž a jako žyly kwjaty džēn, na kotrymž je
džēlo šafasane, kwjeczicž dacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

21. njeđzela po ƙwjatej Trojizny.

Matth. 12, 46—50.

Tudy ƙlěschimny ƙłowa se rta našeho Sbožnika, kotrež hewał wot njeho smuczeni njejsmny. Ze wón ƙo pschezo tak njeľubosnje sadžeržował pschecziwo tej, kotraž je jeho pod wutrobu nošyla, pschecziwo tym, s kotrymž je w młodych lětach spěwał a skakał? Sdnyž ras swjast pschegladamy, w kotrymž Jesuś se ƙwojej ƙwójbu stejesche, potom móžemy w nim tsi džěle sczinicz. Schtož ƙo do jeho sjawneho wustupowanja nam wo nim powjeda, je drje mało, ale nam potasuje, so běsche ƙwojimaj starschimaj, abo, dokeľž ƙo sda, jako by Josef hižom sahe wumrjet, ƙwojej maczeri Marii dobry ƙyn. „Wón běsche ƙwojimaj starschimaj poddany“. Bórsny po jeho sjawnym wustupjenju je ƙo dyrbjal tutón swjast smuczicz. Hacz bě hižom pschecziwo woli ƙwojeje maczerje a ƙwojich bratrow wustupit, njewěmy. Telko pať je wěste, so jeho ƙwójba jeho sjawne skutkowanje bórsny jara njerad widžesche, so nječasche nihto s njeje tehdy do jeho wyschsheho powołanja wěricž, so macž a bratija spytachu, jeho wot brjohow Genezarethskeho jěsora do Nazaretha domwacž, haj so ƙo bojachu, so wo rosom pschińdže. Posdžischo potom bu tutón swjast sažo wutrobnischi, mernischi. Njewěste je, hacž jeho macž s nim pucžowasche; wěste pať je, so wona mjes tamnymi Galilejskimi žónskimi běsche, kiž s nim do Jerusalema na jeho posledni jutrowny ƙwjedžen čehnichu, so pjatk pod ƙichizom stejesche a jutrownicžtu s druhimi žonami s jeho rowej

ƙhwatasche. A posdžischo tule Mariju ƙrjedž přenjeje ƙschesczansteje woƙady sažo namakamy; wona bě ƙo pschegwědczila wo bójskim powołanju ƙwojeho ƙyna. A niz jenož ju, ale tež jeneho a ƙnano tež drugeho Jesuśowych bratrow, Jakuba a Judascha. Haj, tutón Jakub bu posdžischo ƙłowa Jerusalemskeje ƙschesczianskeje woƙady.

Sdnyž nětko na praščenje, czechodla bu tónle swjast mjes Jesuśom a jeho ƙwójbu na czař smuczeny? wotmolwjenje pytamy, dha nam našch tekst, prawje wuložowany, najlěpsche wotmolwjenje dawa. Prawje wuložowany, praju. Bichetož na přeni wotomit ƙo runje tak sda, jako chyzł Jesuś tych ƙwojich saprěcz, jako by we wěstej duchownej hordosći ƙwjate swjastki ƙwojeje ƙwójby roswjasał. Tak je podjanika zarkej jeho cžinjenje srosymila a je, dokeľž to Jesuś běsche, kiž ƙo po sdaču tak sadžerži, po nim cžinila a tajke saprěcze wschěch ƙwójbnych swjastow hišcže sa wyšoki ƙschesczanski pocžinč dzeržala. Hišcže dženšnischi džěń wbohe wopory tuteho wopacžneho srosymjenja w mnichach a mniškach namakasch. Ale s tajkim wuložowanjom jeho ƙłowom ƙo Jesuśej njeprawda stawa. Schto dha jeho bratija a jeho macž chyzchu? Jeho domoj pschinjesč. Běchu na njeho hněwni? To niz, ale mējachu wjele bóle bojoscž wo jeho ducha a wo strachi, kiž jemu hrožachu. A czechodla Jesuś nicžo wo tych ƙwojich wjedžecž nječasche? Mějesche tajku symnu wutrobu, bydlešche wopacžna ƙwjatosč w nim? To niz. Jato to prajesche, běsche we wutrobje jara sruđeny. Ale wón dyrbjesche, wón nješmėdžische hinał. Njemóžesche tych ƙwojich pošłuchacž a

pschidacź, so f nim czinja, schtoź jich tschepotaza luboscź
sa nufne dźeržesche. To jemu jeho bójste powołanje a
jeho śwědomnje sakasaschtej. „Zadny, kotryź swojej ruzy
f płuhej pschitozi a wohlada so nasady, njeje derje pschi-
hotowany te kralestwu Božemu.“ Wón běšče so roššu-
džil a skutkowanje sapočzał. Tu stejesche a hinaf njemóžesche.
Semu wo wyšoku a swjatu wěz dźesche, a pornjo tutej
wězny dyrbjachu jemu wošoby, a běchu to tež macź a bratsja,
wróczo stupicź. Na něšto czaša dyrbjesche so tež swojej
swójbje wotrjez a sa tajke wotrjeknjenje swój troscht pytač
w towarštwje tych, kotřiž f nim sa jenym a tym samšnym
kónzom běžachu a wolu swojeho Wótza w njebjesach či-
njachu. Nětko běšče zyle swojej wěrje žiwny a dyrbjesche
tehodla luboscź f swojej swójbje do wutrobny samknyč, so
njeby jemu pschi dopjelnenju Božeje wole sadžewała.
Pošdžišcho so či swoji jeho wěrje pschuwučichu a dachu
jemu pokoj; hiščeže pošdžišcho buch wot njeje wabjeni a
wěrjazny, a wutrobny so sašo namačachu. To njeby ženje
móžno bylo, by-li Jezuš nětk so jim podwolil a šobu
domoj schoł. Potom by domach pschewywał pscheczimo
swojemu śwědomnju, hněwanje we wutrobje, a wonkach
bychu jeho lědom sapočzany skutk sašo sanicžili.

Tak wošta Jezuš twjerdy. Swonkownje wón drje
swjast rostorbny, ale wutroba jeho pschi tym bolesche.
Tola Bohu budź džak, so twjerdy wošta! Tak je nam
pucź pokasał sa wschitkón czaš.

Moji lubi, nješměny mjenujzny myšlicź, so žiwjenje
tež naš druhdy na runy rozpucź nještaja, kaž tudy Jezuša.
Husto drje so praji, so so tajke něšto jenož pola wulkich
a wot Boha wobhnadženych cźlowjekow stawa — dopomni
so na našeho Luthera, abo na našeho Bismarka, kiž
njenbudža wot tych swojich srošymjeni; ale to je jenož
porědko. Tola ja dženska ras wot tajkich wošebitnych cźlo-
wjekow wothladam a praju: tajke něšto so kóždy dženi
stawa, tež mješ nami a je hižom kóždeho wot naš trjehilo.

Abó prajče, njeběščeže hiščeže ženje drugeho mēnjenja
na pschiklad wo swój semški pschichod abo wo domjaze
wobštejnosče abo wo naležnosče swojeje wošady f ludźimi,
kotrymž jara blisko stejescheže, kotřiž waš jara lubowachu
a wěso na swoje waschnje, tež jara derje f wami mēnjachu?
Wy chyzščeže šnano w žiwjenju druge powołanje sapšchim-
nyč hacž nan abo macź to chyzšchtaj a waschnje w swójbje
běšče. Abó wy čzujescheže so psches swoje śwědomnje
hnuczi, wěz sastupowacź, pscheczimo kotrejž waschi lubi jara
běchu. Abó wy běščeže něšto šlubili, schtož wam,
kaž woni doprědka widžachu, wjele hněwanja a stracha
pschinješe.

We wschěch tutych padach wascha swójba so jara
prózowasche, waš wot pucza, na kotrymž běščeže, sašo
wotwjesč. Woni prošachu, pľachu, haj nam hrozachu.
Šlejcze, tehdy stejescheže na rozpuczu: na jenym bofu
swědomnje stejesche a f wam frucze rěčesche, na druhim
bofu luboscź f swójbje, kiž waš wabjesche. Wam běšče,
jako dyrbjeli na swojim puczu dale hicž, jako by Wóh tón
Anješ to šam wot waš žadał, ale na druhim bofu mējesch-
če psches to tež telko hněwanja, dyrbjescheže so, hdyž tež
šnano jenož na krotki czaš f tymi wurěčowacź, f kotrymž
dyrbjescheže hiščeže f temu wschitke dny pod jenej tsěchu
hdylicź, kotřiž móžachu wam f telko wužitkom byč, ale tež
wam telko schkodžicź.

Schto šče drje w tajkim padže činili? Na waschim
mēsče tu jara wjele cźlowjekow sašo wróczo dže, ruzy

wot pluha wotčahnu, šwoju wěz wopušcža, haj drje so
šamnyh šaprěja a se šwojimi sašo dom džeja. To čzini
jich luboscź, ale luboscź, kotraž je směšhana se šlabosczu
a lěnosczu. Sa šnaju tajkich, kotřiž we waznym wokomiku
wróczo stupichu a tehodla ženje to njebuchu, schtož dyrbjeli
a mohli psched Bohom a cźlowjekami byč. Šak so jim
paš džesche? Čzi jeho tola žaneje praweje kědžbnoscze psched
nimi njemějachu, jim pschezo mjenje wole wostajachu a
f jich luboscze bu na kónzu čzwilowanje. Šak wostachu
jenož počojcni cźlowjekajo, wobčeženi wot swojeho swě-
domnja, rošćacze we wutrobje, so běchu so wot swojich
dali domoj wjesč.

Tehodla, moji lubi, tudy rěka: njenbudź šlabny, nje-
wotšup, tež niz f luboscze, ale wostań twjerdy, tež hdyž
dyrbijich stare swjastki pschetorbnyč, a pošluchaj jenicžny
swojemu śwědomnju, swojej wěrje, swojej hwěšdže! W tu-
tym padže nješměny Jezušowe wótre šłowo tak abo hinaf
wjerczicź: „Schtož njehidži swojeho nana a maczet a žonu
a džeczi a bratrow a šotry, f temu tež swoje žiwjenje,
tón njemóže mój wučobnik byč.“ Še swjatej šhutnosczu
dyrbimy wschitko wot naš wotdžeržowacź a f pucza rumo-
wacź, schtož nam sadžewacź chze, to dopjelnicź, f čzemuž
naš nasche śwědomnje wola, a nješćowacź na druhich
lubnych cźlowjekow, hdyž so kaž puta wokoło našchich nohow
šawija. Šrecž, do přědka! — tu rěka.

Alle kaž dyrbimy tu po našchim mišchtru čzinicź,
potom tež hiščeže w drugej wězny. Wy so wotrjez móžemy
a šměny nascheje šandženosče a lubnych cźlowjekow — ale
bješ hněwa, jenož hluboko šrudženi we wutrobje, bješ šlych
šłowow, bješ šwady, kotraž šašonamačanje a wujednanje
tak čzežke čzini. Šdyž tež bješ wscheho džiwjanja na druhich
to jenož čzinimy, schtož našcha wěra wot naš žada, našcha
wutroba dyrbi wotewriena štač wschitkón czaš. Potom so
drje tež pomału sašo nowy swjast mješ našchimi a nami
šwježe. Štara luboscź so sašo wróczi, haj, je pschisporjena
psches to, so šmy swój kónz tola dozpili, powyšchena psches
kědžbowanje jeneho psched druhim.

Šdyž nětko hiščeže ras wschitko do jeneho šepschimamy,
potom džensnišchi tekst naš wuczi, so tež wěrnny swójbnu
luboscź pschezo bješ wojowanja dostacž njemóžesč. Šakle
hdyž je psches wojowanje a šnano tež psches dželenje na
šhwilu šajšchla, potom budže wyschšcha, wobštajnišcha. Šchtož
šebi nješwaži, psches tajke wojowanje pschencź a čzini
f luboscze f swójbje, schtož pscheczimo jeho śwědomnju dže,
tola to namačacž njenbudže, schtož pyta, a swój wopor po-
darmo pschinješe. Drušny njenbudža jeho kědžbu mēc, ale
jeho na wschěch bokach wobmjesowacź. Wón šam njebu
to, schtož mohł a dyrbjal byč, jeho śwědomnje jeho wob-
škorzuje, a tak budže jemu husto došč jeho šamšna luba
šwójba f heli. Šamjen.

K. w L.

Pola šłótnika.

A jenemu indiskemu šłótnikej jedny dženi bohatty Šendželczan
pschindže a jemu swójbnu pychu swojeje maczerje pschinješe, kiž
běšče f najlěpscheho šłota dželana. Š njeje dyrbjesche so Wóža
martra šlecž, kotruž mējesche potom jena mišionska žyrkej jako dar
dostacž. Šo tym, so bu žadne šłoto štarobliwje wotwažene, so
dželo pschedewša a hacž na najlěpje wuwjedže. Nětko šhotowjenu
Wóžu martru na šłotowahu počožichu, so by so jejna čzežkosč
pruhowala. A swojemu najwjetšchemu špodžiwanju mišchtr psche
tym widžesche, so bě wona čzežšcha, dylžli přjedawšcha šłotna pycha.

Njemožesche febi nětko bohaty poručet lohto myšlic, so je wón
f lečzu město dobrego šlota schpatnišchu mjedžisnu wužił?

Mištr fwojich pomoznikow hromadu swola a so prascha:
„Kotry wot waš je něšto f šlotu pschipołožil?“ Žadny f nich
nochzysche něšto wo tym wjedzic. Wuczomnik pak, wobroczeny
hinduski hólczez, se struchymaj woczomaj psched fwojim mištrom
stejesche, kotryž so jeho wótrje praschesche: „Što by ty činil?“

Tón fwoju głowu posběhnyschi praji: „Ach, ja mējach
hisčezje jedyn stary šlot, tón bym stradžu do schtrějnika czisnył.“
„Čehodla to činjesche?“

„Sa chzych“, tak hólczez se fwečatymaj woczomaj snapsche-
czimi, „ja chzych, so by so sbóžnik hisčezje wo něšto po-
rjetischil.“

F.

Schtyri spěwki sa džeczaze wutrobny.

(F. Wiedemann.)

Goležyna kolebka.

(Głóš: D Tannebaum. —)

D kolebka, o kolebka,
Ty wostanjesch mi luba;
We tebi ležach džeczatko,
Ach, tak čaš rucze minje so!

D kolebka, o kolebka,
Ty wěsch mi wjele pojdacz:
Kak bym so fmyjala, płakala,
Mi jandžel bě sa pěstona.

D kolebka, o kolebka,
Ty by tež wuflyšala,
Kak maczeška je spěwala,
So bych ja czishe wufnyla.

D kolebka, o kolebka,
Ty by tež wohladała,
Kak macz mje rjenje koschesche,
Mi byly f wóczlow trějesche.

D kolebka, o kolebka,
Ja chzyla rad' tak wostacz,
Kak ležach junu we tebi
Tak pózczitwa we wutrobi.

Luboscz f mamzy.

(Głóš: Kommt a Bogerl —)

Luba mamka, nětk w fmerkach
Safwecz lampku mi ty,
Satep do fhachli rucze
A byt fe mni so ty.

Luba mamka, twój lubuschl
Něšto w wutrobje ma;
Chzu-li tebi to prajicz,
Dha wschaf njemóžu ja.

Luba mamka, so pokhil,
Dleje njewutrajn,
Mi tak styskno je sašo,
Duž nětk wurzez wscho chzu.

Luba mamka, mje hubluj,
Sašo wofoschej mje,
Nětk czi praju, twój hołbit,
Kak ja lubuju cze!

Wboha fyrotka.

(Głóš: Kommt a Bogerl —)

Wokol' wječzora hólczka
Ssedzi pschi rěczy tam;
Głada płakajo f njeby,
A hwědnym wyškoszczam.

Pschindže jandžel nětk czishe,
Ssydnje dele f nej so:
„Lube džeczjo, ach praj mi,
Čzomu rudžisch ty so?“

„Wješle nimam wjaz' tudy,
Ssym wschaf fyrotka ja,
Moji lubi tam horkach
Wschitzn pschewwaja.“

Běsche jandzelej žel jej',
Njednje: „Rhudžinka, wjedž:
Tutje sašo cze widžu,
Potom boloscz je precz.“

A wón sašo je pschischol
A hólczy žarowazej,
Ze ju do njebeš donješl
A mamzy njebozcziczkej.

Wótzny dom.

(Głóš: So leb' denn wohl —)

Džež wjeska w dole fwoj kónz ma
A mlyn pschi rězy klepota,
Tam steji w lešnej sahrodzy
Mój luby domik nanowny.

Tam pufotatej wutrobje
Mi w polnej fwernej' lubosczje:
Mój nant a moja maczeška;
Kak jeju byn tak lubo ma!

Tam steji moja kolebka,
Tam přenju paczet wutnjech ja;
Tam wješele bym poskafal,
Tam přeni fón je mi so džak.

Duž njedam ja hród najrješchi,
Esam ja hród krašny, kralowski
Tu lubu fhěžtu wote mnje:
Dom wótzny jenož jedyn je.
Surij Bróšl.

Kak Bóh wopacznu pschibahu khosta.

Pšched dleje dyžli sto lětami bě w Barlinje bohaty pjeatški
mištr žiwny, kotremuž Balthasar rěčachu. Wón bě we fwojim
džežle wjele sboža měł a tež wošebje pscheklepany a mudry był.
S čašom bě febi zyle duschne samoženje hromadu spjełł, tak so
móžachu jeho bohateho muža mjenowacz. Kak pschiblowo praji,
pschindže appetit pschi jědži. Mištr Balthasar f tym spofojom
njebē, štož bě febi nahromadžil, ale chzysche hisčezje wjele bohatschi
byč. To wschaf by f pilnosczu a mudroszczu pschi fwojim wunješ-
nym rjemješle dozpicz mohł. Tola wón chzysche fwoje samoženje
na wjele lóžsche a pschihodnische waschnje powjetschic. Duž fwoje
pjeatstwo ja dobru placžisnu pscheda a sapoczja lichowacz, fwojim
fobuczlowjetam, kotrychž nusa czischesche, ja nimo mery wyšoku
dań pjenjesh wupožczuju. To wschaf žane čezne a wjele mjenje
fcheszczijanske džeko njebē. Tola ja tym so Balthasar we fwojim
fwešomnu njepraschesche. Sswětlj šloty bě jemu wjele lubschi hacz
bohobojasnoscz a pózcziwoscz, f kotrejž so człowjet, kaž wón čašto
wufmēchuju rjekny, nashczic njemóže.

Balthasar so se fwojim masanym a bjesbóžnym lichowanjom
lěta dolho se sbožom a wulkim wužitkom naklawasche. Wón na
stajnoscz pjenjesh wupožczowasche, ja kotrejž dyrwjachu fhudži ludžo,
kotiž běchu febi je počžili, dwoju a troju dań placžic. Seho žana
nusa, žane hubjensstwo njepohnu. Seho symneho wostajichu horze
byly a próstwy njesbožownych, kotiž so f njemu wo fmilnoscz
wolachu. Wón niczo njewjedžishe wo sbóžnej wješkoscz, kotruž
dobroczeška luboscz dawarjej pschihotuje. Wón jenož požadanje
fnajesche, pschezo wjazh a wjazy pjenjes drapacz a kopicz, a so
jenož wješesche, hdyž móžesche febi w fwojej komorje ja samf-
njenyimi durjemi fwoje šlot a flěbro wobhladowacz.

Tola karan tak dolho f wodže dže, doniž so njerosraš.
Mištr Balthasar žaneje mery njefnajesche a fwojim njesbožownym
dolžnikam tak-rjez kožu pschi žiwym czele psches wufchi scžaha.
Komuž bě ras wupomhal, temu wěsčje wjazh tuł njeroszczesche.
Njemóžesche pak hinał byč, so fhudži ludžo, kotrychž bě wuzhzał a
wuczahnył, to wschudže powjedachu. Tak so sta, so licžba tych,
kotiž pola njeho pomoz pytachu, džen a bóle wotebjerasche. Druhdy
so džen a měkaz miny, so so nicšto ja pjenjesami njepraschesche.
A štož so hisčezje f njemu wobroczi, bě hižom tak wofhudžil, so
so f nim niczo abo tola jara malo sašlužic hodžesche, abo wón
f tym pscheklepanym a bjesfwešomnym ludžom fluschesche, kotiž
febi na to njemyšla, dostate pjenjesh wróczic, a kotiž wjedža f ko-
fudlow lichownikow wupjerchnycz. S krótka, lichowanje f čašom
pschezo hubjenscho džesche, a Balthasar febi podarmo głowu lamasche,
tak by jo sašo posběhnycz mohł.

Stónčnje po dolhim myšljenju a pytanju bě bjesfwešomny
człowjet, kaž mējjesche, prawy pucz namafal. „Dolho došč“ —
wón pschi febi praji — „by so drusy ludžo f mojimi pjenjesami
žiwili. Nětko chzu febi tež ja ras zuse pjenjesh počžic a febi
f nimi dobył pytacz. Mi njebudže čezko, tu a tam ja nišku dań

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw ée!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjez knihicizšeczerńi w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

22. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Romš. 8, 18—19.

Š woczomaj wěry wobhladujmy šebi Božu štwórbu!

Rač hušto šo štanje, šo ludžo Božu štwórbu š wopacžnymaj woczomaj šebi wobhladuja! Mamy wědomnosć, kotraž je wošebje w našchim čašu na tutón wopacžny pucž pšichšla. Wona wopišuje škutki a džimy, wona rěči wo wotpohladanjach a šakonjach, wona šo šwjěkeluje nad rjanosću štwórbu, ale wona mjelči wo štworicželu. Wona nima ani šlowěžko, ani woczi ša teho, kiž je njebjos a šemju štworik a kotrehož čžescž a krašnosć jeho škutki šhwala a pšchipowjedaju. To je wobžarowanja hódny wopacžny pucž. Woni maja woczi a njewidža štworicžela. Je wobžarowacž, šo maja nad horami a dołami, nad šahonami a łukami šwoje wjekele a pšchi tym šabrywaju na teho, kiž je š swojej čžescži a krašnosći tak rjenje wupyškil je.

Pěknje pak tež njeje, šo njebjos a šemju, Božu štwórbu šebi š liwkimaj woczomaj wobhladujesč a jejnu krašnosć šazpivawš. To našch luby Šbóžnik čžinil njeje. Wón, kiž na horach, na polach a pšchi morju předomawš; wón, kiž tak rad pšches pola a pšches łuki šhodžesche; wón, kiž mējesche ša ptaki pod njebjesami a ša lilije na polu woczi a šlowa: tón šo šwjěkeli tež nad škutfami šwojeho njebjeskeho Wótza. To widžimy tež pšchi druhich Božich mužach. Wobhladajez je nož do Dawitowych pšalmow! Wone nam wopišuja, kaž žane druge knihi, rjanosć Božich škutfow se

šahorjazymi a pošbēhowazymi šlowami wěry. A kaž tučzi šwjeczi špěwarjo, dyrbinym tež my škutki našcheho Boha š woczomaj wěry šebi wobhladacž: „Njebjeska wupowjedaju Božu čžescž a twjerdžisna pšchipowjeda škutf jeho rukow. Šnježe, tak šu twoje škutki tak wulke a tak je jich tak wjele! Ty šy je wšchitke mudrje wustajil a šemja je polna twojeho bohastwa.“ To je potom to wěryžaze wušnacze, š kotrymž my pšches polo, haj pšches štwórbu džemy a škutki teho Šnješa, našcheho Boha, na njebjesach a na šemi wobhladujemy. Potom pak tež nawuńnjemy, šo mamy wšchomóžneho, wšchomudreho a dobročžimeho Boha. My wjekelimy šo jeho wšchomudrosće, wšchomozy a dobročžiwosće a dostawamy tak pošylenje šwojeje wěry a žohnowanje ša šnutsšowneho čžłowjeka.

Š woczomaj wěry čžemy tehodla škutki našcheho Boha šebi wobhladowacž, šo bychmy jeho wótzowšku wutrobu pšchezo lěpje pošnali. Šnježe, daj šo namašacž!

Šamjen.

B. w K.

Troscht nozy.

Šjestorž, wboha wutroba,
Šdyž šo njebjos pomrěčuje
A nóz čžemna nastawa;
Šorja šymny wšchor d.ije.
Šjany džěń čži šafšwita
Šunu w šerjach rózowatych;
Wopomń, nóz tež njebjos ma
Šolne hwěšdow šybolatych!

F.

Boža mój a wulkosć.

Ach Božo, wulki, traschny, mójny,
 Schto złyh śwět je psched tobu!
 Ty nascha skala a schit wótzny,
 Sjew nad nami so i pomozu.

Twój wichor traschny howri, czechnje
 A stichaše nasche bydlenje;
 Na twoje słowo pak so slehnje,
 Kucź, wucź a torhacź pschestanje.

Ty rěčyš, a my womjelnjemy,
 Ty hrimasch, a my saržimy,
 Ty kownjesch, a my wotbal džemy,
 My proch a pjeršcź psched tobu bmy.

Strach šadža na naš, schumi hrožo,
 Strach nasche dusche šajima;
 Ach pomhaj nam, našch luby Božo,
 Njech nascha tyšchnosć pschestawa.

By nascha šwalba so czi šdała
 Sa pomoz, kiž nam trjeba je,
 To by czi duscha woprowala
 Čžešć, šwalbu, džak, šchtož samože.

Chžešch nasche polěpschenje widžicź
 Sa pomoz, kiž nam poskiczešch;
 Duž chzemy stajnje wschitko hidžicź,
 Schtož njedobre ty mjenuješch.

W tu šwilu, Wótče, šym ja žiwu
 A hišcze prošycź samožu;
 Duž budž, ach budž nam miłosćiwu
 A dopjeliš próstwu ponižnu.

Braj, Rnježe, k naschej próstwie hamješ,
 My na tebje so špuschčamy;
 Wšmi wot wutrobny tyšchny šamješ,
 Wšchak ty našch Wóh a Wóčez šy!

Handrij Zejler.

Benje šašo!

Šańdženy lěštotytk běšche w jenej Thuringiskej wšy muž žiwu,
 i mjenom Šodan Šchołta. Wón bě jako jeniczi šyn šwojeju
 šarscheju wot njeju, hdyž tež niz wulke, dha tola derje šradowane
 wobšedženštwu namrěł, na kotrymž móžeschtaj wón a jeho žona —
 mandželštwu bě a wosta bjes džeczi — bjesštarostnje žiwaj byč,
 budžišche-li wón se šwojimaj krowomaj na nim derje hospodarik.
 Šonle muž pak bě džiwu, njekhmamy čłowjek, kotryž i prošnokho-
 džerštim šorcžmarškim žiwjenjom wjele wjazy pschecžinjesche, džyli
 móžesche doma šaklužicź. Šedyn džěn běšche wón krowu pschedak
 a pošnu móščen šwětky tolerjow ša nju dostał. Š tymi so
 wón do šorcžny poda, móščen ša wječch pošknj a i něotrymi
 škymi towaršchemi pijanzu šapocža. Dns a dns wón w pjanyh
 worakawštwje do móšchnje šlapasche a šo praschesche: „Štara, bór-
 czišch hišcze?“ a tak dołho hacž pjenjesch hišcze škincžachu, durbje-
 sche šo i šwašowanjom a žrěčjom šokracžowacž.

Wón šwoje njerodne žiwjenje wjele lěš tak dale wjedžišche.
 Duž Wóh čžežku šhorosć na njeho dopušcžči, w šotrejž bě jeho
 žiwjenje dołhi čžaš w najwjetschym štrasche. W tymle čžašu šarať
 k jeho ložu šupi a i nim šhutne šłowo dla jeho njedocžinškeho
 žiwjenja rěčjesche. Šole šłowo je Wóh šnješ pošohnował; wono

temu mužej psches wutrobu džěšche; a na tu prasčen šwojeho
 dušchowpastyrja: „Luby Šodanje, jeli czi Wóh šašo wotšhoricž da,
 chžešch ty potom to štare njedušchne žiwjenje šašo šapocžecž?“ je
 wón to šlubjenje wotpožožil: „„Šnješ duchowny, ženje šašo!““
 — Šuto šlubjenje je wón hacž do šmjercze šwěrnje džeržak jako
 cžichi, pilny, štróšny muž. Šunjež šorcžma psched jeho šurjemi
 štejesche, lědy dwazeczi šrocželow šdalena; šunjež mějesche ju wón
 žylicžki džěn psched woczomaj, tak hušto hacž k wofnu šupi; šunjež
 wón njedželu a wschědne dny towaršchom šwojeho něhdušcheho
 hrěšchneho žiwjenja hišcze hušto do njeje šhodžicž widžesche: wón
 tola na proš šorcžny ženje šašo pošupil njeje, ale radšcho šwoje
 šrocžele k Božemu domu šložowasche. A tak je wón ššoncžnje
 w šwojim 73. lěcže i cžichim pošojom wotbal čžahnyčž šměl.

Luby čžitarjo, hdyž šo tebi na twojich pučžach ras šastjšcze
 a ty chžyl šo rady wobrocžicž, ale tebi šhrobłosć špaduje pschi
 tej myšli: „Ša šym hižom psche šhuboko do hrěšchneho žiwjenja
 šapadnył a wjazy won njemóžu“, potom špominaj na tuteho muža
 a šlub: „Šchtož je tamny jednory Thuringški šurik i mužškej
 šrutosću a šchescžijanskej šwěru wuwjedł, to móžu ja a chžu ja
 tež došonjecž, tak wěrnje hacž mi Wóh pošha!“

F.

Psched ložkom džěčatka.

(Šan Mathesius.)

Šłóš: Šěł je šo šon džěn došonjal —

Špi, moje lube džěčatko,
 Wóh šandžel wóčžny czi;
 Wón ša Wótža da tebi šo,
 Duž w dobrym měrije špi.

Šaj, luby Wóh twój wóčžez je
 Šacž k wěčžnom' žiwjenju,
 Šiž čžělo i dušchu dał czi je
 Ššches twojej' šarscheju.

Šež šwojoh' Ššyna lubeho
 Ša tebje k šmjerczi da,
 Šiž i njebješ dele poda šo,
 Čži i nusy wušpomha.

Wón ščele šwojich šandželow,
 Šiž tebje šchitujaj,
 Šich ša šolebku štaja šow,
 Šo tebje štražujaj.

Wóh nanej a tež macžeržy
 Čže něhdny pošucžči,
 Šo by byl junu šubłany
 Šaž šandžel njebješki.

Duch šwojaty tebje pošohnuj
 A šwarnuj šoždy čžaš,
 Šad tobu wocžči pošbėhuj,
 Ššched šorjom tebje pošł.

Šurij Wóšł.

Kamjenje.

W nalěcžu šoždeho lěš durbjachu šo i našchich šolow, na
 šotrychž mlody džecželowy wušyw šańdženeho lěcža štejesche, šamje-
 nje šesberacž, šo njeměla šoša pošdžišcho pschi šhčženju do psche
 wjele šadžěwłow šastorkowacž. Šnohe šamjenje nahe šwječha

ležachu, a te, kotrež hiščezje pol w semi tčzachu, buchju i kolikom i njeje wusběhowane.

Kak wjele lět bē so tole džělo hižom činilo! A i kōždym lětom pluh a brōny pschezo sažo nowe kamjenje i pōdy pschinje-
bechu. Zyle hromady ležachu potom na fromje džeczelniščezow
nashpanych. Hižom prjedomnizy bēchu i wotstronjenjom kamjenjom
wjele činicž mēli.

Rōžde lēto nam sberanje kamjenjom džělo činjesche, ach, kōždy
džeń. Tak so to nashjim prjedomnikam hižom džěšche, tak dže so
nam, a tak dyrbinj to tež hižom pola swojich džěčzi pschedebracž.
Pšchetož wutroba je tež rola, a jejna pōda dže wjele hlubšcho,
dnyžli rōlna pōda wonka na polu. Kak wjele twjerdotow tu nahe
psched nami leža; kak wjele sadžewkow dobreho so wšchēdnje i pōdy
wusběhujaj! A druhdy pluh na kamjeń sažoži, wo kotrymž ani sdačža
njemējachmy. Se spodžiwanjom widžimj, kak wulki je, a kak hlu-
boko mamj rycž, so mohli jōn zyle i pōdy wusběhnyčž.

A wuporjedzenju pucža so wotšberane kamjenje wužichu. D
njech nam pōsnacze nashchich hrēchow tež k temu škuži, so šwōj
žiwjeński pucž porjedžimj a lōžo do přědka pschińdžemj k šwja-
temu njebjeskemu nastajenju, kotrež je nashkej dušchi wottykajene!

F.

Bedžiwje spominanje.

Mlyn w dolinje lubosnej snaju
Pšchi jějoru wobrosčentym;
Sdnyž k njemu mi myšlicžki hraju,
Dha sradny a sruženy šym.

Mlyn w dolinje lubojnej snaju,
Rad klepotacž šlyšhecž jōn chzu;
Sdžež khodžu a pschebhwam w kraju,
Te swulki mi k wuschomaj du.

Mlyn w dolinje lubosnej snaju,
Tam stwicžka je pscheczelniwa;
Schtož jeno nētk myšlu a hajju,
W nej myšlicžka pschebnytk šwōj ma.

Mlyn w dolinje lubosnej snaju,
Tam žedzenje wutroba ma,
Kčžew lubosčž a radoščje maju,
Bōl, škōržba tam njepschebhwam.

A widžu mlyn w dolinje snatej,
Duch pjelni so se sru dobu;
Ja spominam i myšlicžku šwjatej
Ssej na nanka, na macžetku!

F.

Kak Bōh wopacžnu pschibahu khosta.

(Škōncženje.)

German kaž wot blyška poraženj stejesche a na jebaka hladajo
ani škowčžka prajicž njemōžesche. Tajtu njehańbicžiwosčž a selhań-
nosčž w swojej sprawnosčži ženje woczatomal njebē. Wokološtejazy
ludžo mōrcžachju, bōrbotajo wšchelake njeduschnosčžje wo lichowarju,
kotremuž kōždu škōscž domērjachu; tola žadny jenicžki šebi njeswēri,
mlōdemu sprawnemu mišchtrej pschi teile wēžy pomozny byčž, a čzi,
kotiž to chychju, to njesamōžachju, dokelž ničto njewjedžesche, kak
so wēž wopravdže ma.

Sdnyž nash mladj mišchtr wječor smērom a šamlutki doma
šedžesche a sru dnuschki na rjane šwētke dukaty spominasche, kotrež
bēsche šebi i pilnosčžu a sprōžniwosčžu nalutowal, so roššudži,
jebaka wobškoržicž, so nadžějo, so šnadž i pomozu wyschnosčžje, wot

Boha postajeneje, šwoje pjenjesj sažo dostanje. Lichowar wšchak
widžesche, so to tak pschińdže a so na to hotowasche. Wšawšchi
tokšty šchpanški kij, i kajimž tehdy bohaczi ludžo khodžachju, so do
komory samkny. Šeho šlužobna džowka, kotraž bē šhētro wczipna,
na jehō činjenje sa durjemi pošluchasche. Wona zyle wēsčže
šlyšesche, so jeje hospodar w komorje nutška pilnje rubasche,
tocžesche a i hamorom klepasche, potom so sdašche, kaž bychu štote
šlimpotake. A škōncžnje wona i šlučžowej džěrku nuts pohlada a
widžesche, kak lichowar runje nad wohnjom nēsčto šchtrējesche.
Tola ničto w domje njewjedžische, šchto ma to wšcho rēfacž.

Ma druhi džeń bē šobota. To bē džeń, na kotrymž so šjawne
šudniške pošedzenja mēwachu. Pšekarški mišchtr psched šud stupi.
Wōn powjedasche, šchtož bē so štačo, a winowasche bohateho
Balthasara, so chze jehō wo dostate polšta dukatow šjebacž. Wot-
pōšlachju hnydom šudniškeho pošelnika, so by wobškorženeho pschi-
wjedł. Balthasar bē na mēsčže hotowy, i nim šobu hicž. Š wješe-
šym a mērnym woblicžom škōbuk a šchpanški kij, w kucžiku štejazy,
šobu wšawšchi, džěšche njebōjasny na radnu šhēžu. Tu bē so hižo
wulka čžrjōda ludu šhromadžila. Mnōšy bēchu wczera šwadu na
hachy šlyšcheli a widželi. Drušy bēchu psches powjedanje šnatych,
pscheczelow a šužodow wo tym šhonili. Wšchitzy bēchu jara
wczipni, kak wēž wotbēhnje. Sdnyž lichowar smērom a wješeky do
šale stupi, so njemalo nad tym džiwachju. Mišchtr German pak,
kotryž tam i dobrym šwēdomnjom štejesche, so nad Balthasarowej
njehańbicžiwosčžu njemalo štroži. Nētko wšcho woczichny, so bychu
špodžiwnu škōržbu zyle nadrobne šlyšcheli a šhonili.

Pšekarški mišchtr hiščezje ras i kōtka a jagnje rošpowjeda, kak
bē šwojemu štaremu wucžerjej a hospodarjej wēšty džeń na jehō
prōštwu polšta dukatow poččžil, a kak bē wōn šlubik, so je na druhi
abo na šeczi džeń prawje a šprawnje sažo wrōczi. Ma to powje-
dasche, kak bē Balthasara, hdyž bē so postajeny čžaš minyl, w jehō
domje pytal, ale njenadeschol. Ma pošled rošestajesche šetkanje na
hachy, kaž šmy je hižo powjedali, a winowasche šwojeho pschecžiw-
nika, so chze jehō i njehańbicžiwymi žemi wo jehō šprawnje a
šprōžniwje sašlužene pjenjesj šjebacž. Šedyn se šydom šawnikow,
kotiž k šudže pschibedžachju, žyłu škōržbu po mōžnosčži nadrobne
napišowasche. Ma to Balthasara namōkwachju, so by so šakito-
wal. Wōn njepřesche, so je šebi wopravdže pjenjesj wot Ger-
mana poččžil, wobškoržesche pak twjerdže, so je dołh w postajenym
čžašu šprawnje šaplacžil a šwoju rēčž se šwēščzenjom škōncži:
„Mōžu na to pschibahacž, a chzu na to pschibahacž, tak wērno
hacž njech mi Bōh pomha k wēčnej šbōžnosčži!“

Mlōdy mišchtr so nētko tež šapryi a wšchōn rošhorjenty ša-
woła: „Mō, dha dyrbi pschibahacž, hdyž mōže to i dobrym šwē-
domjom čzinicž!“ Šsudnizy šhwilu i čžicha mješ šobu wuradžo-
wachju. Škōncžnje pschedšyda wobšamkjenj roššud pschipowjedži:
„Dokelž škōržbnik wot wobškorženeho pschibahu žada, a dokelž je so
pošlednišchi šwōlniwj wuprajil, pschibahacž, dyrbicže wy, mišchtre
Balthasaro, nētko pschibahu wotpožicž, so šcže pšekarjej Germanej
poččžene polšta dukatow prawje wrōcžili.“

Šhromadženty lud, kotryž to wšcho widžesche a šlyšesche,
i čžicha bōrbotacž šapocža. Wšchitzy mjenujzy mēnjachju, so Baltha-
sar pschibahu njewotpožiči, ale so so radšcho winy wušnajje a šho-
štanje počžetpi. Tež najšjesbōžnišchi šebi na wopacžnu pschibahu
njemyšlachju. Lichowar pak zyle i mērom i hlōwu pokimny a praji:
„Tak je prawje, budu pschibahacž, a prošču, mi pschibahu wote-
wšacž.“ Šsudnizy a šedmjo šawnizy dostojnje a šwjatocžnje se šwojich
šydlow postažechju. Pšchinješechju Bōžu martru a štajichju ju na
blido. Šotom Balthasara namōkwachju k blidu pschistupicž a pschi-
bahacž. Bjes bojasnosčžje i waha štapajzy wōn k blidu pschińdže
a štejesche psched wobrašom šwojeho šchizžowaneho Šbōžnika, kotryž
šhutnje a šrudnje na šjesbōžneho jebaka šhladowasche. German bē

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sswjedžen semrjetnyh.

Sebr. 4, 9—11.

„Se hišćeže druhi šabatny wotpocžinł wostajeny Božemu ludu“, njeklinčzi to kaž synł slotyč swonow do nascheho khudeho semsteho žiwjenja? Wschudžom, hdžež hladaš, wošebje w našchich dnjach, njeměr! A dha reka nětko s Božeho šłowa: wy dusche, kiž měr trjebacže, njedyrbicže podarmo pytač; wy dyrbicže wotpocžinł namafacž, pschetož je hišćeže druhi šabatny wotpocžinł wostajeny Božemu ludu. Ale žyle wošebitu waznosć ma tuto šłowo tola na šmjertnej njedželi! My stupimy w duchu k šmjertnym ložam a k rowam šandženeho lěta. A dha woczini šo pola tak někotreho row we wutrobje. Tón jedyn šo prascha: Anježe Božo, czohodla šy nam macž rubit? Šchtó budže šo nětko sa džěczi staracž? Abó jena druha: czohodla dyrbjesche našch nan, kiž šo tak šwěrnje sa šwoju šwójbu starasche a džěń wote dnja jeno sa naš džělasche, tak šahe wumrjecž? A tak dže dale s njeliczomnymi praschenjami. To wšchitko štaja šo nam džěnša na šmjertnej njedželi psched dušchu, a tak derje nam tehodla czini, hdžž reka:

Se hišćeže druhi šabatny wotpocžinł wostajeny Božemu ludu.

Š tuteho šłowa chzemy šebi džěnša

1. wuczbu, 2. troscht a 3. napominan wšacž. —

1. Šich wjele pytaja w našchich dnjach wotpocžinł a měr tu na šemi a tak někotry ma hacž do šmjercže nadžiju, šo tola ras tu na šemi wotpocžinł namafa. Džělacžet

praji: hdžž šym šwoje džěczi woczahnył, hdžž šu se šchule, šo móža šame něšcto šašlucicž, a hdžž šym šebi tež něšcto nalutował, potom chzu ja wotpoczowacž, potom halle chzu w měrje šwoje žiwjenje wuzimacž. Ale pschezo šašo dyrbimy šhonicž, šo šu to jenož šony. Šak to nje-doczakamy, abó je-li jedyn tutón wotpocžinł kónž dozpił, dha reka pschezo šašo: Nasche žiwjenje je próza a šchidwa. Šaj, tu na šemi žadyn měr a wotpocžinł njeje; ale hdžž niž na šemi, dha šnadž pod šemju? My mjenujemy tola to měštno, hdžež budža tež naš junu khowacž, měštno měra, a na pomnikach šteji: tu wotpoczuje w měrje, tu wotpoczuje wot šwojeho džěła! Šaj, tam wotpoczuja tež po tak někotrych starosczach a khorosczach, wotpoczuja wot nusy tuteho šwěta. Ale je to wšchitko, šchtož mamy wot prózy tuteho žiwjenja, měr w rowje? Njebje to šrudny troscht byl, šrudny wotpocžinł kónž dusche, kotruž je Bóh k šwojej podomnosczzi štworit? Šašnik šo prascha: Hdže namafa duscha domišnu a wotpocžinł? a našche wotmol-wjenje reka: tu njeje, ale horjekach we wěcznym šwětle. Šaj, horjekach w njebjesach, tam je našcha domišna, tam budžemy, kaž našch tekst praji, runje jako Bóh něhdny wot šwojich skutkow, tež my wotpoczowacž wot šwojich skutkow. Ale budža to wšchitzy? Ně, jenož Božemu ludu je druhi šabatny wotpocžinł wostajeny. Měr a wotpocžinł w rowje je kóždemu postajeny, ale w njebjesach jenož wěštemu džělej człowještwa. Boži lud to šu w nowym šlubje šchesczenjo, a tež jenož czi, kiž šwojemu Bohu žyle pschisłuscheja, kiž šwojeho Boha lubuja a jemu šluzja: Woni jenož móža

wyścak: Chrystuś je moje žiwjenje a smjercz moje doby-
cze! Woni móža prajic: mje chze węczna luboscź pschi-
wfacz. To je nascha wuczba, a s teho pschińdže nam trošcht
sa naschich lubnych semrijetnych.

2. My šo šnadź dženša praschamy: Esu tež naschi
lubi, w tym Anjesu wuſnjeni, saschli do węcźnej sbóžnosće?
Węcźe šu tež naschi lubi hrěschili, ale my nješmemy tola
na jenotliwe hrěchi hladacz, ale wjele bóle dyrbimy šo
prashecź: Schto wobknejesche jich wutrobu? Esu jeno
tutón šwět lubowali, potom je czežto, pschi rowach trošcht
namafacz. Běsche jim pať Bóh tón Anjes to jene a wscho,
šu jeho pytali, potom wěmy, šo šu nětko žiwi w šabat-
nym wotpoczinku, kiž je wostajeny Božemu ludu. Dha
móžecze tež wy sruźeni wješele horje hladacz k njebjeskim
wyškoszczam. Wyšleče jenož na to šbože, kotrež móža
nětko wužiwacz! Tu šu šo bėdžili, tu dyrbjachu šo prózo-
wacz; tu šu czerpili, ach, kať czežto bėsche to ša tať nětko-
treho naschich lubnych, ale nětko šu wumóženi! Nětko móža
šo njebjeskich wješelow wješelicz, nětko móža widžicz, schto
šu prjedy jenož wěrili, widžicz wošebje teho, do kotrehož šu
tu na semi wěrili, šwojeho Anjesa a Šbóžnika Jesom
Chrysta! Haj, kať sbóžni šu tola naschi lubi, w tym
Anjesu wuſnjeni! To je nasch trošcht na smjertnej nje-
dželi. A nětko hladajmy hišcze na napominanje, kotrež
nam s nascheho teksta napschecziwo kliczi.

3. Tať někotry mēni, šo je jara lohko, šbóžny bycz.
Wón šebi myšli, šo je šbóžnosć herbstwo, kotrež dyrbi
kóždy dostacz, šo trjebamy jeno wumrjecz a potom ma
Bóh tón Anjes tu pschišluschnoscź, nať pschiwfacz do nje-
bjeskeho kralestwa. Tehodla šu tajzy pschezo s mērom a
šo dale nještaraju. To je tež mēr a wotpoczink, ale niž
wotpoczink Božeho luda. To je mēr tamneho bohateho,
kiž prajesche: Nětk, luba duscha, jěš a pij a budź wješela,
pschetoz ty mašch wscheho doscz. Pschecziwo temu praji nasch
tekst dženša: Ahwatajmy teho dla ša tym, šo bychmy nutz
pschischli k temu šabatnemu wotpoczinku. A šo bychmy
nutz pschischli k temu prawemu šabatnemu wotpoczinku,
dha dyrbimy haťle ras wonpschińcz s wopacžneho wēra,
my dyrbimy pschińcz do njemēra tamneho jastnika w Filippi
a šo prashecź: Schto dyrbju cžinicz, Anjeze, šo bych šbóžny
był? Ach, šo by nať dženšnišcha smjertna njeđzela do
tajšeho njemēra pschinješla! Šsmjertna njeđzela dopomina
nať na naschu smjercz a pschiwoła nam: Dženša, hđžež
hišcze žiwy šy, wobrocž šo; schto wē, kať blisko je twój
kónz a hacž móžesch jutšje hišcze k šwojemu Bohu křwa-
tacz! Haj, křwataj dženša hišcze, šo móžesch šwojich
lubnych w njebjeskach šašo widžicz; pytaj ša nimi šlėdžicz,
pschetoz kať sruđnje by bylo, by jenož jim něhdy na po-
šlednym dnju Jesuś Chrystuś pschiwołať: Bójcze nětko,
wy žohnowani mojeho njebjeskeho Wótza, wy dyrbicze
njebjeske kralestwo herbowacz, a tebi by napschecziwo klic-
czalo: Dži nutz do węcźneho šatamanšwa! Tehodla chzemy
šańcz k tutemu šabatnemu wotpoczinku! S tym šłowom
chzemy šupicz k rowam šwojich lubnych, ale my njechamy
dele hladacz do cžemneho rowa, nē, nasch Anjes a Šbóžnik
Jesuś Chrystuś je tola smjerczi mōz wsat, a jeho dobycze
je nasche dobycze; my chzemy pschi rowach horje hladacz
k njebjeskim wyškoszczam. Še hišcze druhi šabatny wot-
poczink wostajeny Božemu ludu, s tutym šłowom chzemy
tež dale žiwi bycz tu na semi, chzemy, hdyž nam hušto
czežto je, šo pschebėdžicz psches žiwjenje. S tutym šłowom
chzemy horje hladacz k njebjeskam, tam, hđžež šu naschi

lubi, w tym Anjesu wuſnjeni, hromadže žiwi, tam, hđžež
na nať cžakaju. Budź šczerplivy, cžakaj jeno, šnadź dołho
wjazy njetraje, dha reka tež pola tebe: Wšichtr tu je, a
tebe woła! Budź šwěrnny hacž do smjercze, dha chze
Bóh tón Anjes tež tebi křonu žiwjenja dacz.

Šamjeť.

B.

Nješmjertnosć.

O rjana wěstosć nješmjertnosće,
Ty šahroda we pušcžinje,
Ty žórlo šbóžnej' wješelosće
A jašne škónzo w smjertnej cžmje,
O wošchewjenje njebjeske:
Ša s džaka šylsu witam cze.

Do procha štschaje wožoltnjene
Wět' našymški wschē šiscžicžka —
Te, te šu k tlaču položene
A žiwjenje wjaz njewidža;
Nať pať tu wušywa Bóh šam
A hromadži nať k węcžnym žnijam.

Kať dželenje nať mohło štužicž
We šachodnosće pschebytku?
Šsmjercz k žiwjenju nam dyrbi šlužicž
A křonu podacz njebjesku;
Haj, s kóždej' šylšy dželenja
Kcze w njebju róža wješela.

Wjelcz, tyšchna škóržba, žaťosčjenje,
Kow šwojich mornych nješthowa;
Šim šthadža rjeńsche wotucženje,
Šsmjercz wjaz njeje psches Chrysta;
My nješmjertnosće džeczi šmy —
Tam horlach šo šať widžimy!

Handrij Zejleť.

Prawe wumrjecze.

Šbóžny kšchescžijan, na czežkim khoroložu ležazy, bu njejabzy
wot wulkeje hrosy psched bliškej smjerczu šajaty. Še šwojim
štyšku a wutrobnytm njemērje šo wón pocža cžišche pschi šebi
modlicz. Pschi tym pať wuſny a šo špizy žyle radošnje šmēto-
tasche. Šako po šhwili woczki šašo wotewri, wón šradnje woťolo
šebje hladasche. Pschitomni šo tehodla wopraschachu, hacž dha je
jemu šnadź lepje, dokeľž ma tajki wješely napohlad.

Duž wón powjedasche: Ša mējach runje rjany šón. Schtrjo
jandželjo pschi mojim ložu štejachu. Šrēni mējesche rubjeschko
we šwojej ruzy a šetrje mi pót s cžola, prajizy: „Bóh tebi wšchitke
šylšy s twojeju woczow wutřeje.“ Druhi mi šelenu palmowu
halosu poda a džesche: „Ty šy nětk pschewinył.“ Šseczi mi křonu
nad hłowu džeržesche s tymi šłowami: „Ty křonu žiwjenja do-
štanjesch.“ Schtwórtly pať mi woczki s něžnej ruku šandželi a pschi
tym rjetny: „Žaloscz, horjo, hubjenstwo nětko šbóžnje škónczki šo.“

F.

Luboscź.

W naschim cžaku je waschuje, šo šo s kwětkami a wěnzami
pschi pohrjebach wulzy jara pchuje, druhdy šamo w tajkej mērje,
šo dyrbja šo wone s wošebitym wošom na pohrjebnišcžo dowjescz.

Šedyn šlawny filosa něhdy džesche: „Bychmy-li my šwojim
lubym, tať dołho hacž mjes nami pschebtywaju, pucz tať s kwětkami
posczelali, kať šmy šwucženi, jich rowy s nimi křywacz, kať wjele

šbožownišcho by šo jich žiwjenje rošwilo, tak wjele hórkich porokow mohli šebi my po jich šmjerczi salutowacz!" Šchtož šmy pak na žiwnych šakombžili, njemóžemy po jich šmjerczi wjazy dobre ščinič. My móžemy jeno Boha wo wodacze prošec a pšichodnje tych, kotriž nam šawostachu, cžim bóle lubowacz, pošluchawšchi hlošu teho, kotryž je šwoje žiwjenje š lubošče š nam woštajil a nam pšchowa: „Nowu pšchilasnju dam ja wam, šo byšcže šo mješ šobu lubowali, kaž ja waš lubował šym.“

Wšech ty šnano, tak dolho je cži hišcže špoščene, lubošč wopokašowacz? Šak dolho cži twoji lubi šdžerženi woštanu? Nješpomináš na to, tak woni wot dženska hač do jutšje tebe šnano šameho šawostaja? Šchyl ty šnadž, šo by šebi pšchi jich rowje prajicz dšrbjal: Ša šym jich pšche mało lubował; ach, tak hušto bčch hñewny, wobužny, šymny, haj twjerdy pšhecziwo nim!

Mój pšhecželo, kóždy kóčž, hdyž šacžuwáš, šo šo hñew w twojej wutrobje šbcha, šo šo twoje cžolo pošhmurja a šo tebi njeluboščiwne šłowo na jasył cžičcži, potom pomyšl: Šo wošo, do kotrehož dženska hladam, šnano jutšje njebjesku jašnosč widži; tehodla čžu lubowacz a lubošč wopokašowacz, kaž dolho šo mi to hišcže špoščzi.

Haj, njech ty šwernje lubujesh,
Tak dolho hač to šamožesh:
Ša hodžin pšchindže šawěšče,
Šdžez w šylšach štejšich pšchi rowje!

F.

Ša žarowazy dom.

Šap. štutki 20, 10.

(K. Gerol.)

Hladajcže šo hary,
Šdžez šchtó wušnył je;
Šdžez ma šwoje mary,
Mjelcžo šdychujcže.
Šeho mernje kóžo,
Španje pošlednje
Šu wot Duchy Božoh'
Budže šwječene.

Njedajcže tež ženje
Ššlyšhecž škwilenja,
Pšches to wotšwječjenje
Šmeje šwjatniza.

Čzejcže Božu radu
A šo ponižcže,
Šhwalcže Božu hnadu,
Šunjež pšakacže.

Šorde wuhot'wanje
Njepšchisteji šo,
Šo tež njeje šhmane
Ša domcžł morweho.

W modlitwje šej prajcže:
Ššmjercž tež našch pucž je!
Čželo šeni dajcže,
Duch pak š Bohu dže.

Ach, na žarowanje
Šanu hoščinu!
Nje' wam harowanje,
Picže š štróženju?
Šchleńza w wašchey ruzh
Wěšče tšchepjeze,
Wopomnicze dužh
Čžerwjow točjenje.

Pšchi nanowym rowje
Ach, šo njewadžcže,
Šrajene je w šłowje:
Wšcho je šachodne.
Njež tym w šmjertnym rubi
Španje šadžewa,
Šajke džecžo šhubi
Šožohnowanja.

Njecžincže wšchal haru,
Šdžez tu šrudža šo,
Šo waš njepošwarju
Boži jandželjo.

Šary došč je druhdže
A lóšcht žiwjenja;
Šdžez je šmjercž, tam wšchudže
Wycž ma cžiščina.

Šurij Bróšt.

Šadobny lškar.

Šekarjo dšrbja hušto, runje kaž wojazy, we wufonjenju šwojeje pšchibšuchnosče šmjerczi do woczow hladacz — woni šwoje žiwjenje tak-rijez w šwojimaj rukomaj nošcha a šo hušto wošrijedž šwojeho džela se šmjercžu pšchekšwatuja.

Tak nahle bu ras tež wurjadnje wuštojny lškar wot šmjercze precž šhrabnjeny. Džeczi jeneho ašyla wulkeho měšta buchu po rjadu wot nawalneje, ale njewušlědžomneje šhorosče šnadpadowane, kotraž wjele š nich w bčhu mało hodžin mori. Dr. A. porucžnosč došta, šo by pšchicžinu epidemije wušlědžil. Šbn bčšche hnydom teho mēnjenja, šo šu šo w hajenju štrowoty štrašchne šmyłki štate, a pytašche pšchicžinu w šastaranju š hubjenej wodu. Š heroisfej dokladnosčžu šo wón džela pšchimášche. Šbn njepšchijomne pšchepšytowanje wodomódstwa druhim njepšchewoštaji, ale šam šchěšč hodžin šwojeje njedžele na tole wušlědžjenje naloži a škoncžnje šwoje mēnjenje wobkrucžene namaka.

Šotom wón cželo jeneho džěščza, na tule šhorosč šemrjeteho, pšchepšytowášche, pšchi cžimž jemu jena jehla poršt praweje rufi našchtrabny. Šole šnadne šranjenje bč š pšchicžinu jeho šmjercze. Šlorjazy jčd šo pšches žyle cželo roššchēri, a wob tydžen bč tole drohotne žiwjenje w šlužbje cžlowškeje lubošče a wšdomštwu woprowane.

F.

Njedželu šemrjetnyh.

We Božim mernje špicže,
Wy drošy šemrjeczi!
Džak do rowa našch wšmicže,
Njež šylša šyboli.
Wy šbože našche bčšcže
We cžajnym pšchebhtu;
Ach, šo Wy wot naš džěščcže,
Šo rudži wutrobu.

Šot Boha wotwolani
Šo jeho krašnosče,
Šcže Wy nčł kónowani
We draščje prawdoščje.
Šam dušcha šbožnosč šłodži
We hčtach Šalemškich,
Ššo š jandželemi wodži
Šo honach jašnišchich.

D Anježe Šesom Šhryšcže,
Njež ša naš wumrjet šy,
Šam na šwecže šo štyšcže,
Njech š Tobu wumrjemy;
Šha šašo wohladamy
Šych, kiž nam šemrjechu,
Šich š Tobu wčžnje mamy
A šbožnosč njebjesku!

K. A. Fiedler.

Šubijcže šwojich njepšhecželow.

W lšku njedaloko ruškeho měšta Šinska ležeshche šamotna hajntownja. Wšhšofe cžorne šchmrēki ju wokošo woštejachu. Šwone bčchu prēnje šapoczatki wulkeho lška, kotryž šo wot tam do wšchčch štron wušpšchēšerášche. Dušchne a wošchewjaze bč, šo w lšczu pšchi šłoncžnej horzocže w šhłódku lšbných šchtomow pšchekhadžowacz a na cžichi pišchpot liščow, wot šaduwazeho wčšjika šo hibazyč, pošluchacz, abo myšlicžkam pšchi brjosh maleje rččki hračž dacž, kotraž bčrbotajo a pluškotajo po lukach bčžeshche, šo by šo š rčku Šripjetom šjednocžila a wjele mil pšchebčžiwšchi, šo do wulkeho Dnjepra wuliwala. A šašo w šymje, hdyž bčchu šo hona bčly šchat wobletke, a rčšaty ranšchi wčtr wujo njemdrjeshche, bčšche tak dušchne a cžopko w šchowanym lšku, kotrehož cžemna šelenina šo wot šwčžateho bčleho šneha lubošnje wotšbchášche.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy łobotu w Smolerjez knižicziščerzni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. Adventa.

Matth. 21, 1—9.

Sažo šmy fastupili do lubeho adventskeho čaša. „Glaj, twój kral pschińdže k tebi s čzihej myšlu!“ tak klineži nam s nascheho seženja na našu wutrobu. To je krasna powjesč. Bóh ju nam sezele.

Wjěkel šo, adventska wošada: Glaj,
twój kral pschińdže k tebi!

1. Šhto wón teki nješe?

2. Šhto šebi wón wot tebjě žada?

1. „Glaj, twój kral pschińdže k tebi!“ to je lubosna, hnadybohata, krasna powjesč Boža na šbóžny šwjaty adventski čaš. My wěmy, šhto tón kral je, kotryž chze sažo nutščahnyč. To je tón kral, wo kotrymž Bóh w 2. psalmje praji: „Ja pak šym šwojeho krala postajil na šwojej šwjatej horje Zionje“; kotrehož pschichod do tuteho šwěta šu profetojo wot Mójsaša hač k pošlednemu wschěch profetow wěschčžili; tón kral, kotremuž ma šo pucž pschihotowacž po 24. psalmje, so by wschudžom nutščahnyč mohł: „Wotewrče wrota šchěroto a čzińče durje na šwěče wyške, so by tón kral teje čzešče nutščahnył.“ Wón je tón najmóžnišchi kral, jeho kralestwo wopshija njebjěša a semju. Wón je pschischol. Nasche seženje nam jeho šjewi, kał wón nutščehnje psches wrota Jerusalemske. Kał měrný, kał čziheje myšle je wón! Haj, čziheje myšle a pošny myšlow mēra nad tobu, šchescžijanska wošada, šchescžijanska

wutroba, pschińdže pschezo nětko hišče t tebi. Wón chze tebi doma šwoje šbože pošticžecž; tež tebi płacži: „Mój mēr ja wam wostaju.“ Wón ke kóždemu pschińdže. Niz jenož k bohатыm, tež k tebi, k hudemu; niz jenož k pobožnym, tež k hrěšnikem; wón pschińdže k strowym a khorým; tež hišče k mrežazym! Wón pschińdže, so by naš wobhnadžil, troštomal, wumohl, šwjecžil, wobšožil.

2. Tón kral woczakuje, so jeho pschiwosmjemy. We wěrje jeho horjewosmjemy. Wěr, so chze k tebi pschińč, hđžežkuliz tež šy, kaž malo šy tež jeho hódny. Wón pschińdže pschikasnje dawacž, kaž w seženju šwojim wuczobnikam, a woczakuje, so šwólne po nich čzinimy, kaž či wuczobnizy. Womysł šebi wošebje na jeho nowu pschikasnju: „Nowu pschikasnju dam ja wam, so byšče šo mjes šobu lubowali, kaž ja waš lubował šym, so šo tež wy jedny drugeho lubujecze. Nad tym budže tež kóždy špóšnacž, so wy moji pošli seže, hdyž lubosč mjes šobu macze.“

Wón pschińdže, so by wobčežnosče wot tebjě wsał. Wuplecž šo šutnju wobčežneje šamoprawdosče a wupšestrej ju na pucž, kaž Jerusalemski lud čzini; čzišń wot šo brēmjo šwojich starosčow — čzišń je na wutrobu šwojeho Šbóžnika — a wěr, so šo wón sa tebjě stara. Ššlyšchich tam to „Šosianna=wołanje?“ O wjěkel šo tež ty šwojeho Anjěša a wyštaj: „Glaj, wón pschińdže pomoznik a prawny!“ Špěwaj hnadnemu kralej, kotryž s nowa pschińdže se šwojim šbožom, se šwojej hnadu, se šwojim šłowom, se šwojim žohnowanjom, se šwojim pschitryčom a se šwojej šwěrnosču;

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedźela adventa.

Łut. 21, 25—36.

Tón Anjes rěči wo šwojim poslednim pschichodze a wón jo wobkruczi s tymi słowami: „Njebjo a semja budžetej šahincž, ale moje słowa njebudža šahincž!“ W našim šćenju mamy woboje: adventski čas chze byčž pokutny čas, naš dopomnjo, šo našy hnadny čas nimo khwata a šudženje Bože pschindže — ale tež wješěly čas; pschetož w Jesušu Křystu šo naše wumóženje pschibližuje.

Šowjesčž wo poslednim advencze teho Anjesa.

1. Wón wěsčze pschindže!

2. Duž wachujčze!

1. Šbóžnik rěči wo wulkich zejchach, kotrež šo w šwěcže stanu k pschipowjedanju šuda, kotryž na šwět pschindže. Šotom Jesuš šašo pschindže, šudžicž žiwych a mowych. Wšebite podawki šu šo pschezo mēle pschi wážnych poděndženjach w historiji Křystuškowneho kraleštwu. Šodny šo njebjó roštorhne a džiwna hwěšda šo šjewi; čžichi pjatk šarža semja a šlónzo šwoju jašnosčž šhubi. Ale wěšta njewěra njecha nicžo wo tym wjedžecž. Woni maja s poslednim šudom šwoje šmēchi, dokelž šo jeho boja. Šašobny wotšud čžaka na njewěryščy: „Łudžom budže šo šeznyčž psched štrachotu a woczakowanjom tych wěžow, kiž na semju pschincž džrbja.“ Tón Anjes wěsčze pschindže, pschetož jeho šłowa njeshinu. Ša to paš mamy ša šwědčženje šud nad israelskim ludom, kotryž Šbóžnik w tutym

šćenju wěščži a kotryž je pschishoł, kaž je wón praji: „Ša šchlachta njebudže šańcž, hacž šo to wščitko štanje.“ Židowška šchlachta je wostala, tón wěčny žid hacž do kónza dnjom. Druhe ludy šu šo šhubile, ale tón lud je wostal psches wščitke pschescžěhanja a pruhowanja jako njepowalne dopočasmo ša Křystuškowne šłowo. Šamny duchowny mēšesche prawo, kotryž na praschenje krala Šjedricha Wulkeho, šchto je wěšte dopočasmo ša wěrnosčž biblije, praji: „Šidži.“ A tak šo tež dopjelni, šchtož tón Anjes praji wo kónzu šwěta. Šo je šłowo našeho Anjesa Šesom Křysta, a šchtož wón praji, to wón džerži.

2. „Šehodla wachujčze kóždy čas a modlčze šo, šo byšchže doštojni byli čžeknyčž temu wšchitkemu, šchtož šo podacž budže, a wobštacž psched čžłowškim šynom.“ „Š wěčnosčž, šłowo hrimanja!“ tele šhutne šynki šlincža nam do wutrobny nad druhim adventom teho Anjesa. Ale dwaj šłaj njepschecželej štaj s nami na pučžu, kotrajž naš wotdžeržujetaj, šo šo na wěčnosčž hotujemy, dokelž naš pschezo šašo do šechernosčže nuts kolebataj. Šo je šwět se šwojimi žadosčžemi, kotryž šnutškowneho čžłowjeka šajědojčža. Šo je tón pschibóh, še kotremuž šo mladosčž modli a na kotrehož tež šarschi rad hladaja a šo nad nim šwješeluja. Druhi njepschecžel šu štarosčže, kotrež naš wobčezjuja na pučžu našeho podrožništwa. Wěsčze by njeprawo bylo, hdy by tón Anjes tych šwojich šabycž chžyl a šo ša nich štaracž njechał, ale šehdom budža wone šamjenje, kotrež jeho do šłubiny čžahnu, hdyž wón pschi štarosčžach šabudže to jene, šchtož je nušne. Duž štašmy k prawemu adventštemu pschi-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedžělske łopjeno.

Wudawa so kóždy łobotu w Smolerjez knihcizisczejni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njedžela adventa.

Matth. 11, 2—10.

Praschenje Janowe: „Ssy ty tón, kotryž pschincž ma?”

To je praschenje, kotrež 1. s wulkeje nusy wulhadža, 2. k wulkemu měrej wjedže.

1. Ta nusa, kotraž Jana k temu praschenju nuczi, s teho wulhadža, so wón Jesuŕej wjazy njeroshmi. Wón běŕhe kralej Herodaschej wěrnosč prajil dla jeho hrěschneho njepózcziwego žiwjenja, a Herodasch běŕhe jeho jateho řadžil do twjerdzisny Macharus. Tam wón drje řlshchi wo skutkowanju Sbožnika; ale wón je řebi wustupowanje Sbožnika žyle hinař myřlił. Žako dohyczer, řebi wón myřlesche, budže Meřiař kroczič psches lud a řudzič hrěschnikow a njeprawnych. Řaž běŕhe wón jako pokutny předař wustupił a ludej jeho hrěch porokowal, pokasujo na pschihadžazeho řudnika, kiž budže s wějetnym łopaczom řwoje huno čziřczič, tak wón nětko tež wo-čzakuje krule wustupjenje Meřiařa pschecziwo wschelafim hrěcham tamneho čzaka. Wón řteji na myřli řlowow profety Maleachi 3, 2. 3.: „Schtó budže pak tón džěń jeho pschichoda pscheczerpicž? A řchtó budže móž wobstacž, hdyž wón řo řjewicž budže? Pschetož wón je jako wohen řłotnika a jako myřlo płokarnicze. Wón budže ředžecž a řchřecž a řlěboro wucziřczič; wón budže te džěczi Levi řjedzič a wuparič jako řłoto a řlěboro; tehdom budža Řnjeřej dar woprowacž w prawdosčzi.” A nětko Sbožnik

čziscze druhi pucž dže — pucž miłosčze a hnadneho pntanja. Duž je wón řastróženy a s jeho praschenja řeczi řlubořa nusa řhablazeje wěrný. Žajte čzaky nusy nam tež pschindu, kotrež nam tole adventske praschenje do rta řladu. Sřnano řo tež postorkujesh na džiwnych pucžach, kotrež Bože kraleřtowo na řemi řhodži. Stóscž posbėhuje řłowu, Řhryřtuřowa žyrkej pak tu řteji we wotroczkowskim řchtalcze; čzi řjesbóžni dohwyaja, čzi pobožni podleža. Albo tebe tvoje řnutřkowne žiwjenje myři: přjedy řtejesche ty w čzaku přenjeje lubosčze, nětko je pschischoł čzaks řrudneje duchowneje řuchoty, řnutřkowne woliwkjenje, pobrachowanje na radosčzi nad Božim řłowom, na radosčzi k modlenju, na řamóžnosčzi k nutřnosčzi! Myřli tebi pschindže: Njeběŕhe řnano žyle přjedawřche žiwjenje řamóřjebanje!? Ty móž hrěcha řylniřchu řaczumasch hacž přjedy, podušchaze řkutkowanje řrudoby. Sřwěrný řscheřcijan něhdy na řmjertnym łožu prajesh: „Tehc Řnjeřa wjazy njepytacž, je řlě; ale jeho pntacž a wjazy namakacž njelamóž, je hiřcze hórje.” To řu řodžiny řa Janowe praschenje, pschezo řodžiny řlubořeje nusy.

2. To pak je tón prawy pucž, kotryž Jan w nusy řwojeho dwělowanja nastupi — wón póczele k Jesuŕej, řo by řo jeho řameho praschal. Ř Jesuŕej! Wona je dwělowanje, kotrež do řkaženja wjedže: Čłowřka wutroba tu murju, kiž je řtyřnosč mjes nim a mjes Bohom čzahnyła, pschezo wysche twari. Wona drje řo prascha, ale niž Boha. Sřnutřkownje je řwjař s Bohom rozřwjařala, wona žane dowěrenje wjazy k njemu nima.

Bóh luby Anjes chzyl naß psched tajkim spytowanjom swarnowacz! Tajki Jan njebšche. Wón pósczele t temu Anjesej a jemu s tym czescz dawa. Wón wotwodžewa hłubinu swojeje dusche psched tym Anjesom a s tym wusnawa, so ma pschezo hiščeje najwjazny dowěrjenja t temu Anjesej. Wón chze wěrícž, hdyž tež jeho mēra khabla. A kaž tón Anjes sdaleny wostanje tym, kotřiž chzedža s nim hrajkacz, tak bliiko je wón tym, kiž řu šlamaneje wutrobny. W tym leži krařnoscz jeho adventa. Řhwataj t njemu, praschej řo jeho modlo, podaj řo pytajo do jeho řłowa, mēj řo t tym, kotřiž jeho lubuja a řu jeho bliřkoscz nashonili, hacž njebudžesč tež nashonicž, řo je řhwalba teho Anjesa, žehliwy řužoh njewuhařnycz a nařamanu řczinu njedolemicž. Kotřiž t njemu řhwataja, řaczuja nēřčto wot teho mēra Božho, kotřnyž wot njeho wukhadža. Ale to řu řame pruhi, do polneho řłóncžneho řwētkla hnady wjedže hagle Anjesowe wotmolwjenje Janowym wuczomnikam. Šcht. 4. 5.

Na skutkach řesufownych je řo Jan postorkowal. Se řwojich řkufow, kotřez Janowi wuczomnicy widža, bjerje tón Anjes řwoje wotmolwjenje. To je prawe duřchow-pařnyřke wotmolwjenje teho, kotřnyž człowřke wutrobny řnaje, hacžrunje wón po řdaczu na Janowe praschenje njewotmolwi. Wón duřču nuts wjedže do wobhladanja a wopominanja řwojeho pōřłanja a wona dyrbi pōřnacž, řo řiwjenřke moży wot teho Anjesa runje na řprōžne duřche wukhadžaja. To wupraji wón we wotmolwjenju na Jana s jařnymi řłowami. A wón bjerje řwoje řłowa je řłowa Božeho, na kotřnyž Jan řteji. Tón muž s řrutym pohladanjom na pōřładni wulki advent teho Anjesa dyrbi widžecž nawuknycz, řčtož je pschemidžal, řo řwjaty Bóh hagle řwoje huno wuczisiczi, hdyž je jeho hnada dořkufowala a czi řu řo řami jako plumny wupokasali, kotřiž jeho řmilnoscz njerodža. To je wubudženje na Janowe řwēdomnje w hodžinje jeho řłabosczje, řo by tež wón nawuknył: „tu řczerpliwoscz našcheho Anjesa řa našču řbōžnoscz“, a „řo njebychmy podleželi, dyrbi hnada s nami bycz.“ Wny njewēmy, hacž je Jan pschi řwojim pohōřřku wostal. Wny pař řo nadžijamy, řo je wón dživnu prawdoscz Božu w Řhryřtuřu pōřnal a řwoju řbōžnoscz namakal w tym, kotřnyž njeje pschischoł, řo by řwēt řudžil, ale řo by řwēt psches njeho řbōžny byl. řeho poniženje řjewi nam tak krařnje: „Řhudym budže evangelijon p ředomany.“ Řhudži dyrbimny psched nim wřchitzny bywacz a wostajicz wřchitko wołanje po řudženju řa naß a řa tych řwojich, kaž je naß w Řhryřtuřu czēlo řczinjeny evangelij wo hnadže Božej, kotřaž naß pyta a nad nami dželā, naß wuřwolita je bjes našcheje řakłužby a naß dzerži w řlubje našcheho wuřwolenja Řhryřtuřa dla pschi wřchēch našchich hřechach a wulkej řłabosczzi našch jenicžki, ale tež našch wēřty mēr. Wřchitko pohōřřchenje pschemēni řo do řhwalenja, hdyž my řo nashonimny, řo budže nam řhudym evangelijon p ředomany, hdyž my nashonimny, w Řhryřtuřu namakamny řiwjenje a wřcheho doscz, wjeřele a mēr, kotřnyž řwēt dacž njemōže. Potom bywa to řo praschaze „Šny ty?“ t wy řczemu: „Ty řny!“ a wřchitko pschihotowanje adventa řjednoczi řo do nutřneho: „Řbōj a dzerž řwōj advent w mojej wutrobje!“

Řamjenj.

Řřchiž.

Dom řo njeřu s řřchižom řwojim
Ř wērijazemu řtadlesřku,
Řnježe řesu, řa tobu,
Řořhlyuj mje s řřchižom twojim,
So bych, kaž řy pschitakal,
Tež tón mōj rad na řo bral.

Řak tež chzyl tu derje pobycž
A pucz nam'řacz do njeřa
Řjeře řyřow, bjes řřchiža?
Řrōny njem'že ničto dobycz,
Řiž tu njeje wojowal
A pod řřchižom řbitny řtal.

Řokorjenje, poniženje,
Šřlyřowanje, řtyřkanje
Řēka pucz, kiž horje dže,
Řotom pschidže powyřchenje,
Šbōžne řwētko po tej czi,
Řaradis po puřczini.

Tak řny řam, ty Boži řwjaty,
Řēhdy w řwojich człowřřch dnjach
Řłuwal w řyřřach, tyřchnosczach,
Š řřchiža t paradisej wřaty,
Šny dom řchol do krařnosczje,
Řdyž bē nimo czerpienje.

Bych-li s teje wēry panyl,
Derje by mi njebylo,
Řiž minutki rucžischo
Řjebych s mořoh' řřchiža czahnył,
Ale Bořa rořhnewal
A mōj trořřt řej řařypal.

Šřamoprawdne morřotanje
Š Bohom jenož rořkorja,
Ř wutraczu mōž pōřłabja,
To njeř' žane dowołanje
Božej' łubej' pomozny —
Řē, ja njeřu řczerplivy!

Š řřchižom na ramjenju řady
Wotřal hicž, duch pschiswoli,
Řēpie budže w Šalemi,
Wřmi mje bōřny jeno s hnady,
řesu, t řebi, řa tobu,
So tam řbōžny docžahnu.

Handrij Zejleř.

Řak Bóh řwjeřenje řwjateho dnja řohnuje.

W jendželřkim mēřče Bathu bē psched nēhdy 65 lētami truhar, s mjenom William Ried, řivy. Wón bē we řwojim powołanju pilny a řo na njo wuřtejesche. Duž mējesche wjele pschisřupa, a dořelž ludžom, kotřiž t njemu řhodžachu, derje pōřlužesche, řich ličžba s kōždym lētom pschibjerasche. Ried mējesche pschi tym dobru řa-řkužbu, a dořelž bē pschi tym mērnje a porjadnje řivy, řebi řjany řjenjes nalutowa, kotřnyž dyrbjesche jemu, kaž wón mēnjesche, na řtare dny abo w cžařu řhorosczje t pomozny bycz. Se řwojeř žonu wón řpolojne mandželřtvo wjedžesche, a jeho řři dželczi bēchu pēřne

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoju móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišcžeńni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njeđžela adventa.

Jan. 1, 19—27.

W tutym tydženju mamy hody. Tehdom móžesč wyskacž a šo wješelicž. Šo pak by nasche wješele polne bylo, chzemy dženska hišcže juntrócž muzej ruku tłócizč, kiž je i nami šchol psches luby adventski czaš, kotrnž drje se rtom hrimasche, ale poniznosč we wutrobje mějesche. To je Jan, předač w pušczinje. W proscheřskej drascže ma wón kralowšku myšl we wutrobje. Wobhladajmy šebi

Jana šchcženika duchownu wulkosčž.

1. Wulki je wón we wuřnacžu teho, šcťož wón njeje;
2. Wulki je wón w pošnacžu teho, šcťož wón je.

Tyšazy pošluchaju na móžnu rěč džitneho muža, hdyž wón w pušczinje předuje. Wyšoka rada škladuje radu, šcťo i tymle mužom je. W šacžuwanju šwojeje dostojnosče wyšoka rada wotpošlanžow k njemu pošla. Wón dyrbi jim wotmolwjenje dacž, šcťo jemu prawo da, tať rěčecž a lud šchcžicž! Š krotka šo jeho prascheja: Šcťo šy ty? Jan twjerdže šteji kaž hora. Wón jim polne wotmolwjenje njeda. Šrotke je jeho přenje wotmolwjenje: Ša nješym šhryřtuš. Šozhorjeni abo wčipni šo tam dale prascheja: Šcťo dha? Šsy ty Šliaš? Šle i krotka a rěšnje da wón wotmolwjenje: Ša nješym. Nje-měrní šo čzi drusy dale prascheja: Šsy ty profeta? Woni šebi myšla na teho wulkeho profetu, kiž mějesche po jich myšli hišcže pschi wrotach mešianskeho kraleřtwa štejecž,

njeh by Šeremiaš abo hinať rěkať. Šchcženik jenož wot-molwi wótre „ně!“

Šak šo wón nam wulki a pschezo wjetšči šjewi, čzi drusy pak mali a pschezo mjenišči! Wyšoko šteji tón we šwojeje podrožniřkej drascže nad bñšcžatnymi radnymi knjeřkami w pschnej drascže. Šoniznosčž jeho šhrobleho čzini. Šud w nim hižom Mešiaša widžesche, wón pak kručže wupraji: Ša to nješym, ani tež drugi profeta.

Mamy my tajku myšl Janowu? Šudžo rad najpředy wo tym powjedaja, šcťo woni šu, k čzemu šu pschinješli. Woni dyrbjeli šebi najpředy na to myšlicž, šcťo woni nješju. Šotom bychu šo tež teho wostajili, šo chzedža wjazny placžicž hacž šu.

Šny chzemy huřto dořčž byčž profeta, tajki Šliaš, haj šami šwój šbožnik, kiž móžemy šami šwoje šbože twaricž. Šajki je to njerořom! Ššcťož móž nascha dohycž njemóže, a w naschej wutrobje je hłóš, kotrnž woła: moje hrěchi, moje hrěchi! Šedyn šam móže mēr dacž, pošoj a žiwjenje. Šny nihdy šwoje šbože twaricž njemóžemy. Šuž, ludo nascheho czaša, wopomń, šcťo ty nješy pschi wšchěch šwojich dohrych pschedewřacžach a prošowanjach! Šy njemóžesč šwój wumóžnik byčž; pošmyšl, kať šłóřčž a njeřtutki pschibjeraju w naschim czařu a ludu! „Ša nješym šhryřtuš“, to dyrbi šłowo byčž duchowneho w mešniřkej drascže, kať tež kóždeho šchescžijana. Šnaty je tamny wobraš: wysche šararja na kłěžy čzitařč šłowcžko „ja“. Šole „ja“ je pschemórnjene a nad nim je napiřane „wón“ (t. r. Šesuf).

2. Rščenik Jan je wulki w pšnaczu teho, sčtož wón je. Njedoczakliwi so czi wotpóblanzu s Jerusalema prascheja: „Sčtoha dha by ty?“ A s wutrobnym hłóšom džěsca profeta w pusczinje wotmolwi: „Ja bym předariki hłóš w pusczinje: pšchihotujće pucž teho Rnjesa“. Rájka to džiwna ponižnosć! Wón čuje so tak jara mały porno swojemu Rnjesej. Ani předať nochze wón byč, ale jeno hłóš předarja, harfa, kotrejež truny Bóh sam hraje. Wona so njeprascha: Spodoba so moje hracze? Wona so s zyla njeprascha; pšchetož wona služu jenož temu, kiž je sam wěrnosć. Wona hinať njemóže. Godownemu kralej samemu čze swoje kherlusche pošwjećić.

Pšched wulkosću Janowej czi Farisejszy pšchezo bóle do procha padaju: „Čžeho dla dha kšchčizich ty?“ woni snapšhecziwja. Rájne a tola sašo ponižnje wotmolwi Jan: „Ja pšchihotuju na duchownu kšchčizenizu swojeho Rnjesa. Ale kšwile wjazny njeje so komdžić. Pšchetož wón je přjedža mjes waš stupil, kotrehož čžrijome rjemjesčki ja nješym dostojny rošwjafacž.“ W tajkej ponižnosći jeho kšroblosć roscze. Pšchetož te słowa: „wón je přjedža mjes waš stupil“, wopšhijeja kšutny porok, kaž by wón prajicž čžyl: „Wy dyrbjeli jeho dawno hižom snacž. Ale wy scže šlepi. Bórsy pať jeho šesnajerče. Potom běda wam!“

Ma tule kšrobku rěč czi hordži mužojo wotmolwjenja njenamařaja, a kšroble běchu so tola pšchi spocžatku prascheli: „Sčto by ty?“

Tole praschenje je adventske słowo na našču wutrobu. Ale wono so rad pšchepóšlucha; ludžo so wješela, hdyž jo nješlyšcha w džiwim honjenju žiwjenja. Woni pšched nim kšchepotaja. Woni njechadža nicžo wo nim šlyšhecž, kiž je sa naš wumrjet. To maja wopacžne wobmyšlenja. To čžedža wobhladniwi byč. Woni so druhich boja a njechadža pšchi druhich postorka měč. Ale wěrnosć je kšutna. Duž njeboj so; praj, sčto ty by. „Sčtož mje pšnaję, teho čžu ja pšnacž pšched mojim njebjeskim Wótzom.“ Wěrnosć šama naš wulkich čžini. Budž kšrobky a ponižny s dobom. Sčto by ty? Móžesč ty wotmolwicž: „Hłóš předarja w pusczinje?“ w pusczinje swojeje wutroby a w pusczinje wulkeho šwěta? Rájka harfa dyrbinu byč, do kotrejež trunow Jesuš s džiwnej mozu pšchima, kiž dyrbi šuncžecž, hdyž so tež šunki čžlowjekam njespodobaja. Jenož sčtož w ponižnosći swojemu Šbóžnikaj služu, je wulki. Nawukamy wot Jana jeho duchownu wulkosć; wón je wulki we wusnaczu teho, sčtož wón njeje, kaž tež w pšnaczu teho, sčtož ma wón byč. Šamjen.

Ršchiz njescž.

Šako wyšoki duchowny (Antistes) B. s Basela, kiž je loni šemrjet, je šwojimi džowkami na horu Rigi kracžesche, wón wuhlada, tak jena stara macžerka pšchi jenej modleriskej štagiji klecžesche a so nutrnje modlesche. Nětko so wona pošběže a kšchiz našeho Rnjesa a Šbóžnika kšchesche. Duž wón pšchecželnje k njej džesche: „To je prawje, wy kšchiz kšchicze!“

„D knježe“, staruška snapšhecziwi, „hšchcže šepje je, móžu-li jón njescž!“

Šad tutej wotmolwu bu čžesčedostojnemu knjezej čžoplo wotolo wutroby a jeho wóčžto šylsa macžesche.

F.

Adventski čas.

Twoje šerja, šwjaty čžaso,
Běchu wótzom žabanje;
S harfu w ruzny pšchezo sašo
Davit psalmny špěwasche;
Tež profeczi Rnjesowi
Sa troštom šu žedžili,
Pšcho: Bóžo, našch lud šitaj,
Šomoz s Ziona nam šwitaj!

Bohu džak! to je so stało:
Wóčžez s tym naš wobšboži,
Sčtož je šastaršku so pšchalo
W čžlowškich dušchach na šemi.
To, sčtož Bóh je šarucžik,
A šbožu nam je dopjelnil:
Šeho bójšta šmilnosć miša
Šbóžnika je wobradžila!

Tónle Šbóžnik šteji s nowa
Pšched durjemi wutroby;
Ššlyšch! tak wón tam kšapa, woša,
Pšchejo šebi hospody.

Ty by kšory, wopomń to;
Wón ma dušchow šekštwow.
D duž wotewč durje jemu,
Dowěrnje praj takle k njemu:

Šosianna! Šowitany
Budž mi, luby Šbóžniko!
Šó, mój dom je šhotowany,
Ščžin šej we nim pšblancžko!
Durje šym czi wotewril,
Pšchebytł rjenje wudebit;
Duž dha šó, so by w nim bydlil,
Šako kral na trónje šydlil!

K. A. Fiedler.

Jednory wječhowski row.

Hdyž so we Winje do rownišcžca awštriskich kšžorow dele podasch, mjes druhim tež na kšchcž trječich, na kotrymž pišane šteji:

„Šowle leži Eleonora Madlena Theresa,
jena kšuda hrěšchniza.“

Tole rowne napišmo běšche šebi wona šama postajila. Še žanym šłowom nješlyšesche so našpomnicž, so bě wona najpředy přynžekna Neuburgška a potom mandželška kšžora Leopolda I. byla. Šako tamna kšžorka pšchibližowanje šmjercže čžujesche a jejne knjenje placžizny wotolo njeje štejachu, wona k nim džesche: „Sčto, wy platacže? Wy dyrbjeli so radšcho so mnu wješelicž, so ja po tak mnohich wječorach pšchistaw dozpiwam!“

F.

We Jesušowej ruzny.

Maša holčžka běšche šmjercži blisťo; wona na jara bolosćiwu kšorosć twjerdže ležesche. Šišcže dolho njebě, so wona s lóžkej nóžku postakowasche, we wutrobje pošna radosče a tak čžila a čžerstwa kaž kóžda jejnych towaršctow. Tola nětko tu wona wot bolosćow čžwilowana ležesche; lóšymna ruša šmjercže běšche so ju dótknyła, a wona bě na tym, so by do wěčnosče pšcheschla. „Šacžuma so moja maša džowka šrudna, hdyž na šmjercž po-

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw ée!

F.

Sserbske njedžělske lopjeno.

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Smolerjez knihicziŝczěrnj w Budyšchinje a je tam ja ŝtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostać.

H o d y.

Lut. 2, 15—20.

Či jandželjo ńu sańo do njebjěŝ ŝtupili a paŝtyrjo ńu ńami. Wo nich nam ŝeńenje powjeda. A ŝchto? Wńy ńłowo „khwatajzy“ je ŝeńjenja wuŝbėhujemy — „woni pšchindžechu khwatajzy.“ W duchu widžimy, kań woni khwataja a kań ńo mjeŝ ńobu ke khwatanju wubudžėja, ŝo bychu prawje bórŝy teho ńnjeŝa w Dawitowym měŝe po-
witacź mohli. Njechamy wot jich khwatanja něŝchto wu-
nyć? Albo chźyl ty prajicź: „Ach ŝchto, njepowjedajće mi
dženŝa wo khwatanju! Ja ńym do hód doŝcź khwatacź a
bėhacź mėl, ŝo móžach lėdy wodychnyć. Ja ńym wjeŝelny,
ŝo je nětko khwatanja kónz. Dženŝa, na hodownym ńwje-
dženju, chźu ja ńwój měr mēcź.“ Wěŝo po cźěle dyrbiŝch
měr mēcź; ale twoja duŝcha dyrbi ńo dženŝa wubudžicź
ke khwatanju. Wona dyrbi khwatacź k temu ńnjeŝej a ŝa
teho ńnjeŝa, ŝo by ńo Bohu derje ŝpodobala.

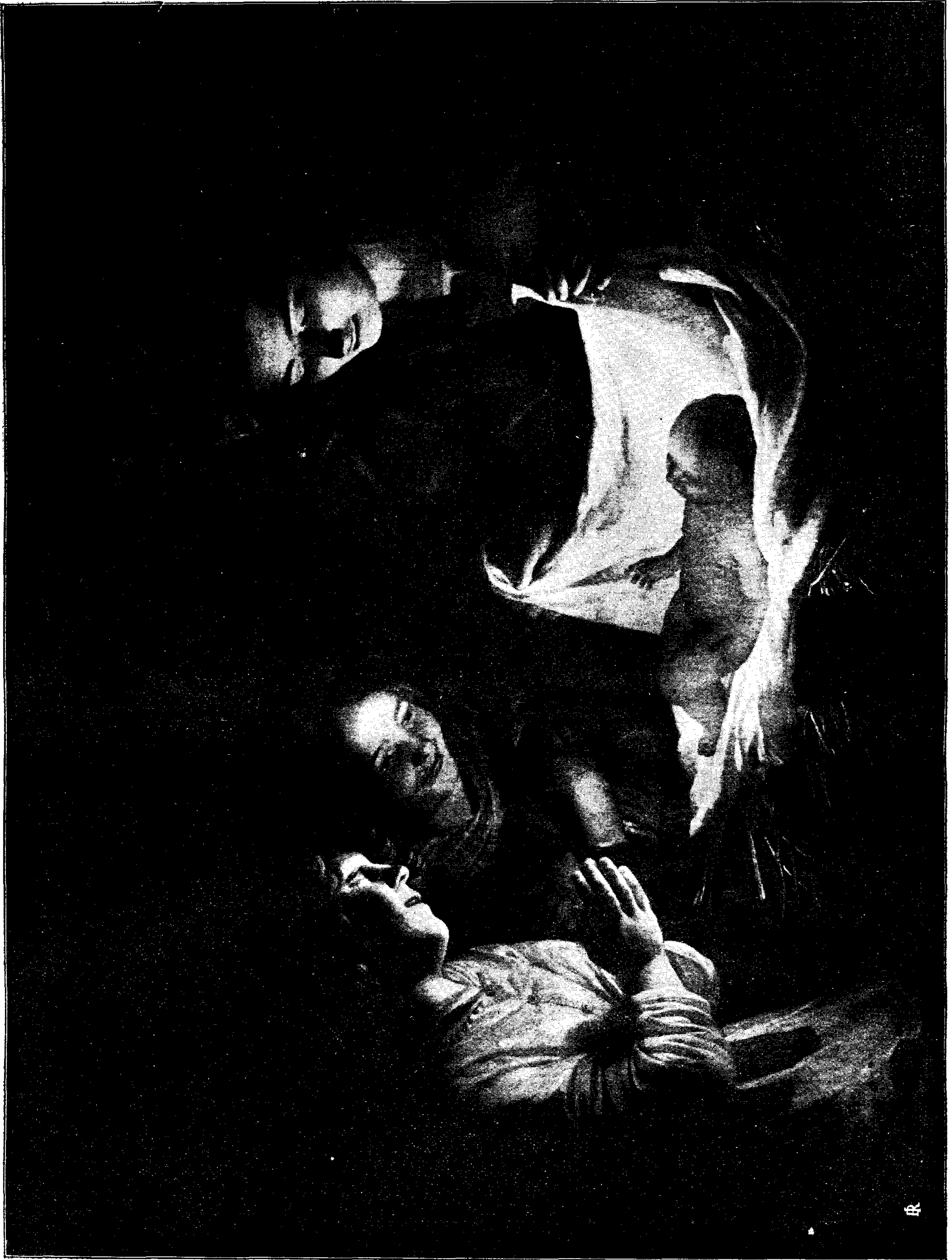
ńawukń wot paŝtyrjow prawe khwatanje ŝa
teho ńnjeŝa.

1. Khwataj teho ńnjeŝa pytać!
2. Khwataj druhich k temu ńnjeŝej wjeŝcź!
3. Khwataj ńnjeŝowu luboŝcź khwalicź.

1. Paŝtyrjam bėchu jandželjo pšchpowjedali: „Wńy
budžecźe to džěcźatko namaćacź ŝ pjeluŝchkami powite a we
ńłobje ležo.“ Dyrbjeli ńo džiwacź, hdy bychu nad tajkej
jandželŝkej powjeŝcźu dwėlowali? Starotestamentŝke wěŝchcźe-
ńja džě bėchu Šbóžnika bóle wopiŝowale jańo ńwėtwobńjeńa-

zeho krala. A nětko dyrbjal wón pšchincź w tajkej niŝkoŝczi:
Boži Šsyn we ńłobiku; ńnjeŝ ńwėta w hródzi! Włóžecze
ńo wot tajkeho džěŝcźa woczakacź, ŝo bychu wŝchitke ludny
w nim požohnowane byle? Ĥaj, hdy by ńo tón Mėŝiaŝ
w kralowiŝkim hrodze narodzil, wobdaty wot krańnoŝcźe, by
ŝroŝymicź bylo, ŝo czi paŝtyrjo khwatachu. Pšchetoz ženje
ludžo tań njebėhaju, hać hdyž je něŝchto krańne a pŝchne
wohladacź. Ale ŝchto dyrbjal tajkeho khudeho džěŝcźa dla
w hródzi woŝebje khwatacź? A tola ponižnje a wėrjazy
czi paŝtyrjo jandželŝku powjeŝcź pšchiwŝachu: „Wójmy dha
nětk do Bethlehema a wohladajmy tu wėz, kiž ńo ŝtala je
a tón ńnjeŝ nam k wjedženju je ŝcźinil“. Woni ńo dolko
njepraŝcheju: „Je to teź móžno?“ Ně, woni pšchindu khwa-
tajzy, tu wėz wohladacź, kiž je jim tón ńnjeŝ k wjedženju
ŝcźinil. Woni khwataja, cźerjeni wot wėry. W tym wob-
ŝteji wėra, ŝo na widomnym, na ŝwontownym wiŝajjo nje-
wofstawa, ale we wutrobnej radoŝczi ńnjeŝowe ńlubjenje pšchi-
jima a bjeŝ kómdženja tón puć džě, kotryž tón ńnjeŝ
poŝaŝuje. A tań teź khwatanje paŝtyrjow ńwoju mŝdu na-
maća; woni wohladaja, ŝchtož ńu wėrili.

Š wėry porodžene khwatanje paŝtyrjow je pšchiklad
ŝa naŝ. Bohužel mnohim w naŝchim cźaŝu tale prawa
wėra pobrachuje. Ĥyŝazy pohórschuja ńo na Ĥhryŝtuŝu.
Woni njefamoža teho w niŝkoŝczi narodženeho jańo teho ŝe-
ŝnacź, w kotrymž je žyla ńwėtna historia ńwoje ńwėtko a
ńwoju ńrjedžisnu namaćala. Woni leža w putach tuteho
ńwėta, ŝo ńebi jenož myŝla na ŝbože ńwojeho cźěla, ale
niž na ŝbože ńwojeje njefmjertneje duŝche. Ĥy pań khwataj

Boža nóz.

Bě junu, so pastyrjo s Bethlehema
 W cźmě nóznej tam stableschka pařu,
 Duž s dobom blyščez njebieski wuhladaja,
 Tež jandželjow niźicz ƚo s krařu.
 A njebieske ƚyly tam sanoschuja
 Spěw ƚwalbnny nad honami Bethlehema:
 Čezscz Bohu budź we wyřokosczji!

Glej, jandžel tón dźesche t tym pastyrjam tam:
 Dženř narodži Sbožnik ƚo ƚwjaty!
 So radujeće pomjesce, kotruž wam dam,
 Wón sa wschón ƚwět s njebja bu daty.
 Něk pschede wschēm ƚwatajete t Bethlehemej,
 So moczi tež dźeczatko wohladatej:
 Měr, pokoj budź na zylej semi!

Tam t hródži něk pastyrjo ƚwatniwje du,
 Szej wobhladač dźeczatko Bože;
 Glej, w ƚkobitu ležo je namakachu,
 Tón wobras w nich wubudža sbože;
 Sich woczko ƚo s radosczu sybolesche,
 D kajte to sbožne bě wobradjenje:
 Budź cźlowjekam spodoba dobra!

K. A. Fiedler.

